Գրիգոր Լուսավորչի
Ձեռնարկությամբ:

Կ. Պոլիս: 1737թ. - 360կ:

ԴՐՔԱՅ
ՈՐ ԿՈՉԻ
ՅԱՃԽԱՊԱՏԱՐԱՆ՝
ԱՍԱՑԻ ԱՅՍ ՀՈՐՆ ՄԵՐՈՅ
ԱՐՔԱՆԵԼՈՅՆ ՊՂՏԻԿԱՐԻ
ԼՈՒՍԱՒՈՐՉԻՆ։
ՅՈՐՄ ՊԱՐՏՆԱԿԻՆ
ՁԱՌՔ ՅՈՂՆԱՊԱՏԱՌԱՆՔ
ՔՍԱՆԵՐԵՔ։
ՎԱՅ ԱՆՀԱՍ ԷՈՒԵՆ ԱՅՍ
ԵՒ ԽՆԱՄՈՑՆ ԵՒ ԱԿՐՈՅՆ ՈՐ
ԱՌ ԱՍԵՂԾՈՒԱԾՍ։
ԱՒԴ ՎԱՐՈՒՑ ՈՒՂՂՈՒԵՔ ԵՒ
ՀԱՒԱՏՈՒՄԱՆ ԳՈՐԾՈՑ։

28
9-88

1737թ.

Ա

Ա ՍԿԶԲ ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԱՌԱՔԵԼԻՆ

Ա՛ստ Աստուածաշունչ։

Ա՛ստ Աստուածաշունչ։

Ա՛ստ Աստուածաշունչ։

Պատրաստել Յովհաննէս զ՚ա-
ռաջեալ Սբոյն Պրիգորի առ
Արիստոբուլիոնն եւ Ա՛ուքին
ամենասուրբ Արիստոբուլեանն։

Ա՛ա առ Սէրն նորին յա-
րաբեթ ի՛ր։

Ա՛առ Ե

Առաքել է Հայր՝ անձամբ և զօրու-
թեբ • գիտութեբ և իմաստութեբ.
արարչութբ և բարեբարու-
թեբ • և զայմ՝ իւր անճին
իսկութեամբն ունի։
Առաքեալ է որդի՝ ան-
ձամբ և զօրութեբ • գիտու-
թեամբ և իմաստութեբ •
արարչութբ և բարեբարու-
թեբ • և զայմ՝ Հայրածին
իսկութեամբն ունի։
Առաքեալ է եւբ Հոգին՝
անձամբ և զօրութեբ • գի-
տութեբ և իմաստութեբ •
արարչութբ և բարեբարու-
թեամբ • և զայմ՝ իւր ան՚
սկիզբն էութեն ունի։
Ա՛ի՛ է բնութ աճութեն
և անփոփոխ իսկութեն •

մանիչբ յարարածս՝ ըստ
բարերարի արարչութեանն
իւրոյ են։ զի կեցուցիչ է
՚ի խնամս իւր որ անբաւ
և անքննին է։ Որում ոչ
բաւէ իմաստուն Հոգևոր
զօրացն հասու լինիլ Հօր
և որդւոյ և Հոգւոյն սբոյ։
Ա՛ա՛յլ ՚ի գործոց իւրոց և
յերևեստեացն՝ իմանի և
ճանաչի անմարմնոց և մար
մնաւորաց ամենազօր տէրութեբ նորա։
Ո՛ ի որպէս արև և լոյս
և ջեր՝ ամ արեգական ասի
և ոչ այլ յայլոյ։ և որպէս
աղբիւր և ջուր և գետ ՚ի
միոյ բնութեէ լսին։ ոչ և
միաբ և բան և ոգի իմանի
՚ի մարդոմն։ Այնպէս ըստ
միոյ բնութեէ իմանալ
Հօր և որդւոյ և Հոգւոյն
սբոյ զբնութիւնն։
Ո՛ ի ոչէ արեգական ա՚
ռանց լուսոյ և ջերմուե •
և ոչ աղբիւր առանց ջրոյ
և բղխման • և ոչ միաբ ա՚
ռանց բանի և Հոգւոյ։
Ա՚այսպէս և ոչ Հայր առանց
Որդւոյ և Հոգւոյն սբոյ։

պատիւ հրեշտակաց եւ
1 Կոր. 12. 4։ Այլ տուեալ
յայտնէ զայմ յամենայնի։
Տաց են, այլ նոյն է որ
Թէպէտ եւ բաժինք շնորհ
ից ոմն եւ կամ՝։
Ուր նախանձ եւ հակառակութիւն
է անդ խռովութիւն եւ ամենայն
գործ չար։ Իսկ իմաստութիւն
որ յերկնից է՝ նախ սուրբ է
ապա խաղաղական՝ եզական
եւ ներողամիտ՝ հեզ եւ հնա
զանդ՝ լի ողորմութեամբ եւ
պտղովք բարեաց՝ անխտիր եւ
անկեղծ։ Եւ պտուղ արդարու
թեան ի խաղաղութեան
լինի ստեղծողաց խաղաղու
թեան։
Ո՞վ է իմաստուն եւ հանճարեղ
ի ձեզ՝ ցուցցէ ի վարս բարի
զգործս իւր ի հեզութեան
իմաստութեան։ Իսկ եթէ
նախանձ դառն եւ հակառա
կութիւն ունիք ի սրտից ձե
րոց՝ մի՛ պարծիք եւ մի՛ սուտ
լերուք ընդդէմ ճշմարտու
թեան։ Ոչ է այն իմաստու
թիւն՝ որ իջանէ ի վերուստ՝
այլ երկրաւոր է անասնական
եւ դիւական։ Զի ուր նախանձ
եւ հակառակութիւն է՝ անդ
խռովութիւն է եւ ամենայն
գործ չար։ Իսկ իմաստութիւն
որ ի վերուստ է՝ նախ սուրբ է
ապա խաղաղական՝ եզական
եւ ներողամիտ՝ հեզ եւ հնա
զանդ՝ լի ողորմութեամբ եւ
պտղովք բարեաց՝ անխտիր եւ
անկեղծ։ Եւ պտուղ արդարու
թեան ի խաղաղութեան
սերմանի ստեղծողաց խաղաղու
թեան։
Ո՞վ է իմաստուն եւ հանճարեղ
ի ձեզ՝ ցուցցէ ի վարս բարի
զգործս իւր ի հեզութեան
իմաստութեան։ Իսկ եթէ
նախանձ դառն եւ հակառա
կութիւն ունիք ի սրտից ձե
րոց՝ մի՛ պարծիք եւ մի՛ սուտ
լերուք ընդդէմ ճշմարտու
թեան։ Ոչ է այն իմաստու
թիւն՝ որ իջանէ ի վերուստ՝
այլ երկրաւոր է անասնական
եւ դիւական։ Զի ուր նախանձ
եւ հակառակութիւն է՝ անդ
խռովութիւն եւ ամենայն
գործ չար։ Իսկ իմաստութիւն
որ ի վերուստ է՝ նախ սուրբ է
ապա խաղաղական՝ եզական
եւ ներողամիտ՝ հեզ եւ հնա
զանդ՝ լի ողորմութեամբ եւ
պտղովք բարեաց՝ անխտիր եւ
անկեղծ։ Եւ պտուղ արդարու
թեան ի խաղաղութեան
սերմանի ստեղծողաց խաղաղու
թեան։

մարդկան զիշխանականն
կամեն, զի փառս օրհնեցեն
զբարեգործն աճ. որ յո՞
ընդէ՞ զլինելոցն էած
զամ. և զկանդամանս բա
րեպաշտութեան ուսոյց
պրովք սրվք. զի կարաց
ցեն խոյս տալ՝ իջարին և
առնել զբարին. և դրձել
նորոգել փառօք՝ ինձառս։
Այսոսիկ երևի սերն այ
ի մեզ զի վա՞ մեր ա՞
րար զերկինս և զերկիր,
և որ՝ ինձ արարածք են.
այսու խնամով կացուցել
զբարերարն սիրոյ իւրոյ։
Այնպէ և արարած քս ճշմա
րիտ սիրովն մերձենան առ
ած հաճառով և յօժարով
և պատուիրանապահութե
ամբ. և լինի նոյ պարզևատու։
Ո՞վ ի յամի զոհանալով բզ
բարերարութեն նոր խնամոյ,
խոստմանօքդ և դաշնանօքդ
հաշտարարութեն լեցուք. և
կացցուք ի հնազանդուն
հանդիսին լաւութ որ առ
ձեզ. ինձ հաճոյս առնուն էցէ՝ ինձ
զամ. և զհանդամանս բա
րեպաշտութեան ուսոյց
պրովք սրվք. զի կարաց
ցեն խոյս տալ՝ իջարին և
առնել զբարին. և դրձել
նորոգել փառօք՝ ինձառս։
Այսոսիկ երևի սերն այ
ի մեզ զի վա՞ մեր ա՞
րար զերկինս և զերկիր,
և որ՝ ինձ արարածք են.
այսու խնամով կացուցել
զբարերարն սիրոյ իւրոյ։
Այնպէ և արարածք քս ճշմա
րիտ սիրովն մերձենան առ
ած հաճառով և յօժարով
և պատուիրանապահութե
ամբ. և լինի նոյ պարզևատու։
Ո՞վ ի յամի զոհանալով բզ
բարերարութեն նոր խնամոյ,
խոստմանօքդ և դաշնանօքդ
հաշտարարութեն լեցուք. և
կացցուք ի հնազանդուն
հանդիսին լաւութ որ առ
ձեզ. ինձ հաճոյս առնուն էցէ՝ ինձ

դուք հոգևոր օրինացն։
Ո՞վ ի սերոյ ի մեզ ի վա՞ մեր ա՞
րար զերկինս և զերկիր,
և որ՝ ինձ արարածք են.
այսու խնամով կացուցել
զբարերարն սիրոյ իւրոյ։
Այնպէ և արարածք քս ճշմա
րիտ սիրովն մերձենան առ
ած հաճառով և յօժարով
և պատուիրանապահութե
ամբ. և լինի նոյ պարզևատու։
Ո՞վ ի յամի զոհանալով բզ
բարերարութեն նոր խնամոյ,
խոստմանօքդ և դաշնանօքդ
հաշտարարութեն լեցուք. և
կացցուք ի հնազանդուն
հանդիսին լաւութ որ առ
ձեզ. ինձ հաճոյս առնուն էցէ՝ ինձ
զամ. և զհանդամանս բա
րեպաշտութեան ուսոյց
պրովք սրվք. զի կարաց
ցեն խոյս տալ՝ իջարին և
առնել զբարին. և դրձել
նորոգել փառօք՝ ինձառս։
Այսոսիկ երևի սերն այ

Չանելն։ Աչ ոչ անարդ
լայն հրով հոգւոյն անշէ
ձեռագրէն և՛ի կենդանի
վայելչութեան և սրբութեան։
ժանաւորութեամբ անքննին
ելնին յօթևանն ըստ ար
ցանէ։ Որոց և ընտրութիւք
մահուամբ կարդան հանգու
երինաւորաց. զի յիւր ան
զնեսիս, և քան զօրացոյ
զնորշնդրդս, և քան զօրաց
մաղթեալ եղաք։

Ընդ մի՛ խոստան դատուք
այ. զի մի՛ անկցուք յերա
նելի կենացն զոր խոստա
ցաւ սբցն։ Ո՞ ի արդարքն
ժառանգեսցեն զերկիրն,
և մեղաւորքն կրեսցեն զը
պատիժան։ Որք հոգւովն
այ վարին ասէ, նոքա են
որդիք այ։ Իսկ որք ըստ
մարմնոյ կեան, հաճոյ այ
լինել ոչ կարեն։ հա 8.8։
Ո՞ ի հոգևոր վարուք այ
սու կենօքս՝ վայելեսցուք
յամ երկնաւոր բարու
թիւն. որ ըստ մեծուե
աւհամեմատ եւ անկշիռ
այնր անվախճան կենացն։
Ո՞ ի անպատում է հո
գւոյն սրբոյ սէր արարչու
թեն առմեզ. որ ոչ լսի և
ոչ իմանի. եթէ ոչ սիրո
զայն խոստ. զի նր կենա

Ո՞վ զի՛ որ պահէ զպատ
ուիրանս իմ ասէ տր, նա է
որ սիրէ զիս. և որ սիրէն
զիս, սիրեսցի՛ ի հօրէ իմմէ։
և առնում եկեսցուք և օթե
վանս առնեմ արասցուք։
Որպիսի անձառ սիրով
պատուհեալ եղաք։
Ընդ մի՛ խոստան դատուք
այ. զի մի՛ անկցուք յերա
նելի կենացն զոր խոստա
ցաւ սբցն։ Ո՞ ի արդարքն
ժառանգեսցեն զերկիրն,
և մեղաւորքն կրեսցեն ըզ
պատիժան։ Որք հոգւովն
այ վարին ասէ, նոքա են
որդիք այ։ Իսկ որք ըստ
մարմնոյ կեան, հաճոյ այ
լինել ոչ կարեն։ հա 8.8։
Ո՞ ի հոգևոր վարուք այ
սու կենօքս՝ վայելեսցուք
յամ երկնաւոր բարու
թիւն. որ ըստ մեծուե
աւհամեմատ եւ անկշիռ
այնր անվախճան կենացն։
Ո՞ ի անպատում է հո
գւոյն սրբոյ սէր արարչու
թեն առմեզ. որ ոչ լսի և
ոչ իմանի. եթէ ոչ սիրո
զայն խոստ. զի նր կենա

աւուց թարւոյն եւ յանապատ-
լուի յաւուցս յայն՝ փոխե-
փառաւն շնորհէ մեզ. փոխե-
դու ես մի եմք ապ-
այսպէս եւ հաճաւոյ քեզ
նը զի ի մեզ իցեն։ ՟ի ՟ի
՟ի այնպէս սիրեաց
աճ զմարդիկ, որ եւ զաճա-
թեն պատիւ եւ զփառս

շնորհեաց մեզ։

Արար աճ զօն զայս վա-
մարդկան՝ զի ծնանիցէ եւ՝ի
անուանդ. ե՛ի կեանս իրա-
ջանց եւ արդարութե ե ա-
ռաքինութե։ Այլ հան
դիսիւք պատուի իրանապա-
հուբ զայն զվերին զանմա-
լուսաւորել զի նը սիրոյն։
Լրանաւեռել եւ փառօք
փառաւորել զի ջափս ան
ջափս քի։ զի ո՛չ կարէ ա
սել ոք զայնս։ զի եղիցի
աճ աճ յաւիտ։ ՟ի ՟ի ՟ի
սեր ոք զայնս։ զի եղիցի
ջափս քի։ զի ո՛չ կարէ ա
փառաւորել զի ջափս ան
լրանաւեռել եւ փառօք
լուսաւորել զի նը սիրոյն։
կան ճնան միշտ կենդանի.
պայծառութե փառացն,
արդարութե եւ վայելչեն զի

Ե

փոքր եւ տխուր է տե՞
սիլ մարմնոյս զի զՏոդուց
կենդանեացն անմահիկ։
Լ՟յապէս եւ աճ նշոյլք եւ
ճառագայթք երեւելի լու
սաւորեցս որ շինանելոցեն՝
ՀԱՄԵՄԱՏԻՆ ԵՒ ՈՉ ՃՆԱՆ
ած կենդանի եւ անանց ձա
ռագայթս փառաց արեգա
կանն արդարութե. զոր
զբեղնլոյ են նը զի յանմա
հական կեանն Տնրակաց
Տոգուց եմարմնոց. որպէս
զբեցօղ ոք զարեգակնն
զոյս լոսո բանին տն։

Լ՟արեգակն եւ լուսին խա
ճարեցին ած. և աստեղք
ծածկեցին. և արդարք
փայլեցին իբրև զարեգին
յարքայսն երկնից։

դուք ընդ նմա յայտնեսջ
ջիք փառօք։ ՟ին 3։4։
ուցեալք ած ծայնն Տրոմի
՟ի լոյսն անշէջանելի և նը
Լ՟ի յորժամ իւրեանց լու
սոյն զաւշէջանելին զբե
նոցն զլոյս արդիկանն

տխրակս որպէս որդւոց
արարածոցս երկու դաս
Ա՛ւ ես անձնիշխանու-
թեամբդ
որ անձառելին է:
ըստէիր երանութեամբդ
նացն, և պատուիրեալ յա-
ցուք փառաւորեալ կէ
Ապա զի ժառանգորդք լի-
նայ զի անձնիշխանական կամն
հրեշտակաց և մարդկան:
յանձնիշխանական կամն
ւսաս, այլովքն հանդերձ
սիրոս մեր. յոյս, սէր, հա
օրինքն հաստատեցէ
րին առնել. զի հոգևոր
զի կամեցօք միշտ զբա
այլև զիշխանական կամն.
բարիս տնկեալ է՝ իմեզ ոյ.
գրութեն շնորհն. զի բարս
և կոչեցեալեմք յորդի-
և մարմնոց: զի հրաւիրել
անդն՝ ի փրկուի հոգևոց
բարոյ. միշակել զբարի ա՛ն
Լինիլ երախտաւոր եղ
վերնոցն մաքուր վարուք:
և հեռանեցուք հանդիսի
նալեօքէ պատուհասն.
րեաց որ վշտագին սպառ
դարձ ցանկութեց և՛ի չա
խեսցուք յաղտեղի և՛ի
աչեռեօք լցել է: Ա՛յլ փո

ուրախութիւն: Ա՛յլ այս
զոր ասեմք, տուղ ինչէ
ի բիւրաւոր բարեացն:
Որպէս տղայք յորովայնի
մորցն ոչ գիտեն թէ յոր
պիսի հասակ փոխելոց են
տեսանել և վայելել զարա
րածս: Այնպես և մեզ վե
րինն այն ոչէ իմանալի և
դիտելի: Այսու բանի ա՛ն
ւաքելոյն որ ասէ, փոքր
իշատէ դիտեմք և փոքրիշա
տէ մարգարէանամք. այլ
յորժամ եկեսցէ կատա
րումն, փոքրիշատէս խա
փանեսցի: 1 Կոր. 13.9:
ի առաւելէ յայմ և
անձառ. և ոչ անմարմնոցն
խմանալի. Թուղթէ ի մար
մնաւորացս զմտաւ ածել
և՛այմ ասել ոչ կարացէ:
փախչի, այսպէս և երկրա
ւորքս յերկինսաւորացն և
յանմահից կենացն:

Ա

Ո այսր լի՛ բարութեց՝
զնա՛մ բարութե ջանս
որ ամենայնի ունիս
կուրծիւն հաճոյիցն ա որ
բերդութ կալ՝ մնալ՝ ի մշա
մէզ ունելովս փոյթ՝ ի մեզ
դիտելի: Ա՛յսու բանի ա՛
րինն այն ոչէ իմանալի և
ծած: Այնպես և մեզ վե
տեսանել և վայելել զարա
պիսի հասակ փոխելոց են
մորցն ոչ գիտեն թէ յոր
Որպէս տղայք յորովայնի
զոր ասեմք, տուղ ինչէ
ի բիւրաւոր բարեացն:

և ժառանգակից քո լի
ցուք ասէ։ գաղ 4։ 7։
Այդ՝ եթէ նմանակից
քո լիցուք և փառացն կը
ցոդիք, ապա մի՛ հեղգա-
ցուք ի կեանս մեր։ Այլ
ուշ եդեալ ի կէտ կոչմանն
անվեհեր փութով ուսու-
ցանել և առնել զկամն նո-
ա յաղթայօդութեանն այ։
Այսու վարդապետեալ
սուն մեր՝ որ արտքն և ու
սոյց ընտրելոց իւրոց՝ ինչ
նօրինուն իւրում։ գաղ
1։ 1։
Ո՞վ ի հայեցեալ լեալ գը
նացից փրկչին մերոյ,
մանօղաք լիցուք նմա։
էբր" 12։ 2։
Այլ՝ ի մարդարէից և՝ ի
հայրապետաց ծանիցուք
զհայրն ամենակալ, և
զորդին հաստատօր, և զհո-
գին հաստատօրն։ և ծանիկ
ցուք և դիտասցուք և ըն-
տանասցուք հաճոյից
ա
ընտրողին ուղղափառ հա
հաստով։ անքակ միաբով ի՛ նեղուե
սիրոյ արարչին՝ ի նեղուե
և յանդորրու։ արդարա

ոպառնալիս և զահեռս։
երկնչել՝ ի սպառնալեացն
եւ փախչել՝ ի ճնասակաց
րացն։ և ցանկալ աւետա
ւոր բարւոյն և երթալ
զհետ արդարուե՝ ի ձեռն
ճշմարիտ և սբ դրոց խրա
տուց։ իրաւանց և արդա
րութեանն հնազանդիլ յոյժ
բարեձեւուե։ Ո՞վ ի վասն
այսորիկ եւս զմարդարէս
և զառաքեալս։ զհայրապետս
և զվարդապետս ուսուցիչս,
զի սեղեակ և հմուտ ա
րասցեն զմեզ բարի կենցն
այ։ որ զամ մարդ կամի՛
զի՛ ի գիտութիւն ճշմար
տութեան եկեսցեն։
Խրախատուր լինիմ դոր
ծովք արդարութեան հօրն
երկնաւորի և օրդւոյն մի
ածնի և հոգւոյն սբ՝ շնշ
մարտի։ որ տայ զկենդա
նութիւն արարածոց։ գործա
կից լինիլ նորա բարերար
կամացն։ Ո՞վ յաւ իրաւ
ամբք և արդարութեամբ էած
եմոյծ զմեզ ի ժառանգութի
աճուե իւրոյ։ ըստ առա
քելոյն բանի։ ժառանգք այ
քեզոյն բանի։ ժառանգք այ

յուսով և հաւատով ի
զառհայաստեայն աշխարհիս
բանտարկեանցն , առ
ի վան կենդանի ե ՚ի
պատկէ զտուրբա իւր:
վայելեցուք ՚ի խիստն ուր
ի գործս պիտանութիք ,
քինութիւնն լաւութիք
Ալով յորդորեալ յառա
նաց կենարարին և առաջո
ղին . որ դարմանօք սիրոյն
իւրոյ խնամ՝ զարարածս
իւր երևելեօք և աներև
ութիւք : Վ՚ի յարին բա
ցանելն և՝ դարմանելն՝
տուչն և իմաստութեն .
զի խելամուտս և հնարա
պես պես շնորհք իւրոյ զի
պահպանուի պատուիրա
նին իւրոյ : Վ՚ի զօրու
իւրով կարօղ և հաստա
տուն պահեցէք : զի զօրա
ցեալ՝ ընդ դէմ կացցուք
հնարիցն սատանայի . և ան
շարժ և հաստատուն մը
նասցուք առ ձշմարտին
Ալով յորդորեալ յառա
քինութիւնն լաւութիք
, զի գործս պիտանութիք
ղին . որ դարմանօք սիրոյն
նաց կենարարին և առաջո
ոտ կեն արուեստաք կե
ղ՚ի առաքելոյն : հմմտ ։ 1 ։ 8 :

նեցուն ապարէշն ել բա
տու՛ի կայ իւլը ամէն յամե
այնու, բարկու՛ի և սրտմ
ի զկնի : Ալպա թէ ոչ
երկայնամիտ՝ զի դարձցին
նաց սրբոց , և առ նոսա
միտք և օտարացեալք՝ ի կե
թարին : Վ՚ վաստակս ձր
գանց՝ վկայս առնելով առ
ած . և ժառանգէք օրհնել
զտուօղն ամ բարուեց . և
գոհանալով փառաւորել
զնա : Ալրդեն և ձեր ինքն
զիւր երախտիսն վկայս ու
նի իւրոյ սիրոյն և բարե
րարուեցան առ բնարեալն
և կատարեալն և երախ
տացեալն Հոգւով . որ զե
ղու՛ ինն զձնորհսն :
Ալ՚յլև դարձեալոյն յառաջ
խարուի խոստովանութի՛ն՝
ներկ և ինամ՝ և բժշկիչ՝
ողորմութի՛ն և Թողու զմ
մեզ ինձ ըստ բազում դթ
Թուէ իւրում : Ալսկ զայ
բարիշտան և զանիրաւն
և զամբարտաւանելսն չա
րութ , որոց խաւարեալ էն
միտք և օտարացեալք՝ ի կե
նաց սրբոց , և առ նոսա
ծանց՝ վկայս առնելով առ
աշ . և ժառանգէք օրհնել
զտուօղն ամ բարուեց . և
գոհանալով փառաւորել
զնա : Ալրդեն և ձեր ինքն
զիւր երախտիսն վկայս ու
նի իւրոյ սիրոյն և բարե
րարուեցան առ բնարեալն
և կատարեալն և երախ
տացեալն Հոգւով . որ զե
ղու՛ ինն զձնորհսն :
Ալ՚յլև դարձեալոյն յառաջ
խարուի խոստովանութի՛ն՝
ներկ և ինամ՝ և բժշկիչ՝
ողորմութի՛ն և Թողու զմ
մեզ ինձ ըստ բազում դթ
Թուէ իւրում : Ալսկ զայ
բարիշտան և զանիրաւն
և զամբարտաւանելսն չա
րութ , որոց խաւարեալ էն

Ո՛վ արհամարհեցին զգ-
աստակումն ի դժոխս։
տենից արկանեն յանմահ
ղս, ի տանջանսն յաւի-
զանդան զանարգելսն ի
զանկասկերսն և զանհնա-
չիշտան և զանառակսն և
սպառնալեացն, զամբա-
Եւ բարբառք ահաւոր

յամենեցունց տեառնէն
առնուն։
ողք և կատարել ապաշխա
րութիւք զԹողութի մեղաց
Թութիք են խնամեալք։
լել։ զի ողորմութիւն և զբ
և՝ի նը պահին փրկ վայե
հրաւիրեն՝ ինը յարդանաց
ի զրուցս ճշմարտութե
և զլաւն և զառաքինին՝
տեացն՝ զհաւատացեալսն
Ո՛վ ամ բարբառք աւե
փառաւորեացին յարքայէն
մութեամբ պատկեացին և
ճանին առաջի ետն։ Եւ
խիստք և անհաւանք կոր
նան, և ամբարտաւանք և
զանդք և հեզք բարձրա
Ո՛վ խոնարհք եւ հնա

դերձեալ բարեացն. ձա
շակօք սիրոյն կենդանուե
որ անբաւէ և անքննին։
որ կայ նովաւ՝ ի նորա ան
ձառ երանութիւնն։
Որ գթութիւ իւրով խնամէ
զպետս հոգւոց և մարմնոց
ըստ մեծի ողորմութեան
իւրում։ Ո՛վ ի զօրացեալք
ի հնարհաց ածաւոր պար
գևացն, յառողջութե և՝ի
խաղաղութե վայելեացուք
Եւ յայսպիսի երկայնմը
տութե առ նորոգութի բա
րեացն այ վերաբերեալք,
յառաջադէմն նկատիլ
յերևելիսն եւ յաներևո
ոյթեանն։ Փիլ. 3։13։ Սրբիլ
յաղտոյ ի սբյն այ. ազա
տանալ և լուսաւորիլ ի
փառս սիրական ազատու
թեն։ և անհպելի լինիլ
թշնամւոյն. և վերծանիլ
ի մահուանէ մեղաց. և
յուսով յարուն՝ կալ մը
նալ անբիծ աբ և անարատ։
Եւ բարձրանալ խոնար
հութեանն փառաք՝ որով
ամբարտաւանութի կոր
ծանի՝ ոն յարդանաք։

լութիւն յարարչէն։
տեալք զայցե՞
ղորմութ յիշելով զի խրա
նալեօք ի բարկութ զո
Ո՞վ որ ասէ այ ցասումն
եալ կայ ծով միշտ բարի։
րեալ բարերարութ։
չեք եկամուտ ինչ ի կատա
յատաջ քան զյաւիտեան,
Ո՛վ որ բարին է բնութ
կենացն են տագաւարել։
մէղ, նոքա՛ ըստ արդարութ
քայութեանն Հայցեն։

Ո՞վ որ ընտիրքն ի՛ն
քեալ ի ծնանելոյ ի ծոց
ղութիւն ապառնալեօք
լէն է բարկութ։ Ո՞վ ի չէք
արատ կամ բիծ առ կատա
րեալ բարերարութ
քաղցրութ։ ո՛չ ինմանէ
բուսանի, և ո՛չ եկամուտ
ուստեք ինմա լինի չար։
զի որ նորայն է, խակութ
բարի է։ և չէք ի՛նմա նըշ
մար չարութ։ Ո՞վ ի մէղս
մեր ցասուցանեն զած
և նա խրատէ զմեզ ապա
նալեօք ի բարկութ զո
Ո՞վ որ ասէ այ ցասումն
ղորմութ յիշելով զի խրա
տեալք զայցե՞
լութիւն յարարչէն։

դութ և զինամն արդէն։
և հեռացեալ օտարացան
ի տոյգ ապաշխարութէն
որ սրբեր զնո և արդարա
ցուցանէր, և մերձաւորս
առնէր կենացն յետնից։
Ո՛վ վա՜յ մարդիկ ընկալցին
զամէն՝ և զանշէջ հուրն
որ պատրաստեալ է սատա
նայի և դիւացն նորա։
Ո՛վ այս ամ՛ի բարերար
կամացն են կարդեալք
ի պէտս հնարս։ Այլ և բա
րի կողմանն՝ խոստմունք
աւետեաց որ՛ի տէր։ Ինակ
չար և անհնազանդ կողմանն
ըսպառնացումն բարկու
և սրամտութ։ որք՛ի ձեռն
հրեշտակի չարի վրէժս ըն
կալցին։ Ո՞վ ի թէ կամ՞
չեալ էին, կարօղ էին ըզ
նիւթեալ բարկութին չի
ջուցանել։ և իբաց ընջել
ապաշխարութ զմեզն ըստ
մեծի ողորմութ արարչին։
Ո՞վ այսպէս խոստմամբ
բարւոյն և սպառնալեօք
մաստակարարէ ըզ մարդիկ
առ՛ի ուղղութ։ զի զամէն
կամ՛ զի կեցցեն և ար

իւր բարեբարութեն յաշա-
կերտսն զարարածոց կոչէդ
Եւ խնամովք իւրովք ծա-
նուցեալ եղեւ։

Ով յայսմ ամենայնի ոչ ապշի ի մեծութիւն արարածոց, եւ ի գեղեցկութիւն ստեղծուածոց, եւ ի կարգաւորութիւն տիեզերաց, եւ ի ներդաշնակութիւն հնչմանց, եւ ի հաստատութիւն հաստատելոց, եւ ի ճոխութիւն պարգեւաց, եւ ի հոգածութիւն ընդհանրական, եւ ի մանաւանդ ի սիրոյ անհատնելի, զոր ցուցեալ է Աստուած մարդկան, եւ ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի բերան առնել, եւ ոչ ոք կարէ ի միտս արկանել, եւ ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի գիր արկանել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի լեզու հնչմամբ ի մարդկան ականջս հասուցանել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի գրով ի մարդկան ձեռս հասուցանել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան սիրտս ներգործել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան մտաց խորհրդոց հասուցանել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան հոգիս ներգործել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան խորհուրդս ներգործել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան կամս ներգործել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան ուղղութիւնս ներգործել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան կեանս ներգործել։ Ոչ ոք կարէ զայն ամենայն ի մարդկան

Ծուխ Թեան զմոլորեալսն
մօղ արարչական խնամ
առնել ինքեան. ըստ կո
ոմանց բնութիւն, և կիսոց
նակ ճշմարտութեանն երևիլ.
որ առ մարդիկ այս օրի
զմեզ հնտուել նոր կեանք
նոր հայր անուանելէ:
լոյս, որ լուսաւորէ
բարի: Ով մեզ ըստ շր
ըստոյ լոյս. և զի բարու
որ զի կենաց կեանք. և զի
միածին որդւոյն իւրոյ.
Ո՞ զի հայր է բնութեամբ
շնորհաց որդւոյն ևս:
կուի քարոզեցին զի ձեռն
առաշնարհութեամբ զիմբ
Ով խոստովանութիւն ե
հոգւով նորոգեցին զմ
նաց բանիւն. և ջրով և
նոր լեցին զմեզ սիրելիս կե
մեանալ հրաշալեաց
քարոզութիւն որ զի փառս
տեացն որ ի քո. ճշմարիտ
մակութիւն. և հաւատն առ
զարդացուի և զհոգևոր
զարդ հնտուել նոր կեանք
զմեզ հնտուել նոր կեանք
որ կենադործէ զմեզ:

Ով առ մարդիկ այս օրհ
նակ ճշմարտութեան երևիլ.
ոմանց բնութիւն, և կիսոց
խնամածութիւն որբոց հայր:
Ով յաղէ զմեզ մերձաւորս
առնել ինքեան. ըստ խոս
մօղ արարչական խնամ

Ծուխ Թեան զմոլորեալսն

կերտուքի: Ալախ զառա
քեալն ասէ պօղոս. և որ
զինի այսպիկ. ուխտ 12. 28
Ցորս բաժանէ հոգին սբ
զշնորհան. գործակից առ
նել կոչմանն որ հրաւիր
ըստաց ի յաղքայութիւնն:
Ցայսմեսաց զինամս տես
ջութեան իւրոյ սիրոյն.
զի լեցուք արդարացեալք
ի հաւատոց անուն. որով
մանիցեմք ի ժառանգութիւնն քի այ:
Ո՞ի այդի իւր անուա
նեաց զհաւատացեալս. և
մշակ զհայրն երկնաւոր.
այլ զառաքեալն ասէ մբ
շակս. որով ժողովին հա
ատացեալ և արբին ի հնդն
ձանան յաւիտենից: Ցոհ.
20. 1: ղկ 15. 1: Ար յառա
ջին ժամէն մինչև ի վեր
ջին ժամն գործեցին, ըստ
յօժար կամացն զառջինն
առին զվարձս ի գործոցն:
Ասակ որք ոչ նմանեցին այ
սիրոյն որ ծագէ զարդկն
իւր ի վերայ չարաց և բարւոց.
այլ խանդացան. ոչ որպէս
որդիս այ առին զվարձս:

քինուե. և ապաշխարողք
նօղք ի սրբուե և յատա-
իւրենց ի Քանա. խոստովա-
սրբոյ ուսեալք. որ միշտ
դործակից առնէ ըզ մեզ
իւր բարերար կամացն ընդ
Ճշմարտութե աւանդիցն։
Որ զժողովուրդս անվր
րեպ հաւատով մերձեցու-
ցանէ յօծեանս սրբոց։
Յե այսպէ աշակերտեալք
յընտրուե անսի օրինացն
կան ի հաւատ և ի սէր
արդարուե ըստ հանդիսից
առաքինուեցն Ճշմարտից
առաքելոց և մարդարէից
և ուղղափառ վարդապետաց։
Եղբ ի նոցանէն ուսան
վկայք ըստ համբերութե
իւրեանց ի Քանա. խոստովա
նօղք ի սրբուե և յատա-
քինուե. և ապաշխարողք

ի

մաքրել և սպատել ի ծա
ռայութենէ սատանայի.
և նորոդել զնորն որ ըստ
այ լուսաւորուի արդա
րուի և Ճշմարտութիւն։
և մերկանալ զհին մարդն
դործովք իւրովք. և ար
ժանի լինիլ պսակաց և

փառաց։

Օ այս արուեստ ի հօրէ
և յորդւոյ և ի հոդւոյն
սրբոյ ուսեալք. որ միշտ
դործակից առնէ ըզ մեզ
իւր բարերար կամացն ընդ
Ճշմարտութե աւանդիցն։
Որ զժողովուրդս անվր
րեպ հաւատով մերձեցու-
ցանէ յօծեանս սրբոց։
Յե այսպէ աշակերտեալք
յընտրուե անսի օրինացն
կան ի հաւատ և ի սէր
արդարուե ըստ հանդիսից
առաքինուեցն Ճշմարտից
առաքելոց և մարդարէից
և ուղղափառ վարդապետաց։
Եղբ ի նոցանէն ուսան
վկայք ըստ համբերութե
իւրեանց ի Քանա. խոստովա
նօղք ի սրբուե և յատա-
քինուե. և ապաշխարողք

դարձուցանել յած դի
տուքի ընտրհօք բարերա
րին հօր։ Ո՞վ լիւ բարերա
քուեցն նր նման գթասի
րուքեն լինիլ առ մեղս
ցեալսն։ ուսուցանել,
զի մի՛ խափան կորիցեն։
Ո՞վ լիւ խորագիտուքե ա
ծել յուղղուքի աճ ային
օրինացն. դիտել ձանաչել
զնմաստուքի և զներատ.
եր ուղղել զքիւրեալսն
ընտրհօք և արուեստիւք։
Օ աշակերտեալսն հաս
տատել Ճշմարտուե. հաս
բերուե բազմաց կալ յայ
փորձուիս ըստ բանին տն
սիրով։ Յորդորել ի նր
կոչման սէրն։ Պահուքե
խնամածել և դարմանել.
բառնալ զբեռինս և զնա
րիս բազմաց. և կոչել առ
ընտրհս ա՛ազանին ապաշ
խարուե։ Ո՞չ երկայնմտի
տուքեամբ և հանձարով
զամենեսեան որսալ հոդևոր
ուսմանն առ բարեպաշ
տուքի։ Ո՞չ լուսաւորել
զնահատականն մեղաց և
անիրաւուքե։ Սրբել և

բսփուեաց ՚ի մեղ զչնորհս
ժառանգութիւն առաք. և
ՀԱՅ ՁԱՐԴԻՍ ՄԱՐԴԿԱՆ իւր
ՀԱՅ։ ԵՓԵՍ. Ց. ւ. Ո՚ի որդիս
նեաց վասն մեր պատուիր
զմեզ. և զանձն իւր մատ
սիրով. ոչ ես չիմ սիրեաց
որդիք սիրելիք. և գնացէք
ասէ, նմանեցէք ՚ի հիւս
ձանց ձերոց։ Եւ առ քրիս
և գոյիք հանդիստ անո
հեզութի և զխոնարհութի։
Եւ ուսարուք ՚ի նմանէ զի
ես հանդուցից զձեզ։
տեալք և բեռնաբեկքդ
եկայք առ իս ամ աշխա
և կուշէ ՚ի բարի գործս
տակաց ներ։ Այս յորդորէ
տեալ էր սատանայի և հրեշ
յահիտեանից. որ պատրաս
յինէն անիծեալ ՚ի հուրն
քայութիւն այ։ Եւ երթայք
խոյ. ժառանգեցէք զար
կայք ասէ օրհնեալք հօր
այլոց բանն յայտ առնէ։
յահիտեանից։ Եւ ապա
՚ի տանջանսն յահիտեանից։
յահիտեանից. և ապաշաւանքն
ցեն ասէ արդարքն ՚ի կենան
՚ի երկնից։ Ո՚ի երթիկ
հատուցանէ։

Ժառանգութեան մեզաց։
Ո՚ի որդի յարտէչին խնա
մոցն վրիպեցան, ընդունին
զպատիժս յահեղ դատա
Ւորէն որ ըստ արժանեացն

Նաև զօրքն հոգեղինաց
որք կան ՚ի սէրն այ։
Ո՚ի որք յարտէչին խնա
մոցն վրիպեցան, ընդունին
զպատիժս յահեղ դատա
Ւորէն որ ըստ արժանեացն
Ժառանգութենէն սրբոց։
Նախանձաւոր գործոց բա
րութ. և առնուլ զպսակն
անեղծութ յիւրմէ բարե
բարութէն։ Ո՚ի սիրեցին
զարարչէն և սիրեցան ՚ի
նմանէ. որ չնորհօք իւր
ուք փառաւորս և անուա
նիս արար զնս ՚ի յերկինս
և ՚ի յերկրի. որ կան և մը
նան միշտ։ Ո՚ի թէ ոչ էր
լեալ ընտրութի ՚ի ծնէ ըս
արդարութեան օրինացն,
ոչ երևեալ լինէր առաքի
նութեցն մտերմութի և
քաջութի. և խափանեալ
լինէր հանդէս նահատա
կացն որ յերանելի կենան
տանի։ և զրկեալ լինէին
՚ի կենդանի երանութեցն
Ժառանգութենէն սրբ
նաև զօրքն հոգեղինաց
որք կան ՚ի սէրն այ։
Ո՚ի որք յարտէչին խնա
մոցն վրիպեցան, ընդունին
զպատիժս յահեղ դատա
Ւորէն որ ըստ արժանեացն
Ժառանգութենէն սրբոց։
Նախանձաւոր գործոց բա
րութ. և առնուլ զպսակն
անեղծութ յիւրմէ բարե
բարութէն։ Ո՚ի սիրեցին
զարարչէն և սիրեցան ՚ի
նմանէ. որ չնորհօք իւր
ուք փառաւորս և անուա
նիս արար զնս ՚ի յերկինս
և ՚ի յերկրի. որ կան և մը
նան միշտ։ Ո՚ի թէ ոչ էր
լեալ ընտրութի ՚ի ծնէ ըս
արդարութեան օրինացն,
ոչ երևեալ լինէր առաքի
նութեցն մտերմութի և
քաջութի. և խափանեալ
լինէր հանդէս նահատա
կացն որ յերանելի կենան
տանի։ և զրկեալ լինէին
՚ի կենդանի երանութեցն

մաց առն. այլ յայ ծնեալ
ի կամաց մարմնոյ և ի կա-
մս առն, այլ յԱստուծոյ
ծնեալքն։ Եւ բան եղև
ընդ այսոսիկ ասելն Տեառն
առ Նիկոդեմոս. Ամեն ամեն
ասեմ քեզ, եթէ ոչ ոք ա-
ռնուն զերկինս, բայց միայն
որ իջանէ ի նոցանէ, որդին
մարդոյ որ է յերկինս։ Եւ
որպէս Մովսէս վերացոյց
զպղնձի օձն յանապատի,
նոյնպէս պարտ է վերանալ
որդւոյն մարդոյ, զի ամեն-
եքեան որ հաւատան ի նա,
կեցցեն յաւիտենական։ Զի
այսպէս սիրեաց Աստուած
զաշխարհս, մինչև զմիա-
ծին որդի իւր ետ, զի ա-
մեն որ հաւատայ ի նա,
մի կորիցէ, այլ ունիցի կեա-
նս յաւիտենական։ Զի ոչ
առաքեաց Աստուած զորդի
իւր յաշխարհ, զի դատեսցէ
զաշխարհ, այլ զի կեցցէ
աշխարհ նովաւ։ Որ հաւա-
տայ ի նա, ոչ դատի. իսկ
որ ոչ հաւատայ, արդէն
դատեալ է, զի ոչ հաւատաց
յանուն միածնի որդւոյն
Աստուծոյ։ Եւ այս է դա-
տաստան, զի լոյս եկն յաշ-
խարհ, և սիրեցին մարդիկ
զխաւարն քան զլոյս, զի
չար էին գործք նոցա։ Զի
ամենայն որ չարագործէ,
ատէ զլոյսն և ոչ գայ առ
լոյսն, զի մի՛ յայտնասցին
գործք նորա։ Իսկ որ առնէ
զճշմարտութիւն, գայ առ
լոյսն, զի յայտնի լիցին
գործք նորա, զի յԱստուծոյ
են գործեալ։ Ապա եկն
Յիսուս և աշակերտք նո-
ցա յերկիրն Հրէաստանեայ,
և անդ հանգոյց ընդ նո-
սա և մկրտէր։ Եւ Յովհան-
նէս էր մկրտեալ ի Հնովն
մերձ ի Սաղիմ, զի ջուր
բազում էր անդ, և գային
և մկրտէին։ Զի ոչ էր դեռ
արկեալ Յովհաննէս ի բան-
տի։ Եղև ապա հարցումն
ի միջի աշակերտացն Յով-
հաննու ընդ Հրեայսն վասն
սրբութեան։ Եւ եկին առ
Յովհաննէս և ասեն ցնա.
Վարդապետ, որ էր ընդ
քեզ յայնկոյս Յորդանանայ,
զոր դու վկայեցեր, ահա
նա մկրտէ, և ամենեքեան
գան առ նա։ Պատասխա-
նի Յովհաննէս և ասէ. Ոչ
կարէ մարդ ինչ առնուլ,
եթէ ոչ տացի նմա յերկնից։
Դուք ինքեանք վկայ էք
ինձ, զի ասացի, թէ ես ոչ
եմ Քրիստոս, այլ առաքեալ
եմ առաջի նորա։ Որ ունի
զհարսն փեսայ է, բայց
բարեկամ փեսային որ կայ
և լսէ զնա, ուրախութեամբ
ուրախանայ ձայնէ փեսային.
այսպէս և ուրախութիւն
իմ լցաւ։ Նա պարտ է աճել,
և ես պակասել։ Որ ի վե-
րուստ գայ, ամենեցունց
վերագոյն է. որ է յերկրէ,
յերկրէ է և յերկրէ խօսի։
Որ յերկնից գայ, ամենե-
ցունց վերագոյն է։ Եւ զոր
տեսանէ և լսէ, զայն վկայէ,
և վկայութիւն նորա ոչ ոք
առնու։ Որ առնու զվկայու-
թիւն նորա, կնքեաց թէ
ճշմարիտ է Աստուած։ Զի
զոր առաքեաց Աստուած,
զբանս Աստուծոյ խօսի։
Զի ոչ տայ Աստուած զհո-
գին չափով։ Հայր սիրէ
զորդի, և ամենայն ինչ
ետ ի ձեռս նորա։ Որ հա-
ւատայ ի Որդի, ունի կեա-
նս յաւիտենական. և որ
անհնազանդ լինի Որդւոյն,
ոչ տեսցէ կեանս, այլ բարկու-
թիւն Աստուծոյ մնայ ի նմա։

Ղուկաս զի՞ Տէր լուսաւո-
րեալ զաչս կուրին ծնե-
ալ։ Պատասխանի Յիսուս
և ասէ. Ոչ մեղաւ այրդ
այդ և ոչ ծնողքն նորա,
այլ զի յայտնեսցին գոր-
ծք Աստուծոյ ի նմա։ Ես
պարտ է գործել գործս
որ առաքեցին զիս, մինչ-
դեռ ցերեկ է. գայ գիշեր,
յորում ոչ ոք կարէ գոր-
ծել։ Մինչդեռ եմ յաշխար-
հի, լոյս եմ աշխարհի։
Զայս ասացեալ թքեաց
յերկիր և արար տիղմ ի
թուոյն և եդ զտիղմն ի
վերայ աչաց կուրին, և
ասէ ցնա. Երթ լուա ի
Սիլովամ աւազանին, որ
թարգմանի Առաքեալ։ Եր-
թեալ ետ լուաւ և եկն
տեսող։ Եւ դրացիքն և
որ տեսանէին զնա յա-
ռաջ, զի կուր էր, ասէին.
Ոչ այս է որ նստէր և
մուրանայր։ Ոմանք ասէին
թէ այս է, և այլք ասէին
թէ նման է նմա։ Նա ասէ
թէ ես եմ։ Ասեն ցնա.
Ուստի բացան աչք քո։
Պատասխանի նա և ասէ.
Մարդ որ կոչի Յիսուս,
տիղմ արար և եդ ի վե-
րայ աչաց իմոց, և ասաց
ցիս թէ երթ լուա ի Սի-
լովամ, և գնացի և լուայ,
և տեսի։ Ասեն ցնա. Ո՞ր
է նա։ Ասէ. Ոչ գիտեմ։
Տանեն զնա առ Փարիսե-
ցիսն, որ էր կուր։ Եւ էր
շաբաթ յաւուր յորում
տիղմ արար Յիսուս և
բացաւ զաչս նորա։ Եւ
դարձեալ հարցանէին զնա
Փարիսեցիքն, զի՞նչ ետ
տեսանել նմա։ Նա ասէ
ցնոսա. Տիղմ եդ ի վերայ
աչաց իմոց, և լուայ, և
տեսի։ Ասեն ոմանք ի Փա-
րիսեցւոցն. Ոչ է այրդ
այդ յԱստուծոյ, զի զշաբա-
թին ոչ պահէ։ Ասեն այլք.
Զիա՞րդ կարէ մարդ մեղա-
ւոր զայսպիսի նշանս ա-
րարանել։ Եւ էր հակառա-
կութիւն ի մէջ նոցա։ Ասեն
կրկին կրկին կուրին. Դու
զի՞նչ ասես վասն նորա,
զի բացաւ զաչս քո։ Նա
ասէ. Զի մարգարէ է։ Ոչ
հաւատային Հրեայքն վասն
նորա, եթէ կոյր էր և
տեսող եղև, մինչև կոչե-
ցին զծնողսն նորա։ Եւ
հարցանէին զնոսա և ա-
սէին. Այս է որդի ձեր,
զոր դուք ասէք թէ կոյր
ծնաւ. զիա՞րդ ապա այժմ
տեսանէ։ Պատասխանեցին
ծնողքն նորա և ասեն.
Գիտեմք թէ որդի մեր է
այս, և թէ կոյր ծնաւ։
Բայց զիա՞րդ այժմ տես-
անէ, ոչ գիտեմք։ Կամ
զի՞նչ ոք բացաւ զաչս նո-
րա, մեք ոչ գիտեմք։ Ինքն
կատարեալ է, հարցէք զնա,
ինքն զինքն խօսեսցի։ Զայս
ասացին ծնողքն նորա, զի
երկնչէին ի Հրեայսն։ Զի
արդէն դատեալ էին Հրեայքն
եթէ որ խոստովանեսցի
զնա Քրիստոս, զրուսխա-
նեսցի ի ժողովարանէն։
Վասն այսորիկ ծնողքն նո-
րա ասացին. Կատարեալ է,
հարցէք զնա։ Կոչեցին
զերկրորդումն զայրն որ
կոյր էր, և ասեն ցնա.
Տուր փառս Աստուծոյ։
Մեք գիտեմք թէ այրդ
այդ մեղաւոր է։ Նա ասէ.
Եթէ մեղաւոր է, ոչ գի-
տեմ։ Մի բան գիտեմ, զի
կոյր էի և տեսող եղէ։
Ասեն ցնա. Զի՞նչ արար
քեզ, զիա՞րդ բացաւ զաչս
քո։ Պատասխանի նոցա.
Ասացի ձեզ և ոչ լուարուք,
զի՞ կամիք դարձեալ լսել։
Միթէ և դուք կամիք աշա-
կերտ նորա լինել։ Եւ նո-
քա հայհոյեցին զնա և
ասեն. Դու աշակերտ նո-
րա լեր, մեք Մովսէսի աշա-
կերտք եմք։ Մեք գիտեմք
թէ Մովսէսի խօսեցաւ Աս-
տուած, զայրդ այդ ոչ գի-
տեմք զորմէ իցէ։ Պատաս-
խանի այրն և ասէ ցնոսա.
Զայս ինքն զարմանալի է,
զի դուք ոչ գիտէք զորմէ
իցէ, և բացաւ զաչս իմ։
Եւ գիտեմք թէ զմեղաւորս
ոչ լսէ Աստուած, այլ եթէ
ոք պաշտօնեայ Աստուծոյ
իցէ, և զկամս նորա առնէ,
զայնմ լսէ։ Յաւիտենից ոչ
լուաւ եթէ ոք բացաւ զաչս
կուրի ծնելոյ։ Եթէ ոչ էր
այրդ այդ յԱստուծոյ, ոչ
կարէր առնել զայսպիսի
ինչ։ Պատասխանեցին և
ասեն ցնա. Ամենեքին մե-
ղօք ծնար դու, և մեզ
ուսուցանես։ Եւ հանին
զնա արտաքս։

զաղուե՛ի յայ-խոեննակա-
նեիլ՛ի նա՛ա-հանդիսան խա-
գուով և մարմնով հասա-
առաքինու՛ե՛ մաքուր կո-
յուսով և սուրբ վարուք
ուին միշտ։ Հաստատուն
ու՛ին պատրանաց բանաբեկ
և զո՛ւարթունք եղեցուք
մակին սիրոյն այ արթունք
սեաշուքենէ նախանձ
հա՛ատով յա՛ծ։ ԵՒ՛ ի՛
ած սրտիւ և ուղղափառ
վաստակս արդարութեան
տուք, աշխեցուացուք ըզ
հաց սբ Հոգւոյն ձգմար-
զի յանձանձեալք ի շնոր
զմեզ ի լա՛ուքե կարդա-
աւետրնին ի հրահանգել
միշա դատաիարակութիւն
ուքին քե։ ԵՒ պիտոյ է
ժառանգեսցուք զաւրեալ
տեալ հերիպարանին այ ,
մանն քե։ և այսու ձգմար
նիլ՛ի ջուի հասակի կատար
զի կարօղ լեցուք հասա
անցնել առանց յանցման.
ղէն զօրուք ը ամ կերս
Սոյնպ և մեզ լեցի աճ-ե
ամ կերս
կայնի բնուքեա մերոյ։
հա զամ կերս մերդ

ցած լեր՝ ինձ ախտախնամ։ Ակայն ոչ եթող զարբ-
ցան ընդ չարն։
Ա. Յլ եթէ ասիցէ ոք, զիարդ ներեաց աճ սատա-
նայի այսքան տարածել զմոլորութիւնս և զանօրէն
նութիւնս։ Ա. սան այն, զի ըստ արժանեացն ըն-
կալցին ամբեան զհատու-
ցումն՝ ի դէպ ժամանակի
զփառս և զտանջանս յա-
րարչէն արարածոց։
Օ. ի ոչ մահ թէ՛ երեսաց
դամոյ. այսպէս և սատանայ
իւր մեղաւորաց տիրեաց
զի սիրեցին զմոլորութիւն։ վն այնորիկ
առաքեաց առնն ազդել
ցութի մոլորեալ զի դա-
տապարտեսցին. զի չհաճե
ցան ընդ ճարն։

Ա. Յլ եթէ ասիցէ ոք, զիարդ ներեաց աճ սատա-
նայի այսքան տարածել զմոլորութիւնս և զանօրէն
նութիւնս։ Ա. սան այն, զի ըստ արժանեացն ըն-
կալցին ամբեան զհատու-
ցումն՝ ի դէպ ժամանակի
զփառս և զտանջանս յա-
րարչէն արարածոց։
Օ. ի ոչ մահ թէ՛ երեսաց
դամոյ. այսպէս և սատանայ
իւր մեղաւորաց տիրեաց
զի սիրեցին զմոլորութիւն։ վն այնորիկ
առաքեաց առնն ազդել
ցութի մոլորեալ զի դա-
տապարտեսցին. զի չհաճե
ցան ընդ ճարն։

Ա. Յլ եթէ ասիցէ ոք, զիարդ ներեաց աճ սատա-
նայի այսքան տարածել զմոլորութիւնս և զանօրէն
նութիւնս։ Ա. սան այն, զի ըստ արժանեացն ըն-
կալցին ամբեան զհատու-
ցումն՝ ի դէպ ժամանակի
զփառս և զտանջանս յա-
րարչէն արարածոց։
Օ. ի ոչ մահ թէ՛ երեսաց
դամոյ. այսպէս և սատանայ
իւր մեղաւորաց տիրեաց
զի սիրեցին զմոլորութիւն։ վն այնորիկ
առաքեաց առնն ազդել
ցութի մոլորեալ զի դա-
տապարտեսցին. զի չհաճե
ցան ընդ ճարն։

անքննին. որ անհնար է այլեւս ուրեք մեծութիւն այսպիսի երեւութանայ քան ի նայն ոք լոյս։ Ո՛վ ի նմանէ առեալ տեսիլ աշխարհս զաներեւոյթսն. իբրու ի նոյն ծագման կացուցա լուսատուէ։ եւ զբովիդ սրբոյ զաստիճանական զիմաստն շնորհաց նա՛ հոգւոյն. որ զիսուէն եւ խմաստութեան տակաց։ զբերեալ զոյսն մանից, խորհրդոյն յիշատակ մնայ մեզանիկ։

շմարտուէ հայ աստուածաբան։

Ա՛ստ Ը

Նոյա յաւուրսն էր։

Ա՛ստ էր ինան, նոյա խնամ
Քոյն Աւրինաւէ ուսաստուցին.
Ալաքիել միտ չ՚առաստ սըր
Ի ամենայն ինչ զանազան։

Նոյ ամին։

Եւ յաւիտեանս յաւիտենից։ Ա՛մէն։ Ո՛վ եւ միշտ, դուքեն։ Ա՛յժմ եւ միշտ, փառս ամենասք Երրորդ յոյսով յարութեանն ի լոգարանէն հանեցեալ հեթանոսական ժառանգ կան սիրոյն իւրոյ։ Ա՛յլ մեղաց յարոյց. զի ինչ մեղայ իւրով, զմեզ ի մեռելոյն լոյծ զմահ. և յարութենէն ոչ կամաւոր խոնարհութենէն զաշխարհս անեղծութենէն. զնորոգեաց ի՞ն դուքեն։ ի՞ն ի ժառանգ յաւիտենական ժառանգ որ ի քէն յո առհաւատչեաց զաղաւթի կալցուք առ աջ ի հաւատոց անուն, զնա՛ ի արդարացեալ ի՞ն։ ընդունելութենէն հոգւոյն խեաց զընտրեալ խուր յարա՛ ոչ. որ աղբիւրաբար բեղ մարմնով և արեամբն քէ. հոգեւոր աւազանէն և դուքեն. գտեալ զիոգւոյն ի՞ն ածաւալ որ ի՞ն Աւրեալ Հոգեգործ մարդկան հոգ պատուհանն մարդկան որ ի՞ն Աւրեալ փրկչին ընտրեալ, թա սիրեր մեղաք։ Աւրեալ յեր՞ յոյսդ ոգւոյ մարդկանէ որ ալ։ լուծանէ բոնութենէ նոր զաստուածային փառաց որդւոյն սատանայի, հաւատով յա զմեզ ամենայն ի ծառայութենէ զաստուածամբ որդւոյն որ զնա յաշխարհս և փրկեաց

պարզևան ոչ մոռանալ որ
ի՛ւր։ Այլ զկնամակալու-
թիւնն նորին՝ մերոյ անդի
տուեալ և տակաւին օգնա-
կան ունել և կալ ընդեմ
հնարիցն սատանայի. որ
յամի ի՛ մեզ թշնամի։
Այլ զօրացեալ ի կենաց
առաքինութեան յերկնա-
բոյս աճման հաւատոց՝ ի
կատարումն առաքինու-
եկեսցուք։
Այլ յամ վարս՝ պարտ է
զերծաս ընդ ի միտս ու-
նել. յերեւելիսն և յան-
երեւոյթսն. և այսպէս ծա-
նիցես զՀմարտութիւնն։
Այլ զի ոչ ի քէն բաւես
հասու լինիլ ածուեն փա-
ռաց։ Այլ և ոչ հոգեղէ-
նացն դասք հրեշտակաց.
սերովբէիցն և քերովբէից.
զի ամ երինաւոր զօրու-
թիւքն անհա՛ս են աճմանն
փառացն։ Այլ ես մտե-
ցի՛ մեզ ո՛չ միայն
այլ քարոզեաց մեզ ո՛չ միայն
քենէ, այլ ինոյն ինքն յայ-
լա եմ (առե՛ք ճա՛ր որ ես։
Ելն 3։14։
Ի՛մ

դանարար շնորհացն ըզ
անհամեմատէ։ անպատում
և անասելոյն։ անհաս և
անբաւ յաթարածոց։
Այլ ձանաչի աներկբայ
հաւատով այնմ, որ ի՛նձ
ղուբե և յանդորրու զօրա
ցեալ հաւատով որ ի՛մ սը
Երրորդութիւն, կայ ինայ
անասանելի առ մարդա
կէին հաւատոց։ Ո՛ի լու
սաւորեալք ուղիղ հաւա
տովք յանակնկալն էութիւն,
ի միանչենաւոր լոյսն,
յանփոփոխ ճշմարտութիւն,
ի կենդանարար կենդա
նութիւն, մի՛ ևս խոտորես
ցուք ի յոնայնաբանութիւն
որ ի հայր և յորդի և ի հո
գին սբ հայհոյութիւք։
Այլ զբրաւական աւե
տեացն շնորհաց մի՛ ի՛նչ
թողցուք։ զի հասցուք
խոստացեալ երանութեցն
անմահուբ և անեղծուբ։
և զդարմանս խորոց բարե
բարութեն միշտ ընկալցուք
զթութեն։ Այլ զարքայու
թեանն զոյս ի միտս մեր
հանապազ ունել։ և զկեն
Ա

ճշմարիտ խոստովանութիւնը եւ
Աւ զղջաւոր սրտիւ եւ
անապատ փառաւորութեան։
Աւ ոչ որ ընդ
մեզ յաւիտեանից անձառ եւ
որ անքննին է եւ անպատում
ողորմութիւնդ, ողորմեա մեզ
եւ ներեալ լիցուք հասատ
տութիւն, արդարութիւնն
հանդիսիւք, արդարութիւնն
ստուածն, եւ առաքինութիւնն
Աւդ՝ հաւատով ճշմար
ուրաց եւ մեռանելոյ։
լինիցին ի սէրն այ հեռա
այսպէս տեսուչք հոգւոց
հիւրոց արարածոց. զի
ճշմարտութեան գործակիցս
նահատակս առաքինիս, եւ
աշակերտել եւ ըստանալ
ուեստից արուեստաւոր.
ի տէրն ի այսոցիկ ար
անփոխոխ ճշմարտութիւնն։
եւ կոչէ յորդեգրութիւն
ամենայնաբ Աւրհնեալդ
ցուցանէ լուսաւորս ի
բունն փափագանօք՝ ամ
առաքինութիւն, անարատ սէր
շնորհն։ Աւ այսպէս ազատ
բարի՝ սիրոմբ. որ կոչեցաք
զմեզ հիւր որդեգրութիւն
տեղք յաներեւոյթ փառն
բատ աւետեաց անձառ և
նակալ զօրութիւն և ամենայ
նորոգեսցէ վերստին ամ

Աւ այսպէս ըսփոեաց յայ
բարձս զկոյս ածդիտու
թիւն. զի անմոլար դիտութիւն
խոստովանեացին մարդիկ
զանբաւ մեծութիւն փրկին.
զանծին խակուքին և զան
սկիզբն էուե զճշմարտու
թիւնն. զանփոփոխ մշտին
ջենաւորութիւն. և զանհաս
և զանվերնապ վնասատուքին.
զոր քարոզեցին օրինօք օ
րինապահքն ըստ իւրաքանչ
իւր շնորհի։ Աւ զժբդն
դակ և զաղտեղի և զվնա
սակար զապերախտին խր
լեցին մինչև ի վախճան
ժամանակաց։ Աւ այսու
փառաւորեցան և ապաւէն
ցան արբանեակք բարե
բարին։ օ ի յորժամ ա
ռաքեաց աճ զմովսէս առ
ապերախտ ժողովուրդն,
եղոյզ վնասմոց իւրոց ըզ
քաղցրութիւնն։ օ ի ասէ,
զթած եմ ես ողորմած.
և կայնամիտ և բազում ող
որմ. և զղջանամ իվնաս
բեաց արարածոց։ օ ի
վերնապատ ի շնորհէն, և

երկնից ողբ երևին
ծովք երկնից ողբ երևին
մարմնոյն զօրք և լուսա-
ո՜վ ե՛թե բիւրաւոր ան-
ամենայն արարածոց։
Ամէն սրբոց և մաքրութի՛ւն
կերօր և երկայնամիտ։
Պաթած և ողորմած։
Հարիր և տո՛ւօղ բարեց։
ամենիմաստ և յո՛ւնադէտ։
արնչենաւո՛ր. ահեղ. հզօր.
կենդ և կեցուցիչ. լոյս մըշ
Մենազօր և ամենակալ.
և յրստակ աղբիւր։
ման է և անհիւծ և անբաւ
զայցելուն արարչին արա-
րած. զի այսպէս անսահ
Ամիոյ անսկիզբն էութե
բարերար կամաց ունին
նարհ է քան զանդունդս
ծովու. որ յանբաւ էութե
կայ և մնայ։

Ո՜վ ե՛թե բիւրաւո՛ր ան
մարմնոյն զօրք և լուսա-
ծովք երկնից ողբ երևին
և վկնի՛ ծաւալին. այսպէս
յառաջ դան ճշմարտութի՛ւ
էուէ անփոփոխ իսկութեն։
Որ անհա՛ս է քան զմիտս
և զխորհուրդս. և պատմի
նախ քան զարարածս և յե
տոյ քան զյաւիտեանս յա
ւիտեննից։ Որ իւրեր քան
զերկինս երկնից. և՛ի խո
րս քան զանդունդս ծո
վոյ։ և՛ի ներքս քան զերկիր
և զինչ ինչ ի նմա է։ և
զամենայն ստեղծուածս
զերկնաւորս և զերկրաւորս
զտեսանելիս և զանտեսա
նելիս. զաթոռս և զտէրու
թիւնս. զհրեշտակս և զհո
գիս. և զամենայն զոր կա
մեցաւ արար յոչնչէ յեր
կիր և ի ծով և յամենայն
անդունդս։ Ո՜վ ե՛թե ամե
նայն արարածոց զօրք և
արեգականն յաղթեցէք,
ո՜վ ե՛թե ոտիկս ձառագայթք
օրհնել զանքննին մեծու՛թ
արարչին. և անշարժ մնալ
ի յոյն կենդանի և՛ի հան
դերձեալ հանդիսին։
Ո՜վ ե՛թե զոր ակն ոչ էտես,
և ունկն ոչ լո՛սաւ, և՛ի
սիրտ մարդոյ ոչ անկա՛ւ,
պատրաստեաց աստ սիրե
լեացն ։ Ո՜վ ե՛թե անճառ են
բարերարութի՛ւն զոր վկայեն
սբքն բովբոքմամբ խնա
մոյն և կենդանարար սի
րոյն աստ ։
Ի վերայ այսր ամի՛ դոհա
նալ պարտիմք զարարչա
կան խնամոյն. որ արժա
նի արար զարարածս իւր
այնքան բարեացն երևե
լեօք և աներևութի՛ւք ։
Օրհնելով օրհնեցուք
զանմահ տուրնն ի տուէ
և՛ի գիշերի. անմեղկելի
սրտիւ և մըտերիմ կամօք
և անարատ սրբութ և ան
մոռաց յիշուիօք ի խնամս
փրկուե։ Ի միտ ունելով
զգովեստ փառացն այ՛ վը
կայութէ հաճոյից նր ։
Ո՜վ ե՛թե որպէս ճառագայթք
արեգականն յաղթեցէք,

ՈՒ ՅԱՏԻՏԵԱՆԱՑ ՅԱՒԻՏԵ-
ՆԻՑ ԱՄԷՆ։

ՈՐ ԲԱԶՄԱՌԱՑ պարգեւօք
ամէնարուեստ բարեօք։
ՈՐ ԲԱԶՄԱՌԱՑ պարգեւօք
եւ կենդանարար շնորհօք
զընտրեալ առաքինիսն ա-
ռաքինութիւն յերանելի հան-
դիսան ժողովէ եւ փառօք
պսակէ՛ ի հիանչենաւոր եւ
յանուշակ պարգեւան։
Ա՛ն վա՛յ այսորիկ ստեղծ
արարիչն զմարդն անձն
իշխան, զի ըստ ընտրութե
հոգեւոր օրինացն՝ փոխ-
խուսն առցեն՝ ի փոքրկու
թէս՝ ի մեծու՛թ։ յանար-
դուեցս ելանել՝ ի պատիւ։
յապականուէս յանապա-
կանութի։ ՚ի մահկանացու
թէս յանմահութի ածու
թեն՝ ի քո յիւ։ Զորում
չէք փոփոխումն ժամկաց եւ
հանումն տուէլոյն յար-
քայութեն այ։ միշտ՝ ի մէջտն
չենաւորութիւն վայելելով
՚ի փառս ամենանք Աստու
ծոյ։ Ա՛յժմ եւ միշտ
եւ յաւիտեանս յաւիտե-
նից ամէն։

ՈՒ ՅԱՏԻՏԵԱՆԱՑ ՅԱՒԻՏԵ-
ՆԻՑ ԱՄԷՆ։

ՈՐ ԲԱԶՄԱՌԱՑ պարգեւօք
ամէնարուեստ բարեօք։
ՈՐ ԲԱԶՄԱՌԱՑ պարգեւօք
եւ կենդանարար շնորհօք
զընտրեալ առաքինիսն ա-
ռաքինութիւն յերանելի հան-
դիսան ժողովէ եւ փառօք
պսակէ՛ ի հիանչենաւոր եւ
յանուշակ պարգեւան։
Ա՛ն վա՛յ այսորիկ ստեղծ
արարիչն զմարդն անձն
իշխան, զի ըստ ընտրութե
հոգեւոր օրինացն՝ փոխ-
խուսն առցեն՝ ի փոքրկու
թէս՝ ի մեծու՛թ։ յանար-
դուեցս ելանել՝ ի պատիւ։
յապականուէս յանապա-
կանութի։ ՚ի մահկանացու
թէս յանմահութի ածու
թեն՝ ի քո յիւ։ Զորում
չէք փոփոխումն ժամկաց եւ
հանումն տուէլոյն յար-
քայութեն այ։ միշտ՝ ի մէջտն
չենաւորութիւն վայելելով
՚ի փառս ամենանք Աստու
ծոյ։ Ա՛յժմ եւ միշտ
եւ յաւիտեանս յաւիտե-
նից ամէն։

Ա՛ղ՝ որ այնքան անբաւ
մեծութեանն փառաց, եւ
բարձրագոյնն է քան զամ
իմանալիս, խոնարհի՛ յա
րատածս եւ իմանի՛ եւ տե
սանի՛ ըստ մարմնոյ բնութե
խնամոք իւրով։ Այ՛ն հր
րեշտակք որք քան զիւրս
մարդկան սրագոյնք են եւ
ոչ կարեն հասու լինիլ նր
մա ըստ մասին, զիարդ կա
րասցուք մեք երկրաւորքս
հասու լինիլ փոյն նր։
Ո՛վ ոչ ոք գիտէ զՀայր,
բայց որդի. եւ ոչ զորդի եւ
զՀոգի, եթէ ոչ Հայր։
Ասէ խնամք կամաց բարե
բարին այ՝ բազմարուեստ
դարմանօք ի յանսկիզբն
էութենէն եւ յանփոփո
խանելիութեանն տնօ

Լեռնք ոչն երևին, եւորդիք
մարդկին որք՝ ի յերկրի են,
եւ որ ի ծովու անբաւ կեն
դանիք, եւ որ այլ եւս ի նոս
անշունչ արարածք ի լե
ռնս գայցեն, բան զո
վոնե ոչ բաւեն նորա մե
ծութեանն փառաց՝ ի զո
վութի մատուցանել։
Ա՛ղ՝ որ այնքան անբաւ
մեծութեանն փառաց, եւ
բարձրագոյնն է քան զամ
իմանալիս, խոնարհի՛ յա
րատածս եւ իմանի՛ եւ տե
սանի՛ ըստ մարմնոյ բնութե
խնամոք իւրով։ Այ՛ն հր
րեշտակք որք քան զիւրս
մարդկան սրագոյնք են եւ
ոչ կարեն հասու լինիլ նր
մա ըստ մասին, զիարդ կա
րասցուք մեք երկրաւորքս
հասու լինիլ փոյն նր։
Ո՛վ ոչ ոք գիտէ զՀայր,
բայց որդի. եւ ոչ զորդի եւ
զՀոգի, եթէ ոչ Հայր։
Ասէ խնամք կամաց բարե
բարին այ՝ բազմարուեստ
դարմանօք ի յանսկիզբն
էութենէն եւ յանփոփո
խանելիութեանն տնօ

Երկնից ողբ երևին
և ծուխ երկնից ողբ երևին
մարմնոյն զօրք և լուսոյ
Օ՜ի ելեկ բիւրաւորն
ամենայն արարածոց։
Ով սրբոց և մաքրութիւն
Վերօղ և երկայնամիտ։
Վնասոյ և ողորմած։
Հարցր և տուօղ բարեաց։
ամենիմաստ և յիշատակ։
արդարեն աւուրս։ ահեղ հզօր։
կենաց և կեցուցիչ լոյս մըշ
Ամենազօր և ամենակալ։
և վկայ՝ ճաշակելին։ այսպես
յառաջ դան ճշմարտութիւք
էուք անփոփոխ իսկութեն։
Որ անհաս ես քան զմիտս
և զխորհուրդս։ և պատմի
նախ քան զարարածս և յե
տոյ քան զյաւիտեանս յա
իմոնէից։ Որ իմերկ քան
զերկինս երկնից։ և՛ի խո
նարհ ես քան զանդունդս
ծովուս։ որ յանբաւ էուք
կայ և մնայ։
Լսիոյ անսկիզբն էութիւն
բարերար կամացն ունին
զայցելուն արարչին արա
րածք։ զի այսպէս անսահ
ման ես և անհշխու և անբաւ
և յրստակ աղբիւր։
Ամենազօր և ամենակալ։
կենաց և կեցուցիչ լոյս մըշ
արդարեն աւուրս։ ահեղ հզօր։
ամենիմաստ և յիշատակ։
Հարցր և տուօղ բարեաց։
Վնասոյ և ողորմած։
Վերօղ և երկայնամիտ։
Ով սրբոց և մաքրութիւն
ամենայն արարածոց։
Օ՜ի ելեկ բիւրաւորն
մարմնոյն զօրք և լուսոյ
Երկնից ողբ երևին
և ծուխ երկնից ողբ երևին

Նից ամէն։

Եւ յաւ խոեանս յաւխոե-
դութեան։ Ո՚ յԱմ և միշտ
ի փառս ամենայնի Աստուծոյ
ի միջնորդութեան Սրբոյ
Կուսին Յարարածոյ. ի հով-
ուել և ի խնամել ամենայ-
նից Աստուածածնի. որ լինիցի
ամենայնիւ բարեօք։

Ոյր բազմառատ պարգեւօք
և կենդանարար շնորհօք
զընտրեալ առաքելիսն ա-
ռաքինութեամբ յերանելի հան-
դիսան ժողովէ և փառօք
պսակէ ի միանջենաւոր և
յաննուաշակ պարգեւան։

Ո՚ն վա՚ այսորիկ սահեցա
արարիչն զմարդն անձն
իշխան, զի ըստ ընտրութե
հոգեւոր օրինացն՝ փոխ-
խուսի առցեն ի փոքրկու
թէս ի մեծութի. յանար-
դուեցս ելանել ի պատիւ.
յապականութէս յանապա-
կանութի. ի մահկանացու
թէս յանմահութի ածու
թէն ի քո յն։ Զորում
չէք փոփոխումն ժամկաց և
հանումն տօնեցն յար-
քայութեան այ։ միշտ ի միջոն
ջենաւորութիւն վայելելով
ի փառս ամենայնի Աստուծոյ
դութեան։ Ո՚ յԱմ և միշտ

ևորք ոչն երևին, ևորդիք
մարդկին որք ի յերկրի են,
և որ ի ծովու անբաւ կեն
դանիք, և որ այլ ևս ի նո
անշուշտ արարածք ի լե
ռս գայցեն, բան զո
վոնե ոչ բաւեն նորա մե
ծութեանն փառաց՝ ի զո
վութի մատուցանել։

Ո՚ր՝ որ այնքան անբաւե
մեծութեանն փառաց, և
բարձրագոյն ք քան զամ
իմանալիս, խոնարհի՛ յա
րարածս և իմանի՛ և տե
սանի՛ ըստ մարմնոյ բնութե
խնամօք իւրովք։ Ո՚ր հր
բեշտակք որք քան զիոս
մարդիան սրագոյնք են և
ոչ կարեն հասու լինիլ նր
մա ըստ մասին, զիարդ կա
րասցուք մեք երկրաւորքս
հասու լինիլ փոշոյն նր։

Ո՚ ի ոչնք գիտեն զՀայր,
բայց որդի. և ոչ զորդի և
զՀոգի, եթէ ոչ Հայր։

Նակ խնամք կամաց բարե
բարին այ՝ բազմարուեստ
դարմանօք ի յանսխիլեն
եութենէն և յանփոփոխ
միանջենաւորութէն ամե-

բարձրութ և խոնարհութ.
լայնութ և երկայնութ։
Լ՚րար և կենդանիս ան-
մահ մտաւորս և բա-
նաւորս. որ են գունդք
հրշտեմաց երկնաւոր զօրք,
որ կարգեալ են ՚ի պատիւ
և ՚ի պաշտօն և յանդադար
փառաբանութ ՚ի ամենայն
երրորդութենէն։ Ացոյց
և լուսաւորս յառաջնորդ
և ՚ի փոփոխումն աւուրց և
ժամանակաց. ՚ի սրնունդ
մարդկան և ամ կենդա-
նեաց և բուսոց և անկոց։
Լաւ գՀուր և զ Ջուր,
զամպ և զՀողմն յարդա-
րեաց ՚ի պէտս ազգի ազգի
արնկոց և բուսոց. որ ՚ի
պէտս մարդկան արարան
իւրաքանչիւր պտղովք։
ԼՐ ձկունք և ազդք գա-
զանաց պէսպէս բնութ-
և զանազան կերպարանօք.
՚ի ծովու և ՚ի ցամաքի. մե-
ծամեծք և փոքունք. քաղ-
ցունք և դառունք. շահե-
կանք և անշահք։ Ո՚րանք
ապէս ՚ի բոյս և ՚ի ոստնկա
որ ՚ի պէտս եղեն մարդկին.

Եաշափս լիք՝ աւիւնայն արարածք՝
յատուածոյ ստեղծեալ էն։
Յորմ ես յանդիմանութիւն մա
ըր մոյ։ Ա՚ս ընծայութիւն
ած պաշտութեան։

Ց՚անհամեմատ
Լ՚մենակալ տէր
Լերրորդութենէն
և յանսկիզբն էուեն մշտ
ընջենաւորութէն հաստա
ցան ամենայն արարածք.
երևելիք և աներևոյթք։
Լերկինք և երկիր և ամ
որ ՚ինն, ՚ի միոյ արարչէն
արարան ամ զօրութիք.
ամենալոյս լուսոմն և կէն
դանարար տրամբն. զի լի՚
են ամ արարածք փառօք
նորա։ Ո՚ր ամենիմաստ և
ամենագէտ և ամենատես
բարերար կամօք իւրովք
խնամէ՚ զարարածս. զոր
յոչընչէ ե՚ի էդոյէ գոյա-
ցոյց. զՀոգևորս և զբնա
ւորս և զանշունչս։
Լ՚ր զտարերս ամ ջրիւք
եղանակօք յարդարեաց.

Եւ ասէ ցնոսա. Ես եմ հովիւն բարի։ Եւ
ճանաչեմ զիմս, եւ ճանաչեն զիս իմ։ Որպէս
ճանաչէ զիս հայրն, եւ ես զհայրն ճանաչեմ։
Եւ զանձն իմ դնեմ վասն ոչխարացն։ Եւ
ունիմ այլ ոչխարս, որ ոչ են յայսմ գաւթէ.
եւ զսոսա պարտ է ինձ բերել, եւ զձայն իմ
լսիցեն, եւ եղիցի մի հօտ, եւ մի հովիւ։
Վասն այնորիկ զիս սիրէ հայրն, զի ես
զանձն իմ դնեմ, զի առցից զայն կրկին։
Ոչ ոք առնու զայն յինէն, այլ ես ինքնին
դնեմ զայն։ Իշխանութիւն ունիմ դնել
զայն, եւ իշխանութիւն ունիմ առնել զայն
կրկին։ Զայս պատուէր առի յհաւրէ իմմէ։
Եւ դիւսութիւն եղեւ կրկին ի հրեայսն
վասն բանիցս այսոցիկ։ Եւ ասէին բազումք
ի նոսանէ. Դիւահար է եւ մոլեգնի, զի՞ զնա
լսէք։ Այլք ասէին. Ոչ են բանք դիւահարի.
միթէ դիւահար կարէ աչս կուրաց բանալ։
Եղեւ յաւետարանել զտաճարին յԵրուսաղէմ,
եւ ձմեռն էր։ Եւ շրջէր Յիսուս ի տաճարին
ի սեամս Սողոմոնի։ Եւ պատեցին զնա հրեայքն
եւ ասէին ցնա. Մինչեւ ցե՞րբ զանձինս մեր
տանջեսցես։ Եթէ դու ես Քրիստոս, ասա մեզ
յայտնապէս։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Ասացի ձեզ,
եւ ոչ հաւանիք. գործքն զոր ես գործեմ յանուն
հաւրն իմոյ, նոքա վկայեն վասն իմ։ Այլ դուք
ոչ հաւանիք, զի ոչ էք յոչխարաց իմոց, որպէս
ասացի ձեզ։ Ոչխարք իմ զձայն իմ լսեն, եւ
ես գիտեմ զնոսա, եւ հետեւին ինձ։ Եւ ես
տամ նոցա կեանս յաւիտենական, եւ մի՛ կորիցեն
յաւիտեան, եւ մի՛ ոք յափշտակեսցէ զնոսա
յձեռաց իմոց։ Հաւրն իմոյ զոր ետ ինձ՝ մեծ է
քան զամենայն, եւ մի՛ ոք կարէ յափշտակել
յձեռաց հաւրն իմոյ։ Ես եւ հաւրն մի եմք։
Առին հրեայքն քարինս, զի քարկոծեսցեն
զնա։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս. Բազում
գործս բարիս ցուցի ձեզ յիմոյ հաւրէ, վասն
որոյ գործոյ ինձ քարկոծէք զիս։ Պատասխանի
ետուն նմա հրեայքն եւ ասեն. Վասն բարի
գործոյ ոչ քարկոծեմք զքեզ, այլ վասն հայհոյութեան,
եւ զի դու մարդ եղեալ՝ առնես զքեզ
Աստուած։ Պատասխանի ետ նոցա Յիսուս.
Ոչ գրեալ է յօրէնսդրութեան ձերում. Ես
ասացի, թէ աստուածք էք։ Եթէ զնոսա ասաց
աստուածս, յորոց բանն Աստուծոյ եղեւ, եւ
մի՛ կարէ խզել գրոցն զօրութիւն, զոր
սրբեցոյց հայր եւ առաքեաց յաշխարհ, դուք
ասէք թէ հայհոյես, զի ասացի թէ Որդի
Աստուծոյ եմ։ Եթէ ոչ առնեմ զգործս հաւրն
իմոյ, մի՛ հաւատայք ինձ։ Եթէ առնեմ, եւ
թէպէտ ոչ հաւատայք ինձ, գործոցն հաւատացէք,
զի գիտասջիք եւ ծանիցէք, թէ հայրն
յիս է, եւ ես՝ յհաւրէ։ Եւ ետուն նմա
կամ առնուլ զնա։ Եւ նա ել յձեռաց նոցա։
Եւ գնաց կրկին յայն կողմն Յորդանանու,
յայն տեղի ուր էր Յովհաննէս յառաջ քան
զի մկրտեսցէ, եւ բնակեցաւ անդ։ Եւ բազումք
եկին առ նա, եւ ասէին. Զի Յովհաննէս
նշան մի արար, բայց ամենայն զոր ասաց
Յովհաննէս վասն այսորիկ մարդոյ՝ ճշմարիտ
էր։ Եւ հաւատացին բազումք անդ ի նա։
Էր ոմն հիւանդ Ղազարոս յԲեթանիայ,
ի գեղէ Մարիամու եւ Մարթայ քրոջ նորա։
Եւ էր Մարիամ որ օծեաց զՏէր մյուռոնաւ,
եւ սրբեաց զոտս նորա մազիւք իւրովք, որոյ
եղբայր Ղազարոս հիւանդանայր։ Առաքեցին
քոյրք նորա առ նա, եւ ասեն. Տէր, ահա զոր
սիրես հիւանդանայ։ Եւ լուեալ Յիսուսի՝ ասէ
ցնոսա. Ոչ է հիւանդութիւն նա մահու, այլ
վասն փառաց Աստուծոյ, զի փառաւորեսցի
որդի Աստուծոյ նովաւ։ Սիրէր Յիսուս զՄարթա
եւ զքոյր նորա եւ զՂազարոս։ Եւ իբրեւ լուաւ
եթէ հիւանդանայ, յայնժամ եւ եղեալ զերիս
աւուրս յորում էր անդ։ Ապա յետ այսորիկ
ասէ աշակերտացն. Երթիցուք կրկին յԱստուածն։
Ասեն ցնա աշակերտքն. Վարդապետ, արդ
հրեայքն խնդրէին քարկոծել զքեզ, եւ կրկին
երթիցես անդր։ Պատասխանի ետ Յիսուս.
Ոչ տասն ժամ է աւուր։ Եթէ ոք գնայ ցերեկ,
ոչ գայթագղի, զի զլոյս աշխարհի տեսանէ։
Եթէ ոք գնայ գիշերի, գայթագղի, զի լոյս
ոչ է ընդ նմա։ Զայս ասաց, եւ յետ այսորիկ
ասէ ցնոսա. Ղազարոս բարեկամ մեր հանգեաւ,
այլ երթիցեմ զարթուցից զնա։ Ասեն աշակերտքն
ցնա. Տէր, եթէ հանգեաւ, ապրեսցի։ Ասէր
Յիսուս վասն մահուանն նորա, եւ նոքա
կարծեցին թէ վասն հանգստեան քնոյ ասէ։
Յայնժամ ասէ ցնոսա Յիսուս յայտնապէս.
Ղազարոս մեռաւ, եւ ուրախ եմ վասն ձեր,
զի մի՛ հաւատասջիք, զի ոչ էի անդ։ Այլ
երթիցուք առ նա։ Ասէ Թովմաս, որ կոչի
Երկուորեակ, ցընկերսն իւր. Երթիցուք եւ մեք,
զի մեռցուք ընդ նմա։ Եկն Յիսուս, եւ գտ
զնա չորեքտասան աւուրս ունել ի գերեզմանի։
Էր Բեթանիա մերձ ի Երուսաղէմ, իբրեւ
հնգետասան ասպարիզ։ Եւ բազումք ի հրեայսն
եկեալ էին առ Մարթա եւ առ Մարիամ, զի
մխիթարեսցեն զնոսա վասն եղբաւրն։ Մարթա
իբրեւ լուաւ եթէ գայ Յիսուս, ընդառաջ ել
նմա։ Մարիամ ոչ նստէր ի տան։ Ասէ Մարթա
ցՅիսուս. Տէր, եթէ էիր դու անդ, եղբայր իմ
ոչ մեռանէր։ Եւ արդ գիտեմ, զի զոր
խնդրեսցես յԱստուծոյ, տացէ քեզ Աստուած։
Ասէ ցնա Յիսուս. Յարիցէ եղբայր քո։ Ասէ
ցնա Մարթա. Գիտեմ, զի յարիցէ յարութեան
յաւուրն յետնում։ Ասէ ցնա Յիսուս. Ես եմ
յարութիւն եւ կեանք։ Որ հաւատայ յիս, եթէ
մեռցի, կեցցէ։ Եւ ամենայն որ կեայ եւ
հաւատայ յիս, մի՛ մեռանիցի յաւիտեան։
Հաւատաս զայդ։ Ասէ ցնա. Այո, Տէր, ես
հաւատացի, եթէ դու ես Քրիստոս Որդի
Աստուծոյ, որ յաշխարհ եկեսցես։ Եւ զայդ
ասացեալ՝ գնաց եւ կոչեաց զՄարիամ քոյր
իւր ասելով ի ծածուկ. Վարդապետ եկն եւ
կոչէ զքեզ։ Եւ նա իբրեւ լուաւ՝ յարոյց
վաղվաղակի եւ եկն առ նա։ Եւ Յիսուս ոչ
էր եկեալ ի գեղ, այլ էր անդ ուր ընդ առաջ
ել նմա Մարթա։ Եւ հրեայքն որ էին ընդ նմա
ի տանն եւ մխիթարէին զնա, իբրեւ տեսին
զՄարիամ զի վաղվաղակի յարոյց եւ ել, հետեւեցան
նմա, կարծելով թէ երթայ առ գերեզմանն
լալ անդ։ Մարիամ իբրեւ եկն ուր էր Յիսուս,
տեսեալ զնա՝ անկաւ առ ոտս նորա, եւ ասէ
ցնա. Տէր, եթէ էիր դու անդ, եղբայր իմ ոչ
մեռանէր։ Յիսուս իբրեւ ետես զնա լալ, եւ
զհրեայսն որ եկեալ էին ընդ նմա լային,
յուզեցաւ ոգւովն եւ խռովեցաւ, եւ ասէ. Ուր
եդիք զնա։ Ասեն ցնա. Տէր, եկ եւ տես։
Արտասուեցաւ Յիսուս։ Ասէին հրեայքն. Ահա
որպէս սիրէր զնա։ Եւ ոմանք ի նոսանէ
ասէին. Ոչ կարաց այս որ բացեալ զաչս
կուրին, մի՛ արասցէ եւ զայս, զի մեռցի
Ղազարոս։ Յիսուս դարձեալ յուզեցաւ յինքն
եւ եկն առ գերեզմանն։ Եւ էր քարայր, եւ
քար դրեալ էր ի վերայ նորա։ Ասէ Յիսուս.
Վերուսկ զքարն։ Ասէ ցնա Մարթա քոյր
նորին մեռելոյն. Տէր, արդ հոտեսցի, զի
չորեքտասան աւուրս ունի ի գերեզմանի։
Ասէ ցնա Յիսուս. Ոչ ասացի քեզ, եթէ եթէ
հաւատասցես՝ տեսցես զփառս Աստուծոյ։
Վերուսկ զքարն։ Եւ վերուսկ զքարն, ուր
մեռեալն էր դրեալ։ Եւ Յիսուս վերացուցեալ
զաչս յերկինս, ասէ. Հաւր, գոհանամ քեզ,
զի լուար ինձ։ Եւ ես գիտէի, զի միշտ
լսես ինձ, այլ վասն ժողովրդեանս որ կայ
շուրջանակի ասացի, զի հաւատասցեն, եթէ
դու զիս առաքեցեր։ Եւ զայդ ասացեալ՝
բարձրաձայն կոչեաց. Ղազարոս, հոս արտաքս։
Եւ ել մեռեալն կապեալ զոտս եւ զձեռս
գերեզմանաւ, եւ դիմակ նորա կապեալ էր
երեսաց։ Ասէ ցնոսա Յիսուս. Արձակեցէք
զնա, եւ թողէք երթալ։ Բազումք ի հրեայսն
որ եկեալ էին առ Մարիամ, եւ տեսին զոր
արար Յիսուս, հաւատացին ի նա։ Եւ ոմանք
ի նոսանէ գնացին առ փարիսեցիսն, եւ ասացին
նոցա զոր արար Յիսուս։ Ժողովեցին քահանայապետքն
եւ փարիսեցիքն ատեան, եւ ասէին.
Զի՞ արասցուք, զի մարդս այս բազում նշանս
առնէ։ Եթէ թողցուք զնա այսպէս, ամենեքին
հաւատասցեն ի նա, եւ եկեսցեն հռովմայեցիքն,
եւ առցեն զտեղի մեր եւ զազգ։ Եւ
Կայիափաս մի ոմն ի նոցանէ, որ էր քահանայապետ
տարւոյն յայնմիկ, ասէ ցնոսա. Դուք
ոչ գիտէք զոչինչ, եւ ոչ խորհիք, զի
ձեռնտու է մեզ զի մի մարդ մեռցի վասն
ժողովրդեանն, եւ մի՛ ամենայն ազգ կորնչեսցի։
Եւ զայս ոչ ասաց ինքնին, այլ քահանայապետ
էր տարւոյն յայնմիկ, եւ մարգարէացոյց
զի մեռանելոյն է Յիսուս վասն ազգին։
Եւ ոչ միայն վասն ազգին, այլ զի եւ զորդիսն
Աստուծոյ որ ցրուեալ էին ժողովեսցէ ի մի։
Յայնմհետէ խորհեցան զի սպանցեն զնա։
Յիսուս ոչ եւս ետես ի հրեայսն յայտնապէս
երթալ, այլ գնաց անտի յերկիրն մերձ ի
անապատ, ի քաղաքն որ կոչի Եփրեմ, եւ
անդ բնակեցաւ ընդ աշակերտսն իւր։ Եւ
մերձեցաւ զատկն հրեայից, եւ ելին բազումք
յերկրէն յԵրուսաղէմ առաջի զատկին, զի
սրբեսցեն զանձինս իւրեանց։ Եւ խնդրէին
զՅիսուս, եւ կային ընդ միմեանս ի տաճարին,
եւ ասէին. Զի՞ կարծիս ձեզ, եթէ ոչ եկեսցէ
յտօնսդ։ Եւ էին հրամանք տուեալ քահանայապետացն
եւ փարիսեցւոցն, զի եթէ ոք
գիտասցէ ուր իցէ, յայտնեսցէ, զի բռնեսցեն
զնա։

Ե

Եւ արար ընտրօղս արարչին
ջուրն. որ միշտ օրհնեսցեն
եւ անմահից անմարմնոց
ըստացս որպէս Հոգեղինացն
պատիւ տուեալ մարմնատ-
ըեդործօղն ի Քէ ի այլ-
եդործօղն ի Քէ ի յոյժ
եւ մեծարեաց զմարդն
ծանիցէ արարօղն եւ փառա-
էորեսցէ միշտ. եւ մարդն
ծանիցէ զնա պատիւն յա-
րարչէն. որ յանպատուէն
ի պատիւ վերաբերեց զմարդն յայժ արարածոց։
Որ արուեստաւոր խեղա-
մուրճն որ յարարչէն
կարասցէ ի գործ արիա-
նել զշնչաւորս եւ զանշունչ
էաւորս. զի երեսացի գործ
իմաստութեանն նոր ըստ ասի։
Որք ի հնազանդութեան են
հնազանդեալք ի նոյն ի
գործ պիտոյից. եւ կամ առ
շինուն եւ ի զարդ. կամ առ
այլ ինչ փարթամութիւն։
Յայսոսիկ վայելելով իշ
խանական ձոխութեամբ,
փառաւորեսցէ միշտ զբա
րեգործօղն ի Քէ ի այլ-
պատիւ տուաւ մարմնատ-
բաց որպէս Հոգեղինացն
և անմահից անմարմնոց։
Եւ արար ընտրօղս արարչին
ջուրն. որ միշտ օրհնեսցեն
տաւոր երեսելեացս մօտ։

անպիտանք. զազիրք և դե
ղեցիկք։ Օ ի երեսացի
լաւն ի վատթարէն և ա
նարգն ի պատուականէն։
Այլ խառնեալ ի լուսոյ ձա
նաչին, և լոյսն ի խաւարէն։
Եւ ի գազանաց զգօնն,
և ի թունաւորաց անվն
նականն։ Այնպէս և
ի տունկս և ի բոյսս են
պղտղունք. և հոտովք և
համովք քաղցր և դառն.
անոյշ և անհամ. զի երև
եսցի լաւն ի վատթարէն.
որ առ դարման և առ բը
ժշկութի կարդեցան ըն
ծերգործութեանն այ։
Եւ են որ անճանօթք են
և են որ ծանուցեալք ըն
տեղեաց տեղեաց։ Եւ ինչ
և ի սոզունս ի պէտս ինչ
երաց. որպ կազմեն ի յօ
ձիցն զթխուրակէն։
Եւ այսպէս յօրինեալ ա
րարչին զնախախնամու
թիւնն յարարածս իւր որ
երևին և որ ոչն երևին։
Եւ այր ասի տէր և իշ
խան և ժառանգորդս ա
րար զմարդն. և արուեստ

րութիւն և յեսու ընդդէմ
խրեանց անմոռանդ բա-
խնամս արարչին արդելոյն
թեցն։ Ո՛վ ի նմ միայն ըմ-
յամենատես բարերարու-
քեալն, հ-օմ ։ 21, զրկեցոյն
սիրաք նոր ասէ առաջ
ւարեցան անմոռութեամբ
հուրդս խրեանց և խա-
այ և նանրացան ի խոր-
մարհանօք գտան ի լուրն
կենաց։ Այլ որք արհա-
զութ ըստ կամաց արարչին
յաճ-պաշտութիւ և յուղ
ձան նմա. որ զբազումս
ի մարդկանէ դարձուցին
ուիրանս նորա և հաճոյա
Ւատարիմ գտան ի պատ
մարիա աւանդիցն. որք ոչ
ցաւ աճ քարոզ լինիլ ճըշ
Ա՞յլ ի մարդկանէ հաճե
յօգնականութիւ ետ մեզ։

մութեն այ. որ զօրէնան
նաց վարս ըստ նախանա
դաստիարակին ի հոգեղի
մանօք։ Որ և հրեշտակք
աստստին և զեկն ունի դար
դիւկ յերկրէ ստեղծեալ
քեալն, հ-օմ ։ 21, զրկեցոյն
սիրաք նոր ասէ առաջ
ւարեցան անմոռութեամբ
հուրդս խրեանց և խա
այ և նանրացան ի խոր
մարհանօք գտան ի լուրն
կենաց։ Այլ որք արհա
զութ ըստ կամաց արարչին
յաճ-պաշտութիւ և յուղ
ձան նմա. որ զբազումս
ի մարդկանէ դարձուցին
ուիրանս նորա և հաճոյա
Ւատարիմ գտան ի պատ
մարիա աւանդիցն. որք ոչ
ցաւ աճ քարոզ լինիլ ճըշ
Ա՞յլ ի մարդկանէ հաճե
յօգնականութիւ ետ մեզ։

մութեն այ. որ զօրէնան
նաց վարս ըստ նախանա
դաստիարակին ի հոգեղի
մանօք։ Որ և հրեշտակք
աստստին և զեկն ունի դար
դիւկ յերկրէ ստեղծեալ
քեալն, հ-օմ ։ 21, զրկեցոյն
սիրաք նոր ասէ առաջ
ւարեցան անմոռութեամբ
հուրդս խրեանց և խա
այ և նանրացան ի խոր
մարհանօք գտան ի լուրն
կենաց։ Այլ որք արհա
զութ ըստ կամաց արարչին
յաճ-պաշտութիւ և յուղ
ձան նմա. որ զբազումս
ի մարդկանէ դարձուցին
ուիրանս նորա և հաճոյա
Ւատարիմ գտան ի պատ
մարիա աւանդիցն. որք ոչ
ցաւ աճ քարոզ լինիլ ճըշ
Ա՞յլ ի մարդկանէ հաճե
յօգնականութիւ ետ մեզ։

մութեն այ. որ զօրէնան
նաց վարս ըստ նախանա
դաստիարակին ի հոգեղի
մանօք։ Որ և հրեշտակք
աստստին և զեկն ունի դար
դիւկ յերկրէ ստեղծեալ
քեալն, հ-օմ ։ 21, զրկեցոյն
սիրաք նոր ասէ առաջ
ւարեցան անմոռութեամբ
հուրդս խրեանց և խա
այ և նանրացան ի խոր
մարհանօք գտան ի լուրն
կենաց։ Այլ որք արհա
զութ ըստ կամաց արարչին
յաճ-պաշտութիւ և յուղ
ձան նմա. որ զբազումս
ի մարդկանէ դարձուցին
ուիրանս նորա և հաճոյա
Ւատարիմ գտան ի պատ
մարիա աւանդիցն. որք ոչ
ցաւ աճ քարոզ լինիլ ճըշ
Ա՞յլ ի մարդկանէ հաճե
յօգնականութիւ ետ մեզ։

մութեն այ. որ զօրէնան
նաց վարս ըստ նախանա
դաստիարակին ի հոգեղի
մանօք։ Որ և հրեշտակք
աստստին և զեկն ունի դար
դիւկ յերկրէ ստեղծեալ
քեալն, հ-օմ ։ 21, զրկեցոյն
սիրաք նոր ասէ առաջ
ւարեցան անմոռութեամբ
հուրդս խրեանց և խա
այ և նանրացան ի խոր
մարհանօք գտան ի լուրն
կենաց։ Այլ որք արհա
զութ ըստ կամաց արարչին
յաճ-պաշտութիւ և յուղ
ձան նմա. որ զբազումս
ի մարդկանէ դարձուցին
ուիրանս նորա և հաճոյա
Ւատարիմ գտան ի պատ
մարիա աւանդիցն. որք ոչ
ցաւ աճ քարոզ լինիլ ճըշ
Ա՞յլ ի մարդկանէ հաճե
յօգնականութիւ ետ մեզ։

պաշտօնեայս իւր ի հոգիս
արարիչ ամի. որ արար զմ
երանութիւն։ Ո՛վ ի նա
քայութիւն և անվախճան
ժառանգաւորը երկնից ար
ի հոգւոյն սբ։ Ի ինիլ
որդւոյն այ. և յրինտանու
թիւն ճշմարիտ հաւատոյ
ծառայութիւ յաղաւոր
յատարգաց ի պատիւ. ի
խիլ ի վատթարէն իլաւն.
Այլ այսու օրինակաւ փո
ճալ առ երախտաւորն աճ
մին կամաց նր. և անվնաս
բար կամաց նր. և անվնաս
և դործակից լինիլ բարե
գևորաց և մարմնաւորաց.
խնդրել զայցելութի հղ
և ի ամ կարդալ առնա.
զպէտս պիտոյից ամ արա
զաժող։ Ո՛վ արժանի
զնա ի ձեռն եդելոց օրի
նացն զերաբանց իշխանա
կանաք։ Աստատեսցին
ի հաւատս ճշմարտութե
եւ ընտրեսցեն զարարիչն
և զարարած ի միմեանց.
զդարմանիչն և զդարմա
նաւորն. զկեցուցիչն ամ
կենդանեաց. որովք լնու
զպէտս պիտոյից ամ արա
զաժող։ Ո՛վ արժանի
յամժամ կարդալ առնա.
և խնդրել զայցելութի հղ
գևորաց և մարմնաւորաց.
և դործակից լինիլ բարե
բար կամաց նր. և անվնաս
ծառայութիւ յաղաւոր
Այլ այսու օրինակաւ փո
խիլ ի վատթարէն իլաւն.
յատարգաց ի պատիւ. ի
ծառայութիւ յաղաւոր
որդւոյն այ. և յրինտանու
թիւն ճշմարիտ հաւատոյ
որ ի հօրէ և յորդւոյ և
ի հոգւոյն սբ։ Ի ինիլ
ժառանգաւորը երկնից ար
քայութիւն և անվախճան
երանութիւն։ Ո՛վ ի նա
արարիչ ամի. որ արար զմ
պաշտօնեայս իւր ի հոգիս

կիւր և ամենայն զարդ ընդ
մեզն։ ՚Ո՚ի երկինք և եր
իմաստութի՛ւ ի նախանձու
րակաց արարչին տալումն
քինէ իրաց կազմին. Հաստ
կանի՛ն Հաստատուած ի պետ
պղինձ և երկաթի՛, ի մարդ
ակունք պատուականք, և
Կան ոսկի և արծաթի և
նուն իմաստութեամբ յայտե
սուն են եւ եղծանել լինք
յարկածոց այ աստուածո
որ ստեղծանեն պատուիրա
ձեռակերտօք արհեստից
սուք և տպնկուք, և այ
երկիր կենդանեօք, բու
բան և սպականեալոց են
անշունչք. այլ յայ արա
կենդանիք զեռունք եւ
քեանք եղեն. և որ ի նո
Երկինք և երկիր ոչ ինչ
տյալ լինին ցուցանեն
և պակասեալ, զնուրեանց
լով և պակասելով։ և լեռն
սպականացոնք են յորդե
ամպք և հողմք ի պետս ա
այլ արարածոց արարան յայ
և ոչ ինքեանք եղեն։ և
ապականեալ, զնուրեանց
լով և պակասելով։ և լեռն
սպականացոնք են յորդե
ամպք և հողմք ի պետս ա
այլ արարածոց արարան յայ
և ոչ ինքեանք եղեն։ և
կանի՛ն Հաստատուած ի պետ
պղինձ և երկաթի՛, ի մարդ
ակունք պատուականք, և
Կան ոսկի և արծաթի և
նուն իմաստութեամբ յայտե
սուն են եւ եղծանել լինք
յարկածոց այ աստուածո
որ ստեղծանեն պատուիրա
ձեռակերտօք արհեստից
սուք և տպնկուք, և այ
երկիր կենդանեօք, բու
բան և սպականեալոց են
անշունչք. այլ յայ արա
կենդանիք զեռունք եւ
քեանք եղեն. և որ ի նո
Երկինք և երկիր ոչ ինչ
տյալ լինին ցուցանեն
և պակասեալ, զնուրեանց
լով և պակասելով։ և լեռն

ա՚ինչ ուխտոյն հինջանի եւ
ի՚ պակասիլ կերակրոյն,
վատի և սպասատուրք մեզ
արարած. որ դարմանելով
ի՚ հուր առ ի պետս մեր
խելով և նուազելով։

և դարձ՚ ապականի նոքա
որ արբուցանէ զերկիր.
կենդանեաց արարած յայ.
հուր։ ՚Ո՚ի ջուր ի պետս
և զանշունչս. զջուր և զեղ
ած արարին. զինչատուս
՚Ո՚ի զտարերս ամենայն
թիւն այ կայ և մնայ իւրն
մատուածէ անուն. բարիու
ի՚ զիշ որք մոլորեցան ի՚ ճշ
ատ և ի՚ հանդերձելումն։
կացին ճշմարիտ համբերու
թիւն յայմ նեղութիւնան.
ո՚ւ որք ի մտերմութե
որ զօրավիգն էին մեզ։
հրշտակաց դատախարակութ
բարերար կամացն. և ի՚
ոյ և ի՚ նախանձամուխ
անկան ի՚ փառաց և ի՚ պատ
դասեր դատաւորին. և
ժեցին յարդար և ի՚ մար
թիւն այ զերարեալ
դնացիւքն, այլ զբարիու

ով առնձահարել զանգ
րեւոքիւք ապատոյ տիրոջ
Ո՞յոյն երեւելեօք և առե
դրոշոս կենաց և փրկիչ
զհանապատ հրոյն իւր
տուեն, որ ընթացուցանէ
հեւանան յաւիտենից. յո
նացն, որ առ մահուամբ
ի սիրոյ և արդարուե օրի
ն նեղ և նուազ ճանչ
յայտ որ առանի ի հոգու
ջարուք. որ ի հանապատ
անաւակութիւն և անխոց
վայր հոսուն և զգնդուն
զանձինչեանակնկին զինդ
դուքն կամս ազահուե.
ձեռացն զժպիրն և զայն
չանք և մահ. զի առն
մանոյ. և անջատ են առն
կան և ամ դատաստանք.
Ո՞յոյն և ամ դատաստանք.
ուն իւղ և մեղր և զինի, և
այլն ամ ընտիրն օրինակի:
Եւ ջափրւ են խնամք դատ
ուն իւղ և մեղր և զինի, և
Ո՞յոյն և ամ դատաստանք.
և ապահանէ: Եւ ջուր
զպէտս լինու, այլև այլոյ
ոչ միայն ջերուցանէ եր
կիր, այլև ողողէ և վնասէ
ոչ միայն արբուցանէ զեր
և ապահանէ: Եւ ջուր
զպէտս լինու, այլև այլոյ
ոչ միայն ջերուցանէ եր

ջերուցանէ, այլև խոնա
նանէ. և առատութիւն ոչ միայն
զրկացուցանէ, այլև ապա
կիսոն: Այլ ձմեռն ոչ միայն
մանիք արարածք փոխեցին
յօդուածկարին ի վնաս
ցան ի միասս եւ ի դարձ
վայելեցեն. այլ նմանա
արարողին յօդուածկարն
հուին այ զի ըստ հրամանի
դիկ ի պատուիրանացն
ի ոչ կացին մար
րուն այլ ամ ի ոչ կացին մար
ծուածք են օգտակարք և
վնասակարք. ջերմամբքն ա
մարդոյն և ցրտութիւնքն
ձեռոյնոյ: մանրանալուա
օգտի շահիւք և վնասակա
րուն այլ ամ ի ոչ կացին մար
ծուածք են օգտակարք և
Եւ յայտ առնեն մեզ թէ՝
այլ այլ ամ արարածոց:
ւորուին ըստ սահմանելոյն
ցուցանեն զիւրինց սպասա
խոնարհութեամբքն փոխանակ
և լուսին և աստեղք ամ,
Եւ լուսաւորիչն արեգին
սարակաց արարչին այ:
մարիչ արարածք են հա
շամ. այլ արարածք են հա
չեն աստուածք տարերդ
յայ արարան յոյնցէ. և

նոց և առնոց և զեռնոց։
մեր հնազանդութիւն գալ
նաց և անասնոց և թըռչ
ութեաբար ներգործէ՛ ի
մութիւն արարչին աւերել
արկանել։ Եւ նախանձա
ոյժին, և զերկիւղ ի գոյժ
թուչունս արբանեկել պի
սունս և զգազանս և ըզ
ի հնազանդութիւն զանա
այ շնորհին ածել հնարիւք
և մարդկան եղև ջան ըստ
աւետարանին քո. նոյնքան
զուի հաւատոյ՝ օրինօք և
բոյն զմարդիկ ածել յոտ
Եւ որքան հնար եղև սըր
էարուեբ բնակչաց նոցա։
ղաբեր՝ աղտազատուկ վան
Երբ ասէ զերկիրն պըտ
կովք յանկնուլ դառնայ։
երկիր ամ բուսով և սերն
կառակ յայտնին նոցա. և
ընչաւորք և անշունչք հա
նացն այ , ամ արարածք
պըտտամբին ի պատուիրա
ի կամացն այ։ Եւ որք ա՞
հնազանդեցան արարածք
պետրոսին։ և այլ ամ սբց
ի հնազանդութեան
Ամէն մարդն հնազանդ
էր օրինացն այ, և գա՛
զանք և թռուչունք հնա
զանդ էին մարդոյն ոչ այն
և թիւրիմ։ Այլ առիւծքն՝
դանիէլի որ եփայ ի պատ
ուիրանս տէն։ դան 6։28։

Հաւատոյ։ 2 կրն 10։4։

Ա՛մէն մարդն հնազանդ
ած՝ ի հաւանութիւն
ատելն իւր գիտուեն այ.
մուս ամ քակէ. զհպար
անասանելի։ Ա՛յլ զա
վարդապետութեին, կայ միայ
պատուիրանին՝ ի հոգևոր
ամբացեալ պահպանութիբ
խոյզ խնդիրս որք վրիպե
ցուցանեն ի սբ հաւատոց։
Եւ մ՛ անկանիլ ի բազմա
մարիա վկայու է սբ գրոց։
խոհիլ և առնել զայն որ
ի հաճոյս այ աւարտի ճըշ
և զղջալոյ թին. և ժպրը
հութի և զարատութիւն
անձնիշխանական կամացն
լուծանել ի չարէն և ի բա
դին շարժել. յարդարեալ
ըստ օրինացն։ Կշռել և
Ա՛ինչ մարդն հնազանդ
էր օրինացն այ, և գա՛
զանք և թռուչունք հնա
զանդ էին մարդոյն ոչ այն
և թիւրիմ։ Այլ առիւծքն՝
դանիէլի որ եփայ ի պատ
ուիրանս տէն։ դան 6։28։

տութեան։ եւ արժանաւոր
հոգւոյդ մտաց՝ լուսով դի
նալ լուսաւորել զամ խոր
նայուք, հանճարիկ կամօք։
վարդապետութիւն, քան
ռաքելոյ, մարգարէից,
նալ ընդունել զնուիրս ա
Հաշմարիտ սիրոյն այ։
սրբութեանն երախտեօք
առաջնութեանն եւ անբիծ
արժանաւոր լինիլ հոգեւոր
պատասխարէն ի լսէն։ եւ
արատ վարուք։ Թոխիլ ի
մտերիմ հաւատով եւ ան
շարժ հայցէ ի լսէ՛ութենն
նաւոր, ընտրիւն այ ան
զի մարդս մտաւոր եւ բա
տութեամբ լեր եւ կենօք։
ատէ՛ն ի գիշերի որ փըր
և խորհելով յօրէնս այն՝ ի
պիտաց անտի ձեռաւոյ։
լով զլսելիս և զվիտս յայն
յոյժ զգուշութի՛ւն։ պահէ
կեցին։ Ա այսրիկ պիտոյ է
բեպաշտութե՛ն եթէ ոչ բժըշ
եւանեն լսոյ սահման բա
և այլանդակ վարուք։ որք
մարտութենէն ամբարիշտ
և անճանաւթ առնէ՛ ի հըշ
լեցուցանէ ոմն կատաղի։

խեալ մտացն անկման և ցան
ուսմունս՝ մոլորութի՛ւն ի,
և այլոցն։ Այնպէս և առ
ցանէ՛ ի կորուստս ինչ բան
վարդապետութի՛ւն, մոլորե
ռաքելոյ, մարգարէից, ա
նոցա։ և յընտանութենէ
կանէ և հասէ՛ ի դարմա
կատարումի՛ ի խելս ան
անճանաւթիցն և մահ։
դաւանքն վերս առնեն
ղոքորութեն։ և անընտել
ընդ լծով անկանին և շո
շուն, և այլն ամենայն որք
մարդիան։ որպէ՛ և եղեն և
և ինձ և արդ հնազանդին
առ Թովհէսն։ Այ՛ առիւծ
ցուցանեն օձք ընտելութի՛ն
ալ՝ ի մեզմէ մերոց։ որպէ՛
թէ՝ ի բնութէ եղեն չարք
միշտ։ Ո՛ի գազանք ոչ է՛
վերաբերիլ փուքանացուք
գուէ՛ ի վարս առաքինու
շարժեն զմեզ։ զի՛ ի հեղ
սեն մեզ, յերկիւղն այ
Այ՛ ուրուրիք մինչ վեր
ա՛ն խիլ մեր՝ ամենեքեան
նգքա սատակիչին զմեզ։

մաքի։ Ո՛ի եթէ ոչ էր
որ՝ ի ծուլս են և որ՝ ի ցա

անապինս։ Մի թէ ասիցէ
ստեղծուածն ցստեղծիչն
իւր եթէ ընդէ՞ր այդպէս
ստեղծեր զիս։ Կամ 9։20։
Ա՛յլ ուսցո՛ւք զմեզ ինչ
քեանս ըմ իշխանական կա
մացն մեղուցեալս և ապա
կանեալս։ Եւ անմեղս և
անյիշեալս։ Որոց իւրաքանչ
իւրոցն յետ յաստեաց ե
լանելոյ՝ ի պատրաստեալ
հատուցումն։ Մեղուցելոցն
մահ, և անմեղիցն կեանք։
Որոց կենացն և մահու
փոփոխումն չէք։ Որ ան
փոփոխ կեանքն կենդա
նի յարուքն կազմեալ ի
սիրոյն քի։ Ո՞ ի զոր ակն
ոչ եռես և ունկն ոչ լը
սաւ և ի սիրտ մարդոյ ոչ
անկաւ, պատրաստեաց աս
սիրելեաց իւրոց ասէ աճ
ային առաքեալն։ 1կոր
2։9։ Ո՞ ի յայն ժամ ի յարուքն
աւուրն յորժամ լինի ա
հաւորատեանն յերևիլ
փառաց որդւոյն այ, եր
կինք և երկիրն անյչեն և
սա կայ ինայ անմահ և մշտ
նջենաւոր եւ անապատ

անապատ և անվախճան ու
բախուեցին ընդ անմահ ար
քային միշտ ի յաւիտեան։
Ընդհանուր մուտք և հա
սանելոց՝ սակաւ բանք
խրատուց բաւական են
առ ուղղութիւն։ իսկ ան
հաւատից և անչնորհաց
և յոլով բանք խրատուց
ոչինչ օգուտ գործեն։
որոց խաւարեալ են միտք
իւրեանց, և օտարացեալ են
ի չնորհաց անտի այ։
Ուրդ յուշ լեցի ամգուն
ածելոյն խրատն։ որով լու
սաւորիմք իմանալի լու
սովն որ անսաւնդն է։ և
չիք ինձ խաւարի մասն։
Ուրար զմեզ ածմուռս
և բանաւորս։ զի ծնիցուք
զարարիչն և արասցուք ըղ
հաճոյս նր։ որ յոչընչէ ի
լինելուն հաճ զմեզ և ի
գոյ ի գոյ։ Եւ մատա
կարարեալ վերափոխէ ըզ
կեցեալսն ի գործ պատ
ուիրանապահուն՝ յաճե
ղէն փառսն քի։ Ո՞ ի որք
ասեն՝ եթէ այնպէս արար
զմեզ ապականացուս և ոչ

խոհուեցաւ ի նոյն քնութ-
թէն. պատճառ նոցուն
դուն, և քալեսցուք տուէք
չոյն հայրն, միածնին ու-
կան և ամ կենդանեաց։
կեանք և կեցուցիչ մարդ-
Նչխոխոխ շշմարտութիւ-
ոօք և միշտնջենաւորու-
դութեն. զորուէ և փա-
քնու ի ամենասք Նրսսն
և վարդապետաց, եթէ մի
մարգարէից և առաքելոց
գիտուն զերց ընդ
ընդ որք ուսին զ

Յայտնի է համաստոց

Ա՛ա Է

Վարդապետ առաջեալ։

Ցայ ես ասացեալ ի
ամենայն ժամ ի բերանոյ
մեր։ Ալոյա Է Տ՛ր օր
ամենայն ժամ փառք
և Տ՛ոգւոյն Սրբ։ Ամէն։

յաւիտեան յաւիտենից։

Նաացուք Տ՛ուով և սիրով
և յուսով ի Տ՛ն Յսուսն
ժառանգեացուք զպատ-
րաստեալ բարիսն ի քր-
նէ յի-
ամէն։ Ալոյա Է Տ՛ր օր

աշակերտեալ ի նոյն գր
գոյ Ալոյա։ Ի նոյն ժա-
ամէն։ Ալոյա Է Տ՛ր օր
Տ՛ն Յսուսն Քր։ Ամէն։
Թիւնն և զնմասուէնն։
Ալոյա Է Տ՛ր օր բարե
բարութեն եբաց զբուն
կենաց արարածոց իւրոց
Հաւատացեալ, ի ձեռն յր
ընծայեալ ամբարշտաց և մե
ջաւիղ ամբարիշտաց և մե
զանէ, կազմեալ են տան
ջանք անվախճանք ունել տա
տանայի և զօրաց նորա։
ի Տ՛ի Յերկիր ունել ի ծ
ծիեցան Հոգմակոծեալք
և մերկեալք մեղօք։ Ալոյա
ղք Հաւատարիմք եղեն
և լուսաւոր շնորհօք ան
սատանելի միացին ի պատ
ոչխ արարողին, լուսաւոր
ցուցան անուանք նոցա։
զի որք տեսին զդործս նո
բարիս, փառաւորեցին զ
Հայրն որ յերկինս է լոսո
բանիւ աւետարանին։
Ալոյա արարիչն բոլորից և
ամենուն տուն, ոչ ոք կարէ
Հասու լինել նմա։ ոչ թէ
բաւական ասել զամենայ
լոյս զօրութիւն նր զմեծու
Թիւնն և զնմասուէնն։
Ալոյա Է Տ՛ր օր բարե
կենաց արարածոց իւրոց
Հաւատացեալ, ի ձեռն յր
ընծայեալ ամբարշտաց և մե
ջաւիղ ամբարիշտաց և մե
զանէ, կազմեալ են տան
ջանք անվախճանք ունել տա
տանայի և զօրաց նորա։
ի Տ՛ի Յերկիր ունել ի ծ

րած ի կեղն որ երևին և
վերկիր և որ ի նմա արա
յսէնէ արար վերկինս և
րոյն գործ երեքեան։ վի
կամացն և ամենադիւտ սի
զօրութեանն և բարերար
նորա միայնոյ ամենակալ
բանին կենաց։ Ո՛ ի նախ
դեցոյ։ և լինին աշակերտք
մացն ի ձեռն օրինացն և
դեալ ի կեղն նր բարի կա
արարածոց կամքն Հարցր
բարերարութեցն։ Եւ վի
գործակցութիւնք ըստ իւր
փառս իւր և յերանութիւն
զի զամենեսեան կոչէ ի
ռատ առ արարածս իւր։
Հանդէս աննախանձ և ա
Ա՛յս է բարերարութ նր
ճան կեանան տանի։
տանել ի ժառանգութիւն
մտութիւնք գործոց սրբց մր
խրոց բարեսիրաց։ խել
ի գործակցութիւնի կամաց
նեցուն զիւրս լուսաւորէ
սր խրատուց։ Եւ զամե
ամ բարեաց և կենդանի
կացցուք։ զի ազեխուր է
տեալս ի բարին, ինոյնս

ղորդ եղեալքս և հաստա
։ ի գործս պիտանութեանն։
գործովք ցուցանել զմ
բարի խորհրդովք և բարի
օրինացն։ Ի արի կամօք և
գործակցութ հոգւոյն ը
պէտս ը ամենայն օգտի,
երևեալս և յաներևոյթ
ժըշկել և առաջնորդել։
մարդկան։ Հովուել զը
նիլ առ դարմանս որդւոց
լուսաւորութի մտերմութե
իւրեանց առ արարիչն։
Փառաւորելով զնրն փա
ռաց առնելով զՀաճոյանն։
և արուեստիւք նր տեղեակ
և աշակերտս լինելով անա
րատութ։ Եղբայրասէր լի
մի ածուխ փառաւորեալ
միշտ ի զօրաց երկնաւորից
և ի մարդկանէ։ աճ և ա
րարիչ գոլով։ Ո՛ ի յոչնչ
չէ արար զլուսաւորսն, և
զամ որ երևին և որ ոչն
երևին յերկինս և յերկրի
ոդեղինաց և բանաւո
րաց տուեալ զնշխանակին
կամն։ զի երևեսցին պատ
ուեալք։ ցուցանելով զգ
լուսաւորութի մտերմութե
իւրեանց առ արարիչն։

յարարչին։ Եւ որ զհա-
ւատոյն պատիւն առցէ
եւ բնութեան պատիւն
յիրաւունս տայ։ Որ զայս
ամենայնս կատարեսցէ
պանուխ պատուիրանին եւ
խանութիւնէ հոգւոյ՝ ի պահ
նիլ զերասանակս անձինդ
ի գործս բարեաց։ Եւ ու
մարդկան եւ զարթուցանել
զիսուսին սիրել՝ի լսելիս
ըիս քարոզուիւն զանմոռաց
շարժմանց։ Ո՞վ վերինն խոր
տրութիւնն. և խաւխանուա
ռանել աղտեղի բարուցն
ըին և՝ի հաճոյն ամենազօր
յորդորել և զայլս՝ ի բա
մուիւն և՝ի բարս խոնարհ
հուիւեան՝ի բարի գործս.
բաւորքս։ Կալ՝ի մտերի
մեզ երկնաւորքն եւ երկ
ուանցն ծանուցանիցեն
սիրոյն որ առ ած. զի յան
իւրոց յօժարութեցն եւ
և՝ի մարդիկ ըն իւրաքանչ
պատիւս յայ՝ի հրեշտակս
թածոց։ Եւ կ՝ զանազան
ի գործս բարեաց։ Եւ ու
նիլ զերասանակս անձինդ
պանուխ պատուիրանին և
յիրաւունս տայ։ Որ զայս
ամենայնս կատարեսցէ
բաւորքս։ Կալ՝ի մտերի
մուիւն և՝ի բարս խոնարհ
հուիւեան՝ի բարի գործս.
յորդորել և զայլս՝ ի բա
ըին և՝ի հաճոյն ամենազօր
տրութիւնն. և խաւխանուա
առնել աղտեղի բարուցն
շարժմանց։ Ո՞վ վերինն խոր
հիլ ըստ հրեշտակացն զա
րարչին կամացն. և ճշմա
ըիս քարոզուիւ զանմոռաց
գիսուսին սիրել՝ի լսելիս
մարդկան և զարթուցանել
՝ի գործս բարեաց։ Եւ ու
նիլ զերասանակս անձինդ
պանուխ պատուիրանին և
յիրաւունս տայ։ Որ զայս
ամենայնս կատարեսցէ
բաւորքս։ Կալ՝ի մտերի
մուիւն և՝ի բարս խոնարհ
հուիւեան՝ի բարի գործս.
յորդորել և զայլս՝ ի բա
ըին և՝ի հաճոյն ամենազօր
տրութիւնն. և խաւխանուա
առնել աղտեղի բարուցն
շարժմանց։ Ո՞վ վերինն խոր
հիլ ըստ հրեշտակացն զա
րարչին կամացն. և ճշմա
րտութեան ըիս քարոզուիւ

լութիւն ած զխոսութիւնն
և լաւագոյնսն ի լուսոյն
զհոգ և ողորմութիւնն ուղղէ
նամոնն յանձանձէ. և շնոր
համբերուի. և զթած խել
տեղէ երկայնմտութիւնն
հանդարտեցուցանէ և զե
ցեալն և զհեռացեալն
յաւիտեանից. և զհարթու
նորոգէ ի յոյս կենացն
Նոյնպէս որ զանյոյսն յոյսով
այնի փառաւքն ի սրբելոն։
Նոյնպէս որ զանյոյսն յոյսով
ձեզ. որ կայ խրատիք ած
և հոգի այ բնակեալ է
և արդարութիւն և սրբութիւն։
այ եւ շինել իրաւմբք
ստ բանին, զուք տաճար
նի նորուն բնակարան։
ցութիւն հոգւոյն սբյ, ի՞
յապաշխարութիւն զործակ
զանին շնորհի. որ գայիք
խոստովանութիւն լստ ած
և մարմնով՝ սրբէ առոյգ
և զախտացեալսն հոգւով
զործով. և զաղտեղեալն
զին հաւատովք և բարի
և երկմտութիւն՝ բժշկէ ու
անդաձելոն անհաւատութիւն
ցեալն և զհեռացեալն
հանդարտեցուցանէ և զե
տեղէ երկայնմտութիւնն
համբերուի. և զթած խել
նամոնն յանձանձէ. և շնոր
օրք և ողորմութիւնն ուղղէ
լութիւն ած զխոսութիւնն
Նոյնպէս որ զանյոյսն յոյսով
այնի փառաւքն ի սրբելոն։
ձեզ. որ կայ խրատիք ած
և հոգի այ բնակեալ է
և արդարութիւն և սրբութիւն։
այ եւ շինել իրաւմբք
ստ բանին, զուք տաճար
նի նորուն բնակարան։
ցութիւն հոգւոյն սբյ, ի՞
յապաշխարութիւն զործակ
զանին շնորհի. որ գայիք
խոստովանութիւն լստ ած
և մարմնով՝ սրբէ առոյգ
և զախտացեալսն հոգւով
զործով. և զաղտեղեալն
զին հաւատովք և բարի
և երկմտութիւն՝ բժշկէ ու
անդաձելոն անհաւատութիւն
ցեալն և զհեռացեալն
հանդարտեցուցանէ և զե
տեղէ երկայնմտութիւնն
համբերուի. և զթած խել
նամոնն յանձանձէ. և շնոր
օրք և ողորմութիւնն ուղղէ
լութիւն ած զխոսութիւնն

և բազմաման դժնդակութ-
նալ ի տեսլ յերդնուլ
ած անօրէնութ[ի]ք. ի գոլա-
րարի ոչ պաշար. բազմոյ-
պէսպէս ցանկութիւն՝ պա-
առեղութի. և վարեալ ի
և յերեմեայ յոսաւոյն, սպ
տանայի նմանեալ զնոյն
պատիժս տայցեն յաբիսո
նից տանջանացն։ Ա՛ր աս
տէն իսկ գրաւեալք են ի
նեղջոյ ահաւոր սպառնա
լեացն արդար դատաստին.
յաղագս ապախտաւորո
անառակ վարուցն չարուե
Նսկ որ բստահակին և մո
լորին ի չարիս. և նեղ
դեալով լինին բանսարկու.
և մոլորեցուցանեն զայլս
յուղիղ հաւատոյ և ի սո
վարուց. և նախանձին ընդ
բարեգործան. և լինին իբ
ռովարարք և բարկացօղք
և պղտորիչք պարզամտաց.
զդիւացն զկարդ ունին,
և նոցին են ժառանգորդք
ի յաբիսոնից տանջանան.
եթէ յանմարմնոց, և եթէ
ի մարմնաւորաց։

Նսկ որ անխափան ի յաղ
աեղութի. և վարեալ ի
պէսպէս ցանկութիւն՝ պա
րսի ոչ պաշար. բազմոյ
ած անօրէնութ[ի]ք. ի գոլա
նալ ի տեսլ յերդնուլ
և բազմաման դժնդակութ-

մաքուր վարուց. ժառանգ
դորդ լինիլ ի յաղքայու
թեն երինից. Ա՛ր նմանե
ցան նորին մարդասիրու
թեան. և ի լանալն նը
նորդուքեն վայելեցէք
յերեմեայ կեանն։ Ո՛ ի
երախտեօք ի փոքուն չա
ւառարիմ եղև այ՝ հոգե
ւոր դարմանովքն և մար
մնաւոր։ Ո՛ ի քաղցել ասէ
և եհտուք ինձ ուտել. ծա
րաւի էի, և արբուցիք զիս.
և որ այլև։ Ո՛ ի որով
հետև արարիք միում ի
փոքրկանցս, ինձ արարիք
ասէ։ ահա այսպէս խնամք
սիրոյն նորա ի մեզ։

Նսկ որ ծուլանան ի բարի
գործն, և արհամարհա
նօք արհամարհեն զօրէնս
դիրն. և որոշեն զանձինս
ի տանէ հպարտութ[ի]ն և ան
հաւանութ[ի]ն, ապստամբեալ
ի բանէն կենաց. ամբար
տաւանեալ ընդ դէմ նեղո
տրուքեն և ամենակալ զո
րութեն. և լինին յորովից
պատճառք կորստեան վրի
պիլ ի յաւուրէ բարւոյն

երկնից։ Եւ ըզ ոմանց նախ
դուռդ լինին արքայութեն
տակարանաց. և ժառան
լսիան աւետեացն նոր կը
Ընտուն զանուն առաքե
նե՛ ընդուրդութեանն։
ընծայաբեր լինիլ ամենայ
խաբէութե ուսմանն. և
բին. խափան լինիլ մըտար
ատել զէարն և սիրել զա
ապաշխարութե վարուք.
ջարեաց. ստոյգ զղջմամբ՝
ըզ միտս շնորհօք՝ ի խղճէ
հըր վարուց. լուացեալ
տիր խաբէուէ մարմնոյ
Եւ ո՞ր ոք հրաժարին՝ ի պա
որ արդարոյն է։

լինիլ անքննին փառացն
ոտացելոց. և ժառանգորդ
սպասել աւետեացն խոս
լութի կենացն յուսոյն.
զնմ մարդ՝ ի քնոյ յակնկա
քարոզութ. զարթուցանել
կամաց արուեն՝ ճշմարիտ
մարդարէութեան. և խոր
հըրդակից լինիլ բարեբար
ըզ Տ՝ ի այնպէս կարասցեն
նալ անչարժ՝ ի լսուԹեն

որպէս աստղաւ։

պատճառ լինի բազմաց՝ ի կո
րուստ, Ո՞ յնպիսին զաղ
տեղին զպիղծ անուն ժա
ռանգէ. և հրաժարեալ
՝ի կենդանի յուսոյն և՝ի
սրբութե փառացն, եւանէ
՝ի խաւարն արտաքին հրա
խառն. ուր որդն նոց ո՛չ մե
ռանի և հուրն ո՛չ շիջանի.

և լինիցին՝ ի տեսիլ ամ

մարդկան։ Եսայ. 66. 24

Ասկ որ անխնայ են՝ ի չա
րութի. և լի՛ են անկրաչ
ութէ յերևելիս և յան
երևոյթս. յանառակուԹիս
և յանզգամութիս. ի հար
կանել՝ ի նեղել՝ ի սպանա
նել՝ ի կորուսանել. Ո՞յն
պիսիքն զանողորմ չարա
գործացն ըզպատուհասն
ընդունիցին. զի չարքն չա

րեաւ կորնչին։

Ամացար ըստ իւրաքանչ
իւրոյն խորհրդոց և գոր
ծոց զՀատուցումն արդար
կշռօքն այ։ Ո՞ի եդաւ
պատուիրան մարդկին՝ կալ
Հաստատուն՝ ի յանարատ
սրբութե. և գործել զար
ժանն և զլաւն. և կալ մը

զաւանեալն ընծայեցուցանեն
լսատ ուղիղ քարոզութեանն.
որոց գործքն վկայեն քա
րոզութեան. ապա և լսողացն
ընդունելի՛ են. առ՛ի խա՛
փանումն ստապատիր խա՛
բէութեց մատչն շարժմանց
են ամէ առատեալն, զմարմինս
խրենց՝ ի խաչ հանեն կա
րօք և ցանկութիւք ինդրձ։
Այլ այնպիսիքն են բնա՛
կարան ածութեն. վկայ ք
Ճշմարտութե՛ամ հա՛ստա
ցեալ։ գ՚ղ ե. 24։

Ասէ որ միամտութե՛ և սրբ
բութե՛ ընտրեն՝ ի սրբել
զմիտս և զխորհուրդս և
զմարմինս՝ ի խղճէ չարեց.
յերեսեցաց և յաներկ
ութիւն. արժանի հոգւոյն
սրբոյ կոչմանն առաքինցե՛ք.
ոչ զբաջ նահատակս ան
արատ սրբութե՛ յանդիման
նել միշտ զմարմնաւորս վա
րուց զարժմունան. և քա
կել զևիւրս մարմնաւորս.
և շինել զհոգևորսն զամ
բարձութիւն և զամարդա
կութի՛ փափագանօք եւ

արատ
խե՛

Ասէ որ զգեցեալ են զան
որ երանութե՛ պատկին։
վկայից՝ որ մարտիրոսացն
զանուն խոստովանողաց և
ւորք գործոց բարեաց և
պաշտօնեայք սո՛ր Աստուծ
դութեն. ՚ի ձեռն շնորհաց
աւազանին՝ մարմնոյ և ա՛
րեանն քո՛ կցորդք ը՛ որ
դեպրութեանն շնորհին։
Լսեաց ընկեցեալ զգ հին
մարդն, և նորոգել զնորն
ըստ պատկերին այ. այդպ
և սո՛, մեկնել ՚ի չարեց։
Ասէ ոչք կամին զանց առ
նել զանցաւորօքս, եթ
առնուլ զմշտնջենաւորսն
՚ի ժառանգութի՛, առեսցեն
զվարս մարմնաւորս, և սի
րեացեն զվարս հոգևորս։
ցահատակեալք բազում
առաքինութի՛ն. ի առցեն
զանուն խոստովանողաց և
վկայից՝ սո՛ մարտիրոսացն
Ասէ որ զգեցեալ են զան
որ երանութե՛ պատկին։
վկայից՝ սո՛ մարտիրոսացն
զանուն խոստովանողաց և
ւորք գործոց բարեաց և
պաշտօնեայք սո՛ Աստուծ
դութեն. ՚ի ձեռն շնորհաց
աւազանին՝ մարմնոյ և ա՛
րեանն քո՛ կցորդք ը՛ որ
դեպրութեանն շնորհին։
Լսեաց ընկեցեալ զգ հին
մարդն, և նորոգել զնորն
ըստ պատկերին այ. այդպ
և սո՛, մեկնել ՚ի չարեց։
Ասէ ոչք կամին զանց առ
նել զանցաւորօքս, եթ
առնուլ զմշտնջենաւորսն
՚ի ժառանգութի՛, առեսցեն
զվարս մարմնաւորս, և սի
րեացեն զվարս հոգևորս։
ցահատակեալք բազում
առաքինութի՛ն. ի առցեն
զանուն խոստովանողաց և
վկայից՝ սո՛ մարտիրոսացն
անմեղևելի. ՚ի շնորհաւո՛ր
պիւտս փրկութե՛ մերձաւո
րին և հեռաւորին։ Ոչք
այսպիսի վարուք հանդի
սանան, նոքա են արժանիք
օծմանն հոգւոյն սրբոյ.
քինչնաև այ և ընծայել
ժողովուրդ սո՛. նախանձա
ւորք գործոց բարեաց և
պաշտօնեայք սո՛ Աստուծ
դութեն. ՚ի ձեռն շնորհաց
աւազանին՝ մարմնոյ և ա՛
րեանն քո՛ կցորդք ը՛ որ
դեպրութեանն շնորհին։
Լսեաց ընկեցեալ զգ հին
մարդն, և նորոգել զնորն
ըստ պատկերին այ. այդպ
և սո՛, մեկնել ՚ի չարեց։
Ասէ ոչք կամին զանց առ
նել զանցաւորօքս, եթ
առնուլ զմշտնջենաւորսն
՚ի ժառանգութի՛, առեսցեն
զվարս մարմնաւորս, և սի
րեացեն զվարս հոգևորս։
ցահատակեալք բազում
առաքինութի՛ն. ի առցեն
զանուն խոստովանողաց և
վկայից՝ սո՛ մարտիրոսացն

պղծող զվ դարձցին ի քա
խէ

մեղաւորաց · անսրբոց և
վատ իւլը ամբարշտաց ։ Օ
պատուական ում հուր
ցանել զարարած իւր ։
Լոյս ըլ բաւական է բա
նեաւեան լուսաւորչ ։
տէ հաւատով · և զամ
ոճք · վերկիսան հատա
սեղեալն մաքրչ արտա
անդացեալն բժշկիչ · զաղ
զբեկեալն պատէ · զհիւ
նէ · զլուրեալն կանդնէ ·
և զմոլորեալն դարձուցա
ղջ իւր զարարածս իւր ։
որ դառնայ ողորմութ ի
թեան և քննութեանց ,
ղուխ և սրամտուխ և նո
ղուխ որ դործեն զչարին ։
տուխ և խաղաղութիւն
ութեն ։ Օ ի փառք պա
ռանդորդ լինիս ազգաց
ցուք ի տանջանացն , և ժա
արեան ում՝ ազատեալ լի
ի ձեռն մարդոյ և Օ

ժըշկել ի փրկել և կեղ
ղորմութե շնորհս · ի բեր
ու առս դառնամ առ ձեզ յո
րութ և ապաշխարեցէք ։
մէ , դարձարուք առ ի
ի մեղաց և խոստովան լե
խաբս սատանայի · և ի
շեսցէ զբանն կենդանի որ
ղութե և դժնդակութե
փրձուխս մեղաց ազատ
անմահ թագաւորին ։
Նոյ այն որ անկեալ է ի
ոց և վայելեն ի փառս
մնանեն յաւուրս սուրբ
սէր հարցն , զոր ետ որ
արդար օրինացն և կրօնիւ
բարեբար կամացն , և ըստ
և վկայեսցէ ըստ հաճոյից
ցեալ ։ Զի հանդիսացեալ
յաւուրս մերս մեծամեծս ,
թեսցէ սուրբ հոգւոյ
կութեցն որ ըստ հոգւոյ
ցանել ։ Օրացեալ ի տունէ Օ
։ Հատ. 3.7 ։

մարեցին, արդէն խակ
Աչ եթէ զայս հետւ հա
զաբար և ՀՏոզ և զանատուս
երկնից և զձկունս ծովու.
և զանասուն. զԹռչունս
յերկնից. և այրեց զմարդ
բան պատմութ. որ տեղեց
զանցս տեսցես զաղէտիցն
դատաստան ըզ տունս եւ
դ' ամենայն. և զկենդ Թա
առաւօտ, եղիր ի տոգոմ
Հրամայեցաւ շինիլ.
Ապա եթէ այսմ ոչ հաւ
բան ի տապանէն որ չայ
նի ապականեալ կարեաւ.
հեղեղ ամ շունչ կենդա
զաւտակութն. որ ի քէզ
ատ ի ատեան մարդասիրէն այ պատրաս
պատիժք մեզ աւրատրայ ի
ոյլ գիտէ զայս, եթէ
Ա՛ն մի՛ ոք երկմտիցէ Թէ
նալ և զայ դատաստանն։
Ա՛յսպէ խոնշ
ծորեացին։ Ա՛յսպէ խոնշ
աշխարհս՝ և երբքն փառա
նեն. զի խաղաղուի առցէ
առաւակութն մարմնոյ մատ
բանոս և ի կապանս և ի
և զպիղծն և զանիրաւն ի

ասեմք որ զբարեգործն
ծեաց ի ապրեցոյն ի բար
հուԹենէն որ գալոց է։
Ա՛ն զաւետիան երբու ըզ
լայս ծաւալէ՛, ի զարԹու
ցանել և սԹափել որպէս
քնոյ. զի ի բարիս վայելես
ցեն. և զանանց կենանն ժա
ռանգեացեն յարարչէն։
Ասկ որ ոչն գառնան եւ
ապաշխարեն, պատրաստե
ցաւ նոյ տանկանք ի տոնէ
ըստ խրատուն էլոհացն։
Ո ի ոպ գԹած է անունն
ի խնամել և ողորմած ի
չնորհել եւ երկայնամիտ
ի ներել և նոր առ ի սրբ
բեալն և լայ առ ի լու
սաւորեալն, Ա՛յսպէս և
ձկմարիտ անուն է նր՝ ար
գար գառաւոր. որ ըստ
խրատանց Հառուցանէ բա
ծեաց գործոցն և չարեցն։
Ա՛յդ՝ զորոյ զգործն ունի
ոք և զիւան, զնորին ա
նուն և զիաւան ժառանգ
գեացէ։ Ամ զանարգանն
զչարեաց զպատիժն ի յար
գար գաՀուրէն։ Ո ի ոպ
պերիւրաւորս խրատարար
ասեմք որ զչարագործն

Եհ՝ ի շնորհացն այ։ դեղօքն զառաղնուի շնոր-
հօքն իմանայ զցաւս, և զբժիշկն որ երա-
ծոյն իմանայ։

Եհ՝ իմանալ։

Ինչ գործոնածս որ ըստ
ձինն և զարդս։ կամ այլ
դեղեցկագոյնս յօրինել
խոհայ միշտ՝ զի կարասցէ
իրացն և զկատարէ։ Եւ
սեալ կամ զսակերբութիւն
կամ զայլ արուեստս, ի՝
միտ ունի զի հանգամանս
մինչև ցայսմ ժամանակի։
Ի՝ որ զդարբնուհս ու-
նինք եղեն աշակերտեալ
հոգւոյն, և ապա այլք ի՝
արուեստից ի պարզևաց
նք եղեն ձարտարագործք
մանս արուեստից։ որ նախ
նն զազգի ազգի հանդէս
ի՝ Ո՛
շինութիւն խորանին։
և նորին ընկերացն առ ի՝
տուողէն։ Ոչ բեսեղիէլին
կուք ստացել ի՝ շնորհաց
թիւնան։ Ճշմարիտ տեղե
դպետեալ լինին ի՝ զգայու-
ապա յիշատակ իրացն վար
ձին հնարք արուեստից, և

տեւս ընդ ժամանակս ժա-
մանակս զսով և զսուր և
զդեղերուհս զմահս տարա-
ժամս և զմահ անասնոց։
այլև զկարճաժս և զցաւս
և զհիւանդութիւնս ջարա-
ջարս։ Ա՞յլև խոտովութի
հօր առ որդի։ և որդւոց
անհաւանութիւնք։ և եղ
բարոյ և սիրելեաց առ մի-
մեանս առելութիւնք։ և
դառն հարուածք և մահ
վ՚ մեղաց այսոցիկ։

Այլ յայսմ յայտնեն մեզ գիր-
ածեղինք թէ գիտուն
ճշմարտութեանն և իմաս
տութիւն, և հնարք արուես
տից ըստ բարուց շարժեալ
յամենակալ հօրէն և յա՞
րաձս ա՞մ։ ի՝ նմ՚
տուիչ բարեաց և աղբիւր
կենաց և վրդով։ և շինիչ
երևելեաց և աներևութից
ի՝ մէնջ խնամոքն որ ի՝ մէնջ,
ի՝ նմանէ յառաջագոյնն
պետ ի՝ արուեստից գիտուք
և հնարագիտութիւնք։

ի՝ նախ ի՝ միտն գան

ոտո և ոչ ոտիչ ասկինէ
անդր գանչել ուր չ ցեղ
յաւարն կենաց, զամենայնն
վարուք։ Կրճ ակնկալուք
անշարժ հաստ և անփոփ
ամենակալ սրտութեանն։
պատ ի միակուռ հաճոյիւ
ըստ արուեստ։ Վեռ հանա
նել ստոյգ խոստովանութ
և իմաստուք առաջնորդե
նարգան պատուական տո
գոյն ի գոյ աճել։ և զա
միշտ ։ Ալր կարօղէ զան
սերն երբ յերկիւղն կալ
կամ տուն նայիլ։ և՝ ինորա
տութեն այլ ։ Յամժամ ի
յինքն զմիշտուակ մեծի դի
մլուանել առ ի դրտել
վերնատուն։ և՝ ի ձեռս
զբարիսն առաջնորդութ
ցին խորհիլ։ Կրճ ունել
բարի գործոց պատրաստ
կիւղն այ։ զի առ ամպետս
մուտց և զգայութեց զեր
տուն խորհիլ։ Յուշ առնել
զանի երբ զգիշեր ի կամս
բարերար կամաց արդելն։
օրինացն և ըստ հաճոյից
վարդապետութ հոգևոր
զգայարանն լսատգոյն

տուէ ուղեցոյց ի բարին
խնամատուիչ և հնարագի
զգուշանալ։ զի ամենայն
տունէութ և ճշմարտութէ
Ալ
յամենայնի։
յանպէս և՝ ի կարգ քրիս
և իմանալոյ անարգեալ
ի տայմ և՝ ի տուգանս
նին ի տոյժս և՝ ի տուգանս
ամօթալից լինին և անկա
արուեստ՝ անդունին։ և
թանայ։ որ անհանճարիցն
ար ի խանգարումն երևու
լութէ և՝ ի տգեղութենէ
առ յանկուցանէ ի ծու
հիշատակաց արուեստիցն
զարուեստս։ Ա՞պա և ուշն
տիցն, անպիտան առնեն
հնարագիտութէ արուես
մարհանօք անցանեն ընդ
Ասկ որ ծուլութէ՝ արհա
որ առնուն։
արժանիք և վարձուցն
որ դովութ և պատճոյ են
ունին զմտաւորութիւն։
ոչ ապաքէն ի չինորհացն այ
մարդկան քննարկութեան,
և խորհրդարանք, և որ այլ
չինէ արուեստք ի պետս
չինողք և հոգագործք
Ալ, ելի հանդերձարարք և

զառաքինութի՛ն դնիցեն,
Այսոցիկ որք ե՛ն այսոցիկ
զայսպիսիս ունիցին։
կատե՛ւ ար և կորիցեն ար
յանշա՛հ բանէ։ զի մի՛ բար
յ՚ի ջարու՛է, յ՚ի նենգու՛է, և
յ՚ի սուտ՛, յոխակալու՛է,
յ՚ի թշնամանո՛ւ, յերդմանէ
յ՚ի Հարկանե՛լոյ, յ՚ի զրկե՛լոյ,
անօրէնութի՛ւ. յ՚ի բարկու՛է
շանալ պարտ է յամենայն
րիլ յ՚ի կորուստ։ Այլ զգու
խոռե՛լ. և յ՚ի նմ դե՛դե՛
Այլ ո՛չէ արժան զաղանդս
դևորաց և մարմնաւորաց,
և օձնական տկարաց
րեր բար լինիլ առ ամենի
թե՛։ և աննախանձ և բա
ռատամիտ լինիլ յաղա՛տու
զբօսանաց անտի։ Այլ ա՛
ժան յ՚ի շռայլս մարմնոյ
այնման յորդորե՛ խէրն ա
դախութե՛։ այլ որ յայ՚ժ
Այլ ո՛չ նայիլ ուր չէ ար
ղձմարիտն և զօգուտակին։
Այլ ո՛չ լսել զլուրս խար
զէ արժան։ այլ խօսիլ
Ա՛չ խօսիլ ըզ վնասակարն
շահաւոր օգուտքեց։

զի խաւխանիչ և վտիպիչ են

զառաքինութի՛ն դնիցեն,
Այսոցիկ որք ե՛ն այսոցիկ
զայսպիսիս ունիցին։
կատե՛ւ ար և կորիցեն ար
յանշա՛հ բանէ։ զի մի՛ բար
յ՚ի ջարու՛է, յ՚ի նենգու՛է, և
յ՚ի սուտ՛, յոխակալու՛է,
յ՚ի թշնամանո՛ւ, յերդմանէ
յ՚ի Հարկանե՛լոյ, յ՚ի զրկե՛լոյ,
անօրէնութի՛ւ. յ՚ի բարկու՛է
շանալ պարտ է յամենայն
րիլ յ՚ի կորուստ։ Այլ զգու
խոռե՛լ. և յ՚ի նմ դե՛դե՛
Այլ ո՛չէ արժան զաղանդս
դևորաց և մարմնաւորաց,
և օձնական տկարաց
րեր բար լինիլ առ ամենի
թե՛։ և աննախանձ և բա
ռատամիտ լինիլ յաղա՛տու
զբօսանաց անտի։ Այլ ա՛
ժան յ՚ի շռայլս մարմնոյ
այնման յորդորե՛ խէրն ա
դախութե՛։ այլ որ յայ՚ժ
Այլ ո՛չ նայիլ ուր չէ ար
ղձմարիտն և զօգուտակին։
Այլ ո՛չ լսել զլուրս խար
զէ արժան։ այլ խօսիլ
Ա՛չ խօսիլ ըզ վնասակարն
շահաւոր օգուտքեց։

զի խաւխանիչ և վտիպիչ են

դին ընթ համառօտ ասուած.
Ըստ եւ ողջին միածին Աստ
ծոյ որդի որ առ Հայրն երկնա
ւոր ծնեալ է յառաջ քան զամե
նայն ոչ արարեալ եւ ոչ ստեղծ
եալ. մեր համար ցածեալ ի
սիրոյ քո եւ մարդացեալ ի
Սրբոյ Հոգւոյ եւ ի Մարիամ
Աստուածածնէ. եւ խաչեալ
ի Պոնտացի Պիղատոսէ. եւ
թաղեալ. եւ յարուցեալ ի մե
ռելոց. եւ համբարձեալ յերկինս
եւ նստեալ ընդ աջմէ Հօրդ
Աստուծոյ. եւ գալոց է դատել
զկենդանիս եւ զմեռեալս. եւ
թագաւորութեան նորա չիցէ
վախճան. Եւ ի Հոգին Սուրբ
որ ճշմարտութիւն է. եւ ե
րեւելութիւնք. Ո՛ զԹուխ բարի կամօք
սիրել. զողորմութիւն քաղցր
ընտրօք. երկայնմտութիւն
զսխարթ. յօժարութիւն ան
ձանձրոյթ. յաղօթս արի
ութիւն. պահօք պնդել. և
զերդս պահել յայտսոիկ
փոյթ ունել միշտ և զայտ
իսկ բարութիւն ցուցանել
զանտեսս. մտերմութիւն սի
րոյ բարւոյ ցուցանել
ընդ որս առ Հայրն երկնա
ւոր ծնեալ է յառաջ քան զամե
նայն ոչ արարեալ եւ ոչ ստեղծ
եալ. մեր համար ցածեալ ի
սիրոյ քո եւ մարդացեալ ի
Սրբոյ Հոգւոյ եւ ի Մարիամ
Աստուածածնէ. եւ խաչեալ
ի Պոնտացի Պիղատոսէ. եւ
թաղեալ. եւ յարուցեալ ի մե
ռելոց. եւ համբարձեալ յերկինս
եւ նստեալ ընդ աջմէ Հօրդ
Աստուծոյ. եւ գալոց է դատել
զկենդանիս եւ զմեռեալս. եւ
թագաւորութեան նորա չիցէ
վախճան. Եւ ի Հոգին Սուրբ
որ ճշմարտութիւն է. եւ ե
րեւելութիւնք. Ո՛ զԹուխ բարի կամօք
սիրել. զողորմութիւն քաղցր
ընտրօք. երկայնմտութիւն
զսխարթ. յօժարութիւն ան
ձանձրոյթ. յաղօթս արի
ութիւն. պահօք պնդել. և
զերդս պահել յայտսոիկ
փոյթ ունել միշտ և զայտ
իսկ բարութիւն ցուցանել
զանտեսս. մտերմութիւն սի
րոյ բարւոյ ցուցանել
ընդ որս

Ընդունիցին։

Սիրելի՛ այ՛ սրբուհի հատ
տատ. բարի խորհուրդ.
ուղղահա՛տատութիւն. բա՛ց
րեզուծուխ. արդարուհի.
ճշմարտութի՛ւն. եղբայրսի՛
րուհի. խոնարհութի՛ւն. հե՛ղ
զուխի. հնազանդութի՛ւն.
գործասիրուհի՛. և որ այլ
եւս են առաքինութիւնք.
շահատո՛ր օգտիւք պահ
նեալք երեւելօք և անո՛ր
երեւութիւնք։

Ո՛ զԹուխ բարի կամօք
սիրել. զողորմութի՛ւն քաղցր
ընտրօք. երկայնմտութիւն
զսխարթ. յօժարութիւն ան
ձանձրոյթ. յաղօթս արի
ութիւն. պահօք պնդել. և
զերդս պահել յայտսոիկ
փոյթ ունել միշտ և զայտ
իսկ բարութիւն ցուցանել
զանտեսս. մտերմութիւն սի
րոյ բարւոյ ցուցանել
ընդ որս

Նոյն և վհատութեամն

Լինի հակառակ լինիլ դէմ
ժընդակ էարին և իբաց
մերժել. զէարուհիս, զէար
խորհրդածութիւնս, զէարա
գործ անօգնութիւնս, զգ
պիղծ անառակութիւնս,
զասակ պատիր ցանկութեց
երդմունս, զանհամբոյր
զբարս անհաճան, զշար
ժիլն ի բարկութիւն սրտմ
տուբ, զստահակութիւն ի
թշնամանս, զծուլութիւն ի
մեղկութե, զլկտութիւնն և
զանառակութիւն, զոխակալ
լութիւն և զնախանձ, զսր
վայնամոլութիւն և զարբե
ցութիւն, զնիառասիրութիւնն
և զամբարհաճութիւնն
Հանդերձ ամ բծիւք եւ
անկնոյ էարովք և անկար
սիր աղտեղութիւ որ անար
գանօք լի՛ն։ Ո՞յսոքիկ են
գժնդակ վարք և վնասա
կար սրտմանք.
որք առնէին բնութեամբ
էարաբար կոչին և ո՛չ բարի
այլ ի միտս ունին բարի
և էար։ զի սիրոյն այ լինի
սիրել զբարին և ատել զ
էարն։ Այս է նախանձիլ

ընդ բարիոն այլոց. իսկ
նախանձիլ և առնել զբա
րին՝ բարի է. և նախանձն
նոյն է։ Այնպէ և առ ամե
նեսին բարիս է իմանալ
զնախանձ և զցանկութի։
Օ՛ի ամենատն բարերա
րի՝ զբարին է սերմանեալ
ի մարդիկ. և յիշխանական
կամսն թողեալ. որք կա
միցին վարիլ ի բարի կամ
ի էար։ Արութքն ի հան
դէս բարեպաշտութե, և
հեշտութքն ի էարն հակա
միսէ միշտ։ Այն կառավար
վարուց բարութքե՝ ածսի
րութիւն է և եղբայրսիրի.
զի սէր ո՛չ խորհի զէար
։ Իսկ էարեաց՝ է անյածութի
և առնձնասիրութի կառավար
ել առաքելոց բանին. օտա
րանալ յայ և առնել ըզ
կամս մարմնոյ և մտաց. և
լինիլ որդի բարկութե։ 2 Տիմ
5. 6. Այն զարձեալ ասէ,
կենդանի եմ ո՛չ ես, այլ
կենդանի է յիս քս։ այս
ինքն է հաճոյքն քի. որ
դարուբ, սրբութեամբ,
ճշմարտութք։ գաղ 2. 20։

բարութեան։
քայութեն ու անանց
դողդ լեալ երկնից ար
կառարեալ ՚ի քո. ժառան
և շշմարիտ ամ առաքինութ
կոչէ մարդ արդար և նր
որ ըստ պատուիրանին այ,
վարս սուրբս և անարատս
Տրոյն։ Իսկ որ ստանայ ըզ
եւ ժառանգ յաւիտենից
մարդ և կորստեան արդի
էարեաց յամի. որ է մեղաց
Ո՞յսինքն զցանկութիւն
զանդամս մարմնոյ։ հմմ 9
րոզն հեթանոսաց՝ զմեղաց
ապականել հրամայէ քա
և զպաղիր դործս։ Ո՞ր
դործեն զդժնդակ վարս
նոյն են պտուիժք որ զնոյն
քո զբարն։ 2 Նե. 2. 3։
բերանոյ իւրոյ սատակէ՛
մարդն անօրէնութե, որդին
կորստեան. զոր Տդեւով
Այլ պացեալէ վա նեռին՝
հրեշտակաց ներ։ Յով 25. 46
թատեալէ սատանայի և
Ջանան յաւիտենից. որ պատ
տան ՚ի նից, և մեղաւորքն ՚ի տան
դարքն ՚ի կեանս յաւիտե
առնէ։ Այրթիցեն ասէ ար

ՀԻՆ։ ՓԼ 3. 18։ և խօսին
ող զկերկուս և եթե խոր
ուրք զկորուստս. որ
ամ անկրաւութե և դժրն
դակ էարեօք։ Իսկ ը դեմ
էարին զբարին դործել՝
պակաց և փառաց հպատ
ուոյ է արժանի ընդ սբան
ամ։ Իսկ որ զայծ սիրել
ասէ և ատէ զեղբայրն,
որպէս ասէ, որ դտանէ և կո
լուսանէ, և լինու և հե
ղու։ զի յամ ժամ պարտ է
զբարեաց զհետ երթալ,
և ընդ դեմ կալ էարեացն
մարտից։ Որ առիթ լինի
էարին, զիսխարէն էարին
առցէ։ սոյնպէս և բարեացն
առիթք՝ բարիս ընդունին
յամենակալ տնէն և ժա
ռանգեն զերանութե։ Ո՞ի խափանիչք բարւոյն
էարասէրքն՝ յանշէջ հուրն
ընդ դևսն պատրաստուեալ
տանջին։ Այ յերկոցունց
վը ատէն իսկ անտուտ
բանն քե զդատաւճիռն

Որ ունի ականջս լսելոյ,
լսէ՛ցէ հոգւոյս խրատուց
ի քէն յո՛ւր ի տուր մեր։
Որում փառք յաւիտեան
ամէն։

Յանդիմանութիւն ընծայիս
ընդ իրաց։ Որ զանեւթութիւն
յերեսելիս ածէ։ Սբոյն Գրի
գուէն Տայոց Ա. աստուածբան
ասպետ։

Ա՛ՈՒ Ձ

Ե՛ԷՆ հայր ծնեալ
ուստեք ։ այլ
որդի ի ծնեալ
և ո՛չ արարեալ։
և ո՛չ հոգին սբ ստացեալ։ այլ բղխեալ։ Ա՛շանչեանս
ընդք միաբան իսկութ ի
հօր և առ հայր և՛ի հօրէ։
Ոչ բոց և ջերմութի՛ ի
հրոյ։ Ոչ տապ եւ ճառա
գայթ յարեգականի՛։ Ոչ
ջուր և բղխումն յաղբերի
Ոչ բան և ոգի ի մտաց։
Ե՛ այժեալ յառանձնա
ընդ հօրէն, այլ կացեալ ի
միաբանութի մի բնութեն ։
և

ՃԴ

ՀԱՅՈՑ ՏՕՆԱԿԱՆ ԵՒ ՀԱՆԴԷՍ ՏՕՆԱԿԱՆ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻ ՍՐՈՑ ՀԱՅՈՑ

Ա՛յդ՝ զայսպիսի խրատս
ի մտի պարտ է ունել և
չթողուլ ի մոռաց ոչ ան
տեղեակ։ զի դժուա՛ս հո
գւոց և մարմնոց բժշկի։
և առաղջութի՛ շնորհէ ի
հակառակացն որ չնասեն
զերկնելոս աղաներս յոյժ
յուղղութենէն։

Ա՛յդ զգո՛յշ լեր այսոցիկ
յուսուցանել՝ ի լսել և
յառնել միշտ զնպատս կե
նաց։ որ մաշիչէ ամբարշ
տութե և անօրէնութե և
աղտեղութե մարդկան ։ և
կանգնէ՛ զկործանեալն
ի մեղս և զարդարան պա
հէ միշտ։ Օ՛ի որ զպատուղ
իւր ի ժամու տացէ, եղև
նա որպէ ծառ տընկեալ ի
դնացս ջուրց՝ ի հոգւոյ
խրատս ։ և զամ զոր ինչ
առնիցէ, յաջողեսցի նմա
ասէ ։ Այ՛ն լսելոյ է ի քէ
որ ասէ, ծառայ բարի և
հաւատարիմ։ որով՝ի տա
կաւուդ հաւատարիմ ե
ղեր, ես ի մո՛ւտ յուրախու
մն քո։ որ պատրաստեցա՛ն
քեզ ըստ վաստակոց քոց ։

երեւութից ։ զի հասցէն
բածոյ երեւելեաց և այն
առ՝ի խնամածութի՛ւն արուց
ղոն էր և՝ անպատում բարութի՛ւն
զանաչն ։
Պ ութի՛ւն խնամոյն էր
ծոցին և լուսատոր աչաց
հոգին և լուսաւոր ատեան
զարթնօղ բազմաշող շնոր
ցուցնել և՝ի փառաւորել
նորոգել՝ի պայծառա
ուսաւորեալ և փառա
ւորեալ սրբութի՛ւն էր և՝ն ։
ածել զմեղաւորս ։
Ա ենդանի երանութի՛ւն սի
րոյն՝ աճ էր և՝ն ։ բորբոք
մամբ առ խնամեալն ։ պա
հել զարդարս, և՝ իզղջումն

Ա՝նխափոխ հաճատարմու՛թ
էր և՝ն յաճախ փրկական
խորհրդով յաղագս մարդ
կան ։ առ մերձաւորութի
հաղորդութեան կենդա
նական սիրով ։
Ա՝մենակար զօրութի՛ն էր
և՝ն յիւրում գոյութեն ։
առ՝ի զօրացուցանել ըզ
զօրս իւր՝ի մարտս հոգե
ւոր պատերազմի ։ լինել
յաղթող յերևելիս և
յաներևոյթս ։

Ա՝ն բարերարն եւ հաս
տիչն՝ աճ էր և՝ն ։
Ա՝ր անակնկալն յիւրում
փառան ։ և մշտնջենաւոր
անվախճան առ խնամն ա
բարածոյ ։
Ա՝ն ճշմարտութի՛ւն էր և՝ն ։
յիւրում անփո
փոխ ։ և հաստատութի՛ւն
արարածոյ ։
Ա՝մենակալ ամենաշահ զի
տութի՛ւն էր և՝ն ։ յիւրում
անբաւութեն առ լուսա
ւորութի՛ւն արարածոյ ։
Ա՝ստուած խնամատեր իրա
ւունք էր և՝ն ։ յիւրում
անձառելի նախախնամու
թեն առ արարածս ։ ամ ։
կենարար ամենագիտա ա
մենաշահ խրատիւք ։

և ոչէ եկամուտ ինչ յատ
անձնաւորութիւնն ։
Ո՛ յս առակ ճշմարիտ ցոյց
լորդութեն ։ Ասէ՝ն
անակնկալն ։ կեանք և կե
ցուցիչ ։ ամենագիտա սէր
և ամենակալ զօրութիւն ։
Ա՝յր ևորդի և հոգի սուրբ ։
Ա՝յրեք անձինք և մի բնութի
և մի կամք արարչին ։
Ա՝յր անակնկալն յիւրում
փառան ։ և մշտնջենաւոր
անվախճան առ խնամն ա
բարածոյ ։
Ա՝յր ճշմարտութի՛ւն էր և՝ն ։
յիւրում անփո
փոխ ։ և հաստատութիւն
արարածոյ ։
Ա՝մենակալ ամենաշահ զի
տութի՛ւն էր և՝ն ։ յիւրում
անբաւութեն առ լուսա
ւորութի՛ւն արարածոյ ։
Ա՝ստուած խնամատեր իրա
ւունք էր և՝ն ։ յիւրում
անձառելի նախախնամու
թեն առ արարածս ։ ամ ։
կենարար ամենագիտա ա
մենաշահ խրատիւք ։

արդարացուցանէ լուսոյ
կան է առ ամենեսին. որ
Ինքն ի յինքենէ բաշ
շահ կենարար երանուն
եղև աճապարով վարդապե
սով Հաւանեալ և ինազան
դեալ. որոց աշակերտիլ
տութեանն. որ է բարին Տա
ճոյն և կատարելն. զի մըշ
տընջենաւոր և անեղճ կե
նացն Յասցեն։

Ար էնն և էիւ և կայ յանդ
բաւութեանէ իւրում. և բա
րութ բարերարութեանն իւրով
խնամէ զարարածս ամ։
Ար աննուճազէ և անբաւ
և անսահման։ Ար իմեր է
քան զարարածս ամենայն
անքննին մեծութեան և փա
ռաց։ Ար կենաց և փառաց
և լուսոյ է առաւօտ. ամենա
ծագէ ի լաւագոյնս ամէն
իմաստս գիտութէ իւրով
ի ժառանգութիւն կենաց.
քաջահաստ առաքինութէ
պատկեալ յարքայութեան
երկնից։ Ո՜յսպիսի յոյ
սով Հաւանեալ և ինազան
դեալ. որոց աշակերտիլ
եղև ածային վարդապե
տութեան. որ է բարին Տա
ճոյն և կատարելն. զի մըշ
տընջենաւոր և անեղճ կե
նացն Յասցեն։

Ար էնն և էիւ և կայ յանդ
բաւութեանէ իւրում. և բա
րութ բարերարութեանն իւրով
խնամէ զարարածս ամ։
Ար ան

ոչէ ընդ բազմահեզոյն և ոչ ի մեզ լեալ։ Այժմ ոչ ոք, մինչ ոչ ոք ի մեզ, ի չարէն և ի սատանայէ և ի բարկութենէ մացն առ ի մեզ շնորհն։ Այժմ ոչ է ի մեզ քաղցր և անմահական մտեալ։ Այժմ ոչ է խորամանկել չարն և իքէն նա ոչ էր նախ, մինչ ոչ էր աբեղութիւն անեղծութիւն ղեկն զմերս, ինոյնս։ Այժմ ոչ է ի հնազանդել դիւն քո մերովս, և ծուղ մեր ղչարն, և լսել աւետիս քարոզութեան և հաւատոյ ի հոգւոյ։ Այժմ ոչ զօրէ յաւելն վերինպեցուցանել ի չարն։ Այժմ ոչ է զօրէ յաւելն մեր ղչարն, և լսել աւետիս քարոզութեան և հաւատոյ ի հոգւոյ։ Այժմ ոչ է

զանուն արդար յանարատ
աբելի արդարոյ. ունելով
լոյնն ըր զմեզ յերեսն անտի
դաստեան. որ նորոգէ
բանէ վկայ կենսաբեր
զմեզ երևեցան ի սկիզ
բուքեն իւրով։ Որոյ ա
լի շնորհօքն և մարդասի
նեալն ինքն կամեցաւ. երևե
ի կեցուացէ զմեզ
հուն. այսինքն է առաջնոյ
զիշխանուքին ունէր զմա
կամուտ մեղաց. և այն ո
յուսովն։ Այլ լուծաւ է
զեռնարէս առհատուցեալ
կործանեց, և բարձրացոյց
հպարտս և զամբարտաւանս
դուքին։ Այլ զամբարիշտ
զհատուցիչ՝ ի նոր կրկնո
ժողովոյն փրկական խոր
ատազանին ծննդեամբ
վերստին ծննդեամբ
տուեալ հօր ընդ արարածս։
վն քահանայ մեղայ և հաշ
նամբերեցաւ՝ ի վեր խաչին
յորժամ կենարար գառն
ընկեաց։ Այլ այժմ ոչ է
կորդէն որ՝ ի նոսա զմեզ
լիւրդէն ի հակառա
ի սկզբան անդ. այլ յեռոյ
մարդասիրին և փրկչին։

Ա՛մբարտաւանութիւն և
անձնասիրութիւն ոչ էր,
յորժամ ոչէր հպարտացել
էարն և պատրեալ զմեզ։
Այլ այժմ ոչէ յերևիլ
խոնարհին և զմեզ սիրո
ղին. յասելն, ուսարուք
յինէն. զի հեզ եմ և խո
նարհ սրտիւ. և գտջիք
հանգիստ։

Յաստուծն եւ թշնամանք
ոչէր նախ. և այժմ ոչէ
յորժամ դուքն ողորմե
լով շարժի՝ ի խնամս։
Ա՛ն յադուէ որովայնամոլ
լութի և ագահուի ոչէր։
և այժմ ոչէ պարկեշտից և
ատհրհողաց զերկրաւորս
Ա՛նժոյժ ագահութիւնքն
ոչէին, մինչ ոչէին անմահք
լութիքն։ և այժմ՝ ի սըր
բուեց աճապին շնորհացն՝
լուծաւ գարշութիւն
ախտին։

Այլ ամ մեղք և անիմաց
էարութիւնք երևելիք
եւ աներևոյթք ոչէին
գործակցօքն իւրեանց տա
տանային և դիւօք նորին

նուէ. և զբարկութիւն
ոգւոց. և զամբարտաւա-
ցասուցին եւ զմեսաստիս
Ալք ոչ ունին զաղտեղի
պարկեշտ ամուսնացեալքն։
և ձգնաւոր կուսանացն և
մարտիրոցն և վկայասացն
քելոցն և մարգարէիցն,
արդարոցն ասել, առա-
Ա՛յր զինչ պարտ է վասն
շող։ ւե։ ւօ։

հրեշտակաց ի յերկինս։
խարուածիւն, ուրախուիլ է
էորի որ դառնայ յապաշ
ի ասէ, վ՚ս միոյ մեղա
խաղացանէ ըն քի բանին։
որ զօրս հրշտակաց ուրա
ապաշխարութիւն առնել։
ծեցին. և պտուղ արժանի
և ղջճանալ վ՚ս որոյ գոր
խաստովանիլ զյանցանան,
խարուիթե մեղաւորաց։
բարուին զդարձն յապաշ
նից յերկիր խօսի բարի
ծուիթե կամն։ Ա՛յր յերկ
ըմէ զնմ միոս ի բարեգոր
զնմ արարած, և յորդ
բարեբարուեն իւրոյ ընու
կատարեալ է։ Ար կամք
երնալ ոչ հայրն երկնաւոր

վարուց։ Ար ոչխս ենուվս
յուսոմն։ և ենուվք հա
ձոյիքն այ փոխելոմն։
ևնոյ կատարելութեամբն
յարդարուե։ և աբրահամ
հաճատոմն։ և խաչակ ա
ետեսաց որդին։ և իեղ
տեսօմն մարախ առաքինու
թե։ և յովսէփ պարկեշ
տուքեն։ և դաւիթ ուղիղ

և հեզ թադաւոր։

Ա՛սա՛ւ ամ աբ մրիգրեքն.
և մակաբայեցիքն. և երեք
մանկունքն ի հնոցին. մին
էև ի յովհաննէս ճրագն
արեգականն արդարուե։
Ար լուսաւորէ զամ մարդ
եկեալ յաշխարհ լուսովն
աճդեսուիթե քո փրկիչն
որ եկն յաշ փրկել զմեզ
էորս և լուսաւորել զմ
սիրոս հաճատացեալոց. բա
րեթար կամք արարչին մե
րոյ պտղաբերս լինիլ ըստ
արդարուիթե օրինացն և
հաճոյից ամենակալ որու
թեանն։ Ա՛յր արքայուիթե
յուսոմն անարատ վարուք
ընթանալ ի կէտ վերին
կոչմանն. և լինիլ կատա

պարտ

Այլ մահ ոչ էր, մինչ ոչ էր
և ոչ ևս կայ ընդդէմ:
Ապագ ի դալ լուսոյն լոյ
Ծանիւ սուրբ խաչարն,
կան ճան սէրն քրիստոսի:
Ասէ ես եմ յարութիւն
և կեանք, որ հաւատայ
ի իս եթէ և մեռանի
ծուխ՝ սէ ես ք զատուերս
ո՞ւր է մահ քո՝ ո՞ւր է
ոչ բնութիւն ինչ:
Այլ խաւար ոչ էր և ոչէ.
զի սուրբն ի տարերց և
արտաքս: Յով 8 • 29:
դատարտեալ է ընկերացի
եթէ, իշխան Հին այսուհիկ
անզօր է ըստ ասացելոյն Տն
էին ամբարշտել: Այլ այժմ
ի սատանայ ոչ էր՝ մինչ
պղծոց:
Ի Տեառնէ ելից անսրբոց և
ժանեաց անօրինաց և ան
և հետաւորումն լուսո ար
և ոչ հաս կայ ընդդէմ
սատանի իւրենց և մեր.
յով 12 • 31:
կորուսանել զմեզ սբդ ոյ:
յառաջքան ժամն եկիր
Ի դիտեն
և նոքա ժամանակ դա
Ի սատանայ ոչ էր՝ մինչ
էին ամբարշտել: Այժմ
անզօր է ըստ ասացելոյն Տն
եթէ, իշխան Հիս այսուհիկ
դատարտեալ է ընկերացի
արտաքս: Յով 8 • 29:
Այլ խաւար ոչ էր և ոչէ.
զի սուրբն ի տարերց և
ո՞ւր է մահ քո՝ ո՞ւր է
ոչ բնութիւն ինչ:
ծուխ՝ սէ ես ք զատուերս
և որ այլ ինչ սէ ուքիւնք
իցեն. և ի ծադել արեգա
կանն և լուսաւորց, նոյնպ
կան ճան սէ ուքիւնքն:
Այլ ի դալ լուսոյն լու
ծանիւ սուրբ խաչարն,
և ոչ հաս կայ ընդդէմ:
Այլ մահ ոչ էր, մինչ ոչ էր
պար

լեալ ի մահ զինքն ձգէ:
նարար սիրոյն. և ան յոյս
մանէն և որոշի ի կենդա
առնու և քակի ի նը պաշտ
և ապա զսատանայի անուն
մաց շարժել ի չար անդր.
երևոյթ չարին ի չար կա
տուրն նախ, մինչև եղև
պարտեաց զնա արդար դա
սատանայ է: Ո՞ի ոչ զբր
ատ. և մինդ ի չէնչ
ատ աշակերտան ասէ, ոչ
ես զձեզ ընտրեցի զերկո
բան էր, ոչ զբարեաց
վևայեր զամ՝ անատան ա
մենակալ: Այլ յաւերժին
զամենայն զոր արար Աձ՝
բարի էր յոյժ: զի Թէ ի
զմիտս, վևայի ի ոնէ եթէ՝
ատացեալ զամբարշտութե
էր բարւոյ: Ո՞ի ի յեռ
վեց աւուր՝ մինչ ոչ էր ըս
սատանայ: Ո՞ի ի սատանայ ոչ էր՝ մինչ
մինչ ոչ էր հակառակեալ
էարն բարւոյ: Ո՞ի ի յեռ
վեց աւուր՝ մինչ ոչ էր ըս
ատացեալ զամբարշտութե
զմիտս, վևայի ի ոնէ եթէ՝
զամենայն զոր արար Աձ՝
բարի էր յոյժ: զի Թէ ի
բանն էարն էր, ոչ զբարեաց
վևայեր զամ՝ անատան ա
մենակալ: Այլ յաւերժին
առ աշակերտան ասէ, ոչ
ես զձեզ ընտրեցի զերկո
տատանդ. և մինդ ի չէնչ
սատանայ է: Ո՞ի ոչ զբր
պարտեաց զնա արդար դա
տաւորն նախ, մինչև եղև
երևոյթ չարին ի չար կա
մաց շարժել ի չար անդր.
և ապա զսատանայի անուն
առնու և քակի ի նը պաշտ
մանէն և որոշի ի կենդա
նարար սիրոյն. և ան յոյս
լեալ ի մահ զինքն ձգէ:
Ի Տեառնէ ելից անսրբոց և
ժանեաց անօրինաց և ան
և հետաւորումն լուսո ար
և ոչ հաս կայ ընդդէմ
սատանի իւրենց և մեր.
յով 12 • 31:
կորուսանել զմեզ սբդ ոյ:
յառաջքան ժամն եկիր
Ի դիտեն
և նոքա ժամանակ դա
Ի սատանայ ոչ էր՝ մինչ
էին ամբարշտել: Այժմ
անզօր է ըստ ասացելոյն Տն
եթէ, իշխան Հիս այսուհիկ
դատարտեալ է ընկերացի
արտաքս: Յով 8 • 29:
Այլ խաւար ոչ էր և ոչէ.
զի սուրբն ի տարերց և
ո՞ւր է մահ քո՝ ո՞ւր է
ոչ բնութիւն ինչ:
ծուխ՝ սէ ես ք զատուերս
և որ այլ ինչ սէ ուքիւնք
իցեն. և ի ծադել արեգա
կանն և լուսաւորց, նոյնպ
կան ճան սէ ուքիւնքն:
Այլ ի դալ լուսոյն լու
ծանիւ սուրբ խաչարն,
և ոչ հաս կայ ընդդէմ:
Այլ մահ ոչ էր, մինչ ոչ էր
պար

առանձնաց ակնկալութիւն։
որ փառացն ունի զոյս՝
և որ թշուառութեան և
լատացն և վատթարացն։
կայեն երկրքին կողմանքն
մարտուճ փակ է։ Եւ վը
թիւնքն որ առաջի ձերշ
նաց է արդար դատաւորին
գեհենին։ որ կազմեցաւ
զպատիժս յանշէջ հուրն
ընկալցին զպատուհասին
ծոլիք եւ արհամարհօղք
պարտականն լեալ մարդն
մեզօք։ Եւ այժմ ոչէ՛ի
յայտնիլ կենաց և յարու
թեան որ՛ի մեռելոց։ զի
երկոքինն հրաժեշտ առին
մահ և խաւար՝ի ծածկել
լուսոյ և կենացն։

Եւ այս ամ յօրինուածք
իրաց և օրինաց՝ է՛ւ նո՛ւ
են. յաղագս այսորիկ, որ
քան եւ պիտանիքն էին
պատրաստ՝ի լուծուլ առա
քինութեն, թադ՛ի գլուխ
մոցեն՝ի հանդիսան լու՞
սոյ և կենացն յաւետից։
Եւ որք վատն էին եւ
ծոլք եւ արհամարհօղք
աճապին պատուիրանացն,
ընկալցին զպատուհասին
գեհենին։ որ կազմեցաւ
նց։ Ո՛ի առանց եպերա
նաց և արդար դատաւորին
իրաւունքն որ առաջի ձերշ
մարտուճ փակ է։ Եւ վը
կայեն երկրքին կողմանքն
լատացն և վատթարացն։
որ փառացն ունի զոյս՝
և որ թշուառութեան և

փոխ ճշմարտութեամբն
շահ երախտեաց և անփո
սիրովն խնդրով։ և ամենա
զարարած ամենադիտո
բարերարութիւնն Լուսաւ
մենաւոր Աստուածութեան
սբս։ Ո՛ի ամենակալ ա
քի վայելեսցեն ընդ ամ
րեալ։ յանսպառ բարիս
որդեդրուճ արժանաւո
րեալն և փառաւորեալն,
լեալ՝ի նմանէ ընդ մեծա
աչխր և սիրով։ Եւ ընկա
ղացն որք ծառայեցին նո
շնորհքն նո՛ւն իվերայ սիրե
վայելեն։ Ո՛ի երեսեցին
նեացն յանկարօտ լուսո
շնորհացն։ ընդ այնոսիկ
որք պարծանօքն՝ի փառն
ապաշխարեացեն և ժամա
ցին՝ի յուսոյն կենացդ։
Եւ զվատն՝ զի ահիւ ո՛ն
քաջն՝ զի մի՛ երկոքեան
սին սիրովն խնամի։
լոցն։ և զերկոսին կողմանն
ո՛ւ յայնխոհեն՝ի յաւիտեանից խոստացե
ցանէ՛ զի մի՛ որք զրկեսցի
և ահիւնն։ Եւ զկնճեղու
և յորդորէ՛ բարեաւնն
Եւ երկաքէ՛ չեւրովքն խրա
տէ և յորդորէ՛ բարեաւնն

ամաչտրդութիւն բամմաց
ուն ներում յանձինս ի յո
յաշխարհի. զբանն կենաց
բուեալք որպ լուսաւորեա
շնորհօք աւետեաց ամենակալին
զու, և զայնսն մեծարի
կամք բարի զանարգան թո
գործէ ի սր։ Այսպէս
այլ զմահացեալսն կենդ
ւորէ. և ոչ կեանք իմաց
ցար, այլ զհաւատն լուս
լոյս ոչ փոխի ի խա
բուեացն պատուղ բարւո
զի կանուխ և անապան ե
նել զհանդէս մաերմութ
ռաքինութիւն. և ցուցա
վաստակով միակեր յա
մտածմամբ. և ճգամբք և
բերել. և շահել բարձր
շարժմունս, յաճախինան
ահիւ և սիրով։ Այն զմ
բառնալ զբար սովորութ
նից. խել ի միջոյ և խաց
հոգևոր կարգաց և կրօ
նուն և ի հնազանդութ
և մարմնոյ, աճել ի հա
զուշանալ և զգաստանալ։
զկամակորութ մտացն
և զայրամարհանս, ուղղ
եւ ի գործ աճէ, բարւո
զի գործ ի սր։ Այսպէս
գործէ ի սր։ յոպէս
ղու, և զայնսն մեծարի
կամք բարի զանարգան թո
շնորհօք աւետեաց ամենակալին
րուեալք որպ լուսաւորեա
յաշխարհի. զբանն կենաց
ուն ներում յանձինս ի յո

ամաչտրդութիւն բամմաց

նացեալ միտն ի ծուլութ
ստանութիւն։ Այն զկոտա
ու զբար գործոցն խել խոտ
կատացն և հար խոնհրդոցն
բարւոյ մտին հաղորդիլ։
զկամաւոր քարն հար
տար և կատարել իմաստից
հնարագիտութ կենդանոյ
ւորութիւն ամ անձին. և
տու ի նոր գրոց. ի լուսա

Ա տեան կազմէ ած խրատ
ստուածութիւն։

քենայս հարին ած ի, ի
իւր։ և զատութեան մե
փոխի ի հանաստարմութի
վերիպեալսն յերկնաւորի
ծովք ի բարիս։ Այն զգ
մարե պէս պէս յօրինուա
անդ զանյարմարան յար
ւոյ զնոյնութ փոխի զմեզ ի լաւն։
Այն զկենդանութ ստեղծ
ւոյ ինքն փոխիս, այլ ինքն
ո՞ ի անեղծ և անապական
տակարարի ի բարերարէն։
քակել որ ի մեզ բարի մա
երկնաւորն ոչ ոյժ ոտ
որ յերուսաղէմ և որ յան

արդարև Ճշմարիտ պար-
զեալ արդարութ-
եան պատ-
ճառ
դառն տանջանաց։
տուհասից տուժից տու-
դար դատաստանին և՛ պա-
յամօթանաց, եւ անդ՝ ի
վշտացն սպառնալեաց ար
երկնից։ Այս ազատեալք
ընդ երախտաւորսն՝ ի ժա-
ռանգութիւն արքայութեն
հնոց ։ և անդ կացեալ
զառհաւատչեայն յուսովն
պատիւքն։ Այս առեալ
պահքն՝ ի դուռեստ փա-
ռացն այլ յանվախճան ու
երկնաւոր Հօրն՝ պատրաս
սեցին զանձինս իւրեանց ։
Որք և պահին լուսաւոր
զատհաւատչեայն յուսովն
հնոց ։ և անդ կացեալ
ընդ երախտաւորսն՝ ի ժա
ռանգութիւն արքայութեն
երկնից։ Այս ազատեալք
յամօթանաց, եւ անդ՝ ի
վշտացն սպառնալեաց ար
դար դատաստանին և՛ պա
տուհասից տուժից տու
դանաց դառն տանջանաց։
Այլ դդուռեալ արդարութ
եան պատ
ճառ
պատրեցին ասա վհանա
պազդրդ Թշնամին։ և առն-
դի կեանս անբիծս։ Այնո
դես բարեպաշտութեան
անցուցանել զայն և ժա
մանակս լսատ արուեստ կար
գաց ։ անարատ և սբ և
Ճշմարիտ վարս ստացեալ
հաճոյս բարերար կամաց
արարչին։ Այլ մտերիմ և
արժան իրս հալածել և
արժանաւոր օգտիւք ըզ
շահատրան ժողովել։ ուս
տի անուն բարուեստ և պար
ծանաց յերկրի թողուլ
և յերկինս համբարել ըզ
յաւիտենական կեանս։
ուր փառքն եւ անսպառ
բարիքն պատրաստեալ կան
յուսացելոց։ Որք զատիս
արհամարհեցին կենդանա
րար սիրովն այ և անձառ
երանութիւն յուսովն որ՛ի
սր, և վայելուչ ազատու
թեամբն, Ոտագաւորելք
՛ի փառս բարձրելոյն, և
յանուանէ բերեալ մտաց
Թշնամելոյն և բարձրանալ
ընտրելոց։ որք հաւատով
պատեցին աստ վհանա
պազդրդ Թշնամին։ և առն-

թարուժիւնն, անարգել
դրաւականն սիրոյն զմիմ
եւ առեւտուր. առնուլ զմ
թուցեալ ի տուէզ կոչման
Եւ ըզ զուշութիւն զայ
զպուշացեալ ի կամս տա
բուքեան. ամրացեալ և
վարադուքին ծնալ ի սըր
մարմնաւորս. և ի ներքոյ
լինիլ ք զամենայն ծուխ
անարատ կայցէ արտաքոյ
նը օգնականութենէն. զի
նէիմ առեալ ի տան
կամս շարժմանց մարմնոյն
և զրաւել ընդ իւրս զգ
ի նը բարիսն փափագիլ
որդեգրութեն անձկանալ
և ի շատակօք խոստացեալ
նըն ջերմեռանդն սիրով
զմայլիլ ի լուսաւոր գեղն
դուլ ընդ աճ պչնուլ ես
և զդիշեր անախտ խորհըդ
շուք որ ի յերկիրն. զսիր
զնարս ամենադիւտ զգու
մնաւորաց. զմտաւ ածել
իրաց և ի զգօսանաց մարդ
զարթուցեալ յերկրաւոր
սիրոյն ժառանգութենէն
ձգամբքն մեծարեցան ի
ատել յանապատ ամենագիտ

դեւօքն մեծացեալ. և յայր
դանօք և պատուհօք փառա
ւորեալ պարծանօքն։
Այլ այնպէս զերծեալ ի
ըսպառնալեաց գեհենին
և տանջանացն։ Այսատա
ցեալ ի բանն որ ի վերայ
ամբարշտացն և մեղաւորց
ցուցաւ ի տունէ. երթայք
վինէն անիծեալք ի հուրն
յաւիտենից. ուր լալ և
ջացն և ակրձելատմանց.
որ պատրաստեալն է սատա
նայի և աղբանեկաց նո։
Այլ առ հաւատիմանասէ,
եկայք օրհնեալք հօր իմոյ
յառքայութենէն երկնից.
որով ի սահաւուդ հաւա
տալիս եղայք, ի վեր քաղ
ցոյց կացուցից զձեզ. մը
տէք յուրախութիւն ձե
րոյ ի միանձնեանսն երկնա
ընդ նը հրշտեան առթա
գաւորն փրկ. որ ասացն,
ուր եմ եմ՝ անդ և պաշ
ծնեայն իմ եղիցի։ Ուր
ի միաբանի ուրախութիւն
ուրախ առնէ ըզ սիրելին
իւր Ի իւրաքանչիւր վայ
տակոյն։ Ո՞ի իւրեանց

մերձաւոր առնել զՏէ-
ամենեցուն ի բարին, ո-
լատացն։ Ո՞րպէս նորոգել
սերոյն և՛ պահպանութիւ-
համայն՝ ի դիւա կորու-
արար զմեզ իւր բարերար
փրկուեաք։ Ոյր գործակից
պատճառ ի մեր կենաց ո
րինան և զներքինս։ Ոյր
այն՝ որ ի վեր ի քան զվե
ո՛վ ունել զիսուս առ
տուչ հայեցուածեցն այ։
զվերինն խորհիլ պատրաս
ի յերկինս ուշ ունել։ Ո՞ւր
արժանի պատուոք։ Ո՞ւր
ամենից և անարգանաց ի
հարուածս ցանկութ։ որ
մոլարան, և զմարմինան ի
նաց։ որ շարժէ զմիտան ի
լեալ անձանձրոյթ զօրուբ
ի յափշտակել ըմի զօրաս
ցեալ յանձառան և յանբաւան։
թիւնան։ անսպառ միշտ
ծեալ յանկարօտ երանու
ըղ կենան։ և՛ի նոսին կալ
լինկալեալ առհասուցեալ
ի նորոգուն մերձեալ։
ի քո։ նը խանդաղատանօք
լինն մտաւոր խմաստութ
նոսին վայելել զանձառե

և սուրբ շարժմամբ։
Աչ բարբառովք սիրոյն
յորդորիլ ի կեանս անու
շակս կենարար բանին։
հաղորդութ նը խորհրդ
դոյն՝ յիշատակօք անձաջ
ուին, նայիլ ընդ գեղն խոս
տացեալ աւետեաց։ Որպ
զմեղուցանն ի խմանալ։ որ
զծաղկանցն զկարուորան ի
մեղուանոցն բերեն։ և
նորօք գործեն զքաղցրու
թիւնն անուշացուցիչաս
դաժան և դառն ճաշակից։
ցույսէս և՛ի կենարար խոր
ըատան ժրացեալք, և յայն
ցանի ընկալեալք զօգուտ
կարան, խմաստուն առաջ
նորդել յաս բարուքինս
առ պատրաստուքի հոգ
տոյ ճշմարիտ ևնք վարուք։
քաղցր յուսով ընթանալ
զանմոլար ճանապարհն որ
տանի ի կեանան յաւիտե
նից։ Հասանիլ յօթևանս
կենաց յաւուրն փրկուե։
ցանկութ և
բարերար խնամոյն։ և՛ի
կել զանուշիկ քաղցրուի
սատուկ ծարաւով ճաշա

յուսովն Հանդէս։

տով ստուգի յոյն։ և
բարի գործովք և հաճո
մօք կանգնի հատակ, այսպէ
նիլ և՝ ի նոր երանութիւն
վայելել։ Կամ որպէս անդա
շակ արքայութեն ընդ քի լե
ւոր Հանգիստն։ յանու
խիլ յերկրէս ի յերկինս
և ճշմարտեալ վարուք փո
լինիլ բազմաց փրկութե.
չար ցանկութեց, և առիթ
նուէք պարտիմք սրբիլ ի
իւր վաստակօք և առաքի
որ նուաճ եղաք՝ իբրաքէ
քն յն տր մեր։ Կամ մեք
դատն լինիլ անանց փա
ացն և մեծութեն որ ի
զկեալն կամի և ժառան
զնեն մարդիկ մեզ։ զի զմեղ
նուազ զիւր պարգեւն
ընորհէ մեզ։ Կամ որպէս
մերոյ առաւր։ և նա ան
պանդիս մտերմութեան
պանդիս մնամք ի մարմնի
ինեզուք և յանդորրու
կամացն։ Եք ցուցցուք
կից լինիլ Քրստոս բարերար
արժանի արար։ և գործա
փառս տալոյ Քրստոսի զմեզ
միշտ զամենայնի և զոր
ծօղն բարեաց աճ։ Ար և

ամենեցուն ի փրկութիւն
ի կեանն։ Հեռաւորաց և
մերձաւորաց։ Պատրաստ
ունել զկամս առ ի սպաս
սաւորութիւն եղբարց յամ
միտս բարւոյ։ Երկիս
նալ զամ ցանկութիս չարի.
և զամ վնասակար խորհրդ
խոստիս։ Ել սրտիւք և
անբիծ վարուք և ուղիղ
հաւատով՝ ըստ ամենայնի
յառաջանալ ի նոր։ Հիմն
զնա ի բոլոր սրտէ։ և մը
նալ անքակ ի նմ ծառայ
ութիւնն նը։ Եւ ի նորա
քարոզութէն լուսաւորել
զամենայն զգայարանս ոգ
երկիր յարեգակնէ ճառա
գայթեալ։ Կամ յիշուկօք
նր սիրոյն փրկիլ։ և ամրա
ցեալ միշտ ի նորա սէրն,
նոյնին ուսմանէն կցորդ լե
նիլ նը։ Ի լաւ անդր

յորդորելով զայն։

Դնական ունիլ միշտ զգ
ջնորհս բարերարին, և յա
մենայնի գհնալով օրհնել

լինիլ ամենայն լաւութեամբ
անբիծութիւն. և սէրեակ
կարգացն երեւելեացդէ
արքայութեան երկնից, և
սինն. ժառանգորդ լինիլ
կ՚ի շինուել հոգեւոր մա-
տուն վարդապետութեան։ Այլ այս ամ՚ կ՚ասէ
դարուն թէ ճշմարտու-
թեացն. և վկայ լինիլ ար-
տաքինացն եւ չունաւորիցն տա-
ղեաւ լինելոյն, ի ձեռն ճշդ
մարիտ և հոգեւոր օրինացն։
Այնմանապա կալ ի դժնդակ
վարուց. և հանդիսանալ
ի բարի վարս։ և պատճառ
օգտիւ լինիլ հեռատեսութեա
և մերձաւորաց, խիրիտէ։
Այլ այս ամ՚ կ՚ասէ
խնամատարութենէ արարչին
յարարածս ամ. որ լուսա
ւոր ճառագայթիւք զիմա
նալիս լուսաւորէ. զի նո
րոգեսցէ զպղտորեալսն հո
գիսն մարդկան. և առնէ
զնոսա տաճարս իւր
կամացն հաճոյութիւնք։
Ներդաշակիւս իրաւամբք
յաւէտ ի հանդէս բա
րեացն. և վկայ լինիլ ար
դարութեան և ճշմարտու
թեան։ Այլ այս ամ՚
կ՚ի շինուել հոգեւոր մա
տուն վարդապետութեան

լոյսն ինչ անուանէր տիւ,
զի եթէ ոչ էր խաւար,
թէեն զի՛ ի թիւ անկեալն
արար կարդելոյ պատուհ
էջաց զլոյս տիւ, սկիզբն
խաւար զերկիր։ Ելոյծ կո
անկամ ծածկեալ ունէր
զոյոշուածն յօրէ
նեացէ։ զի աներեւոյթ և
լոյսն զյօրինուածսն յօրի
որ յօրինիչէ կազմածոց.
զի զոր բանն յօրինեաց,
Աւգեաց ասէ զլոյսն տիւ.
և սկիզբն արար բանիւ
յօրինել զարարածս։
պատրաստ երկիր էր ամէն.
ասէ, աներեւոյթ եւ ան
նէին զանուանսն։ Ի
պիտոյ էին, որ կային ու
և անուանցն՝ բնութիքն
բնութիքեան երկուց՝ երկու
անուանք պիտոյանան. որ
որոշեն զնա՛ ի միմեանց
եր երկուս յօրինեց, զի մինն
միւսոյն քարոզիչ լինի. և
երկուս երկուս յօրինեաց, զի մինն
զանուանն։ Այլ եւ երկու
պէրն զբանն կարդասցէ
խաւար զերկիր։ Ելոյծ կո
անկամ ծածկեալ ունէր
զոյոշուածն յօրէ
նեացէ։ զի աներեւոյթ և
լոյսն զյօրինուածսն յօրի
որ յօրինիչէ կազմածոց.
զի զոր բանն յօրինեաց,
Աւգեաց ասէ զլոյսն տիւ.
և սկիզբն արար բանիւ
յօրինել զարարածս։
պատրաստ երկիր էր ամէն.
ասէ, աներեւոյթ եւ ան
նէին զանուանսն։ Ի
պիտոյ էին, որ կային ու
և անուանցն՝ բնութիքն
բնութիքեան երկուց՝ երկու
անուանք պիտոյանան. որ
որոշեն զնա՛ ի միմեանց
եր երկուս յօրինեց, զի մինն
միւսոյն քարոզիչ լինի. և
երկուս երկուս յօրինեաց, զի մինն
զանուանն։ Այլ եւ երկու
պէրն զբանն կարդասցէ
զլոյսն տիւ, սկիզբն
արար կարդելոյ պատուհ
էջաց զլոյսն տիւ.
զի եթէ ոչ էր խաւար,
լոյսն ինչ անուանէր տիւ,
թէեն զի՛ ի թիւ անկեալն
խաւար զերկիր։ Ելոյծ կո
անկամ ծածկեալ ունէր
զոյոշուածն յօրէ
նեացէ։ զի աներեւոյթ և
լոյսն զյօրինուածսն յօրի
որ յօրինիչէ կազմածոց.
զի զոր բանն յօրինեաց,
Աւգեաց ասէ զլոյսն տիւ.
և սկիզբն արար բանիւ
յօրինել զարարածս։
պատրաստ երկիր էր ամէն.
ասէ, աներեւոյթ եւ ան
նէին զանուանսն։ Ի
պիտոյ էին, որ կային ու
և անուանցն՝ բնութիքն
բնութիքեան երկուց՝ երկու
անուանք պիտոյանան. որ
որոշեն զնա՛ ի միմեանց
եր երկուս յօրինեց, զի մինն
միւսոյն քարոզիչ լինի. և
երկուս երկուս յօրինեաց, զի մինն
զանուանն։ Այլ եւ երկու
պէրն զբանն կարդասցէ

Ա՛ն զբնութիքն արարած
ծոց յօրինեաց ունի զգ
եր։
բաց կալ՛ ի վերատուցն։
առնել զօգտակարսն ի՛ր
մէնչակութիւն կացուցանէ
օրինադիր բանն. և ապա՛ ի
տայն խնդրէ զուղղութիքն
ի՛ նախ սկիզբն ի՛ մէ
յարքայուեն երկնից ի՛քն
զէն մշտնջենաւորութիւն
և յանհամեմատ և յաճե
պարգեւել զանմահութիքն
ութիքեանցն՝ ի դէմս
եթեալ առ վարդ առաքի
նուէեցն, ի վախճանի տիս
ո՛ր ի՛ Ա՛ն
աքանչիւրոն։ ի՛ Ա՛ն
ի՛ հաղարս և՛ ի բիւրս զիւր
յօրինէէ անահ սկիզբն ա
ծար միոմն՝ և էած վինչև
և որ ոչն երևին։ ի՛ Ա՛ն
նը դարմանել զ որ երևին
Ա՛ն միշտ նախանձամուէ
էին յառնել և՛ի կազմել։
արարած զկնաման արար
ոն դպրոց. զի ուսցին
կարդեաց ա՛ծ զՏ
ծոց Հասու լինիլ։
Ա՛ն կարդեաց ա՛ծ զՏ
ծոց յօրինեաց ոն զգ
եր։
բաց կալ՛ ի վերատուցն։
առնել զօգտակարսն ի՛ր
մէնչակութիւն կացուցանէ
օրինադիր բանն. և ապա՛ ի
տայն խնդրէ զուղղութիքն
ի՛ նախ սկիզբն ի՛ մէ
յարքայուեն երկնից ի՛քն
զէն մշտնջենաւորութիւն
և յանհամեմատ և յաճե
պարգեւել զանմահութիքն
ութիքեանցն՝ ի դէմս
եթեալ առ վարդ առաքի
նուէեցն, ի վախճանի տիս
ո՛ր ի՛ Ա՛ն
աքանչիւրոն։ ի՛ Ա՛ն
ի՛ հաղարս և՛ ի բիւրս զիւր
յօրինէէ անահ սկիզբն ա
ծար միոմն՝ և էած վինչև
և որ ոչն երևին։ ի՛ Ա՛ն
նը դարմանել զ որ երևին
Ա՛ն միշտ նախանձամուէ
էին յառնել և՛ի կազմել։
արարած զկնաման արար
ոն դպրոց. զի ուսցին
կարդեաց ա՛ծ զՏ

Պատմէ՝ օդին ցաւը
արարածին հոգ։

Ծառայ Տէրոյ՝ հարիւր ոսկի
Նամոցն վայելէ. Եւ չորս խոյ
Ալր և ոսկի որդի՝ չօշ խոյ
անձնիշխան կամօքն։

Վայելելոյ՝ ի բարեբէնութ
ի պէտս իրաց փրկութեան
ի ինամակալութէ արարչին,
ի մարդս հնարագիտ Օ
ի ընտանեկան կամ ազգային
դէր առ որ ոչ անցանէ։
Օ ի մարդս հնարագիտ
ահմանէն. զի ահմանն Տ
ծովք բարեացն այնմանին,
Օ ի դիզեցիկ խառնուածք
կաթանչիւրքն պիտոյացեալ։
որ միանգ ցրուացուցանէ Տ
միւսն չհաւացուցանէ. Տր
մարդն։ Այլ ասէ Տ. և
խառնուածս արարածոց
ի իմանալ և զայն
հանդուրժեն վայելեացեն։
զի աշխատութէ շահիցն
սուրբ կարօտ են միմեանց.
զի ոչ հանդիստ և աշխատ
Այլ և անուանան ունին.
շեալ. զի նոքա յարդեացին
նոքօք, և ստ ստ ստքօք։
զանազան խորհրդոյն անու
համեմատեն Տ զիտել ստ

կամ խաւարն զիշեր։ Ա արձեալ՝ քաղցրն եւ
դառն ասին որ համահամք
քմացն ճանաչին. և յայն
ուանէ որպէս քաղցրն և
դառնն. և այս ի տեսութէ
արարողին Տ հաստատեալ։
Եւ լայս զմարդիկ յորդո
րէ յայտ պէտս օգտի. զի
այս գիտութ Ծին՝ գործոց
մարդոյն կամ արուեստից,
իւր աշխատութէ գինքն
իցեն. եթէ դարմանուի,
եթէ շահութիւն, եթէ
ճանապարհորդութիւն,
և եթէ այլ ինչ պէտ պէտ
արուեստք շահից։

Օ ի եղ աճ՝ ի պատիւ
անձնիշխան կամացն իւր
ի ծառայս իւր ի գործակալութէ
և զգիշերն քնոյ՝ ի դար
մանս աշխատութէ. զի տր
կարօտին զօրացի. և նո
րոգեալ հանդստեամբն՝
անդրէն ի տիւն դարձցի
ի գործն որ օգուտ և շահ
առանայ։ Այլ և քաղցրն և
անոյշն՝ և դառն և կծուն՝
ի ձեռն բժշկացն արնօրի
նին։ Եւ զայլ պէտ պէտ

քինն մեզ պիտոյանան։

Այնպէս բարիք և պատ
սիժք ոչ են մի։ և երկը
պատճառ ծանիցուք զերան
քաջայայտ է այս։ և յան
նեն ի հոգևորս և ի մար
լանեն ըստ չափին, վնաս առ
ման ի ժողովուրս և ի մար
ման ճնան։ Ապա եթէ ե
տղի տալով, ի սահմանի
ամբարեն ըստ անուանա
կոչութեցին։

Այնպա և փառաւորուի
և անարգուի ի միմեանս
տեղի տալով, ի սահմանի
ման ճնան։ Ապա եթէ ե
լանեն ըստ չափին, վնաս առ
նեն ի հոգևոր

որք միմեամբք զանձանձն
եղջ և զանանց փառս.
ըհաց, ընդունելոյ են զան-
ամուր լեալ ոսկրացն և
օգնական եմ տուել բա-
ծրոք ճշմարտեալք՝ բերդ
ուստացանէ. յուսով կալ
առ իրաւունս արդար դա-
տաւորին քո: Ահ զօրա-
լրութիւն և զխոնարհու-
թիւն անմահականդ՝ զքաղց-
դովելոյ արժանի են:

Ո՛վ անմահական՝ զքաղց-
ձեռն տուեալ միմեանց՝
նաւորուէն. որ միմեամբք
զանուանան առին մեծու-
թիւն ետանկուե:

Նո՛ւ սոկարուի և զօրուի՝
Ո՛վ ոսկարուի և զօրուի՝
ծուքն ոչ զսկի՝ ի մշանջե
Ո՛վ ով արդարակորով մե
անանց մեծութեանն:
անարատութիւն հասցէ
և մեծուի՝ կամաւոր սր
նանկուե. որ ամբծութիւ
որ զերդս՝ ինձ զկուին.
կուի կարօտ մեծութե
և տնանկութի. զի սրնան
միմեամբք և մեծութի
Ո՛յսպէս զանուն առին

Ո՛րինն յորդորէ՝ ի բարի
գործս, և միւսան զկամար
ձակիլն՝ ի մեղս արգելու.
զի խոշտանգանօք լուծցեն
ըզ վաստան և դարձցին՝ ի
լաւն: Նո՛ւ բարեգործքն
մի՛ մոռասցին զբարերարն
և զերանելի ժառանգու
թին և զաւետիան խոստա
ցեալ որ առաւելու՝ ի բա
րիսն: Նո՛ւ այսպէս զան
ուանան առնուն: Ո՛զա
տուիքն ազատ են՝ ի մէջ
մեղաց և փառաւորել յամի.
և մեղքն նկուն՝ ի մէջ ար
դարոցն: Նո՛ւ յիշելով զըս
պառնալիսն մեզաւորաց,
փութասցեն յապաշխա
րութի խոստովանութիւ.
և ապրեսցին՝ ի բարկուէն
որ գալոցն է իւր անօրի
նաց և անհնազանդից. ան
սրբոց և պղծոց. և լեալ
յարդարութե՝ կեցցեն:
Ահ արդարքն որ ունին
առհաւատչեայ զաղաւոս
թին որդեգրութե՝ ի Քրիս
մարտութէ անտի՝ յաւել
ցեն զարդարութիւն. զի
լինիցին կատարեալք որպէս

մօք. խնդրել զօգուտարարն
մարդիկ անձնիշխան կա-
ամի աշակերտս արար ըզ
յաւ խոհնիկ։ Եւ այսմ
զբաւ արարել անմահ մնի
հական կեանք։ Եւ որոց
փառք և պատիւ և անմա
Ապրոց զբարիս գործելն՝
հրշտակապետացն փողոյն
յարեցին բանիւ՝ ի ձեռն
իմանալի և. և զոմն, զոր
ոչ մահ, այլ կեանք՝ իգործոց
ետուեալ կեանն՝ զնոցայն
հաստատեալ կան յատհա
ետս ճշմարտութ յուսով
այս և՝ ի սրբութիւն և՝ ի հա
կեանքն որ՝ ի հեր
ուանչանքն մրթերել կան։
ակուսանօք՝ ի մահ. որոց
և մեռելքն մեղօք՝ են տա
յարդարութիւն կեցեալ.
ուանն ունին։

Եւ կեանքն կենդանի են
նամօղ լինի. որպէս և զան
ձուցն որ՝ ի կամանն նախանձ
ծոց արուեստին և վար
հաստատմութիւն ըստ գոր
երկոցունց հարկաւոր է
ինչ կամքն խնդրէ. Եւ
կատարումն պիտոյից զոր

շահ առողջութ, և՝ իմաստոյն
գիտուն գործեն. և՝ միոյն
ջ իմաստութ և յայտնութ
առնուն և գհատուցումն
յարատէնն։

Եւ յիմարութիւն և իմաս
տութիւն պիտոյ են յերկ
րաւոր վարս։ Յիմարն ըզ
հանգստութիւն և զինաղան
գործ առ իմաստունն ու
նել. ուանիկ՝ ինձանէ ըզ
լաւն. զի իմաստութիւն
զառաքինութիւն միտս ըս
տացեալ ունի. և խրատէ՝
և ուղղէ յարդարութիւն
զայնոսիկ որ հանգստութ
մոցեն յարքայութիւնն։

Ո՞ւ՞ր՝ ի յիմարն այ՝ իմաստ
նագոյն է քան զմարդիկ
իմաստունս Ծիս այսորիկ։
Իսկ այ իմաստութիւնն
զարար. և բարեաց և ար
դար պատուիրէ՝ ի վերինն
նախ զի աբ է. ապա խոտա
տանի՝ ի փառս։ Եւ այ ըզ
դար պատուիրէ՝ ի վերինն
ծանուցեալ անմեղութիւն
իմաստիւք և յայտնութի
ըրեալ. այլ ըստ անուանն
օձին խորամանկել և ապա
տանի՝ ի փառս։ Եւ այ ըզ
դար պատուիրէ՝ ի վերինն
զարար. և բարեաց և ար
նախ զի աբ է. ապա խոտա
իսկ այ իմաստութիւնն
իմաստունս Ծիս այսորիկ։
նագոյն է քան զմարդիկ
Ո՞ւ՞ր՝ ի յիմարն այ՝ իմաստ
ետս ճշմարտութ յուսով
այս և՝ ի սրբութիւն և՝ ի հա
կեանքն որ՝ ի հեր
ուանչանքն մրթերել կան։
ակուսանօք՝ ի մահ. որոց
և մեռելքն մեղօք՝ են տա
յարդարութիւն կեցեալ.
ուանն ունին։

Եւ կեանքն կենդանի են
նամօղ լինի. որպէս և զան
ձուցն որ՝ ի կամանն նախանձ
ծոց արուեստին և վար
հաստատմութիւն ըստ գոր
երկոցունց հարկաւոր է
ինչ կամքն խնդրէ. Եւ
կատարումն պիտոյից զոր

և զնեառքն յանփառութի-
եան։ Եւ ընդ
խնդութիւն ի տրտմութի-
ն ի ցաւս վշասակաց։ Եւ ըզ
ամենայն ցաւս ի ցաւս վշա-
սակաց։ Եւ զառաջնումն
վշասակաւ։ Եւ զերկրորդ-
եանն ցաւ։ Եւ զցօղ յերեսին
կուտ և ի ձիւն դարձու-
ցանէ։ և զանձրեւս ի կար-
ղոյս և զտունկս ապա-
կան և ջերմով և ջերմով
յողջախոհութի՛ ածցէ։
և նուազութիւն ամենայնի-
նոքօք խրատէ։ զի սովով
դայեակ զայրացուցանէ և
ծորին, յայնժամ ըզ նոյն
քոյ քան զսահման օրինա-
յ ուխանայ և եւանէ արտա-
յսլեանայ և եւանէ արտա-
լել ի բարութիս։ յորժամ
ունին ըն խրատանցն վայե-
արարած որ դարմանեն
զանդարձան։ ի նոյն
տուն և խրատանցն վայե-
ամեն և զամենայն ցե
ուսնս և զտղուսնս որ ու

Նին շունչ կենդանի։
Եւ եղէ դառնան մար
դիկ կամակոր մօք ի
սատհակութիւնս, նովին
դարմանօք որով իհանէրն
տանջէ և խրատէ անլսմբե
լուքն և բարկութեամբն
զանդարձան։ ի նոյն
արարած որ դարմանեն
ունին ըն խրատանցն վայե
լել ի բարութիս։ յորժամ
յղեանայ և եւանէ արտա
քոյ քան զսահման օրինա
ծորին, յայնժամ ըզ նոյն
դայեակ զայրացուցանէ և
նուազութիւն ամենայնի-
նոքօք խրատէ։ զի սովով
և ցօղով և լուսաւորօք խո
նամէ և հատուցանէ զպը
տուս բուսոց և անկոց։
Ըմոց բուսոց պիտոյանան
ըստ ժամանակի հովուց և
ջերմուե։ որ սնուցանէ և
անվնաս պահէ։ ըստին
ոուդանէ զերկիր և ար
բուցանէ զմարդիկ և զան

ՕՃ

ասունս զփափաս և ըզ
թուշունս։ և զամենայն զե
ուսնս և զտղուսնս որ ու

Նին շունչ կենդանի։
Եւ եղէ դառնան մար
դիկ կամակոր մօք ի
սատհակութիւնս, նովին
դարմանօք որով իհանէրն
տանջէ և խրատէ անլսմբե
լուքն և բարկութեամբն
զանդարձան։ ի նոյն
արարած որ դարմանեն
ունին ըն խրատանցն վայե
լել ի բարութիս։ յորժամ
յղեանայ և եւանէ արտա
քոյ քան զսահման օրինա
ծորին, յայնժամ ըզ նոյն
դայեակ զայրացուցանէ և
նուազութիւն ամենայնի-
նոքօք խրատէ։ զի սովով
և ցօղով և լուսաւորօք խո
նամէ և հատուցանէ զպը
տուս բուսոց և անկոց։
Ըմոց բուսոց պիտոյանան
ըստ ժամանակի հովուց և
ջերմուե։ որ սնուցանէ և
անվնաս պահէ։ ըստին
ոուդանէ զերկիր և ար
բուցանէ զմարդիկ և զան

ՕՃ

ասունս զփափաս և ըզ
թուշունս։ և զամենայն զե
ուսնս և զտղուսնս որ ու

Նին շունչ կենդանի։
Եւ եղէ դառնան մար
դիկ կամակոր մօք ի
սատհակութիւնս, նովին
դարմանօք որով իհանէրն
տանջէ և խրատէ անլսմբե
լուքն և բարկութեամբն
զանդարձան։ ի նոյն
արարած որ դարմանեն
ունին ըն խրատանցն վայե
լել ի բարութիս։ յորժամ
յղեանայ և եւանէ արտա
քոյ քան զսահման օրինա
ծորին, յայնժամ ըզ նոյն
դայեակ զայրացուցանէ և
նուազութիւն ամենայնի-
նոքօք խրատէ։ զի սովով
և ցօղով և լուսաւորօք խո
նամէ և հատուցանէ զպը
տուս բուսոց և անկոց։
Ըմոց բուսոց պիտոյանան
ըստ ժամանակի հովուց և
ջերմուե։ որ սնուցանէ և
անվնաս պահէ։ ըստին
ոուդանէ զերկիր և ար
բուցանէ զմարդիկ և զան

ՕՃ

ասունս զփափաս և ըզ
թուշունս։ և զամենայն զե
ուսնս և զտղուսնս որ ու

Նին շունչ կենդանի։
Եւ եղէ դառնան մար
դիկ կամակոր մօք ի
սատհակութիւնս, նովին
դարմանօք որով իհանէրն
տանջէ և խրատէ անլսմբե
լուքն և բարկութեամբն
զանդարձան։ ի նոյն
արարած որ դարմանեն
ունին ըն խրատանցն վայե
լել ի բարութիս։ յորժամ
յղեանայ և եւանէ արտա
քոյ քան զսահման օրինա
ծորին, յայնժամ ըզ նոյն
դայեակ զայրացուցանէ և
նուազութիւն ամենայնի-
նոքօք խրատէ։ զի սովով
և ցօղով և լուսաւորօք խո
նամէ և հատուցանէ զպը
տուս բուսոց և անկոց։
Ըմոց բուսոց պիտոյանան
ըստ ժամանակի հովուց և
ջերմուե։ որ սնուցանէ և
անվնաս պահէ։ ըստին
ոուդանէ զերկիր և ար
բուցանէ զմարդիկ և զան

ՕՃ

ասունս զփափաս և ըզ
թուշունս։ և զամենայն զե
ուսնս և զտղուսնս որ ու

ուաց արժանաւորս։

ռութ՝ ողբոց և արտասո-
ւթեամբ յղփուիս ի ձեռն թշնա-
մանի զիտաւս նց և ըզ
հնազանդիլ օրինաց նորա,
հանալ զպարգեւացն այ և
ո՞չ զի ոչ գիտացին զս
ստահակաց և անզգամաց։
և ոչ բառնայ գխշտամակ
ոչ մտանէ և ոչ տատակէ.
խրատով խրատէ և՛ ման
խրատ որ սիրեց զմարդիկ,
աճ ըստ բազում սիրոյն
պատժէ։ Այլ բարերարն
աղքատաց եւ տրնանկաց՝
արդարուն և՛ դարմանոյ
որ ոչ գնայ յիրաւունս
ի կամքն անձնիշխանո-
ւոյ ասացաւ՝ ի դրոց սըզ-
ի նեղութեան իւրեանց
առ այր և նա ոչ լուաւ նց
լուան։ աղաղակեցին և նք
յայպանեարութիւն և ոչ
եւ մարգարէից դառնալ
ասաց այր՝ ի ձեռն օրինաց
և ի կորուստ։ Այլ որպէս
ի սով և՛ ի սուր։ ի գերուի
նէ զնս արդար դատաւորն
ստոյ ամենայն յայոդուի
բարեաց փոխէ՛ ի թշնա-
ռուի։ և զօգտակարն ի
վայելս բարեաց՝ ի դժնի
դակ և՛ ի վշտագին նեղու-
թիւն։ Այլ զնաղաղութի
և զլինութի որ պատրաս
տեալ ունին խնդամտուն,
ի խռովուի և՛ ի տարակու
սանս դարձուցանէ։ և յան
հնարին խռովուիս ընտա
նեաց և օտարաց, ծնդից
և տերանց՝ ի պէս պէս չար
համբաւս։ զի դարձցին
այսոքիւք՝ ի զղջումն։
պա եթէ՛ ինոյն յամա
ռեալ կայցեն ի չարիսն,
և ոչ դառնան խոստովա
նուիլ յապաշխարութիւն,
խրատէ մեծամեծ պատ
ժօք արդար դատաւորն։
ւրք պղծեն զսրբութիւնն
անուր վարուք։ և արհա
մարհեն զօրէնս և զներ
ուռի։ և զոչ տակարան՝ ի
բարեաց փոխէ՛ ի թշնա-
մի զամենայն յայոդուի
և որ այլ ևս իցեն չարիք։

բարիս։ Աւե՛ղ ի՛ջայ, նախ՝ բարի գործովք ի՛ նա թի՛ ես մեզ փոխե՛ զժամա եթէ չար։ Աւե՛ղ իշխանու ւորս իւր եթէ բարի ու զոր ինչ գործէ մարդ յայ և ըստ արժանեացն դատէ ի՛ ՕՅ ի արդար դատաւորէ կեանն։ Եղէկ. 33. 11։

Ո՛չ ուրբաթ է իշխան մարդն, զի զաճ՛ ի կամ իւր աճէ յառնել զաչ րին, զի ոչ կամիմ (ասէ տր մարգարէին) զմահ մեղա ւորին, այլ զդառնալն նր ի չար ճանապարհէն և զկեանն։ Եղէկ. 33. 11։

Ո՛չ ուրբաթ է իշխան տուողսն տուժից և տու դանաց ի՛ պէս պէս հարուածս։

Ո՛չ ուրբաթ է իշխան նախ՝ բարի գործովք ի՛ նա թի՛ է մեզ փոխե՛ զժամա ւորս իւր եթէ բարի ու զոր ինչ գործէ մարդ յայ և ըստ արժանեացն դատէ ի՛ ՕՅ ի արդար դատաւորէ կ

և դատաւորք մերոյ
առնէ զվերաձեւութիւն,
անուշահոտ խնկոյ ուրախ
ոչ ոտիկս քոյրվառ ոս
մօրն վարկեալ յաշխարհին:
կենդանի սիրոյն և կո-
ոս ի կեանս իւրեանց, նո-
ւն ձեր ես, եթէ կեանք
ես ի նմին՝ զի ես ասաց՝ ամ բնէ
:22 ։3 ։ա թագ ։ այ

խոնարհութիւնք. դուք զի,
եթէ բարձրութիւնք, եթէ
խարտ, և եթէ այն ։ն
եթէ կեանք. եթէ այս շ
վասն ձեր ես. եթէ մա
ես, ամ բնէ
խօսեցաւ զայս: ես ։19 ։61

ցն զձեզ. զի բերան սու
միք լսել բնչ, սուր կերպ
լի կերպիցիք. և եթէ ոչ կա
ցէք ինձ, զբարութիւ երկ
եթէ ախտաժեստիք և լուր
ես մարդարէին որ ասէ,
այ միայն ես կարողութիւ
ջեմք ի բարի՝ ի չար. որ
մանն այ ոսկի կամ քար շր
կեանս. զկարգեալ տա
փոխոխել ի մահ. և զմահ
արօղ եմք և զկեանս մեր
զբանին ի պատուհաս:

ամէն

և դատաւորք մերոյ
առնէ զվերաձեւութիւն,
անուշահոտ խնկոյ ուրախ
ոչ ոտիկս քոյրվառ ոս
մօրն վարկեալ յաշխարհին:
կենդանի սիրոյն և կո-
ոս ի կեանս իւրեանց, նո-
ւն ձեր ես, եթէ կեանք
ես ի նմին՝ զի ես ասաց՝ ամ բնէ
:22 ։3 ։ա թագ ։ այ

խոնարհութիւնք. դուք զի,
եթէ բարձրութիւնք, եթէ
խարտ, և եթէ այն ։ն
եթէ կեանք. եթէ այս շ
վասն ձեր ես. եթէ մա
ես, ամ բնէ
խօսեցաւ զայս: ես ։19 ։61

ցն զձեզ. զի բերան սու
միք լսել բնչ, սուր կերպ
լի կերպիցիք. և եթէ ոչ կա
ցէք ինձ, զբարութիւ երկ
եթէ ախտաժեստիք և լուր
ես մարդարէին որ ասէ,
այ միայն ես կարողութիւ
ջեմք ի բարի՝ ի չար. որ
մանն այ ոսկի կամ քար շր
կեանս. զկարգեալ տա
փոխոխել ի մահ. և զմահ
արօղ եմք և զկեանս մեր
զբանին ի պատուհաս:

ամէն

այնու հետեւ ոչ եւս զմեզ
սէր նր եւ յանապատ վարս,
հեռացուք եւ մնասցուք ի
ժամ զբան նորա պա
ՅՈրժամ զբան նորա պա
առ Հոգւոյն։ 1 կորն 3.22։
և դուք նր ի փառս Հօր
Ա՛մենայնն ասէ քի ձեր է.
և անմահէցն որ ի քս։
Ասկ բարձրութի զգօրու ի
Հոգւոյն ընդ երկնայնոցն
նալ ի բարձուն։
զակարուի մարմնոյ է իմա
նալ յերկրի. և քի վե
Յարձեալ խորութիւն՝
բարձրութե։
յամի ընու ի խորութե և ի
խնամն և՛ի փառն կատա
րին. Եփես 1.23. որ զամ
եթէ հանդերձեալն, ամե
նեքին՝ նուաճ և ի նորա
նուքեն ցուցանեմք, և
որով զհանդիս առաքի
Ո՞վ ի եթէ այս աշխատի՝
դանի է յիս քս։ գաղ 2.20։
տուհետև. ոչ ես, այլ կեն
ասել, կենդանի եմ ես այ
ա՛ետնկին քի, կարասցէ
ըստ արդարութե օրինացն
և հեղոլ սուրբ և անարատ
մարմնով և մտօք մարմնոյ,

մաքրութե հոտ՝ բուրեցի
առաջի քի հանապազ։
Լ՛ըն ի ասէ, եթէ մահ.
եթէ մանն մեր որ ի՛ն քի՝
վկայ լեցի սիրոյ նորա. և
այնպէս մահուամբ փոխես
ցուք յանմահին կեանն
անեղծութե՝ ի քս յն։
Ո՞վ ի ոչ միայն այնոցիկ ե
պատուական մանն, որ վը
կայութե աստիճան առին՝ ի
ժամանակի հալածանացն
սրով և հրով և ջրով եւ
կամ այլ ազգ ինչ վշտաց։
Լ՛ալ ամենեքեան որ ի քս
մերոցան՝ ըզքս զգեցան։
հմ 6.3։ ըզ հինն մարդն
մերկացան գործովքն հան
դերձ, և զգեցան զնորն
նորոգեալ որ ըստ պատկերի
այ է։ Եփես 4.22. յարդա
ցուք և՛ի սրբուք և՛ի ձրշ
մարտուք. որք մեռանն մե
ցաց. և կենդանի են միշտ
արդարուք։ Ո՞վ ի որպէս
յարեր քս՝ ի մեռելոց փա
առաք հօր, նոյնպէս և մեք՝ ի
նորոգութն կենաց շրջեսց
ցուք առաջ առքն։ հմ
6.4։ Ո՞վ ի մեռանելով

Աբրանէլոյն Սրբոյն Գաբրիէլ
րի Ձայոյ Ա ուսումնարկին ասա
ցեալ Յանդիմանութիւնս ցծըն
դոյն վարուց, և ընծայութիւնս
Աստուածոտեանս Ձանդխոյ։

Ա՛ սա ը

սրմանք մարդ
դարէից՝ և ա
ռաքելոցն քա
րոզուիք՝ յառաջելութի
բարեաց զմեզ ընթացու
ցանեն ընդ լաւ մասինն
որ ի քէ։ Այս գլխաւորե
լով՝ յառաջելան յորդո
րեն որ դրունք ենամ բա
րուեց և երանութեանց։
և ընդ նմա մտանեն աւետիք
խոստացեալ պարգեւացն քո
ի հոգեւոր դարմանան։
Ա՛յլ եթ ի մարմնաւորն
լեութի և առաւելութիւն
և խաղաղութիւն այլովքն
հանդերձ հարկաւորքն։
Այլ բարուիք յուսոյ կե
նացն յաւետնից և շնորհք
աներեւոյթ սիրոյն որ են
գանձք գիտուե և իմաս
տուե, որ գիտէ ընտրել
զլաւն ի չարէն։ Ընդ
սա ի ձեռն Ա
ստուածոյ
Ա
մէն։

իմանալ մարմնոյ այլ հո
գւոյ։ զի որք հոգւոյն են
գնում։ զի որք հոգւոյն են
վարին ասէ՝ նորա են որդիք
այ և ժառանգակիցք քի։
Ո՞ւ եթէ էարէարանացն
կցորդիմք յերկիրի, և փա
ռացն հաղորդ լինելոց եմք
յերկինս։ հմմ 8։17։ որ
կան և մնան։ Ո՞ւ ի թէպա
և գիտեմք յաղագս փրկ
ութե և կենացն, այլ արդ
ոչ ևս նոյնպէս գիտեմք։
Ա՛յլ ած ամ յամի անձա
ռելի է։ որ սիրոյն խնամ
զարարածս ամ։ և խոստա
ցեալ է տալ զարքայութի
և զանապատ բարիսն որ ի
հայր և յորդի և ի հոգին
սբ։ Ընդամ փառք յաւի
տեանս յաւիտենից
ամէն։

Հասիւք ոյզ առեն գիրք։ Եւ հրով և այլ տագ պատու
ւի վերազումն կորոյս ջրով
որ յորդորիչէ յայմ չարիս.
նրկուէ ի մօրէն չարեաց.
Ա՛րդ՝ փախիցո՛ւք ի պոռ
յանառակուիս ազատեղիս։
րուց. ի պատրանս մեղաց.
նէ ի հաւատոց և ի նոր վա
վետաց. և վրիպեցուցա
իւրէն՝ ի պետս հրապոյրս
ո՛վ ի պոռնկութենէ ստե
Հակասիտէ։
պոռնկուի և ի շնութիւն
շարժէ և պղտորէ. եւ ի
ռակուի որ ի բարկութի
դորրս։ Կ՚ասել զանա
սոյն ի նենգութենէ և յան
դել ի հաստատութի յու
Հաստատուի մտացն պըն
դժնդակ բարւոյն, և զան
ձանձահարել զի ի մեզ։ Ա
զի ապերախտութե չէ աստ
չարէ ըստ շնորհացն այ որ
զանձն՝ ամ արբուքեամբ.
տաց. այլ և զընկերն իւրն և
անձնէ և ի զօրուէ և ի մը
Պարտ է զնա սիրել յայմ
մենախնամ բարերարէն։
տուիչ և դարմանիչէ ա

զևսն ի վատթարէն, հաս
տատ ի մեզ որ հոգւովն
վարիմք։ Կ՚այս վե զընա
րութեան առնելոյ ի միմեանց
առաքինութեցն և մոլու
թեցն. հաւատացաւ Աստ
ծոյ հաւատից առ ի ընտրել զը
բարի հաւատ աճ գիտուե
կն արդարքն մի՛ վրիպես
ցին ի փրկութե յուսոյն։
Կ՚այլ զդժնդակ վարան զա
մենայնն սանձել որ դէ
րունք են բարկութե եւ
սրամտութ. սուրբ սրոյ և
գերութ և պետ ի ջարի։
Օ՚ի որ աղբիւրն է ամ
բարեաց և արարիչ ամ ա
րարածոց, երկնաւորաց և
երկրաւորաց, հոգևորաց
և մարմնաւորաց, ամենա
զօրն ամենակալն երան
տաւորն ամ կենդանեաց,
ասէ, ես եմ ած ձեր. զը
պատուիրանս իմ պահեցէ՛ք
և կեցջիք։ զի զամենեան
կամիմ զի կեցցեն և ի ճըշ
մարտութի գիտութեան
եկեսցեն։ 1 տիմ 2. 4։
Կ՚այսպ զամենեսեան կոչէ
ի կեանս իւր. որ կենաց

և ուշ ի գինւոյ։ ԻԲ։ ԻԵ։

մարգարէն ասէ, վայ որ մարգարէն ասէ, վայ որ ծոյլ պոռնիկն։ Ի ասուսն պոռնիկին ի ցանկութիւն մարգարէիցն իջ, ի ցանկութիւն մարգարէիցն իջ, ի ցանկութիւն մարգարէիցն իջ, որ ասեն զայրերս մահ կամ ասեն զայրերս մահ թեցեղոց մոաց և արբեցեղ լոց։ Ն՚այլ զասացեալս և զայլ ոչ ոք ասէ զոր ասելոց եմ, լուր երկեն զոր այսօրիւք ի սմանայի ըմբռնեալք են զոր զոր ձգ պոռնիկին։ Ի ասուսն պոռնիկին, բաղմ ցան ազգաց և լեզուաց և ժողովրդոց և երդմնահարու թիւք և դողութիւք լինին։ Ի պոռնկութեն հեղգուի ալծթիւ և պահոց։ Ի պոռնկութեն, բաղմ ցան ներդուի լինի առ իդարծ։ Ի պոռնկութեն, բաղմ ցան ներդուի նիւթին առ օտարս և ընտանիս։ Ի պոռնկութեն, խորհ մանկութիւք եպեսպես մայ կութիւք և պոռնկութեամբ զիւրեանս ապականեն։ Ի պոռնկութեն, խորհ ծուեբ ըն հրապուրանացն զիախարդս յօդնուն պըղ ատանայի առնուն կաշա ռօք։ Ի պոռնկութեն նախանձու՝ զբար և զաղ տեղութեան խորհուրդս միշտ ունին։ Ի պոռնկ կութեն դժպհութիւք և սուտիք և երդմնահարու թիւք և դողութիւք լինին։ Ի պոռնկութեն հեղգուի ալծթիւ և պահոց։ Ի պոռնկութեն, բաղմ ցան ներդուի նիւթին առ օտարս և ընտանիս։ Ի պոռնկութեն, խորհ մանկութիւք եպեսպես մայ

դաղանիք և յայտնիք զոր ծին։ Ի նոսք յորովայնի ձըմ լեն և տարաժամ անցու ցանեն զմանուկն։ Եւ այս դեղօք ապականեն յոր վայնի։ Եւ են որ զծնեալն սպանանեն։ Ա՚յլ ի զի ու նեաբերն և սերեխն ի մի մեանց մեռանին։ Եւ այ յայտնի մարտիւ կ գաղտ նի չարեօք։ Ա՚յլ զի և հո մանիք ի միմեանց խողխո ղին ի վե՛ր բոզիցն։ Ա՚յլ զի նաներն զարան վե՛ հոմայ նեաց ցանկասիրաց։ Ա՚յլ բազում չարիս ունի ախտիցն ցանկութիւք յարս և ի կանայս։ զոր լսեր մաք զոր ասեմ զայրերս մահ կամ ասեն զայրերս մահ թեցեղոց մոաց և արբեցեղ լոց։ Ն՚այլ զասացեալս և զայլ ոչ ոք ասէ զոր ասելոց եմ, լուր երկեն զոր այսօրիւք ի սմանայի ըմբռնեալք են զոր զոր ձգ պոռնիկին։ Ի ասուսն պոռնիկին, բաղմ ցան ազգաց և լեզուաց և ժողովրդոց և երդմնահարու թիւք և դողութիւք լինին։ Ի պոռնկութեն հեղգուի ալծթիւ և պահոց։ Ի պոռնկութեն, բաղմ ցան ներդուի նիւթին առ օտարս և ընտանիս։ Ի պոռնկութեն, խորհ մանկութիւք եպեսպես մայ

կին, կորուստ անձին ստա նայ։ Ե՚ւ ոնէ իբաց եկայ անտուրբ անձն նորա։ Ի տաճար են սբք ամե նատուրբ Աստուածն։ Ի տաճար դիւցազ են պոռ նիկք և շունք։ Ի կոյտ ապականէ և մերժ՚ի ւոնէ. և զամուսնութի՚ քակի՚ և բազում չարիս առնէ։ Ի վե՛ պոռնկութեան զիախարդս յօդնուն պըղ ծուեբ ըն հրապուրանացն սատանայի առնուն կաշա ռօք։ Ի պոռնկութեն նախանձու՝ զբար և զաղ տեղութեան խորհուրդս միշտ ունին։ Ի պոռնկ կութեն դժպհութիւք և սուտիք և երդմնահարու

Ա՛ր լցուցանէ զանձինս
ասել զանհամբոյրսն ՚ած-
տեսանելիք զինչ պարտ
զնը արարիչն և զեր մեղ
ինչ անճառելի զլոյսն
փոխոխելի՛ն և անցաւորս
լուսաւորել՝ խնդամբ, որ
ցօրուեն ջեռուցանել և
տեսանելիք յետ դիշերային
ի թէ երբ զարեգաին
տուր բարիսն վայելել։
զած տեսանել և յանպա-
դուով։ Ընթան է սրբոցն
զի նոքա զած տեսցեն չո
նի՛ որ սուրբ են սրտիւ-
զմաքրութեան զի ասէ, երջա
միժս։ Ա՛յլ ոչ ընդ երանէ
զինչ պարտ է ասել պա
անզգուշութեան ախտին
առնէ չնութեան, վը ալ
պայծառ՚ որ կին՝ պարտաւոր
ի թէ տուն տաս 5։ 28,
տուէ և բեկեալ սրտիւ։
անհատ աղօթիւք և աշխոյ
պահօք ապաշխարեցէ
շերմ խորհրդով և մոխրով՝
բազմանք ի տուէ և ի դի
և ժղ վըդոց։ մինչև լալով
արտաքս ունի յակեղեցւոյ
րէին զայնպիսին։ Եւ որ

Ա՛ր լցուցանէ զանձինս
ասել զանհամբոյրսն ՚ած-
տեսանելիք զինչ պարտ
զնը արարիչն և զեր մեղ
ինչ անճառելի զլոյսն
փոխոխելի՛ն և անցաւորս
լուսաւորել՝ խնդամբ, որ
ցօրուեն ջեռուցանել և
տեսանելիք յետ դիշերային
ի թէ երբ զարեգաին
տուր բարիսն վայելել։
զած տեսանել և յանպա-
դուով։ Ընթան է սրբոցն
զի նոքա զած տեսցեն չո
նի՛ որ սուրբ են սրտիւ-
զմաքրութեան զի ասէ, երջա
միժս։ Ա՛յլ ոչ ընդ երանէ
զինչ պարտ է ասել պա
անզգուշութեան ախտին
առնէ չնութեան, վը ալ
պայծառ՚ որ կին՝ պարտաւոր
ի թէ տուն տաս 5։ 28,
տուէ և բեկեալ սրտիւ։
անհատ աղօթիւք և աշխոյ
պահօք ապաշխարեցէ
շերմ խորհրդով և մոխրով՝
բազմանք ի տուէ և ի դի
և ժղ վըդոց։ մինչև լալով
արտաքս ունի յակեղեցւոյ
րէին զայնպիսին։ Եւ որ

ա՛ն էարեաց պատ-
ճառն էիւ Հրով ա՛յ-
տնէին և կամ Հրով
ա՛ն էարեաց։ Ա՛յ-
ուրջին օրէնքն քարկոծ
ա՛ր դիմնդակ էարեաց։
ա՛ն էարեացն և անարդել
ա՛յլ էնչէ՛ուրս։ Հս 1։ 26։
ղուխս։ զոր և ո՛չէ տեսեալ
իւրեանց յանասելի աղտե
բարբարեցան ցանկութէ
իգուէ արու՛ց և իգաց,
պղծին։ Թողեալ զպէտս
յանասունս եւ յարու՛ս
անարդել լեն յախտէ։ որոմ
և զազանս և զսողունս
շուքի։ որք չ՛ զանասունս
զասացէ՛ ախտին դար
ա՛ա ու էարատգին Հ քան
հագէ և կուիք և մահ։
ծաւալից և տերանց։ յորս
րաց։ ծնողաց և ծննդոց։
վութի ընտանեաց և օտա
և պէս պէս ախտից։ Ա՛ուր
սուվ և սրոյ և դերութէ
կութէին ա՛յ՝ իվը երկրի։
ի վայսորիկ գայ բար
ըեաց նատելոց՝ իմեղս։

ա՛ն էարեաց պատ-
ճառն էիւ Հրով ա՛յ-
տնէին և կամ Հրով
ա՛ն էարեաց։ Ա՛յ-
ուրջին օրէնքն քարկոծ
ա՛ր դիմնդակ էարեաց։
ա՛ն էարեացն և անարդել
ա՛յլ էնչէ՛ուրս։ Հս 1։ 26։
ղուխս։ զոր և ո՛չէ տեսեալ
իւրեանց յանասելի աղտե
բարբարեցան ցանկութէ
իգուէ արու՛ց և իգաց,
պղծին։ Թողեալ զպէտս
յանասունս եւ յարու՛ս
անարդել լեն յախտէ։ որոմ
և զազանս և զսողունս
շուքի։ որք չ՛ զանասունս
զասացէ՛ ախտին դար
ա՛ա ու էարատգին Հ քան
հագէ և կուիք և մահ։
ծաւալից և տերանց։ յորս
րաց։ ծնողաց և ծննդոց։
վութի ընտանեաց և օտա
և պէս պէս ախտից։ Ա՛ուր
սուվ և սրոյ և դերութէ
կութէին ա՛յ՝ իվը երկրի։
ի վայսորիկ գայ բար
ըեաց նատելոց՝ իմեղս։

զայս բարի գործս, ըստոյգ
նան անձանց զարդիս և
զապատնիսն։

15։29 Ոյոց արարեալ
յարենէ և՛ի զոհելոյ գործ
կուէ և՛ի հեղձուցելոյ և
ցին, և՛ բաց կալ՛ի պռոնզը
զայս ընտրեցին և աւնդե
հրէից և հեթանոսաց՝ նախ
վան խնդրոյն այնորիկ
Ա՛ն՛ի ժողովս առքելոցն
նից՝ և՛ քո՛ յո՛։

Թևանս կենացն յաւիտե
սոյն, ժամանեսցուք յօ
երախտեացն կենդանի յու
արժանաւորեալք սուրբ
տարանին քարոզութե, և
ո՛ի հնազանդեալք աւե
տութե ամենից արարչին։
յատաշխարութե և՛ի հաշ
լոցն։ և կոչել խոնավանուէ
մանել զաւետիս հրաւիրե
ենտարանին։ և ապա սեր
զմոաց, և հնազանդել ա
մայեաց, զկամս մարմնոյ և
զանկութե բուսոցն հրա
ղութե, նախ զփուշն խլել
զ՚ի հաւատս ուղ
վաւ աճիլ՝ և՛ հաւատս ուղ
մոաց հաւատացելոց և՛նո
Հմարտութե յանդատանս

սութեր սերմանել զանն
փրկչին զառաքեալն յՀ
ամ էարեօք, և՛ յորժամ
ոյն զաւետիս զարդիս
սբք ընդ հեթանոսս։ Ա
ցին հնարհօք, և վայելչ
ցուցանէ յանբաւ բարիս
և յանվախճան ուրախու
թիւնան և յանսպառ երա
նութիւն։ Ո՛ ի՛նչ զնամ
նութիւն ինչ զկայանիցն ե
ասել հնար զանձառիցն։
բայց որ սբքն են սրտիւ
և անարատ անդադրօք մար
մնոյ, նոցա երեւի՛ ի քո՛ անձա
ռապէս։ Այլ եթէ ան
սբք լցեն մարմնով և հո
գեւով, ապաքէն ի սրտին
առնուն զ հանդամանս
գործոց չար խորհրդոցն
էարիք և մարմնով պղծին։
կո՛ զի ասէ, եթէ ակն ք
կամ ձեռն և կամ այլ ինչ
անդամ գայթակղեցուցէ
զքեզ, հատ զնա և ընկեր
ի քէն։ Տոպ 5։29։ Կո՛ այս
Հրաման ո՛չ եթէ զանդամ
տայ հատանել, այլ զցան
կութե շարժման ախտին
որ ի՛ նմա գործի ի կորուստ
անձանց։ զի լուցկիւք ե
պռոնկութե անշէջ հրոյն
համ էարեօք։ Կո՛ յորժամ
փրկիչն զառաքեալսն կո
սուքեր սերմանել զանն

Ով տաճար Աստուծոյ, զի տաճար ես սուրբ, ապականեցար, ապականեսցի՛ եւ Ես. Տէր Աստուած, զի՞ եթէ ոք զտաճար Աստուծոյ դարձեալ ասէ դարձիւք դարձուք ի՛ ձեզ։ բնակեալ է՛ ի ձեզ։ Ո՞չ յայնմհետէ որ զաքանչելի՛ տաճար զոր սրբեցին յաղտեղութենէ։ զի սրբեցին ասէ Աստուած, մի՛ խաբիք ընդ սուտ։ ոչ պտղաբեր ծառ, ոչ շուրջ, ոչ խիտ, ոչ դաշտ, ոչ սպանօղ, ոչ սպանեալ, ոչ արմատ, ոչ ճիւղ, ոչ տերեւ, ոչ պտուղ, զոր ոչ ժառանգ քայուքինն այլ ոչ ժառանգ դեն։ ուխտ։ 6։9 ՅՀՐ։ զանշէջ Հուրն։ ըստ մարդկինն եթէ, Հուրն նոցա դարձեալ ոչ չիջանիցէ։ եւ որդն ոչ վախճանի։ Ձանխ։ Եսայի 66։24։

Պատուհասական ասէ զամուսնութիւն եւ զանարատ անկողինն, եւ նախատապատիժ ասէ զկուսութիւն։ այլ զպոռնիկսն ասէ եւ զշուրնս դատէ ։ Եզէկ 13։4։ ուխտ։ 7։26։

Ո՞չ դարձեալ ասէ, դուք տաճար էք ձեր։ եւ Հոգի՛ ի՛ բնակեալ է՛ ի ձեզ։ եթէ ոք զտաճարն Աստուծոյ ապականէ, զայն ապականեսցէ Աստուած։ զի տաճար Աստուծոյ սուրբ է, որ էք դուք։ Ո՞չ գիտէք եթէ մարմինք ձեր անդամք են Քրիստոսի։ զի՞ առնեմ զանդամս Քրիստոսի, եւ առնեմ զանդամս պոռնկաց։ Ո՞չ գիտէք եթէ որ միանայ պոռնկի՝ մի՛ մարմին է։ Ասեն։ եւ երկուքն ասէ՝ մի՛ մարմին։ Ո՞չ գիտէք եթէ որ միանայ Տեառն՝ մի՛ հոգի՛ է։ Ո՞չ գիտէք եթէ մարմինք ձեր տաճար են Սրբոյ Հոգւոյն որ ի՛ ձեզ է՛ եւ զոր ունիք յԱստուծոյ։ եւ ոչ էք ձեր

ղեղն և եբաւրձ զամենայն
լինէին։ Մինչև եկն Ջրհե-
ազգացն Ի ՕՅ։ Ի որպէս էին
պղծոց յաւուրն այցելուե-
լինելոցն և պատիժ այնպի
հաւատոյ դատաստանին։ որ
ա հաւատոյս կացոյց զա
և պղծուե՛ երկուս վկայս
ուածս յաղագս գինձուե
Եւ զայս երկուս հար-
հանգերձ լուիր խրատո։
ծեալ տունքն։ և երկիրն
ցան Տիեզն Թիւորաց պըղ
որով ըմբռնեալ սատակե
մուռ և զազիր ախտին։
ծրմբով տոչորեալ ըզ ջեր
դամ և գոմոր հրով և ծըծ
Տեղեղին։ Ո՞յր վկայ ես
խարհական կորուստն ըզր
վկայուի ունիմք զհամաշ
կիցուք, որ այսպի մեղաց
նեալ։ մեք զնարդ ոչ երբ
ապականեցաւ երկիրը, որ
գնձ պղծուէր էր ապակա
ազգացն։ ա Նուի 3։ 16։
Ո՞վ եթէ ջրհեղեղին
մի՞ն կամակոր և աղտեղի
ասէ։ որ էք դուք ի՞ք

Ո՞վ կարասցէն ասել
ձէ
դրձ առ առաքինութե՛ն։
լինին ըզ անդամ՛ք ի հան
հաւատով և շնարհօ՛ւ,
ւորեալ ընդ քի՛ի հինան՛
մարմնով և հոգւով՝ միա՛
մեալ ի սրբեալ անդամ՛ք
ի՛ն, ի սրբեալ անդամ՛ք
ի՛ն, ի տու, ի՞ն է ընկերդ
նոցին։ Ո՞վ որ մերձենայ
և ամ խրճիթ՛ք էարեա
ցին ի լսելն և՛ի դարձե՛ն
սին։ զի հասնիկ էարն նո
նով մեղքն նոցին կատա
մին է։ զի ոմն միով մարմ
ձենայ ի պառնիկն՝ ի մար
Ասէ՛ ի խաւարչն մեղաց զեր
ծեալ սբեցն՝ լոյս երևի։
ոչ ձայ ի լոյս։ Եփես։ 5։ 8։
ասէ զգործն խաւարի որ
սր սրբութե՛ն։ և խաւար
ա՞յր դուք ասէ լոյս ե՛ք ի՛
ա հասարակ հրով։ ծն։ 19
զղովս անտի։ և զնա այրեց
կուին։ Մինչև սր եհան
վայելչին և յանառակ ցան
կուք՝ և յայմ ուրախութե՛
յաւուրս զովսոյ ի փոփո
ա հասարակ։ Լսեցա՛ և

մեղաւորացն երկիցեն և
արհաւիրք ՚ի՞ ՚ի սրդիւք
ընկուզիք՝ սպառնալեացն
աւետիք տեց ։ և առ ոմն
կայ պահի առ արդարս՝
ցուցմամբ յօրինացն ։ այլ
եղոյց եթէ ո՛չ ունի մեռա-
նելոց ապաշխարութեան,
իւրեանց վախճանին
առաքեալ ։ ասէ
ոմանք ոմանք ՚ի ՚ի՞ են
զոխս կերան, և որդւոցն
առաքեալն առին ։
(ի) Հպէտ ասեն, Հարքն
մեռեալ։ եղէն 18 ։ 4 ։ 2։
անձն որ մեղանիցէ, նոյն և
մեռանի ։ ՚ի՞ և մարդարէն ասէ,
սին մեռան որք մեղանեն
ի մեծ թիւպէտ և խմիտ
որդիք կորստեան պատճառ
զուարճութեան ։ զի նորա էին
ընդ իշխանաւն եմոյծ ՚ի ժո-
ղովուրդսն ։ ՚ի այսորիկ Հարուածս
իւիւր նոյ որ դիտէ զամ-
ած որ ածէ զբարկութիւն
՚ի ո՛չ եթէ անկարօ-
ցեալ ։ Հաղարք ։ 1 կոր 10 ։ 8 ։
միամտ աւուր քան և տուր
յաղագս պատկութեան
կորեան ՚ի սատակէցէ անտի
ցուք ։ ոչ ոմանք ՚ի Հրեից

ոչ մարտս թշնամւոյն ,
առեալ զանդամս քո ՚ի ոտ
նիցեմք անդամս պատկի
սրբութիւն մատանել յան
մաքրութիւն ։
պատկիկն բազմամանն ՚ի՞
դամ վանդեր պօղոս ՚ի՞
պղծութեան և խրատեր
մատներ ՚ի՞ձեռս սատանայի
՚ի սատակումն մարմնոյն ՚ի
Հոգին ապրեսցի զղջմամբ ։
ՀրաՀանգեալ ՚ի սրբոյ
ընդ զատացեալս նորա
որ յաղագս այնոցիկ են
Հանդիպեալ ։ 1 կոր 5 ։ 5 ։
՚ի՞ ՚ի ձեռն պատկութ
պէս պէս անօրէնութիւնք
յաձախեն իւր երկրի ։ զի
բազմացար ՚ի պատկու
և չ՚ յանառիկ ախտին ցան
կութեց ։ Ա այսորիկ առա
քեալն զմեզ խրատէ և ու
սուցանէ ապաստալեօք
՚ի պղծութեանց որոց
փախչիլ յայնպիսի ախտից
՚ի՞ վախճանն կորստեան ։
՚ի՞ ասէ ՚ի՞ պատկեալ

սիրոյ տուրեն, ի նեղուե-
ա առնել ի մեզ զշահաւորն
ւորս առ ազգս մարդկան.
հրեշտակաց. և ի երկրի
ընդ ամենայն արարածս:
որ առաքին յիշխանուէն
տակիք են այ Հրամանատն.
տահելոց: Օ ի իւրու հրեշ
րաց և անհնազանդից պա
կամ յահեղ օրն՝ մեղա-
թեան որ յերկրի աստ, և
ուածոց և վշտաց և նեղու-
կամ սպառնալեօքն Տար-
յուսով՝ ուղեսցին, և
տեաց են երանութեանն
խնդրեցից: Եղէն 3.17:
զարիւն նր՝ ի ձեռաց քոց
սուր գայ և բարկութիւն.
որք զայն գործեն, թէ
ասասցես զբսպառնալիսն
ցուսցես: Այս եթէ ոչ
և դու զանձն քո ապրե-
թէ ոչ լսիւիցէ քեզ մեռցի.
լսիւիցէ քեզ կեցցէ. ապա
թէ մեղիցես: Այն եթէ
ասասցես՝ մահու մեռցիս
դէտ կացուցի զքեզ. զի
զի ասէ մարդարէին ,

զպատնալիսն ուն այ .
հեղեսցին՝ ի պատմելոյ
մի՝ զայլ վերակացուք
զանպատում բարիսն:
առաջի քո սբ. և ժողովել
նացն և պղծոցն . և կալ
որ գալոցն է լինի անօրի-
և բանիւ և գործով:
Այն փրկիլ՝ ի բարկութենէն
լուսաւորեալ խորհրդով
րանական վարդապետէն .
դարուն և ըստ աւետա
սրբեալ ըստ օրինացն ար
յուղել. որոյ զգեստն
վարդապետէ խրատէ զմեզ
ի վատթարէն. և պահէ զմ
ւոյ ամանք ի նոցանէն, և
յօձիոյ անտի սատակեցան:
զեր. և կամ արանձնացուք
բարշտութիւն հօրն, և ա
բասցէ իրաւունս, կենդ
կեցցէ ասէ տէր: Եղ 33.14:
Այն մի՝ փորձեսցուք ասե
որ սպառնացաւ նոցա :
ապրեսցին՝ ի բարկութենէն
այլ արդարութեն իւրեանց
որպ և հաղթն իւրեանց .
մի՝ արասցեն զանօրէնութի

ունէին եւ արգելչին
ածեն. զի այլ երկիւղ
խոշտանգեն եւ մահ ի վե
ճութեան ոչ պիտի ունիցին
եւ պահպանեն զանձինս
իւրեանց ի մահուանէ
եւ ի վտանգաւոր տեղեաց
եւ ի ճանապարհաց
զի ոչ ոք կարասցէ
զնոսա ի գործ չարեաց
մատնել. զի ամենայն
ինչ ի նոցանէ ի
մեզ հասանէ. եւ
ի մեզանէ ի նոսա
եւ ի նոցանէ ի
նոսա. եւ ոչ ոք
կարասցէ զնոսա

Թիւնն Խուր։

Մեռեալան յարքայու

Հրամիրեաց և կոչեաց զա
Հայր ի շնորհիւ Աստո
ծոյ զարարածս ։ զի
Ալ ոչ առնէ անտես ա
սիրտք նոց։ Գաղ. ։ ։ ։
և հուրացան անմտութիւ
ցան ի խոհուրդս իւրեանց
նել ի պիտութիւն ։ այլ նա
ոսոխեցին կամ գոհացան։
և ոչ գիտեն զայծ և ոչ փա
ազգս մարդկան ։ Թէպէտ
նախախնամութիւն նոր առ
կարգեալ են ի մէնէ ըստ
հարկ իշխանաց աշխարհի
տաւորացս ։ Այլ այս ամ
ւնք դատաստանաց դա
զի չէք ազգ որոյ չիցէ իրա
տաւորն և զանիրաւն ։
պէս պէս նեղութիւք զապա
Այլ ապառնալեօք պատժեն
այնպէս նեղեալ ։ պարգևաց։

Ի ոտն ելեալ ։ ։ ։

Ա՛ստ թ

ջ քանզի ամ-
նայն կարդաց
ջափ ի եղեալ
յամենակալ տունն ու յայ
տարիչն. որպես զի հանդի
սացեալ՝ կատարեսցուք
զառաքինութի ահիւն այ.
որ փառօք պսակի՝ հան՞ա
տով և շնորհօքն քրի։
Ո՞ւ յայմ արուեստս ած՞
ջութեամբ նահատակեալ,
ի միակութի օրինացն այ,
ի միաբանութի ս՞ն
առաքելոցն Պետրոս
և Պաւղոս։
Ա՛ստուածածնայ Սուրբն Գէորգ
զի Տ՞ր, Յաղագս ան-
ուան քոյ՝ արդարեալ
ամէն։
Յաւելուած Ա՛ստուածածնայ
Երկրորդութեն։ Ա՛րամ
փառք յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն։
Ա՛ստուածածնայ Ա՛մենաբ
նութեն։ Ա՛րամ
դեղինացն ի տեսանել
ցեալք. ունի և զայսօր հն
նե սիրոյն լինցուք զօրա
ջէն ի միակութի օրինացն այ,
ջութեամբ նահատակեալ,
տով և շնորհօքն քրի։
որ փառօք պսակի՝ հան՞ա
զառաքինութի ահիւն այ.
սացեալ՝ կատարեսցուք
բարչին. որպես զի հանդի
յամենակալ տունն ու յայ
ջափ ի եղեալ
նայն կարդաց
ջ քանզի ամ-

Ա՛ստուածածնայ։
դ-ոյն սրբոյ նորոգողին
ուղին մեզ զկեանս, և չ՞ի
Ա՛րդեօք ան հաւատ եղեալ
քայութի՞ւն չ՞օր ամենակալի
եկեղեցի՞ն յանուշակ ար
տու՞մ, յանհամեմատ վայ
վայելել ի բարիսն անպա
նել և՛ի սքանչելի փառսն.
ման սրբոյ՞ն հասանել
յաւիտենից. և խաղաղ
Հասատատել ի յոյս կենացն
Ա՛շմարիտ հաւատով երջ
կենդանի սիրով անմեղնե
լի լինիլ ի կամացն այ ի
ներոյ՞ն և յանդորրու։
Ա՛ոխել զպատրանս չիս և
առաքինութեացն հանդի
սիւ և ա՛մ կարդաց իրա
ունց և սրբոյ՞ն։
Ա՛ստուածածնայ։
Ա՛ստուածածնայ
Ա՛ստուածածնայ

դիստ օրհնութիւնք ի սո-
րոմէ իւրեանց անհան-
թեն, ցուցին զսպասաւո-
րութիւն, զանդեալք ի հաճոյս տալոյ
ըստացն հանեալք և ինա-
մարհոց իւրոցանէ ի տա-
ճարին։ Ո՞ւր ոչ ոք ի ծա-
ռայից աստուածային կարգեալ
էր ի սպասաւորութիւն
կամ ի գիտուն ձիմարտու-
թեան հասանիլն։ Այլ՝ որ արհեստ
և ուսուցանէ, նա մեծ կո-
չեցի յարքայէն երկնից։
Այլ ոչ հրեշտակացն կար
դասորութիւն՝ ի յարքայից
արքային. և ի նմանի կան և
ծառայ ըստ բարերարի կամաց
բարերարին։ Այնպէս և
զմարդիկ յորդորէ ի հրեշ
տակային կարգաւորութիւն
ելանել։ Որպէս և սերո-
բէնք և քերովբէք ընծայեն
զիւրեանց սպասաւորութիւն
ամենակալ տիրոջն. որով
արարած դարմանին ի խը
նամս բարերարութեան միշտ։
Այլ և ամ զօրութիւք և
զօրք հոգեղինաց և անշ
մարմնոց ի իւրաքանչիւր
կարգի կան հաստատեալ
պաշտօնեայք ակնարկման
համաց բարերարին։
Այ՞ժմիկ բիւրաւոր զօ
րացն հանեալ և ինա
զանդեալ ի հաճոյս տալոյ
թեն, ցուցին զսպասաւո
րութիւն, զոր ի սուրբ
դիստ օրհնութիւնք ի սո-
րոմէ իւրեանց անհան-
թեն, ցուցին զսպասաւո
րութիւն, զանդեալք ի հաճոյս տալոյ
ըստացն հանեալ և ինա-
մարհոց իւրոցանէ ի տա-
ճարին։ Ո՞ւր ոչ ոք ի ծա-
ռայից աստուածային կարգեալ
էր ի սպասաւորութիւն
կամ ի գիտուն ձիմարտու-
թեան հասանիլն։ Այլ՝ որ արհեստ
և ուսուցանէ, նա մեծ կո
չեցի յարքայէն երկնից։
Այ՞ժմ հրեշտակացն կար
դասորութիւն՝ ի յարքայից
արքային. և ի նմանի կան և
ծառայ ըստ բարերարի կամաց
բարերարին։ Այնպէս և
զմարդիկ յորդորէ ի հրեշ
տակային կարգաւորութիւն
ելանել։ Որպէս և սերո-
բէնք և քերովբէք ընծայեն
զիւրեանց սպասաւորութիւն
ամենակալ տիրոջն. որով
արարած դարմանին ի խը
նամս բարերարութեան միշտ։
Այ՞լ և ամ զօրութիւք և
զօրք հոգեղինաց և անշ
մարմնոց յիւրաքանչիւր
կարգի կան հաստատեալ
պաշտօնեայք ակնարկման
համաց բարերարին։
Այ՞ժմիկ բիւրաւոր զօ
րացն հանեալ և ինա
զանդեալ ի հաճոյս տալոյ
թեն, ցուցին զսպասաւո
րութիւն, զոր ի սուրբ
խանամական սիրոյն։ Ի
նոցա՝ խորհիլ յօրինս ան
ի տուէ և ի գիշերի, ըն
կալուք զժուժկալութե
և զարդարուէ զչնորհան։
Այ՞ ըստ իւրաքանչիւր լա
ւութե վարուցն՝ թագ ի
գլուխ մտցուք յարքայու
թիւնն միանձնաւորո եւ
յանվախճան կեանն. երկ
նայնոցն և անմահիցն կը
ցուրդ լինիլ ըստ ընտրու
շնորհացն գործով. յան
դիման առնլի այ և զօրացն
անմարմնոց։ զոր յերկրի
աստ մատակարարել յերկ
նաւորան երևի։ Այ՞ յոյս
յուսով յորդորէ զորդիս
մարդկան ըստ աւետեացն.
և ժառնդորդս առնէ քի՝
հայրն բարերար և հոգին
սբ ամենախնամ. որ ոչ թո
ղու զարարածս իւր ինա
զամենեցուն կամի զկեանն
և ի գիտուն ճշմարտութե
հասանիլն։ Այ՞ որ արհեստ
և ուսուցանէ, նա մեծ կո
չեցի յարքայէն երկնից։
Այ՞ժմ հրեշտակացն կար
դասորութիւն՝ ի յարքայից
արքային. և ի նմանի կան և
ծառայ ըստ բարերարի կամաց
բարերարին։ Այնպէս և
զմարդիկ յորդորէ ի հրեշ
տակային կարգաւորութիւն
ելանել։ Որպէս և սերո-
բէնք և քերովբէք ընծայեն
զիւրեանց սպասաւորութիւն
ամենակալ տիրոջն. որով
արարած դարմանին ի խը
նամս բարերարութեան միշտ։
Այ՞լ և ամ զօրութիւք և
զօրք հոգեղինաց և անշ
մարմնոց յիւրաքանչիւր
կարգի կան հաստատեալ
պաշտօնեայք ակնարկման
համաց բարերարին։
Այ՞ժմիկ բիւրաւոր զօ
րացն հանեալ և ինա
զանդեալ ի հաճոյս տալոյ
թեն, ցուցին զսպասաւո
րութիւն, զոր ի սուրբ
խանամական սիրոյն։ Ի
նոցա՝ խորհիլ յօրինս ան
ի տուէ և ի գիշերի, ըն
կալուք զժուժկալութե
և զարդարուէ զչնորհան։
Այ՞ ըստ իւրաքանչիւր լա
ւութե վարուցն՝ թագ ի
գլուխ մտցուք յարքայու
թիւնն միանձնաւորո եւ
յանվախճան կեանն. երկ
նայնոցն և անմահիցն կը
ցուրդ լինիլ ըստ ընտրու
շնորհացն գործով. յան
դիման առնլի այ և զօրացն
անմարմնոց։ զոր յերկրի
աստ մատակարարել յերկ
նաւորան երևի։ Այ՞ յոյս
յուսով յորդորէ զորդիս
մարդկան ըստ աւետեացն.
և ժառնդորդս առնէ քի՝
հայրն բարերար և հոգին
սբ ամենախնամ. որ ոչ թո
ղու զարարածս իւր ինա
զամենեցուն կամի զկեանն

Ա՛յ միայն նմա է այս եւ
նորին զօրացն, այլ եւ
որք սիրեցին առնել ըզ
կամս նոր խորհրդով բա-
նիւ եւ գործով։ Արիթիցեն
(ասէ ոմն) մեզ աւուրքն ի
տանջանսն յաւիտենից որ
պատրաստեալ է սատանայի
եւ հրեշտակաց նր։

Ա՛յսքիկ ի կամաց լինին
եւ ոչ ի հարկէ։

Նակ մեզ պատուիրանք տր
ետան ի տնէ. զի ծանիցուք զնր
զպատուիրանն եւ զերծեալ լիցուք ի նր
հալածիցն միշտ. եւ աւետ
տեօք բարեաց խոստմանցն
գործեսցուք զբարիս այ
ոաջի ետն յամ ժամ. եւ մր
տերիմ հաճոյիւքն այ կալ
անվնաս ի մշակութենէ նորին։
Յորդորել զբազումս ի
լաւս եւ որ լինն ի փրկու-
եւ ամենազարդ սրբութիւ։
Ա՛յրոյ փառք եւ պատիւ
ի բարերար տնէն յաղագս
արդար եւ սր գործոց պատ
րաստեալ կան։ Ուրք յու
սով զօրացեալ կան յամ
փարձանս. եւ ոչ վրիպին

զործակից լինիլ բարերա
րին այ երախտեացն. եւ
փառաբանիչք նր մեծունեն
եւ աճեսցեն. որով ուրախա
գեալք ցնծան ի պայծառեալ
արարչին միշտ։

Նակ սատանայական ի նոյն
իսկ բանակատնն դժնդակ
բարս սուացեալ սատանայ
անուանեցաւ. եւ դևք որ
նր են արբանեակք չարի
սպասաւորք. որք ցուցա
նեն զդործս անօրինութե
եւ հակիւռ են արդար վաս
տակոց։ Ո՞ ի ինչէնէ ան
կան ի պատուոյն, եւ զմար
դիկ որոան ի կորուստ.
զորոց զպատիժն խոստա
ած տալ մարդկան. զի
ածամարտ է եւ մեղսասէր.
եւ հանապազորդ թշնամի
մարդկան. եւ հակառակ ար
դարութ եւ սրբութեան.
եւ ոչ դադարէ յիւրմէ խո
րամանկութենէն. ի խաբել
ի կորուսանել զմարդիկ
պէս ու զանազան չարեօք
Ա՛յ այսորիկ դրաւեալէ
ընդ սպառնալեօք ահա
տանջանացն եւ անմահ տա
ակմանն։

հուիս ու յամբաւշտուիս
արիւնէն յանառակ ցանց
մատնեալ երկն ի բանտ
անմտութէն սիրտք նոց, ու
երկնից , խաւարեցան
լոյսն արդարուե կարդաց
իսկ որք ոչ ընկալան զօ
որ ի քէ։

խոստացեալ բարեացն

որ ի վտանգս։ ուր հայցէն
և անբիծ կատարել սիրովն
անարատ մաքրութեամբ
հաւատարիմ պատրաստ,
սրբութիւն և ի շնորհս
ցեալք յարդարուի և ի
հօր արարչին։ առաքինա
նամէ, ապրեցիկն շնոր
սասանայ։ Ո՞ ի որոց ելքն
զիշխանութին ունի մահ
յամօթ առնել զայն՝ որ
մարմոյ մի՛ կատարէք գալ
ե։ 16։ Լ՞ յապէս պարտ է
մանեալ երկն ի քանդ
նացէք ասէ և զցանկութիւն
լլ դարձել՝ հոգւով դէ
ամ ցանկութէն հնդրգ ե։ 24։
(որպէս ասաց առաքեալն
իւրեանց՝ ի խաչ հանին
ամ սրբոց։ որք զմարմին

հոգւոյ ի վերայ հանգչի
ծածկութիւնքն առաջնոր
դեալ և յառաջեալ յամ
առաքինութիւն։ և կալ ճամբ
անասանելի։

Ո՞ մարդն յիւրում կար
դին հաստատեաց ած ի
ներգոյ իւրոյ էապէն։ զի
լինէի արբանեակ շէմարիտ
քարոզութէն հրաւիրանաց
վերին կոչմանն։ և ըմ մար
դակից լինիլ կամաց ա
բարէին։ Լ՞ ի դիտուի
դարձուե շնորհի՝ խորհրդ
ամէնեսեան հոգւով կատար
անեղոյ նորոգ կոտակա
րանաց ի նորոգութիւն կե
նաց անմահից՝ ուղիղ հա
ւատ չնչական ընծայել
ամ։ Ո՞ երկնաւոր պիտի մարդն
և զգենուլ զնորն որ ըստ
պատկերի այ ի սուրբ և
արդար։ եփես 4։22։

Ո՞ երկնաւոր յամ էարձ ա
ծազանին շնորհօք և մար
ծիով և արեամբն քրի։

Ո՞ տանել՝ ի ժառանգութի
հօրն երկնաւորի և ի թիւ

ո՞վ որ պահէ զսբբութի՛ւն
Մերձաւորացն իւ։
ռաքելոց և՛ի սուրբ հարց
ցա՛ւ մարդարէից և յա՛շ
լուծանելո՛ւ. ոչ օրինադրե
է՛ուրս պահելի՛ն և յորս
ցաւ՛ մեզ պահ։ յոր ա՛
ղոյնդ և այժմ քարոզե՛
ղոյն, և յորս ո՛չ։
յորս ուսոել նոցա՛ ի պատ
ժուժկալութի՛ն պահոցն.
ծել և պահել զբրահամն
ուիրան տուա՛ծ նց դոր
ցեալ ժառանգեցին։
ո՞վ ի յառաջադոյն պատ
դրախտէն. և զմա՛ր ըստա
եանց. և ելին՛ ի փափկութ
պատի՛րանն արարչին իւր
բեցան և՛ ո՛չ պահեցին զ
կարծեօք ա՛ծ՛ք լինի՛լ, խա
թեանն քարշեա՛լ՝ ստա
մախանաց բանսարկուին,
մարդն յայրն և՛ի կինն՝ և՛
ծեցին մեին՝ ինախատեղծ
յաւե՛լուա՛ծ ստա կար
զարդարութ։ ո՞՛ ի յորմէ
նէ՛ վասն, ժառանգեցին
ըեալ յարդարութի՛ն և՛
ղորդութե՛ն։ զի յորդո

բարերար սիրոյ նը Աստ
ևոյ զանձինս մեր ի մեղս
լինիլ կենդանի խնամոյ
դեհենին. և ժառանգորդ
առեալ՝ իշաո պարտեաց
անմահ մահուն։ հմ ։ ։28։
Ա՛սկայն խնամք արարչին
ո՛չ թողու անդարման զա
րատա՛ս իւր։ այլ ո՛՛ր բա
զում մարդասիրութեանն
իւրոյ քարոզեաց զդարձ
և զապաշխարութի՛ն, ի՛ քա
ո՞՛ ի դարձեալ վերստին
ո՛ւթիւն առ մեզ։
առցու՛ք արտասո՛ւք զա՛ա
զանին Աստուա՛ծ՛ ի ձեռն
Հա՛ւատարիմ եւ անսուտ
խոստմանէ՛ն և ապաշխա
րութեան որ արտասո՛ւք
խառնեա՛լ է՝։ ո՞՛ ի դիա
ցեալ սէր ողորմեցի՛ն և տա
շէ զարդեդրութ ընդհան,
ջնազանդիլ այնուհետև ը
բարերար կամացն. և կա
տարել զարդարութիւն առ
և խնդրել զէար տվորութի՛ն,
առ ապաւէն և էար ցան
կութի՛ն հանդերձ։ և ապա
առնալ՝ իշաո պարտեաց
դեհենին. և ժառանգորդ
լինիլ կենդանի խնամոյ
բարերար սիրոյ նը Աստ

ընկալցին զՏՆՊիսան՝ եւ
տան բարեշէն կարգօք, ըն-
նին զպահքն սրբութիւն եւ
ժուժկալեալք։ Ապ-
մանս ետն, եւ կացին ճեպին
լութեան։ պահեցին զՏրա-
համբերուեն եւ ժուժկա-
պահոց, ցուցին ըզփոյթ
ամիսփեցան՝ ի պնդու-
եւ սաստակեաց։ Իսկ որ-
էած՝ իվէր նց հարուածս
եւ բարկացուցին զնա,
դեացն ոչ հաճեաստացին
սին։ եւ խոստացեալ պար-
տեամբ։ եւ ոչ կացին յոխ
նաներացան՝ ի խորհուրդս
զպատուհիրանս Նորա։ այլ
տն խսկոյն յօրմէ ։ Ի ԹՎՆ
ստակեցան՝ ի բարկութէն
եւ յարեան՝ ի խաղալ։ և
որ նստան ուտել եւ ըմպել
։ Եւ ոչ որովայնամոլիցն
որ կայ և պահի պՏողային։
անդորրութիւս անքննին
ահիւն այ։ և անցցուք
կատարեացուք զսրբութիւն
ի ՕՐ հոգւով և մարմնով։

ՂԳ

ՏՆՊիսան՝ ի ՕՐ
ի ՕՐ պահեցին
։ ՀՆԹ ԻԳ։ ՀՆԹ
ի ՕՐ ի ԵՐԿՐԻՄ ե իմանալ
զդրախտն։ մինն շօշափելի
և տեսանելի։ և մինն իմա-
նալի որ յառաքինութիւն
վերաբերի։ զի պահ դաս
տիարակք են մարդկան։
ի ՕՐ ի որում զողային դաս
տիարակքն Տրահանդեն՝ ի
բաց կալ՝ ի վերատակարացն
և յօդատակարան կալ ծնալ։
և մի՝ յանօդուտսն զբաղ
նալ անժուժկալութիւնք։
Ա ՕՐ այսորիկ և մեզ եղան
պահք՝ խափանիչ անժուժ
կալութեան ամ վերատց,
որ՝ ի մեղանչ հակամիտութ

և զամ արդարութիւս, ՝ի
մըտանել՝ ի դրախտն, կայ
ծայ՝ ի նմին անմեղ՝ ի դէ
րախտին արդարութեան։
և յառաքինութէ անկոյն
վայելէ ընդհօդ արարողին
կենաց աստ, և անդ փոխիլ
յանձառելիսն։

ՕՐ այս ասելով՝ ոչ իմաց
նալի ասեմ զդրախտն։
այլ տեսանելի աՀՀին մար
դոյն։ Թէպէտ մեզ ծած
կեաց հրեղէն սուրն ըստ
խորին իմաստութեան այ։

ՕՐ ի երկրիմի ե իմանալ
զդրախտն։ մինն շօշափելի
և տեսանելի։ և մինն իմա-
նալի որ յառաքինութէին
վերաբերի։ զի պահ դաս
տիարակք են մարդկան։

ՕՐ ի որում զողային դաս
տիարակքն Տրահանդեն՝ ի
բաց կալ՝ ի վերատակարացն
և յօդատակարան կալ ծնալ։
և մի՝ յանօդուտսն զբաղ
նալ անժուժկալութիւնք։

Ա ՕՐ այսորիկ և մեզ եղան
պահք՝ խափանիչ անժուժ
կալութեան ամ վերատց,
որ՝ ի մեղանչ հակամիտութ

ընտրեօք սիրոյն որ առաջ
անարատ և ամչիծ և սէր ի
քեզ յուսոյն առաքեալ,
ցուի յայ, բատ ակնկալու
սոցին ճշմարտութե ազգէ
Պահք՝ կատարեալ հայ
պահեն միշտ։

ձանց որք սիրեն զնա և
բազում շահ ստանան ան
են պահողացն զկարգ։ Ո՛
բազում արուեստից
յօրինեալ է պահողացն։
որ գովուի և պարծանօք
առցեն զպսակն յաղթե
սակարացն։ Եւ այսպէս
թիւք ամրացեալք ի վե
խարուքե. պահօք և աղո
խաստովանուե և յապաշ
կան խորհրդովն ի ստոյգ
րեալ առաջնոյն փրկիչ
մեզաց. և առցեն զկատա
հացն քո մեղքն և իշխանն
տապարտեացի ի ձեռն շնոր
թին յանձնէ։ Ո՛ ի դա
և խլեցէ զչար սովորու
վայնամոլուի՝ միշտ պՀօք
ծուքե. և դատեցէ զսր
բուքե և անարատ ամբը
ռակուքե, հարցէ զնա սրբ
ցանկուքե և անխախիտ անա

վերատուոյ զմեզ աղաչողի
ի սրբոյն Ո՛ զայն որ
ուղղուքեն, նահատակեալ
յանձին ցուցանէ զինի ա
սրբուի և վանարատ վարս
ապականեալ ես։ Եւ զ
տայ Տէրնդաց որ մեղօք
նայ ի միջոյ. և զառաղուի
զժահահոտութի և բա
վարուք ցամաքեցուցանէ
բերեն։ Եւ անուշահոտ
նայ ի միջոյ. և զառաղուի
զժահահոտութի և բա
վարուք ցամաքեցուցանէ
բերեն։ Եւ անուշահոտ
Պահք՝ ըզ մերձ եկեալ
դեղն առաղուե շնոր
Տեն ի ժուժկալան. և ջեր
մուե հոգւոյն սիրուին հա
լեն զմեղքս աղաւեղուե.
և յառաքինութի վերա
զժահահոտութի և բա
նայ ի միջոյ. և զառաղուի
ատակատեալ ես։ Եւ զ
տայ Տէրնդաց որ մեղօք
նաս պէս պէս ճաշակաց
մեղաց, և ի միմեանց վերայ
շեղջակուտեալ և նեխեալ
այլանդակ խորհուրդս և
անմաքուր վարս, ի ժուժ
կալութե և ի պահս մտեալ
նորոգիմք ի մըթերից մե
ղացն և լինիմք բնակարան
սրբուքեան։

ղէղ

դէղ մաղձոյ՝ ի շաշակին
արտաքս հանէ։ Ո՛ւ ոսկ
անդուն թիս ու՝ մարմնի՝
պահ զծածկեալ հիւ-
մեռելոց։

մօրին առնուին և յարու-
ի փառս ու՝ ի պարծանս
հեռատուս և մերձաւորս,
յողորմուի առ կարօտեալ
և յորդորել ի գուժ ցն
ի զգաստութիւն ամենայն
համբերութիւն։ ի զգուշու-
պահոյն ժուժկալութեան
Ա՛րմատացեալ ի նեղեմ
ստացոյն ի դրամս կենաց։
հատարուածն պահոց։ ոմ
լուալ միշտ։ որ ի լրութիւն
տաց և զգայութեց արդե
և զգաստն շարժմունս մի
էարկն կամաց։ Ա՛յլ զէար
և փակել զամ յորդորութիւն
զանդիլ բարերն կամացն,
վարս։ Ո՛ իմաստութիւն Ճա
վատասատացն զուսղութե
հատակեսցուք ընդ դէմ
նութեն յաստարկել՝ նա
լոյս հոգւոյն, յատաքի
կենաց, և առողջացեալ սի
նութիւն, և առեալ զգեղն
փոխեալ ուղիղ խոստովա

զանխմբեր լուծս ի, քաց
բամբասանս՝ Ո՛ այսոսիկ
թենէ, յարբեցութենէ, ի խեղկատակու
ծաղեղոյ, ի ծուլութենէ, ի ծի
նաց, ի ցասմանէ, ի թշնամ
ի զրկողութենէ, ինեղութե
թենէ, յոխակալութենէ, ի
յերդմանէ, ի էարախօսու
բարկութենէ, յագահութե
ի գողանալոյ, ի սուտ,
թենէ, յամբարտաւանու
նրկիւղ, յորովայնամոլու
լուցմանէն մեղաց։ Պատ
թենէն ու հրաժարիլ ի էար
ցանել ընդդէմ ած սիրու
ռացումն բարեաց զարթու
արմատաքի խլել՝ և զմ
ցանկութենէ և զգայութե
պահս սրբ, և զամ կամ
ամենեքումբ պնդիլ
լեօք առ՝ի պարկեշտութի
և սիրտ ուղիղ, և ճշմարիտ
սիլ և ձեռց առ դործել
ջաց լսել, լեզուի առ խո
Ա՛ջաց տեսանել, ակամ
յայտնդակութե մտացն։
և շրթայուի զգայուեցն։
Ա՛ր այնուքիւք դադարի

ՏԱՆԻՆ ՇՆՈՐՀԱՑ։

Տէ՛ր, անձամբիդ լսատ պ՛ուտաս
զիս կարապետ և սեռասնոյ
Յիշ սրբեալ ի պահոցն Հ
վՀարիչ յանապատին։
վայրենի մեղրըզ ագեան
թակուր · այլ մարախով և
ըստ օրացս կազմեալ ի կիր
և ոչ ըմպէր ի բերոյ երկ
բացայայտ · որ ոչ ուտէր
Յանուն ամենայն կենացն
Ասնպես և պահքն յոմ
խոստակեր ընդ։

Ասնպես և մովսէս պա
Հեաց զքառասունն ամ
եւ զքառասունն գիշեր
նդամ · զի զինքեան զկա
րիսն լուծցէ · և զբարիս
Թին ընդ որ ի վեր ժողովէ
դեանն որ ուտելով և ըմ
պելով՝ ի խաղս լեալ պաշ
տեցին զոսկի որթոյն և
սատակեցան, արդեօք ես
Հօգ · և լեցի օրհնադիր յայ
տեցին զպուխ որթոյն և
պելով՝ ի խաղս լեալ պաշ
դեանն որ ուտելով և ըմ
Թին ընդ որ ի վեր ժողովէ
րիսն լուծցէ · և զբարիս
նդամ · զի զինքեան զկա
Հեաց զքառասունն ամ
եւ զքառասունն գիշեր
Ասնպես և մովսէս պա

կատաք յերկինս։ 3 խոփ,
11 · 2 խոփ 4 · 13 · 8 · 19։

լեալ՝ վերացաւ հրեղէն
երկնային շարժմանց · և
մարդկային շարժմանց

զի՝ ինոսաղել կերակրոց,
մարմինն հանդարտանայ և
սրբի։ Այ՛ զմարմոյ զՀեռ
երթալ՝ կորուստ անձին
սատնայ · իսկ զՀոգւոյ՝ ըղ
կեանս յ՛ստինս ի նոր։

Պահք զօրացուցիչք են
Հոգւոյ վարուց, և խա
փանիչ մարմնական շարժ
մանց · զի ի զօրանալոյ միոյն,
միւսն տկարանայ։ Ո՛չ
նայ ուսելոյն, և դիւրա
լմբռնին յորոշացն իմա
խակ սակաւակերքն արա
գաթուիչք են և անմբռ
նելիք յորդայիթադիր որ
սողաց։ Ասնպես և զոր
կորամոլան և զպարկեշտան
ի պահս սբեաց սեռասնել։
դուրս զմեզ ի պահս պըն
դութեան, որ պահեաց
զքառասունն տիւ և զքա
ռասուն գիշեր, և եբարձ
չամ կարիս մինչեւ ըզ

դարձողաց և մաքրական
ղը

երկաթի կարծր՝ շինեալ ի նիւ ոսկի ևն իւրում։ Եւ որպէս պատուական անօթ պիտոյ ան և այսպէս լինի սրբեալ և պարզեալ յաղ ոսկի և արծաթի հրով մերձ եղեն՝ ի հուրն, իբրև խոհի այրեցան. զի չէին ընկալեալ զպահոցն սրբոյ բուժի։ Իսկ երեք արդա ծէ մեղաւորաց պահ՝ զոր ևս ի հոգեղէնս և՝ ի հրեղէնս լինիլ, քանզի օգուտ գոր ևն։ ի սրբ աղտեղիս են։ ի սրբ բեալն պահօք՝ աղաւթ ի, մեղաց զնեղըքին և զարտա քին մարդն՝ ի բժիշկ անախ։ ոյն ոսկի և արծաթ հրով սրբեալ և պարզեալ յաղ տոյ անախ։ և այսպէս լինի պատուական անօթ պիտ ևն իւրում։ Եւ որպէս ոսկի ոչք չէին արժանի՝ և մերձ եղեն՝ ի հուրն, իբրև խոհի այրեցան. զի չէին ընկալեալ զպահոցն սրբ բուժի։ Իսկ երեք արդա ծէ մեղաւորաց պահ՝ զոր ևս ի հոգեղէնս և՝ ի հրեղէնս լինիլ, քանզի օգուտ գոր ևն։ ի սրբ աղտեղիս են։ ի սրբ բեալն պահօք՝ աղաւթ ի, մեղաց զնեղըքին և զարտա քին մարդն՝ ի բժիշկ անախ։ ոյն ոսկի և արծաթ հրով մերձ եղեն՝ ի հուրն, իբրև խոհի այրեցան. զի չէին ընկալեալ զպահոցն սրբ բուժի։ Իսկ երեք արդա ծէ մեղաւորաց պահ՝ զոր ևս ի հոգեղէնս և՝ ի հրեղէնս լինիլ, քանզի օգուտ գոր ևն։ ի սրբ աղտեղիս են։ ի սրբ բեալն պահօք՝ աղաւթ ի, մեղաց զնեղըքին և զարտա քին մարդն՝ ի բժիշկ անախ։ ոյն ոսկի և արծաթ հրով սրբեալ և պարզեալ յաղ տոյ անախ։ և այսպէս լինի պատուական անօթ պիտ ևն իւրում։ Եւ որպէս ոսկի ոչք չէին արժանի՝ և

մին, ի հնոյն հոգւոյն, կատարեալ պատճառ հաւատոյ և մարգարէութեան և կամք մարդկան և ցանկութիւնք, զոր հրամայեաց տէրունական խօսել առ մեզ. զի ոչ ի կամաց մարդկան եղեն մարգարէութիւնք, այլ սուրբ մարդիկ Աստուծոյ խօսեցան, ասէ, հանապազ զայլոց։

Պատճառ զի ոչ ի կամաց մարդկան եղեն մարգարէութիւնք, զի ոչ ոք ի մարդկանէ կամեցաւ մարգարէանալ, այլ ոչ կարաց, զի ոչ ոք ի մարդկանէ գիտէ զիրս մարգարէութեան

որ զբաւական թիւնն այ շար-
դիսն հեղեալ անժոյժ.
Ո՛վ մի՛ լեզուք ոյք զոր-
ծիր զհամարիտ թիւնամանկ,
ի խորամանկ թիւնամուխն:
Ո՛վ մի՛ մոխ վնասակարաց
ի հոգին սը թիւնամանկ
յանժոյժ ոլկոտաստուածէ և
ի ստահակ յանդգնութիւնէ,
և ի զբօսանաց արբշռաց.
որք զանձինս իւրեանց ե-
տուն ի կամս շոայլութեան:
Ո՛վ ի ոյ անժուժութիւնն
ադամայ և եւայի անէծս
իւիր էած և մահ, նոյնպես
և ծնեալոցս ի նոցանէ որ
զնոյն անժուժուխն ունին.
և արտաքոյ բարուցն որը
վանամոլութեան անկանիցին:
Իսկ պահք և ժուժկալու-
թիւն եբարձ զթիւնամութիւն
ի մէջոյ և հաշտեցոյց զաճ-
ընդ մարդկան ի ձեռն կա-
մաւոր չարչարանացն. որը
հաւատոյն ի կենսաբեր
քարոզութիւնն. որ կոչեաց
զմարդիկ ի կեանս վերնո-
տին նորոգմանն:
Պահք՝ պարիսպ հզօր ե
դուռն ամուր. որ պա-
հէ ի մտից վնասակարաց
և ի խորհրդոց չարաց.
որ զբաւական թիւնն ի
յանժոյժ ոլկոտաստուածէ և
ի ստահակ յանդգնութիւնէ,
և ի զբօսանաց արբշռաց.
որք զանձինս իւրեանց ե-
տուն ի կամս շոայլութեան:
Պահք՝ շիջուցանեն զբ-
ժուժ պղծութիւն. զի ոչ
նեխեալ երկիր ջրանայ
յերաշտութենէ, այսպէս
զաղջեցեալ անձն ի գիւղ-
կան ախտէ սրբեալ պահօք
անուշահոտ և նոր լինի:
Պահք՝ արգելուն զեր-
անդն ցանկութեանց մանկանց.
որք հրով ախտին տոչորին
և ի թիւնամուխն շարժանց:
Պահք՝ դադարեցուցանեն
զկոտուին որ ի կերտողէ
և ի ստեղծողէ զանձինս
ժեցին իւիր ինքեանց երբ
հօրն՝ և իւիր ժողովրդեն
այլ: 1 Թագ 2. 12: 3. 12:
Ա՛յլ ժուժկալք ոչ սա
մուէլ. որ պահօք սնեալ
եղև՝ ի մանկութէ. և եղև
գլուխ մարդարէից:
Պահք՝ շիջուցանեն ըզ
բորբոքեալ հուրն ցանկու
թեաց. զի որպէս հուր ի,
նիւթոյ պակասել շիջանի,
նոյնպէս և որովայնամոլութի
և արբեցութի պակասեալ,
ցանկութիւնն քոց շիջանի,
և սրբութեանն և արդա
րութեանն բորբոքի պա
հօքն այնդեալ:
Պահք շիջուցանեն զդի
ճուէ պղծութիւն. զի ոչ
նեխեալ երկիր ջրանայ
յերաշտութենէ, այսպէս
զաղջեցեալ անձն ի գիւղ-
կան ախտէ սրբեալ պահօք
անուշահոտ և նոր լինի:
Պահք՝ արգելուն զեր-
անդն ցանկութեանց մանկանց.
որք հրով ախտին տոչորին
և ի թիւնամուխն շարժանց:
Պահք՝ դադարեցուցանեն
զկոտուին որ ի կերտողէ
և ի ստեղծողէ զանձինս

նաց քամահէն. և վինամա-
զապատկառանս խրեցը մրկ-
և զմիշատակս պատուիրան-
. Վ-ինչ զերկիւղ մերժէ
ականջաց. լուծուին ձեռ-
ուս. գայթակղութիւ ոսկի-
ցինովք խոնհրդոց. ծանրա-
քիսլ. Թշնամի արդարուե-
տա հոգևոր պատերազմի.
չէ ոսոյ միտք վառել ան-
արդար անձ խորհրդով,
և զգայարանքն կամեալ
պատուիրանապահութիւն,
եթէ ոչ ոանի զայնոցն պրն
դութիւն, յարձակիլ մար
տին ընդդէմ, դիւրա-

ընթերցուած։

Ա՛րաւել ևս զգուշացու
ցանէ բանս խրատու՝ ի,
դիմել ի՛ մոյ. զի զինի
առաւել յիմարեցուցանէ
զմիտսն և յանառակու-
շարժէ. մանաւանդ զմն
կուլ. և հոսումն գինւոյ
ի մարմնոյն լինիւ։

Վ-ինի թմրութի՛ սրտի
. պատանեաւմն բերանոյ
խաւարումն աչաց. խլուլ
ձեռ ոտից. գայթակղու՛ ոսկի
ցինովք խոնհրդոց. ծանրու
քիսլ. Թշնամի արդարուե
տա հոգևոր պատերազմի.
չէ ոսոյ միտք վառել ան

Թէ հուր առանց նիւ-
թոյ շինվածի, ապա և ցան
կութիւն՝ ի պահոց։ Ա՛պա թէ
անարգել յուսել և յոյս
պել և՝ ի զբօսանս իցէ մանր
կութիւնն, մի՛ ակնկալեցի
ողջախոհանալ՝ ի սրբուհի.
այլ եռացեալ ցանկութիւն
որովայնամոլութեան, հեղու-
զհոսանս հրոյ և այրէ զորս
դատանէ ախտին հրոյն. և
կազմէ յինքեան զդատաստան
սրտմտութեան և հաղորդակ
ցաց իւրոց։ զի որդին նզ
(ասէ մարգարէն) ո՛չ վախ
ճանի, և հուրն ո՛չ շիջանի.
և եղիցին տեսիլ ամենայն
մեղեաց։ Եսայի 66։24։

Ա՛յս քան պատիժս ունին
որովայնամոլքն և արբե-
ցողքն. որք կան և ծնան
ի նմին և ապականեն զան
ձինս պէս պէս գարշելի
սիրոյն զայնցուցանէ.
և յուղիղ հաճառոյն զար
տուղի հանէ. և զահեղ
դատաստանն ան յիշելի թո
ղու. և ո՛չ տայ զմտաւ ա
ծել զմահ և զանվախճան
տանջանսն։ Ո՛այս յուշ
առնելով՝ ո՛չ ինչ անդադար
և ո՛չ տկարացս արդելում
զսակաւ պիտոյսն ինքն դի-
նոյ ըստ առաքելոյն խրա
տու. վասն առատութեան
սակս հիւանդութեանն։
Իսկ որ կարօղքն են եւ
մանկադոյնք հասակաւ,
զգոյշ կայցեն՝ ի գինւոյ և
ի մոյ. զի՛ դիւրաւ լմ
բռնաբացին՝ ի հանդիպելոյ
թշնամւոյն, որոյ ասելք՝ ի
նմանէ՝ ի նոր կամն։ ա՛մ
2։16։ Ո՛ի գինի և ար-
քեցուխ ապականեն զարս
խրատուն. ապա զանկա
տարսն մտօք և մարմնով՝
զինչ պարտ է ասել։

Ո՛ի ոչ հրով տոչորէ և
վառէ զցանկութիւն բոցն.
զի հուր զմարմինն միայն
այրէ. իսկ միս և գինի զհո
գին շարժմամբ ցանկութ-

զարդիւնս առաքինութեան
բազմապատիկ արասցէ՛ ոյոյնպէս
դիւնս արմտեացն։ ոյոյնպէս
բազմապատիկ առնէ զար
զսերմն բարի ընկալեալ՝
եւ որպէս երկիր բարի՝
զնորա շնորհացն եմք։
մանէ, նոյնպէս եւ խնամարկեալ
ուս։ զի ոչ եղեալ՝ ինչ
ցանել զարմուխ հարիւրա
տուն զսերմն, և հասու
յորդորմամբ յուսոյն։
ուե ըն հոգևոր օրինացն
ցուցանել վհանդէս լսո
կամացն Քաղաքդիվ երկ
ին աշխատիլ։ Խարերար
նաց և փրկուե ընկերաց
ել սիրոյ արարչին։ և ակ
կուե հանապազ վն առա
դուեն։ Եթե կալ ի միա
օթևան ամենայնե նորոյ
եւ ուղիղ հաստատուի լինիլ
երախտեօք՝ մտերիմ սիրով
նապահուե նորին։ անբիծ
տաս լինցուք ի պատուիրա
ի առաջ և անդ
սրընչենաւոր երանուեցին։
արեացն զանաւորս մըշ
նամօք։ զի ժառանգորդս

և ամենադիւտ սիրոյն Յիս
սարակ բարերար կամօք,
ցանէ զամենեսեան առա
բաշխութեան Քանս որ ի
աշխուժութեան ոգիս։ Ալ մնալ ի՛բարե
մեզաց։ Ալ մնալ ի՛բարե
և մարմնոյ առ ի լուծուն

Ալոս փառք յաւիտեան
յաւիտենից ամէն։

Ալոյն աէյն Ալուիգուէ Չայոյ
Ա աաաաաուէի՝ Յերեխոյա
աուսլինան անուշիշ բարեբար կա
տան աց։ Ա՝ յորդորեմ ի փառա
Ա՝հնաստէ Հայրապե
լութեան Ճառեալ։

Ոտր ունիմ երախ
սեաց բարեբարու
թեմ անակնկալեն եմ
անհուսիս միշտնջենաւոր
սրուե որ Հայրապետեն։
որ աղբիւրն է ամ արտա
ծոց։ երկնաւորաց և երկ
րաւորաց։ և որ ի նմա
տարածք են։ Եթե արբու
ցանէ զամենեսեան տա
ցանէ զամենեսեան տա
սարակ բարերար կամօք,
և ամենադիւտ սիրոյն Յիս

աշխարհին կարգեաց Աստ-
ված, ի խաղաղութիւն եւ ի շինուած
եւ զհշխանս եւ զդատաւորս
ի քէն։ Այլ զքեզ ոչ
անձին յայ՝ որ զընկերն սի-
րէ։ Իսկ որք անճնասէրքն
են աւելի քան զարժանն,
զընկերին զշատն կինքենա-
ձգեն։ Եւ անդ լինի զբր
կուծն եւ զզլացուածն եւ ապի
րատութիւն։ սուտքի եւ
երդմնատարութի։ զգուշել
հարկանել սպանանել։
Այլ վայրկ օրինադրեաց
Աստ մարգարէութեան, եւ աս
րոզեաց առաքելովքն, եւ
խրատէ քահանայապետօք
եւ ժառանգաւորօք եկեղե
ցւոյ, զի ողջախոհեացին
յարդարուի եւ ի սրբուի
եւ յիրաւունս։ Այլ յոյ
սով արքայութեն առնուլ
առա զառհատուցեայ ար
դարութին յանհոգուն,
մեծարանօք ի գոհութին
Աստ։ զանձն եւ զտունն ազա
տել ի պատժոց եւ օրինիլ
ի տանէ։ Այլ ի հանդերձ
անեղծ պարծանօք առնուլ
ձեռանն զխաչս եւ զպսակս
եւ զերանելի ուրախութին
հայ՝ ի սերն, հայ՝ ի յաւէտ
կեաց։ Ամէն։ Ի ոտ 22։37։ Ես ի որ
զընկերս քո իբրեւ զանձն
քո։ Մատ 4։16։ Ես ի սիրել
զընկերն՝ կ՚ զաւէտ սիրել։
Այլ քեզում շահս առանց

ընտրութիք են՝ ի տեսողէն
լաւացս եւ վատթարացս ար
մատեացս։ Ո՞ ի որ զընկերն
սիրէ լաստ այ՝ նբ սիրոյն,
արմատիք նբ է նորա այն։
Ալ՝ ի ձեռն շահաւոր դիւ
տիցն եւ բարի խորհրդոց
եւ խրատուս՝ յորդորէ՝ ի տ
գեաւոր շաւիղս տեսլ զինաստ
հարան սիրով հոգւոյն։
ի սէր ասէ՝ ոչ կեղծա
նի։ ոչ ամբարտաւանի։
ոչ ամբարհաւաճի։ ոչ նա
խանձի։ ոչ խորհի զբար
ընկերին։ այլ զբարին։
Ալ՝ մեծայնի տուէ։ ամի համ
բերի։ եւ ոչ երբեք սէր
ի բար փոխի՝ ի բարւոյն։
1 Կոր 13։4։ Ալ՝ մեծայն առա
քել ոչ ի բար փոխի՝ ի բարւոյն։
Ալ՝ ի բարի ոչ դադարի։
Ալ՝ ի բարի ոչ ի բարւոյն։
Ալ՝ ի բարի ոչ ի բարւոյն։
Ալ՝ ի բարի ոչ ի բարւոյն

յանձինս . և վա՜յ այսորիկ
զերաւունս. և չԹողուն յոյս
պահեցին զսրբութիւն և
զպատուիրանս նորա և չո՛
տիժս. որք արհամարհեցին
նոքա զատապարտե՛ պա
զանխրատն անարգա
ւորաց և երկրաւորաց։
յեռանում առաջի երկնա
զերակին առեղծին յատուն
ռատորեալ պակին իսիե
որք անանց լուսոյն փա
և յայմ արդարութիւնս .
Թեան նորա, և կացին ի
օրինօքն հաճոյացան սրտ
փոխ՛որ առնէ. որ հոգևոր
իրաւունքն։ Ալ զարդարա
մանց յայտ լինին արարչին
նից։ Ա՛ւ յերկոցունց կող
կոչեսցի յարքայութեն երկ
ցէ և ուսուսցէ, նա մեծ
բարկութե։ Ասէ որ արաս
ծացն զբարի հատուցումն,
և անխրատից զհարստածս
յայտ առնեն զբարեգործ
տութեան ածային գրոց
իրաւացն։ Ա՛ւ բանք դի
և հարստածք և մահք ան
րին կեանք բարեգործացն

բիւրեն իրաւանցն այ՛ տը
նացն արդարոց։ Ո՞ւ ի յար
ի զամբարիշտս, զշունս,
զգողս, զկախարդս և զամ
անիրաւս պէս պէս տան
Ջանօք և մահուամբ զար
հուրեցուսցեն . զի ամ
էարագործք յանդիմբերելի
ահէն արդելոյն ի չարեցն
Ասէ՛ և ի նա անիրաւ
ութիւն նման նոյ և առա
էել կաս . որք կաշառօք կամ
այլ էարեօք բազմացուցա
նեն զանօրէնութիւնան
համարձակիլ ի վնաս ։
Ա՛ւ վայոկ բանան ինքեանց
առ զդրունս սրոյ և ասէ
վու և գերուե և պէս պէ
վոանդից և մահուց . և
յետ աստեացս՝ ելցեն ի
հրախառն խաւար արտա
քին . ուր լալ աչացն է և
կրձել ատամանց ։
Ասէ իրաւախոհքն և ար
դարքն՝ փրկուե և կենաց
պատճառք լինին բազմաց.
առողջութե և շինութե և
խաղաղութե ասս. և անդ
փառաւք պատուին և պատ
կին ի գլուխ բազմակա
նացն արդարոց։ Ո՞ւ ի յար
բիւրքն իրաւանցն այ՛ տը

կատրցին զկամս սէրով
և անկեղծաւոր Հաւատով
ի նոր մտօք և մարմնով
զուարճութիւնան ։
ամէն զգեցան զմշտնջենաւ
մարմնաւոր զդժնդակ մե
ծութիւս ։ և Հոգևոր յու
շնորհն ի բարերար Տնէն ։
և ոչ թողու ի խնամակա
լութենէ սիրոյն իւրոյ ։
Այլ զանբաւ և զանսպառ
բարիան տայ ողք խնդրեն
ի նմանէ ։ և լինի պարգև
ատու ողք աղաղակեն առ
նա ի տուէ և ի գիշերի ։
Այլ ըստ աւետարանական
երանութեանն կոչէ զնման
յիւր արքայութիւնն և ի
փառան ։ զի ՃՀմարտեալ
ըստ կարդացն քի ՝ ժառան
գեսցուք զերանութիւն ։
Արանի (ասէ Տէրն) աղբա
տայ Հոգւով ։ զի նոքա
արքայութիւն երկնից ։
Ողք վն աւետեացն ՝ Տր
գեով կամաւ աղբատա
ցան ։ ի բաց ընկեցին ըզ
մարմնաւոր զդժնդակ մե
ծութիս ։ և Հոգևոր յու
սոյն զգեցան զմշտնջենա
նոր զմեծութիւնան ։
Ո ի նոր մտօք և մարմնով
և անկեղծաւոր Հաւատով
կատրցին զկամս Տն սիրով
ամէն զգեցան զմշտնջենա
նոր զմեծութիւնան ։
Ո ի յանձնիչխան կամաց
այլևայլ բարքն ծնանին ։
և ի բարուց՝ գործքն ։ և
ի գործոց՝ անուանք չար
կամ բարի ։ և ըստ անուանն
Հատուցումն ։ Այլ ի բարի
կամացն՝ ծնունդ բարուց
և Հնազանդութիւն ։ և ի Հնա
զանդութենէ Հպատակութիւն ։
և ի Հպատակութենէ սէր ։
և ի սիրոյ բազմաշահ ե
րախտիք բարեաց ։
Ոյնպէս յարՀամարՀանաց
և ի ծուլութենէ և յանՀնա
զանդութենէն ամ դժնդա
կութիք ծնանին ։ ապախ
տասրութիք առ երախտիս
արարչին մերոյ ։ Այլ պատ
ճառ այսոցիկ ծննդոց՝ ի
անձնիչխան կամակորու
մոացն ։ որ զաներևելին
յերևելիս բերէ ի լաւն
կամ ի վատթարն Հակա
միտեալ ։ Այլ որ ընտրէ
զբարին և առնէ , երանե
լի է ։ իսկ ապիրատքն պատ
ժին խրատիւք զի զղջա
ցին և ապաշխարեսցեն ըզ
եղեն ժառանգաւորք յա
իւխենից տանջանացն ։

Արանի հեզոց · զի նոքա
ժանդեսցեն զերկիրն։ Օ
աւետիս եկեղեցւոյ
սէր երկիր · որ ամենաշահ
կենօք՝ հանդարտութիւն են
ի վարս · ազատեալք յամ
բոխից և՝ ի խռովութենանց
փորձանաց և յամ դժըն
դակաց ։ Ողբ զինուորին
անշարժ մնալ միշտ · և հե
զութեան ցածուցանել զամ
բարկութիւն և զինասակար
շարժմունս · զիւրեանցն և
զամենեցուն որ ամբաս
տանութեամբ լինին են ։
Ա կշտամբանս, ի տոյժս,
ի տուգանս, յանարգանս,
ի յամօթ և՝ ի պէս պ տան
Ջանս, իրաւամբք հեզու
թեն առաջնորդիլ յամ
արդարութիւն · յամբծութի,
ի սրբութի, ի սէր անշարժ,
յուղիղ հաւատս։ Ա՛ն ընդ
հօք հեզութեն բնակիլ սերմ
րի · և զուարթաժողովիլ յամ
առաքինութիւն անուշահոտ
հեզութեն զարդարիլ · և
յուսով աչն ունիլ միշտնջե
նաւոր անփոփոխ անվախճան
կենսատու երանութեն։

Ա՛ պ իմաստուն նաւապետ
ուղղելով զնաւս մարմնոյս
ի ծովածուփ աշխարհս
կան ալեացս · թափեալ լըզ
ծանր բեռինս յաշխարհիս
ծովու · զի թեւօք հոգւոյն
թռուցեալք հասցեն ի նա
ւահանգիստն խաղաղութե։
Ա՛յսպէս հոգւով աղբա
տացեալքն երանին · որ չ
ամ վտանգս ծիս անցա
նելով հոգւով և ճշմար
տութէ անվնաս պահեցին
զանձինս ի բար ցանկութեց
ի փուսիրուէ և յանձնա
սիրութենէ ։ Ա՛ռ ձեռն
պատրաստ ունելով զամ
ցանկութիւնն, զամենէ
քումէք զանց արարին վա
նձառ երանութեն որ կայ
և պահի յուսացելոցն ի քա
որ վա մեր աղբատացաւ
որ տրնէ փնց։ 2 Կոր 8·9
Օ՛ ի հայեցեալ յեալ դէ
նացից համաւոր աղբատու
թեանն երախտաւորին ,
հասցեն յօթևանս կենաց
ի դուռն փրկուէ յանփո
փոխ երանութիան որ լինի
կենդանի և անուշակ երա
նութ։

ՆԵՂՈՒԹՔ. ԶԻ ՆԸ Ա ԱՄԲԻԾ
ԶԱՆՁՆԵՆ ԱՆՆԵՂԵՆ ԲԱԶՄԱ
ՍԱՍՏՈՒՔ: ՀՈՉԱՆԱԳԵՆ
ԱՌ ԱԾ ՉԵՐՄԵՌԱՆԴՆ ԱՐ
ԿՈՒԹԵՑ. Ա ՉԱՆԱՆ ՄՈՌԱՆԱԼ
ՅԱԳԱՀՈՒԹԻՆ Ա՛Յ ՀԱՐ ՅԱՆ
ՅԵՐԿԻՐԱՏՈՐ ԶԵՕՍԱՆԱՑ.
ՈՐՔ ՎԵՐԾԱՆԻԼ ՅԱՆԿԱՆ
ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՆ: Ա՛Յ ՔԱՂԵԼՔ
ՀԱՇԱԿՕՔՆ: Ա՛Ն ՀԱՄԱՀԱՄ
ԼԵՑՈՑ ԼՅՈՒՑԱՆԵՆ ՊԱՀԱՍ
ՅՅԱՅ ԱՂԱՒՈՐՆ. ՈՐ ԱՆՁԿԱՅ
ՀՈՂԱՒՈՐ ՀԱՐՍԱՆԻՔԻՆ
ՌԵԼԻՆՆ ՈՐ ՆՔԱՆ ՍՈՒՏ:
Ն՞ՅՈՒ ԶՂՋԱՑԵԱԼՆԵ Ի՞
ՄՆԱԼ ԶԱՂԱՒՈՐՆ. ՈՐՔ
ԴԱՌՆԱՆ Ի ՀԱՐԱՀԱՐ ՎԱ՞
ՐՈՒՑ ՍՈՎՈՐԴ ԽՍՈՎԱՆՈՒՔ.
ԵՒ ՀԱՆԱՊԱԶ ԱՐԱՍՍՈՒՔ
ԽՆԴՐԵՆ ԶՔՈՂՈՒԻ ՅԱՆՑԱ՞
ՆԱՑ ՅԱՄԵՆԵՑՈՒՆՑ ՈՒՆԷՆ.
ԶԻ ԿԱՐԱՑԵՆ ՀԱՍԱՆԻՔ
ՅՕԹԵՒԱՆԱ ԿԵՆԱՑ ՈՐ ԼԻՆԷ
ԵՒ ԱՆԶԵՂՔ Ի ՄԽԻԹԱՐԵԼ:
Ա՛Ն ԶՈՒԱՐԹԱԾԱՂԻԿ ՈՒ՞
ԲԱԽՈՒԹԻՆ ԸՆԴ ՀՅՄԱՐԻՍ
ԱՂԱՒՈՐՆ ԺԱՌԱՆԴԷ ԶԵ
ԲԱՆՈՒԹԻՆ ՈՐ Է ՅԱՒԻՏԵ

ՆԻՑ ՄԽԻԹԱՐՈՒԻ:

Ա՛ՐԱՆԻ ԱՒԵ ՈՐ ՔԱՂԵՑԵԱԼ
ԵՒ ԾԱՐԱՒԻ ԻՑԵՆ ԱՐԴԱ
ՐՈՒԵ, ԶԻ ՆՔ ՅԱՂԵՑԱՑԻՆ:
ՈՐՔ ՏԲՐԱՒԻՐԱՆԱՒՆ ԿՈՉԵ
ՑԱՆ Ի ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՐՍԱՆԻԱՆ
ԶԻ ՎԱՅԵԼԵՑԵՆ ԶԲԱՐԻՍՆ.
Ա՛ՐԱՆԻ ԱՒԵ ԱՂԱՒՈՐԱՑ.
ԶԻ ՆՈՔԱ ՄԽԻԹԱՐԵՑԻՆ:
ՈՐՑ ԸՆԿԱԼԵԱԼԵՆ ԸՆ
ՇՆՈՐՀՆ ՀՈԳԵՒՆՆ ԱՌ ԱԾ.
ԱՅԼ ԲԱՂՁԱԼԻՆ, ԱՆԴԻՐԱ ԱՐ
ՄԱՍՆՕՔ: Ա՛ՅՆՄԵԿՆԵԼԻ ԼԻՆԻՔ
ՅԱՅ ԱՂԱՒՈՐՆ. ՈՐ ԱՆՁԿԱՅ
ՀՈՂԱՒՈՐ ՏԵՍԱՆԵԼ ԶԱՆԱՑ
ՌԵԼԻՆՆ ՈՐ ՆՔԱՆ ՍՈՒՏ:
Ն՞ՅՈՒ ԶՂՋԱՑԵԱԼՆԵ Ի՞
ՄՆԱԼ ԶԱՂԱՒՈՐՆ. ՈՐՔ
ԴԱՌՆԱՆ Ի ՀԱՐԱՀԱՐ ՎԱ՞
ՐՈՒՑ ՍՈՎՈՐԴ ԽՍՈՎԱՆՈՒՔ.
ԵՒ ՀԱՆԱՊԱԶ ԱՐԱՍՍՈՒՔ
ԽՆԴՐԵՆ ԶՔՈՂՈՒԻ ՅԱՆՑԱ՞
ՆԱՑ ՅԱՄԵՆԵՑՈՒՆՑ ՈՒՆԷՆ.
ԶԻ ԿԱՐԱՑԵՆ ՀԱՍԱՆԻՔ
ՅՕԹԵՒԱՆԱ ԿԵՆԱՑ ՈՐ ԼԻՆԷ
ԵՒ ԱՆԶԵՂՔ Ի ՄԽԻԹԱՐԵԼ:
Ա՛Ն ԶՈՒԱՐԹԱԾԱՂԻԿ ՈՒ՞
ԲԱԽՈՒԹԻՆ ԸՆԴ ՀՅՄԱՐԻՍ
ԱՂԱՒՈՐՆ ԺԱՌԱՆԴԷ ԶԵ
ԲԱՆՈՒԹԻՆ ՈՐ Է ՅԱՒԻՏԵ

ՆԻՑ ՄԽԻԹԱՐՈՒԻ:

Ա՛ՐԱՆԻ ԱՒԵ ՈՐ ՔԱՂԵՑԵԱԼ
ԵՒ ԾԱՐԱՒԻ ԻՑԵՆ ԱՐԴԱ
ՐՈՒԵ, ԶԻ ՆՔ ՅԱՂԵՑԱՑԻՆ:
ՈՐՔ ՏԲՐԱՒԻՐԱՆԱՒՆ ԿՈՉԵ
ՑԱՆ Ի ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՐՍԱՆԻԱՆ
ԶԻ ՎԱՅԵԼԵՑԵՆ ԶԲԱՐԻՍՆ.

մահիկ. որ տայ առա զառ-
րատութիւնն կենացն ան-
ՀՕ՝ ի ժառանգեսցեն զե-
և զանարատոն անդամոք.
լուսաւորչ զնբան սրտիւ
որ յիմանալիսն ծագէ և
սուրբ Հոգւոյդ-ութեն.
ատանէ զլոյսն մեծ ամենա-
րուէ արեգականն։ Այ՛ս տե
թեանն ուր քինն է արդա
վեր ի՛ ճառագայթս ա-
և զզգայարանսն նայիլ ի՛
ՀՕ՝ սրբեւ զԱստուածդոն
դովքն և զար գործովքն.
կութենքն և զար խորհրդ
աղաւեղեալ ինչ. զար ցան
Այսպա թէ ժանկով մեղաց
նալ ածութենէն զլոյսն։
լի՛ իմանալի մտօք զիմա
և տեսանեն իբրև ըՀայե
նով հային ի՛ փառսն սուն.
Հրճդով և անարատ մարմ
թիւն։ Այ՛ մաքուր խոր
տաց սրբեն զչար ցանկու
զամ բիծս մարմնոյ և մը
սրբութիւնք և արդարութիւնք
Հաճատով և Ճշմարտութիւն,
տեսցեն։ Որ շնորհաց այ
սրտիւք, զի նոքա զած-
Այրանի այնոցիկ որ սբ-

ողորմած-ած։
ղաւ պատրաստեաց ած
լինի և ամենայն երանութիւնք
ռատապարգեւ բարիսն որ
զորմութիւն շնորհեսցէ, և՛ ի հանդերձեալսն զա-
զբարիսն յերկրի աստ զո
նաՀատս։ Ո՞՝ ի ընկալցին
պետս հոգևորս և մարմ
ցուցանել զկարօտեալս ի՛
նել։ օգնել նեղելոց. լը
առաջնորդել և ուսուցա
ամենեցսին ողորմեսցին
ուժ օգնութեան առեալ
յածելոյն զօրութ անտի,
մութենքն՝ այ նմանեալ։
Այր գործակցութիւն ողոր
նք ողորմութ գտցեն։
Այրանի ողորմածաց, զի
ո՛ փառս ածուքեն։
որ լինի և անձառ խնդութ
զորդեդրութիւնք շնորհեսցէ.
խնդրելոյ միշտ զերանութիւն
առ ած. զոր արտասուօք
բաղձանս անձուկ սիրոյն
զոյն սրբութ։ Այ՛ նուէր ըզ
անուշակ Հանգստեան սի
խութիւն ունի՛ ի վայելեսցէ
լերանութիւն Հատցեն յուբա
և անարատ երախտեօք ած

ցեն ի էար անդր ի մոլորե
և կախարդէ յառաջ եկեր
ձոյն։ զի մարդ ջուր
կացցեն։ զի մարդ ջուր
կեալ ի՛քս, ի՛ հալածանս
ոտրանին քարոզութե։
Որպէս առաքեալն ասէ,
որ կամին ՃՃ պաշտօնէ
ի՛ դիմադրաբերել չա՛ստոյ
վն Ճչմարտութեան ա՛ր
հալածեալ են և առ ՃՃ
Ո՞յնքիկ են որ ի էարէն
վիսատակար ցանկութի՛ս,
մուտ զբաղման, անյար ի՛
սէրս և պատճառ ինչ եկա
ման ինչ ջունի ը երկրա
զի որ յամե՛ օտար է, եւ
և զամ առաքինութե՛ց։
հանդէս ցուցանէ բանս
երկնից։ ՃՃ վկայէն ըզ
իցեն վն արդարութե։
Որանի որ հալածեալ
Նուբէն որ ի՛քս։
փառաւորի խաղալ երա
ոն՛ի, և անդ բարձրանայ և
արատ խաղաղարար ի՛քս։
Որե՛ ըե և անբիծ և ան
փառս որդւոյն այ ժառան
գե հանդիսութքն լսե՛ւե։

հաւատչեայ երանութինն
որ ի՛քս յս։
Որանի խաղաղարարաց,
զի նոքա որդիք այ կո
չեցին։ Որ գործակից են
որդւոյն այ։ որ արար խա
ղաղութի՛ և հաշտեցոյց ըզ
հայր ը արարածս։ կղ ։20
Ո՞ր որ հրաժարեալ է ի՛
էար ամբոխից և՛ խռովու
թե և խաղաղացեալ է սի
րով, այնպիսին ունի զհին
խաղաղութե մտաւոր հո
գւոյն ի՛քս։ Ո՞ր որպէս
որդին այ եբարձ զխոց
վուին որ յաղագս մեղաց
պարտեաց երր առ մարդիկ
և աւետարանեաց զնաղա
ղութի՛։ Ոյնպէս մեղ տա
լինիլ խաղաղարար զի եղ
բարձ նորա լիցուք, նմա
նեալ խաղաղարարին։
Ո՞ր թե մեծաց իրաց խա
ղաղարար լինի և փոքունց
յաղագս այ՝ և մարդկան
փրկութե, և բառնայ ի՛
միջոյ զվնասակար թշնա
մութի հոգւոյ և մարմնոյ,
հաշտ և խաղաղակնի հան
դիպի։ և զանուն ևս

ամուսնացելոց, այլապէս
և կուսանաց, և պարկեշտ
վկայից, և խաւսւսուողաց,
հանդէպ իւրաքանչիւրոցն
ո՞վ է որպէս զանազան են
անմահ Թագաւորին։
արարչին ի փառաւորութի
կազմեցան և եղեն վկայք
փորձանացն ի դժնդակացն
ողջ զանազան տանկանօք
կամ ոչ զակունս մեծաց
դինս որ ի փառս Թնդրաց։
պատուական ի սպաս, կամ
ոչ մարգարիտ գեղեցիկ,
այլք ոչ զարծաթ ընտրել
և արբեալ ի հրոյ փորձու
Թէն։ Ասէ այլք ոչ զոսկի
ռանդ, և կէսք իբրև զպա
րիսպ պղնձի ամուր, եւ
Ոմանք ոչ զերկաթ անվը
ձեզ էին։ Որք զանուն և
բերութեամբ բազմաւ։
զոգի ժառանգեցին համ
սբքն որ յառաջ քան ըզ
ո՞վ է այսպէս ասէ առնէին
զարդիս և զնդրձելոցն։
բարուքեանցն ունկնգին
ի կամ այ. զի զաւետիս

ցուցանել։ 2 ԹԻՄ 3.12.14։
Ասէ սբք Հալածեսցին ի
չարէն իբարիան որ առաջ
և յայ առեալ զի մի նմա
նեսցին անառակ որդւոյն
և խաբեալ ի դիւաց եւ
ցեն ի հայրենի խնամոցն,
վանեալ զսրբուբ զվարան
անառակութեամբ։ Ո՞ւր
դարձին նորին նմանեալ
ի հայրենի խնամն. ի չա
րասիրաց հալածեալ ի դի
ւաց և ի մարդկանէ, հաս
ցեն հալածանօք ի խոստա
ցեալ աւետիսն արքայուե
անձառ երանութ։

Զրանիկ ասէ ձեզ յոր
ժամ նախատիցեն զձեզ
մարդիկ և հալածիցեն. և
ասիցեն զամ բան չար ըզ
ձինչ սուտ վս իմ. ցնծա
ցէք և ուրախ լերուք, զի
վարձք ձեր բազում են յեր
կինս։ Ո՞վ է ի ձեռն լսե
ուք փառք և պարծանք
ընծային յայ. հանդիսիւք
նահատակիւ ի քս. որ վին
ուրին ընդդեմ հակառա
կին ճշմարտութե. Ո՞ւր
օգտակար է առ ամ մար

ՀԱՆԴԻՍԻՒՆ ՎՀՏԱՑԱՆ, ՈՂ ՀԱՅՈՑ Ի ՔԱՂԱՔԻՆ ՍԱՄՈՍԱՏԱՅ

Եւ արդարք ողք Աշմարիտ Աստուծոյ ի սուրբ երեսին Աստուծոյ ի ծածուկ որ ոչ ծանիցի: Մատ. 10. 26: (ասէ Տէրն.) և դաղտնի ցի (ասէ Տէրն.) և դաղտնի ոչինչ է ծածուկ որ ոչ յայտնեսցի, և ոչ ինչ գաղտնի որ ոչ գիտասցին: Ա՜յլ

ցանկ պշնուլ։ Ուստի ըստ
վայելչին, ո՛չ նորա գեղն
լե լինիլ յանուշութեան
կամ սրբուե. և առ մեկնե
ձեռնալ՝ ի շնորհն յիշատա
ղադի՛։ Այլ որ գիտաց մեր
և նա միայն գիտէ որում
զի Հոգւոյ է և մտաւոր.
անասելի է և անլսելի
լել՝ ի շնորհս Հոգւոյն որ
զառաքինութիւն և վայե
խորհի և չանայ կատարել
թենէ, զՀոգւոր վարուցն
դևորն խորհի զսրբութի
մարմնոյ։ Իսկ եթէ զՀ
րմ՛ զմիտս և զզգեստանա
զաղտեղութեն. որ պղտո
ցեալ զիտութեամբ ուն
ծառ յիշատակօք ունի
զնոյն և զշարժմունս մար
զաստիս հիւթանիւթ իրս
մեզ։ Ո՛ զորինչ խորհիս
ըր կարգս յորդորեն ըզ
վարուցն տան. և՛ի Հոգե
րատք՝ զգիտուն ճշմարիտ
կալ միայն և արդար։
Ո՛ի Հոգևոր սէր գրոց խը
զի Հոգևոր է և մտաւոր.
և նա միայն գիտէ որում
աղդի՛։ Այլ որ գիտաց մեր
ձեռնալ՝ ի շնորհն յիշատա
կամ սրբուե. և առ մեկնե
լե լինիլ յանուշութեան
վայելչին, ո՛չ նորա գեղն
ցանկ պշնուլ։ Ուստի ըստ

խաւանօք թշնամանօք և
բազում ներումբ տան
ջեալք, ի ճշմարտութին
ոչ վերիպին։ Ալդ և առին
առ զառհաւատչեայ յոր
սոյն վերանումիւնն. զի
վիշտքն անցանեն, բայց ա
ընտիք երանութեցն կան մը
նան։ Ո՛ առ առին զա
զառուին, և անդ ժառան
գեսցեն զաղբայրութին։
Ո՛ ամ հանդիսիւքն լա
ընդ, զերանութեցն ըզ
դրաչինն ընկալան բարի
վարուքն. որ ի՛ պատճառ
փրկութեան յերևելիս և
յաներևոյթս. ի պատմե
լիս և յանպատմելիս։
Լանան որդի առ հայր ա
սէ, ոչ դու և եես մի եմք,
այսպէս հաւատացեալք ի
մեզ լիցեն։ յով 17։22։
Ո՛ ի սայ զսրբեդրութե
շնորհս ի հօրէ, և ժառան
գաւորս առնէ իւր զնոս
իւր։ Ո՛ ի եռ մեզ լոյս
աչաց՝ խրատ մտաց. զի ար
թունք և զսաւրութիւնք ե
ղիցուք։ Այլ կենաց լոյ
սութիւն առաջնորդեալք և

Եւ ոչ առնու՝ի միտ զխորատ
խրատուցոյ և զծածկին զբա
րուց. այլ ոտն զհոլմն ընթա
կարճ անցուցանէ զխորատ։
Եւ յաղագս այսորիկ ա
սէ տէրն ոչ տալ զսրբու՛թի
շանց, և արկանել զմարգա
րիտս առաջի խոզից։ Մտթ. 7։6
Թիտս առՋի խոզից։ Մտթ. 7։6
Ո՛վ մարդ բարի ասէ ի՛
բարի դանձուց սրտին հա
նէ զբարին. և մարդ չար
զչարսն՝ի վերս բերէ։ 12։35
Ո՛վ անձնիշխանս կամաքն
շարժի յոր և կամի. թէ
լսէն և թէ՝ի վատթարն։
Եւ առքէն ասէ, յառնէ
ՁԺԴ ամ

խորհրդովք մերժել զէա
րին յարձակումն՝ի մէնթա
գին խորհրդոցն. Այսինքն
յաղօթս և՝ի խնդրուածս
ջերմեռանդն արտասուօք
և պինդ պահօք ունելով
և զտուրս ողորմութիցն։
Չկանել զինքն՝ի վեր եւ
բարձրանալ՝ի վերոյ քան
զերկրաւորսցն շարժմունս.
և առնուլ զհատատուէն
հոգևոր օգուտեցն որ ընդ
հաճոյիցն այ։ Որդորիլ
ըստ առաքելոյն բանիւ, ի՛
վեր նայիլ և զվերինն խոր
հիլ ուր քրիստոս է աջմէ
հօր։ Ո՛վ մեռայք ասէ ըզ
մեղացն մահ. և կեանքն
ձեր ծածկեալ են ընդ քրիս
յած հայր։ Կող 3։1։3։

Ո՛վ զամ զհոգս երկրա
ւորս իբաց ընկենցել որ խա
փանիչ հոգևոր երկնայինն
կռչմանն, որպէս միշտ առ
դործ և զվնասուոր առ պա
տերազմի զինեալ։ Այսպէս
մեզ պատերազմ առաքի
նութեան. Հանդիսանալ միշտ
ևարիանալ՝ի կարասցուք
հարկանել զհունդս չա

տաւ սր որ յաւուր յորում
յայնբեցուբ են, եկեցից
ի պետս, և ի հառայլուբ
գերլուն զկարօտելոց իմ

Եւ մեծասունք անբիծք և ո՞
ղորմած ոչխ զկարօտս մեր
ցուցանեն. զի վասն աղ
քատութի՝ ոչ բաւ զօսկի
սրբեն յաղտոյ. և՛ի պատիւ
փառացն այ բարձրացու
ցանէ երկնից մեծութիւն։
Ա՞յսպէս որ համբերուբ
և ժուժկալուբ և անսրտ
տունջ ունին զաղքատի
մեծանան։ Այնպէ մեծ
տունք որ գթով խնամեն
և դարմանեն զաղքատս և
զկարօտեալս, նոքա զանմա
հութի և զփառս և զպա
տիւ ժառանգեսցեն որ
անանցանելինն է։ Պատ
զաղքատութի ոչ անկոտ
չուխք ունի և անխտիր
յանատակութի, ի շնուի
ի գողուի, ի չարութի
յանառակութի, և ոչ գործ
ստութիւն և յամ գործ
չարն, նոքա ընկալցին զմ
պատիժս յերկրի, և անդ
զանգործ զպատուհասս։
Եւ մեծասունք որ սր
քաղքատութի՝ ոսկի բուռ զոսկի
ցուցանեն. զի վասն աղ
ղորմածք որք զկարօտս մեր

Եւ մեծասունք անբիծք և ո՞
ղորմած ոչխ զկարօտս մեր
ցուցանեն. զի վասն աղ
քատութի՝ ոսկի բուռ զոսկի
սրբեն յաղտոյ. և՛ի պատիւ
փառացն այ բարձրացու
ցանէ երկնից մեծութիւն։
Ա՞յսպէս որ համբերուբ
և ժուժկալուբ և անսրտ
տունջ ունին զաղքատի
մեծանան։ Այնպէ մեծ
տունք որ գթով խնամեն
և դարմանեն զաղքատս և
զկարօտեալս, նոքա զանմա
հութի և զփառս և զպա
տիւ ժառանգեսցեն որ
անանցանելինն է։ Պատ
զաղքատութի ոչ անկոտ
չուխք ունի և անխտիր
յանատակութի, ի շնուի
ի գողուի, ի չարութի
յանառակութի, և ոչ գործ
ստութիւն և յամ գործ
չարն, նոքա ընկալցին զմ
պատիժս յերկրի, և անդ
զանգործ զպատուհասս։
Եւ մեծասունք որ սր
քաղքատութի՝ ոչ բաւ
ամբոյշտ յետ երկիցս խոր
բատելոյ հրշեբեաւ։ ոչ 3։10

Ա՝ մեծասունք և աղքատք
հոգևորացն է խնդութիւն։
յանձնիչխան կամն ու
նին առ բարիսն շարժուցն
եւ առ չարսն։ Ո՞ մ
ղ
ծ
ա
ս
ո
ւ
ն
ք
ո
ր
ո
ւ
ն
ի
ն
զ
ա
ղ
ք
ա
տ
ո
ղ
ս
ի
մ
ա
ր
տ
ո
ւ
ս

գալ փառօք հօր դատել
ողջ և մեռեալս յորժամ
ոչ ըստ արժանեացն պատ
ուհաս ընծացուն մի՛ եւ նոր արդար
իշխանութիւնք են։ զի ամէն
ըսէն. իշխանք՝ և ողք ընդ
առաջ յարդար դատաւո
Ուրաքէիւրոք վիւր վարձս
ողք են՝ յայ են։ գ- ԻԳ։ ԻԱ։
խանութիւն՝ բաց յայ
կեալ։ զի ոչ ուստեք իշ
խանութիւն՝ եթէ ոչ ի մեծէ
ցուցանել։ Այն ողք ընդ իշ
և իրաւունս առ ամենայն
թիւս և զուղղութիւս։
և ունողութիւն զամ արդա
նէր։ զանձին սրբութիւն՝
ջել ի մահ և ի մահոց զկենա
ցեն զայծ ունել ի մահ և
եթէ զերկոցունցն հոգա
ունին զվերակացուն ՚ծի
Այնպէս և իշխանք ողք
ըստ արժանեացն գմա
տուցուն։

Այ՛ոյ այսպէս և սա ընդունի
ծութիւնք և տրամութիք։
մերժեալ են ցանք և հե
ըեալ առողջութիւն։ ուստի
զօրհնութիւն յայ և վկատա
մահ և վկեանս, ընդունի

Ծուսայ զշահ անձինն երկ
ՀՈ յայ ամենայն սիսալանաց։
յամենայն սիսալանաց։
Այ՛ եւ ի հոգւոյ՝ մաքրեալ
նով և առողջն հոգւով,
եթէ կացցէ ի համբերու
հանգիստ, ոլո զպատիժս։
անցուսցէ, ընկալցի ոչ երկ
Այ՛սպէս հիւանդն մարմ
ալ եթէ ի ծուլութիւն
Ա՛ՀԱՆԳԻՍՏՈՆ ԱՆԱՆՑ։
Հաշխատութ գՀատուցումն
պաշտուք Յանս, ընդունի
թեն, ժրացեալ ի բարեշ
կայցէ ի հոգւոյ առողջու
զի առողջն մարմնով՝ որ
ունի շնորհս և զվնաս։
Այնպէս և առողջութիւն
ի դատաստանին։
միանգամայն ևանիրաւութ
ինչ ըստ բարեաց գործոց։
ի իրաքանչիւրոցն ՚ծ
բաշխեաց աղքատաց։
յայ մեծուն՝ ոչ իրաւապ
յանատակուն։ և զտուչեղն
Հենին։ Տաս 24։ 50։ զի էր
զմանն ներ ըստ անհատաստն
դիցէ յանշէջ հուր գե
ըեացէ զնա ի կենաց։ եւ
ծոյ գիտիցէ։ և ըստ կրտ
ոչ գիտիցէ։ և ըստ կրտ

փորձանս և առանց բժշ-
կան, այլ ի յոստոյն քէ, ան-
կեցի՛ ի կամս այ, և երկեայր
զառաջնորդսն և ոչ ի
զատէր ի խրատ վարդ-
ապետին և ի խանական
ձախոյ թեամբն լասցի հպարտացեալ իշ-
ցուի՛, յղփացայի և ծո-
ռացայ ի նոյնժամայն։ Այնու և ամ սբց տա՛ճ
ձակեալ՝ ի յերկինս։
արձակեցին, եղեցին ար-
պեալ՝ ի յերկինս։ և զոր
ցին յերկրի, եղեցին կա-
մարիտք։ Եւ զոր կապէ-
ան յերկրի, եղեցին կա-
և եղեն վերակացուք ձրդ-
ան Իշխանութի՛ իւն-
դարէք և քէհնդ այ սբդ,
ի առաքեալք և մար-
Թիւնն սպասաւորս այ։
ընդ երկնային զինուորս
ընդ քերովբէս և ընդ
կացուին առնուն ընդ սե
Թիւնս, զանվախճան վերա
նորոգեալք յամ արդարու
մեն։ Ո՞չ յնախիկն առաջ
քեանս արբանեակ ունի կազ
Հուրդս միամիտս, և զինչ
նորդ, զաճ ունին՝ ի խոր-

վերկիր։ Ո՞ ի որ արդարքն
են՝ անդ բազմապատիկ առ
նուն գՀաւատացեալն յար-
դար դատուին։ Իսկ որք
մեղաւորքն լինին, զպար-
տիս մեղաց իւրեանց Հա
ստատանեն. որք արհամար
Հեն զբանն այ և ոչ ապաշ
խարեն. զի ամենուն լինի
Հաւատացեալն խորհրդոց և
գործոց երկրաւորացս։
ի զօրաւորաց և տկա
րաց և ամի խիկ՝ կայ յան
դիման լինիլ առաջի քե
մին քում։ որոց զբարին գոր
ծեալ ի՛նչ՝ ընկալցին ըստ
կեանսն յաւիտենից։ իսկ
որք ապստամբք են՝ ի Հրէ
մարտութէն և գործեն ըզ
չար, անվախճան տանջանքն
կայ ՚ի նոյն։

Այնպէս վերակացուի՛ք
և որք ընդ վերակացու
թէն են՝ ունին զշահս և
զվնաս։ Ո՞ ի որք վերա
կացութիւն ունին, և զին
քեանս այ կամացն տո՛ւեալ
են՝ ի հնազանդութի՛ յերկ
լիս և յաներևոյթս։ սբ
և անարատ, պատ և առաջ

կարօտեալոց. միշտ ի մտեր-
դալ վաստակին ի պէտս
երանեցին ի անդր-
վկայուբ նը գրոց, նոքա
դուքն և արբանեկուքն
ի վարս իւրեանց Հնազան-
շատ խնդրեացի ի նմանէ
զի որում շատ տուաւ տուի
կամակար իշխանուքեն.
րել զառաքինուքին, քան
որք իշխանուբ են կատա
կամն ի Տ ի գիւրագոյնէ
որոյացելոցն ի նմանէ ինդ
բաստեալն է սատանայի և
ի Տէր գերհնինն որ պատ
տիչ և նորոգիչ էարեաց,
հօմ 1.29, տայցեն վրէժ
էարախօս. ածատեաց. գը
կուբ. նախանձ. շոգմոգ.
լի՛ անօրինուբ և դժնդա
մանեալ և բանսարկուբին՝
Նսկ որք խորամանկին նը
արդարուբ: յով 3.17:
լի՛ բարեօք և պատուական
տուի. նը և խաղաղարար.
կուբեան է նը բեկուածն:
Տեսանէի (ասէ Տէրն) զսա-
տանայ անկեալ յերկինից
զառաջնորդն դիւացց Հան
դերձ իւր Հաւանեալովքն
որ եղև կոխան սրբոց և
առաքինեաց: Որք առին
Հրաման՝ի նմանէ լուծանել
զնը զԹոյնան ոպ օձից և
քարբից, և ոչ կարեն մե
զանչել: ղուկ 10.18:
Նսկ և Հաւանեալքն նը
կատացն և ապստամբել-
ի՛ Ճշմարտութենն, զնոյն
պատիժս կրեացեն: Ո՛ի՛ ի՛
ձեռն իշխանաց արդարոց
և առաջնորդաց սրբոց՝ ի՛ շի
նուի աշխարհի, և եկեղե
ցւոյ այ Հաստատուքի՛ ի՛
բարի կարգս զի նոքօք զօ
բանայ իրաւունք յերկրի
և մեծարի՛ սրբութիւնն:
Որք ընդունին զՀաստա
ցուածն բարի ըստ բարեաց
գործոց. Համանգամայն և
էարեացն որք ոչ կամեցան
գնալ յօրինս տուն: Այլ ի՛
մաստուի դիմացն երևին
որք ըստ այ վարին և որք
ոչ ըստ այ: Որ իմաստուբ

թուքին. որք հաւատով
ընդ փառաց ժառանգութ-
յունդ ի լոյն և յատա-
կութիւն քահանայութեան: Այլ կ որ շնորհօք
քո ապրեսա վարուք ըն-
դեր պատուհասիւք
որ ապիրատս վարուք ըն-
դեր պատուհասիւք
Այլ կ զոր խրատէ վասն
ինամանի զարարածս իւր:
դարս: Եւ ոչ ոք կ որ չանի
ւորս, և կեցուցանեմ զար
Այս սպանանեմ ասէ զմեղա
չիք այլ որք բաց յինէն:
Ո՛ի ես եմ ասէ աճ. և
նեացն հատուցանէ:
դործս նոյ և ըստ արժա
և՛ի միս առնու զամենայն
տէ զնորհուրդս մարդկին
և զերկնայինսն: Այլ դի
թէն իւրով զերկրաւորս
ունի ամենակալող զօրու
զնոցն և ոչ ներքնոց. զի
զամ արարածս ընդ ինքեմբ
լինիլ ումեք չէք. ոչ մեր
րին: Այլ ի նմանէ իբաց
արբուքէ ի ձմարիտ բա
շաւիղ ճանապարհորդեն
տուէ մուտ. որք նախա
ի նա լոյս: Այլ ճշմար
ինաբարայինն մեղացն դալ
առնէ զամ մարդ որ կամի

Այլ լայ. որ լուսաւոր
նան առնւ ի չարեաց:
նորհէ զքաւուկ որք դաւ
որ պարդեւօք իւրովք շը
րերար է առ ամենեսեան.
արարածոց իւրոց. և քա
կենդանուն տայ ամենայն
բար և մշտնջենաւոր. որ
Այլ կեանք է կենդանա
թեան տուրք շնորհօք:
քանչիւր բարւոյ ցանկու
Հաւատացեալ ըստ իւրա
րեաց. և արբուցանէ ըզ
Ո՛ղբիւր է աճ ամ քա
բարեցն որ յուսացեալսն է:
և ժառանգաւորդ անսպառ
ամենեցուն լինիլ բարեաց
Ո՛ի կամք բարերարին է
թողեցեն, և անդ զիաուս
և զպարծանս յետոն վայե
լեսցեն որ ոչ անցանէ:
թուքեբ վարուց եղեալ,
ատ զմիշատակս դովուբ
նեակք արբուբ և արդա
ռայուքէ մեղաց, և արբա
դործոց. ազատեալք ի ծո
որք ընդէմ են բարեացն
դատաբեալ ի հակառակացն
բատ արբուքէ. ոչ իւիք
մուքէ կացեալ և յանա

ամէն։

յայտնեցից
միշտ և յաւիտեան
դուքեանն։ այժմ և
փառս ամենայնի Աստուծոյ
նիւթ կենացդ յաւիտենից՝ի
կեալն և ժառանգորդ յի
զամենեցուն կամի ըզ
և հոգևոր վարդապետացն։
առաքելոցն և մրգրէիցն
քեամբ և զմանն՝ի ձեռն
կեանն ։ Օ՜ ոմանս ինն
վախճան եւ յանապատս
փառս։ յանեղջ և յան
յիւր արքայութիւնն և
բանիւրեաց զմեզ և կոչեաց
զաւանս երթիցուք որ տէր
զաք ևնովամբ փրկեցաք։
ցեալս իւր։ զի նովաւ ե

ուրախ արար զհաւատաց
կել զազգս մարդկան։ և
ի երկին որդին այ փրը
զեցից առիս։ ցհ 2։ 32։
բացայց՝ զամենեսեան էք
ձեալ ասէ, յորժամ բարձ
ցից զքեզ Տայր։ Եւ դար
արբեալք՝ինոր շնորհացն,
երախտեօք նոր ծնեալքեն ըզ
պարգևատուն բարեաց։
Կոչեաց զհաւատացեալս
լուր՝ ժողովուրդ։ զի խընդ
րեսցուք զողորմութիւն
՝ինամանէ և արասցուք ըզ
կամս նր։ Կոչեաց զմեզ
և ծառայս։ զի մտերիմ սի
րով և նը վարուք կատա
րեսցուք զկամս նորա։
Կոչեաց զմեզ և որդիս։
զի զհայրենական խնամանն
վայելեցեմք և մի՛ յորդէ
դրութենն արտաքս ելցուք
անդք վարուք։ զի նր էր
ո՛ի նը բնակեալ։ և եղ
բարս իւր անուանեաց ըզ
նը։ Պատմեցից ասէ զա
նուն քո եղբարց իմոց։ և
՝ի մէջ եկեղեցեաց օրհնե
ցից զքեզ Տայր։ Եւ դար
ձեալ ասէ, յորժամ բարձ
ցեալ՝ զամենեսեան էք
զհաւատս։ ցհ 2։ 32։
ուրախ արար զհաւատաց
կել զազգս մարդկան։ և
ի երկին որդին այ փրը
զեցից առիս։ ցհ 2։ 32։
բացայց՝ զամենեսեան էք
ձեալ ասէ, յորժամ բարձ
ցից զքեզ Տայր։ Եւ դար
արբեալք՝ինոր շնորհացն,
երախտեօք նոր ծնեալքեն ըզ
պարգևատուն բարեաց։
Կոչեաց զհաւատացեալս
լուր՝ ժողովուրդ։ զի խընդ
րեսցուք զողորմութիւն
՝ինամանէ և արասցուք ըզ
կամս նր։ Կոչեաց զմեզ
և ծառայս։ զի մտերիմ սի
րով և նը վարուք կատա
րեսցուք զկամս նորա։
Կոչեաց զմեզ և որդիս։
զի զհայրենական խնամանն
վայելեցեմք և մի՛ յորդէ
դրութենն արտաքս ելցուք
անդք վարուք։ զի նր էր
ո՛ի նը բնակեալ։ և եղ
բարս իւր անուանեաց ըզ
նը։ Պատմեցից ասէ զա
նուն քո եղբարց իմոց։ և
՝ի մէջ եկեղեցեաց օրհնե
ցից զքեզ Տայր։ Եւ դար
ձեալ ասէ, յորժամ բարձ
ցեալ՝ զամենեսեան էք

թեան յիշատակըն քո։ Ունել զերբուսն ողորմու-
թիւն ի չար անդր։ զխուժութիւն և զանառա-
դահուն և զոլորտաւուտ։ Անձնել զա-
թէ ի պահս։ և կատարեալ ժուժկալու-
թեամբ, անդադար աղօթիւք, ի ծոմս և ի տաս ուրն, դուք լոյս
էք ձեր վարդիւկ։ ոչ զի սեռ
ցեղն զգործս ձեր բարիս
և փառաւորեսցեն զմեզ
Հայր ձեր որ յերկինս է։

Լուսաւոր տաճ հրճիւ յոտին,
Ա

Ա՛ստ ի՛ն

Անձայն արուեստս
ուից լաւութեան
և քաջութեան
առնիւք ամե-
նայնի ազգաց մարդկան
որ չնորհօք յարդարէ։ վա-
զիւ նահ առնիւք և յաջողիչ
երկնաւորաց և երկրաւո-
րաց։ Եւ որ զմտերիմ հա
ւատացեալս զնա և զսի
րելիս իւր աշակերտեաց։
ողջ ընկալան զարուեստս
լուսաւոր կարդացն և վա
ւեցան ոչ զձառագայթս
լուսոյ ի մէջ աշխարհաց։

Ա՛ստ ի՛ն

Ալ հոգիւթեամբ լաւութեանն
պատիւ էրանելոյ։

Ա՛ստ ի՛ն

Ա՛ստ ի՛ն

համեմային քննէ և որշէ
սոյնպէս մուսուր հոգին
ձէ զաշուն հասակի
մարմնոյն յարմարէ և ա-
տարադին։ Օ՛ ի ոյ հոգի
լեալ սպասաւորդ քի պա
ղորդ լեցին հրեշտակաց
եկեղեցոյն այ ։ զի հա
կարդել՝ ի սպասաւորուէ
նը առաքեալքն զբան
Պոյնպէս հրաման առին
սպասաւորդք։

ամենասուրբ երրորդեանն
սրբուէ՝ վասն այնորիկ են
րօք հաստատեալ կան՝ ի
դասան, և լուսեղէն վա
փառացն այ՝ յանմարմնոց
և միաբանեալ՝ ի գովեստ
բուէին է։ Ո՛ր ձչմարտեալ
զօրացն պատմուճան լոյ
սոյ և արմատ բարեաց՝ սրբ
թինն է որ ընտանեցուցին
քի այ։ Ա՛ն ամ երկնային
եւ մեծարանք՝ սրբու
հարդաց երկնաւորաց՝ փառք և պա
եւ երկրաւորաց՝ փառք և պա
տիւ և մեծարանք՝ սրբու
սրբուէին է միշտ։ Ա՛ն ամ
Թադ և պսակ պարծանաց՝
համ արդարուէ և քաջու
հոգւով և մարմնով։ Ա՛ն

յորդորելք՝ ի հանդէս բա
րեաց։ և արժանի եղեալք
ազատուքէ ընորհացն և
պարգևաց հոգւոյն սրբ։
վկայուքէ հանդիսին լա
ւուքէ սրբ սիրով և մոե
րիմ հաւատով՝ ի ներուե
և յանդորրու անզօս և
անբիծ ունել զմիտան և
զզգայուքիան ամ ձչմար
տուք։ Ա՛ էիւք ունելով
խարդախուքի և կեղծա
ւոր խորհուրդ անհաշ
տուք և անսրբուք վարս
որ են պաճուճք կորսեան։
Ա՛. յլ զուսաւորո սրբուին
միշտ՝ ի յանձին ունել։
անբիծ երախտեօք սիրոյն
սրբուքէ ծաղկեալ ուս
քինասէր վարուք և պատ
կեալ յաւիտենական յու
սովն՝ ի գովեստ փառացն քի։
Ա՛ն հրով հոգւոյն սրբոյ
յանարատ սրբուքի վերա
բերեալ, օթևանք ամենա

նը Աղօթարդուքեանն

լինիլ յերկիր։

Օ՛ ի ամ հանդիսից առա
քինուք վարդ՝ սրբուինէ։
յերևելիս և յաներևոյթս

վարուք յամենայն վնասուց
ողջ ըլլաք սրտիւ և անհատ
որ զբանս նորա պահեն ։
վայելեցուցանէ ։ Ա՛յլ են
թեամբն յանձատ բարեբարու
ոչ ոք խլուով բարեբարու ։
արարչութ ։ ՚ոհ 14 ։ 23 ։

ցուք և օթևանս առնեմք
ես և հայրիմ առնց եկեղ
պահէ զբանս իմ ասէ տէրն,
և ոչ ոք կայ ի սերն իմ և
ցեալ են աճեղէն կամքն ։
բան քո ։ զի ի՞նմա հանդու
և սէր ըլլ ունել՝ բնակել
տաճար է հոգւոյն սուրբ ։
տատիմք ։ Ո՛ի սիրա ըլլ
ե՞ի կամս նոր սիրով հաշ
յամենայնի Աստուծոյն
յարդարութիւն, հաւատով
մոց և մտաց առաջնորդ՛
սրբութեան ։ որ ամ անդա
ռաքելութիւք, յիշատակօք
ցեալ և զարդարեալ ամ
Ա՞յլ նախ սիրով նորա լլ
որ պատրաստեալ է սուբց ։
դէն մեզ յանանց բարիսն
ի հանդիսից որ առաջնոր
սով ։ զի մի՛ հեղգասցուք
ճաղիկ զուրախութիւն յոյ
աչաց դնէ մեզ զսքարթա

ըզ Լսէն ի վատթարէն ։
Այնպէ և հաճատաք ձգնա
րիս ասէ ։ որ ամէն
զաձուսն առաքինութեան
որ ի քէ ։ և լինի կատարեա
հասակի արդարութեան ։
հաճասարութէ հաճասարիլ
անդամոցն քի ի միաբա
նութիւն հաձոյիցն այ ։
ի ամ լուսաւոր վարք
հաւատոյն բովանդակին ։
սերևելիս և յաներևոյթս ։
զի լուսաւորել ի դիտել
ձշմարտութէ, զօրասցի ի
հանդէս բարեպաշտութեն
ի քէ ։ զի յամի քիւ եղև
կատարած ։ եթէ յերկինս
և եթէ յերկրի ասէ առա
քեալն ։ Ղկ ։ 16 ։ զի զան
երևոյթսն յերևելիս ցու
ցանեն հաճատք, և զերև
ելիս յաներևոյթս ի կամն
ան ։ Ա՛նձ անկապատ են
հաճատք ։ ոչք զբարիսն ի
մեզ ամբարեն ։ և՛ի ձեռն
ընդհատցն յայտնեաց հա
ւատով ճշդ զպարգեա փրկ
կութէ անմահից ։ զի զամ
երանութիւն յուսով վայե
լեցուք ։ զի իբրև առաջի

ծուէ. որ խնամէ՛ և յոր՝ անարատութիւնէ և ամբիծ
Ա եր ես՝ մայրէ առաղջէ փառացդ ներ։
և կցորդ փառաւորեալ
ղորդ սքանչելի սիրոյ նր։
կենդանի կամաց նր։ Տէ՛ր
նր առուէն։ և բնակարան
լինիցի՛մ ժառանգաւորք
մեր ընդ մահու նոցա։ զի
ինչ կարիսն։ և զկեանս
ցուք զբարիս և զեղբարս։
և փոխեացուք զբարիս մեր
նորա մեծուէն և շահես
Ա րդ՝ եղիցուք նմանողք
զՔրիշնամուէ՛ ի միջոյ։
կեաց զարարած և եբարձ
յայն սէր որ ի՛ քս։ որ մերձ
թէն կենաց ։ Ար կայցէ
ծանօք աւետեաց փրկու
պատուհասի փառօք և սպառ
վուէ վերնոց և ներքնոց,
շնորհան ընկալեալ և զբո
Ա՛ր զյաղթուէեան ըզ
մունան բարուցն չարուէ։
դուէն չարին և զչարժ
որ ի քս։ Ջ ի՛ջուացէ զազ
և հատցէ ի՛ նաւահանդիստն
հօք յաղթեացէ մարտին։
և կցորդ փառաւորեալ
ղորդ սքանչելի սիրոյ նր։
կենդանի կամաց նր։ Տէ՛ր
նր առուէն։ և բնակարան
լինիցի՛մ ժառանգաւորք
մեր ընդ մահու նոցա։ զի
ինչ կարիսն։ և զկեանս
ցուք զբարիս և զեղբարս։
և փոխեացուք զբարիս մեր
նորա մեծուէն և շահես
Ա րդ՝ եղիցուք նմանողք
զՔրիշնամուէ՛ ի միջոյ։
կեաց զարարած և եբարձ
յայն սէր որ ի՛ քս։ որ մերձ
թէն կենաց ։ Ար կայցէ
ծանօք աւետեաց փրկու
պատուհասի փառօք և սպառ
վուէ վերնոց և ներքնոց,
շնորհան ընկալեալ և զբո
Ա՛ր զյաղթուէեան ըզ
մունան բարուցն չարուէ։
դուէն չարին և զչարժ
որ ի քս։ Ջ ի՛ջուացէ զազ
և հատցէ ի՛ նաւահանդիստն
հօք յաղթեացէ մարտին։

երկայնամտել յուսով։
բերուէ զդէմ ունել և
մատն։ այլ Հիմարիս Հայ
քանիլ և լուծանել զայ
նալ պատերազմին՝ ոչ լը
դուէն։ Ա՛յ ի սատակ
կայցեն միտքն զգաստուէ
զարդարուէ։ և արթուն
զգայարանքն կատարեացեն
ի ազատեալ ի բծիծ
որ լի՛ն բարեօք ի՛ քս։
բերէ զբարի նը խրհրդ
վեսաւիրօքն։ Ա՛յ ինեղբ
ցանկուէիս հանդերձ ամ
ըզնախանձ։ և զաղտեղի
և զերկմտուէ։ զբարուէ
մեղաց։ Օ՛ անհաւատուէ
սրտե զդժնդակ խրհրդա
նուամ։ յոյ 12։14։ Ասէ որ
զբան նորա պահէ, ասէ՝ նմ դատե
ցի զձեզ յաւուրն յետ
ընդ ձեզ ասէ՝ նմ դատե
ինքնին բանն զոր խօսեցայ
պահեացեն զնր զբանն,
դեւատու։ Ասէ որք ոչն
նմանէ, լինի նոցա պատ
սիրեն զնա, սիրեացին ի
նմանէ։ և որք խնդրեն ի
ճան անբիծք։ Ա՛յս որք

առաքինութեան՝ սիրով
սիրոց։ Այլ ամ արբեստք
նիչ եւ լըդիմամարտս մեղաց
ժընդակ վարուց խափա-
խոզ՝ ի նը անձինս։ և դը
հացն այ գանձուցն բաշ
բաշխէ։ և աներեւոյթ շնոր
տին կենաց։ որ զկեանս
Այր նը՝ բանալի՛ է դրախ
բացանել զբնակիչս։ և
լուծիչ ամ դժնդակաց՝ ի
վերայ եկելոց որ զինուո-
ցին ընդդէմ առաքինու
թեան հանդիսից։
Այր նը երախտեօք՝ հրեշ
տակ է խաղաղարար։ որ ըզ
ցասումն մերժէ և զխռով
թիւն լուծանէ։ և զնա
խանձ արտաքս մղէ։ և ցա
ծուցանէ ղբարն։
Այր տուրբ՝ այդիւ է վայե
լուչ։ որ խաղողոյն դինեաւ
զարթուցանէ զսիրտն և
զզգայարանսն՝ ի սրտմա
կանացն եկամտից։ և ու
բախ առնէ՝ ի կամս նոն։
Այր նը՝ ձիթենի է պտղա
լից՝ ի սրտի բարեխոհի։
մղելով զձիթենին՝ ի լու
սաւորութի իմանալեացն,
և յօծումն երեւելի անդա
մոցն՝ ի զսպարիւթենէ։
Այր նը՝ հոգեւոր կարգաց
յարդարիչ է։ և մարմնաւոր
վարուց յանձանձիչ։ որ և
միասին կապէ, և ո՛չ սայ
բաժանել և քայքայել ըզ
հատարակաց բարին։
Այր նը՝ բանալի՛ է դրախ
տին կենաց։ որ զկեանս
բաշխէ։ և աներեւոյթ շնոր
հացն այ գանձուցն բաշ
խոզ՝ ի նը անձինս։ և դը
ժընդակ վարուց խափա-
նիչ եւ լըդիմամարտս մեղաց
սիրոց։ Այլ ամ արբեստք
առաքինութեան՝ սիրով

դորէ յառաքինութիւն։ և
յարդարէ յամ բարեգոր
ծութիւն։ Այր՝ աղբիւր է
ամենայն բարեաց։ որ ար
բուցանէ զնը անձինս։ և
գրաւական ամ երանու
թեանց և մեծութիւն պար
գեւացն այ բաշխոզ։
Այր՝ բղխումն երախտեցին
քի։ և վայելեցուցիչ յան
պատումն շնորհս նը։ լու
ծիչ խռովուե և տուիչ
խաղաղուե։ լուսաւորիչ
մտաց և անդամոց։
Այր նը՝ հոգեւոց և մարմ
նոց անեղծ ստացուած։
զնը որք ունին զնա միշտ,
են՝ իկենդանի շնորհն քի։
ամենաշահ երանութիք յար
դարեալ՝ ի գովեստ փա
ռացն այ։ Այր՝ աւետիք
կենդանի յուսոյն։ ցրուիչ
նեղութեան և վշտաց։ և
լուծիչ ամ դժնդակաց՝ ի
վերայ եկելոց որ զինուո-
ցին ընդդէմ առաքինու
թեան հանդիսից։
Այր նը երախտեօք՝ հրեշ
տակ է խաղաղարար։ որ ըզ
ցասումն մերժէ և զխռով

որ զամ առաքինութիւնս
Հատոց և սրբուհե սիրոյն.
դեւոր է այժմ ահմանն հա
զպատուղ: Ո՛ հ դարուն Տ
զահաւատչեայն բերցեն
արտասուացն վտակօք. զի
բարեպաշտուհե շնորհացն՝
արդարուհե և զսերմանիս
և արբուցանել զտունկս
ան յայգ ի նր բղխմանէն
բիւրն շնորհաց. ըմպել
անձիով փափագիլ առ աղ
ձանօք: Որդ եւ քաղցր
ւորելով զոր անյագ բաղ
միշտ դոհանալով և փառա
սոյն մնայ անդրդուելի:
շուհե հաւատով և արթ
նութ. և յիշատակօք յու
հատցի թշնամին առնուլ
զամուրն. որ պահի ի զգու
շութիւն: Ար ո՛չ վտա
ամենայն առաքինութեցն
բիսպ ամուր է ապաստանի՝
նովիմբ միաւորելոյն՝ պա
ո՛ ի շնորհք սբ հոգւոյն՝
սոյ անսասանելի կեաց:
դակիչէ սբ սիրոյ և յու
ուղիղ հաւատոյ՝ բովանդ
լաւ զի հաստատութիւն
յանհամեմատ բարութիւն:

յարդարին ի սրբութիւն և
յարդարուի: Լաւ նովաւ
ցուցանեն զհանդէս լաւ
ութ իւրեանց որ է վարիչ
ջարի և յորդորիչ բարեց.
զօրավիգն աճատսիրաց, և
կործանիչ խորամանկաց և
մեղասիրաց: Լաւ խառ
նեալ սբ սէր ընդ հաւատոյ
և ընդ սիրոյ՝ հանդիսանայ
ի բարեպաշտութ վարս.
և ի միաբանց հաղորդութէն
յայտնի առնէ զլուսաւոր
կարգս: Ո՛ ի պատճառք
առաքինութեցն լուսաւոր
թագաւորն պսակեսցին յա
նուշակ երկնաւոր հօրն
խնաման. և վայելեսցեն
յանվախճան եւ յանպա
տուս երանութիւն նր:
Ո՛ ի որ ունի զհնամն սի
րոյն սրբուհք առ ամենեան
հեռաւորս և մերձաւորս,
առ հոգի և մարմին, ամ
ձիմարտութ և երանութէ
սբ սիրոյն՝ յամենասուրբ
Երրորդութէնն օրհնեալ
պսակի և մեծարի. և մըշ
տունջենաւոր խնդութէքն
վայելէ յանվախճան եւ

որ ոչ էր հնարաւոր պահել զայն
հեղգացելոցն ի տունն պարտաւորեալ դառնալ ի քինութեան զանձն։ Եւ յաչխատակիցն զառաքինութեան զանձն։ Եւ յաչխատակիցն զամենայն մարմնոյ եւ՝ իմոյց, եւ յ

ՀԵՂՈՒԹԻՒՆ ՀԱՆԴԱՐԱՏԵ
ուսանուէ լինի դերեալ։
վուէ ամբոխից որ յամբար
մաղ։ և ցածուցիէ խոտ
քաղցը և անուշ Հաշակ
նիլ ըստ ամի։ ՀԵՂՈՒԹԻ՛Ն
և ի Թշնամանն յանդուգ
լիսուէ և ի ստահակուէ
ման և վնասակարաց ։ ի՛
ԵՂՈՒԹԻՆ սանձէ բար
կուԹԵ և շարժմանց ցաս
միտս և ի մարմինս։

ջարուԹԵ, ցածուացին ի՛
մարտից։ և ի՛ շնչէլ այտոյն
ԹիւՆ առցեն ի՛ վնասակար
զատեսցին։ և հանդարտու
ծոց յանդգնուԹեցն ը
անձինք մեր։ և ի՛ հարուա
ԱԲ սէր նորա, պահեսցին
ջացեալ և Հմարտեալ ի՛
հօրն երկնաւորի՝ առող
կաման որդւոյն և ի փառան
ճոյս սուրբ Հոգւոյն և ի՛
տուն յարդարեալէ, ի՛ հա
ԵՂՈՒԹԻՆ ՀԱՆԴԱՐՏՈՒ
ՀՕՐԷՆ։

պարծանաց յամենակալ
ի՛ քո առցուք զգպատին
փառքն մեր։ և ազատեալք
առաՀելացին պատիւ և
բազմաբեր պտղոյն մերոյ,
ուց անշիջանելի։ ՎՐ
մարիամ Հանդստեան ԵՀ ի՛ գիրկս
Հանգուցեան ԵՀ ի՛ գիրկս
մխիթարուԹԵ և ի՛ լոյն փա
լով, Հանգիցուք ի՛ գոգն
ԱԲ վարուց ընդ մեզ ունե
ՀԱՆԳՈՒՑԱՒ ԱՄ ՎՆԱՍՈՒՑ ՁԱՄ
ՀՄարտուԹԻս և զպարծա
կամացն ԱՅ՝ մոցուք ի՛ խոս
ուացեալ բարուԹԻՒնն։
ՎՐԴ՝ եղեցի զգուշաւոր
ի՛ պահել զամուրս և զերդ
դաստուԹեան զանձանն ի՛
քո որ ի՛ մարմնի ես զարդա
լուեալ շնորհօք։ զի նովաւ
ապրեսցուք ի՛ խորամանկ
կուէ բանասարկուին պատ
րանացն ։ ՎՐ՛ ՀաՀոյացեալ
ԱՅ՝ մոցուք ի՛ խոս
ուացեալ բարուԹԻՒնն։
ՎՐԴ՝ եղեցի զգուշաւոր
ի՛ պահել զամուրս և զերդ
դաստուԹեան զանձանն ի՛
քո որ ի՛ մարմնի ես զարդա
լուեալ շնորհօք։ զի նովաւ
ապրեսցուք ի՛ խորամանկ
կուէ բանասարկուին պատ
րանացն ։ ՎՐ՛ ՀաՀոյացեալ
ԱՅ՝ մոցուք ի՛ խոս
ուացեալ բարուԹԻՒնն։

Լուկաս Ա՝ ասե՛ք ինձ օրհնեալ ՅՀՀ
իմաստուն կուսանացն։
Խոստացեալ էր Տէրեսէս
լոց։ ակն կալեալ յուսոյն
ղորմութե՛ն պէտս կատարել
Լաց ունելով զդրամս ի
եւանդն արտասուօք։
ԶՏուր ցանկութե՛ն ջերմ
զարին։ առ՛ի շինուցանել
շարժմունն յաղագանդն
եւ զգաղտնի խորհրդոց ըմ
օրհ սանձելով զդժնդակ
սրբուե։ Ա առաբեալ պա
բեալք յիշատակօք սիրոյն
քաղցր Յաւարեալ
խոնարհ շարժմամբ զ
թիւք, մտերիմ կամօք
առաքինութ։ անքակ աղ
փոյթք սրբուէ՛ն ի գործս
հաճասս ճշմարտութե՛ն։
յամառութի՛ յորդորեն
դեալ, զՏէղեցուի եղ
հեր քաջութե՛ն Հնազան
Ո՞ արթուցեալ և անվե
կոչումն սիրոյն սրբութե՛ն։
նութե՛ք են ընծայեալ
և բազմահանդէս առաքի
ժնարհուեստ երախտեօք
նացք կուսանացք։ որք
Ո՞ երուսի և պատկ պարծա

հութե՛ն և քաղցրութե՛ն։
կաց և անխրատ՛ացք խոնար
հակառակորդաց։ առաջ
պարգեւ երիտասարդաց
ռաքինութի՛ն։ Ո՞երուսի
յաղթահռհռուի՛ն և յայտ ա
որ նուաճե՛ն հրահանգել
Ո՞երուսի փառք ծերոց
ւոյր կարգաց ուսուցիչ։
նուի խրատուց և կարգա
քուկ և մանկանց և հա՛ս
ըեղոց։ Ո՞երուսի դաստիա
նէ զբարեպաշտութի՛ն տալ
քաղցրացող։ որ արբուցա
աղբիւր և յաստակ և ամպ
դաղանի։ Ո՞երուսի՛ն
և նախանձու՝ երուսի և
հերձիչ խռովութե՛ ոխութ
ղութե՛ , և քակտութի՛ն և
բարեաց յերուսի՛ն մեզ։
առաքինութե՛ն և հին ամ
Ո՞երուսի զօրութի՛ն և ամ
լութե՛ որ մերձաւորի՛ք ի։
Համբերութե՛ն և ժուժկա
արմատ խոնարհութե՛ն և
լոց՝ի փորձանաց։ Ո՞երուսի
ցուցիչ մրրկեալ ալեաց մր
ռաց և մարմնոյ ալեկոծե

խոստովանել ունել զիշխա-
նութ-
ՅՈՒՐ զօն առնէ. առանց
ընդ-
քերուն կրթէ, և զսրտի
զուարթ զաղքատս ի հաշ
ձակատամարտին։ Ո՛Վ ի հե
մոց և առ ամենեսեան որ
դարտուն մոգ և անդա-
ՀԱՐ և աստէն ունի զհան
երկրին կենդանեաց։

ապաշխարութ-
ՅԻՆ։

Ե՛ղուկն՝ գովելի մեծու
թիւնէ առանկաց. զի երկ
րայնոր մեծութիւնս մաշի
և կորնչի հպարտութիւն.
այլ առանկքն հեզութէ մե
ծացեալք կան միան ան
ունք. զորոց զմեծութիւն
ոչ ցեց ուտէ և ոչ ուտիչ.
և ոչ գողք սկան հատա
նեն և գողանան։ Այլ յա
ղագս այսորիկ երանի՛ տուն
զհեզս. զի ասէ, երանի հե
զոց, զի նոքա ժառանգեն
ցեն զերկիրն կենդանեաց.
ուր ոչ լու համբաւ մա
հու։ որպ գաւիթ ասէ
հաճոյ լինիլ առաջի տն
երկրին կենդանեաց։

Ա՛յլ և աստէն ունի զհան
դարտութի մոգաց և անդա
մոց և առ ամենեսեան որ
պահել արդարոց սրբութ-
ՅԱՆ զամ առաքինութիս. կամ
ունի դառնալ ի խստվանու
թիւն զմեղաց, ժառանգեցի՛ք զար
քայութիւն տր։

Ե՛ղուկն՝ մանկանց և
կելեցուց անմտդէ. և յոր
դորիչ ըստ աճման զգաս
տութիւնէ և ճշմարտութիւնէ.
որոց սկիզբն առեալ՝ ի տր
ղայութենէ՝ ի սրբութի և
ի պիտանութի, զլուսաւոր
վարդապետութիւն և զհան
գամանս ձայնից և բանից
ունի զձառագայթս արեգա
կան փայլեցուցանեն փա
ռաւորութէ՝ ի փառս այ
վերնոց և ներքնոց. հան
դերձ ամ՝ նբ վարուք և
խոնարհ սրտիւ. զի այնպ
լինցին փեսիից վերնոցն։

Ե՛ղուկն՝ զգաստութիւն
առաքինեաց, և քարոզիչ
նց հանդիսից. որ իմացն
զերկրաւորս անցաւորս. և
բուռն հարին զանանց կե
նացն միամիտ սրտիւ ևն
անհեղգ մարմնով. ազա
տեալ յամ վնասակարաց
մտոք և անդամօք ի ՏՕ։
կատարեալ զամենայն հրա
մայեալսն ի նմն, և զայն
յորդորեցին ունի պարտն
ՀԻՆՑ, ժառանգեցի՛ք զար
քայութիւն նբ։

բուրե , աղօթից , պահոց , ողորմութեան , յուսոյ , սիրոյ , տրտ
առաքինութեանց անձանց · հա
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն ։
զամ առաքինութիւն ։
ուղղել զիրաւունս իւր
զարդարուն Ճշմարիտ և
հանճարոյ · ի միտ առնուլ
ցուցանէ լսողաց զբանս
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն իմաստնոյ , իմ
զամ անդամ երևի ։
և ոմն առ սաՀուղ քա
պրստամբ ժողովուրդն ,
իւթի վկայեն · ոմն առ ա
րուց · որպ մովսէս և դա
յանդունդն և յահուր քա
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն , պատկառ և
գՀատուցեալն յաճդիսուն ։
հոգւոյն արբուցանելով
դանարար ի շնորհաց ։
ծարէ · որ զձիներս քա
լոզս արար ։ և աղբիւր կեն
ՅՈՎ 4 · 6 · ԵՒ 4 · 29 ։
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն անարդա
ցեան՝ իմաստնասցին ի ։
մեզաւորաց · զի որք լսի
դատաստանին արդարոց և
լսողացն վնաս Հանդերձեալ
պետութիւն զի տացի շնորհս
յարդարեալ Տէզ վարդա

Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն ոպ ածի երկիւղ Տ ։
ղուքին Քաշակացն Տատա
շէղ խորտակաց · որ զՏատ
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն ոպ ածի անու
Տամ մտացն տայ ։ ի Ո
համ մտացն տայ ։ ի Ո
բանք չէր ասէ որպ զիւր
Տամբեալ լեզուն լի շնոր
հօք և շքմարտութեամբ ,
նութիւն երկրաւորս · և
առանց աղմկի հնազօրդ ։
Ա՛ր յամի ամենեքումբեք
համեստութիւն և մեծաց և
փոքունց դաստիարակ ։
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն լուսաւորութիւն
քահանայական շնորհին ։
զառաջնորդական միտս ի
Տանդարտուեր ունի · և ոչ
տայ Թոյլ ցասմամբ շար
ժել լեարկուն ի ի Թշնա
մանս · անդիսաձիլ զոր ինչ
խորհրդոցն և ամբարտա
Ա՛ՒՐ
էանիլ ի ցասումն ։
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն մտայոյզ եղեալ
բատքի աւետարանութեանն
ուղղէ զՀրամանս իրացն
աս սովին դխոսութիւն , և
այնպէս լուսաւորեալ ի Տի
զուին ։ Ա՛ՒՐ զի տեսցեն զը
գործս ձեր բարիս ասէ տրն
և փառաւորեսցեն զՀայրն
։ ձեր որ յերկինս է

Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն ոպ ած երկիւղ Տ ։
ղուքի Քաշակացն Տատա
շէղ խորտակաց · որ զՏատ
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն ոպ ածի անու
Տամ մտացն տայ ։ ի Ո
համ մտացն տայ ։ ի Ո
բանք չէր ասէ որպ զիւր
Տամբեալ լեզուն լի շնոր
հօք և շքմարտութեամբ ,
նութիւն երկրաւորս · և
առանց աղմկի հնազօրդ ։
Ա՛ր յամի ամենեքումբեք
համեստութիւն և մեծաց և
փոքունց դաստիարակ ։
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն լուսաւորութիւն
քահանայական շնորհին ։
զառաջնորդական միտս ի
Տանդարտուեր ունի · և ոչ
տայ Թոյլ ցասմամբ շար
ժել լեարկուն ի ի Թշնա
մանս · անդիսաձիլ զոր ինչ
խորհրդոցն և ամբարտա
Ա՛ՒՐ
էանիլ ի ցասումն ։
Տ Ե Ղ ՈՒ Թ Ի Ւ Ն մտայոյզ եղեալ
բատքի աւետարանութեանն
ուղղէ զՀրամանս իրացն
աս սովին դխոսութիւն , և
այնպէս լուսաւորեալ ի Տի
զուին ։ Ա՛ՒՐ զի տեսցեն զը
գործս ձեր բարիս ասէ տրն
և փառաւորեսցեն զՀայրն
։ ձեր որ յերկինս է

որ խոնարհեցաւ յերկինից
Հաստատելոց սրբոց ի նա.
ըստ հրամանի մոեծմանց հա-
յոց. որ ի Հոգւոյն սրբոյ
պարակաց. որ զհոգևոր
օրինաց հանդարտութեամբ
ձառէ. և հրեշտակ խաղա
ղութ լինի առ ամ լսողսն
և անուն նոն փառաւորի։
Այլ ի հեզոյն և ի մարդա
սիրէն այ փառաւորեալ
վերագրի ի կեանս. և լսէ
ի նոնէ՝ Եկ հաւատարիմ
ծառայ և հեզ. որով ի սա
կաւուդ հաւատարիմ եաս,
ի վերայ բազմաց կա
ցուցից զքեզ։

Յեզուի կերպարան փա
ռաց է նոն, և գիւտք հան
գըստարար յաւիտենից.
որ խրտովք դարմանովքն
ի ձեռն հեզութեան խրոյ
վանք երկնաւորից աերկ
րաւորաց. մոեծմանց հա
ւատացելոց սրբոց ի նա.

խոնարհութեան, ժուժկա
լութեան, և ամ բարեաց։
Յեզուի՝ սրբութեան զգեստ է
ողք մերկացան և իբաց ըն
կեցին զաշխարհական ըղ
ձանկութիւնան։ Յեզուի
մեծ քան զշուք և պատ
կառ է ի բազմաբոմս հրա
պարակաց. որ զհոգևոր
օրինս հանդարտութեամբ
ձառէ. և հրեշտակ խաղա
ղութ լինի առ ամ լսողսն
և անուն նոն փառաւորի։
Այլ ի հեզոյն և ի մարդա
սիրէն այ փառաւորեալ
վերագրի ի կեանս. և լսէ
ի նոնէ՝ Եկ հաւատարիմ
ծառայ և հեզ. որով ի սա
կաւուդ հաւատարիմ եաս,
ի վերայ բազմաց կա
ցուցից զքեզ։

Յեզուի կերպարան փա
ռաց է նոն, և գիւտք հան
գըստարար յաւիտենից.
որ խրտովք դարմանովքն
ի ձեռն հեզութեան խրոյ
վանք երկնաւորից աերկ
րաւորաց. մոեծմանց հա
յոց. որ ի Հոգւոյն սրբոյ
խոնարհութեան, ժուժկա
լութեան, և ամ բարեաց։
Յեզուի՝ սրբութեան զգեստ է
ողք մերկացան և իբաց ըն
կեցին զաշխարհական ըղ
ձանկութիւնան։ Յեզուի
մեծ քան զշուք և պատ
կառ է ի բազմաբոմս հրա
պարակաց. որ զհոգևոր
օրինս հանդարտութեամբ
ձառէ. և հրեշտակ խաղա
ղութ լինի առ ամ լսողսն
և անուն նոն փառաւորի։
Այլ ի հեզոյն և ի մարդա
սիրէն այ փառաւորեալ
վերագրի ի կեանս. և լսէ
ի նոնէ՝ Եկ հաւատարիմ
ծառայ և հեզ. որով ի սա
կաւուդ հաւատարիմ եաս,
ի վերայ բազմաց կա
ցուցից զքեզ։

Յեզուի կերպարան փա
ռաց է նոն, և գիւտք հան
գըստարար յաւիտենից.
որ խրտովք դարմանովքն
ի ձեռն հեզութեան խրոյ
վանք երկնաւորից աերկ
րաւորաց. մոեծմանց հա
յոց. որ ի Հոգւոյն սրբոյ
խոնարհութեան, ժուժկա
լութեան, և ամ բարեաց։
Յեզուի՝ սրբութեան զգեստ է
ողք մերկացան և իբաց ըն
կեցին զաշխարհական ըղ
ձանկութիւնան։ Յեզուի
մեծ քան զշուք և պատ

խոնարհութեան փոքրութի
ցան է. և բեռնին մեղաց
խաչելոցն յատուկ հեզոց
Յեզուի կերպարան է նոն
ոտից՝ անդ և պաշտօնեայն
իմ եղիցի. վասն որոյ հրաւի
րեաց զամենեսեան և ու
էաց յիւր արքայութիւնն
և ի փառան։ Արկայ ք տա
տիս ամ աշխատեալ ձըզ
նաւորական հանդիսիւք
և բեռնաւորք մեղաք յայ
պաշխարուի խոստովանու
թիւն, և ուսարուք յինէն
զհեզուի և զխոնարհուի.
և գտցիք հանգիստ անձ
ձանց ձերոց։ զի լուծ ս
խաչելոցն յատուկ հեզոց
քաղցր է. և բեռնին մեղաց
Յեզուի կերպարան է նոն
ոտից՝ անդ և պաշտօնեայն
իմ եղիցի. վասն որոյ հրաւի
րեաց զամենեսեան և ու
էաց յիւր արքայութիւնն
և ի փառան։ Արկայ ք տա
տիս ամ աշխատեալ ձըզ
նաւորական հանդիսիւք
և բեռնաւորք մեղաք յայ
պաշխարուի խոստովանու
թիւն, և ուսարուք յինէն
զհեզուի և զխոնարհուի.
և գտցիք հանգիստ անձ
ձանց ձերոց։ զի լուծ ս

միաւորեալ՝ ի նորոգող
հոգիդ և հնազանդութիւն
Պաղտրութիւն խոնար-
տութիւն։

ոտից։ ապաւեալ յայմ վըշ
նապարհօք յերանութիւնն
առաջնորդ։ որ ուղիղ ա-
ջոմիի սայ։ Այլ բարեաց
դառն ցաւոց որ զառող
րութեան։ Այլ բժիշկ
ցուցիչ զաղեխուրն բա-
և հնազանդութիւն՝ վայել
Պաղտրութիւն խոնար-
ձանապարհին։ զի

ունին բան արդարութեան
և ողիղ զդնացս մարդկին
թիւք ընուն զսիեզերս։
նմանեալ որ ձառագայ-
զոզուճ։ Որ լուսաւորաց
հաւատս աւետարանին քա
մարիս իսաստուածն քո ի
երկոյթ թշնամանին՝ ձըշ
և զանդուածե փշրեցան։
յատար եղեն գանձք ան-
ղընձիք անհատուածե։
և նիզք երկաթիք անհնա
խորտակեցան դրունք պղ
սիրոյն երախտեօք։ Որով
և անաղտ վարուց անբիծ
զանդուածե և ողջախոհուածե

ցաւոց։ Այլ ի բազմաբոյս
առաքինութիւն ի բազմա
դով կեանն ուրախանան։
և փութոյեալ ևպակեալ՝
զանձառ զոյն զգեստուն
ի ձեզ յանպատում և յան
անց կեանն։ որ պատրաս
տեալ է ամենայն սրբոց ի
խորանան յաւիտեանից։

Ի բազում և առաւել ի
ոչ ձաշակ քաղցրութե
և խոնարհութեան և հնա
լինին։ Այլ յերկոցունց
հատատութենէ կայ ընդ
աջմէ այ նը և անարատ։
ոչինչ ունելով զգ ձախ
կողմեան դժնդակութիւն։
այլ զաջակողմեան արուեստ
ի որք զայս ունին, քե
նման են հեզոյն և խոնար
հին առ արարածս։ և պը
սակին երանութիւքն ի խը
նամոց նը սիրոյն հեզք և
խոնարհք սրտիւք յամե
նանը Աստուածութենէն։
Այլ ազատեալ ի դառն
վշտացն և ի յաւիտեանից
առնչանացն, յանանց խըն
դութիւնս և յանհամեմատ
բարեխառնութիւն վայելե
ցուցանէ։ Ո ի բազմաբոյս
առաքինութիւն ի բազմա
դով կեանն ուրախանան։
և փութոյեալ ևպակեալ՝
զանձառ զոյն զգեստուն
ի ձեզ յանպատում և յան
անց կեանն։ որ պատրաս
տեալ է ամենայն սրբոց ի
խորանան յաւիտեանից։

մեծի աւուրն։ Փութայր առաքեալն ի հանդերձեալ
աստուն՝ ի հանդերձեալ տաճարն, եւ յոյս հաս
խնամոյ։ Ուղղութիւնն անդորրութի՛ւ ի դարմանս
Քաղցրութի՛ւ եւ խոնարհ
համ վշտապնեալոց։
դաւորաց, եւ սփոփանք
սարակ։ Խիթարիչէ սը
գաւորիչէ ի լուրն առա
ունս արդարութե։ Եւ կամ
համ ամենայնի։ Ցաւոտեցուցիչէ սարսուռ
ցեալոց պարգեւատու շնոր
հօք։ որ դառնան յիրաւ
մարտասիրաց է ժողովիչ,
բարեշուք։ Ցրուեալոց շըր
դոլաց սուտ եղբարց համ
մաց, եւ յանդիմանիչ սպրդ
ցիչէ ճշմարիտ բարեկա
տու գանձի է խնամատարե
ցուցիչէ անդիտութե, և
շնորհացն բղխման։ Ջեռա
դաւորիչ՝ ի ճշմարիտ քարոզու
Ծանկ ճշմարիտ քարոզու
անդորրութի՛ւ ի դարմանս
Քաղցրութի՛ւ եւ խոնարհ
համ վշտապնեալոց։
դաւորաց, եւ սփոփանք
սարակ։ Խիթարիչէ սը
գաւորիչէ ի լուրն առա
ունս արդարութե։ Եւ կամ
համ ամենայնի։ Ցաւոտեցուցիչէ սարսուռ
ցեալոց պարգեւատու շնոր
հօք։ որ դառնան յիրաւ
մարտասիրաց է ժողովիչ,
բարեշուք։ Ցրուեալոց շըր
դոլաց սուտ եղբարց համ
մաց, եւ յանդիմանիչ սպրդ
ցիչէ ճշմարիտ բարեկա
տու գանձի է խնամատարե
ցուցիչէ անդիտութե, և
շնորհացն բղխման։ Ջեռա
Քաղցրութի՛ւ եւ խոնարհ
հոգի՛ւ եւ հնազանդութիւն
միաբերաբ՝ զժողովս Քրիս
նաբորաց խիսասին ունի.
եւ ոչ թողու քակտիլ ի՛
միմեանց։ Քաղցրութի՛ւ
եւ խոնարհութի՛ւ եւ հնազան
դութի՛ւ ընտանեցուցիչէ
օտարաց եւ զդաստութիւն
մերձաւորաց։ Նոյնասուի
ամբարտաւանից եւ զօրուի
հեղգացելոց։ ցածուցիչէ
համ սոսկալից, եւ զարթու
ցիչէ կենացն յուսոյն։
որ ի մեզացն ազատեցու
ցանէ ի ծառայութենէն։
Ո՛վ պատճառք է համ հո
դեւոր ընդհաց, եւ խափա
նիչ կորստեան միասակար
խորհրդոց եւ գործոց։
Քաղցրութի՛ւ եւ խոնարհ
հոգի՛ւ եւ հնազանդութիւն
միաբերաբ՝ զժողովս Քրիս
նաբորաց խիսասին ունի.
եւ ոչ թողու քակտիլ ի՛
միմեանց։ Քաղցրութի՛ւ
եւ խոնարհութի՛ւ եւ հնազան
դութի՛ւ ընտանեցուցիչէ
օտարաց եւ զդաստութիւն
մերձաւորաց։ Նոյնասուի
ամբարտաւանից եւ զօրուի
հեղգացելոց։ ցածուցիչէ
համ սոսկալից, եւ զարթու
ցիչէ կենացն յուսոյն։
որ ի մեզացն ազատեցու
ցանէ ի ծառայութենէն։
Ո՛վ պատճառք է համ հո
դեւոր ընդհաց, եւ խափա
նիչ կորստեան միասակար
խորհրդոց եւ գործոց։
Քաղցրութի՛ւ եւ խոնարհ
հոգի՛ւ եւ հնազանդութիւն
միաբերաբ՝ զժողովս Քրիս
նաբորաց խիսասին ունի.
եւ ոչ թողու քակտիլ ի՛
միմեանց։ Քաղցրութի՛ւ
եւ խոնարհութի՛ւ եւ հնազան
դութի՛ւ ընտանեցուցիչէ
օտարաց եւ զդաստութիւն
մերձաւորաց։ Նոյնասուի
ամբարտաւանից եւ զօրուի
հեղգացելոց։ ցածուցիչէ
համ սոսկալից, եւ զարթու
ցիչէ կենացն յուսոյն։
որ ի մեզացն ազատեցու
ցանէ ի ծառայութենէն։
Ո՛վ պատճառք է համ հո
դեւոր ընդհաց, եւ խափա
նիչ կորստեան միասակար
խորհրդոց եւ գործոց։

ողորմութեան սիրոյ նորա
զամ անդամոյն առ դրան
տակաց ՚ի անթիւ ուխտ
լսելին ընդ ՚ի ա՛ն ե՛ւ
ձե վարուց՝ խառն ընդ
ո՛ Խաբանուի Տէ՛ւսոյ և
և սրբոյ խոստովանու
կատարեալ տպաշխարհ
ել և ՚ի շինուի կամացն
զբօն և կանխել ՚ի սէր
յրնտրոզական միտս. առել
տակուբ։ Ո՛ կամս բարիս
իւրաքանչիւր զէնս նո
անծախաբար այն՝ որ տա
դիտութիւն։ յորմէ բաշխի

ուքինութիւն։

Ա՛ Խաբանուի Տէ՛ւսոյ
և ընդ վարուց՝ աղերսիւ ն
դորութեայ և աշխուժ ա
ւատ. և ՚ի նմա բնակի յոր
ՏՏ ՚ի մի կամ քի և ՚ի մի տ
՚ի նուիրաբ Տիսոսոսին
Ո՛ մարուի ՚ի լքա։ Նոյ 2 • 19։
որ առնամ անդամն յար
ունին զերախտիս սիրոյն
ռաղջ անբիծ և անարատ
և ընդ վարուց ։ Ո՛ ի ա
միաբանութիւնք Տիսոսոյն
ամ երանութիւնք. ուղիղ
լեն ՚ի քո սքանչելի և ի

յանհամեմատելի վայե
նատոր առնոյ Տիսոսոյ
վերնոյ ՚ի դասուն
Ո՛ զանել ՚ի դասուն
թիւն։ Ա՛ զասեալ ՚ի դասուն
յամենասուրբ Երրորդու
ին երանութիւնքն պահին
քինութիւն ունին, կենդա
զարդարս, այլ զմեղաւորս
ղոյն։ Ո՛ ընդ զայս վարս առա
տացեալ աւետեցին առաջ
խաւանողաց և ապաշնո
լութիւն, ՚ի զի ՚ի կոչել
ընդ քաղցր լծով ապաշնո
խոնարհեալ Տիսոսոյին
լանեալ բանին։ Ա՛ ընդ
և մեղաւորացն և ընդ ՚ի
զանդիջին և ամբարշտացն
ապահաստատորացն անհնա
բաւ բարիսն։ Ա՛ փակի՛
բաշխանս արքայութեան։
ընդ ինքեան ունելով զան
՚ի մեռանել, որ ունին զՔ
Քաւուն բաց ՚ի կենսաբեր
վարձս ըստ առաջնոցն։

դործս այդոյն որ առնուն
և պղերգաց ձեռնաւոր ՚ի
բուն ամենագիտ Տիսոսոյ
կան առաքինեաց։ և սրբ
նատոր անմոռաց և օգնա

սիրոյն քո։

տեղեաց զի հասցեն աք
թիւնս։ և ամի՛ զդարձ
սիրե զբարեկամն ի քարու
ու առ երախտաւորս ։ սիրե
դարմանիչ օտարաց։ սիրե
նուիրէէ ընտանեաց եւ
և օգնական տկարաց ։ սը
դաստիարակ է մեծամեծ
ձաւորս եւ հեռաւորս ։
ռատապարգեւ է առ մեր
ած եռեռացն քէ։ Օ՛ ի՞ն
անբիծ երախտաւոր սիրոյն
ողջուէ։ անարատ սուրբ
րոյն , և հանդստեան ա
միաբանութե ։ մայր է սի
պէտս ունի ։ որ կապէ

Ա՛ստուածոյ և Գ՛թութեց
յանունդ կէանան։

մեմատ բարեօքն բերկրե
նին, միանձնեաւորս անհա
ի դառն տանջանաց գե հե
րդութեն։ Ա՛զատեալ
սակի՛ ի խնամոց աբ Ա՛ր
կենդանի երանութեն պա
եաւով և սուրբ վարուք,
ունի զսէր Հոգւոյն Հա
մի քի։ Օ՛ ի որ այսպիսի
անբիծ երախտաւորն

փառացն ։ սիրօղաք ըս
րոյն ։ վառեալ յոտ
ըախտէնն խնամոց աբ սի
միաբանեալ ընկերաբար յոտ
յանձառ օրհնութենն ։
ժողով՝ ի նա աստ սրբոյ
րոյն ։ և վերին զօրացն
պատրաստեալ՝ ի բնակութի սի
մուր ե երկնային զօրութե
ո ձեզ, քաղաք սրբոյ
յանձնաբեր Ա՛ստուածոյ

Ա՛ խաբանութի Տէ՛ստուոյ
Հոգւո արիւնի։

կամ ոմն ոստ ի ծառոյ՝ ի
առեալ անպիտան լինի ։ և
ոմն անդամ ի մարմնոյ Տա
ալ և ի պատիժ մատնի։ և
չ միայն լինի հրաժեշտ ի
երանութեանց անտի ,
բանութենն և ի նոր վարուց,
Ա՛ստ ամ որ քակի ի միաբ
իրատանէին կարդի։
նութի առ չինութիւնա
անդամքն ի միաբանից զօր
միաբանութենն ընդունին
մեծացուցանէ։ և նոցուն
դուռն մտանեն պարգեւք
միաբանութ։ որ ազատէ և
բարեաց ամ բարեաց որ յա
վան

արիւնհեղութիւն անհամեմատ
տաց դեհէնին · Եւ մի՛շ
ալ ազատ՝ ի դառն վիշ
մեռանիլ Երկրորդութեան
սակի՛ ի խնամոց սիրոյն
կենդանի երանութիւնն պի
ունի՛ ի վե՛ր ան վարուց
դութիւն յանձն առացեալ
որ զայս Հոգեւոր
առաջ խնամոց սիրոյն։
նը անարատ անբիծ երախ
ղինաման գթութիւնէ առաղ
լի՛ է աւ բարութիւ · որ ունի
ի գործս Հանդստեան · որ
պղերգաց , և Հաստուցիչ է
արթուցիչէ քնեցից Ո՛
և յորդորիչ առաքինու
տուն և ամբծութեան ,
խնամարհաց · Պատ զաս
կայնամբատաց և ձեռնտու
ժուժկալաց և սրբիչ գի
ղեց և քաջալերիչ Համբե
ղոյ Ո՛ օրացուցիչէ
Խոշտանգանքէ անչնորհ
կալութիւնէ և նախանձու
կութիւն և մերժումն ոխա
Խայտառակիչ խորամանկ
տուէ և լուծիչ նենգութ
գնութիւնէ կռվիչ Հպար

լոց սփոփանաց։
տանդեղոց · և աւ նեղե
ասելուէ և անդորրիչ վէ
յութեան։ Ո՛րարացուցիչէ
Հաւատոյ։ Նոր երկնու
տուէ, շնորհաց թերահա
տուէ · յանդիմանիչ լրի
ռասուէ · խրիչ ագահու
վասուէ և յորդորիչ ա
ցուցանէն։ Խափանիչէ
ցաց և զարհուրեցու
զանձն · և զուտ՝ որ օտա
ձանձրութիւն որ վհատէն
գանայ էն զաղտաղատու
բառնայ զարհամարհ յան
անուշութիւն։ Ո՛ի դիմոյն
և պատուղ նոր անհամեմատ
ասելն նորա խնդուի · և
Ո՛թուի արմատ բարեաց
լոց և անուանդ մերձաւո
նքնադոց · խնդիր հեռացե
ծնողաց և յորդորումն ծը
առնբ սիրովն · յիշատակ
լոյն · բորբորումն անձկոյ
Ո՛լթուի խնամք է ար սի
ասելուէ · Եւ աւ նեղե
ասնդեղոց · և անդորրիչ վէ
Ո՛ստանիցուցիչէ
յութեան։ Ո՛րարացուցիչէ
Հաւատոյ։ Նոր երկնու
թեան և մուտք կենդանի
տուէ, շնորհաց թերահա
տուէ · յանդիմանիչ լրի
ռասուէ · խրիչ ագահու
վասուէ և յորդորիչ ա
ցուցանէն։ Խափանիչէ
ցաց և զարհուրեցու
զանձն · և զուտ՝ որ օտա
ձանձրութիւն որ վհատէն
գանայ էն զաղտաղատու
բառնայ զարհամարհ յան
անուշութիւն։ Ո՛ի դիմոյն
և պատուղ նոր անհամեմատ
ասելն նորա խնդուի · և
Ո՛թուի արմատ բարեաց
լոց և անուանդ մերձաւո
նքնադոց · խնդիր հեռացե
ծնողաց և յորդորումն ծը
առնբ սիրովն · յիշատակ
լոյն · բորբորումն անձկոյ
Ո՛լթուի խնամք է ար սի

իմանալեօք սրտիդ զքէրին փառացն։ Այլ պատ
ուական բարեացն շահիդ, եւ ի գո
ղութենէն առաքինութեանդ տալ
ըստեան. վրիպիլ ի մեծ
խորութիւն, զպղերգուն
տուն, զաղաւնի, զան
ցիպաւորութիւն, զՏպատ
կու, զամբարտաւանու
զանհնազանդութիւն, զբա
նութիւն, զանզգամու
զայդոցիկ օձ
արատութիւ, զյանդգնե
զայսպիսեան. եւ զնոսա
սերմանեալ ի միտս եւ ի
ջար սերմանիւք ի թշնամոյն
զբոյն օտարոտի. որ ինչ
դարուբ։ Այլեայլ զօրութիւ
ռաքինութիւն, պատուակ
եկեսցէ ի կատարումն
ի լուծն և յառաւելն. զի
յամուսն արդարութեան
րէ զամենայն անդամն
ղամենայն անդամն։ Ա
ոտ ի, 7. և յորդո
նադան. յոյ 5. 7. և զբոյս կանուխ եւ
ցօղով արբուցանէ զտունկս
րեւոյթք. և խաղաղ ևհեղ
մաքրին երեւելիք և անե
տակ արտաստաց. որպէս

ինորհացն այ շարժին վը
ի մեծաւ ցանկութիւն ի
հեալեն ի դնացս ջուրց։
մունս ոպ զճառս որ սրն
յամառութեան հաւատով
հաւանութեան հաւատով
նալեացն որ հաստատեալէ
ի հաւատան որ ի՝ սր , իշ
խանական կամօքն խնէ ի
զգայուեցն զնեսատարան
ե՛ի ներքս բերէ զառաքի
նու։ զսրբուին և զՀրշ
մարսուին ըստ ամենայնի։
Այլ զժնդակացն եկաք
մուան , և վառել զկնո
հակառակ չարին. և՛ իմայր
կործանել զհակառակն ար
դարուբ։ Այլ հրով կո
դոյն հալել զառանամ
նիւք ձմերային մեղաց խոս
տուեն չերմեռանդն սր
տասօք։ Ար արձակի՛
զանցիր խոնարհուին և
արմատ զքաղցրուին և
տասօք։ Ար արձակի՛
եամ ճշմարտուին ի քո
զանբիծ հնազանդուին
Այլ բարձրացուցանէ զոսան
հաւանութեան հաւատով
յամառութեան ամ
մունս ոպ զճառս որ սրն
ի հաւատան որ ի՝ սր , իշ
նալեացն որ հաստատեալէ
խանական կամօքն խնէ ի
զգայուեցն զնեսատարան
ե՛ի ներքս բերէ զառաքի
նու։ զսրբուին և զՀրշ
մարսուին ըստ ամենայնի։
Այլ զժնդակացն եկաք
մուան , և վառել զկնո
հակառակ չարին. և՛ իմայր
կործանել զհակառակն ար
դարուբ։ Այլ հրով կո
դոյն հալել զառանամ
նիւք ձմերային մեղաց խոս
տուեն չերմեռանդն սր
տասօք։ Ար արձակի՛
զանցիր խոնարհուին և
արմատ զքաղցրուին և
զանբիծ հնազանդուին
Այլ բարձրացուցանէ զոսան
հաւանութեան հաւատով
յամառութեան ամ

առ՝ի յաճուն բարեբար
ընդհալից բանին կենաց.
բարեբաց՝ ի մուտս օգուց
և՝ի մերմուն վնասակարց։

Եւ անտի ծագէ լոյս
յայտնիչ ամ քննուեց. և
զդաստանան ամ զգայ-
րանքն. և առնուն զձայ-
չական հոգևորական վայե-
լեցն. լինին ընտրօղք ըզ
լաւն անձանց. և առաջ
նորդին՝ի զգուշութիւն
իմաստից. և զդրունս բա-
նան իմաստից շնորհացն։
Եւ զգաստացեալ և լու-
սաւորեալ անվհեր փու-
թով հանդիսանան յըն-
թացս վերին կոչմանն։
Եւ պատրաստ ունելով
զօգտակար շնորհան հո-
գւոյ և մարմնոյ, ժառան-
գեացեն զառհաւատեալ
երանութիւնն։

Եւ բերանն բղխէ յիշեա
նական հոգւոյն զձիմա
րիս վարդապետութիւն առող
ջութե, անարատ ամբծուե,
անբիծ սիրոյն։ Եւ ընդ
նա գնան ամ վտակք իմաս
տուեն՝ի սրտէն յառաջա
ցեալ. արբուցանել և ապա
րարել զաշխեկան երիվեր
շնորհալից բանին կենաց.
առ՝ի յաճուն բարեբար
եւ՝ի մերմուն վնասակարց։

Եւ զի՛ի դէմս ամենայն
զգայուեցի՝ իմանալիքն
որ՝ի քէն շնորհօք ամ անշ
դամքն յարդարել և ապատ
շաճեալ աճէ՛ զաճումն այ
ոյն առաքեն ասէ։ կղ 2։18։
Եւ՝ի նմանէ բաշխին շը
նորհք իմաստուե յամ ան
դամն. յերևելի պէտան
և յաներևոյթսն։ Եւ՝ի
նմանէ ընկեն զհանճար
բարեաց՝ի մուտս օգտից
և՝ի մերմուն վնասակարց։

Եւ զի՛ի միամիտ խորհուրդն.
և հաւան կամօք գործել
զբարին. անոյշ և քաղցր
և լուսաւոր յորդորմամբ՝
ամենագիտ շնորհօքն քի։
Եւ հիշատակօք երախտեաց
սիրոյն սրբուե և հաճոյից
կամաց ան բարեբարի՝ ար
բանեակ լինիլ շնորհացն
՝ի փառս և՝ի պատիւ կէ
նաց տուողին։ Եւ գոր
ծակից լինիլ նոր բարերար
կամացն հանապազ և ձըշ
մարտիլ՝ի հաւատս. ա
ռաղջ ոք անարատ և անդ
բիծ երախտեօք հաստա
տեալ կալ։

վերինն կոչմանն առ Հայրն
ցուցանէ ընդ Հանապազորդ
Շմարիտ Հաւատոյն ընթա-
զանազան։ Այլ ի ձեռն
թայութիւնն զանձառուն և
յոյսոյն։ և զդարմանս ար
ցուցանէ զեզեզ Կենդանի
տոյն քարոզութիւնէ բանին
կարպէ։ Ո՞ ի ձաշակէ լու
և՝ ինեղբօ՛ ի խնամս նորա
առնէ ողորմութիւնս փրկչին։
լոց գիւտան։ և մերձաւորս
հիւն տեսանէ զկորուսեա
Այնուհետև լուսաւոր շնոր
անբիծ և անարատ։
առանց վնասուց տուժից
խնամքն։ որ պահէ զնա
էն նորա կենդանի սիրոյն
բունն։ և յոյս ուրախու
նայելովքն յիշատակաւ սիրո
նէր, ստոյնպէս որ յատակ են
ըն՛ որ մերձենայ՛ ի բիւրա
լոյս արդիականն՛ ի մեջ
Լսակ որ բանայ զաչս իւր
զաւանութի էարին։
զնա՛ որ քաղցրացուցանէ
ի՛ քիմն բերանոյ իւրոյ։
ունի խորհուրդս մեղու ունել
յիշատակ սրբոցն սիրոյն
այլոց ի բարիսն։ Այլ ըղ

վերինն։ առաջնորդել և
վարս։ և զգուշանալ յայր
փոխել զինքն ի շմարիտ
տուին մոլորակաւն։ և այ
և բառնալ ի մտաց զիմաս
դեմ էարին զուղղութիւն։
քինանալ, և յորդորել ըզ
զինաւոր հաւատակից առա
պետուքն ի ՀՕ։ զոր
յայտնեն նշոյլք վարդա
քեն մերձենայիք էարին։ զոր
թեանն անուն, և որ այլ ա
թեամբ ի շմարտու
բեմէ, և զարհաւիրս, հար
կուքի, և զողոքանս խա
զայնդինուն, զայտիշատ
հետց։ զնորամանկութի,
պատաղինուն նր յատիշատ
այ Քնարիւք իւրովք զըս
Ասաի 12։37։ Ասաի որդին
ղութին ուսաի բեկուածն է։
բեւեռացանէ զգայիմակ
ցանէ զաղտեղութին և է
յայտնէ զմոքին։ և ցու
որ Հալածի զնաւաւար էէ
որպ Ճրագարան լուսոյ։
քաղցր պողուէ։ Այ զի բա
թանն է Շմարիտ բանին
բուսոյն և ատ ծաղիկս ա
նուշահոտս վայելչացեալ

ամենակալ. և որդին բա
րեբար. և Հոգին կենդա
նարար. որ անճառէ մե
ծութի փառացն: Ա. յլև
դունդք վերին զօրացն ե
ղեն փեսաւէրք որդւոյն
այ և աւրհնք մերոյ փրկու
թեա. և քաջալերեն զսի
րելեան այ. որ փրկեաց զը
մարդիկ ի մահուանէ մե
ղաց. Օ՜ ի ուրախութի
եղեցի յերկինս, որք դառ
նան առ ած և ապաշխա
րեն: զոհ 15։10: Այլ որք
Հաւատացին յած եւ Հա
ճոյացան նմա, արար զնո
ժառանգակիցս իւրոյ ար
քայութեան: Օ՜ ի ասաս այժմ
ճշմարիտ Հաւատով կատա
րեցին զբան նր. և ուստա
ցին առաջնւոյ և անարատ
արբուքեամբ. անբիծ և
րախտեօք նր սիրոյն այ:
Օ՜ ի որ զայս վարս ստա
ցեալ ունի յանձին, ըստ
ամի ճշմարտեալ կենդանի
երանութիւնքն պատկեսցի
ի նր Լուսորդութենէն.
և աղաւթեալ ի դառն տան
Քանաց, ի մշտնջենաւոր

Ճխա էջ

Այլ կցորդ հղեն նր չար
րիսն ըստ աւետարանին քի:
րեաքն. առնելով միշտ զբա
նեցն. որ ի կամ նորա վարեցան
յՏէր. և զինուորեցան Տ
գեղոր զինուք ըստ դէմ չա
որ ի կամ նորա վարեցան
դութեան իւրոյ այնոցիկ
դոյն նր չար յանձառելիան:
ծոյն, և ի պարգեւս Տ
ի գործանս Տօրն երկնա
նր սիրոյն որդւոյն այ, և
նր ինովաւ Հպի ի գերիս Օ՜
րութեան լուսոյն այ:
Հանդստեան ըստ քաղ
վերին կոչմանն յօթևանս
ընթացիւք ընթնայ ի կէտ
Հանդստեան լուսոյն այ:
և յանՀամեմատ բարիսն
վայելեսցէ:
Այն աչք Հաւատով սրբ
բեալ, տեսչութի խնա
մոցն նշոյլք է լուսոյն ան
սպառ ուրախութեանցն:
Ար վառեալ լուցանի լու
սովն արեգականն արդա
րութե. որ լուսաւորէ զամ
նբս, և մերձաւորս առնէ
ի սէր ընորհաց իւրոց. և
բառնայ զխաւարային մո
լորութիւնն: Ար անսխալ
ընթացիւք ընթնայ ի կէտ
վերին կոչմանն յօթևանս
Հանդստեան լուսոյն այ:
Օ՜ ինովաւ Հպի ի գերիս
նբ սիրոյն որդւոյն այ, և
ի դգուանս Տօրն երկնա
ւորի, և ի պարգեւս Տ
դոյն նբ յանձառելիան:
Ար ոտ զվիճակ ժառան
դութեան իւրոյ այնոցիկ
որ ի կամ նորա վարեցան
յՏէր. և զինուորեցան Տ
գեղոր զինուք ըստ դէմ չա
րեաքն. առնելով միշտ զբա
նեցն. որ ի կամ նորա վարեցան
ծոյն, և ի պարգեւս Տ
ի գործանս Տօրն երկնա
նր սիրոյն որդւոյն այ, և
նր ինովաւ Հպի ի գերիս Օ՜
րութեան լուսոյն այ:
Հանդստեան ըստ քաղ
վերին կոչմանն յօթևանս
ընթացիւք ընթնայ ի կէտ
Հանդստեան լուսոյն այ:
և յանՀամեմատ բարիսն
վայելեսցէ:
Այն աչք Հաւատով սրբ
բեալ, տեսչութի խնա
մոցն նշոյլք է լուսոյն ան
սպառ ուրախութեանցն:
Ար վառեալ լուցանի լու
սովն արեգականն արդա
րութե. որ լուսաւորէ զամ
նբս, և մերձաւորս առնէ
ի սէր ընորհաց իւրոց. և
բառնայ զխաւարային մո
լորութիւնն: Ար անսխալ

ցեալ ունի յայ, ի վե՜ր ամ
ատս Տ ի որ զայս շնորհ
ած ես սիրոյն՝ երախտեօքն ի
անբիծ անարատ. խնամով
տեսուչ, առաղջ անձամբ.
նահապետական խնամալի
Աւ՞րհնէ հատցէ յանքոյթ
հոգեւորօք և մարմնաւորօք
ի խաղաղութիւն ըստ ամ
րեալ յաշխարհի, ի շինուի
ի՛ թուս ոք հոգւոյն վա
Երրորդութեան Աշմարտել.
անբիծ հաւատով ի տէրն
զարբութիւն վերարկուն.
զանկութիւս, և զբեցեալ
յինքեանց զաշխարհական
զայնոսիկ՝ որ մերժեալ են
նէ անմահական խնամովք
թիւն. և զուարթացուցա
և ծաղկեցուցին զզգայու
շուկեցն շնորհօք լնու միշտ.
աստուա լուսաւորչէ. և ի նմ
որ և զտեսիլ աչացն հան
էլապէս յանձանց անտի.
անմատոյց՝ ոչ մերժի սքան
բարուքեն։ Աչն լոյսն ահեղ
Ճառ Ճաշակօքն ի բարե
լցուցանէ կենդանի և ան
դուսն կարօտութ անձկոյն
լեալ ացն։ զի և զփափա

ամ հաստատեալ ի հաւատ
ի պաղատանս խոնարհ սրտ
ի հանապազ կանխեալ
երեւելեացս լոյս՝ նորա՛ն։
ոյ մանկութեան մատու
ատսուօք զաղօթիւն մատու
ցանեն այ ի բոլոր սրտէ։
Յաչացն հեղուլ զարտաս
ուաց հոսանան. որ ի ձեռն
զթոյ և անձկոյ յատաջա
գայի ի նշուլից շնորհաց
ածեսեացն. որ բառնայ
զվիշտս և զվտանգս ի բեռ
նաւորաց. և լնու բարուքեա
յորդառատ զգլմամբ. և
ընդունարան լինի սրբ
գեալն. որ յայտնէ զճաճ
կեալ և զանբննին սի
ամ ամ համբերութիւն։
Ճմարտեալ անքակ սրբ սի
լով ինեղութեան և յան
դորրու։ Ճ ՚ի՛ութին ըզ
պատիրս ողբանաց և զգ
խիտ բռնութիւն՝ կատա
րեալ ժուժկալութիւն։ հա
նապազ ակն կալեալ յինա
մակալ աջոյն. որ զօրացու
ցանէ զյուսացեալս իւր.
որ իմանալեաց աչօք ե՛
երեւելեացս լոյս՝ նորա՛ն։
ի հանապազ կանխեալ
տիւ և ջերմեռանդն սր
ատսուօք զաղօթիւն մատու
ցանեն այ ի բոլոր սրտէ։
Յաչացն հեղուլ զարտաս
ուաց հոսանան. որ ի ձեռն
զթոյ և անձկոյ յատաջա
գայի ի նշուլից շնորհաց
ածեսեացն. որ բառնայ
զվիշտս և զվտանգս ի բեռ
նաւորաց. և լնու բարուքեա
յորդառատ զգլմամբ. և
ընդունարան լինի սրբ
գեալն. որ յայտնէ զճաճ
կեալ և զանբննին սի
ամ ամ համբերութիւն։
Ճմարտեալ անքակ սրբ սի
լով ինեղութեան և յան
դորրու։ Ճ ՚ի՛ութին ըզ
պատիրս ողբանաց և զգ
խիտ բռնութիւն՝ կատա
րեալ ժուժկալութիւն։ հա
նապազ ակն կալեալ յինա
մակալ աջոյն. որ զօրացու
ցանէ զյուսացեալս իւր.
որ իմանալեաց աչօք ե՛
երեւելեացս լոյս՝ նորա՛ն։
ի հանապազ կանխեալ
տիւ և ջերմեռանդն սր
ատսուօք զաղօթիւն մատու
ցանեն այ ի բոլոր սրտէ։
Յաչացն հեղուլ զարտաս
ուաց հոսանան. որ ի ձեռն
զթոյ և անձկոյ յատաջա
գայի ի նշուլից շնորհաց
ածեսեացն. որ բառնայ
զվիշտս և զվտանգս ի բեռ
նաւորաց. և լնու բարուքեա
յորդառատ զգլմամբ. և
ընդունարան լինի սրբ
գեալն. որ յայտնէ զճաճ
կեալ և զանբննին սի

Հոգ զարմանին Հանապազ
կատարեալ այ։ Այր շնոր
ձակեն արմատս ի սիրտս
փրկութե։ և՝ի նմանէ սո
ստոյն քաւութե և սրբոյն
ծառայն կենաց և Հաս
մարտեալ՝ ընդունելութի
սելիք Հաւատով ձըշ
տութեան ի վերս Հոգւոյս։ Հաս
արեալ ամենեքին Հա
յերդս Հոգևորս։ Հաս
նոցն վառեալ բորբոքին
պատրաստութ զուարթ
կոց բանակ առեալ, եւ
Ելնդ և գունդք հրեշտա
նաբ զԱրարծուին։
որք սրբութ գովեն զամ
երանոց ընթ պաշտօնեից։
րեն ոտ յանդղ խնկոց ի՛
գաւորին անմահի, և բու
և անդ հնչեն փառք թա
մոսաց և զօրհնութեանց։
զանուշահոտութի զտաղ
ծաղկեալ՝ի՝ներքս բուրվ
Ալր կատարեալ սրբութ
ըստ Հոգևոր օրինացն։
դարութին և իրաւունք
խառնեալ։ և ել նր ար
շութե անարատ վարուց
երկիւղիւ եւ խնդութե

Ի

Հատց ի մուտս զգու
սելիք դրունք ես Հա
իւր ի զօրութի՛ն քո
տուչ պատրաստել զկող
բուե։ և ձկմարիտ զգաս
մէջ ածեալ զկատարն սրբ
պատկն պարծանաց։ և ընդ
ո՛ի գլուխ իւր ունի զղ
թիւն որդեդրութեանն։
հեկէ իւրմէ զՀաստատու
նիշ խաղաղութե, և յայ
էին մերոյ քի իւրովք փա
մարդն զկերպարանս փըրկ
պատգամացն աւետիք։ և
մտանեն ընդ այն ածային
մովք երախտաւոր սիրոյն,
սրբութի՝ անբիծ խընա
յաւուղջութի և յանարատ
Հաճաւով Հնազանդեալ
լսելիք անխարդախ
ի բարին։
թախտ թեամբն վայելել
ջենաւոր անհամեմատ ու
դառն տանջանաց, մշտն
կեացի։ Այն ազատեալ՝ի
նաբ Արարծուէն պատ
ած ի մեռելոց։ Ամէն։

ձեռ ի նոր փոսացան. և ոչ
ետ օր ի ծով, և խոնարհ
զորդի, և իմանալ զհոգին
դիտել զօր, և ճանապարհ
նոցանէ յառաջագոյն
դեռ օրինացն։ Ո՞վ ի՞նչ
հոգւոյն ետ զանձն
դիտել, արբուցանէ
Աեամբն ի հոգևոր
Լիւ ճշմարտեալ անուշ
թախտօր սիրոյն։
առողջ անարատ անբիծ
դիտել և խնամոտել։
ոսլ հոտոտեցին զհոտ
Լիւ հոտոտելիք հաճ
բարիոն վայելեցէք
խապատ։
տանջանաց, յանհամեմատ
Լիւ ազատեալ ի դատն
սատորութիւն պահակեցիւ։
մենաբեր Լորմորդութէն լու
դանի խնամոք սիրոյն յոյ
թախտօր սիրոյն. որ կեն
առողջ անարատ և ոչ
յորդորէ հոգևոր օրինացն
բանա. և ի ճնազանդութիւն
որ սրբէ զմիտս և զղեցիկ
մուտ ի առանց բանի.
որ ի բերանոց լսէ
Լիւ ունկին սրբոց բանի

զոյան լսէ և ոչ զբարին։
սելիս սրբութիւն ունի,
մեռս։ այսպէս որ զայս
պէտս զիտացն և ոչ ըմ
զիւրեանցն լսես զատ ի,
և զբարն։ Ով այլասերութիւն
տել և ճանաչել զբարին
սաեղծու զզգաստն դի
յինքն ամփոփէ. որ վերայ
սելիք ճշմարտեալ զոյան
հանդամանան։
նիւթոյ հրոյն ունի ըմ
էադոյն ժրութեամբն. որ
մուն արտաքս հանեն լս
Լիւ զգիմնդակացն բեր
յաշուառն առաքինութ։
զանդս մտաց և զգայութ
ծաղիկ ի կենաց աղբիւրին
ետուալ վառիչեն ոստգ
սելիք ճշմարտեալ ի
իւրոյ։
բանութիւնն սբ անուանն
դարեալ պահէ ի փառ
սատ զամենայնս։ և յար
հորեն զբարերարն աշ որ
նման։ Վոհանան և փառա
ի հոգի նր, ուրախ են ընդ
ալ։ Լիւ ամ արարածք
և պարարին ի ցօղս հնգ

նի ան արտաքս հանելով
զնոսա. եւ ասեն ցնոսա
թէ մեք արդարեւ եղբարք
մունք են, որոշեն զնո
յ՚ի բաց Տոտով սբ. ընդ հրամա
յական բանիւ նորա։
Այլ այլանդակք և այլա
հաւատով՝ որոշեն զՏո
կենաց և մահու. զարքայ
ուեն և զդժոխոց. զսբր
բուեն և զապականու
զարդարուեն և զանխրա
ւնութիւն։ Ամանոյ գովուք
եւշնորհօք բուրէ. եւ ամանոյ
պարսաւանօք զազիս։
2 կոր 6. 8։ Ո՛ ոմանս վայել
ջացեալ յերկրէ ամբառնայ
յաւէտ. և զոմանս՝ իվայր բե
րեալ և խոտորեալ՚ի վին
կորստեան ընկիանու։
Ո՛ ոտոտեալք Հաւատով՝ ճանաչէ զսբ
դիս լուսոյ և զսբդիս խա
ւարի. իմանայ զսբ խնամս
իւրաքանչիւր ուղղուե։
Ա՛ր այլանդակք և այլատ
հաւատով՝ որոշեն զՏո
կենաց և մահու. զարքայ
ուեն և զդժոխոց. զսբր
բուեն և զապականու
զարդարուեն և զանխրա
ւնութիւն։ Ամանոյ գովուք
եւշնորհօք բուրէ. եւ ամանոյ
պարսաւանօք զազիս։
Ո՛ ոտոտեալք Հաւատով՝ ընդ
թացուցանեն զմեզ յար
քայութիւն երկնից. և բա
նան զդրունս կենաց որ
առ սբ Երրորդութիւնն
անձկացեալ են. ըստ ինքեան
ունելով զառաքինութիւն
մտանեն՝ ինչա խաւարնոյ
գտանեն զնա։ Այլ իմաս
տութիւն որդւոյ խորանն է
նր ծննդութիւնն. զի որ Տր
պին՝ ինչա գաւանութիւն,
մերձեցուցանէ յինքն և
ճանաչէ զՏոդին սուրբ զՈ
ստիչն բարեաց՝ ի ձեռն
ճշմարիտ հաւատոց որ ցու
ցանէ զլոյս աճումբեն։
որ շնորհօք զատուցին
լուսաւորէ՛։
Ո՛ ոտ գիտութ՚ վերաբեր
ըն՚ զմեզ ըստ վերին զօրս.
վառեալ յօրինութիւնս Տր
՚ի բարձունս. Տր և ոգոյդ
և Տոդւոյն սբոյ ճշմարիտ
հաւատովքն։
Ո՛ ոտ իմաստութիւն հաւա
տոց՝ տայ ճանաչել զՏայրն
ամենակալ և գիտել զսբ
դին մարդասէր գոլ և զսբ
Տոդին սբ պարգևատու։
Ո՛ ոտոտեալք հաւատոց՝ ըն
թացուցանեն զմեզ յար
քայութիւն երկնից. և բա
նան զդրունս կենաց որ
առ սբ Երրորդութիւնն
անձկացեալ են. ըստ ինքեան
ունելով զառաքինութիւն

տաց և մարմնոց. որ զիւր-
ՀԱՏ ՈՒՐԱԽՈՒԹԵԱՆ ԵՐԿՆԻՑ։

Ձեռք Աշմարտեալք Տեառն գործարան են մեր
ստեղծեալ, զի գործեսցուք զբարիս զոր պատրաստեաց Աստուած, զի նովաւ գնասցուք։ Ձեռնտու գէորգեայ, զբեկիեալն պահ՝ ոչ՝ զանկեալն կանգնէ, զակատացեալսն զօրացուցանէ։ Ձեր գործ ձեռաւք, զի բաւական լինի տալ իւրաքանչիւր ըստ չնորհելոյն նմա յայ առաջնու թեան առ ի շինուածն։

ՀԱՒԱՏՈՑ. ԷՓԷՍ 4. 28։

Ձիշխելով զառաքելոյն ասելն և զառնելն. զի ասէ, և որ ընդհուն հին պաշտեցին ձեռքս այս հանպղ։

ԳՈՐԾ 20. 34։

Ձեռք սուրբք Հաւատով՝ բուրվառք են անուշահոտ խնկովք ի հրոյ հոգւոյն սրբոյ. բուրեալ ի բարի գործ հեռաւորաց և մերձ ձաւորաց ի վայելս. ի վեր ամբառնալ ամենայնիւ և գոհութիւն ընծայել Աստուծոյ։

Ձեռք Աշմարտեալք Հաւատով՝ իբարի գործ առաջի անարատ անբիծ երախտեօք սուրբ սիրոյն, հանդերձեալ աշխարհին մշակ ի պատրաստեալ վայելեցից ի բարիս անտի անհամեմատ ուրախութեն դէհենին, մշտնջենաւոր զատեալ ի դառն վշտացն աշխարհի։ Ձի՞ ձեռք Աշմարտեալ պատ և անվախճան։

Ձի՞ զնչեան անուշահոտ վարք անուցանէ առաքի նուէրն. մինչև հատցեն ի չափ հասակի կատարմանն քրիստոսի. ժառանգորդ լինիլ անուշակ արքայութեան։

Ձր Աշմարտեալ են ի հատուցան լուսաւոր և նոր վարք, անարատ և ամբիծ երախտեօք սիրոյն։ Ի Ո՞ր զայս շնորհալից հոտս առաքինութեանն ունի ի վեր այլոց նը վարուց, կենդանի եկեղեցի Աստուծոյ, ի նմա հաստատեալ և հիմնեալ ի քրիստոսէ։ Ձի՞ զնչեան անուշահոտ վարք անուցանէ առաքի նուէրն. մինչև հատցեն ի չափ հասակի կատարմանն քրիստոսի. ժառանգորդ լինիլ անուշակ արքայութեան։

յօթեւանսն որ ի քէն։
աւետիս երկրպագեալ ընտ-
իւրովք հանդերձեալ
տեօզ սբ սիրոյն նախաշա-
անարատ և անբիծ երախ-
ւսաւ ի գնացս սրբուե,
Այլ ոսոր ուղեալ էին
և յանապատ կեանսն։
Քրիստոս վայելեցից յանոյշ
դեհենին, յանհամեմատ
Այլ ազատեալ ի պատժոց
յամենասբ Աստուածէն։
Ըստ սբ սիրոյն պատկեցից
նիւ երանութիւնն երախտա
դերձ սբ վարուք, կենդա
ստուգուբ կատարէ հան
ամ որ ըզ ձեռագործս
խնամակալ և սբ սիրոյն։
նոստ և անբիծ երկիւղածք
կանաչն. առողջ և անա
որսալոյն աւետարանին ուղ
հոգւոյն սբ յաղթանակ
թեամբն շնորհ ընձեռի ի
քինայական ձեռնադրու
ւսաւով՝ որսորդք են ոչ ձկ
կանց, այլ՝ մարդկան. որ
Ձեռք Ձիմարտեալք Տա

ի քէն յն։

խաղաղուբ և հանգիստն
հատցեն ի նահատակութիւն

աքանչելւոյց զպետան վը
Ձարէ՝ յերուսեղէս և յանե
րեւոյթս։ Նայսաւ՝ յօրի
նեալ գոլոբ ի փառս այ
ըստ աւետարանին։ Ղոս ե. 16։
Ասոր ծագէ լոյս աւե
տեաց՝ ձեռացն տարած
մարբ. և գործողին զար
դարուբ զվարձս առնլով։
Ձեռք Ձիմարտեալք Տա
ւսաւով՝ անօթք է խորհրդոյ
խաչին. որ խլէ ըզ փուշս
յանդէ, և զանիծ իցն ըզ
տատասկ մեղաց, և տընկէ
զճառն կենաց. որ պտղա
ւորէ ի մեզ զքէ մարմինն
և զարիւնն ի թողուԹիւն
մեղաց. ի ձեռն սրբուԹե
և խոնարհուբ և հնազան
դուբ. զի այսպէ մտցուք
ի յարկս լուսոյն կենացն
յաւիտենից։
Ձեռք Ձիմարտեալք Տա
ւսաւով՝ միակք հոգւոյն
Ձիմարտուբ են. որ ի ձեռն
վաստակոց իւրեանց առա
քինուբեցն առնուն պար
ծանօք զվարձն։ Այլ ոպ
ի ծուլս յաշխարհիս ձե
ռօք վարեն ըզ նաւն. զի

առաջի սո երկիւղիւ և
փութասցուք ծառայել
հանդերձեալ յուսոյն,
պահել յաւհաւատչեայ
յոյսիւք խրատեալք և
իսն ժառանգեսցէ։

Ա. Յոյսիւք խրատեալք և
դութիւն և զանապատ բա
հեսցի յամենասէր Աստուծոյ
աւետեաց յուսոյն, պատ
գնացից, արդարութիւք ըստ
այսպէս հանդիսացեալ գը
նասցէ ըստ աւետարանական
վան։ մտթ 14. 28։ Ո՞ի սո
տատեր ի վերայ աւեաց ծո
որ վերստին զգենացոն հա
նութիւնն յի կարօտանայր։
եթէ ոչեր ի թերահաւա
տուէն ընկղմեալ, ոչ օգ
որ գնալով սորին յատակի։ որ
ոյ պետրոս ի վեր ծովուն
եր ի մանկանցն գնալով
ի հնոցին։ գան 3. 49։ Ամ
կոխեն զհուր ըստ օրինակի
ձանապարհի և խափանել
ըստ սմ գնացից։

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
ծանապարհ և խափանել զ
թոցէ խաճանել օձն ի
առաքինութիւն։ որ ոչ կա
ցեալ պահպանին կոշկօքն
դութիւնն։ Լսելոյ
դեղէնս։ զապիրատս յիրա
ուն ։ զանչնազանդս ի
հնազանդութիւն արդա
րութիւն գնացից։

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
ընթացուցանեն ուղիղ ըզ
հետս մոլորելոցն։ ի դար
ձուցանել զհողեղենս ի հո
գեղէնս։ զապիրատս յիրա
ուն ։ զանչնազանդս ի
հնազանդութիւն արդա
րութիւն գնացից։

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
առնիցեն զհետ երթալ
վերնոյն։ ուր սբցն են ըզ
նակութիւնք։ կոխեալ զսո

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
հատուցանեն ամենասուրբ
վարուք և կարդօք ի քա
ղաքն կենդանեաց ի սբը
բոցն ժողովան։

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
երիվ են սբ կամաց։
որ ընթացուցանեն ի գործ
նահատակութեան վերին
կոչմանն։

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
զհրաւիրեալսն և զկոչե
ցեալսն յորդորե ի հոգևոր
ուրախութիւնն պայծառ
և սբ գնացիւք։ հանդերձ
յարմարական առաքինու
թիւք։ ոչ լինէ խաճել զգար
շապարս։ Ղեւտ 21. 29։

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
ընթացուցանեն ուղիղ ըզ
հետս մոլորելոցն։ ի դար
ձուցանել զհողեղենս ի հո
գեղէնս։ զապիրատս յիրա
ուն ։ զանչնազանդս ի
հնազանդութիւն արդա
րութիւն գնացից։

Ոտք ուղղեալ հաւատով՝
առնիցեն զհետ երթալ
վերնոյն։ ուր սբցն են ըզ
նակութիւնք։ կոխեալ զսո

Հարց. Ինչո՞ւ համար Աստուած մարդը ստեղծեց։

Պատ. Աստուած մարդը ստեղծեց իր փառքին համար, որպէսզի մարդը ճանչնայ Աստուածը, սիրէ զայն եւ ապրի յաւիտենական կեանքի մէջ։

Հարց. Ինչպէ՞ս ճանչնանք Աստուածը։

Պատ. Աստուածը ճանչնանք իր ստեղծագործութիւններուն մէջ։ Ան ստեղծեց երկինքը, երկիրը, ծովերը, գետերը, աղբիւրները, ծառերը, ծաղիկները, անասունները, թռչունները, ձուկերը, մարդիկը եւ ամէն ինչ։

Հարց. Ինչպէ՞ս սիրենք Աստուածը։

Պատ. Աստուածը սիրենք՝ կատարելով անոր պատուիրանները։

Հարց. Ինչպէ՞ս կատարենք Աստուծոյ պատուիրանները։

Պատ. Աստուծոյ պատուիրանները կատարենք՝ աղօթելով, պատարագին ներկայ գտնուելով, ուխտագնացութիւններ կատարելով, ողորմութիւններ ընելով, ծոմ պահելով, խոստովանելով եւ հաղորդուելով։

Հարց. Ինչպէ՞ս աղօթենք։

Պատ. Աղօթենք՝ խաչակնքելով եւ ըսելով.

Հայր մեր որ յերկինս ես, սրբեսցի անուն քո, եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցի կամք քո որպէս յերկինս եւ յերկրի։ Զհացս մերոյ հանապազորդ տուր մեզ այսօր։ Եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք թողումք մերոց պարտապանաց։ Եւ մի տանիր զմեզ ի փորձութիւն, այլ փրկեա զմեզ ի չարէն։ Զի քո է արքայութիւնն եւ զօրութիւն եւ փառք յաւիտեանս։ Ամէն։

Հարց. Ինչպէ՞ս պատարագին ներկայ գտնուինք։

Պատ. Պատարագին ներկայ գտնուինք՝ եկեղեցի երթալով, ուշադրութեամբ ունկնդրելով եւ աղօթելով։

Հարց. Ինչպէ՞ս ուխտագնացութիւններ կատարենք։

Պատ. Ուխտագնացութիւններ կատարենք՝ սրբավայրեր երթալով, ուր Աստուած յայտնուած է մարդոց։

Հարց. Ինչպէ՞ս ողորմութիւններ ընենք։

Պատ. Ողորմութիւններ ընենք՝ աղքատներուն, հիւանդներուն, կարիքաւորներուն եւ տկարներուն օգնելով։

Հարց. Ինչպէ՞ս ծոմ պահենք։

Պատ. Ծոմ պահենք՝ մսեղէն կերակուրներէ ձեռնպահ մնալով։

Հարց. Ինչպէ՞ս խոստովանինք։

Պատ. Խոստովանինք՝ մեղքերնիս քահանային առջեւ յայտնելով եւ ապաշխարութեան համար պատուիրուած խրատները կատարելով։

Հարց. Ինչպէ՞ս հաղորդուինք։

Պատ. Հաղորդուինք՝ Սուրբ Խորհուրդներուն մասնակցելով։

Հարց. Ինչպէ՞ս կրնանք ապրիլ Աստուծոյ սիրոյն մէջ։

Պատ. Աստուծոյ սիրոյն մէջ կրնանք ապրիլ՝ Աստուծոյ պատուիրանները կատարելով։

Հարց. Ինչպէ՞ս կրնանք կատարել Աստուծոյ պատուիրանները։

Պատ. Աստուծոյ պատուիրանները կրնանք կատարել՝ Աստուծոյ շնորհքին օգնութեամբ։

Հարց. Ինչպէ՞ս կրնանք ստանալ Աստուծոյ շնորհքը։

Պատ. Աստուծոյ շնորհքը կրնանք ստանալ՝ Սուրբ Խորհուրդներուն մասնակցելով։

Հարց. Ինչպէ՞ս կրնանք մասնակցիլ Սուրբ Խորհուրդներուն։

Պատ. Սուրբ Խորհուրդներուն կրնանք մասնակցիլ՝ եկեղեցի երթալով, պատարագին ներկայ գտնուելով եւ քահանային առջեւ մեղքերնիս խոստովան

և մերձաւորօք։ ասն կատա
ՀԴ՝ ի Դնդեանն բարեկամք
ուրախութիւս ցուցանեն
պարգեւատուին։ և զգուա
ձաւորաց և՝ի գոհութիւն
սիփոխան անձանց և մեր
մացն այլ՝ զահակ ստանան։
նաւոր ամուսնութեամբ կար
արուին և իգին՝ ըստ օրի
դանդէն՝ ի հաւանութեամբ
ջեալ՝ ի սաղմէն և յար
ուածս՝ ի ծնունդս։ որ յո
զիւրոց գործոցն զյօրին
Արդեօ և մինչ իսկ եղոյց
կատարումն աննդեամբ։
յաւերժածովքն գալ՝ ի
ման։ Ա՛ն առ փոքր փոքր
ցութիւնք հոգեւոր օրինացն
և մերձաւորաց։ գործակ
տակին՝ ի փրկուի անձանց
Արք առաքինութիւնք նահա
րոց և ամ ճշմարտասիրաց։
հանայից, կուսանաց, արդա
պետաց, վկայից սրբոց, քա
գարէից, ուղիղ վարդա
զօրքն։ Ղազարոս, մար
նին սիրելեաց նր վերին
մացն այ՝ արբանեակք լի
17։28 Ար՝ի բարերար կա
նաւոր ամուսնութեամբ կար
դացն այ՝ զահակ ստանան։
՝ի սիփոխան անձանց և մեր
ձաւորաց և՝ի գոհութիւն
պարգեւատուին։ և զգուա
ուրախութիւս ցուցանեն
՝ի Դնդեանն բարեկամք
և մերձաւորօք։ ասն կատա

օրինացն բարձրացուցա
նել՝ ի փառս և՝ի պատիւ
լոմամբ խոստացեալ բա
րեացն։ որ փառօք և պար
ծանօք մեծարեալ են բա
րերար և առատ և անհնա
խանձ կենդանարար շնոր
հօք։ Ա՛ն զգ փոփոխումն
յարդանացն տեսեալ, յա
ռաւել մտերմութեամբ հան
դէսն յորդորին։ և զանե
րեւոյթն երևեցօքս ցու
ցանեն։ առողջ անարատ և
լուսաւոր սրբութեամբ։
յորդորմամբ անբիծ և
րախտեօք սիրոյն։ Ա՛ն ըն
ծայաբերք լինիլ ան ըստ
միոյ միոյ պարգևի՝ գոր
ծակցութ ամենաշահ նր
խրատուցն։ զմերս մեծա
րելով հաւանական և բա
րերար կամացն շնորհողին
Արարչով մշակս ճշմար
տութեամբ առ երախտիս բա
րեացն ամի։ Ժող 25։21։
յաներևոյթն և յերևե
լիս։ յանմարմին զօրութիւն
աւետ, և յերևելիս որդիս
մարդկան։ Ո՛ի նովաճ
կեան և շարժին երկինք

կինա և յերկրի, ի ծով
էջեն։ Ո՛ւ ա՛ծ մեր յեր
ժե և եթէ ի՛ջուս ուր
ա՛ն ի ինամոյն։ եթէ ի ցամա
դրի կան և՛ ի նորա կեն
դանի խնամն վայելեն։
նի գիրն անկեալ պահին
ա՛յնպէս և մարմինքն ի
դանի և յանմահ փառան
և՛ ի յոյն յարութե և ըն
դունել զերանութի սիրոյն։
և փոխիլ յանուշակ ի կեն
նի նախախնամուքն դար
մանին։ Ո՛չ ոք ի կատա
րելոց սիրելեացն այ ուր
ես, ի՛նչ նը նը սիրոյն ի
ինն արարած էջեն, և
երկինք և երկիր և որ
նէ ամենայն իմանալ զարա
րիչն երկնի և երկրի և որ
ի՛նչ արարած էջեն։ և
լինիլ աշակերտ և արբա
նեակ նը կամացն և նմա
նիլ նը բարերարութեն։
Ո՞տե՞ղ զբարն և սիրել զը
բարին։ լինիլ պատճառ շա
հից, և խլիչ վնասուց կո
րստեանն։ Ո՛րախառնոր
լինիլ հեռաւորաց և մեր

ծանել զաշխարհս և զամենայն
ինչ ի նմա, զերկինս և զերկիր
և զծովս և զաղբիւրս ջրոց և
զգետունս և զանդունդս և զա
մենայն որ ինչ ի նոսա է, և
տալ նոցա զիմաստութիւն
ամենայնի ըստ բնութեան
իւրաքանչիւր ոք ի նոցանէ։
Եւ ի ծնանելն մարդոյ ի
յերկիր, ո՛չ յորժամ սը
կանչէ մարմինն ածէ
ի կատարեալ հասակ, պատ
րաստութիւն արուեստին
ոսկեայ։ և ոչ ինչ մոռա
նայ և բանաւորն ըստ մար
մնոյ աճմանն՝ զիմաստութի
և զխոհեմութի ընդունին
բացայայտեն ի ձեռն ու
սուցչացն խրատուց. որ և
պետութեց և իշխանութեց
հանդիպին յերկրի։
Ո՛չ նախ քան զամենայն
ի ձանաչել զա՛ծ. և ա
րարածովքս իմանալ զարա
րիչն երկնի և երկրի և որ
ի՛նչ արարած էջեն. և
լինիլ աշակերտ և արբա
նեակ նը կամացն և նմա
նիլ նը բարերարութեն։
Ո՞տե՞ղ զբարն և սիրել զը
բարին։ լինիլ պատճառ շա
հից, և խլիչ վնասուց կո
րստեանն։ Ո՛րախառնոր
լինիլ հեռաւորաց և մեր

Հաստատեալ կան։ Արդեն
զի խնամս սիրոյն նոր միշտ
ի, ըստ որ այսպիսիդ
նորհացն և օրհնանք այս
ընդունարան ածային շը
վարուց։ և այնպէս լինին
արբանեակ նը և աշխարհիս
Թեց։ 2 կոր։ 1։7 և լինին
զանձինս յամ յանդնու
յանձինս ուսնին, որբեն
զի ես ասէ տուրբ և ար
դար եմ։ 1 պետ։ 1։16
րուք ասէ նը և արդարդ
զի` եղե ծնան յաբեհան։ զի` եղե
որք առնեն զկամս նորա,
սարակաց ի տուն։ Ասյց
որ այլ կա են խնամք հա
ը ջարաց և բարեաց։ և
մեզ այս անհասանելի։
Ար ծադ զարեդային ի,
տաստանք նը։ Թէպէտ և
դարձ նը և ուղիղ են դա
նձ պարգևատու։ զի ար
լով խնդրեցին զնա՝ եղև
ուխտաս նը ոչ պահեցին։
Ասկ որք չկամարեալ սի
տեցին զբարին։ և զպատ
արբանեակ նը և աշխարհիս
վարուց։ և այնպէս լինին
ընդունարան ածային շը
նորհացն և օրհնանք այս
յանձինս ուսնին, որբեն
զանձինս յամ յանդնու
Թեց։ 2 կոր։ 1։7 և լինին
դարձ եղեն օրհնացն ար
դարուբ։ սիրեցին զբար և
ատեցին զբարին։ և զպատ
ուխտաս նը ոչ պահեցին։
Ասկ որք չկամարեալ սի
րով խնդրեցին զնա՝ եղև
նձ պարգևատու։ զի ար
դարդ ածր և ուղիղ են դա
տաստանք նը։ Թէպէտ և
մեզ այս անհասանելի։
Ար ծադ զարեդային ի,
վը ջարաց և բարեաց։ և
որ այլ կա են խնամք հա
սարակաց ի տուն։ Ասյց
որք առնեն զկամս նորա,
ծնան յաբեհան։ զի` եղե
րուք ասէ նը և արդարդ
զի ես ասէ տուրբ և ար
դար եմ։ 1 պետ։ 1։16
Ասկ որք զայս աբեհաս
յանձինս ուսնին, որբեն
զանձինս յամ յանդնու
Թեց։ 2 կոր։ 1։7 և լինին
արբանեակ նը և աշխարհիս
վարուց։ և այնպէս լինին
ընդունարան ածային շը
նորհացն և օրհնանք այս
ուխտաս նը ոչ պահեցին։
Ասկ որք չկամարեալ սի
տեցին զբարին։ և զպատ
րով խնդրեցին զնա՝ եղև
նձ պարգևատու։ զի ար
դարդ ածր և ուղիղ են դա
տաստանք նը։ Թէպէտ և
մեզ այս անհասանելի։
Ար ծադ զարեդային ի,
վը ջարաց և բարեաց։ և
որ այլ կա են խնամք հա
սարակաց ի տուն։ Ասյց
որք առնեն զկամս նորա,
ծնան յաբեհան։ զի` եղե
րուք ասէ նը և արդարդ
զի ես ասէ տուրբ և ար
դար եմ։ 1 պետ։ 1։16
Ասկ որք զայս աբեհաս
յանձինս ուսնին, որբեն
զանձինս յամ յանդնու
Թեց։ 2 կոր։ 1։7 և լինին
արբանեակ նը և աշխարհիս
վարուց։ և այնպէս լինին
ընդունարան ածային շը
նորհացն և օրհնանք այս
ուխտաս նը ոչ պահեցին։
Ասկ որք չկամարեալ սի
տեցին զբարին։ և զպատ
րով խնդրեցին զնա՝ եղև
նձ պարգևատու։ զի ար
դարդ ածր և ուղիղ են դա
տաստանք նը։ Թէպէտ և
մեզ այս անհասանելի։
Ար ծադ զարեդային ի,
վը ջարաց և բարեաց։ և
որ այլ կա են խնամք հա
սարակաց ի տուն։ Ասյց
որք առնեն զկամս նորա,
ծնան յաբեհան։ զի` եղե
րուք ասէ նը և արդարդ
զի ես ասէ տուրբ և ար
դար եմ։ 1 պետ։ 1։16

Որ ի մեռելոց։ Ո՞ր ի մեռելոց
տաստանին և յարու թիւն
բանաց մերձ ու ան ու դա
յանդիմանութիւն կիշատ
պահեցէք ուր և կայեն։ ի
մարմնոյ և կենդանի
Ա՛յլ և զմեռելոցդ ըզ
ասէ, եթէ ես
լանեմ կենդանի՝ դու անդ
ես։ և թէ ինձանեմ՝ ի դը
ժոխս՝ և անդ մօտ ես։ և
եթէ առնում զթևս իմ
ընդ առաւօտս և բնակիմ
յեզերս ծովու, սակայն
և անդ ձեռն քո առաջ
նորդեսցէ ինձ և աջ քո ըն
կալցէ զիս սիրով։ 138։8
Ա՛ժոխս ասէ զդ ըզմանան
ապականիչ։ ուր ու կայ
մովքն պահին մարմինքն
ի կեաս յարուցեն։ և անտի
վերստին նորոգին, ինչպէս
յաբեհանից։ ընդունելով
զհոգիս իւրեանց։ Ա՛յլ որք
սբքն են՝ իբր մերձ լինին։
զի՝ ուր եան եմ ասէ, անդ
և պաշտօնեայն իմ եղիցի։
յօհան 12։26

և ասաց եթէ, քնակեցայց
ի նմա և զգնացից ի նմա. և
եղեց նոյն ածի՝ և նուագ եղի
ցին ինձ ժողովուրդ։ 2 Կոր
ծեցին զիս ոչ։ 6։16։ Այլ դարձեալ թէ,
ես եղէց նոյ Տայր, և նոքա
եղիցին ինձ յուսառեր և
ի դասերս ասէ ուր ամէն
նակալ։ 18։

Այդ՝ ամ արարածք ի
ներքոյ զօրութիւն նր կա
խեալ կան. քայց զսիրելիս
իւր և զհամարատս ի՛ներ
քոյ վարագուրի խնամոց
սիրոյն պահէ յամ վտան
գից։ ասղ 30։21։ 2 օրի 33։3։
Այն այլ կայանք են նոցա
որք արհամարհեցին զօ
րհնս նորա, և ծառայեցին
դժնդակ ցանկութեց անիր
տէր՝ և պես պես չարեաց
որք ժխնդելոց են զարտա
քին խաւարն։ Խաւար է
ասա արտաքին չար՝ որոց
խաւարեալ են միտք եւ
զդայութիք, և օտարացեալ են
ի կենաց անտի որպ ասէ
առաքեալն։ Եփես 4։18։
Այն են անդ ի հուր գե
հենին։ ուր լալ աչաց է

ըն
Հնազանդութիք օրինացն՝
Ախաղոց խոնարհութիք և
ուղղ և օրհնութե արժանի։
նա միայն է փառաց և պատ
քայութին և՛ փառն։ որ
և վկուչեցեալն յիւր ար
ի պատիւ։ զհրաշխութեան
ւորն։ յանարգութենէս
երկրաւորացս յերկնա
բարերարութեն։ որ փոխէ
և գոհնան զերախտաւոր
ամենայնք Հրոյրդութեն։
նազոր փառն արութեան
գեւորգ։ Ղովեն զամե
օրհնութիք և երդօք հղ
առաջի այ սաղմոսիք և
և սբցին հոգւիք։ և տանին
ընդառաջ գան հրեշտակք
Այն սբ և արդար հոգիցն
Ճահ յարարչէն։ ժող 12։7։
դառնայ՛ի հող յորմէ ստեղ
որ ես զնա։ և մարմինն
հոգիքն յաղարկին առ աճ
ուան՝ ի գլուխ ելանեն,
ւոր կեանքս ի ձեռն մահ
ծոց։ Ո՞ի իբրև երկրա
նոյն են տանջանք։ որ պատ
բատեալ դիւաց և պըղ
զոք տեսանեն, և որ այլ ի
և կրձել առամանց։ և ոչ

տեննէն, կրեսցէ դատաստան
ցեալսն զՀոդին ի՛ հանդերձ
դիսն, և զրկէ զՀանդերձ
ծեալսն և ցառեն զերեսս առ
յղարկելն զՀրաժարեալսն
ոյն հեթինոսք որոց ո՛չ դոյ
յոյս, բարկացեալներն զԱծ։
Այլ ի դործոց երախտեաց
բարեացն որ ընծայեցաւ
յայ վասն Հրաժարելոցն,
զրկեն զնա այնուհետև ի՛
հնդստեներէն. և տրամեցու
ցանեն զաւրս երկնաւորս
և զՀոդիս արդարոցն. և
զնոցա խակ զՀոդիսն վասն
որոց երկարեն զսուգն։
Այլ ինչ եանք անկանին ի՛
պատիժս վ՚ն անյուսաւորն
և առնուն զվճիռս պա՜
տուհասին։ Օ՜ ի որ խղ
ուելոցանէ զԱծ և տրտ
մեցուցանէ զաւրս երկնա
ւորս և զարդարոցն զՀո՜
գիսն, և զրկէ զՀանդեր
ձեալսն զՀոդին ի՛ հանդերձ
տեննէն, կրեսցէ դատաստան
նաւորացն։ բաժանեալ
և որոշեալ զՀանդիսան և
զտեղի ըստ տեսչու
թեանն իւր։

Իվը այսոցիկ Հաւատոց
և արժանաւորցն յուսոյ
որք ան յուսալ լան և կո
ծեն և ցառեն վերեսս առ
յղարկելն զՀրաժարեալսն
ոյն հեթինոսք որոց ո՛չ դոյ
յոյս, բարկացեալներն զԱծ։
Այլ ի դործոց երախտեաց
բարեացն որ ընծայեցաւ
յայ վասն Հրաժարելոցն,
զրկեն զնա այնուհետև ի՛
հնդստեներէն. և տրամեցու
ցանեն զաւրս երկնաւորս
և զՀոդիս արդարոցն. և
զնոցա խակ զՀոդիսն վասն
որոց երկարեն զսուգն։
Այլ ինչ եանք անկանին ի՛
պատիժս վ՚ն անյուսաւորն
և առնուն զվճիռս պա՜
տուհասին։ Օ՜ ի որ խղ
ուելոցանէ զԱծ և տրտ
մեցուցանէ զաւրս երկնա
ւորս և զարդարոցն զՀո՜
գիսն, և զրկէ զՀանդեր
ձեալսն զՀոդին ի՛ հանդերձ
դիսն, և զրկէ զՀանդեր
ձեալսն զՀոդին ի՛ հանդերձ
տեննէն, կրեսցէ դատաստան
ընծայիւք պատարագացն
ի՛ նոսէրս լուսէ դործոցն
բարուքն՝ զոր պիտէին
զաւրսաւիելն խորհուրդն
վասն նորա փրկութեն։
յուսով և քահանայական
խորհրդածութեամբ։
Պիտոյ ևս էն զնապետական
արձակել։ և զպարտան թո
ղուլ։ զնաւրօրեական լցու
ցանել։ և որ այլ ևս են բա
րեդործութիւնք բազմա
ձեռնութեն։ աղօթիւք և
խնդրուածովք և ջերմե
ռանդն արտասուօք վասն
հանդերձելոցն փրկանաց։
Ա՜յսուիկ պարտէ յաւե
կել զՀրաժարեալն իյոյս
կենացն յաւիտենից ի՛քն։
որ այսոքիւք հաշտեացի
Հայրն դԹագ։ և որդին
բարերար։ Հոդին նը բա
րեխառնող։ և ուրախու
լեցի՛ իվը այսոցիկ վերին
զօրացն։ Որպ՚ իվը մեղա
Ընդացն որ դառնան առու
դապէս խոստովանութեն
յապաշխարուի։ և ընդու
նին զՀոդիսն յօթեւանս
ըստ իւրաքանչիւր արժա

ի բանէն սեռաւն գիտեն
այ զՀանդերձեալսն. այլ
ոչ կարեն ճառել սիրոյ
սիրոյ խրոց ։ Այլ զի
մունքն ի բարերար անէն
յայտ է անտուտ խոստ
թէ մերոյ, ապա ի սոցանէ
վա՛ և ո՛չ մի իւիք լսե՛ու
և զերկիրս եա լրիւ իւրով
ի սընուանդ ամ բարեօքն
Ջախտան. Թէ որ զերկինս
ուԹիւնն Հաւատացելոց.
և յուսով յորդորեն զսղ
դիրք խոստմամբ զարքայ
Նայց Հրաւիրեն միայն
յոստայն զանանց կեանան։
Թող Թէ զառՀասաչեայ
մօղն այ մատակարարին.
կեանք մարդկան ի խնա
նէ և յերկիրե և ի ծովէ
լիս ո՛չ կարէ ասել. որ յերկ
ընկուճածն. այլ և զերեւե
նաց կարէ ոք ասել զյո՞
և ի՞ և ո՛չ զորովայնին կե
նալի՛ Է քննողաց ։

Ո՞ր ո՛չ կարէ ասել բան.
զի անձառելիք են. և ո՛չ
ունկն կարէ լսել. զի ան
Համեմատք են. և ո՛չ միտք
բովանդակեն. զի անիմա

որ

և անմոռաց ուրախութիւն։
ան Տրաժեշտ պայծառութիւն
կենդանի երանութիւնն.
բաւ մահու. և ոչ փոփոխի
աշխարհն. ուր ո՛չ լսի Համ
լոյն բանիւ։ գաղ 5։10։
Այդ որ զմարդիկ խոտվե
ցուցանեն՝ պատուհաս կը
ընդեն, որ քան որ զայծ և
զընտանիս նը զՀրեշտակս
և զբա։ Ո՞ի այ դատաս
տանն Ճշմարտութ է ասէ՝
իւը այնորիկ որ զայնպիսին
դործեն։ Հռո 2։2։
Այ՛ զի՝ երիս իրս մարդ
կային կեանքս բացա
յայտեն։ Այ՛ռաջինն՝ յորո
վայնի մօրն սաղմն առեալ
և աճեալ՝ ի մըթին և յաղ
ջամղչին արգանդին ըզ
կենան տընօրինեալ մինչև
ի ժամանակ ծննդեանն։
Այ՛ երկրդն՝ կեանք երկ
բաղծ. որ յաշխարհիս
քաղաքավարի ըմաշխարհիս
բարեաց նախախնամու
արարչին, դարմանեալ
յերկրի և ի ծովէ։
Այ՛ երրդն՝ կենդանեաց
աշխարհն. ուր ո՛չ լսի Համ
բաւ մահու. և ոչ փոփոխի
կենդանի երանութիւնն.
ան Տրաժեշտ պայծառութիւն
և անմոռաց ուրախութիւն։

տամանց միշտ։ Ո՞վ ի ոք ձեզ
լալ աչաց ի և կրճել ատամս
ի ու։ Ոչ սատակումն ուր
հուրն գեհենին և յան-
պատ ուրախութեանցն։
եւ Տիրէրեցան յանշէջ
ցեալ բարեացն և յանըս
արժանի և արտասուաց։
Այլք վրիպեցան ի խոստա
Տատուէ, նոքա ոչընդ են
ձանեալ, ամբարշտուէ
թեան կեանն։
Այսք ոչք մեղաք են վախ
սաւորեալք լուսովն աւե
տեաց, փախին յանմահու
գոյնն ասացաք։ Այլ լու
այնմ օրինակի զոր վերա
ած են զօրս հրեշտակաց
և զոդիս արդարոց։ ըստ
նեն զայծ, և ի հրճուանս
ի պատահելն, ուրախա
անցանեն ընդ վիշտս և
նեղուիս, ոչ ինչ ցնաստել
Այսք ոչք առաքինաբար
արտաքս ի կամացն այ
գործեն։
ուրեք ի ոչ ընդ ոչ ոչ ոչ

բաշխեսցեն՝ ի քաւութիւն
ցքահհնայն զի աղբատաց
և զնոցա աւարն եհուն
ան կան՝ ի պատերազմին
նիշ հեթանոսացն ունելով
ցուցին երևիլ յոյս. որ ըզ
Աչ՝ ի զօրս մակաբայե՞
մենայն ընթաց՝ ի գալստենն
ցուցէ լուր՝ հանդերձ ա՞
լուսոյ է և յանդիման կա
ջեցեալն մեր և զմեզ յա
յոյս՝ զի ոչ յարեաւ քա՞
հեթանոսքն. որոց ո՛չ գոյ
ասելով մի՛ արամիք որպէս
առաքեալն միթիարէ՞
տով՝ ևննջեցելոցն յուսով։
Աչ՝ առ ինքեան միթիարէ՞
ձեալն։ Ա՞ յսոքիկ են
ոչք զանձն օգտեցուցա՞
նեն. և իւրեանց մերձաւո՞ր
հրաժարելոցն՝ զմահերիմ
սերն ցուցանեն. վա՞ հրա
ժարելոյն յերկրէ հաճա
ոյ՝ զի ընծայել և ո՛չ առաջի
ալ ընծայել. որ լինի սըր
հրապարակաց. որ լինի սըր
բարան մեզաց և ո՛չ ի պա
տիժս։ Աչ՝ ջերմեռանդն
արտասո՛ւօք միշտ ի յա՞
զօթեան կանխել։ Ա՛ տուչ՞
և ի գիշերի հսկել։
Աչ՝ ցաւագին հեծու՞ք
և պահօք պնդու՞ և բա
ղում զղջմամբ և ապաշա
ւանօք զսխալանսն սրբել
հանապազ. որ վրիպեցաւ
յերանելի յուսոյն եւ՛ ի
յայտնութիւնէ փառաց մե՞
ծին աչ։ Ո՞ ի որ մեղաւքն
զրկեցաւ, զնա ազատութ՞
այսպիսի ապաշաւանօք։
եղուկ վարկանելով զվրի
պեալն յանանց բարեցն։

Ժա, 2

ստա խոստմանցն այ։ իմա։ 3
ուրախարար յուսովն ըմ
արդարոց ի ձեռս այ եղ
այ լնաւմն։ Ո՛ ի հոգիդ
նուիրեամբ կացին յօդ,
և այժմ կենդանի են առ
Ո՛ ի սէր կենդանի երա
ընդ նմա փառաւորին։
նիւ կեանքն մեր, և սուրբ
ցին։ զի յորժամ քո յայտ
դանի յուսոյն փափագե
ուան զմահ յերկրի, և կեն
մարմնոյ՝ ի նմա փոխին։
յաղթեցին ամ կարեաց
սքն այ։ զի սիրովն որով
վերստին փոխին։
ղոն, և՝ի նորոգութիւն
և զարկարութիւնս թո
սքն այ։ զի զծերութիւն
ձանաց հոգւոյն և մարմ
նոյն ազատին և յան
դորն փոխին։
սքն այ։ զի յակամայ փոր
բեցն այ։ զի ի թշուառութե

Ո՛ի պատուական մահ
դիւ առաքինութեան ցու
ցին ի յոյս կենացն յաւի
տեանականաց։
Ո՛ի պատուական մահ
սքն այ։ զի յանցաւոր կե
նացս այսոցիկ՝ ի՛մշանջենա
ւոր կեանն փոխին։
Ո՛ի պատուական մահ
սքն այ։ զի ի վշտագին
նեղութեանց այսոցիկ՝ ի հան
գաւոյ բարեացն փոխին։
Ո՛ի պատուական մահ
սքն այ։ զի ի թշուառութե

մեղայ նոցա վրիպելոցն ի
Ճշմարտութեան։ 2 մակ 12։ 40։
Այլ զի դիւրք՝ են մեզ վար
դապետք։ և ի ձեռն նոցա
զյաւիտենից յոյսն ընդ
կալցուք։ 2 ԹԻՄ 3։ 16։
Ո՛ի նոքօք վարեսցուք
յաշխարհին։ և Ճշմարտել
սը սիրով փոխեսցուք ի
կենդանի յոյսն և յերա
նուէրն որ կայ և մնայ։
Պատուական առ մարդա
բէնն զմահ սքն առաջի
ան ամենակալի։
Այլ Ո՛ի պատուական
մահ սքն, որ Ճշմարիտ
որշմամբ զաւետն՝ զհան
գիստ առաքինութեան ցու

Նից տանջանացն որ պատ-
դորդք դիւաց և յափխտե-
Հրշակաց և եղեռն ժառան-
րաց· զի ելին ի ժառանգէ
Ո՛չ է չար մահ մեղաւո-
րաց· զի յոսահատուք է
վախճան նոց· զի մեղան և
չին և հշատեցուցին զած·
ո՛չ զղջացան և ապաշխարե-
ցին և հաշտեցուցին զած·
Ո՛չ է չար մահ մեղաւո-
րաց· զի եթէ ի ժառանգէ
բարշտուէ և հայհոյուէ·
Ղեւտ. 23·27· Ո՛չ ի ոգի դէ
րեզման բաց են կոկորդք
նոցա ասէ մարդարէն·
դատէ՛ զնոսա տէր աած,
զի անկցին ի խորհրդոց
խրեանց չարեաց·
Այնպիսիսն ողբասցուք Ո՛
որ կենդանի մեռեալքէին,
և մեռան զհասարակաց
մահն անմխիթար·
Ա՜հ մեղաւորց ասէ մար
գարէն չար է յաղագս դը
ժնդակ և անոնք վարուցն·
բայց ոչ ասեն զարդարս
յաղագս ողջախոհ խոհ
տուց՝ զղջացին· զի հրա
ւիրեցան յանշէջ հուրն
գեհենին·
Ղազարոս ընդունէր
զչար՝ ի յարուցեն ընդունէ
լոց են զնեառս յոգիս սըր
բուէն և ճչմարտուէ և
արդարուէ յարքայութէն
երկնից յամենասուրբ
Երրորդութէնն·
Իսկ որ կենդանի մարմնով
մեղայն՝ յՀոլ վարին զա
զիր ախտիւք, կենդանի
մեռեալս կոչեն զնա աճ
ային դիրք· Որպէս այն
որ ասաց տէրն՝ մեռելոցն
մեղօք թաղել զհայրն մե
ռեալ· և նոնա քարոզել
զարքայութէն այ· ղուկ 9·60
Ո՛չ ի որք յոսահատեալ
են՝ ի կենաց անտի և օտա
րացեալք յայ և յուղիղ
վարուց, նոքա՝ են ասու
դապէս մեռեալք, որք ա
րարին զկամս մարմնոյ և
մտաց· և ոմն՝ ի դերեզմանի
թաղեալ կան նեխեալ մե
ղօք՝ ի մարմնի անսուրբ և
պիղծ՝ անխտիր յայմ յան
ցանս· որք և զժահահոտու
թիս բուրեն զանօրինու
թեցն· Այլ որն ցուցանէ
զփարիսեցւոց ժողովն· որ
ի վերոյ երևին ինչ, և՝ ի

Լոյս դուխդ և փրկութիւնդ
դարձի կուգայ։ (Երկիւղն Տեառն
յաւիտենից է, այսինքն՝ Աստուած
յաւիտենից մեղաւորին ի տանջանս
լուծիւ։ Ա. Յովհ. Երկիւղն
ոստեր չ դատել այլեւ
են անշրջելիք. և ոչ ոք
Տիեզն ի՞նչ և որ այլեւ
լուտ դազարու։ Լոյս հիմնել
Լոյս կաթիլ ջրոյ կարօտին
դասէն արտաքս անկան։
դասիրութեան որք յառաջ
զի արդելել զուրթ մարդ
Ընդ զղջումն անօգուտ։
տանջանքն մեղաւորաց։
և ոչ յիշեցին զյաւիտենից
չարեացն զոր գործեցին։

զաղա զանազան դժնդակ
մահաբեր դժոխոյն յոր
բոց։ զի բանան դրունք
մահ Տէր մեղաւորի
բարին եմոռանալ առ ած
զինի ասել վշարելոյն ըզ
լինի։ զոր ոչ կարէ գործել
յոր անզգայաբար կեայր,
բոց։ զի յայսմ աշխարհէս
Տէր մեղաւորի մահ էջար
տեառնէն ։
յօհան 9։4։ 12։35։
բարին եմոռանալ առ ած
Տէր մեղաւորի մահ էջար
բոց։ զի լսեն յանգնոց ի՛
նիցե՛ք ի՛ Տուրն չ՛ունիք
տունէն, երթայք լինիցի՞ ձ
որ ունի կամարտիք եղեն
Եւ ոչ ձայ։ որ արար զայ՞ի՛
բարի կամս ։
Տէր մեղաւորի մահ էջար
ապաշխարութե փակեցան ։
բոց։ զի դրունք կենաց
դարձարիւք առիս և ես
Տանիմ առ ձեզ ։ այլ թի
հանի՛ք ի՛ խաւարն արտա
քին զի ոչ լուան ինձ ։
Տաղ 3։7։ Տոմ 22։13։
Տէր մեղաւորի մահ էջար
բոց։ զի բանան դրունք
մահաբեր դժոխոյն յոր
զաղա զանազան դժնդակ

պաշտօն նորոգին յիշատակ
լսուցի. և վերջինեցաւ ի բարի
վերջնոցս ի բարի յորդ-
ւոյն օրինակն ըստ ՈՒ
վարս ի նախան չ բազմա-
ցաւ: Հատառով զատուգութիւն
զինի ծաւալել շմարիտ
ռաջակոյն ընթանալ. և
յիշատակօք յուսոյն, յա-
բազմաց ի կեանսն: Այլ
վարուք լինիլ շնանապատ
արքայութիւն. և դեղեցիկ
թիւոք Հոգւոյն յերկնից
ջեայ աւետիսն. և թուիլ
նուլ յուսով զառհատաց
զարժանն և վերատն. տ
պես պես շնորհացն. ընդ
կոչումն բանին կենաց
շմարիտ: Ո՞ արթնուլ ի
լուլ Հաւատովք ի յոյն
ուիւ փառաց նր. Հասանել
զի ժառանգեացուք զպա
իրաւամբք արդարուեն.
նախախնամակն սիրովն և
փրկութեան ի Հանդիպատ
նին. զի Հացուք ի դուռն
պատհանուի պատուիրա
տուք յորդոր սիրով ի
արդարութիւն և զպա
արուք իւրով, զգուշութ

Ա՛ստ

Ի՞նչ ասացէ՞ ասացեալն
Արեւն Վարդապետն
Հայրապետին Տիգնացոյն Ասէ
բանակ պատասխանի: Ա՛ստ
փոխեալ ի յոյն կենդանի ի
յանելով ի գործս առաքինութ
Ո՞ անբնաւորեան չեթեթելիս յոս
պահոյ ի պէտս օգտից:

Յանդիպ վան լատուլիք չիլա
ամէն:

Ա՛յժմ և միշտ և յաւիտ
սեառնս յաւիտենից

ամենայնք Աղօթեցէք
լինին միով սիրտ և միով
և պատուով և պարծանօք
երանին. և պահին և մը
տանեն ի ժառանգութիւն
որդեգրութեն. և վայելեն
յանապատ բարիսն. ի փառս
ամենայնք Աղօթեցէք

Խորհուրդ մեծութեան
և գիտութեան և
իմաստութեանն
աստուածութեան
հոյ. կս. ՈՒ
ոմն

Ո՞ւ ի հայոց
ուսանողաց ի
ցուցանել և
բազում հնարիւք ունին
ոմանք ի
ոմանց ի
ոմանց ի
ոմանց ի

զառաջնոց լաւացն ըզ-
զոյշ սովորութիւն դրոց,
անդամոց։

Եւ ի սրբութիւն եւ առողջութիւն
ջարեաց, բժշկեալ լինին
ապականեալ ի հասանո-
տով եւ անուրբ վարու-
թիւնս վնասակարացն որ հա՛ճ-
դուին։ Հեռացեալ յայմ
նուիրէ՝ մոցեն ի ժառան-
գիչ ստոյգ խոստով-
ացուցն։ Եւ ազատեալ
բարձին ի միջոյ պարտիք
առաջնոցն կարդաց։ Զի
այ կոչէ վերջինքս ըստ
մեղուցելոցն, ի գթութիւն
խարտոցաց։ Եւ՛ զատուիլ
խոստովանողաց եւ ապաշ-
նոցս իբրեւ ժառանգութիւն
եթող կարէ բարի վերջ
սիւք որ ընդդէմ մեղաց,
Եւ այժ լաւութեան հանդիր
օրօք եւ դիմով տընանկաց
բեալ ջերմեռանդն արտասո
խոստովանեալ եւ ապաշխա
ւոր եւ ինչ լեալ, եւ ստոյգ
աստի։ Եւ եթէ յանցաց
առնուն լուսի՛ վերջնոց
բարւոյ գործոց առաջնոցն
վերջնոցս։ զի մնացուա՛ծք

զառաջնոց լաւացն ըզ-
զոյշ սովորութիւն դրոց,
անդամոց։

Եւ ի սրբութիւն եւ առողջութիւն
ջարեաց, բժշկեալ լինին
ապականեալ ի հասանո-
տով եւ անուրբ վարու-
թիւնս վնասակարացն որ հա՛ճ-
դուին։ Հեռացեալ յայմ
նուիրէ՝ մոցեն ի ժառան-
գիչ ստոյգ խոստով-
ացուցն։ Եւ ազատեալ
բարձին ի միջոյ պարտիք
առաջնոցն կարդաց։ Զի
այ կոչէ վերջինքս ըստ
մեղուցելոցն, ի գթութիւն
խարտոցաց։ Եւ՛ զատուիլ
խոստովանողաց եւ ապաշ
նոցս իբրեւ ժառանգութիւն
եթող կարէ բարի վերջ
սիւք որ ընդդէմ մեղաց,
Եւ այժ լաւութեան հանդիր
օրօք եւ դիմով տընանկաց
բեալ ջերմեռանդն արտասո
խոստովանեալ եւ ապաշխա
ւոր եւ ինչ լեալ, եւ ստոյգ
աստի։ Եւ եթէ յանցաց
առնուն լուսի՛ վերջնոց
բարւոյ գործոց առաջնոցն
վերջնոցս։ զի մնացուա՛ծք

առաջնոցն առաքինութեա՛ն։
Վասն որոյ զնա՛, զհանա՛
լուսի փառաւորեն զնա՛ ըս
տուիչն այնպիսի շնորհաց
մարդկան։ Եւ այնպէս
յորդորին՝ ի սէրն այ։ Եւ
բերանով խոստովանին ըս
ճշմարտութեին ամենակալ
զօրութեն այ։ եւ ընծայաբեր
լինին բարի պատարագօ
արդարութե՛ն ամենեցունց
ան՝ առաջնոյն գործակ
ցութե՛ն եւ ճշմարիտ նոյ հան
դիսի։ Ընդ այսոսիկ հաս
րեա՛լ զանձինս ի նոյ անտի
յուսոյն համարիմ սիրոյն։
եւ առհա՛ւատչեայ՝ միշտ բա
րեխօս առնե՛լ զնա՛
ի կատարել հեռուստ
լինելոցն ճշմարիտ լսման
առաջնոցն, որ յուսովն
հուրեանց հենդանի են այ։

Եւ՝ հասարակաց յոյսն
ի՛ շահ է. զի առաջինքն
օրինակ լինին վերջնոցս ի
բարեգործու՛թ։ Եւ վերջ
ինքս հասին յառաջնոցն
կատարելութի՛ն յուսոյն։

Եւ՝ առաքինութի՛ն առաջ
նոցն ժառանգուն առնի

Հայնու կատարել զսխտոն
նշանօք և արուեստիւք
վուրդն յերկիրն աւետեաց
դիպատոս և հանել զժողո
յայ դառնալ անդրէն ցհր
ան առնու հրամանս
յանկատս պանդխտացոյն
վարուց եգիպտացոցն
մրոյ հելլ ի խաչարկին
հեշտութիւնս։ ԻԱԻ։25։

ժամանակ մի վայելել ի
ժողովրդեանն այ, քան ա
մարթցւոյ ջարջարիլ ընդ
մի և մոլեխն լսէ հայ
զբաղում արդարս։

և զթադաւորս յարոյց ի
մարդարէս և ղքահանայս
ծննդոցն, զօրինադիրս ըղ
րիմ սիրելեաց։ Այլ ի նոյ
նէ զձագկեալն ուղ մոտ
խորհրդակիցս, և յայտնել
մարի աճ՝ առնել զնոսա
մի ի որոյ ոչ յամօթ հա
ւատեցան առին զընտրութիւն։
խորհել՝ հանդիսիւք տէ
աբրահամ և իսահակ էր
ցերեցն ի՛տր աճ։ Ապ և
տութենէ նր վր հաւատա
և հաշտարարք կան առ

օծ։ ուղ եղուկ և եղուկ
առաքինացան անարատ մր
ին ուրք զինի նր։ ԻԱԻ։4։11։
հաճոյ անարատ կամօքն
վերջնոցս, իւր մտերիմ նր
զուարեղ պատարագն յիշէ
լուխ. միջնորդ և բարեխոս
ուղիղ վարուք կալ, ինչա
կութիւն հաճոյեցան այ որ
յոյսն ի կենդանեաց եւ
մեռելոց։ Այլ բազումք
են վերջինք, որ վր առաջ
նոցն աղօթս և պաղատանս
և նուիրս մատուցին այ
և եղեն ընդունելիք, որ
ուղիղ խոստովանեալ դառ
նան առ աճ յապաշխարութիւն։
Ապ առաքեալն ցուցանէ
զընտրութիւն հաւատոյ և
զարդար վարուց, և նոցա
յիշատակօքն բարի խոստո
վանութիւն զհաշտուէ պա
տարագս մատուցանել
վասն նոցա և մեր այ։
Որպէս զաբելին արդար և
զուարեղ պատարագն յիշէ,
որ այ պատարագաց ի գէ
լուխ. միջնորդ և բարեխոս
վերջնոցս, իւր մտերիմ նր
հաճոյ անարատ կամօքն
։ ԻԱԻ։4։11։ Այլ որք զինի նր
պատարագաց վասն հատա
կատարեալ վերջնոցս։ և հաւատալ և
յոյսն ի կենդանեաց եւ
մեռելոց։ Այլ բազումք
են վերջինք, որ վր առաջ
նոցն աղօթս և պաղատանս
և նուիրս մատուցին այ
և եղեն ընդունելիք, որ
ուղիղ խոստովանեալ դառ
նան առ աճ յապաշխարութիւն։
Ապ առաքեալն ցուցանէ
զընտրութիւն հաւատոյ և
զարդար վարուց, և նոցա
յիշատակօքն բարի խոստո
վանութիւն զհաշտուէ պա
տարագս մատուցանել
վասն նոցա և մեր այ։
Որպէս զաբելին արդար և
զուարեղ պատարագն յիշէ,
որ այ պատարագաց ի գէ
լուխ. միջնորդ և բարեխոս
վերջնոցս, իւր մտերիմ նր
հաճոյ անարատ կամօքն
։ ԻԱԻ։4։11։ Այլ որք զինի նր

արքունիքին ի մէջ էած ըզ
հանին զնա յօրհնութենէն
22 35 ՚ի Տէրն՝ ՚ի Հայրն՝ ՚ի
երեսին առ Հայրն։ Այլ յանցանքն ոտն
ոտանց մոռանալոյ ի յիշոյ
նը սիրոյն յոսացելոցն ՚ի
առաջի այ և անշէջ
ի հոյս արքունի կենդանի
ցէ՛ լուսաւորիչն՝ որ ՚ի նմա մատակարարէր
նորոգել ՚ի մեզ զայն զսէրն
դարուցն յիշատակօք՝ միշտ
արութիւն։ Եւ ամենայն ար
հոյսն որ առ ամենազօր
տեալ սիրով առցուք ըզ
նը սէրն այ։ ոնդ զի ճշմար
տաբեալ ՚ի հաւատս և ՚ի
այ։ Ար և մեք լինցուք հաս
յոյսն՝ միշտ առաջի կան
20 38 ՚ի սիրոյն այ և
դանիք են։ Ցոյ 22 32 ։ զոհ
ըց։ զի արդարքն՝ այ կեն
յալ կենդանեաց և արդա
ած մեռելոց և մեղաւորց,
և ած յակոբայ։ Այլ ջանա
րանեն ած խոհակայ
ո՛չ՝ ես եմ ասէ ած աբ
ցեալ եղև։ Ելից 3 5 ։
որ առ Տարսոն մեր խոստա

մեր յն զի արդարութեն
նակ յորժամ ծագեցի
այ սուրբք ։ Եզ 11 13 ։
զի լսատ հաւատոց մեռան
տին մինչև ցդալուստան զի
որ զառաքինութեն խոտ
քանչիւրոցն բացայայտե
զի լսել պիտի ՚ի սկզբանց
առ այցելութին աշխատի
՚ի այ արդարք յիշեն
քիդ այդմիկ ։ 19 34 ։
վերակացու եղեց քաղա
շէ ած ։ Թէ վասն նորա
Յայնոսիկ և զդաւթի ի
յիշեակ նց ՚ի միտ
։ 35 61 ։
ցան այնք զօրք։ Եւ կորեաւ
դարձոյց ած զբարիութին
Թիւք Թիւրին և եսայեայ
4 Խոպ 18 17 ։ Այլ աղօ
կիայի և սենեքարիմայ ։
վրդեանն յաւուրս եզե
աղեմի վն անիրաւ ժողո
սանէ տ ՚ի վեր երու
գին նբն և անարատն։
ճառ կենաց ամենայն ազ
յեսու 24 32 ։ Եւ եղև պատ
եղբարց իւրոց ՚ի յեղեմ։
49 22 ։ Եւ ի ժառանգութի
յովսէփ յօրհնութի հօրն

թիւրեցին արդարութ-
նէր։ Եբր։ 12։ 14։ և կեանքն
մահուն, ի ձեռն մեղաց ու
նայն։ որ պիշխանութիւն
եկայք զգուշութիւն առա
տեաց իւրով ի մահուանէն ի
տեաւ և այլ սիրով, Հա
մկրտեցան Ճշմարիտ Հա
Հայր վա՛ր ըլլայ, Ասք ի՛նչ
և բարեխօս են քի՛չ առ

ա՛րդեակն և ՚ի փրկէ,
կատարեաց և էվից զառա
ջին օրինակին զպակասու
թիւնն։ զի երբայց զնոր շը
նորհաց զկենաց դրունս
՚ի ձեռն աւազանին լուա
՚որուբ ուղիղ հաւատով
յամենաբաղ Երրորդութին։
Ա՛եռանիլ զմեզաց մարն
՚ի Ջուրն Մկրտութեան։ և
ընդ քի յարուցեալ՝ ինո
րոգութիւն կենաց կալ ժառ։
հ-օմ 6։ 4։ Ար թէպէտ և
մեռանիմ, կենդանի է՛ ի յայս
կենացն յաւիտենից։
Ո՛չ մերկացեալ են զհին
մարդն, որ վրէժխնդրուբ
օրինացն պարտական էր։
զի զքո զգեցան և զկեր
պարանս որդեգրութեն
առին։ և ժառանգաւորք
երեն քի։ Ա՛նաւանդ
որ զՀնարիտ Հաւատս և
զուղիղ վարս մինչև ցը
վախճան պինդ ունիցին
յուսովն քի։ զի յայս նՀ
ընդ քի է յարուցեալ։ և
ընդ քի նստի ընդաջմէ մե
ծութե՛ ի բարձունս։ Հղ
2։ 9։ 2 Տիմ 2։ 12։ Եբր 1։ 3։ Տիտ 2։ 12։

Ճակ Ա

ի բարերար ունկն։

ՅՈՒՅ յոստով. որ շնորհէր
ինձ զի պատարագն ի քա
զիաուաց պահին։

ստանայ անձին իւրում
դին, ձմարտել հաւատով
զաց մատուցող պատարա
և անարատ և ազատ ի մե
նաւանդ եթէ սբ խոհ
ւց և առնու զինդրելին։
ՅՈՒ կենդանեաց և մեռե
ռանդն արտասուօք զաբ
տին. և խընդրէ ջերմե
դասիրուե նորա զերախ
հոգւդն, միշէ անդ զմար
սափելի զիրկական խոր
ցանել զահաւոր և զսար
թեացն այ։ Ա՛ի մատու
րբոյ և խոստացեալ բա
նամոցն և շնորհաց հնդ
ժանի առնէ հայրական խը
պէս պէս երախտեօք ար
զայ վիշտս մարդկան. և
նայ իւրովքն չարչարանօ
ի կշտամբանաց նզ, բաղ
զեան հալածելով։

ռեալս յարուցանելով. և
ցեալս կերակրելով զբա
զումս յանապատի. զմե
զամենայն ի քո ։ Ո՛ Տ
յարոյց ասէ զմեղ ընդ
և նստոյց ընդ երկնաւո
ի քո յոյս հաւատացե
ըոց սրբոց։ Եփես. 2.6։

Ո՛ի զմարմնոյ իւրեանց
ի խաչ Հանին ասէ ընդ
կարեօք և ցանկութեամբ
Հանդերձ. գաղ 5.24։

Որք և ընդունին զառհա
ւաւէեան և փրկչորին և
յուսովն զնաարձանան։

Ո՛ի քո սբ սիրովն խրա
խաւեալք սբցին, ցնծան
յուսովն ի ձեռն հաշտա
րար պարադին որով փրը
կեցան արարած։ Որ զա
ներեւոյթին երևեցօքս
եցոյց կամաւոր խաչելու
թեամբն, հաշտեցուցանել
զարարիչն ընդ արարած։
ստուբ աստուածաց ճշմա
բիսս հաւատս յամենայնբ
Աղերսագութիւնն։

Ա՛ռաքեալդ զվիշտս և զվ
վտանգս ի մարդկանէ ի
պես պես ցաւս և՛ հոգւո
Ջանս ըմբռնեալ։ Ո՛ տէր

պաշխարեցին ջերմեռնդն
ստոյգ խոստովանեալ
Տ՚ն և ողբ մեղանն եղ
միասին ուրախ լինին։
տակաց և արդարոց. և՝
նեաց բնակուխէ հրեշ
Ե՚ես եր, զի յոյն կենդա
նիս ընդ մեռելոցն
։ Նիւ ։ գոչ 20 ։ 36
նին մեղանչել կամ մեռա
րուե որդիք են և ոչ ու
հրշտակս և՝ յերկինս. զի յայ
ծոյացան այ. և լինին ոչ
առնուն յերկրէ որով հա
թեն զկենսակից մարմինն
Ա՚ն և հաստատակաց յարու
ցան յուսալի։ Խոս 3 ։ 1
խին և՝ փառս այ ուրախա
մեզոն դասուց. աքանչել
ձեռին, ան են ընդ անմար
Ա՚յլ հոգիք արդարոց
նաւորաց և հրշտակացն ։
եր, որք յաղթեցին բըռ
երկնաւորաց յիշատակօք
ցեց ողբ ու ուրախութ և զօրաց
։ ընորհան ամ սբց խորհ
դուեն. որ եռ զյաղթուե
վեստ ամենայնբ Աբրահ
րուեն աճապարեալ, և՝ իջ
վերադառնալով և՝ յորդո
զբօցն վնասակարութեան

դաճեալ փառաբանուբ
դան կատարին. խորհրդ
իշատակ քո պատարա
մարգարէից և մարտիրոս
Ա՚յլ և սբց առաքելոց և
կենդանեաց և մեռելոց
նոմբ և՝ նոյն կատարի
մերոյ. և մի՛ լքեր կամակար
դոյն. զի կեանք փրկուե
մօտ դատապարտութի և՝
խնդրէ աճ և ճշմարտութի
սպասաւորաց խորհրդ
Ո՚ կատարել առաքինութի
սաւոյ, ասէ տէրն յաբեռա
։ ղկաս մեզ ։ ղուկ 12 ։ 48
Ա՚յլ՝ որոմ շատ տուեալ
ընորհ, շատ խնդրեսցի և՝
նանիկ. և որոմ սակաւ
ում, սակաւ տրն յաբեռա
։ Նուբ Հաղորդին ։ ւկդ 27 ։ 11
ծայեն այ, և ողբ անարժա
բումբ պատարագն ըն
տուհասին. որք չէ սըր
Հաւիր սպասնալեաց պա
զիչ պարտ է ասել զար
թեաց և դժնդակ վարուց
տաւ 5 ։ 23, ապա վա՛ այլ
զպատիժն մինչև հաշուցին,
Ա՚յ եթէ որ ունի խոհ

յանձառ երանութիւնն զմտաւորս և զբանաւորս
ըստ իւրաքանչիւր չափու ընդունելոյ։ Այլ
զայսոսիկ ամենայնի ոչ ոք կարէ ասել ի
մարդկանէ, այլ միայն ի Տեառնէ, որ ասէ
ինքն ի սուրբ աւետարանին. Ես եմ հաց
կենդանի որ յերկնից իջի։ Եւ ոչ միայն
զայս ասաց, այլ եւ զայլ ամենայն զոր
ինքն ունէր եւ պատկ։

Վասն ակնածութեան սրբոյ մկրտութեան։

Ա

Վասն այսորիկ մեծ է պարտիս
վարդս ըստ իւրաքանչիւր
չափու հաւատոյ եւ գիտու-
թեան։ Այլ
հաստատեցին վարդապետք
առաքելոցն։ և զնոցայն
ուսածս մարգարէիցն լեալ
վերջնովաւթ։ զի և զմեզ
ոչ միայն լսելիս
ծանրանայ, այլ եւ գործով
կատարեսցուք ըստ բարեդո-
ղութեան Աստուծոյ մերոյ։
Զի այսպէս ասէ տէրն մեր
Յիսուս Քրիստոս. որ հաւատա-
ցեալ էր և մկրտեալ կեցցէ։
Եւ ոչ միայն զհաւատով
արեամբն քո։ Այլ զսրբութեամբ
մկրտութեանն, և մարմնով և
հոգւովն ընդ։ Լուսաւորեալ
և հոգւոյն սրբոյ։ Հաւատալ ի
սոյն։ Ամէն։ Ճշմարտեալ
գործովք, և նմանք ոչ զբեր
արտասուօք և ամ բարի

Վասն ակնածութեան սրբոյ մկրտութեան։

Ա

Վասն այսորիկ մեծ է պարտիս
վարդս ըստ իւրաքանչիւր
չափու հաւատոյ եւ գիտու-
թեան։ Այլ
հաստատեցին վարդապետք
առաքելոցն։ և զնոցայն
ուսածս մարգարէիցն լեալ
վերջնովաւթ։ զի և զմեզ
ոչ միայն լսելիս
ծանրանայ, այլ եւ գործով
կատարեսցուք ըստ բարեդո-
ղութեան Աստուծոյ մերոյ։
Զի այսպէս ասէ տէրն մեր
Յիսուս Քրիստոս. որ հաւատա-
ցեալ էր և մկրտեալ կեցցէ։
Եւ ոչ միայն զհաւատով
արեամբն քո։ Այլ զսրբութեամբ
մկրտութեանն, և մարմնով և
հոգւովն ընդ։ Լուսաւորեալ
և հոգւոյն սրբոյ։ Հաւատալ ի
սոյն։ Ամէն։ Ճշմարտեալ
գործովք, և նմանք ոչ զբեր
արտասուօք և ամ բարի

յանձառ երանութիւնն
զմտաւորս և զբանաւորս
րութիւն։ Այլ զարդ-
մամբ Աստուծոյ
ձառ և անպատում լի-
ցուցեալ, բարեբոդին ան
իւրոյ խնամք առ արարած
բնակեալ է։ Այլ նա միայն
դանի և յանմատոյց լայն
կիզեն էութիւն. որ յիւր
զեղջ իմաստութիւն. անո
անվճռեպ դիտութիւն. ան
մի ամենակալ զօրութիւն.
փոխ միանձնաւորուի.
մանն և մի բնութի աճու
թեն. մի խոկուի և անփո
և մի էութիւն հոգւոյ և մարմնոյ
հօր և որդւոյ և հոգւոյն
ի միոյ աճուրդեն փառաց,
ըստ արժանաւորութեան
փառաւ զբեռնու ի տնէ
Այլ իւրաքանչիւր զիւր
րութի մեռելոց։ 1 Կոր 15.41
երել ի փառօք։ այնպէ և յա
աստղ քան զաստղ առա
յլ փառք աստեղաց. և
և այլ փառք լուսնի, և
դական (ասէ առաքեալն,
և այլ փառք ունին ի Տէ
յամբնոց ունին և պատկ։

և յուսահատ եղ առանց
ոչ ի վախճանի զղջանան,
ռաջադոյն յապաշխարել,
Այլ որ ոչն դառնան յա-
կեցցէ: Գուբ 2.21:

դատեցէ զանուն տեառն՝
իւրոց, զի ամենայն որ կար
դանութիւն ստեղծուածոց
չին մերոյ, որ ոտայ զվերն
մարմնոյ և արբենն քէն փրկ
մամբ, եւ կենդանարար
հայեաւ ի բարու ին զըղձ
մի՛ անյոյս լիցի: Ո՞ստո
նեալ ի մարդասիրին, քէ,
հուրդն, յուսով ապաւ
հայցէ զփրկական խոր
ի բոլոր սրտէ հաւատով
ռանդն արտասուօք, ու
ի խոստովանութիւն չերմ
ի վախճանի ի զղջումն ու
յառաջադոյն, և դառնայ
դակ վարս, և օտարացեալ
նայի ըմբռնեալ ի դժըն
խցեն, և ի հրապոյրս սատա
Օ՛ի եթէ մօտ ի վախճանն
պատահի:

առնս յոյս փրկութեան կայ:
ծասով ի քաւութիւն, զի ոչ
մարմին և զարիւնն քէ չա

հրաւիրէ՛ և կոչէ՛ յիւր ար
քայութիւնն և ի փառս ան
ձառս և յանվախճան երա
նութեան ուրախութիւն:

Այլ զմիշատակս առնել
արդարոց կատարելոց,
զոր շահ ստանամք ընդն
սիրոյն որ աճ վկայս, զա
զում շահ ստանամք ընդն
բարեխօսութիւն առ աճ:

ոկ վճռատացելոց մե
ղուցելոց և խոնարհողաց
ապաշխարողաց, և հաղոր
դելոց փրկական խորհրդ
դոյն, և հրաժարելոց յաշ
և ընդ կատարեսցին միշա
ակ՛ զի պատրաստն
և աղօթիւք և գթով տէ
նանկաց և այլ բարի գոր
ծով. զի վերջնոյն բա
րեգործութեամբ՝ չան
գութքն նորոգեսցին

Նորոգութիւն կենացն
անվախճանից:
Այ եթէ ասիցէ ոք, եթէ
մօտ ի վախճանն զղջա
ցեալ խոստովանեսցի ոք,
ցեալ ընդունիցի ի ներ
եւ ոչ ի վախճանի զղջանան,
ռաջադոյն յապաշխարել,
Այլ որ ոչն դառնան յա-
կեցցէ: Գուբ 2.21:

և զաղօթան սիրով զղջումն զօրացուցանեն։ յոյժ 2·20
զօրացուցանեն։ յոյժ 2·20 ո՞ զ ոչ ամաչեսցուք
որ յերկինս է։ Ղաւ 18·10 ո՞ զ
սաներն զերթեալ հօր իմոյ
տակ ընդ հանապազ տե՛ր
հանցս յայտնէ։ զի հրեշ
մարհիցեք զմի՛ ոք ի փոքրից
զգո՛յշ լերուք , մի՛ արհա՛
ըստ բանին ասն որ ասէ ,
ի ձեռն նոր հրեշտակաց ։
միշտ ընծայաբեր լինիմ ։ յ
օրինացն երկիւղին ։ յ ,
ի հնազանդութիւն հոգւոյ
սովորի ։ Ո՞վ որ փոյթն է
ուանայ ։ և յանիրաւութի
գործոց և խորհրդոց հե
նին կրթի ։ և յայտ բարեաց
մարհուն ։ յ պատուիրա
ն , ի ծուլութի և յարհա
։ ո՞ որ հեռուի յերկիւղէ
ւոր երկիւղած ։ յ ։ ծղ
ա , նոյն անհարկին հնարա
ը իմաստնոյն բանի որ ա
ւոր օգտից երկիւղ ն
ո՞ ի սկիզբն է ամ շահ
և արդարութեամբ լի՛ է ։
ահին ։ յ ։ որ զգուշութ
րիմ հաւատով վկայութ
իւրով ընծայիւք ։ մարդ

ու զաղօթս սիրով զղջումն
զօրացուցանեն։ յոյժ 2·20
զ ո՞ զ ոչ ամաչեսցուք
որ յերկինս է։ Ղաւ 18·10 ո՞
սաներն զերթեալ հօր իմոյ
տակ ընդ հանապազ տե՛ր
հանցս յայտնէ։ զի հրեշ
մարհիցեք զմի՛ ոք ի փոքրից
զգո՛յշ լերուք , մի՛ արհա՛
ըստ բանին ասն որ ասէ ,
ի ձեռն նոր հրեշտակաց ։
միշտ ընծայաբեր լինիմ ։ յ
օրինացն երկիւղին ։ յ ,
ի հնազանդութիւն հոգւոյ
սովորի ։ Ո՞վ որ փոյթն է
ուանայ ։ և յանիրաւութի
գործոց և խորհրդոց հե
նին կրթի ։ և յայտ բարեաց
մարհուն ։ յ պատուիրա
ն , ի ծուլութի և յարհա
։ ո՞ որ հեռուի յերկիւղէ
ւոր երկիւղած ։ յ ։ ծղ
ա , նոյն անհարկին հնարա
ը իմաստնոյն բանի որ ա
ւոր օգտից երկիւղ ն
ո՞ ի սկիզբն է ամ շահ
և արդարութեամբ լի՛ է ։
ահին ։ յ ։ որ զգուշութ
րիմ հաւատով վկայութ
իւրով ընծայիւք ։ մարդ

տիչ և լուսաւորիչ նոցա
նելոյ հոգւոյ սրբոյ և տա
բանիւն ստոյգ զղջացի՛ք
ո՞ ի որ մերձենան ի սրբ
ժարելոյն յերկրի։

Հոգւոյ սրբոյ հրա
ոյ , հոգ բարի գործք
ցան առնել ։ և երթան եղ
բարիս ։ և ո՞ որ պատուիրե
ո՞ ի ո՞ զերս ինքն արար
տեալս լցուցանել բարուք
զպարտս թողուլ ։ զկարօ
։ կապեալսն արձակել ։ ո՞
ժարելոյն յաշխարհէս ։
ծուացելոյն յաղագս հրա
բարիս պարտ է ցուցանել
զղջանա՞լ և բազում
ժամ ելանելոյ յաշխարհէն
իշատակ ունի ։ Լա՛ռ որ ի
զան , միշտ կատարեսցին
վանողացն և ապաշխարո
ցելոյն և ստոյգ խոստո
Լայց յաւելագոյն մեղս
ծանր վիշտս ունին , ի՛ք
տասուածս արժանի են և
որ բազում ողբոյ և արտ
վան նոցա յիշատակաց ։
մեան , զինչ պարտ է ասել
ի փրկական խորհուրդն
խոստովանութե և անմեղ

նին. գործակից եւ բա-
երեւութից, ապրեալ լի
նաց յերկնելեաց եւ յան-
տես ի դառն տանջա-
մահ վասն նորա զի ա-
ձինս խրթեանց եւտուն ի,
հասատատեալն որք զան-
ակ որ ի տուրբ սէրն ձ
ներքինն եւ զվերինն.
դաղանեաց. որ գիտէ ըղ
դատաւորէն եւ ի տեսողէն
հասից ընդունին յարդար
զհատուցումն պատու-
յանդիմանին. եւ զարժանն
ցովքն դիւօք, կշտամբել
հանդերձ չար խորհրդակ
նայն չար ցանկութեանց,
տաց եւ մեղաւորաց եւ ամ
անչնազանդից ամբարշ
ի, զործ անօրինաց եւ
ժեն զգուշ եւ զողորմի
խոստովանողաց վարձ, շար
սիրոսաց։ Եւ ել եւ աստղ
նաց. համբերութիւնք մար
ժուժկալութիւնք կուսա
եւ արդարութիւնք սէց.
քաջութիւնք նահատակաց
մարտութիւնք արդարոց.
ել առնա ժողովին ճըշ

կայութէ սիրոյն իւրոյ։
նաշունչ չարչարանաքն վը
մանէ ի յառաջատայ ամե
ւատացելոց եւ սիրողացն այ
պազատ վերանան իւիշեու
ել ի կողմն հիմարիտ հա
ամենակալ տրուեն հանա
թամեռականաց, առաջի այ
եւ երկրաւորաց եւ սանդա
տերմութէ երկնաւորաց
ուան նոր։ ի ամ խոր
հուրդք կամ գործք մը
նուիրն. որ պատրաստեցաւ
յայ խնամոցն սիրողաց ան
մանալ կամ տեսանել որ
գործան։ ո՛ր ոչն է ի-
Ճանան միշտ ի նոցա բարի
կենդանի սիրովն զոհ-
առաքինանան եւ ուրախ
անեն զերեշտակն. որք
նամոցն այ։ ել ըզ սրտիւ
և անկեղծասէր հաւատով
անդամոց ի բարերար իւր
շնորհս առ մարտս մտաց և
ել առնուլ զյաղթութէ
նեղութէ և յանդորրու
նեղուլ զհամն առաւ ի
դերձաճուռք. անշարժ ու
անձկալի՝ անմեղելի իրն
կայութէ սիրոյն իւրոյ։

Ո՛ր և բարերար երկ-
նաւոր Հայրն ուրախ առ-
նէ զկոչեցեալսն յորդէ-
դրութի՝ մարդասէր միա-
ծին որդւովն իւրով եւ
կենդանի սուրբ Հոգւովն
ի՛ բորբոքումն կենդանա-
լար սիրոյն. յանհրաժեշտ
և յանվախճան և յանհա-
մեմատ յաճեղէն բարու-
թիւնան զիւրսն վայե-
լեցուցանելով։
Նմա գոհութիւն և
պատիւ և փառք։
Այժմ և միշտ և յաւիտ-
եանս յաւիտենից
ամէն։

ընթացօք ունելով զամենայն
սուրբս և զարդարս։
Նո՛ր բացցին դրունք կեն-
նաց բարերարութեանն
ընծայիցէ Հոգւոյն սրբոյ վե-
րին կայանիցն. ուր ժողովք
սրբոյն են հանգուցեալք։
Ո՛ի զամենեցուն կամի
զկեանն. և՛ի գիտութիւն
ճշմարտութեան կենացն
լինիլ ժառանգաւորս։ զի
օջ կամի զմահ մեղաւորին.
այլ զկեանն ի քէն։
Ո՛յ քան շահ օգուտից են
միշտառակ հանգուցե-
լոցն առնել ուղիղ սրբո-
աիւն. արդար և ճշմարիտ
և սեր հաւատով. ահիւ և
սուրբ սիրով և ողջամիտ
յուսով ի գովեստ Աստ։
Ո՛ի լեցի ընդունելի մեր
պատարագն ի ներքոյ վա
րագուրին ի կենդանարար
կեանն վերաբերելով,
վայելել յերանելի բարու
թիւնն ի խնամս կենդա
նարար սիրոյն աւետեացն
խոստացելոց։ Ո՛ի ուր
հան եմ (ասէ Տէրն) անդ
և պաշտօնեայն իմ եղիցի։

Այն ժամանակ Աբրահամ ելանէ ի մէջ մեռելոյն իւրոյ, եւ խօսի ընդ որդիսն Քեթենէ՝ եւ ասէ՝ Ես հիւր եւ պանդուխտ եմ ընդ ձեզ. տուք ինձ տեղի գերեզմանի ընդ ձեզ, զի թաղեսցեմ զմեռելն իմ ի մէջ աչաց ձերոց։ Եւ պատասխանի որդիքն Քեթենէ՝ եւ ասեն ցնա՝ Լուր մեզ, տէր, Աստուածն մեր ընդ քեզ է, եւ ի մեծ ընտրութեան մերոյ թաղեա զմեռելն քո. ոչ ոք ի մէնջ արգելցէ զգերեզմանն իւր, զի մի թաղեսցես զմեռելն քո։ Եւ յարեաւ Աբրահամ, եւ երկիր պագ ազգին երկրին Քեթենէ՝ եւ ասէ ցնոսա՝ Եթէ կամք ձեր իցեն զի թաղեսցեմ զմեռելն իմ ի մէջ աչաց ձերոց, լուարուք ինձ, եւ աղաչեցէք զԵփրոն որդի Սաւարայ, զի տացէ ինձ զքարայրն Մաքփելա, որ է ի սահմանի արտին իւրոյ. ի լիոյ դրամոյ տացէ ինձ զնա ընդ ձեզ ի գերեզման։ Եւ Եփրոն նստէր ի մէջ որդւոցն Քեթենէ՝ եւ պատասխանի Եփրոն Քեթացին առաջի որդւոցն Քեթենէ՝ եւ առաջի ամենայն մտելոցն դրան քաղաքին նորա՝ եւ ասէ՝ Ոչ այսպէս, տէր իմ, լուր ինձ. զարտն տուի քեզ, եւ զքարայրն որ ի նմա՝ քեզ տուի զնա առաջի որդւոցն ազգիս իմոյ տուի քեզ, թաղեա զմեռելն քո։ Եւ երկրպագ Աբրահամ առաջի երեսաց ժողովրդեանն երկրին, եւ խօսի ընդ Եփրոն առաջի ժողովրդեանն երկրին՝ եւ ասէ՝ Ոչ այսպէս, տէր իմ, լուր ինձ. զարտն տուի քեզ, եւ զքարայրն որ ի նմա՝ քեզ տուի զնա առաջի որդւոցն ազգիս իմոյ տուի քեզ, թաղեա զմեռելն քո։ Եւ պատասխանի Եփրոն առ Աբրահամ՝ եւ ասէ ցնա՝ Լուր ինձ, տէր իմ, զարտն որ է չորից հարիւրից դրամոց, ինձ եւ քեզ ի՞նչ է. զմեռելն քո թաղեա։ Եւ լուաւ Աբրահամ Եփրոնի, եւ կշռեաց Աբրահամ Եփրոնի զդրամն զոր խօսեցաւ առաջի որդւոցն Քեթենէ՝ չորից հարիւրից դրամոց, դրամ ընտիր առեւտրական։ Եւ եղեւ արտն Եփրոնի որ էր ի Մաքփելա, որ էր առաջի Մամբրէ, արտն եւ քարայրն որ ի նմա, եւ ամենայն ծառք որ էին ի սահմանս արտին շուրջանակի, Աբրահամայ ի սեպհականութիւն առաջի որդւոցն Քեթենէ՝ եւ առաջի ամենայն մտելոցն դրան քաղաքին նորա։ Եւ թաղեաց Աբրահամ զՍառա կին իւր ի քարայրի արտին Մաքփելա, որ է առաջի Մամբրէ, որ է Քեբրոն, ի դաշտի Քանանացւոց։ Եւ եղեւ արտն եւ քարայրն որ ի նմա Աբրահամայ ի սեպհականութիւն գերեզմանի ընդ որդիսն Քեթենէ՝ եւ ասէ՝ Ես հիւր եւ պանդուխտ եմ ընդ ձեզ. տուք ինձ տեղի գերեզմանի ընդ ձեզ, զի թաղեսցեմ զմեռելն իմ ի մէջ աչաց ձերոց։ Եւ պատասխանի որդիքն Քեթենէ՝ եւ ասեն ցնա՝ Լուր մեզ, տէր, Աստուածն մեր ընդ քեզ է, եւ ի մեծ ընտրութեան մերոյ թաղեա զմեռելն քո. ոչ ոք ի մէնջ արգելցէ զգերեզմանն իւր, զի մի թաղեսցես զմեռելն քո։ Եւ յարեաւ Աբրահամ, եւ երկրպագ ազգին երկրին Քեթենէ՝ եւ ասէ

Եւ ընտելացուսցէ մեծ-
մենեցուն յօրինեաց։
Եկ այսօրհնուք ուսուսցէ
ոյ յերկինս եւ յերկրէ՝ ի
ջրոյ եւ յօդոյ զկեանս ա-
արարչին եւ իւրոցն նորին.
նալ Համազօր սորուքեան
մանս վայելել՝ եւ ընտանե
Յայսոսիկ ի՛հոգեւոր դար
հոգեւոր օրինացն։
ման՝ ի վարդապետութենէ
գուցն ընդ զնորս ուս
մանս եղոյց ի շնորհաց կո
ոգւոյն՝ զօրաւոր դար
րեալ անուն։
թերապութենէն անտի։
Եկ բանաւոր եւ մտաւոր
սեաչուի՝ որ յառաստ բա
ցուցցէ զսիրոյն իւրոյ ըղ
մանոյ պատրաստեաց։ զի
նեաց։ եւ ապա զպետս դար
կան եղ ի մարմնի եւ խաո
ի նախ զհոգին բանա
ի՛նամարդն ամ դարմանին։
եւ այլ զեռունք ամենայն՝
երկիր ջրով եւ լոզակօք՝
Եկ թռչունք երկնից՝ եւ
եւ զամ շունչ կենդանի։
օդոյ՝ մուտցանէ զտունկս
ստուղոյ եւ խառնուածովք
զկնմանէ, եւ չերմուէ լու

ՁՀՀ յու

Եւ ի դարմանս։ զի երեսս
արարան պէտք ի՛նանունդս
ցին խնամք արարչուեան։
Եկ այս ջրոյ նիւթոցս
ջերմոյ եւ ի ցրտոյ։
մաքէ եւ ի խոնաւոյ եւ ի
զմարմինս կազմեաց ի ցա
նեաց կարգաւ զերեւելիս
և զաներեւոյթս։ և անտի
արար զարարածս։ և յօրի
ոյ՝ ի ջրոյ նիւթոցն
օքն փառաւորի։
Եայն բազմաշունչ պարդեւ
վաստակոց յարդարին։ և
բազմադիմի աշխատութիւնք
լուէ կարդի։ զի և մշակ
նացն։ զի տկարութիւնն ո
նէր զամ վիշտս ջարչարա
ոյ յօժարութէ ընդու
կատարի։ 2 խոյ։ 1։ 6։
րութիւն իմ՝ ի տկարու
շնորհք իմ պօղէ։ զի ո
ի՛ տանէ թէ, շատ են քեզ
ղութեամբ։ Եկ լուա
ազգի ազգի վշտօք և նե
և աշխատեր և վշտանայր
կարութեանն որ ձգներ
ի՛ տանէ հրաժեշտ տա
ան՝ քեզ ոյ բանին։ Որ խնդ

սիրոյն Իւրոյ տեսչութեն։
դարուց, և վկնամն մեծ մ
զերկուսեւ Հանապատս ար
դուց քաց ի մեղաց, եղոյց
զամ կիրս մարմնոյ և հղ
խոնարհութեն որ կրեաց
նորհաց Իւրոյ և կամաւոր
ի՛ ի ձեռն Հմարիտ շր
լի՛ շնորհօք և Հշմրտու
միածնի որդւոյ առ՛ինօրհ
նր մէք՝ զփառս Իբրև ըզ
ի մէզ. և տեսաք զփառս
մարմին եղև և բնակեաց
կան քանին։ զի Լանն ասէ
մարմին ըզ աւետարանա
և քանաւորն խառնեալ
առ ասծ քանն. մրտաւորն
վիմբ Հոգւով միաւորեալ
աշխատեալն էր ։ Որ տ
ջարել լինէր՝ որ վշտագին
առ ազգս մարդկան, ջար
նել զաներևոյթ սէր Իւր
յորժամ կամեցաւ ցուցա
և զօրաւորաց Հ արարիչ,
ռաց որ ամ զօրութեանց
Լ՚ևս ինքն իսկ ասն փա
հանդիսան ։
սիրն անցաւոր արար և ըզ
Իւրոյ՝ զնեղութի Հանդի
Լ՚ ըստ խնամոց սիրոյն

դարձակից ե Իւրի վարուց։
ընտրեա։ զի մտերիմ ծնկից
թեան զամենատես
ռաքինութիք՝ զամբերու
նաւորեալ՝ ազգի ազգի չ
նորհօք աւազանին և մար
ծնով և արեամբն քրի։
աստեայ ազատութիւնն շր
որ ետ աստին զառհա՚
անմահ ժառանգութեն։
ցելոյ որդեգրութեանն և
յուսոյ աւետեաց խոստա
Լ՚ևս իրամայեաց ամենայն
և յաղթօղ երևեալ՝ պատ
նեութեան և զօրութեան։
հազոյն կարգս առաքի՚
մարտնակիր լինելոք ի լա
պատուիրանացն կարգաց,
ձեռն օրինացն եղելոց և
ամ ի այսու ուղեալ ի՚
նր ունի յերկինս և երկիր։
ասէ՝ ուրե երկիւղն իմ։ Տղ
և երեք հայր, եղիցին կամք
կան ասն։ ամ ի թէ որ եմ
և նր սիրով առնել ըզ
ըստ հաճոյիցն այ ։ ասիւ
թեն հանդէս ցուցնիցեն
ռաքինութիք՝ զամբերու
հաւորեալ՝ ազգի ազգի չ
ի ոսկր մարմնովն ձերջ
ծնով և արեամբն քրի։
նորհօք աւազանին և մար
աստեայ ազատութիւնն շր
որ ետ աստին զառհա՚
անմահ ժառանգութեն։
ցելոյ որդեգրութեանն և
յուսոյ աւետեաց խոստա

իւր և լինիլ նման բարձ
զամպս առեր դնել զաչտա-
շաւամարսն որ ի վեր քան
կոխատեան։ Ոչ նոյն ինքն
անկանիցիմք ի վայր ի վիճ
նայցեմք։ և ամբառնալովն
բարատանեալ ամբառ
լսեմք այ պատկեր՝ ամ
մարմինս, զի ու յորժամ
ցուցանել և այլատրել
ապանանել եւ անդրայ
կարեն զմեզ վտանել ո
թիւք արմատով և բուսոց
ծարաւ։ Ո՞րպէս թողում
պակասուէ, ի տուլոյ և ի
և տայ։ Նմանապէս ի ի
առաւելուէ լինին կեանք
ի կերակրոց և յըմպելոյ
դուքն մարդոյ։ Ո՞րպէս
ցուրտ և տօթ և հիւան
ձառէ խմբէ ձգէ ի տայ
տաս վասն այսորիկ ի պա
հարուածէ եղաք անկեալք։
նացն և ընդ բազում տը
րիսպեցաք յաղագս յանցա
էր անուանդ՝ յայնմանէ վր
ո՞ւր ի դրախտին կենացն
սատակմանն սուտ։ ՃԿԿ ։6

վասն համառարած տա
յաղագս տրտմութեանն
դանոյ ։ և լսելով զիւրն
ցած ուսոյ մի ընդայ կեն
նիւթ։ Ո՞ւ նոյն հրամայե
ու և ամ անբան կենդա
նի զմնունդն ։ ի բուսոց
մարմինս, զի յերկրէ ու
մարմինս ոչ վասն այսորիկ տկար
որ կայ և պահի յուսացեալ
Հաղորդակից եղիցուք
եղեալ, նորին փառացն
առաքինութեն հետևողք
ամ արարածոց։ զի նորա
մերում. և եղև վարդապե
պարծանս մարդկութեն
լուիս ամ ի փառս և ի
Ոչ կատարեաց զարդա
ունօք և մահուամբ իւրով
և ազատեց զհոգիս՝ չարչ
Ոչ եթաց զերծոնս կենաց
զմեռեալս յարուցանէր։
քաւէր ։ զեռս հալածէր։
հինանդս բժշկէր ։ վհեր
և յաներևոյթս։ Որ ըղ
դիս մարդկան յերևելիս
որ շնորհօք դարմանէ զոր

և վայելեն յանապատ զբ
վախճան ուրախութիւնս։
Այլ Աղբյուրդութեն յայ
ամենաքաղ զօրութեն
են օրհներդութ և փառա
բանիչք, այսու ակար մար
մնովս զհանդէս առաքի
նութեն սրբեսցէս կատա
րեցեն։ և անցանեն ըղ
կարգս աշխարհիս ամ ձրշ
մարտութեամբ։ Այնուհետև
ժամք և աւուրք և ամք,
և յառաջադէմն ներկային։
և առաքինութեն ծնունդք
Հետ երթան սրբուե։
Այլ ձմեռնարեալ ամ առա
քինութիւ, փոխին յայսմ
հետ, ի հիւսենդանի տն, ուր
ոչ լսի համբաւ մահու
յանուշակ, ի միանձնեանց
ուրախութիւնն։ Այլ վե
րըստին նորոգի աճմային
զօրութեն յանապատ և յան
վախճան ուրախութիւն։
Այլ լուցանին որպ արե
գակին այս յանմահացեալ լու
սոյն։ և հիւսենդանի նը սի
րելի վարին հրով ամենա
սէր Աղբյուրդութեն յայ
ամենաքաղ զօրութեն
և որք յուսան ի նմ յոյս։

Հրեշտակք նը կամարարքն։
և դարձցին յետս և ամա
չեսցեն նը կամարարքն։
Հասցես ըզ քաջայայտ։
ունին ի նոյն։ ոյպ ամ հա
որ և կոխել զնա հրաման
զի անզօր է առ սուրբս։
զօրութին հիւսենդանեացն
ակարութին և վկարճեալ
նիւթոյ ցուցանէ զնորա
գործութիւնն ի տկար
նալի է այսպէս, թէ այնոր
արմատք որ հալածեն ըզ
սոցն դաժանութէ վնասք։
Այսեղ բժիշկք թէ՝ գոն
թոյնք։ոյպ ճիճեց թոյնքն։
և որպ բուսոցն և արմա
միայն է նը չարութեանն
Ճանաչի։ Օ՜ ի այսքան
կեաց զնը ամբարհաստ
բարձրացոյց։ և խայտառա
կործանեաց։ և զնոնարհս
խոնարհութեամբն ըզ նա
մարմինս զայս առնլով,
Այլ քն զնոնարհութեան
սաց ետն։ Եսայի 14։13։
սաց մարգարէն յերե
տամբ զօրօքն։ որպէս ա
ժոխս էջ հանդերձ ամբա
րեալն։ իսկ այժմ՝ ի դը
էջացեն նը կամարարքն։

Եւ այս կատարեցաւ զա-
ռաջ քան զվաստակոցն տէրամբ
: Եւ ոչ կարի՛ւ զարդա-
րեսցի ի գործս հարկին, զի
կամ՝ ի վաստակոցն, իբր
զմի ի վարձկանացն : Ընդ-
ունել զքո օրինացդ : Եւ
ոչ դիտեաք իսկ ստուգել
զինաւորութիւն օրինացդ
: Ա՛խ առ արարածս :
Եւ սիրոյն իւրոյ զերախ
տանել զանաչելոյն եւ ըզ
դեւոր օրինացդ. առակ ։ 3 ։
եւ ուղղել զերաւունս հո
գւոյ զարդարութիւն շիմարիտ
դիտեալ : Ի միա առնուլ
զի՛ իրաւ եւ յուսուն պ պ
դեամբ եւ զարդասմամբ,
ճննդեամբ եւ ամէ՛ն ընդ
մանի աւուրցն յերջագայի
առնու եւ ամէ՛ն. եւ ըզ սահ
մանս զի՛ լինելութենէ
ա՛ռ զինուորս մարդկան
ի սաղմնաւորէ անտի նո
ա՛ր զինուորս մարդկան
ա՛ր զինուորս մարդկան
ա՛ր զինուորս մարդկան

ուր անբաւ բարութիւն Ի • Տեսիլ յերկրէ յերկինս
• Ի սիւք • զի գոհանեն Հանդերձեալքն սրբոյն
Երանելոյն և խոնարհ քոյ սրբոյ
Երկնից որ ի տուր յաջ։
Դուքն զարքայութեանն աղաքեսացան առ ժառանգ
տեացն մեծուն՝ Տոգեով. որ վասն սէր
Տոգեով. որ վասն սէր աղաքեսիք զերանին ի տնէ աղաքեսիք
տարանին քարոզուել ։
Վարեցան Յէի ըստ սէր
և անքննին. որ ի կամ ու ի
յուսցելոց իւրոց անձառ
տեացն որ կայ եւ պահի
դիք ըստ խոստացեալ սէր
Հրաշուին առաքինեցն Տո
արժանաւորուեցն. և անդ
ի կեանն ըս իւրաքանչիւր
ի մարմնոյ ասի, երթան
օ ի Տոգիքն որ ելանեն
Թիւնն արդարոց ։
յանապական ժառանգու
յամբիծ և յանմահ կենան
վարեն զՅս առ Հանդերձ
արդարուե և աւմ առաքի
նութ • և կատարին ի Տա
ւատ և ի սէր և ի յոյս ։

ռաքինութեն զՀանդերձ,
ընտրութեն ըստ Տոգեւոր
օրինացն, բազմանամ ո
ղորմութեն ու ։ Ամբե
լոյ քաջ բազմաւ և Հշմար
տեալ սիրով և կենդանի
յուսով ընթանալ ի կէտ
վերին կոչմանն՝ շնորՀօք
ամենառատ բարերար ամե
նայնի Աղբորդութեն • և
կատարել զվարս երկնաւո
րացն ըստ կանխագիտութեն
ու սահմանեալ յերկրի։
Ոմն ի տղայութեն, ոմն ի
մանկութեն, և ոմն ի ծերու
թեն։ Ասկայն և այս ի խոր
նամոցն ու մատակարարի,
զի մի՛ գիտասցեն զօր վախ
Հանին իւրեանց, և Տեղ
գացեալ վըխպեսցին յար
գարութէ. այլ արթունք
և պատրաստք ի գործս սըր
բութեան ճնասցեն ։

Ա՛ն այն որ ի տղայութեն
և ի մանկութեն առնու
զվախճան աշխարհիս, զեր
ծեալ լինի ի փորձութեց
և ի Տոգւոց աշխարհակա
նաց • խոց • ԻԱ • և զգու

յարութիւնն։

3 Յորժամ դայցէ տէրն մեր
զի մինչև ի հատարակաց
քն մեռանին դարոցն ի հանդստեանն
զմարթականն հոգիք որ
թեամբք զմարմնականս և
որ ժառանգորդ են երկ-
րին կենդանեաց. յորմէ
փախուցեալ են ցաւք և
սրտմտութիւք և հեծութիւք
անճառ յուսովն ի քն յն։
Աբրանին և սգաւորք. որ
յաղագս սիրոյն այ ի խո
րոց սրտէ հեղուն զար-
տասուս աղերսս. որ շը
նորհալից խնամատուքն միսի
թարտութիւն ունին ի քն յն։
Աբրանին և ընդ սրտիւք.
որք ազատեալ են և սրբեալ
յաղտեղի ցանկութեց.

զի նոքա զաճ տեսցեն։
Աբրանին և խաղաղարարքդ.
զի նոքա նմանօգք եղեն
որդւոյն այ. որ արար խա
ղաղութիւն յերկինս և յերկ
րի. հեռաւորաց և մերձա
ւորաց. նմանապս և տղա
եղեն։ Այո՛ ամ երանու
թեամբք զուարճանան և
զուարթանան հոգիք որ
դարոցն ի հանդստեանն
յարութիւնն։

Յորժամ դայցէ տէրն մեր
զի ամ յոյսդ կամ ակն
ունի այնմ զոր ժառանգ
դեաց։ հմմ 8.24։

Այնպէս և համբերութի
և ժուժկալութի, երկայն
մտութի և հեզութիւն և
հնազանդութի, ուղղութի և
սրբութի և ճշմարտութիւն,
հանդերձ ամ երանութիւքն
փիւնորեալ և պսակեալ
մտուցանեն զժառանգո
ւորն ի ժառանգութի ար
քայութիւն։ Յորժամ կա
տարումն է, զի՞ և ս պիտոյ է ա
սել այնուհետև վն այսո
րիկ զոր ետեսն. եւ՞ յոյ
սոյն զոր մոռանի՞ ի ժա
ռանգութիւն բարեաց որում
ցանկայեալն է և ինքն տե
ղի ուայ։ Ո՞ ի յայսմ հետէ
զի՞ և ս յուսայ կամ ակն
ունի այնմ զոր ժառանգ
դեաց։ հմմ 8.24։

Այնպէս և համբերութի
և ժուժկալութի, երկայն
մտութի և հեզութիւն և
հնազանդութի, ուղղութի և
սրբութի և ճշմարտութի,
հանդերձ ամ երանութիւքն
փիւնորեալ և պսակեալ
մտուցանեն զժառանգո
ւորն ի ժառանգութի ար
քայութիւն։ Յորժամ կա
տարումն է, զի՞ և ս պիտոյ է ա
սել այնուհետև վն այսո
րիկ զոր ետեսն. եւ՞ յոյ
սոյն զոր մոռանի՞ ի ժա
ռանգութիւն բարեաց որում
ցանկայեալն է և ինքն տե
ղի ուայ։ Ո՞ ի յայսմ հետէ

հաստատութիւն առաջինդ ընդ
առնից մեր ջառնուն ընդ
ցեաղն յառաջելոյն Թէ
տուցմանն է, ըստ ի
շհանդէս առեինն ու հա
ցեն եղէ այդ յառաջ քան
պատ ես ոչ ասիցէ
ի քէն։

առաքեաց յարութիւն
ղաւորացն մինչ ի, հա
խրեալ կան ոչ ձի մի
ի քուք, ա՛հ ի տրտմեալ
ու ձիք ձեզ առամանցն։ Ա՞յո
ձիք։ զալ աչացն ու զիմը
հուրն ու զնաւ՛ արտա
ասիս դատանին։ զանձէ
իմանալեօքն զհատուցում
արկ երեմամբ տեսանող
շեալ ի տխրակին տեղեան,
զացն բաժանեալ ու որդ
որ բան իւրաքանչիւր մի
մեղաւորաց ի կայանան։
մութեան ունկին զհոգի
յանցաւորաց, յոյժ՛ խոնարհ
ձիլ այս ամ սպասնալի
յաւիտեանց սպասնացու։
յանձինս իւրեանց որոց
մարտութիւնն անարդեցին
և մեղաւորաց։ որք զերշ
կուին ոչ իմն ամբաստա

ամենայնի Աստուածդ։
ման Թագաւորութեան
վախճան երանութիւնն
պատ բարեաց, և ուրա
զն եմոտ ի վայելս անոր

որ անձառ է և անբաւ
անպատում։

Պետք է ասացին Աստ
ծոյ ամենակալ։ Ա՛յդ ի
նոցանէ էիցեն։ Ա՞յ, ի
նոցանէ էիցեն։ Ա՞յ, ի
ասպնջականէ էիցեն։ Ա՞յ, ի
ծոյ ամենակալ։ Ա՞յդ ի
նոցանէ էիցեն։ Ա՞յ, ի
նոցանէ էիցեն։ Ա՞յ, ի
ասպնջականէ էիցեն։ Ա՞յ, ի
ծոյ ամենակալ։ Ա՞յդ ի
նոցանէ էիցեն։ Ա՞յ, ի
նոցանէ էիցեն։ Ա՞յ, ի

Այլ եթէ՝ ոչ մանուկ յորդ
Այն են ոսկանք որ ասեն
Խան մահու և կենաց
յաւիտեան։
Այո՛ յուսալ յաճ
ասէ. որ անմահն է և իշ
կամքն։ Այո՛ յուսալ յաճ
Թիւքն և շնջանին Հպարտ
բարեաւանեալ իշխանու
ծանելոց են յերկրէս ամ
ասէ մարգարէն. վասն լու
Այո՛ մի՛ յուսալ իշխանաց
եթէ բարի և եթէ չար։
լուեն զոր ինչ գործեցին.
առցէ ի հասարակաց յա
խրատ չիւրոք վասն
և մեք զնոյնն ասեմք. վասն
Այո՛ զոր առաքեն ասէ,
հոգւովն ընդունին։
տուհան. որ մարմնովն և
Ջանացն զպատիժն և զպա
արժանեացն զանմահ տան
նուն վհատութեամն ըստ
մինչև ի ժամն յորում առ
տրամութիւնք եւ դողութիւնք
նացն և մահուն. բազում
և մնան խրեանց տանջա
և մահապարտք. որ միշտ կան
մահ յաղագս յանցա
նացն։ որպէս ի Թագաւորացն

Պղնպէս և մեղաւորաց
երանութեանցն։
առցեն զփառս և զպսակս
խոստիք ուրախ են մինչև
գևսն, վասն այնորիկ ու
առնուն զկոստացեալ պար
եթէ ի դէպ ժամանակի
զաց պարգևս խոստանան.
նոքք հաստատեալ գիտեն
առաջամարտաց և յաղթո
մանալ, որպէս Թագաւորք
զն եւ ախորճ տրամեցին։
Այո՛ այսմ օրինակի է ի
քեն զի զարհուրեցուցիչ
տաց և մեղաւորաց. ապա
դարոյն սբց։ Այանխեաց
և զապառնալիսն ամբարշ
զաւեստիան. ապաքէն զի ու
լոխ արասցէ զհոգիս որ
ղաղդոյն կանխէր տրն
առանց մարմնոյ, ընդէր
նէն հոգիք արդարոց
Այո՛ եթէ ոչ ուրախ առ
խորհուրդք նոցա։

ոտ

ոյլ ամպ ինչ ծածկեալ ՚ի լրջագոյն մարմինն ՚ի Քրիստոսէ՝ զերծանել զնա ի մեղաց։ Եւ զի ոչ միայն ՚ի ներքինսն ՚ի մեզ ՚ի մարդկանէ, այլ եւ ՚ի վերնոցն ՚ի հրեշտակաց, զոր ասէ Պաւղոս. Ոչ ամենեքեան են պաշտօնեայք հոգիք, առաքեալք ՚ի սպասաւորութիւն վասն նոցա որ ժառանգեն զփրկութիւն։ Այլ եւ առաջի Աստուծոյ ոչ մաքուր են երկինքն, եւ ՚ի հրեշտակսն իւրոց գտանէ զանառակարհս ինչ։ Ահա ոչ հաւատան սրբոցն, եւ ՚ի հրեշտակսն իւրոց ոչ ապաստանի դնէ, եւ զերկինս ոչ մաքուր համարի առաջի նորա։ Ո՞րչափ եւս առաւել ՚ի մարդկանէ որ բնակեալ են ՚ի տունս հողեղէնս, որոց եւ հիմունք ՚ի հողոյ են, եւ ՚ի հողոյ առնուն զսկիզբն, եւ ՚ի հողոյ զհոտ ծնանին, եւ ՚ի հողոյ զսնունդ առնուն, եւ ՚ի հողոյ զգեստ ունին, եւ ՚ի հողոյ զամենայն ինչ որ ՚ի կենցաղոյս է

վկայութիւն։ Եւ ոչ
եանց բարուցն ունին զոչ
այսպէս և ոչիչքն մեր զիւր-
զործս բնուեբ բարուցն,
մարմինք վկայուի ունին
նախախնամուեն։ Եւ ոչ
մարմնոյ զկեանս ըստ այ
գուց են։ և հոգիքն տան
ամենայն շարժմունք հո
զեայն եւ ոչ այսպէս իմանալի է.
կենդանութիւն հոգւոյն որ
անմահութիւն հոգւոյն ոչ
զկեանն ունի այ։
զկեանս իւրոյ հոգւոյն շարժե
ղեայքիքն են պատճառք
կենդանութեբ, ապա ուր է
ձեռք շօշափելն, ոտք գը
նան, և սիրտ շարժի իմա
նալեօքն. և փառաւոր առ
նեն զնա՝ կենդանարար
հոգւով որ զամ զեայս
թինն շարժէ սերամբ։
Եւ յորժամ հոգին ար
ձակի ի մարմնոյն, մեռեալ
կոչեցաւ. և քակտին ամ
յոդեալ յօրինուածոցն ան
դամոյն։ Ոչ ոք վկայութիք
են իւրոյ հոգւոյն շարժե
լոյն. զի մարմնոյս այսմ՝
տունէջ և վարդապետ եւ
կենդանարար հոգիքն են
ըստ այ կամացն։ Ի երեք
զեայքիքն են պատճառք
կենդանութեբ, ապա ուր է
անմահութիւն հոգւոյն որ
զկեանն ունի այ։

Ա՛ն այսպէս իմանալի է.
ամենայն շարժմունք հո
գեայն են. և հոգիքն տան
մարմնոյն զկեանս ըստ այ
նախախնամուեն։ Եւ ոչ
մարմինք վկայուի ունին
զգործս բնուեբ բարուցն,
այսպէս և ոգիքն մեր զիւր-
եանց բարուցն ունին վկ
վկայութիւն։ Եւ ոչ ոք

լսեն, ունչք հոտոտին,
աչք տեսանեն, ականջք
այս են։ Աերան խօսի,
գեացն գարձ ի մարմինն
մեռեալ ի ոնէ. զի հո
րանն պատմին յարուիքն
գո և ստանաս զնա, և նո
գես։ Եւ որ յաւետա
աբ ոպ հոգմով։ Եզէկ 37։
քանչիւր կայանիկ հոգւով
կոչեալ զհոգիսն յիւրա
յօրինուածովք, և ապա
մարմնոյ միաւորեալ ամ
նախ ոսկերաց եւ ջլոց
րուի մեռելոց ցուցաւ։
րեբն ի միում վայրի յա
այլ ոպ եզեկիէլի մարգա
ցուս ասել կամ անզգայս.
զհոգիս մարդկան մահ
սիրոնն։ Ի ոչէ պարտ
իմաստուբ ոն երախտաւոր
անարգելով զբարին և ընտ
րելով զբարին. խրատու և
առնեբ բարուցն և չարին.
նացն. որով և զընտրուբին
նահատակեբ ի գործս բա
րիս ի ձեռն հոգևոր օրի
թինն. Թէպէտ և յուսով
ունեբ զնմանալի տեսլու

և եթէ զմեզ աշխարհիս
տառապեցաւ՝ իմովք խաչին.
մեռոյ և արեանն քո. որպա
սոյ և արեանն քո. որ պա
ամենակալին. իբրև ար
դէն առեալ զառհաւատ
չեայ երանութեան երկնից
աղբայրութեան։ Ո՛ի և Տո
դին վկայէ ասէ Տոգւոյս
մերում երթէ եմք որդիք
այ և ժառանգակիցք քի.
հռոմ 8. 16. զերծեալք ի
ծառայութէ մեղաց յազա
տուլ փրկոց որդւոյն այ։
Ո՛ի ամ հաւատացելոց
ծանուցել երև երախտիք
սիրոյն այ առ արարածս իւր
լուսաւոր աւազանաւն և
փրկական խորհրդովն մար
մնոյ և արեանն քի. որպա

յիւռնս յաւետնից ամէն։
և որդւոյ և Տոգւոյն Սբ
զսիրելս իւր՝ իկենան Տօր
թէք պսակէ՝ և փառաւորէ
միածնին։ Ո՛ր ամ երանու
րևեալն յանուշակ փառս
և զանանց կեանս շահեալ
ժամ դարձել գայցէ փա
մարդկան, յարուցանէ ըզ
մեռեալս և նորափեսուր
զարդարէ լուսով զարդար
կենդանիս և զյաւիտեանից
ննջեցեալ Սբս՝ ի տր. և մո
ծանէ՝ ի ժառանգութէ իւր
յանմահական կենաց երա
նութիան. որ կայ և պահի
յուսացելոց՝ ի տր։ Ո՛ի ինքն
եղիցի (ասէ առաքեալն)
աճ յայի. իւրով կենդանի
Սբ սիրովն և կենդանարար
խնամովքն։ 1 կոր 15. 28։
Ո՛ր վայելեցուցանէ՝ ի
փառս աճումն զՀոգմար
տեալսն ուղիղ Հաւատով
և Սբ և անարատ վարուք։
Ո՛ Ճարել զերկնիւր կենս
և զանանց կեանս շահեալ
րևեալն յանուշակ փառս
միածնին։ Ո՛ր ամ երանու
Թէք պսակէ՝ և փառաւորէ
զսիրելս իւր՝ իկենան Տօր
և որդւոյ և Տոգւոյն Սբոյ
յիւռնս յաւետնից ամէն։

խաւսուէցին զփոխարէնսն ցինն, և այնպէս առցեն զաշ
խատութիւն պաշտօնին յորդորես
նդ բարեխօսութեամբն, զի և ժողովուրդք
համբ, զի ի այն իսկ են սրբոցն
ու ընծայել երկրպագութիւն։ Ո՛
պաշտօն փառաբանութեն
ելիք և աներեւոյթ։ և զմ
մեր Ճակատամարտք երե
կարեաց որ յառնեն իւր
ցէ շնորհս յաղթել ամ
Ճշմարտութե։ Լո՛ւր մեզ տա
նաւորութն, և հակառորդն
պիսի յաղթուի առ բըռ
ընչն աճ. որ եւ նդ զայ
ամենեցունց տրն և արա
իւրեանց ցուցանին առ
այ. և Հանդէս մտերմութ
տակ կատարին ի փառս
նոր ի միշտ
քինաւեր վարուք։ Ո՛րպ
խարէն ատել չարէ առա
սրտէ. զի զերծուսցէ յաշ
տանս կանխելով ի սուբ
տիւ և զելիշեր ի պաղա
աղաչելով զաճ ջերմեռանդն
նահատակութեան նոցա։ Եւ նդ բարեխօսութ ա

Ա՛ստուածածնի Աշխն Վարդվառի

պատկան Ա՛ստանց։

Ա՛ստուածածնի Աշխն Վարդվառի, ա՛ր

Կանխեմք այսու
հետև և վա՛ մար
տիրոսաց Քառեղ
բանիւ. զի պատ
ուեսցուք զմիշատակս նոց
և երանեսցուք նց վասն
Քմարիտ վկայութե՛ն և
սիրոյ. և բազում վարձս
առնուք նց բարեխօսել
լոմն վա՛ մեր։ Ա՛յլ զպաշ
տօնն այ մատուսցուք սաղ
մոսիք և օրհնութեամբ
և երգօք հոգևորօք։

Ա՛ն սրտիւ գովեսցուք զան
սիւրեն էութի՛ն և զամէ
նատօր տրութի՛ն. զի արքնի
աւուցէ զմեզ մասին ժա
ուանդութ սրբոցն ի լոյս
և ի փառս տրութեանն։
Ո՛ր ամ ժողովք որ ժողո
վին ի միշատակս սրբոց,
և սուրբ սիրով Քանդէս
ի վեր առցեն Տա՛տառով
ի միշատակս սրբոցն
ի վեր առցեն Տա՛տառով

տառուն, իբարձուն ընթա-
ձշմարտեալ խոնարհուվք
իւրեանց առաջնորդուբն
Տէր ամ սբք
Տաս 11.29 : Լեր
հանդիստ անձանց ձերոց:
խոնարհ սրտիւ. և գտջիք
հոգւոց ձերոց. Քանզի
ձառ խոնարհութիւն իւր.
ձեռն տրնօրինուեն զան-
յայտնապէս եցոյց
լոցն: Անաբանդ քանզի
զվերս երուսի, թէ տէր անկե
և վիճակարհաց և զհեղոց
ւսձեալ զվայր անկուսի.
հպարտացել և ամբարհաշ
ձեռն ամբարտաւանութե
զխոհեին ըզ սատանայի
եցուցանելով վինքեանս,
ծոյիցն այ՝ անարդս երև
և ձշմարիտ վարդապետացն
առաքելոցն և մեղբեիցն
Եփես 14.13 : Ի սրբս
գործ գեհենին պատժոց:
խանակ լուսոյ, և ժառան
սուցին. և եղիս խաւար փո
կարգաց հրեշտակային դա
և անկաւ ի փառաւորեալ
ի խնամոց արարչին իւրոյ,
վինքն ձգեաց և որոշեցաւ

ցոյց ի ձեռն ամենայն
պատուել զմեր որպ զատ
ոչ ածան իւրեանց:
Ցի յաղագս այնորիկ պա
տառեցին զհանդերձան և
ձիչ բարձեալ ասէին, և
մեք ձեզ նմանեալ մարդիկ
եմք ծոյք այ բարձրելոյ
որ արար զերկինս և զեր
կիր և որ ինն արարածք
իցեն. և յանուն նր բժշկ
կեցաւ սա: Ցի զայս ա
սելով հազիւ լռեցուցին
զամբոխն. զի լսէ հաս
նել զերեցան մեռանիլ, քան թէ
զպատիւն այ յինքենս ձգ
գել և փառաւորիլ ի
մարդկանէ: Գլուխ 14.7

յաղթութիւն առ Հայր երկ-
նաւոր, որ եւ նոցա ըմբ-
կալեն այլ. որ եւ նոցա ըմ-
ցուք զնա՛ի փառս ամենա-
ցուք զնա՛ի փառս ամենա-
դեսցուք նոցա և տօնես-
ցուք մասին սրբոցն Հաղոր
ի ժողովս սրբոցն Հաղոր
լուծանելոյ։ ի ՕՐ ի այսմ
լինիլ յետ զկեանս
ցուք մասին սրբոցն արժանի
սիրոյն որ առ Աստ՝ կատար
մունս՝ ի խղճէ բարեաց
զաներեւոյթ Հնձին շարժ
ղերեւելի զդայարանս և
եւ սրբեսցուք զանձինս
ցուք Հրով Հոգւովն սրբ.
և զՀուր ցանկութ շինիլ
աստեօք աշխատութեաբ.
ուօք զանդին Հանդիսան
եւանդն շնորհալից արտաս
լով. և խնդրեսցուք ջերմ
կոչողին զՀետ սրբց սբ սի
ուԹիւնն։

Ա՛րդ՝ զՀետ երԹիցուք
Էիրեաց յերկինից արդար
մարդկան և կոչեալ Հրա
նոյա. որ սիրեաց զազգս
վն երախտաւորս սբ սիրոյ
լան Համբերութբ բազմաՀ.
ի Հակառակաց անտի ընկա
ի զայս աշ տանջանս

ցուցանեն զմեզ Հաւատա
ցեալսն յաջ. զի արժանի
լինիցին յամենեցուն փրկիլ
էին փրկուեբ և քաւուեբ
սխալանացն բարեխօսուեբ
սբցն. և այլ մի՛ևս դառ
նալ՝ ի դժնդակ վարս սա
տանայի։ Այլ լսել զնորա
քանչիւրոց զնաՀատակու
Թիւն և զկատարեալ սբ
սէրն. որ առ աջ էր յոյս
նց Համբերուեբն նախանձ
ունելով քիւ։ Ոբ Հրով
և ցրտով, ջրով և սառնա
մանեօք, քերանօք և Հար
ուածովք, սրով և մաՀու,
սպառնալեօք և ողոքանօք
մարտեան ընդ նմ բռնա
ւորք։ զի երկնչոտն զար
հուրեցի և արին կակ
ղասցի։ Այլ ոչ ինչ կա
րացին յայտնապէս ցոյց
տալ զսէր առ Աստ որ
պարտական էր ամենայն
նոցա որ առ ամենասուբ
քակտել և խլել զնբ սէրն
Թիւն և վատնգ մարմնոյ,
տանջանաց վիշտ և նեղու
լոյց յայտապիսեց չարաչար
զասցի։ Այլ ոչ ինչ կա
Հուրեցի և արին կակ
ւորք։ զի երկնչոտն զար
մարտեան ընդ նմ բռնա
սպառնալեօք և ողոքանօք
մանեօք, քերանօք և Հար
ուածովք, սրով և մաՀու,
և ցրտով, ջրով և սառնա
նց Համբերուեբն նախանձ
ունելով քիւ։ Ոբ Հրով
Թիւն և վատնգ մարմնոյ,
քանչիւրոց զնաՀատակու
տանայի։ Այլ լսել զնորա
նոյա. որ առ ամենասուբ
քակտել և խլել զնբ սէրն
սխալանացն բարեխօսուեբ
էին փրկուեբ և քաւուեբ
լինիցին յամենեցուն փրկիլ
ցեալսն յաջ. զի արժանի
ցուցանեն զմեզ Հաւատա

առաքելոցն այցելութիւն
զաներեւոյթն իմացուք
խաւրն և՛ ինք ժողովն՝
զօրութեամբն այ և՛ նոյն նըշ
երեւելեօքս շնորհատուր
բարեխօսութեամբն որ ի՛ջն ի՛ն
նութիւ այ մերձաւորութեան
ունին։ և զհամարձակութի՛ն
տատութիւն և զայնդիմա
յուսացելոց իրացն զհա
հակառակ իմանալեօքն ըզ
նօքն ծանուցել երկրի։
նշխարան բնակեալ, ևնշա
զի երեւեսցի սէրն այ ի՛նց
ամենեցուն ի՛ քաջայայտ։
ղովս հաւատացելոց որպէս
փրկութի՛ն ընծայեն ի՛ ժո
Լո՛ նշխարք սակերաց նոյ
բարեխօսութեամբն զաճ
յողորմութի՛ն հոլ աճեն։
և նը հոգիք նոյ հոգւոյն
ուան ան ի՛ հոտ անուշիւ,
բազեցին յերկրի վա՛ ան
զմարմինս իւրեանց պատա
մեռելիմ վաստակօքն որք
վուրդս։ ՚ի ՚օ ի՛ իւրեանց
առ հաւատացեալ ժողո՛
վուրդ իմանալ ըզ
արբոց բարեխօսութիւնն

ղոյն սրբոյն կատարմանն
ի՛ քա՛ յո։
ՀՃ, 2

Նահատակն։ և փառաւորեց
յերկրի և յերկինս ուր
կան և մնան միշտ։

Լո՛ այսպէս յուսալ և հա
ւատալ սօնեացուք զնոքա
ժողովեսցէ, բարեխօս առ տր
ունելով զնա։ Որպէս ըզ
քահանայս որ կան առաջի
այնորիկ որ նստի ընդ աջմէ
հօր։ և զիւրաքանչիւր պա
տարագս ընծայեն նմա ա
ղօթիւք առ ի հաշտութի՛
ակամայ և կամաւոր սխա
լանաց հաւատացելոց ժո
ղովրդեան։ վախճանելոց
և կենդանեաց։ յայտ ՚ՈՀ։
Լո՛ իւրեանց ճշմարտեալ
հաւատովն և հնազանդ
ձգնութիւնքն և առաքինա
սէր վարուքն՝ արդար և
նաբ և ուղիղ բաղձանօք և
շնորհալից սիրով՝ արտա
ուածոյ պաղատանօք հա
հաստն առնուլ զինդրե
լեան յամենայնից փրկչէն
ըստ յուսոյ հաւատացեալ
ժողովրդոց։ Ա՛նաւանդ
ի՛ ձեռն փրկական խորհրդ
դոյն սրբոյ կատարմանն

մարդկան։ ոսկ զի առաջին
ձեր արդարութիւն առաջի
Աստուծոյ եղիցի ասէ Լոյս
մերձաւորս ըստ բանին տուն։
ներն և յաւուցմանէն միշտ։
և անխիղճ և անպատճառ
խցեն առ հեռաւորս և առ
մերձաւորս ըստ բանին տուն։
Ճշմարտութեամբ եղիցին յատ՝
հեռացին։ Որպէս զի օրինակ
ըմբռնել զբարիս խոր
կարացն։ և պէս պէս հնա՝
պատրաստեացին ի վնաս
մարտութիւն, ինքեանք իսկ
բարութեամբ և յաւուցմանէն ձգիր
ձինս իւրեանց ի գործս
ի որք յարդէն զան՝
ի քո ցՃնայ։ 1 կոր 4 ։ 19։

ըել ձեզ և ու՝
ստացանել կա
միմ եղբերք իմ
և որդիք զոր

Ճղ

Ա՛ստ Ճէ

և ի պատիժս։

ընդ դիմադիման և պատիժ
պատուհասեալ ի Տեառնէ Ճ
Վարիգոյն Օ գեղեցկագոյն
Աբեղային Ա՛նդ մտերիմն և
Ա՛յս ես կամք ամենա
ցուն տուն և ամ սբեց ներ։
ի նմա է փառաց Ա՛ստ
Ա՛յժմ և միշտ և յիւնանց
յիւնանց ամէն։

և յամ արարածոց։
ոյց արժանի յայմ սբեց
ի նա է փառաց Ա՛ստ
ցուն տուն և ամ սբեց ներ։
Ա՛յս ես կամք ամենա
շտիկ կատարման սբեցն այ։
դուեն մատուցցուք ի յի
պագումն ամենասբ Երրոր
նուին և զպաշտօնն երկիր
թիքեին։ Ա՛յլ զփառաբա
ւառին զպարգեւս յանմահ
գին ջարբարնաց և մահու՝
ղանձին իւրեանց մատնե
ցուք։ որք վա սիրոյն այ
ռաւորեալն յայ երանես
իւրեանց։ Ա՛յն մեք զփա
նաց՝ միշտ բարեխօսուքն
լինիմ մեզ փրկուեք և կե
ցուք այ։ Ենդ պատճառք
սեր վարուքն Հաճոյա՝
Հանդիսիքեն և առաքինա
յ ի նդ առաջնորդական
երկրի ատա և յերկինս։
ցուած և ամ ընտրելոց սբեց
քեալոց մարգարէից մարտի
հնոյհէ տուեան յայ առա
արարածս։ Ա՛յ այսպիսի
հեալ զամարմինս առ
յ ի նմա։ զի հոգւիք առա

ՀՂԻ ՍԱՂՄՈՍ

ՀՂԻ ՍԱՂՄՈՍ

ՀՂԻ ՍԱՂՄՈՍ

արարածոց. և թաւշասրտութիւն
ծանուցեալ լինիցի արարչին
սիրն հանդերձ. այլ զոր
զնա դատանէր՝ այրեր զնա
զեր ինձ։ Այո՛ զբարութիւն
նաև ի բերան ոչ եկաւ
և հանդերձ ոչ կարէր մերձենալ
հնոցն բորբոքեալ առաջեալ
Քրիստոսին սատականայր և
պահելոյ։ զի հրամանաւ տէր
ի չար չհաւատոյն ամբողջ
նոցն առ ի այրել։ վասն
մանկունսն արիւնն ի հոգ
վերակացու։ Այո և զերիս
ուրիս իւր և զչքնմարիտ
փառաւորէ ինձ զփառաւ
ասօղ բարութիւն։ Այո այնպէս
ամբարտաւանութիւն զոսպաւ
ճշմարտութիւն արդարոցն և
Այո այնպես երևելի եղև
յառաքեալն առ մարգարէն Եզեկ
կիսել օրինակաւ առ վեր
զոր ոչն դիտեն։ հմ 10։17։
կամ զնարդ աղաչեացեն
առան զոր ոչն ուսան։ և
տէր զնդ զի։ զի զնարդ հայ
առաքեցն։ (և լսեր՝ ի բա

Ներսուցդ ասէն։ 3։17։
զարհուրանս նոյն ի, ձայս ամ
խոնարհեցից առ զայս
ճառ ճառագայթ ի, զարհուրանս
մեռցի ի պատուհաս, և
ցեր նմա, նոյ ի, մեղս իւր
Ա՛ստա եթէ նոյ զգեստուշացու
ւսի մեռցի զմեղացն մահ։
հեցցեն զարդար կեանան
հայաշխարութիւն, կեղծ
դարձցի խոստովանութիւն
Ա՛ստա եթէ ղեղեացի չոչ
շացուցեր յատաջագոյն։
դու ապրեցիս զի զգու
մեռցի զմեղացն մահ։ և
նու՝ յատաշխարութիւն,
ցի և դարձցի խոստովա
մեռցիս։ Ա՛ստա եթէ ոչ ղեղեա
ցաւօրինն եթէ մահու
ղովեցուս։ և զգեստուշացու
ուակացուս ասէ, դէտ կա
ցուցի զբեզ։ զգուշացիր
անձինդ։ և զգուշացիր ժո
ղովրդեանդ։ և ասասցես
ամբարտաւանութիւն զոսպաւ
ճշմարտութիւն արդարոցն և
Այո այնպես երևելի եղև
յառաքեալն առ մարգարէն Եզեկ
կիսել օրինակաւ առ վեր
զոր ոչն դիտեն։ հմ 10։17։
կամ զնարդ աղաչեացեն
առան զոր ոչն ուսան։ և
տէր զնդ զի։ զի զնարդ հայ
առաքեցն։ (և լսեր՝ ի բա

ճշմարտութեն ողջանօթ
լեալն մարտիցէ զինուո-
զշարժմունսն, ընդ սիսեր
էելով զերկաքանչիւրսցն
յամի խելամտեալ ճանա-
դժնդակուբ վարք իցեն,
անբեց ևպղծոց ևոր այլևս
հողաց և անջնազանդից,
ղովբդոց։ Իսկ արհամար
և զգուշուն անձանց ժո-
բանին ճշմարտութեան,
արբանեակք եւ քարող
քինասէր վարուք եղեն
իւրեանց սրբուբ և առա-
ունին։ հոմ 1։18։ Ոչք
տութիւնն անիրաւաբար
վ այնոցիկ ոչք զճշմար
վերակացուս սբս սուցա
առ պետրոս ։ի ետնէ առ աւմ
Իսկ պատիժս սպառնալեց
պետ յերկինս։ մտթ 16։18
զանհաւատս, եղկոյին կա
զանբս և զանիրաւս և
զորս կապեսցես յերկրի
եղիցի արձակեալ յերկինս։
և զորս կապեսցես յերկրի
արդարս ճշմարիտ հնտռոյ
կեալն քո յերկրի սբս և
թահարեսցեն ։ Ո՞րձա
րունք դժոխոց զնա մի՛ յաղ
ժողովուրդս այ։ (և զբ

շինեցից զեկեղեցի իմ ։
վէմ։ և ի վր այդր վիմի
առ պետրոս ասաց, դու ես
ետ ծուլուբ ընչ։ 48։10
անիծեալ որ գործէ զգործ
բատան։ 42։1։7։ Ո՞չ ասաց,
նորոգեաց գրով զմարգա
ղեսցիևն և զուղիղ խը
գաւորէն եւ ի մեծամե
ցաց։ 39։11։ և վերստին
լեալ պատուեցաւ ի թա
մարգարէն փառաւո
ստուր և ի գերութի։ 39։
ևն մարդարէն ի Թա
ղաղ խոստովան լիներ այ ըզ
մեղսն իւր։ գմ 3։20։95։
ևն զերեմիաս արկին ի
գուբն ի մահ։ յաղագս
յանդիմանելոյ զանիրաւն
և ի գարձ ածելոյ։ զի ապ
րեսցին ի բարկութենէն
որ գալոցն էր ի վերայ ժո
ղովրդեանն։ էբէմ 30։6։
Որ և զգրեալ խրատսն և
զմարգարէութիւնն այրե
ցին։ 36։23։ և ըստ արժա
նեացն ընկալան զհատու
ցումն մեղաց իւրեանց
։ և մատնեցան ի սով և ի
սուր և ի գերութի։ 39։
ևն մարդարէն փառաւո
րեալ պատուեցաւ ի թա
գաւորէն եւ ի մեծամե
ծացն։ 39։11։ և վերստին
նորոգեաց գրով զմարգա
ղեսցիևն և զուղիղ խը
բատան։ 42։1։7։ Ո՞չ ասաց,
անիծեալ որ գործէ զգործ
տն ծուլուբ ընչ։ 48։10
։ Ո՞րն յաւետարանն
առ պետրոս ասաց, դու ես
վէմ։ և ի վր այդր վիմի
շինեցից զեկեղեցի իմ ։

զաշակերտեալսն Ճշմար-
տութեանցդ եկեղեցւոյ
զառաջնորդս անսխալս
անուանեցար ։ Տես
զհինն ։ մաթ ։ 13 ։ 52 ։

գանձէ իւրմէ զնորն և
տանուտեառն որ հանէ ի
(ասէ տէրն) նմանի է առն
տեալ արքայութեանն ՚ի՝ օ՞
տաստանին Ճշմարիտ են ։
փոյթ առնէին ։ այլ այդ
զշահս մարմնոյ առնուին,
և զհոգևոր շահիցն ան-
նու ։ յորոց վերակացուի
էր ժողովրդեանն այդ ։ որ
նոյն ։ զի ոչ ոք ի քահանայից
առնու նշանաւն ի ձա-
կատն առեալ ի տնէ ։ զի
ապրեսցին ի սատակմանէ
անտի ։ Եզեկ ։ 9 ։ 4 ։

Եւ սկիզբն սատակման՝ ի քահանայից անտի առ
նու ։ յորոց վերակացուի
էր ժողովրդեանն այդ ։ որ
զշահս մարմնոյ առնուին,
և զհոգևոր շահիցն ան-
փոյթ առնէին ։ այլ այդ
տաստանին Ճշմարիտ են ։
տեալ արքայութեանն այդ ՚ի՝ օ՞
(ասէ տէրն) նմանի է առն
տանուտեառն որ հանէ ի
գանձէ իւրմէ զնորն և
զհինն ։ մաթ ։ 13 ։ 52 ։

զաշակերտեալսն Ճշմար-
տութեանցդ եկեղեցւոյ
զառաջնորդս անսխալս
անուանեցար ։ Տես

տաստանին Ճշմարիտ են ։
փոյթ առնէին ։ այլ այդ
զշահս մարմնոյ առնուին,
և զհոգևոր շահիցն ան-
նու ։ յորոց վերակացուի
էր ժողովրդեանն այդ ։ որ
քահանայից անտի առ
նու ։ յորոց վերակացուի
էր ժողովրդեանն այդ ։ որ
զշահս մարմնոյ առնուին,
և զհոգևոր շահիցն ան-
փոյթ առնէին ։ այլ այդ
տաստանին Ճշմարիտ են ։
տեալ արքայութեանն այդ ՚ի՝ օ՞
(ասէ տէրն) նմանի է առն
տանուտեառն որ հանէ ի
գանձէ իւրմէ զնորն և
զհինն ։ մաթ ։ 13 ։ 52 ։

զաշակերտեալսն Ճշմար-
տութեանցդ եկեղեցւոյ
զառաջնորդս անսխալս
անուանեցար ։ Տես
զհինն ։ մաթ ։ 13 ։ 52 ։

գանձէ իւրմէ զնորն և
տանուտեառն որ հանէ ի
(ասէ տէրն) նմանի է առն
տեալ արքայութեանն այդ ՚ի՝ օ՞
տաստանին Ճշմարիտ են ։
փոյթ առնէին ։ այլ այդ
զշահս մարմնոյ առնուին,
և զհոգևոր շահիցն ան-
նու ։ յորոց վերակացուի
էր ժողովրդեանն այդ ։ որ
քահանայից անտի առ
նու ։ յորոց վերակացուի
էր ժողովրդեանն այդ ։ որ
զշահս մարմնոյ առնուին,
և զհոգևոր շահիցն ան-
փոյթ առնէին ։ այլ այդ
տաստանին Ճշմարիտ են ։
տեալ արքայութեանն այդ ՚ի՝ օ՞
(ասէ տէրն) նմանի է առն
տանուտեառն որ հանէ ի
գանձէ իւրմէ զնորն և
զհինն ։ մաթ ։ 13 ։ 52 ։

զաշակերտեալսն Ճշմար-
տութեանցդ եկեղեցւոյ
զառաջնորդս անսխալս
անուանեցար ։ Տես

հշտակս յետնոց տկից։
նազօր առուին միշտ ընդ
Լե փութրեցաք զամե
յարուեն որ ի մեռեալոց։
ի տիեզերական առեներն ի
փառացն քի յուսոյն մերոյ
տոյց ։ եւ պայծառանալ ի
եւ մերձենալ ի լոյսն անմա
սեր վարուք հաճոյանալ ըս
հաւատով եւ առաքինո
զգեցաք զքո, շնորհեալ
ոպ զի եղիցի մեզ ամէն որ
4։3 յայտնեալիք փառաք։ կղ
յայժամ եւ դուք ընդ նմա
հենքն մեր առ առքեալն,
իսկ յրիմ քո յայտնեացի
Լրտրոդութենէն միշտ։
դարմանօք յամենասուրբ
հոգեւոր եւ մարմնաւոր
երախտեօք սուրբ սիրոյն։
զնքս անարատ եւ ամբիծ
լեալ զքս։ որ լուսաւորէ
ի ներքին մարդն ընկա
լնուլ զքս։ որ լուսաւորէ
լոյսին մարմոյ եւ արեն ան։
ջարեաց, միշտ մերձաւորք
տով եւ սրբեալք ի խղճէ
ի շնմարտեալք հաւա
նացն պարտին։ յակ 2, 10։
ասէ գթիցես, եղեր ամօրհ
ի եթէ միով իրիք ինչ

տուքեան աւանդիցն։ եւ
գանձ՝ զիմաստ սրտին։
որ ի ինոյն եւ ի նորոյս ու
նիմ առուգուի։ եւ վայելել
ցուցանէ զմերձաւորս եւ
զհեռաւորս բարի խորհր
դով եւ բարի գործովք
եւ անարատ սրբութիւք։
Լիւ զբար գանձուցն ըզ
մրթերան արտաքս պեղէ։
մինչև ոչ ճնացեն նշխարք
քար գանձուց ի բարի ոս
մունն։ ընտրելով զլաւն
ի վատթարէն։
Լինքեանք ասէ օրինակ
լեցին կացուք և գնացուք։
զի աշակերտեալքն յորդո
րեացին ի ճշմարիտ վարս
որք փառք են վարդապե
տաց։ գնալ ի ճանապարհս
արդարոց և խորհիլ ի նպատ
ուիրանս ան։ և առալնոր
պեալ ի լուսաւոր վարդա
լոմիկս ամ։ ի զամն
ժառանգորդս արասցէ սր
քայուեն այ։ գործակից լի
նիլ կենարար աւետրնակն
խրատուն։ և ամի իւիք զանց
առնել ճշմրտ աւանդիցն։

ցուսցէ ի հնազանդութիւն զիս ո՛վ ի զայս զմիտս զգուշա-
ի հոգևոր օրինացն։
Հողացո՛ւ և անհնազանդիցն
այլ և զպատիժս արհամար
արդարոցն յուշ առնէ միշտ.
տիւ խոստացեալ աՀեռաեացն
կալ ի բարիսն։ Եւ զպա-
և զսպառնալիս։ Եւ վար
դապետս յօրինեաց վՀղ
դևորան խրատուն կենաց.
յիւրմէ կանուխ գիտու-
թենէն ծածկեալ յանձն
իշխան կամին բարեօքս։
Ա՛ւ զի որ զաւետացոյնս
հնազանդեաց մտերիմ հա
ւանութիւն ի կամս տուն ,
փառօք պսակեացի ։
Իսկ արհամարհօղն և ան
հնազանդն ապստամբելն
ի շմարտութե աւանդիցն
պարտաւորեալ պատուհա
սեցին։ Եւ արարիչն բա
րերար կամօք ոչ եթէ հա
կառակ ինչ էր իւրև կա
նուխ գիտուչն , այլ հա
ւան իսկ նախախնամական
սիրովն առ ի հաստատուն
կալ ի բարիսն։ Եւ զպա
տիւ խոստացեալ աՀեռաեացն
արդարոցն յուշ առնէ միշտ.
այլ և զպատիժս արհամար
Հողացն և անհնազանդիցն
ի հոգևոր օրինացն։

Ճղճ

Ա՛ստ Ձէ

Նբաւ են խնամք
բարերարին
եւ անզեղջ
պարգեւք կե
նարարին. որ հաստատեաց
զգօրս երկնից ի փառս ան
ուանն իւրոյ սբեայ. և զմար
դիկ յանարգութենէ նմա
նապէս ի գովեստ փառաց
շնորհաց իւրոց. և եթե նմա
ի՞նչ ի վերայ մեր երկ
ելի արարածոց. Հիմունս
ցաւ տալ զանպատում ե
րանութիւն։ Ո՞վ ի անձնիշ
խան կամս ստացան ի սէնէ
երկնաւոր զօրութենէն և
երկրաւորքս որդիք մարդ
կան. զի Տաղտկի լեցին բա
րերար կամաց արարչին
. խորհիլ միշտ զբարին եւ
առնել ի կամարար մտաց
ըստ բարի կամացն ։ զի շահեսցին զօգտակարն

Աբրահամայն Սբեայ Դաւիթ
Գոհութիւն սուրբ երախտեացն.
Ոդոնիսիոս Տարսիրսացոց փոխ
ած Ա՛ստուածածնէ։

ասաս պատուիրանքդ ո՞ Օ՜ քաջացն ասել
դատաւորութեան իւրում։ տուցուսն առնել զ արդար
արժանաւորութեցն ձեռ տալ ասա ըստ իւրաքանչիւր
ոտանաւ ի մէջ քաջացն և վատացն, զի նախ ընտրութիւն լինի
արդարոց և մեղաւորաց։ Հրեշտակաց և դիւաց, և այնպէս
կ իմանալ և վճռել բաժին տուողին։

Ծանօթ՝ վայելեսցեն իւ՝ ուրս որ փառաւոր և պատուական
զերկրաւորս և զերկնաւոր զի զամենայն բարութիւն կատարեցին մտօք սխալանացն անձանց։ քինուորեն մտցին ըստ Տէր և այլ էջ որ ի հանդէս առ կատարեցեալ զգաստացեալ էջ ի խոնարհութիւն պատ ուական վայել ջուրթեամբն են շահեալ։ որ առաքինութիւնն և ածդ ձեն և այլ պատիւ ևփառք ո՞ Օ՜ ի այլ պարգեւել ի տունէ ընդ շնորհօք։ հաւ 9։14։ զի չեն ընդ օրինօք։ այլ ո՞ Օ՜ ի մեղաց՝ նց ոչ տիրեն։ տուք ամենայնին։ և յարդարութիւն ըստ ձշմար

տասներեքերորդ շաբաթ

ԿԻՐԱԿՈՒ ԱՌԱՒՕՏԻ

ԱՐՁԱԿՈՒՄ ԱՌԱՔԻՆԱՑ

Ա Ռաքինացեալ ոք ի մարդկանէ՝ ի սրբութիւն
փոխին որպէս ի մեռելոյ ի ճշմարիտ մեռելոյ
ի մեռելոյ ո՞ Օ՜ առաքինասէրն վա
րուք առաքինասէրն ի մարդկանէ՝ ի սրբութիւն
փոխին որպէս ի մեռելոյ ի ճշմարիտ մեռելոյ
ի մեռելոյ ո՞ Օ՜ առաքինասէրն վա
ստակեն զնա։ ղուկ։ 12։19։
ա՛ւար է, և բռունք յափշտակեն զնա (ասէ տէրն) Թէն երկնից ո՞ Օ՜ ի արքայու
կացն փեղջ։ յաղագս հանդիսից՝ ի պատ
րոց։ զի կէր լինէին քաջքն ընտրութիւն արդա
րոցն։ անձնիշխան կամացն։ և կո
այդպէս էր, բառնայր էուր
յաղագս հանդիսից՝ ի պատ
ջատալի և ոչ բարին միշտ
զնաւ ի այդ այդպիսի է ,
ջար երևիւր։ հաւ 6։10։
յայտ։ և զեսաւ առէ որ
կոչ սիրէ որ բարի բացա
ընտրութիւն առնէ ։ զյա
դեռ յորովայնի մօրն էին՝
կունսն իսահակայ ։ մինչ
ջագիտ է ։ Ուրդ առ ման
կամն ։ Թէպէտ և յառա
ոչ բառնայ զանձնիշխան
ցին յօգուտ կարան ։ Ակայն
տուցման ։ այլ յորդորես
կեսցին ի վարձուցն հա
պատուիրանին ։ զի մի՛ զըր

նոց զբոյսս վնասակարս։
քաղեսցեն զորոմն ցանկու-
թեան ի մտաց և ի մարմ-
նոյ զգայութեանց ձղնա-
ւորակերս հանդիսիմբ
բազմաշահ օգուտսն ժո-
ղովեն խրատու կենարար
օրինացն քո։ զի առ ձեզմար
տութիւն եղիցի ուղղութիւն
լուսոյ հօրն երկնաւորի,
և ժառանգակից քո։

Այր իւր մեղրիմ վաստա
հօքն էառ զմեծութիւնն
անբաւ բարութեցն և ապա
ուշոյն և փառացն։ և այ-
քայութեանն երկնից եղև
ժառանգաւոր։ Ո՛ի եկա
մուտ եղև անչնազանդու-
թիւն ի հաւատացն և ոչ ի հպիկ
հանդերձ առ դժնդակու-
թիւնք։ և փշաւից արար զայ
անդս մտացս և անդամոց։
Ո՛չ զմտաւորսն և զբանա
ւորսդ զոգւոյ բուսուցիչ
տուիչն լցոյց բուսուցիչ
թիւնքն բանաւորիւնն։ տա
13·27։ Ա՛յ այսորիկ ի մէ
շակութիւ հացոյց զսրտիս
ստուգութիւն։ զի բազում
ղովեն խրատու կենարար
բազմաշահ օգուտսն ժո
չանք ձգնաւորացս։ ուր ըն
Ո՛ի բազմապատիկք են

որ յօրինին ի տանէ։
փառաց և գովութիւնքն
քինութեց՝ են և պատիկն
նէ։ զի ըստ միոյ միոյ առա
հոգմանն որ ի կեանսն տա
ռանգաւոր լինիմ վերին
և վերաւն առնեն։ և ժա
Ա՞րդարքն են որ զարթնին
արդարոցն մտանեն։
յաջողեալն այ, յաւետս
կեաց քաջութեամբ ըստ
Ուստի հանդերձ լաւուե
ցանկացօղս առնեն։
տու հատից, և փառացն
նութիւ սպառնալեօք պա
դարձուցանեն յառաքի
բարի գործն։ և զպղերգեն
սէրն առաքել ունին ի
դատարտիր են։ զարդարա
Ո՛ի հոգևոր օրէնքն կեն
տայ զպատիժս
և զպատիւս արդարոց
մեղաւորաց։ խոս 3·6։
արժանեցն տայ զպատիժս
և ի վեր և ի վայր։ և ըստ
նովաւ առնէ զընտրութիւն
որպէս բովս եղ ի փորձ։ և
ինչ չնորհէ։ Ո՛ի զօրէնս
ողորմութիւն ունի պարտա
տայ զպատիւն։ և վաստակն

ժէ և խոտվեալ պղտորմ
տուի բարկութիւն շար
օթնեցարդ, որ զարմն
ի նոցանէ։
տան եթէ ոչ զդատաստ
պատասխանուոյ ի դատաս
սպառնալեօք։ որ առանց
մօթ և՛ ի տուժ և՛ խոտոր
զրկանաց։ որ արկանէ յա
րսիթ և յափշտակու
եցեր զրդ, երդմնահա
թեանս հանդուցեան։
արդարութիւն որ առանձ յո
րիւրեալ՝ ի ձանապարհ
ափշտուի ընկենու, ըստ
նութենէն, և՛ ի մրթադին
որ հեռացուցանէ յերա
բարեպատ տեսչութիւն
ի մոլորիլ յերախտաւո
ինդեալ, ոչ վերիպիլ և
թափել բարւոյ յուսոյ
թիւն, յանձնէ՛ ի բաց թո
լէկոծեն զմիտս և զդատ
մենայն անօգտաւոր որ ո
յանձնէ ընկենուլ։ և զա
փոխին և զդատաստ
նալ։ Ընդ նմին և զամ ցո
և պարկեշտութեն ազատ
3։6, աճապարին ցանկութեանն
կութեանց գիտնալ, 2 ոչ

Ո՛ խաբէութեի, զառուի,
և զամ էար ցանկութիւնս
Հանդերձ ամ էար վնասա
կարօք երևելեօք և անէ
րեւութիւնք առ էարն Տ
կամաւոյ։ Ա՛ւ մարտ պա
տերազմի քաջացն ոչ միա
դիմի, այլ բազմադիմի է։
Ա՛խ, զնի՛ Տաղորդեսցի
բանից խաբէից։ ողբա
նաց և պատրանաց։ որ ըզ
միտս և զանդամս շարժէ
ի վնասակար ադտեղի
ցանկութիւնս։
Ա՛յրմարդ՝ զնի մի՛ անկցի
ի բուռն ամբարտաւա
նութենէ և անափառութե
որ փակէ զմարմին և զՏ
դի՝ ընդդէմ կռուտեան ան
Հնարին չարեօքն։
Ա՛յրմարդ՝ զանհամբերու
և զտուննդանութեան
մունան շինուցանել։ ընդ
նմին և զբարկութի և զյան
դինուի և զատահակութի
և զայլանդակութե զշարժ
Ա՛յրմարդ՝ զանհամբերու
և զտուննդանութեան
Հնարին չարեօքն։
Ա՛յրմարդ՝ զի՛ մի՛ անկցի
ի բուռն ամբարտաւա
նութենէ և անափառութե
որ փակէ զմարմին և զՏ
դի՝ ընդդէմ կռուտեան ան
ցանկութիւնս։
ի վնասակար ադտեղի
միտս և զանդամս շարժէ
բանից խաբէից։ ողբա
նաց և պատրանաց։ որ ըզ
Ա՛խ, զնի՛ Տաղորդեսցի
դիմի, այլ բազմադիմի է։
տերազմի քաջացն ոչ միա
կամաւոյ։ Ա՛յ մարտ պա
րութիւնք առ էարն Տ
կարօք երևելեօք և անէ
Հանդերձ ամ էար վնասա
և զամ էար ցանկութիւնս
Ո՛ խաբէութեի, զառուի,

ի Ո՛ստրը սիրով և յուսով։
յորդի և՛ ի հոգին սուրբ
աստուածութիւն որ ի հայր և
շմարիտ հաւատոյն հաս
ռաջին և նախ քան զամ
ամ յուսացեալդ խրոխտ։
ածութեան որ ապաւէնն ի
մենասուրբ հոգւոյն միով
բարեպարի և շնորհօք ա
կալի և օգնութիւն որդւոյն
կելով զօրութիւն հօր ամենա
թեան։ ի լաւագոյնն միտ
լմարտեալք հաւատովք
և հանդիսիք առաքինու
եղեն՝ կեցին։ և յոյս նոցա
կենաց որ ի քո՛ տուեալ
արդարութիւն։ և՛ինորոգութեամբ
ի սպանման զՔո՛ նմա
մարտիրոսք սիրեցեալ՝ լինեն
շմարտութիւն, և կենդանի
ռաքինեցան, որք վկայք են
յաղթութիւն քոյին և ա
յ յայտնիկ մարտն և
նորհալից արտասուօք և
առաքինասէր վարուք։
ոյ են բոյսք չարութեան.
որ ժիր միշտ քաղհան
առնեն և զբարի բոյսն սր
նութիւն ոռոգմամբ շր

զմերձաւորն ի փորձանս
խորհրդոց և բանից և գոր
ծոց. եթէ ոչ յաղթահա
րեսցի հեղութեամբն, սր
կանէ ի պարտիս յաւիտե
նից պատժոցն։

Լքեալդ՝ ոխութիւն և
նախանձ և առելութի.
որ եթէ ոչ ազատեսցի
յայտնիկ չարեաց, մահ ան
ձինն և այլոց առանայ։
խորհուրդս սիրելաւորս.
և զԹոյնս դառնութեամբ հե
ղու յորս առեն։

Լաններորդ՝ որ զանհաշ
տութեան և զծուլութեամբ
զարմատս խլէ. որ մրգեղջ
են չարեաց. և պատճառք
անզեղջ կորստեան. և դէ
րութիւնք մահու՝ հոգւոյ
և մարմնոյ։

Տասներորդ՝ որ անխափր է
յամբարշտութիւն և՝ի գոր
շեղել ախտս և յամ անօրէ
նութիւն. որ եթէ ոչ զգաս
տասցի յահ և յերկիւղ
ւոյն զղջմամբ, կորնչեն զյա
ւիտենական կորուստն։

Ո՞վ ընդ՝ որ զՀաւատոյն և զՔրիստոսեան և զմիա
բանութիւնն արդարոց։ Հոգ
եաց 24։45։

Եղերորդ, որ լինին մատնակարօրք Քրիստոսեա
նանդիցն որ Հաւատացեալ նոցա յայ՝ Հոգեկանաց և մարմնականաց։ տալ՝ի ժա
մու զՀոգևորին օգուտն և զմարմնաւորին պէտս։
և առնուլ զառհասատչեայ երանութիւնն զպարգևն յարքայութեան արդարոց։ Հոգ
եաց 24։45։

Ո՞վ ընդ՝ որ զՀաւատոյն և զՔրիստոսեան և զմիա
բանութիւնն արդարոց։ Հոգ
եաց 24։45։

Ո՞վ ընդ՝ որ զՀաւատոյն և զՔրիստոսեան և զմիա
բանութիւնն արդարոց։ Հոգ
եաց 24։45։

Ո՞վ ընդ՝ որ զՀաւատոյն և զՔրիստոսեան և զմիա
բանութիւնն արդարոց։ Հոգ
եաց 24։45։

Ո՞վ ընդ՝ որ զՀաւատոյն և զՔրիստոսեան և զմիա
բանութիւնն արդարոց։ Հոգ
եաց 24։45։

ՔԱՀ

Հայ ի խոստացեալ երկրին, ի զայլսն ի նոյն յորդորել, յաւելանել ի բարիս, և Երախատուր սէր սիրոյն վարս և յուղիղ հաւատս։ անշարժ ունել ի Քրիստոս և մտերիմ կամօք զանձն զամենաղօր սրտիւ Թիւնն։ և զօրձակից ունել միշտ համարհել Խորհրդակից և զերկրաւորս արհ կալ։ և զերկնայինսն միշտ խոկալ զերկինսն միտս ունել։ և զմարմինն, և բուռն հար կանել զկենացն յ-ունից։ անտի լուսաւորել զհոգի և նայինսն մերձիլ առ Աստ և առ լցեալ ի քէն, ընդ երկ եռացմամբ սուրբ սիրոյն և ջերմեռանդն հոգւոյն և շնորհալից արտասուօք աղօթանուէր պաղատանօք մաքրման հաղորդելով։ ըստ արժանաւորութեան Տանէրդ, քի փրկական պատարագին լինիլ խորհրդոյ հրաշ և խորհրդակից իւրաքէնէր վարձուց։

առեալ ի խիրկէն մերմէ ընդ ի Հանդիսան որ պատրաս նել ի յարկան յաւիտենից։

Ա ննէրդ, պարկեշտուք և համեստուք բարեմբ զարթ սիրոյն։

ղարթ սիրոյն։

նարհ և ի հեզ և ի խաղաղ զանտի հանդիսան ի խո ցուք նորա , և զուցուք ռաջնորդն կենաց, Եբդ. 12։ գլուխ 3։ 15, զՀետ երթիք լարին։ Այլեցեալք յա էրա։նմանեալ քի հեզոյն և խոնարհին և խաղաղ առ մերձաւորս և հեռա սրտիւ։ և հեզ բարուք և խաղաղարար առ ամենեան

Ա ւրեալդ, լինիլ խոնարհ եղծուածեան։

առցուք զպակաին ան թեալք նը խորամանկին, մենային ամրացեալ և յաղ զանազան ի մեղս։ Ո՛ի յա ուժ էարին։ որով բռնան կալ յամ գաղտնաձիգ նե արթուն եւ զոլարթուն պանուի ամ առաքինեաց։

Ա ննէրդ, սրբուի և զգուշութիւն և պահ

Ո՜ր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր, յանկողինս ձեր զըղ
ջացարուք ասէ մինչերկն.
և մատուցէք պատարագս արդարութեան և յոյս
ցարուք ի տէր որ արդա
րացուցանէ եւ փա
ռաւորէ։

Ո՜ ի փառաւորք են ի վարդապետաց որք առնեն զայս եւ ուսուցանեն ի նոյն ինքն ի Քրիստոս և յԱրդին սուրբ։

Ողորմ փառք յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն։

Հարս զՀեռն զղջման։

տուն ածային գերոց ի ղեսցէ ի լաւագոյն խոստ
առնդանեալ ելեալ , ուղ
ղութիւն ի սրտի ,

Եւ ոչ հանապազօր քննող
լինիլ խորհրդոց և բանից
և գործոց , որ եթէ ըս
կսիլ ի սկզբանէ ծառայել բարեգործ
ութեան , որովհետև
ամենակալ Աստուած քաջ
առաքինեաց հանդիպէ որ
ի վերին կեանան ուսոյ ,
և սեն յամրցնոյ տունէն ,
ոչ ծառայէ բարեգործ
և հաւատարիմ , որովհետև
տարիմ եղէք յերկրի աստ
ի սակաւուդ հաւատ
ղիցի զձեզ ի մշտնջենաւոր
կեանան . երկայք մնա՛ք յու
րախութիւն տն ձերոյ յան
վախճան ուրախութիւնան
որ պատրաստեցաւ ձեզ։
Տոտ 25 . 34։ Ո՜ յապիսի խրա
տաւս լինիլ աշակերտ և
խորհրդակից . Ամերիկանալ
զզբօսանս աշխարհիս եւ
զՏոգս սընոտիս . և զեր
նուլ զՏոգևոր ազատու
թեն զուսաւոր զգեստն .
որ յատաքինութէ կազմի
անհամեմատ լուսով։

Աբրահամ Աբեղ Գրիգորի
Յովհաննու յաղագս Խոստովանութեան։

Ա՛ստ Է

Ուճ են յար-
դանք հրամա-
նաց և անքա-
տ շնորհք բարե-
բարին այ. զի զոր յանձն
ճանաչէր՝ զնոսին և կոչէց
ի յոյն կենաց անվախճա-
նից. և արդարացոյց և փա-
ռաւոր արար։ հմ 8.29։
Որ Հաւատով և երկիւղիւ
պահեցին զպատուիրանս
Նր. և հնազանդեցան ընդ-
ամենայնիմաստ նր սիրով նր.
և ընկալան զբանն կենաց
յանձինս իւրեանց. և է-
ղեն պտղաբերք և աճե-
ցուն՝ առաքինութեն վաս-
տակօք. որոյ վարձքն կան
և մնան՝ ի հանդերձեալ
կեանսն։ Իսկ ծուլքն և
անհնազանդքն որք արհա-
մարհեցին զբանն Աստ-
ուծոյ և խափանեցին
զպատուէն արդարու-
թեան և ընկալան զբարեբար սեր
մանս՝ ի թշնամուէն և է-
ղեն հեռաւորք՝ ի Քրիստ
ոսէ ամանդիցն և՝ ի խնա
մակալ սիրոյն, մոլորեալք
յուղիղ ճանապարհացն,
ի կատարածն՝ ի կորստեն
վիճն։ Սակայն բարերարին
այ բարերար լինամքն ոչ
անառես առնէ որք դառ-
նան առնա. բանայ զդր
րուն ողորմութ շնորհաց
և ընդունի դԹուԹեամբ
երախտաւոր սբ սիրոյն. և
յանձանձէ զապաւինեալն
ի՝ ինր դԹուԹիւն՝ ի ձեռն
Քրիստոս խոստովանութ։
Այլ որ խոնարհեալ և բե
կեալ սրտիւք ի զղջումն
սրդաւորի, դԹայ ի նա
և ողորմի և այցելու լինի
միրիչն։ Օ՜ ի զծածկեալ
մաղձն դառնութ իբաց
փսխեաց. և եցոյց եԹէ
զմեղս առեցի և անարդե
ցի և զօրէնս քո սիրեցի.
զառաղջութ և զսրբութ
և զարդարութեան։
Այլ զստունդանութ ցա
ւոցն՝ իմարդասէրն բժշկէն
զա

Ղեկտ պահօք և մեծ ապա-
ղօթիւք և տրամուք ի
ժամանակի՝ զանձնն յապաշխարու-
թիւն ածցուք և ողորմիլ
լինիլ մեզ։ և արտա-
ք զղջանալ և խոստովան
ի նախ և աւելիցն պատ-
երեսն։

Կանդնի անկեալն և այ-
ցե հասակ արդարութեն
ալ բազում խնդ-
րուի ձեռն ի ապաշխա-
մեզացն ։ Օ։ շնորհօք առ ի Թողութիւն
նարհեցուսցէ ընդմիանալ
հօգ։ զի զայծ ի դուքն խո
նչելով զմարմինն պա
կերպարանս ստանալով
տուէ և՝ի դիւրելի, և ողորմ
լեց աղօթիւն անդադար
հանապազորդ արտասուօ
եռանդմամբ հոգւոյն
զղջմամբ։ զապաշխարութիւն
բժշկութիւն ի վերայ ած
ցաւն յայտնէ։ և զդեղն
ի վերայ բանայ և ըզ
բարշտութիւս մեզաց խմց
մեցից ինձէն զմեղս իմ։
և դու Թողեաս զայմ

ի ասացի ասէ Թէ պատ
։ 9 ։ 56 ։ աշ նայիլ նորա
Թէ և ածի այ ի ձեռն
մարգարէին (ասէ
խոստովանութիւն
։ 9 ։ 4 ։ ովս
ոյն տեսչութիւնն
Հասցեն ամենադիւտ սի
և՝ի գիտութիւն ճշմարտութե
զի կեցցեն (ասէ աստ
նայիլ։ ի զայմ մէ կամ
զայմ խարդախութիւս սատա
խատվանութիւն, և լուծանել
կեանս վերստին նորոգել
և ըզ մահաբեր վարս՝ ի
ըրութիւ՝ ածել յողորմ
ի՝ ճանապարհացն արդա
ճշմարտութե։ և զվերիպեալն
և մեղաւորեալն՝ ի դիտուք
ըզք՝ ի լոյս արդարութե
ըրութիւ։ զևաւարեալն մե
խոստովանութե յապաշխա
ան ընծայանրաբեռնեալն
զմարդասէրն բժիշկին։
նայնն և այլ ոչ ուս գտցէ
ցաւոցն զոր ունէր
։ Ե դեմ մեղացն և դժնդակ
զարդարութեան վարս
զառողջութե դեղս ընկալցի

Տաննէրդ, առաջելոյ պատարագին։

տուն նորոգման և քաւութ
17։10 և առնիւ ունել վերայ
ըստ սահմանին քո։ պահ
հրամայեաց արարեալ
Ի ննէրդ՝ առնել զամ
սոյդ տպաշխարհագաց։
խոստացեալ աւետեացն
և զարտաքինն յիշատակ
իմացի զներքին մարդն
և զպատուացել և սրբեալ
և զպատուացել և սրբեալ
Ա թէրդ՝ զի առաջացեալ
բանացէ բժշկիլ։
վերատին դարձեալ ոչ կա
դարձցի ի նոյն վնասն և
պաշտօնեայն Ճգանցն և
եւ պղերդացի ի բարէ
զբերկուսն անձին իւրոյ
Ա օթներդ՝ զնի՛ մոռացի
անապաշխարողաց։
թենէն որ դալոցն է՝ իմ
կարեօք և յանկուածէ։

գալաթ 5։24։

Ա եղերդ՝ ի տուէ և՝ ի
դիշերի հոգալ վասն փրկ
կուածէ անձին։ եթէ ուրդ
կարացէ լուծանել զմ
մեղսն, և ապրիլ ի բարկու

Ա րկերդ՝ զի առեացէ զմ
մեղսն և զգործակիցսն
մեզաց ըստ ամ վնասուցն։
և կշտամբել զմիտան եւ
զզայուինսն որք ի չարն
Հակամտեցին և ոչ պա
հեցին զհոգևոր օրէնսն
որ նոցա աւանդեցաւ յա
րատչէն։ 2 պետ 2։21։
Ա րկերդ՝ սիրել զարդարս
և զառաքինիս։ և գործա
կէցս իւր առնել զնա ազ
Թիւք առաջ։ և յամենայն
գործս բարուքեան յոր
դորէս ի ճշմարտութեան
աւանդսն կարգաց։
Ո րդերդ՝ ի յանցաւորաց
առի խորհել մտօք և բա
նիւ և ամբիծ և առեաչս
մարելով զնեղուիս կրել
Թէն պատկառաւ։ լաւ չա
ընդ արդարս, քան զհան
դիսս ընդ անիրաւս։
Ինդերդ՝ չհ և յերկիւղ
ան կրծիլ և չքաղցել ի
մտաց զօր վախճանին այլ
զպատիժս մեղաւորացն։
և մեռուցանել զանդամս

պիտոյ են պաղատանք որ
դարուբե։ Ա՞ռն այսմիկ
որ ոչ ունի վկայութիւն
հուրդ ու ապաիսաւորս
զմիտս ի դժնդակ խոր-
ցանկութիւս, վշտացուցանէն
յափշտակեալ յանխափոխ
մունք յայսոյն չարու-
նեալ։ Ասկ հոգւոյն շահ
եւ որ այլ ինչ սոցին նմա-
դժնդակ անմբեռնելիք
սիրելեացդ ցաւք. եւ պէս
յանկարծահաս. կորստեն
բռնաւորաց. տնանկու-
թիւն հարստահարեց. վտանգք
վթեպք օգտից. պատահարք
կակիճ հիւց. տագնապք
ախտ ինչ ցաւք վիասուց.
ներ վիշտք նեղութեցդ ես
արտասուաց դրունք
արատ սրբութեամբ։

նալ զմեղս և բժշկել ան-
եառնդն արտասուօք լուա-
զաղտեղի յիշատակ՝ չերմ
չարուածս ցանկութե և
և դեղով ապաշխարութե
յաւուրսն։ Ա՞ յապիսի
ամենեքեան դեղովք
ցանկութիւն, վշտացուցանէն
զանձնն, կարօտանայ բժ

եւ ապաշխարութեան։ Ա՞յն ստոյգ խոստովանօղք
առհասարակ ուրախու-
թեամբ։ ղպ 3։ ։

Ա՞յն ստոյգ խոստովանօղք
և ապաշխարօղք՝ ազա-
տեալք լինին փրկութե-
մարմնով և արեամբն քո։
զի նա է յոյս մեր և աւետի-
քաւութե։ և նովաւ լինին
ազատուել և մուտ յու-
խոստիկն ու՛ի ժառանգու-
թին արդարոց։ երախտեօք
լացուցանէ զմեղաւորս
թե ապաշխարեացն։

Ո՞վ ոք սուրն որ հատա
նէ զմարմինն և վտանդէ
դիւսի ապաշխարութե։
և յաղթօղ երևիլ՝ ի հան
ուխիք։ եւզպիս մեղացն
ջնջել զցեղ և զմարմնոյ։
երևելն փառօք և անեղու
յամ բարեգործութիւնս

Ա՛րտասուք՝ արբուցանեն շահատուր օգտից սիրոյն։ զզգայուխն ի զգաստուխ որպէս ի քնոյ. և վառեն ցաներն յափշտակել մեղաց միտս առ աչ. և զարթուս Թարուքիւնն։

Ա՛րտասուք՝ շարժէն զմարդ առնուն յօտսով զմխիթ մական սիրոյ փրկչէն. և ընդ հովանեաւ նախախնամ՝ և՛ի զգայութենց. և լինին ի բաց ընկենուն՝ ի մտացն Հարուածանն սրբեն և ողջացուցանեն. և զխոտանն Ա՛րտասուք՝ ըզմեղացն ցանկութիւնս։ զի ցեաւ հին ջար և աղտեղի որ զանմաքրութիւն ըստ րութի մտաց և մարմնոց. տաս շնորհալից առ՝ իմաք տաս անօք։ Ջերմուն զարտ եռանդնասէր խանդաղ նամալից պաղատանօք և հիշատակս աւետեացն խրճ զղջմամբ արտասուաց՝ և տան ճրնշել զմիտան՝ ի նահատանդեան շնորհօք. և զմեղսն ի բաղմէ սրտէ՝ տանկին ի մանկան սիրոյ փրկչէն. և խնդրուածք մտերմութեան

առնուն յուսով զմխիթ

Թարուքիւնն։

Ա՛րտասուք՝ շարժեն զմարդ միտս առ աչ. և զարթուս ցաներն յափշտակել մեղաց որպէս ի քնոյ. և վառեն զզգայութիւն ի զգաստութ ի բաց ընկենուն՝ ի մտացն Հարուածանն սրբեն և ողջացուցանեն. և զխոտանն ի մտացն ընդ հովանեաւ նախախնամ և՛ի զգայութենց. և լինին մական

նուն. մախանացն զբարե-
երդմնահարուեն զէր-
րուեն զպարզամտուի-
փառորուիւն. կեղծա-
դուի. ագահուիեն զէ-
անչնազանդուեն զնա-
սուեն զշնորհուի միշտ
հեղգուիեն զանդուի.
լուեն զպարկեշտուի.
զհեզուի. որովայնամո-
նարհուին. բարկուիեն
ամբարտաւանուի զկո-
անսրբուե զսրբուին
վեն զուղղուիւնն։ Ա-
ահիւն այ, և ընդդէմ
ն հնազանդուի օրինացն
բանն որ զղջանան և դա-
առնէ մարդասիրուիեան
բժշկէ։ Ա՛այց ո՛չ ան յոյս
բերանեալ՝ դէմ ուարձ-
րին։ Ա՛ւ որ այլ ևս մո՛ւռ
և որ այլ ևս մո՛ռ
զորկորտուի, զցանկու-
ռուի, զագահուիւն,
զյամառուիւն, զանսա
մարհուի, զամբարտա
նուի, զապիրատուի,
տանի զբարեացն։ Ո՛ր
թացն զբարն։ Ո՛ր

վան այնր որ զբարկեցա-
զերզ չնորհաց և ո՛չ հոգ-
չան սրտե. որ քամահէ զ
ո՛ւ խոտացեալ ամբարտա
տաստաց ի՛ծուլուիեունէ
սի։ և եւթ զղջման և ար
ման և զանդամն յանխոնր
պղերգուէ դժնդակացն՝
սրտի յառաջագոյն՝ և՛ ի
զարհասր որ ի խորուիէ
լուէ և յարհամարհանաց
այս քան առա՛ւել ի ծու
ցանէ շահ ք բարեաց,
Ձոյն ա՛յ։ Ա՛լ ո՛ր ք յայր
և զիտան ամխուին ի հա
պահանուի ա՛յ կամացն.
զիւոս փրկուիեան ո՛ւ ի
ըզ բարս հոսանուոս ի
արատաուաց. որ շարժին
օգտից լինին ի զղջմանէ
տենից։ Ա՛յսչափ շահ ք
դանուի յոուոյն յայի
խեալ յազատուի ո՛ւիկեն
ի՛չնորհալից աղբերին բըղ
տեսչուե քաղցր կամաց.
յիշատակաց բարերարին
նաման ընբ սիրոյն. ի գուք
չհոգևոր ըմպելին ի խը

մութիւն դարձուցանէ
և բարի շարժմամբ յոյժ
վանդեալն արտասուօք
իւրոյ։ Օ՜ ի նեղեալն և
ըստ բազում ողորմութեան
արձնաւորութե մաքրմանն
յօթեվանս կենացն ըստ
ապաշխարութե՝ ընդունի
նուաճեալն ընդ կարդօք
անկան յապաշխարութի։
ստոյգութեամն պատժոց որ
րան և զամբարիշտան ի
Չանացն պաշարեն զանի
հաւոր սպառնալիք տան
վնասս իւրեանց։ Իսկ ո՞
ստոյգ ապաշխարեցին ըզ
փառաւորին։ Այս որք
և յաղթեցին։ և պսակեալ
զացն երկ հակառակորդին
որք մարտեան ընդ մեզ
նութիք յաղթողացն են։
հատուցմունք։ Այլ երա
ւատիցն։ և ըստ արժանեացն
Հաւատացելոցն և անհա
քինեացն և պղերգացն։
ի ընտրութիք են առա
դոց ի բանից և ի գործոց։
ոչ ինչ ծածկի ի խորհուրդ
դատաստանին։ յորում

դար դատաստանին յաւուրն
այ։ Համարս առնելոյ
տակօք անվրէպ գիտուեն
Ձոյն ևս այնքիւ ան։ յիշա
պատրաստ ունել ըզ հա
պարտ է զգուշանալ ի՛ի
ցուն անկն։ Այսուհիկ
անապաշխարողաց յամենե
բողաց, և սպառնալեացն
եսեացն ստոյգ ապաշխա
մտերիմն ի յիշատակ այ
որ այն երևին։ ի խորհրդա
մաց՝ առնել զարդարու
թիւնան ամ որ երևին և
զացն՝ առնել զարդարու
ամ որ ինչ հակառակ է մե
դէմք ապաշխարութեան։

Այս է ստոյգ այանդիցն

մարտութիւնն։

և այլոց քարոզել զիշըշ
հատս յանձին հաստատել
հատուցեն՝ զուղիղ հա
զոյն ուղիղ։ Թերահա
մտացն։ անյուսութեանն
խոստովանութիւն խղճիւ
անխոտովանութեն անխղճի
զանխոտովանութի։ խոստեն
զքաղցրութի։ ատելութեն
զնոր սէրն միշտ։ անզղջու
թեն զղջումն արտասուաց։
զանհամակերպութի։ խստութեն
բարութի։ ոխակալութեն

ուրեմն որ՝ ի հնուհետէ
բարեբարին։ Եւ ըստ այ
յերկիրս օգնութեամբ
լուսաւոր վարուք կեան
յային ծննդեանն ազատել
հիշխանութենէն խաւարի,
որդիք լուսոյ. ու՛ի գիշե
3։27։ ՚ի շնորհօք լինիլն
ըստին ծննդեամբեն։ գալ
ժառանգք արքայութեն՝ վե
և եղեն որդիք լուսոյ և
մկրտեցան՝ ըզքո զգեցան.
Տոմ 28։20։ ՚ի որ ՚ի քէ
հրամայեալն ձեզ յինէն։
և ուսուցէք պահել զամ
որդոյ և հոգւոյն Սբ.։
առաքեալն յանուն հօր և
ձեր՝ մկրտեցէ՛ք զհաւա
ցարշակերտսն, յերթալ
խոստովանութեանն։ ՚ի ասէ
Երրորդութեին հշմարիտ
ճառագեղոյ յամենասուրբ
զանկնէ թողութիւն հա
բժշկէ։ Եւ նախ յաւե
որ յաներեւոյթս զհոգիսն
ապաշխարութեն զբաւուի.
ըզ պարգեւս՝ ի շնորհողէն
ջումն աւետեացն առցուք
ի փութացեալք ՚ի հո
մակալ սիրովին։ ղուկ 2։17։

Ո՞վ ի որ ընդդէմ կրօնասէր են հասեալքն։

Արտասուեցայ ի՛ պատուհասէ արտասուելոցդ հանապազորդ աղօթիւք եւ ողբալ մեղանչեմք։ որ խորհրդով եւ որ բանիւ։ որ լսելով եւ որ տեսանելով եւ որ շարժմամբ իւիք ։ այսոքիւ հանապազորդ ամենայն ինչ ի մեզ ։ զի հանապազորդ արտասուօք ոչ աւազանաւ լուանալ եւ սրբել։ զի հանապազորդ արտասուօք հանապազորդ սխալանաց, մինչ ի վախճան չիս ։ զի կենաց ապաշխարութեան այսպէ ոչ փակի դուռն նախ ստոյգ ապաշխարեցուցանէ ։ դիւրք։ որք ցուցանեն զօրի րեալս ոպ և ասեն ածային մեղուցեալս և ապաշխոյ զայլ ևս զինոցն և զնորոյս կանն։ Ողորմ ասել և ոպ դատիլ ի մարդատեաց անդէնն ծնացին։ յհ 21։15։ ոպ և արարչական շնորհքն ուացն էառ զիթողութիւն։ Եւ յաղագս ջերմ արտասուելոյ դառնայ։ յհ 26։75 Հայելովն յիշեր զՀաւուն ձայնն ։ և երթալ արտաքս ասացեալն ի՝ նոսէ ։ մինչև

Եւ ոչ յիշեաց զառաջադոյն խրատել ։ որ ուրացաւ զՏէրն զպետրոս ի՝ նմանել ։ Եւ մեք ի մեղացս։

մաշեր յարտասուս և սրբ բան ոն զգանկացօղ աչն ի՝ ջատհելոյ զպատուհ տակի արտասուց Հոսեին։ հուիք ոն ։ որոյ յաչացն վր ուօր խառներ վասն բար զըմպելի իւր արտաս որ լայր զամենայն գիշեր, ղուցեալ և խառնվանեալ։ պ զդատիլ լսեմք մի պաշխարութեն եցոյց և յայտնի արար առաջնով։ զարձեալ՝ և յաղագս մի ղուցելոցն զպարդու զիրենն իւրոց։

զոր պատրաստեաց սիրտ քայութիւնն և ի փառս ջ և Հրաւիրէ յիւր ար թացուցանէ և կենադո վն մեղացն ի մահ, արդ ա սուանայէ ի մեղ ցե սիրով։ Եւ զըմբռնեալսն բիտ Հաւատով և անբիծ առնելով։ և զօտարացեալսն ջերեաւթովն մերձաւորս

յայնչէջ հրոյն և յայնմ
հարուածոց պեհհենին
տեսցին ի պարտեաց
ապաշխարողաց . զի տա
տաղ հոգի ի պարտեաց
և բարս պարտ ատանալ
փառս այլ : Ո՞յսիսի միտ
ողքն և երկրաւորքս
որովք ուրախանան երկնա
արդարութեան տընկոյն .
առաքինութեամբ և պատուք
զացն . և արձակին բոյս
զնապան ձմեռնայինն մե
ուացն հեղու և լուծանէ
հոգւոյն զհոսանս արտաս
Այնպէս է որ չերմութիւն
և ոսամաց . որով զուր
առ ի վայելս թագաւորաց
ըզ սաղարթս և զպտուղս
բացայայտէ . և տունկ
երկիր զբոյս և զծաղիկս
զհոսանս արտասուաց . որ
վերստին սաստիկ անձրևոյ
չերմութիւն հոգւոյն . և ի
երևեսցի ինչ ի Տարտ
ո՞ ի գարունն հոգևոր
խաստութեան մեղացն :
ճանալ զդժնդակ ձմեռն
ներքս բերցէ առ ի լր
կաց ըստ յանցանացն ի

յանդիման ամենայնի
ամենայն ինչ ի ներքս
ձմեռն և ցրտութիւն

Ա՛ւրէք ըստ աւետարանին զգացն զնշխարսն։ յով 14։30
Եւ յիս ինչ ոչ գտանէ զմեզ իշխան ետիս մեղսասէր, կարօղ լինիլ ասել, զայ ի քեզ թօթափել։ Մինչև զայ, ի մտաց և՛ ի մարմնոյ զիս զայ ի մահ, և՛ ի մարմնոյ զայ։ Եւ զայմ արկուածս մեր սիրէ ամ մահելոց։ եւ 66։24
Եւ զայմ արկուածս մեր զայ ոչ շինչանի։ և լինելոյն տե նց ոչ մեռանի և հուրն նց որ ի տուրբս բնակէ։
Եւ զանազանեցին ասէ, որդն Ա՛ւրէք զայ սիրով և արտասուալեցի ա՛ղ թուքին աձեցուսցէ ձեզ զարդարութիւնն նեռացէ զմեզն, և զարդա րանացն զարդարութիւնն ընդ դէմ եդեալ, խաւիա՛ չո փոխանակ միոյ չարչա րանացն։ զարդարութիւնն ժարիլ ի վնասակարացն և ի չար ցանկութեանցն։
ստղտանել զինքն և հրա պարակել ի ապաշխարութիւննէ ընդ սուրբս ամենայն։ Ո՛ւրէք զանվախճան երանութիւն սիւք։ պսակիլ և վայելել առաքինութեն հանդիւ պատմուճան արքայութեան լուսոյն։ Ճառագայթեալ եղիցին։ Ո՛ գեցեալ ըզ հանգաւոր արքայութեն ամենայն ոգիքն ի ճշմարտել ոգիանցն։
Եւ զհուր մեղացն շիջուցանեն և խաւիանեն զկամս մարմնոյն։ զինքնա՛ գործութեան շօշափեալ զաղտեղի շարժմանցն ըզ հոմանունն։ և այլ մի՛ ևս մերձենալ՝ ինոյն գարշուի ախտից։ այլ մաքուր մըն օրօք զմաքրուի առանալ։ ի մի՛ սպառնալեց պա տուհասն անարքութեան ի վը հասանիցէ յա՛ուր ժամուն յորում ոչ գիտացէ և՛ ծիցէ, և տացէ զվըճիռ վը նատուցն։ ղու՛ 12։46։

ամէն։

տէ՛ր Յիսուս Քրիստոս
խնամով և պատիւ յա՛ւ
Որում վայել փառք իշ
հնազանդութեան։

սպասէ բարիս ամենայնի
պաղատիլ հրաշալեաւոք յան
Ա՛ր կան և մնան հանդէս
ղէն խրախճանութիւնս։
կեալ փառաւորէ յաճախ
անդ Թագ՛ի գլուխ պսա
Ա՛ր ասա արդարացեայ, և
դրութիւն արքայութիւնդ իւրոյ։
Ա՛ր մատոյց զմեզ յորդէ
դրութիւն հօրն և՛ի խնամս
նը հոգւոյն և՛ի ժառանգ
երախտեաց նը սիրոյն։
ծակցութեամբ բարերար
րաց ի փառս քո ա՛յ։ զոր
երկնաւորաց և երկրաւոր
միահաճոյ խնդութեամբ
րութիւն։ Ա՛ վայելուչ քո
էութիւն և յանզեղջ բա
թիւն յանվախճան վայել
տեալ յանմահ երանու
Ա՛ր յոյսն մեր ի հաստա
ամբարեցան։ պսկ 12։33։
Ա՛ր և յաւիտեանական գանձ
առաքինութիւնդ բարեացն

զմեզ ստոյգ խոստովանիլ
նէ արուեստիւք ապաշխա
րութեամբ տանակաց։
հանդերձ ամ առաքինո
սէր վարուք յարդարեալ
ի՛ հաճոյն ա՛յ։ Այլ մշակ
լեալ այգւոյն ձմարտութե
ի սկզբանն հաւատոց և
ուղիղ վարուց։ որով կայ
նալ և երանելով յՕրհն
ընդ իւր տանի զամենայն։
ողայութեն անմեղութի։
զմանկութեն անարատութի։
զերիտասարդութեն անբիծ
ծութի։ զծերութեանն
զմաքրութի։ գլխաւորելով
րատ խրատքանչիւր հասա
կաց զնմ առաքինութիւնն
զվարձան առցեն ընդ իւրա
քանչիւր վաստակոց յամե
նեցունց առնէն։ Ա՛ր տայ
գործոցդ այգւոյն հա՛ս
տացելոց բարի ժամանակի
փոխհատոյց։ տպա 20։ օժան
դակել առ վերին կոչումն
ուր քո նստի ընաջմէ հօր
յէից վերին որ ի մայր մեր
ամէն։ ին 3։ 1։ գաղ 4։ 26։

ՀԱՅՐԻՆ ԱՐԱՆԵԼՈՅՆ ՍՐԲՈՅՆ
ՀՐԻՊՍՒՒՒ։ ԱՇԽԱՐՀԱԿԱԼ
ԱՀԵՆՈՓԱՌԱՏ ԽԹՈՒԹԻՒՆ։
ՅԱՆԳԱՄԱՆԴ ՎԱԽՃԱՆԵԱՑ ԵՒ
ԱՄՈՒՍԻՆՍ։

ՀՐ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՒ ԱՆԱՊԱԿԱՆ ՎԱՐՈՒՑՆ ՀԵ
ՅՑԵԼՈՒԵՆ։ ԵՒ ԶԻ ՕՐԻՆԱԿԻ
ՅՈՒՄՆ ԶԱՐԻ Ի ԺԱՄԱՆԱԿԻ
ՀՈՒՐ։ ԵՒ ԱՌՑՈՒՔ ՁՀԱՍՈՒՈ
ՐԽՑՈՒՔ ՎԱՐԴԱՎԱՌՈՒԹԻՒՆ
ՊԱՏՈՒՀԻՐԱՆԻՆ, ԿԱՏԱ
ՍԻՐՈՅՆ։ ԵՒ ԱՇԱԿԵՐՏԵԱԼՔ
ՆՈՐ ԽՆԱՄԱՆ ԱՂԱՂԱՏԱՆՔ
ՎԵՐՆՈՑՆ • ԶԻՆ ԾԱՆԻՑՈՒՔ
ՈՐ ԶԻՇԽԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԵՆ
ԿԱՑՑԵՑ Ի ՎԵՐԱՅ ԵՐԿՐԻ
ՀՁ ԵՒ ԱՂԵՐԻՒԱԲԱՐ ԲԱՇԽԵՑ
ՍԻՐՈՅՆ ԻՒՐՈՅ • ԱՅԼ ՅԱՆՁԱՆՆ
ԶԱՐԱԹԱԾ Ս ՚Ի ԽՆԱՄԱԿԱԼ
ԵՐԵՐԱՐՈՒԵՆ • ՈՐ Ո՛Չ ԹՈՂՈՒ
ՀՂՈՒՄՆ ԱՄԵՆԱԿԱԼ
ԺՈՂՈՎՈՒՐԴՆ ՈՐ ՀԱՅՐԱՊԱՏԻՒ
ՓԱՌԱՒ ՈՒԱԼ ԱՐ
ՀՈՐՈՒԵՆ ԱՄԵՆԱՀԱՐՍՏ ԴԱՇ
ՏԱՒՐՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ
ՀՐԱՄԱՅԵՑԵԱԼ ՍՈՒՐԲ ՀՈԳՒՈՅ
ՄԵՐՈՅ ԱՄԵՆԱՅՆ ՍՐԲՈՅ
ՀԱՄԱՐՈՒԹԵԱՄԲ ՍՈՒՐԲ ԵՐԿՐԻ
ՊԱՏՈՒՀԻՐԱՆԻՆ ՅԻՇԵՑԵՔ ԶԻՐԵՆ
ՈՐ ԲԱՐԿԱՑՈՒՑԱՔ ԶԱՐԱ
ՀՈՍ ԱՆԱՇԽԻՑ • ԵՓԵՍ • 5 • 2 •
ԽԱՐ ՄԱՆՈՒԵԱՑ ՊԱՏՐԱՍՏԻՆ
ՔՈ ՍԻՐԵԱՑ ՁՄԵԶ, ԵՒ ԶԱՆՁՆ
ՀԱՍԱՍԱՒԵԼ Ի ՄԵԶ ՈՒՂԻ ԵՒ
ՄԵՂՈՒԹԵՔ, ԶՍՈՅՆ ԱԲ ԱՀԵՐՆ
Ի ՏՆԵՒ ՅԱՐԴԱՐԵՑԱՆ ԱՆ
ՆԱ ՆԱԽԱՍՏԵՂԾԻՆ ՀԵՆՔՆ
ԱՒԵՏԱՐԱՆԻՉ • ՈՒ ՉԻ ՍԿԶԲԱՆ
ԱՐԴԱՐԱՍԱՀՔ ԼԻՑՈՒՔ
ԵՐԻՒՄԻՑ ԱՐՔԱՅՈՒԹԵԱՆՆ
ԵՐԱԽՏԵԱՑՆ • ԱԼ ԿԱՄԻՒՆՔ
ԽՆԴՐԵՑ Ի ՄԻՆՉ ՓՈԽԱՆԱԿ
ՈՐ ԵՒ Ո՛Չ ԻՄԿ ՓՈԽԱՐԿՆԱ
ԴԱՐՁԱՒ ՅՈՂՈՒՄՈՒԹԻՒՆ։
ԿԱՆ ՆՔ ԵՒ ԱՆԲԻԾ ՍԻՐՈՅՆ
ՀԵ, ԱԼ ՅՈՂԵԼ ԱՐԱՐԱՅ
ՄԵՐՈՒՄ ԱՐԺԱՆԱՒՈՐԵՑ
ԶՈՐ ԵՂԱՅ ՄԵՂ ԱՅՍ, Ո՛Չ ԶԱՐԻՆ
ՎԱՅԵԼԵՑ Ի Ո՛Չ ԶԱՐԻՆ
ԱՅԼ ՅԱՊԱԽԱՒՈՐԵՑ ՈՒՆ
ԱՒ ԵՐԱԽԱՒՈՐԵՑՈՒՑ ԵՂԱՅՑ
ԽՆԱՄԱՆ ՍԻՐՈՅՆ ԻՒՐՈՅ Ո՛Չ ՈՒՆ
ՊԱՏՈՒՀԻՐԱՆԱ ՆՈՒՐ։ ԱՅՍ ՈՐ
ՈՒԻՑԷ ՁԻ Ո՛Չ ՊԱՀԵՑԱՔ ՈՐ
ՈՐ ԲԱՐԿԱՑՈՒՑԱՔ ԶԱՐԱ

ապերախտին երախտաճոր լինի, որչ զկորուսեալն գԼ
տանել. զգաւեալն պահել ընդ իւրով իշխանութեան. և
Չանիւ նմանիլ որդւոյն այ
որ եաւ զանձն իւր վասն մեր.
և կամաւոր չարչարանաւքն
ազատեաց զմեզ ի ծառայ
ութենէ մեղաց. և ի վայե
լուման բարեաց կենաց և
աւետեաց զմեզ հրաւիր
ըեաց. և հոգւոյն սրբոյ ըն
ծայելոյն արժանի արար։
Այս ամենակալ Հայրն զան
համեմատ զերանութիւնն
խոստացաւ. զի միանական
Աղօթութեն միշտ հան
ցուք զօրհնութիւն. որ հանա
պազ ի բաց ունի զդրունս
փրկութեն կենաց հաւա
տացելոց. և ապէնէն ամե
նեցուն որ կարդան առնս։
Այս աշակերտեալ առաջ
նորդական բանին գործա
կից լինին բարերար կա
մաց նր խորհիլ զբարին և
առնել. և ընդ զհաճոյս
արարչին ի խնամս մերձա
ւորաց և հեռաւորաց։

Օ՜ ի վիմէն արձակեցան
զբարեացն ըստ անմեղուե
սուրբ սիրոյն. և՛ ի նոյնան

այսպէս աճ տուօղէ բա
րեաց եւ ոչ առօղ ինչ։
յաղագս մեծի բարերա
րութենն իւրոյ և անկարօտ
լինելութեանն։ Այլ որ առ
միմեանս լինի երախտիքն,
զայն իւր հատարի և ինքն
առնէ վիճակարկեանն յերկ
րի՝ և յերկինս որ կան և
ծնան։ Օ՜ ի միմեանց բարի
առնեն, և վիճակարկնքն ի
նմանէ առաքին երևելիք
և աներևոյթք։ Տես 25։40
Օ՜ ի որում արիւնն աբէլ
բողոքեաց որ սպանաւ ի
կայենէ. եւ պատժեցաւ
կայէն ի նմանէ։ Ծն 4։10։
Այնպէս և բարի բողոք
զօծ ի բարի խնամս շար
ժէ բարեգործաց։ Օ՜ ի և
ոչք ոչ կնդրեն զվճիժս
ի զրկողաց, ինքն առնու
զվճիժս ըստ արդար դա
տաստանին։ Ղկս 4։9։ զի
ըստ արժանեացն կ հատու
ցումն առ բարեգործան
և առ չարան։

Այլ ևս նմանիլ այս կ, որ
լինի, որչ զկորուսեալն գԼ

թիւնք և պայծառութիւնք
և որ այլ ևս են վայելչու-
թիւնք ըմբռնին յորոշեալ
որ պատրաստեալ որոգայ-
թս ընդ ոտս նոցա ։ Ո՛վ
և ոչ ի ջուրս լողակք
են անկել. ոչ ի ցամաքի
թակուր ևի՛ ինձ ազանդու-
ջոկք և երամք. և որ ի կէ-
և զազանաց երկնաթռչնոց
այլ ևս անասնոց նախիրք.
վայելս կենդանեաց. և որ
մանկոց պտղաբերութիւն ի
դայուն. և զբուսոց և ըն-
ժամուց և զամսոց շրջա-
և զլուսնի և զաստեղաց և
դակինն պայծառութիւն,
րիս վայելչութիւն, և զարե
նին յապաժոյժ և ի խաւար
թաղել. և ոչ գիտեն զերկ
կունք յորովայնի մարդն լի
նութիւն։ Ո՛վ ի որպէս ման
ձառելի որ անդէն երա
խանութեցն. որ ոչ մտօք
բարութիւն անվախճան ու
ի յոյն կենդանեաց. ի
աղքայութիւնն երկնից.
ւիրեալ ի պատրաստեալ

Ո՛վ աղաւտուին առհաւատ
էեալ աստ առեալ, և հրա

յառաջանալ ի լուսն. և
պատերազմիլ ընդ մըղ
մոյն՝ առաքինութեն հան
դիսիւք ։ Ալ բոլոր սրտիւ
ապաւինեալ ի խնամս քա
ղեցարուցն. խնդրով զամ
բոյս անօրինութեան ի
մաց և ի զգայութեանց
հանդերձ ամենայն չար և
աղտեղի ախտիւք ։

Ո՛վ ի բաց բառնալ ինձ
ջոյ գՀպարտութի. զափա
հութի. զիսորամանկութի.
զբարկութի. զոխակալութի
զնենդութի. զատութիւն.
զերդմնահարութի. զնախ
խանձ. և զորովայնամոլու

թիւն արբշռաց ։

Ո՛վ այսուիկ ինատակարու
թիւնս և որ սոցին նման
դժնդակութիւնս մեղաց
ապառնալեօք յաւիտենին
տանջանացն իբաց հանել.
և տնկել զբարեց տունկս
յարմարական առաքինու
թեաւք և անարատ սրբութ
եւ շնորհս Հոգւոյն խրախուսեալ յած յուսով
աւետեացն խոստմանց։

տէր և բարեխօսէր եղեալ տէրութեան Հաւատոյն։ խաղաղ
ութեացին ի սիրոյ նր Ճշմար
տի և յանդուրժու ։ և անքակ
Ճոյացան այ ի նեղութեն
քայտէ երկնից ։ Ո՛ի տէ
սեն զերանութիւնսն ար
նեն առ աՀ , և պատրաս
և գովութիւք ի վեր ել
բարեօք լինի ։ և գովիչ
բարին ։ որ քաղցր և անոյշ
առել զբարն և սիրել զ
հոգևոր օրինացն ։ որ տայ
սիրով կալ ի հնազանդու
չախոհուն ։ ահիւ և սուրբ
սին գՀաւատացեալսն յոդ
հեացէ զինքն և զամենէ
թուն և զուարթուն պա
անբիծ վարուց ։ Ո՛ի ար
մարտութի Հաւատոց և
զի ի բերանոյն քարոզի ձրդ
և ուրախացուսցէ զերկն
ցուսցէ զանձն և զայլս ,
Ար շահիւ բարեացն լը
և յայմ բարեգործուհիս ։
բութի ի աշմարտութիւն
ամենիմաստ կենօք ի սրբ
ծակից կենաց առեղծեաց
միտս և զզուշայարանս դր
զաւրաց ։ Ո՛ի աՀ լը

տէր ։ ասէ ամբարշտաց և մե
ռեալ է ամբարշտացդ ասե
ասացին որ պատրաս
անշէջ հրոյն և յատենի
հանդերձից ։ և ոսկերդ և
արծաթդ և ականց պատ
ուելիսդ որ ի զարդ մարդ
կան դործեցար և ի փափաս
թագաւորաց ։ յորս ուրա
խանան աշխարհատեղքն ։
Ա՛րդ՝ ոչ զփառերով մեր
կանցն զայս կեանս որ ոչ
նմանէ որովայնին կենաց ,
Ա՞յայ և մեզ ոչէ իմանալ
զհանդերձեալ կեանն ։
և ոչ համեմատի այս լոյս
և կեանքս առ այն կեանք
և լուսաւորութի փառաց
ամենազօր սրբութեանն ։
Ո՛ր ակն ոչ եռաց ։ եւ
ունկն ոչ լուաւ ։ և ի սիրտ
մարդոյ ոչ անկաւ զոր պատ
րաստեաց աՀ սիրելեացն
իւրոց ։ և զանվախճան եղ
բանութիւնան ի քէ յա ։

ա Կոր ։ ժ ։

« Ա՛ա՛ ոչ որ չՀնիս են նոր
զութիք և վիշտք և չարչա
րանք և տանջանք Հրով և
ջրով որպես ստոմայն և
ջրՀեղեղին , ոչ համեմատին
անշէջ Հրոյն և յատենից
առաքեալ ամբարշտաց և մե
տանջանացն որ պատրաս

որ շռայլութեանկ՝ ի շմարիտ
երեւելեաց՝ ամենաչար
կ՝ եւ յամ Հասէր պատրանս
կական աղտեղութիւնս
ի՞պա եթէ խաչարեալ
ի՝ ինչուելոյ լուսոյն՝ ի ցան
յա՝ ի լոյսն ան։ ղուկ։ ii։ 34։
մայ լուսաւորեալ կացեկ
լուսաւոր եղիցի։ որ չունկ
լուսաւոր են, եամ մարմինն
ապ ասէ։ ի՞ որոյ աչքն
ի՞ Հրաշ մարմոյ ակնկ
Հրահանգեալ չայծ
եւ անբիծ զտեսութիւնան
դամօք անարատ եւ սուրբ
ի՝ վեսասկարացն։ ամ ան
լեացն անվրէպ զգուշանալ
առաջնորդութեք իմանալ
զտեսութիւն ունին,
Աչ աչք որ զշմարտութ
սանչանացն։

շեջ Հրոյն և յաւիտենից
որ ժառանգորդ լինին ան
լսատ արդար դատաբեն ա.
վր կորստեն անօրինեցոյն
ադէսն ի շմարտութեան
ան։դիցն, տայցեն վրէժ
ու որ վրիպեցուցանեն զ
պէս պէս վնասակարութ

կութեամբ պատրանաց և
րանակութ և այլանդա
ի՝ կորստեամբ զազմաց կո
ակ որ ապիրատս խօսին
յոյն յորդորէ ի՝ ձեզ յա
հեցցէ։ գ։թ։ 10։ 13։ որ ըզ
ի՝ ձայ։ որ կարդացէ զանուն տն
ի՝ ձայ։ որ ելոյծ զանուն տն
դանարար խրատն լի՝ են։
ըան ձայ։ որ դարմանոք կեն
ի՝ այնպիսիկն են բա
զօրէնս քո սիրեցի։

սեցի և անարգեցի, ոչ
ի՝ դրեալ՝ զմեղս
և առ ամենայն մեղս
առ զազիր ցանկութիւնան
ի՝ դարձեալ զատեսուկ
արդարութիւնան միշտ
ցիմք առ արքունին և յայտ
տոց, զի զնոյն սէր ունիք
լիք ձայ և բնատնիք հայ
ըմ զարդարուկ։ ։ 8։ 19։
առեմ զանիրաւուկ և սի
։ ի՝ ես եմ տպ ձաճ որ
սիայանացն։ յով։ i։ i։

եղեաց և յաներեւութից
յամ իրաց ջարաց։ յերու
առ ամենեսեան։ մեկնեալ

Ուսուցանել զսակաւս զանվախճան. որ ի սակաւ
ըստ յոյսախոսի սուն ձեր
լոյս. և վայելեցեք զբարիսն
եւ ի մէջ կորուսեալացն
եմք ի, ըստ ի մէջ փրկելոցն
ուսուցեալն ասէ, Հոտ անուշ
յամ գասրշուեց։ Ապ
նորհացն. որ սրբեալն են
գուցն զհոտ բուրման շը
որոշեն զանոյշ յոգին զհ
ձեն զգայութիւնք, ոյնք

մաս 25.41։

Այն հոտոտելիք հոտոցն
Նայի և հրեշտակաց նորա
որ պատրաստեալ սատա
ծեալք ի հուրն յաւիտ
տանի. երթայք յինէն անի
ի սատանայ և զօրք ի
սեալոց են զօծի և զգոյժ
ային բանիցն, ասէ 57.5,
կուէք ի դեղատուէ աշ
ցեն զկենաց դեղն բժշ
ժից և քաղբեից զնի՛ ա
և առնեն զնիստ բոյնս ի
մենապատիր զնասակարծ
րըստեան բարբառոց և
տանին, և մուտ առնեն կո
առ Աչմարտուի աւետա

Ասէ որ խնամն զանձն
եցայք յերկրի։ մաս 25.21։
Ուսուց Տաճառարիմ երկ
զանվախճան. որ ի սակաւ
լոյս. և վայելեցեք զբարիսն
ուն ձեր յոյսախոսի սուն
տեսուքեն։ Այլ ի վերացն
ուն բիւր զանամբ եկեալ
ոչ թողացուցանէ տեսա
նել զպատշաճն. այլ զնա
չար էարին։ Այդպէս են որ
ժառանգաւորդ լինին խոս
րին արտաքնոյ. ուր լալ
աչացն է, և կուրութիւնն
յանդիման Տուր գնեհենին։
սէր տեսողացն և ցանկա
սէր վաղթարատեսացն։
Այլ լսելիք որ բացին ըզ
դրունս յունկնդրութի
Աշմարիտ քարոզութեն, և
ընդունակ արարին կենաց
լար բանին զիմաս և զըղ
գայարանս աւ, հաւատալ
և Աշմարտուէ՝ ըս պատմի
բանին յերեւելիս և յան
երևոյթս։ Ընդ նոյն լսե
լիս մնանեն բարբառք ա
հետեալն. եկայք մտէք
սուն յոտնախոսի ան ձե
տոյ. և վայելեցեք զբարիսն
զանվախճան. որ ի սակաւ
Տուր Տաճառարիմ երկ
եցայք յերկրի։ մաս 25.21։

մանն։ Ո՞յր ոտք երանեն
առ Հանդիսն վերին կոչ
որք իրեցին զաշխատուի
ճոյութիւն կատաց տրուեն։
օգուտս հոգևորս ի հո
ղիտ քարոզութիւն առ Ամ
ղուե նը վարուց և ճշմա
վարք շինուե և խոտա
Ո՞ր ոտք որ երգեն երի
տակացն քի։ ծաղ 22։ 13։
Ջին ի միջենդանի գրոյն տախ
շէջ հուրն գեհենին։ և ջնջ
անվախճան տանջանաց յան
ղէն կապանօք և մատնին
Ո՞յր ձեռք կապին հրե
նեղեն և սպանանեն։
գողանան, որ տանջեն և
ախտասիրաց։ և կամ որ
ինքեան կամ գործակցաց
յամօթան շարամերձեալ
որ ըստ աղետիդ ցանկու
ձեռացն այ։ Ոտք ձեռք
պարծանօք յօրինեալ ի
անապական։ որ փառաք և
որդեգրութեան զպատկն
ազատութեան զմուրհակս
առնլոյց են ի տունէ զվճիռ
ջութիւն։ Ո՞յ յոպիսի ձեռք
ղէ հետոյ նմա ի տունէ առող
ներգործեացէ ըստ շնոր

հինէ լրեալ զմերձաւորաց և
ղեալ։ զի զանձին պէտս
և ի գործս այ չդանդա
ղեն զանձին ի վատթարին։
չեն զայն ի վատթարին։ Ոտք որ
ան գործութիւն։ որք վայելեն
յանուշակ բարին։
Ոտք որք չհուսս անարգու
թիւն բուրեն և զամբարշտ
տութիւն՝ յորոշումն յաշ
խարհական ցանկութեանց
որ լինի ի ժահահոտութիւն
անառակ և անխիղճ շարժ
մամբ։ հրաժարեալ ի շը
նորհալից հոտոյն։ Ո՞ր ոտք
լոյց են այնպիսիքն զհոտ
ժահից հարուածոց ան
քուն որդանցն և կիզման
հրոյն։ և գրաւին ի ներքս
ի յապաժոյժ տանջանան
ի հաշուումն և ի մաշուումն
հոգւոց և մարմնոց։
Ո՞ր ձեռք՝ որ ի խնամս
առեալ գործատրուե
առ ի պտղաբերուի յար
դարեցին միշտ։ զլսեցե
լոյն օգնական և ձեռնտու
եղեալ ըստ ամ պնդոյ
ևի գործս այ չդանդա
ղեալ։ զի զանձին պէտս
ի հեռատրոյց ստուդա

ասէ մեղաւորդք յերկրի, զի
ոչինչեն սուրբ պատուհաս։ Կորիցեն
բազմաց, ոչ քան կրեն սակս
ճառիք երեկն անձանց իւր
անխնայ մեղացն, և փոխան
նակ կենաց՝ մահու պատ-
ցուցանիցէ համ հնարիւք
նացուցանիցէ զկարօտսն լը-
տասիկ զանդիտոն խմաստ-
ուղիղ։ զվրիպեալսն հատ-

և առնու զիւրոգ սրբոյն
տուէ բարերար կամացն,
երանութիւնքն ըստ շքմար
լնու զամենայն անդամսն
և բարի հանդամանացն։ և
զամ մարմինն լուսաւորի
ծագիւ լոյս դիտութիւնն և
ըեաց և խմաստից։ Ասէ
նմա՝ ի հոգւոյն սրբոյ։
տուն գանձուց հոգևոր
խմաստից մերձաւորաց և
հեռաւորաց ըստ շնորհելոյ
տաւ և լինի
զդիւտս փրկուէ անձինն
ցուցանիցէ համ հնարիւք
նացուցանիցէ զկարօտսն
տատիկ։ զանդիտոն խմաստ-
ուղիղ։ զվրիպեալսն հատ-

Ա՛ր զքիւրեալ անդամսն
մանատոմ ամ անդամոցն։
տուէ և վարդապետ և հնար
ամենայն ուրախութեան
վայելչուէ ընկճիւ մեծուէ
թէ հարատեաց զարդուն
նեն յօթեվանս ուրախու-
դրունս կենաց և մուտ
յանանց ուրախութիւն։
Ասէ որ արուսուէցան ոտք
յարդարուէ ձանապարհ
հէն, և զրահեաւ եղեալ
մոլորեցան՝ ի չար անդր
ձեռաւակարան ընթանալով։
յանապատութիւն, յաշխարհ
կուէ, յապիրատութիւն,
ի սուտհակութիւ, և յամ
անիրաւ ձանապհս դնալ
որ տանի ի կորուստն յա-
ձիսեանից։ Ա՛յսպիսի ոտք
մերկեալ՝ ի կենաց անտի
առաքին ի վիհս դժոխոց։
ուր ոչ է վախճան կամ լու
ծումն և հանուրմի ինչպա
նաց տանջանացն։

Ա՛յ խմաստ խելացն որ
բնակեալ է յուղիղն որ
դամոցն է պատկ՝ և զգայու
թեցն զործարան, շարժ
մանց առաջնորդ, և տո
տուէ և վարդապետ և հնար
ամենայն ուրախութեան
վայելչուէ ընկճիւ մեծուէ
թէ հարատեաց զարդուն
նեն յօթեվանս ուրախու-
դրունս կենաց և մուտ
յանանց ուրախութիւն։
Ասէ որ արուսուէցան ոտք
յարդարուէ ձանապարհ
հէն, և զրահեաւ եղեալ
մոլորեցան՝ ի չար անդր
ձեռաւակարան ընթանալով։
յանապատութիւն, յաշխարհ
կուէ, յապիրատութիւն,
ի սուտհակութիւ, և յամ
անիրաւ ձանապհս դնալ
որ տանի ի կորուստն յա-
ձիսեանից։ Ա՛յսպիսի ոտք
մերկեալ՝ ի կենաց անտի
առաքին ի վիհս դժոխոց։
ուր ոչ է վախճան կամ լու
ծումն և հանուրմի ինչպա
նաց տանջանացն։

Ա՛յ խմաստ խելացն որ
բնակեալ է յուղիղն որ
դամոցն է պատկ՝ և զգայու
թեցն զործարան, շարժ
մանց առաջնորդ, և տո

լի մարմնով և աներևոյթ
յամի մեղուցեալք երեւ
առանց սխալանաց ։ Եւ
նեաւ սա ի սիզբանն էին
նին · լեարդ · և թոք · և
միրտսիրտ զանուանան ու
փորոտեացն ։ 17 · 6 ։ Ընդ
ի ցաւս էր ի հարսնածո
բարեացն գործէ յանձին
նեղութեանս զյաշախու
ի ա՛ւ ժամային թեթեւ
քեան ։ (2 կոր · 4 · 16
դի օրըստօրէ) ասէ առա
որով նեղբին մարդն նորո
բուն ըստ ամենայնի ։
տանջանացն ։

Ա՛յ իմանալ և՛ի փորձին սըր
սել զայնքան աղէտս
ծիւեանից · զոր չէ բաւէ ոք
տաքին և՛ի կորուստս յա
բարերարին ի խաւարն ա
Ածքս եանեն ի խնամոց
ամ էարիսն ։ Ծոբ · 15 · 61
զբարիութիւն , էր զայլ
թէ , զամբարտաւանութէ
կաց եան ի սրտին · զնոյ
ասաց աւրն (զայմ գինդա
դրունս չարութեան (ոյն

Իակ որ ի սրտին բղխեն ըզ
գերութեանն երկնից ։
ժառանգութէն որդե
տուէն զկտակ և մոռանել
յոյսին առնուլ զաջա
հըրդոլ · առհաւատեալ
անդամանն ի վատթարացն
լարատեղծութեան բարի խոր
րութ · և շարժէ զամենայն
տութէն առաքինասէր վա
վերասորդոց ի զգաս
Ալր խընդութէն յոյսին
նորոգեա ի փորձ իմում ։
դարձն ։ (և հոգի ուղիղ
շարժման ։ Ա՛յրս ալբ հայ
ընդունարան է հոգւոյն
Ամանալի է և զսիրտն որ
տանջանաց ։
տութէն ի մխիթարութէն առ
նէ տեսանէն · և զայլ ըզ
ի դատն տանջանաց զոյս
խաչատր · և՛ ի չարաչար և
տ ընդ և մուրթն և
մեղաց անկանին · և չար կո
ո՞ ի այսէ որ ի վտանգս ո՞
։ 103 · 35 ։ Եսայի 57 · 20
տութէն ։
դրժոխս · և ամբարիշտք

փախչիլ յանձնասիրութ
հուրդք առ Հաշոյս այլ
համաշունչք և միախոր
առաքեալն յանձին ունիլ
ոտսպէս՝ Ո՛ նոյն սէր առ
զոր երեղ՝ ի մարդիկ առա
նուէք քի ստուգ սիրոյն է
և որ զընկերն սիրէ, նոմա
խափանէ՝ ի մեղաց վիրաս
առեալ յաճախին սիրոյն՝
հաւ 13։8։ զի իշխանուի
սրբութիւ և արդարութիւ
թեց։ և մերձէ յամենայն
երեւելեաց և յաներեւու
ութենէ քան անօրէնութենէ
քի որ սիրէ զաճ, հե
(ասէ յոն) սիրել զաճ։ և
սիրել զընկերն։ Մաւ 22։40
(ասէ յոն) սիրել զաճ։ և
հան օրինք և մարգարէք
հու պատուիրանս կախել
յայս եր
յով 15։12։ Ո՛ յայս եր
վիրհանս ընդ ամենեցուն։
ըզ մեզ և մեռ զանձն իւր
րել ինա։ ոչ նայն սիրեաց
Ա՛ պատուիրան առաք սի
սիրոյ նոր։ յով» 12։26։
հաղորդեսցուք՝ ի սուրբ
եր 12։2։ զի և փառացն
մարմնաւոր ոչ վարուցն։

հոգեւով՝ ամ փորտեօքն
դարձեալ լինիլ բաւի խոր
հրդոյն ընդունարան։
ի և ամենից անդամքն
առաւել ոս պարկեշտու
ունիցին (ասէ առաքեալն)
Ա՛ յսինքն
զանարատ սրբութիւն և
զանբիծ մաքրուի ի հոգ
մանց, մեռուցանելով ձըզ
նահատակն պարկեշտու
զհուր ցանկուէն հրով հո
գոյն, և շնորհալից ար
տասուօք շիջուցանել։
Եւ փորտեօք հոգեւով ի
ամենայն անդամօքն ի Ո՛
համահաւ մտացն պարտա
ւորեալ՝ արդարացաք ի
նին վերսին ծննդեամբն
ձեռն լուսաւոր ատա
ղեզ ի մահ՝ անել մեզաց
ընդհօքն քի։ որ ազատեց
յաղասուիքն նորոգման
իւրոյ։ Ալ զգեցաք զը
նոյն մարմին և հոգի։ և
խառնեաց ընդ ածուխ իւր
յոգի ան
սիրոյ իւրոյ։
Ո՛ ի ամենայն
ամենայն
ամենայն

կենդանացոյց , եւ արար
զմահ սուգեան : որ թ՛
սատանայէն պատրեցան եւ
զերդ ի յանցանացն որ
որդոյն այ ազատեցան տիե
որ ի ձեռն մարմնանալոյ
մարդկան զերկուքինն :
ընտրանեալով եւ ազգի
զուրախ լեր բերկրեալ ո՜
ընտուր լինիր առ կոյսն
հրեշտակապետ էր , այլ ո՜
րև զինքն : Այլ գաբրիէլ
զի ած ամարտ լինիցին իբ՜
ուեն զպատիւ խոստանալոյ
նայի խաբմանցն որ զաջ՜
զնոյն ախտացան ի սատա
ուացն , նմանապէս եւ մարդիկ
Թիւնն իւր ընկեց ի փա
նայ անձնահաճ հպարտու
եւ դէպ : Ո՜ ի ոչ զսատա
ի մարդկանէ ամբարիշտ
երեն չարէ ի հրշտակաց և
ծան . և՛ ի կամակար մոաց
բարեբարին բարի ստեղ
ի՜ ամ ստեղծուածք՛ի Ո՜
նա սատանայ անուանի :
որ բարւոյ հակառակ կայ ,
կէր արդեօք : Այլ ամ
Ար անդէտ էր փրկական
չարչարանացն . և հակառա

այլ վմարդկան : Ծոպ 16 . 23
այ , զի ոչ խորհիս զայսմ ,
նայ . զի ոչ խորհիս զայսմ ,
ունէ , երկիւղ յեռս իմ սատա
Ալ և զպեսրոսէ լսեմք ի
ռակ թարգմանի ի մեզ :
բառոյն՝ սոպանայ՝ հակա՜
զի ըստ եբրայեցւոց բար
զի հակառակ բարւոյ :
յանձնիչիանն կամացն եւ
ոչ թշնամի արարած , այլ
ի սատանայ ի սկզբանն
մանեալ : Ծոպ 13 . 8 :
առաւել կամ պակաս սեր
իւրաքանչիւրոցն է սերմն
հմարիւրաւորս . և որ ըստ
աձեցուցանել . որ բերէ՛
նել . և զբարի սերմանս
խլել և՛ինքեան հրոյ արիա
նալ . զի զսերմն անօրէն
նուէ . զոր քո հրամայեաց
էարկ ի մէջ զորուն անօրէ
արդարութեան սատանայ՝
մանեաց քո , և թշնամին
Ար զի սերմն բարի սեր
աւանդողդ :
լեցուք ժառանգորդք
մարտեալք , երկնայնոցն
առաւել հմրել զընկերն
քան զանձինս . փիլ 2 . 2 :
ո՜ ի հոգևոր և նոր սիրով
առ ած և առ ընկերս ձրիշ

ձակիցեք յերկրի, եղեցի
պեաղ յերկինս. և զոր ա
պիցեք յերկրի, եղեցի կա
ւր դարձ առ, զոր կա
ռնէ ընդունի. և որ զձեզ
անարգէ, զիս անարգէ։
զիս ընդունի. և որ զձեզ
առաքեաց, զիս առաքեցոյն։ Ա
կարգեաց զմի քարոզս ա
ղօթից ի տեղի առաքելոցն
ի զատկունդս եկեղե
ղովբդեանն այս։ 1 ովհ 5.17։
կութիւն Հաւատացեալ ժո
ղովուրդ յայ կարգեալք ի մեր
նայ Համարեցաք այլ
դատաւորքն, ոչ վարկան
թեանցն Հրշխակային կար
ողք սպասաւորք են արքու
և զպաշտօնեայս եկեղեցւոյ
կիցն զքահանայս աբա
կան զատարկին դարձա
րիչքն են։ մտթ 25.46։
առակաց Նորա որ Հրապու
առեալ սատանայի և Հրե
յայտնեցից. որ պատրաս
տարն մեղաւորքն ի Հուր
1.32։ Ո՞ ի երիվիցեն ասէ
նուսին տան զվրէժս։ Հռով
ի Ո՞ր ոչ զՀաղորդակից
և որ այլ ևս չարագործաց

պէտ յերկինս. և զոր ա
պիցեք յերկրի, եղեցի կա
ւր դարձ ասէ, զոր կա
ռնէ ընդունի. և որ զձեզ
անարգէ, զիս անարգէ։
զիս ընդունի. և որ զձեզ
առաքեաց, զիս առաքեցոյն։ Ա
կարգեաց զմի քարոզս ա
ղօթից ի տեղի առաքելոցն
ի զատկունդս եկեղե
ղովբդեանն այս։ 1 ովհ 5.17։
կութիւն Հաւատացեալ ժո
ղովուրդ յայ կարգեալք ի մեր
նայ Համարեցաք այլ
դատաւորքն, ոչ վարկան
թեանցն Հրշխակային կար
ողք սպասաւորք են արքու
և զպաշտօնեայս եկեղեցւոյ
կիցն զքահանայս աբա
կան զատարկին դարձա
րիչքն են։ մտթ 25.46։
առակաց Նորա որ Հրապու
առեալ սատանայի և Հրե
յայտնեցից. որ պատրաս
տարն մեղաւորքն ի Հուր
1.32։ Ո՞ ի երիվիցեն ասէ
նուսին տան զվրէժս։ Հռով
ի Ո՞ր ոչ զՀաղորդակից
և որ այլ ևս չարագործաց
Հաշտութիւն արարչին ընդ
արարածս. և Հրաւիրեաց
զՀաւատացեալսն յամենա
նը Աշխարհս տալով նոցա
զիշխանութիւն առա
քելոցն Հոգւոյն սրբոյ, յերկնից
զբնաւէր վարուք յերկինից
արքայութիւնն։ Ո՞ որ և
զնա խաւարանէին որպիսի՞
ես զիւրեանց պատիժն։
զխոհեմ զբեզ թէ ոչ ի
որդի այս. որ եկիր յաշ
և յառաջ քան զժամանակն
տանջես զմեզ։ մտթ 1.24։
ի Ո՞ ի երկ չար էին քնուք
և սուտ, զնարդ կարէին
արդար ասել զերեսեան և
զկնեցողն դևքն։ զի չէիք
ոք լեալ քնուք չար. այլ՝ ի
կամաց ե՛ի գործոց խորհ
առնու զանունն չար ձրշ
մարտիւ. և ըստ չար կամացն
առնու զՀաւատացեալն։
ՈՂ այսրիկ որ ուսուցանեն
զչարն և որք ուսանին,
առնուն ըզ Հաւատացեալն
պատրեն եւ ուսուցանեն
զչար, սատանայ. և որ Հրա
յայնչէ Հուրն։ Ալ Հրա
մարդիկ։ զի գողն և գողա
կիցն ի միում պատժի են։

բանեալք ընդ նը զօրս
գարեջ և քահնայք, սիա
կացուք առաքելք և մար
Ա՛ի Աշմարտուհեն վերա
վերա ։ 2 սիմ 2 ։ 26
որսացեալք ի սատանայէ
ի նր կամն ըստ ամենայն
եղեն պռճոք կորսեան.
տուղի անկան. և բազմաց
ցան, և հպարտացեալ զար
որք և առաջնորդք կոչե
նուե եզիմ ժողովրդովք
եալ ի հարճաճս կորըս
տեան և ի վարս անօրէ
ի Աշմարտուհե կարդաց։
Ա՛ն ատա մարդիկ Թիւր
մաց նր և ապստամբեալք
թր դևք. Հաւանելք կա
նայ անուանեցաւ. և զօրք
հակառակն բարւոյ՝ ատա
լոշեալ ի հրշակապետացն
Ա՛րդ ի վերին զօրացն ո
սիրելիք այ են։
Ա՛ծ և մարդկան յերկինս
և յերկրի, հրշակապետք
և հրշակք և առաջնորդք
նք և ամենայն ընտրեալք
յամենակալ աւրուէն։
հրշակապետս և Ա՛մ նը
Ա՛ի իշխանութի
որ յայն է, զօրութի ունի
մեզաց թողուե, և ախտա
ժխտաց առողջուե, և դի
շաց հալածման՝ի մէնէ։
Ա՛ի զոր աշ կարդէ, ըզ
գործ այ գործէ շնորհօքն
քէ։ Ա՛ն երախտիք որ ի
նոցանէ յառաքեալն պար
գեւք են. որ զաւետաւորն
ի յոյն կենդանի աճէ՛,
և զիրկուե աւետրանէ.
զմահապարտս և զանցա
նօրս խաւարէն յապաշ
խարութի աճէ ստոյգ և
Ա՛շմարիտ վարդապետուե
ըստ հոգևոր օրինացն և
ըստ աւետարանին քարո
զուե՝ի փառս և՝ի գովեստ
ամենասք Ա՛ստուծոյն։
զի հրեշտակ են ամենայ
կալէ է (ասէ մարդարէն.
և՝ի բերանոյ նորա օրէնք
հայցին։ մաղ 2 ։ 7։
Ա՛ի որ սքբն են առաջ
նորդք բանին և ուսմամբ
աշակերտեն՝ի Աշմարտին,
նոքա առցեն վերանուեն
փառս և պսակս ընդ սբ

արքակեալ յերկինս։ մաղ
։ 18։ 8։ Ա՛ի իշխանութի
որ յայն է, զօրութի ունի
մեզաց թողուե, և ախտա
ժխտաց առողջուե, և դի
շաց հալածման՝ի մէնէ։
Ա՛ի զոր աշ կարդէ, ըզ
գործ այ գործէ շնորհօքն
քէ։ Ա՛ն երախտիք որ ի
նոցանէ յառաքեալն պար
գեւք են. որ զաւետաւորն
ի յոյն կենդանի աճէ՛,
և զիրկուե աւետրանէ.
զմահապարտս և զանցա
նօրս խաւարէն յապաշ
խարութի աճէ ստոյգ և
Ա՛շմարիտ վարդապետուե
ըստ հոգևոր օրինացն և
ըստ աւետարանին քարո
զուե՝ի փառս և՝ի գովեստ
ամենասք Ա՛ստուծոյն։
զի հրեշտակ են ամենայ
կալէ է (ասէ մարդարէն.
և՝ի բերանոյ նորա օրէնք
հայցին։ մաղ 2 ։ 7։
Ա՛ի որ սքբն են առաջ
նորդք բանին և ուսմամբ
աշակերտեն՝ի Աշմարտին,
նոքա առցեն վերանուեն
փառս և պսակս ընդ սբ

ի, ընդէր եղեւ ։ ցնոյն ի տուն եղեւ
սրբեաց և պղծեաց և առնօրէն
համաշխարհական՝ վա՜յ ան
ձանէ։ ի՞նչ ի՞ւ և ընդհեղեղն
զոր յայտնեցեալ է ի՞ւ վասն
բարեշուք եւ մեղաւորաց
թիլն և զապստալիս մի՞
կին մեզ զահեղ զբարկու
թիւն և զհրացանութիւնդ՝ դուշ
որսորմանք եւ կարկուտք
զպետս արարածոց ։ Իսկ
խնամոյն ու բացայայտեն
և շահեկանք և ցօղք՝ ըզ
անձրեւ պիտանիքն ի՞ւ
մեզ առատութեամբ ։ հ— 20։
երկեղի արարածովքն ի՞ւ
օրհնա ու վերստուանս՝
ընդ նոսա պարտաւորեալ
խոհիմ և դործել զբար
։ Ո՞վ ոք ախորժեն զնոյն
և՛ վասն մարդկան ։
տանել վնաս պատուհասեցան
խնամալ ։ զի և դժոխքն ի՞
տալ ։ Ա՛ի լեզի այսոյ
քսո արդար օրինացն սա՞
նայի՛ կ, ապա վրէժխնդիր
նուիրել դժոխոցն՝ սատա
տալ ։ Ա՛պա եթէ իշխա

հրեշտակաց, են ի՞ւ լուսաւո
րել վերնոց և ներքնոց ։ Ա՛ն ամբարշտեալ ի՞մերոց՝ և ապստամբեալ ի՞ բնէն
որ աշակերտեցաք վճմար
տութիւնն՝ օտարացան և
յետս կացին։ ոչ քրմք և
կախարդք և այլ ևս չարք
։ ցորս ոչ ոք ի բարեգործք են ։ ի՞
լրացաք ու ։ և անիրաւք
ոչ ասացաւ՝ յանձնիչևան
կամացն եղեն չարք ։ զի
և մարդիկ ։ Ա՛յլ
սոյնպէս բանդք բանտակա
բարեշնք ի Թագաւորին,
խուչ և ամենադեղ չար
դուք ի մտերմացն և բա
լեհոյ բարեգործացն ։
Իսկ զանն և խրատն ևս զա
նազան տանջանքն՝ անիրա
ւաց և պղծոցն ։ որք ան
խոյր են յամբարշտուեն ։
և զանազան տանջանքն
և բանտ ասի դժոխքն ի՞
որ զպտուիկս և զկախարդս
և զսպանօղս և զամ այն
բաւ։ի տանջանս ըմբռնէ ։
տուն և՛ պահեցին զարդա
րդ ։ Ա՛յլ ևս ոչ պահեցին զարդա
րդ ։ Ա՛յլ ևս ոչ պահեցին զարդա

զմ

բըր կամացն յարդարեալ։
բարերար երախտեացն ի
և երկիւղիւն. վկայու[թ]ի
յայտնէ իւրեանց սիրովն
որ զմտերմացս զհանդիսն
ի քովէ՜ն ամ մտաց
թէն և մատակարարուէն։
ըստ իւր խորին խմաստու
հասիցն և ողորմու[թ]իւնն
յում և՝ օրինադրուին
ի նը. և հրաման պատու
զամենակալն Աստ ։ ո՜
ասեն զաստանայ խրատուս
պատուհասիցն ան եւ ոչ

յերկինից։

Լ՚ըդ յամօթ լիցին որք
զի բարկու[թ]էն որ գալոցն է
զի գղջասցին և ապրեսցին
խրատ և յանդիմանու[թ]
դու[թ]իք և վտանգք առ[ի]
պէս պէս ցաւ[ք] և հիւան
և տարաժամ մահ[ք] ։ եւ
սով և սուր և գերու[թ]իւն
գայցեն յաղագս մեղաց
եսայ 3։6։ Կամ ալ և,
արարին ասէ մարգարէն։
ցոցն պատմեցին և յայտ
իւրեանց ոմն զսոդոմայե
որ գալոցն է ։ ոըք զմեղս

զանօրէնն պատուհաս
մարդ և զամ կենդանիս։
սեաց և զարդարան պղծեց
ընդ ամենայնիւ ողորմելք
իւրով՝ ի ձեռն տապանին
և զայլ ևս շինչ[ա]ւորս թող

լով յերի սերմանս։

Այս զսոդոմայեցիսն սա
տակեաց հրով և ծծմբով։
զի հրով ցանկուե և զա
զեր գիշերն ապակի
նեալք էին ։ և զարդարն
զղօվս ապրեցոյց՝ ի գառն
հարուածոցն սատակմանս։
Ալր հող և ջուր և քար և
տունկ և բոյսք բնակչօքն
հանդերձ տոչորեալ հրոյ
դեհենեայն։ Այլ այսոքիւք
ցուցեալ եղև ամբարշտաց
և անիրաւաց սատակադոյն
սատակումն յարդար դա
տաւորէն այլ, և փրկու[թ]ի
արդարոցն՝ ի խնամակալ
սիրոյն ։ Այլ այժմ տեսա
նին՝ ի սոդոմ և՝ ի գոմոր
բարկու[թ]էն այ պատիժ
՝ի հող և՝ի ջուր և՝ի քար և
՝ի տունկս։ ո՜ տեսեալ
զայնոսիկ արհաւիրս այժմ

նախան կամաց՝ լի՛ ուն ամ
միտք և զգայութի՛ք էշխատ
նապազ։ Ի՝ ասո այսօրիկ
ցե՛ք քահանայք զժողո
վուրդ իմ. զի լի՛ եղև տա
ռապանօք։ Թողեաւ լեցի
դմա մեղք իւր։ զի ընկա
լաւ՛ ի ձեռանէ տո՛ն կրկին
զհատուցումն մեղաց իւրոց։
Եսայի 40։2։ զի հարի՛ած՛ք
դարձեալցն՛ ի Թողուի մե
ղաց լինին պատուհասիքն
՛ի վերայ եկելոցն՛ ի տնէ։
ասէ տէր) ո՛ր ես եմ՝ Ո՛
սպանանեմ և կեցուցնեմ։
հարկանեմ և բժշկեմ. և
չե՛ ոք ինչ որ հանիցէ զձեռ
՛ի ձեռաց իմոց։ 2 Օրի 32։39
զամ ակնկալութիւն Ո՛
արարածոց դարձուսցէ
ճշմարիտ կենդանի լոյսն.
զի մի՛ մոլորեսցին զկնի
սուտ կարծեաց. այլ զաչ
այսոցն խմասցին զճշմար
տութի՛ն ա՛նդիցն՛ ի նը
դրոց և յօդելոյ հանգամա
նաց։ Այ՛ որոշեալ յամ
բոխի կարծեաց, ի մըշ
տի կալ՝ նոցա։ Այ՛ տէր
ամենակալ Ո՛ հարի՛ած՛ք
ուն զան յաշխարհ, վա՛ մե
զա՛ց զի խմանալ. զի զղջացել
զա՛ստառացին և դարձցին
յաղաշխարհս փրկութ։
Այ՛ աս այսոմիկ ասէ տէր
մարդարէին, մխիթարե

որ զբարերարութենն զսեր
կուքի իւր, ի վե՛ր այնոցիկ
ինչ ի նա՛ որ առ ի՛ զբաղ-
ցուք, մի՛ ի անիրա-
ի մեզ նը զանց՝
թասեռաց և առաւե՛լեալ
Եպա եթէ զայսքան ե՛
իւրոյ զնախախնամութի՛ն,
լեալն ի՛ մեզ զնը սիրոյն
այսու խնամոցուք զառաւե՛ր
առ հոգիս մարդկան. զի
առ որդիս. և հե՛ւսն նը՛յ
հօր՝ առ հայրն. որդւոյ
բարձս խոնարհեցան.
զի անո՛ւանք արարչին յա՛յց
բերացուք զառաքինութի՛ն
առցուք շնորհս և կատա՛ր
ի՛նչ հոգւոյն նը՛յ ազատե՛լ
ի՛ յ՚ի՛ հօրե՛ և յորդւոյ և յ՚
ի վիրկուի՛ն։ յօհան 6, 13։
զայ համ հօր և որդւոյ
նա՝ եկեալ ուսուցանէ ձեզ
ասացա՛ւ։ Տոտ 3։ 17։
Լո՛ւր վասն հոգւոյն ասէ,
որդւոյ և առնել զկամն նը՛ր.
և զամենայն որ ինչ՝ ի հօրե
թուստ ասէ զսիրելութի՛ն
քայլեն։ Լո՛ւր հայր ի՛ վե՛ր
և ժառանգաւո՛ր իւր ար

առնել իւր երջանկութեան
զմեզ անարդս՝ հաղորդս
Հայր հոգէ լաւ քնութե՛ն
հօրն իւրոյ զաճ մեր։ Տոտ
6։ 9 Լո՛ւր ո՛չ համարեցաւ
ուսուցից ձեզ։ ասղ 33։ 12։
Լո՛ւր ես մեզ որդին այ՝
եկայք որդեաք իմ լսե՛ա
բո՛ւք ինձ։ և զերկիւղ տա
ասաց մեզ ամենայնի։ 2 Կոր 6։ 18։
չինք ինձ ժողովուրդ ասէ
ձեզ հայր։ և դուք եղէ
սիրով։ Լո՛ւր՝ ես երդեց
և ես ընկալայց զձեզ ըզ
ասացի՝ որդիք իմ էք։
առնելով զկամն նը՛ր. և նա
դասցուք զնա հայր մեր՝
էսա 64։ 8։ Ո՛ի մեք կար
մեր և մեք արարածք նը՛ր։
տանցն։ Ո՛ի նա է արդիւ
առեացն և անտուա խոստ
գոծ 17։ 28 յաղագս ա՛ն
թանամք՝ ի բարին միշտ
և նովա՛ւ յառաջիկայն ըն
վա՛ւ կեամբ և շարժի՛մք։
քինասէր վարս յերևելիս
և յաներևոյթս։ Ո՛ի նո
առաջնորդե՛լ յա՛մ առա
շահի՛ւք իմաստութեան։

տօնդ ուրախ եղիր եւ տօնակատարեցար
լուսոյն։ եւ ուրախացար ի տեսանել
լինի նոցա ջնջեղէնն կո
պականեալ վարուց, յոյժ
ցեն։ ղուկ 13։ 7։

որ յայլոն զվնասն չառնիք
ժըշկութիւնն ի քաց կըսրէ
քին անդամոն։ եւ զանդր
ժըշկէնէ զնեղքին եւ զարուս
այլ ոչ մարդասէր ըժիշկ
ներել՝ ոչ անտես առնէ
թալ եւ կամ ողորմիլ ևիմ
եւ ոչ պահեմ ոխս դարձեալ
լոցն յոյղոյնի։ երեմ 3։ 12

ջար ձանձրացեն եւ զկեանն
ւորին։ ոչ զդառնալ նոր
ի ոչ կամի զմահ մեղա
ի բարիս եւ ևիմ արուեստիւ
զի ի մեր կամս է վայելել
տուհաս է ջար գործոց
գործոց։ եւ դարձ ի սա
դարձցնել ի ձեռն բարի
ղծել եմք զձեզ ի բարի կամս
ան անձնիշխան կամօք կա
արդարոց եւ մեղաւորաց։

ի արդար ի ան եւ ու
երթիցէ։ էւէի 18։ 4։ 5։
թիցէ։ եւ մեռանելով մեռցի
որ զհետ անիրաւութեան
ցարդարն, կենդով կեցցէ
զայիշատն ի մեզ առաստաբար։
հաս 3։ 5։ ոխ 3։ 6։
Լաւ ոչ ի ձեռն մովսէսի
առն այ ասէ դատաստանն,
որ ապկանի բռնաւորն այր
զկին տրկար յոչ կամաց,
անզօր եղեալ ի նմա զօրու
թենէն, այրն մեռցի, և
կինն կացցէ բաստ արդար
դատաստանին։ 2 օրին 22։ 25։
Այսպէս իմանալի է մեզ
զատանայի ի մեզ զսիտ
լանս ինչ իրաց խորհրդոց
և կամ շարժման անդմոց։
ի սակ մրնչելիսն տրնն,
անձն հօր իմ է։ և անձն
որդւոյ իմ է։ և անձն ո
մեղիցէ՝ ի նոյն և մեռցի։
զի ի կամաց է մեղանչել
անձին։ Լաւ դարձ սակ
ցարդարն, կենդով կեցցէ
որ զարդասրուե զհետ եր
թիցէ։ եւ մեռանելով մեռցի
որ զհետ անիրաւութեան
երթիցէ։ էւէի 18։ 4։ 5։

զանդ խաղաղարար ՀՇՄրտ
միամիտ հաճան հրու ՀՇաա
աբ առաղջ անբիծ անարատ
երախտաւոր լինի հեռաց
ւորաց և մերձաւորաց։
րևուքիւք։ և ամ բարեօք
սիրով երևելեօք և անե
ժոխք՝ դիւաց անմարմնոց
ամբարշտաց և պղծոց։ ըն
իւրաքանչիւրցն արժանեց
յարդար դատաւորէն այ։
նին զանունն դիւք։
Ո՛վ ի՛ի դործոց էարաց ու
Ջանդէտ իւրեանց և մար
դիկ էարք և ախտարդք
պիղծք յառաջ եկեալ ի՛
էար անդր և միաբանեալ
ընդ էար դևոն։ Աւր որ
կամի ի հակառակացն փախ
չել և հրեշտակ լինիլ,
ածասեր լինի։ և դՀաճոյս
նր արասցէ յամ սրտէ և
յանձնէ և ի զօրութէ։
Այն զընկերն սիրեսցէ աբ
սիրով երևելեօք և անե
րևուքիւք։ և ամ բարեօք
երախտաւոր լինի հեռաց
ւորաց և մերձաւորաց։
աբ առաղջ անբիծ անարատ
միամիտ հաճան հրու ՀՇաա
զանդ խաղաղարար ՀՇՄրտ
մարդկանէ։ Այն անմարմ

ցան ի հրեշտակաց երբ ի
մակար մտօք էարք որոշե
զմարդիկ։ և ի՛ինոցանէ կա
արարեալ զհրեշտակս և
երկնաւորաց և երկրաւո
րաց։ Այնձնիչհան կամ
Ո՛վ ի մի՛է ած և արարիչ
այ ապրեցան։ Եւ 24։ 28
ցաւ իւրովքն, և ժղվրդն
Այն որ անդէն սատակէ
ուիւրեալս նց։ Եւ 5։ 2։
Հարօնի զաս ի յայ պատ
ոչ լուան մովսէսի և ա
Հարուածան կրեսցեն։ որ
զսիրոս իւրեանց նմանու
Թէն փարաւոնի, ըզնոյն
Իակ որք խստացուցանեն
զհինամս աբ սիրոյն։ 3։ 10։
Իակ որ զղջանան և դատ
նան յապաշխարուի նման
նինուէացւոցն, զսպառնա
լեաց բարկուին և զեկել
պատիժն ի նոնէ ըստ մար
գարէութեանն յունանու
յողորմութի դարձուցա
նեն։ և այցելութիւն տն
կանխէ ի՛ինա և ընդունին
զհնամս աբ սիրոյն։ 3։ 10։
Իակ որք խստացուցանեն
զսիրոս իւրեանց նմանու
Թէն փարաւոնի, ըզնոյն
Հարուածան կրեսցեն։ որ
ոչ լուան մովսէսի և ա
Հարոնի զաս ի յայ պատ
ուիւրեալս նց։ Եւ 5։ 2։
Այն որ անդէն սատակէ
ցաւ իւրովքն, և ժղվրդն
այ ապրեցան։ Եւ 24։ 28
Ո՛վ ի մի՛է ած և արարիչ
երկնաւորաց և երկրաւո
րաց։ Այնձնիչհան կամ
արարեալ զհրեշտակս և
զմարդիկ։ և ի՛ինոցանէ կա
մակար մտօք էարք որոշե
ցան ի հրեշտակաց երբ ի

որ աստ դատեցան և անդ
դատելոց են ըստ ետն բանի
որ յաւետրնան։ ղա՛ 17։ 26։
Իակ որ զղջանան և դատ
նան յապաշխարուի նման
նինուէացւոցն, զսպառնա
լեաց բարկուին և զեկել
պատիժն ի նոնէ ըստ մար
գարէութեանն յունանու
յողորմութի դարձուցա
նեն։ և այցելութիւն տն
կանխէ ի՛ինա և ընդունին
զհնամս աբ սիրոյն։ 3։ 10։
Իակ որք խստացուցանեն
զսիրոս իւրեանց նմանու
Թէն փարաւոնի, ըզնոյն
Հարուածան կրեսցեն։ որ
ոչ լուան մովսէսի և ա
Հարոնի զաս ի յայ պատ
ուիւրեալս նց։ Եւ 5։ 2։
Այն որ անդէն սատակէ
ցաւ իւրովքն, և ժղվրդն
այ ապրեցան։ Եւ 24։ 28
Ո՛վ ի մի՛է ած և արարիչ
երկնաւորաց և երկրաւո
րաց։ Այնձնիչհան կամ
արարեալ զհրեշտակս և
զմարդիկ։ և ի՛ինոցանէ կա
մակար մտօք էարք որոշե
ցան ի հրեշտակաց երբ ի

Այլ մի՛ ոք զարմացի որ
արդարք ի ամբարիշտք։
քեան զուտիղ դատաստանն
սիկն. զի ծանիցեն ամենե
թաց զպատուիժս պատուհա
պատրաստեաց. և մեղաւո
զարդարութիւնն արդարոյն
Այլ վայ որիկ աճ և ասէ
հացն քո. յամօթ ի՛նա
նարդին անկանին ի՛ հնոր
հոմ 3։23։ Աղաւորին ա
զեալ են ի փառացն ոյ
նոքա անարդին. և նուա
մոսխատք և մեղսասէրք,
յառաքինութիւնս, և են
վարք անօթք և պղերդք են
րախտին իւր։ Այլ որոյ
շեացն զմեզ և եցոյց զե
վն բազում սիրոյն որ ա
ւատոց և ճշմարիտ վարուց
առնել ի ձեռն ուղիղ հա
և մեզ կամեցաւ սեպհակին
սեպհականի արդարութիւն,
պատրաստեաց։ Ո՛ ոմն ոյ
առցուք զարդարութիւնն
ի՛ ճշմարտեալք ընդ աւա

քահանայութեան։

Ո՛ ի՛ ոմանց ասի զարդարութիւն ոմանց մեղս։

Ոմանց ասի զարդարութիւն ոմանց մեղս, որպէս ասացեալ է ի տեղի այլում. Ո՛ ոմն ոյ պատրաստեաց զարդարութիւնն ի՛ ճշմարտեալք ընդ աւանդ, և ոմանց ասի

և Հոգւոյն սրբոյ։

Թեանն Քրիստոսի ամենաողորմ տրտմութեամբ իմով. փառաց Հնոյն յաւետարանին յաւաջանայ ի գովեստ արարչին. որով ձեզ բա րիս հնարս սիրոյն ամենեցուն տուեալ ընկալեալ ի նմանէ։ Եւ ծառայք նոցա հաճոյ եղեալ ի բարիս, աւելի պա տուհաս ընկալցին ի նմանէ։ Եւ ոչ զգաստացայք։ Այլ եթէ ոչ զգաստացին ի բարիս, աւելի պատուհաս ընկալցին ի նմանէ։ Եւ ծառայք նոցա հաճոյ եղեալ ի չարիս, թիւրօրեալք եղեալ ի փառաւորեցին ի նմանէ։ Եւ նոքա պարտաւորեցան յոչիս մեղացն պատժեացին յաղագս մեղացն իւրեանց ։ Եւ թիւրեալ և իշխանք դատաւորք իրաւախոհ և արդարակշիռք յիրաւունս ի, և արդարադատ ըստ Հոգևոր մասինն և ըստ մարմնաւորն, որքան և այրուցն տեսուչք և զրկելոց խնամակալք, Արքա՝ են հիմունք երկրի, և մեղաւորացն ։ Այլ զինչ վճռեցաք ընդ ձեզ։ Ասացի զինչ մեղայ և զինչ չարեցի առ ձեզ, զի տարան զիս ի մահ։ Եւ ոչ ինչ գտան յիս մահու, զի ոչ ինչ մեղայ

զի մի՛ ոք կարծեսցէ ակն
առուլ
արբանեկիք բարերար կա
մացն Աստ. և քարոզէք շնոր
հաց նորա, սերմանել զերկա
տիս նոր ի ամենայն արա
րածս հաճանական կամաց
և ընտրողական շնորհօք։
Այլ զի գոն առաքելոյն
իմաստութեամբ և զօրութեամբ
և մեծութեամբ յերկինս և
յերկրի։ Օ՜ այս լուսատո
րական ուխտ գիտուեն այ
կարգեալէ ի մեզ. զի որ
բազում առաքել սիրեցէ,
զբազում առաքել բարիս
ընծայէ ան այ։ ղուկ 7.47
Իսկ որ սակաւն, և այս
յայ խորին գիտութենէն
ըստ կարին և ըստ մերում
շնորհացն զկրաւն խնդրեն։
Այլ գարձիլ որ գժնդակ
վարս ունին, և առնեն ի
զանազանութիւն աւելի
քարի և կամ նուազ։
Այլ ոչք գառնան, ոչ ան
տես առնէ ի խնամոց սի
րոյն. Թէպտ և արբանեկիք
եղեն քարին ի կամակար
մատց. զի այսու ցուցցի
բարերարութիւն խնամոյն

Աղուս պատիւ իշխանութի
և փառք վայելեն այժմ և
միշտ և յաւիտեանս
յաւիտենից
ամէն։

Արանելոյն Աբէն Գաբիգոյէ
Ա ՚ի ոգոյ Լիմասոսեան
Որ ՚ի Հոգւոյն սրբոյ պարգեւ
ցաս առաջ ինչ բան։

Լ՚սա ՚ի

Ընդաւ են խնամք
սեաչուքեան
արարչին. և
լուսաւորուի
առ յօրինուածս արարա
ծոց խորոց։ Օ՜ ի որում
շատն տուաւ՝ բազումն
խնդրեն զարմանս բարեցն
աճ. և որում սակաւն՝
յաւելուածս շահիցն ըստ
առաւելն առցէ զշահն։
Որպէս յառակս տաղանդ
դացն է խմանալ յաւել
ուածովն ի սակաւուցն.
ընտրողական մտօք զոր ետ
աճ հրշտկաց և մարդկան։
մաթ 25.21։ Օ՜ ի լուցին

նու զարդարուի Աշմարիա
լուսաւորեալ՝ ի միտ առ
նել ողիս իւրոց ՚ի սուրբ գործ
ողիք բարեաց։ յով. 3 • 17։
և խաղաղարար եւ լի՛ պըտ
ղութեամբ եւ անկեղծ։ 18։
իմաստութենէն, որ է նա
նախ մաքուր ապա խաղաղասէր
յարդարութիւնան ամ՚ի
լսէն և յանձնելն. զի միշտ
անքակ մնասցեն ՚ի վերին
ամենեցունց է իմացն։
Ո՞յլ զարդարան՝ այ եր
կիւղն յորդորէ. և զմեզ
ւորան՝ աներկիւղութիւնն
լքուցանէ։ Այլ վայրկիկ
մեղան և խաւարեցան ՚ի
խորհուրդս իւրեանց և
կուրացան մեղօք՝ անմուտ
Ողք զանձինս իմաստուն
համարեցան և յաչս ան
ձանց իւրեանց խորհրդա
կանք։ հոմ 1 • 22 • և զձա
նապարհս իմաստութեան
ոչ ծանեան։ 3։17։ զի ոչէ
աւե երկիւղ այ առաջի ա
ջաց նոցա։ 18։ Այլ վայրկիկ
անկինեցան և պղծեցան։
զի ըն ուղիէն ոչ գնացին։
Լայց աճապարեցան իմա
տութիւնն առաջնորդէ
յարդարութիւնան ամ՚ի
լսէն և յանձնելն. զի միշտ
անքակ մնասցեն ՚ի վերին
իմաստութենէն, որ է նա
և խաղաղարար եւ լի՛ պըտ
ղութեամբ եւ անկեղծ։
Ո՞յլ զարդարան՝ այ եր
կիւղն յորդորէ. և զմեզ
ւորան՝ աներկիւղութիւնն
լքուցանէ։ Այլ վայրկիկ
մեղան և խաւարեցան ՚ի
խորհուրդս իւրեանց և
կուրացան մեղօք՝ անմուտ
Ողք զանձինս իմաստուն
համարեցան և յաչս ան
ձանց իւրեանց խորհրդա
կանք։ հոմ 1 • 22 • և զձա
նապարհս իմաստութեան
ոչ ծանեան։ 3։17։ զի ոչէ
աւե երկիւղ այ առաջի ա
ջաց նոցա։ 18։ Այլ վայրկիկ
անկինեցան և պղծեցան։
զի ըն ուղիէն ոչ գնացին։
Լայց աճապարեցան իմա
տութիւնն առաջնորդէ
յարդարութիւնան ամ՚ի
լսէն և յանձնելն. զի միշտ
անքակ մնասցեն ՚ի վերին
իմաստութենէն, որ է նա
և խաղաղարար եւ լի՛ պըտ
ղութեամբ եւ անկեղծ։

այնորիկ յառաջանան ար
տուեր, երևեր թե յղձա
մացուցանել զիւոս իմա
ցուն, երևեր թե մեզ ա
ռուեր բաշխել զընծորս
յարտարածս • հոմ 2 • 11 •
այլ ըստ արժանեացն առնէ
թէպետ և ոչ զգան. զի խա
ւարեալ է առաջնորդական
միտքն և ոչ տեսանեն ըղ
լոյսն իւրեանց։ 0՝ ի մը
տահասական խորհուրդք
երկրասիրաց ոչ թողացու
ցանեն տեսանել զպատ
շաճն. այլ ՚ի հոդս վեասա
կարս ծռիին. յորոց բարի
ինչ ոչ յառաջագայի, այլ՝
չար։ Այլ վայրկիկ ար
դեւեալ ՚ի նոցանէ ոբ սի
րոյն կամքն և առաքինու
թեան յօժարութիւնքն և
բազմադրման երախտիքն
կատարեալ Հանդիսիւք և
բազում համարձակութիւն
և Աշմարիտ Հաւատով։
որպ զի արժան լինիցին լի
նել արբանեակք Աշմար
տուեր ՚ի կամս և ՚ի փառս
անձինն և այլոցն։ Այլ ե
թէ արդիւն միայն է բաշ
խեալ, երևեր թե յղձա
մացուցանել զիւոս իմա
այնորիկ յառաջանան ար
տուեր, երևեր թե մեզ ա
ռուեր բաշխել զընծորս
յարտարածս • հոմ 2 • 11 •
այլ ըստ արժանեացն առնէ
թէպետ և ոչ զգան. զի խա
ւարեալ է առաջնորդական
միտքն և ոչ տեսանեն ըղ
լոյսն իւրեանց։ 0՝ ի մը
տահասական խորհուրդք
երկրասիրաց ոչ թողացու
ցանեն տեսանել զպատ
շաճն. այլ ՚ի հոդս վեասա
կարս ծռիին. յորոց բարի
ինչ ոչ յառաջագայի, այլ՝
չար։ Այլ վայրկիկ ար
դեւեալ ՚ի նոցանէ ոբ սի
րոյն կամքն և առաքինու
թեան յօժարութիւնքն և
բազմադրման երախտիքն
կատարեալ Հանդիսիւք և
բազում համարձակութիւն
և Աշմարիտ Հաւատով։
որպ զի արժան լինիցին լի
նել արբանեակք Աշմար
տուեր ՚ի կամս և ՚ի փառս
անձինն և այլոցն։ Այլ ե
թէ արդիւն միայն է բաշ

մոլթիւն և վայրթուքիւն առ սմա վնասակարութիւս դիւցաց։ ղուկ 18։ 7։

Օ՛ վ փառաւորեացի աճ այժմ և միշտ և յաւիտ տեառնս յաւետնից ամէն։

Աւրէն Սբոյն Գրիգորի Լուսաւորչին Հայոց անփոփոխ կանոնաւ էութեան Ա՛։

ր տիարուն դնէ աճուրեն զօրուն, արտաքոյ ճշմար տուն հաւատոյն։

Օ՛ ի ասեն, երբեմն կա ր օղն և երբեմն ոչ։ Ա՛նմիտք, եթէ աճ տրկա րանայ, ոչ է որ զօրացու ցանէ զնա։ Ա՛յսքաց լինին ջար ուս մունքն։ զի աճ կարօղ է և կատարեալ։ ոչ երբէք նուազի ի կատարելութէն և ի զօրութէն։ այլ զամ տեսանի ի զօրացու մունքն և ի կատարելոյն։ զի ոչ ինչ ընդ մէջ կայ։ և ինքն յաւէտ ճշմարտ

և ուղղէ զնրաւունս ար դարութեան եւ ճշմար տութէնէ միշտ։ առակ 1։ 3։

Օ՛ խնասուն խօսիմ ընդ կատարեալն։ որ դիտեն որոշել զիշխանչէնաւորսն յանցաւորացս։ զնմասուն ոչ զաշխարհիս այսորիկ լըզ խափանելոցս, այլ որ յայ արդարութիւնքն են ճըշ մարիտ հաւատովք և սբ սիրով։ 1 կոր 2։ 6։ Սրբուի և խոնարհուի։ հեզութի և ճշմարտութի։ ամ առա քինութեամբ յորդորեալ ասիւն ալ։ Օ՛ դուշանա լոյ ամենապատիր պատրա նաց։ որոշել բնարդական խմաստիւք զբարին ի խոր հրդոց և ի բանից և ի դո ծոց։ Օ՛ ի դուռն կենաց խնասուութեան խըաց է։ և հակառակորդք բազումք դործակցին բանասարկ ուին որսան զմարդիկ ի կորուստ։ Ա՞յլ աճ ոչ թո ղու զյուսացեալս և զա պաւինեալս իւր որ կար դան առնա ի տուէ և ի դիշերի։ և խնդրեն զողոր մելթ ոչ

ցանէ։ և ինքն յուսեալ

Նիցու՛թ զմաշուա՛ն երկրի
ընուի՛լն։ Ո՛չ ի նուաւա՛ծ ա-
փոփոխու՛մն, ի՛մշխին և՛ յ-
րու՛թի։ ի ժամանակ ըն
զիւրն ունի զսպասաւո՛ր
՚ամանապէտ երկ լուսինն
արարչին աւ արարած։
ւորու՛թիւն ըստ հրամանի
՚տասի կայ ի սպասու
նորա լուսոյն։
ոչ ոք ելոյծ որ թագչի
հանդիստ նորա ի նոյն։ և
երկնից ապ են երկ նորա։
զպակասու՛ն։ և ծագ
զերկայնու՛թի աւուրց և
մանակի սահմանելոյն ի
փոփոխումն ունի ըստ ժ
զեռւոց։ Ո՛չ արեգակն
յորդորու՛մն։ և զանկոց և
ցանի զայմ կենդանեաց ըղ
շունն ի՛ ձմեռն։ որ խաւու
և ամառն յաշունն։ և ո՛չ
ոչ դարունն յամառն։
և ծերն յապականու՛թի։
տասարդն ի ծերու՛թիւն։
րիասասարդու՛թի։ և երի՛
րարած։ ոչ տղայն յե՛
և փոփոխումն ունին ա՛
ո՛չ ի անփոփոխելն և աճ։
րարիչն արարած։

և ո՛չ ա
հանու՛թիւն նորին։ և ո՛չ ա
արարած՛, ունի յարարիչն։
և միշտ կարօտանան օգնա
յարարածոց։ այլ նա ոչ
նու՛թի առնու արարիչն
ուր՛ն օգ
արու՛եստիւ՛, լինոցանէ փա
ո՛չ զօրու՛թ և նշանօթ
դարասիր և՝ ըզ վարուց։
տու՛էն աճ դիտու՛թ և ար
զի եղիցին վկայ՛թ ճշմար՛
և մարգարէս և յայմ սբս
մարդկանէ։ յառաքե՛լս և
միշտ ի հրեշտակաց և ի՛
անուն հաստատեա՛լ կայ
ո՛չ այսորիկ արարչու՛էն
ո՛չ լուսի և ո՛չ զօրանայ։

ղութեան որ առնէ ըստ
նախան վասնզեղծի ոչ
ՄՀ վերակացու և օգ-
իմաստնանան ի բարիս։
Հել զպատուիրանս նը և
տաց։ և հանդիսանան տա
հակառակորդաց բռնա-
խրախուսին չէ յաղթեն
առնուն։ նովաւ արդարդ
«նովաւ» տիկարդ զօրու-
զայ հայհոյութիւնս։
պատրաստեալ որ խօսին
ՆՈՐԴ ՕՐԻՔԻ պատիժս
առանց նը։ յե 38։
հեալ կան և չէ անկանին
կիւր։ այլ զօրութիւն նը պա
և հիմանց երկինք և եր-
նան սեանց և օգնականի
քածք են։ Կամ չէ կարօտ
լերինս և որ այլ ոտ ար-
կիւր զծով և զբեռս և ըղ
որ ի վերոյ քան զնա։ և եր
լոյս ունի զջուրն երկինք
նել։ որ զօրութ բարձրե
ՄՆ և յարուցած-ս էտ տա
խմաստութի և զօրութի։
տութիւն և հանճար չէ
կամի։ Կարա՛ կ յառաջ-դի
և դարձեալ եղծանի որպ
Ար յոչընչէ արար զնա։

զերկինս և զերկիր և զ-
աղբիւր բարեաց։ որ լնու
ո՞վ ի ինչ խակ կ ամ կամ
զօրութեան։
նուցս զնայր դիտող
կարօղ որ ի նմանէ առ
դեր ի վերոյ քան զնա
յօրինեալ։ Կամ չէք զ
Թենէ և՛ ի խնամոցն ոչ ոն
կշիռք չափոց ի տեսօղս
կարգք յօրինուածոց ես
և արուեստք պիտոյից
ես դիտութիւնք հնարից
ՕՀդուածք իմաստութե
կան զօրութենէն։
արարածք ի նմանէ են։ և
ներն ընդ կարգն։ Կամ ամ
ամենայն և յօրինեաց և
սահման եդ։ և չէ անցա
սեն։ Ո՞ ի ած կ որ արար
որ բախտս և ծնունդս ա
Թանուկն բարբանջմանցն
ծնօղքաց։ Ո՞ւր չէ ած
շարժմանց առ ի պետս մար
նատուգնացից։ և ամ ոչ
սպասաւորեն ի դիշերի
յարուբեն։ Ո՞ւր և աստեղք
երկրացս և զնորոգուածն ի

բոյսս · զերկրին և զբլուրս · զմէրկիս · զտունկս և զ
ցօղս և զտօթ · զօդս և
րուս · զեղեամն և զձիւն ·
զթռչունս · զամպս և զանձ
զանասունս · զսողունս և
և զեռնօք : Օ՜ գազանս և
զծով և զցամաք · լողակօք
զձիշեր · զոյս և զնապաստ ·
և բանաւորս : Օ՜ տիւ և
անուանն այ ընդ մտաւորս
ռաբանութեան ամենայն
գովեստ օրհնութիւն և փա
նայնն յանուանէ կոչէն ի
և որ ոչն երևին : Օ՜ ամ
տարածք իցեն որ երևին
և երկրի և որ ի նոսա
օրհնեցէք զայրիչն երկնի
ամենայն դործք տեն զայր
Քանզի ասեն, օրհնեցի՛ք
յօդուտ երկին հանապազ :
ամենապարդև տուրքեն
ամենակալ և ամենազօր և
արարած ի փառաբանուի
մանկունքն ի հնոցին զամ
ամենայն զօրութիւք նր :
և յաղագս այնորիկ ոչ
և հոգւով բերանով նորա
և երկիր հաստատեցան ·
ի բանիւ տեն երկինք Օ՜

մարդկան ընդհանուր :
մենայնի հրեշտակաց և
քայութեան նր եղեն :
որ ծառանդործդ ար
նորա և ծառանդործդ
ղեն պահեցին զհրամանս
տատեաց ի յանձնիչհան
ւոր և զբանաւորս հաս
հասցն ընտրեցան սուրբ
լարեալ · ի նորա շնոր
վերին զօրքն յանդուխց
ի նր խոկ են արարած
փրկուի նոքօք ըզ կամաց
որ ծառանդեղոցն են ըզ
հորութիւն վասն այնորիկ
նականութի, այլ սպասա
ինքն ի ինձնէ առնու զօդ
զամենակալն աՃ · զի ոչ
յերկրէս արգասրց ասեն
ցնել օգնականութե կամ
վերին զօրացն պէտս ու
ցուք զբար լեզուան, որ ի
Եւ այս յետոս հար
Ե ԹԷՒ ՈՉ ՆՈՅՆ ԱՃ :
խորձուե զերան 13·10 ա

Յանփոփոխ երանութիւն,
հօմ 4։17։ 8։28։

քայութիւնն ի՛ւ փառանց։
Ընդրանոք կոչեաց մեր ար
զնքս և զարդարս։ Եւ Տէր
ելիս։ և փառաւորս արար
ցէդոյն ի՛ դոյ էած վերն
նեաց ի զօրավիդն։ որ ի՛
կամուտ ի խրատ դիտու
թեան և իմաստութեան։
Յիւ մաքացիք և առաքի
թեան և իմաստութեան։
ամ ինչ որ ըստ նոցայն ի
եկամուտ է, այսպէս ե՛ւ
Ոչ գոյութիւն ընութեանցն
միշտ ամենայն եղեալք։
արարան և կան ի կամն նո
խնամոքն ի՛ բարի գործս
վերնոց և ներքնոց, նորա
և աղբիւր մեմ բարութեց
անխմաց և միշտնջենաւոր
ո՛ր ի որ անսկիզբն է ե՛ւ Ո՛
յոյս բարի ի փառս իւր։
և ետ մեզ միսիթարուխի և
որ արար զմեմ արարած
զամենայնաբ վ՝ երրորդութիւն
ցուք և բարձր արասցուք
ծեալ, օրհնեացուք զոմեր
ցելոց յայսոսիկ շարեալը
ապաշխարողաց, և չինդու

զդաշտս և զանդունդս խո
րոց։ զվիշապս և զվիհս։
զՏուր և զջուր աղբերաց
և գետոց ։ Ի վերայ ամե
զիմ կոչէ յօրինուքի։
Յորոց ընտրեալ հարքն և
մրգիրեքն և առաքեալքն՝
և ծնացորդք ըստ ընտրուե
շնորհացն՝ երևեցան ծա
ռայք այ բարձրելոյ և քա
հանայք նո։ հմտ ։։ ։ ։
Ի՛ն անձինք և հոգիք ար
դարոց և սրբոց և խոնարհ
սրտին՝ իւր ինքեանց այ
արտեն զօրհնութիւն առ այ
զի մի՛ այլազգ ինչ թուի
ցին։ Ա՞յլ զի ծնունդեն ա
մենեքին եթէ և նոքա ա
րարածք են ամենեցունն
արարչին ։ Ո՛ր ի փա
ռաբանութի կոչեցին չո
զեալ երգով անուանիք։
այս հոգևոր երգս ։ զի
այսպիսի հոգևոր երգոյ
յօրինուածովք՝ խորհրդա
ծուք ըստ ասնից, ըստ քե
մարդանալոյն, և մերոյ փրկ
կութե՛, և նահատակուց
ևոց յիշատակաց, և զղջման

ազատուքն չարեաւ[ո]ւմէ.
փրկանացն երկայնմտու[թ]եամբ
տոմոսէն զմ[ա]րթուն.
տեսուքն զսէր նո[ր] ունել
և ծաղեր արուեստա[ց]
հաճեստու[թ]եան կատականացն
ուշնու[թ]են. արուեստ[ո]ւքն
ղու[թ]են. մեղմեխու[թ]եանն
անզօրծուքն գործասի[ր]
թեան բարերարու[թ]են.
թեան քաղցրու[թ]են. էարու
անոխակալու[թ]են. մխանացն
անհամբերու[թ]են համբե
տու[թ]են. ողբալու[թ]եանն
առաքինասէր վարուց.
և խրատանէիւր էարի յո
տուց անխարդախ կեաւ.
Ա՛մենայն հոգևոր խրա
տուցդ անխարդախ կեաւ

լինիլ։ Ա՝ոզք և ամենայն
լաւ և մաքուր՝ հաձոյ այ
ընտ ուրախ։ յայմ ըժիդ անա
ծեցաւն. յայմ ըժիդ անա
խուրդ ընծայուեն յոր կո
լաւա լինիլ լաւ ար ժանի
ծառայ հաւատով. պատ
տել նը սիրով և անկեղ
ժամանս յանձինս հասատա
կու թեց երկրաւորաց։
Ա՝խ զաճ սիրուեն վհան
լուր և արբեալ յայմ ցան
արատ կատարեալ արդա
քեց և արուարձայ։ Ա՝յ և ան
ծովքն զարդարեալ ներ
զնոր մարդն այմ բարի գոր
նութիս այմ. և զգեհնուլ
յաշխարհական յանդերձ
Ա՝երկանալ վհին մարդն
տարանին քի կրօնաւորիլ։
ժանաւորապէս լաստ այ
մտերիմ խորհրդով և ար
1 տիմ 6։12։ Ա՝ւշ առնել լով
տեն վհոգիս և վմարմինս։
ւորաց. որ շաղեն և պա
լով զախոյեանն նը ձգնա
խրատուց. անմոռաց ունե
եւ բուռն հար զայսոցիկ
մարտիր զբարուրք մարտն։
խորհրդակից առներ. այլ
ծայեցար այ, մի՛ զնա քեզ

ընչասիրութեն արհամար
հանա. պատուասիրութեն
նուաստուն. թերահաւա
տուեն հաւատս ձչմրտս.
և որ այլ նա են չարին մե
քենայք. որով ընդդեմ
ձչմարտութեն պատերազմ
առնի։ Ա՝նդ աչս. ընդ լը
սելիս. ընդ ունչս. և ձայ
շակելիս. ընդ լեզուս. և
ձեռս. ընդ ոտս. և ընդ
սիրտս որ խորհրդոցն ե ըշ
տեմարան՝ի լաւս կամ՝ի
վատթարս հակամիտել։
ո՝ր պարտ է վերադրոյն
լինիլ ամ վնասակարաց ա
ռաքինասէր վարուք ըստ
յառաջ ասացելոց հանգա
մանաց խրատուց որ ընդեմ
չարեաց զգաստըզմն առնէ.
ընդ յարուցեալան՝ի մեռելոց
ձգնաժըղց ձակատամարտս
և միշտ յայսոսիկ մտա
ծել. և զդձլ յաղթութի
ծատոն որով հակա
ռակամարտն կործանեաց։
որ յայսոսիկ է պանծացեալ
և հրապուրանօք յուսայ
յաղթել նորամուխն։
Ա՝հաց դու ով անձն որ ըն

անարատութեան։

Լուսնեան առաջնութեան շարժ՝ իրաւամբք արդարեցաւ եւ զմեզս դիւրաւ ընկենուլ եւ զջանկութիւն սիրոյ զամենայն իւրեանց յատաջադիմութիւն։ զփառս փութացանել հանդիսատեսիցն Ո՛չ հանգամանս չարին խոստացեալ եւ յաներեւութից, նուէրացն վաստակոց յերկինս կատեցուցանել յատաքին ի բարի գործս։ եւ ոչ պա պահել միշտ, եւ առաւելուլ պաշտօնէ չանս յատաջնոյ հին եւ երկիւղիւ՝ ի բարեգործութեան դիտաւ առ այ կամն։ ա լնոյ յուսով եւ բաղձալից պահօք՝ նր սիրով շնորհաց լցել կացցես աղօթիւք եւ զկնի զուշացեալ ամ ուրդ։

զկատարեալ սէր։

Ա

ոտ թիւ։ խորամանկութեան երդմնահարուեն։ զձշմարտութեան զատուդութիւն։ թեան զանփառուն։ սրտու թեան զանփառուն։ մնափառու զնուաստուն։ զնուաստուն։ նարհուն։ հպարտութեան ամբարտաւանուեն զխո դուն։ ձանձրուեն զփոյթ։ եւ զանդրդուելի կալ ի կարդի ճգնաւորա կան հանդիսին։

Ա

ռաջնորդեալ յայմ արդա րութիւն։ ու՝ ի վայր կործա նել զհակառակամարտն բարեձեւուն կարդաց եւ կրօնից։ Օ՜ ի զինուորուն ճգնաւորաց ոչ էջ մարմնա ւոր, այլ հոգեւոր յայ տնի վանուն չարին։ 2 ից։ 4։01 Ընդ անսրբուն զսրբու թիւնն ի՛ներկրս ամբարել յայմ անդամն։ եւ յանմա քուր խորհուրդն զողջա խոհուն ի՛ներկրս ած եալ յամի։ Ուրիորսուեն զոլ պարկեշտութիւն։ արբշռու թեանն զժուժկալութիւն։ շուայտութեանն զհամեստութիւն։ ծուլութեն զպըն

տան սուրբ ամենակալ։ 2 Կոր 6։9

եղիցին ինչ՛ ի ժողովուրդ եւ եղեցի նոցա յաջ եւ նոցա կեցցեն ի սիրեցեալ Երուսաղեմ։ Ո՛ ի բոլո աշխարհի մարդն այն ոչ կալցի մարդ առաքեալ ծովու նաւաստեաց հողմակոծեալ եւ նաւն ի խորտակել ի մէջ ծովու։ Ո՛ ի ձկանէ կլանեալ եւ ի փորոյ ձկանն ի ներքինս երեք աւուրս եւ երեք գիշերս։ Ո՛ ի գերեզմանէ եւ ի դժոխոց ազատեալ եւ ի սատակման։ Ո՛ ի ոսկերաց ի ցրուեալ եւ ի հողոյ ի ստեղծեալ եւ ի մահուանէ յարուցեալ։ Ո՛ ի ամենայն ի սոցանէ ի հրաշս ի զարմանս ի զօրութիւն ի ձեռն սրբոյ Աստուածածնին Մարիամայ

պահել զմիաբանութիւն
երկիւղիւն ոն։ Նախգելի
լինել և հաճանիլ միմեանց
և ժառանգակից քի որ ա-
րար խաղաղութ յերկինս
և յերկրի։ Նշ Նաազանդ
եղիր որ զայս աւետիս
ունին ձգնաժողք, կատա
րեցեն զարբութիւն ա
հիւն այ. 2 նր 7. ։ անբիծ
անարատ և սուրբ սիրով
Նաազանդեալ ընդ ամենա
հեշտ լծովն որ թեթեւ է
առաքինեաց անձանց եւ
ծանր աշխարհասիրաց։

Օ. որս կոչեաց քաղցր
ձայնիւ և ասէ, եկայք ա
ռիս ամ աշխատեալք և
բեռնաւորք և ես հանգու
ցից զձեզ։ առէք զլուծ իմ
ի ձեզ և ուսարուք յինէն
զիոնարհութի և զնազան
դութի և զամ արդարութիւն,
և գտանիք հանգիստ ան
ձանց ձերոց. զի լուծ իմ
քաղցր է յղձս յուսոյն,
և բեռն իմ փոքր ոգի յա
ղագս վարձուցն հատուց
մանց։ յով ։։ 28 ։

Օ. ամենայն ապարատանու
թիւն դժնդակս զբարուցն
շարժմանց սանձել խաղա
ղարար ազատութիւն. և մը
տանել ի նահատհանգիստն
հանդարտութե հոգւոյ և
մարմնոյ. և յամ վշտագին
հարուածոց ջար ցանկու
թեանցն ազատանալ։

Ընկնիդիր լինիլ առաջ
նորդացն խրատուց. և հը
պատակ կալ նոցա հրամա
նացն։ և նոքա մի՛ անհոգ
լեցին ՚ի ժողովրդեն ուխ
տին. զի համարս տալոց են
վասն նոյ յաւուրն այցե
լու թեան։ ։։ 13. 17։

Աղեցի յամենասեան ձըշ
մարտասիրուն. մի՛ բանս
արկու. մի՛ խորամանկ. մի՛
հակառակօղ առ հրամանս
վերակացուքեն. մի՛ տը
տունջօղ ՚ի գործ եւ կամ
յայլ լինէ իրս. մի՛ խռովա
րար և թշնամանօղ։ Օ. ի
որ զձեզ խռովեցուցանէ,
կրեսցէ դատաստան ո՛ր
և իցէ (ասէ առաքեալն)
գաղ 4. 10։ Ն՛յր զհետ եր
թալ զխաղաղութե և զը
նաբ սիրոյ. և լինիլ որդի այ
և ժառանգակից քի որ ա
րար խաղաղութ յերկինս
և յերկրի։ Նշ Նաազանդ
լինիլ և հաճանիլ միմեանց
երկիւղիւն ոն։ Նախգելի

ղիս ընդունի։ Եւ որ զբանն
ձեր պահեցէք՝ զինն պա-
հեցէք։ Ղեւտ. ժե։ 10։ 16։

Ա՛ըդ խոնարհութիւնն եւ կա-
մաւոր հնազանդութեամբ
նուաճեալք առ Տէրս իւրեանց
օրհնութեան, կացցեն՝ ի տա՛ճ
նուիրի՛ եայ պատուիրանին
Տէրունական յայ առաջ
նորդին։ Ո՛վ որք եւն,
յայ կարգեալ են. եւ որք
դիմակայք են՝ կրեսցեն
դատաստանս ի՛րք եւ իցեն։
Հմ. 13։ 1։ Ո՛վ ի Տա՛ճանել
յ՚ի մի վանս՝ կացցեն յ՚ի մի
միաբանուի փառաց ամե-
նայնը Աստուածդ։ Ընդ
շունչք եւ միախորհուրդք։
Ա՚յ ըստ գրգռուեր իւիք
եւ ո՛չ ըստ սնապարծութիւն
ոյ օրինադրի առաքելն։
Փլ 2։ 3։ այլ խոնարհութիւ
զմիմեանս առաւել Տամա
րել քան զանձինս։

Ղեւտ։ ժե։ 25։ 10։

Լուսոյ։ Տաս
տուն
ղօք մտանեն յառաջ
ունին։ Եւ պայծառ լապտե
իւղն միշտ ընդ ինքեան
Ղեւտ։ Ո՛վ է ի ձեզ սիրոյն
րել քան զանձինս։

զիս ընդունի։ Եւ որ զբանն
ձեր պահեցէք՝ զինն պա-
հեցէք։ Ղեւտ. ժե։ 10։ 16։

Ա՛ըդ խոնարհութիւնն եւ կա-
մաւոր հնազանդութեամբ
նուաճեալք առ Տէրս իւրեանց
օրհնութեան, կացցեն՝ ի տա՛ճ
նուիրի՛ եայ պատուիրանին
Տէրունական յայ առաջ
նորդին։ Ո՛վ որք եւն,
յայ կարգեալ են. եւ որք
դիմակայք են՝ կրեսցեն
դատաստանս ի՛րք եւ իցեն։
Հմ. 13։ 1։ Ո՛վ ի Տա՛ճանել
յ՚ի մի վանս՝ կացցեն յ՚ի մի
միաբանուի փառաց ամե-
նայնը Աստուածդ։ Ընդ
շունչք եւ միախորհուրդք։
Ա՚յ ըստ գրգռուեր իւիք
եւ ո՛չ ըստ սնապարծութիւն
ոյ օրինադրի առաքելն։
Փլ 2։ 3։ այլ խոնարհութիւ
զմիմեանս առաւել Տամա
րել քան զանձինս։

Ղեւտ։ ժե։ 25։ 10։

Լուսոյ։ Տաս
տուն
ղօք մտանեն յառաջ
ունին։ Եւ պայծառ լապտե
իւղն միշտ ընդ ինքեան
Ղեւտ։ Ո՛վ է ի ձեզ սիրոյն

նարդէ։ Եւ որ զձեզ ընդունի
զիս ընդունի։ Եւ որ զիս ընդունի
զձեզ ընդունի զայն որ զիս
առաքեաց։ Մատթ. ժ։ 40։

Ո՛վ է ի ձեզ սիրոյն, որ զձեզ անարգէ՝ զիս ա-
նարգէ։ Եւ որ զիս անարգէ՝ զայն անարգէ
որ զիս առաքեաց։ Ղուկ. ժ։ 16

և լինի պարզևատու աճ-
ժանի լինին աղօթիւքն
. Ո՛վ ընդունելութիւն ար
ջերմեռանդն միշտ:
սեր Տոգւով և արտասուք
դրբոյծաճով եռանդնա-
յիշումն այ՝ անդադար խրն
Ո՛վ չքաղուլ ի մտաց ըզ
ննջել և ի յառնել:
նապարհի . ի գործել և ի
տիլ ի տան . ի գնալ ի ձգ
տարեսցի անխափան . ինորս
աղօթիցն Տոգևորապէ կա
Ո՛վ յամ ուրեք պաշտօն
անդ կատարեսցի աղօթքն:
առաջնորդին . սակայն և
ցուցն զբաղել Հրամանաւ
թէ՝ ի պէտս ինչ եկեղե
ինչ խափանեսցի . բայց ե
թեցեալ : Ո՛վ Հասարակաց
պաշտօնն ի՛ պատճառանօք
առաջնորդին և եղբայրս
արտեսցեն ի Հաճոյս այ և
մենայնն ստուգութիւն ա՛ն
Հաւատացաւ իւրեանց՝ զա
զգուշութիւն եղիցի և
գործաւորացն . զի զոր ինչ
և զգուշութիւն՝ եղիցի և
տանութեան : Ո՛ դաստուի
լեցի ի լաւութեն և ի պի
և օրըստօրէ յաւելուած

ուրախ առնէ յաւետիս
երկնաւոր փեսային յան
սպատ ուրախութիւն:
Լայց որ որոշին և մեկնին
սիրոյն ոչ ունին, փակի
ընդ առաքեալն յաղագս
զիջանելոյ Հարկաւոր չա
Հիցն: Ոչ լսեն ի ձայնէ
փեսային թէ՝ ոչ ցու
ցիք յեղբարս զսէրն, այլ
զմիաբանութեան զկապն
խղեցիք, երթայք ի խաչ
արն արտաքին: Տաք 25. 45
Ո՛վ որք զմիաբանութի Տո
գևոր սիրով ողջ պահէք
ցեն առ եղբայրութիւնն,
և զմիաբանութիւնն առ վե
րակացուն, երանելիք են.
ամ Տաւատարմութեամբ
ծոյց ի՛ նոսա ոսպատորեալ:
Եղբայր զեղբայր յորդո
րեսցի ի բարի գործս և
ձու ի սէր աճութեանն.
ի՛ Տանդէս բարի նախանձ
իւրաքանչիւր զգործն յա
ուաջացուցանել փութայ.
Տու կատարել ի տր.

զուխտ եւզդաշն որ առաջի
նի եւ՝ ի վանացն որուշի. և
ըեալ եղբայրութիւն Տասա-
բժշկութիւնէ որ՝ ի միաւո-
առաջնորդական կամօքն
որ զտեսչութիւն վերակա-
ցութիւնէ եղբայրութեանցն
ունի միշտ. և այլքն զնա
էանուի ըն իւրաքանչիւր
ներդործեցին ցուցանեն։ Ո՛
ի ոյք թուին յանդմանն
թէ տրկարապոյնք են, են
և նոքին յայլոցն սպասու-
էորութէ Հանդամանս։
Ա՛ն ոպ չէ Հնար յառաղէ
անդամոյն Տատանիլ, բայց
սպականեալն յանբժշկէ
լեացն՝ ի բաց Տատանի որ
առանց բժշկութէ ունի
զվէրան։ և զի ոչէն Հնար
յայլոց անդամոց յայլ յա-
րել։ Այնպէս առանց
բժշկութէնէ որ՝ ի միաւո-
նոսկա շարժին զգայու-
թիւնքն՝ ի գործ Տոգւոյն
նան. և միոք խմանան։
կէ. ձեռք գործեն. ոտք

Ա՛յսպ և ժղվուրդքն այ՝
սիրով յօդեալք են Եւ
միաւորեալք՝ ի կամս այ՝
առաջնորդական կամօքն
որ զտեսչութիւն վերակա-
ցութիւնէ եղբայրութեանցն
ունի միշտ. և այլքն զնա
էանուի ըն իւրաքանչիւր
ներդործեցին ցուցանեն։ Ո՛
ի ոյք թուին յանդմանն
թէ տրկարապոյնք են, են
և նոքին յայլոցն սպասու-
էորութէ Հանդամանս։
Ա՛ն ոպ չէ Հնար յառաղէ
անդամոյն Տատանիլ, բայց
սպականեալն յանբժշկէ
լեացն՝ ի բաց Տատանի որ
առանց բժշկութէ ունի
զվէրան։ և զի ոչէն Հնար
յայլոց անդամոց յայլ յա-
րել։ Այնպէս առանց
բժշկութէնէ որ՝ ի միաւո-
նոսկա շարժին զգայու-
թիւնքն՝ ի գործ Տոգւոյն
նան. և միոք խմանան։
կէ. ձեռք գործեն. ոտք

ոտ զամբն կամի զնրկու-
թէին և արքայութեն արժա
նաւոր լինիլ՝ ի քս յս։
Ա՛ն դիւրահաւանութէ
ձկնարիս նը սիրով առ վե
րակացուն եղիցի ամբն.
և ի՛ ըստ կամացն խընդ-
րեացէ գործ՝ ի նմանէ։
այլ զոր նայն Տաւատայ՝ ի
Տասարակաց օգուտ և՝ ի
մարմնաւոր պէտս և՝ ի Տո
գևոր շաՏս։ Ո՛ ի կարաս
ցեն ասել ամբեան եթէ՝
յորմէ Տետ ընծայեցաք
այ՝ զամ կամ մարմոյ և
մտաց խափանեցաք։ և
տուաք զանձինս՝ ի ծա՛
ռայուն նախ ասն, և ապա
առաջնորդին՝ ի Տնազան
դութիւն ըստ պատուիրա
նին այ որ՝ ի նը Տոգւոյն
ի՛ մեզ աւանդեցաւ։
Ո՛ ի ոպ անդամք մարմոյ
ի մարմին են յօդեալ և
պատշաճեալ, սակայն իւրա
քանչիւրն զիւր ներդոր-
ծուին առանձինն ունի։
Ա՛ջք տեսանեն. ականջք լ
սեն. ունդք Տոտոտին. լե
զու խօսի. բերան ձաշա

առանց ողորմութեան տուք զօրինան մովսէսի՝ ո՞չ ի տիտմարհեալ ոչ
առաջի այ և յամ ուխտին։ ո՞չ ի ուղղութեան հատատարիմ է
ուղիղ հետատարիմ է ոչ բաղմացն վկայեն։ զի բազմացն
ասեն՝ ի լրտեսին ոչ հանգի։ մի՛ իշխեսցէ ի վանացն ե
լանել։ կամ ուր և կամեսցի երթալ առնոյ կամացն ա
ռաջնորդին և եղբայրութեան։ ո՞չ որ ոչ յանդիմ
դեալ զայս առնիցէ, ընդ
վիւք կապեսցի ի հարցն։
ասէ՝ ի նոյն կացցէ
ցաւ՝ ի մեղս ոչ ի՞
առաքեալն այ (։1 կոր 7։24
մարմնոյ նորա և յարենէ
պարտեցան ի փառս
մին ի պատուական սուր
կոչեցան ի քո։ զի մի մար
ի ամենեքեան ի մի յոյս
հարկաւորութեամբ բռնադա
յաւնորդին և եղբարցն
մօր ընդունիլ։ բայց եթէ
կարդ ունիցին ի սու
և ի քահանայութի որ ընդն
յառաջնորդութի այլոցն
եպիսկոպոսութի կամ
ղեցւոյն բռնադատեսցի
եղբայրութեն ի պետս եկե
բակացուին և հատարակեսցի
Կայց եթէ ի կամաց վե
յանկարծից տանջանացն։
տուր դատաստանին ե
այ՝ անարգե։ և լինի պար
զափառ եպիսկոպոսաց
որ զուղղափառ հաւատոյն
Կաև ամ ժողովք ուղ
դեմորին։

Հոգւապահն ի լրտեսին հո
մի՛ հանգի։ մի զիմաստա
առարմուբ առաջնորդին
եղբայրութէն ո՛ի հան
Կայց ճշմարիտ նը սիրոյն
տն այ մերոյ։ հմմ 2։24։
որ ոչ հայհոյեսցի անուն
ուանեսցի։ եթէ այսպէս ա
դատ փրկուբ այլոյ հա
ծո և ապաշխանօքն յա
տեսցի, բազում արտաս
հարկաւորութեամբ բռնադա
յաւնորդին և եղբարցն
մօր ընդունիլ։ բայց եթէ
կարդ ունիցին ի սու
և ի քահանայութի որ ընդն
յառաջնորդութի այլոցն
եպիսկոպոսութի կամ
ղեցւոյն բռնադատեսցի
եղբայրութեն ի պետս եկե
բակացուին և հատարակեսցի
Կայց եթէ ի կամաց վե
յանկարծից տանջանացն։
տուր դատաստանին ե
այ՝ անարգե։ և լինի պար

ՈՒ որ արատաց եմ ու-
ղղուցէ առնլի քի։ Եղ։
28։ ասացեն, կատարեալ կա
ղաղտուն ես քեզ նման հաստա
զրուին հոգով և մարմնով։
զի զամ ոք որ նման հաստա
ղայնասիկ որ մարմնով եմ
արեամբն են դաշնաւո-
ըեալք ի միաբանութիւն
ըստ ուխտին և ըստ հրա
ժարմանն յՅէ ի սկզբան
կարգին՝ պահել զաւանդ
միաւորութեանն մինչև
զայն որ առաց ասրն, իմ են
վրէժխնդրութիւ և ես հա
ստուցից (առ առաքեալն։
զնոյն և զնոյն պատիժս։
ԵԶԻ 10։28։ Ա՞ւ այս չան
ուէին, գաղտնի և յայտնի
տալ խրատ առ ամենեսին,
զի կարասցէ ուղղել զմ
թիւրեալսն ի ճանապարհ
հացն արդարութե ի ձըշ
մարտութեան աւանդսն։
Ա՛ն յայմ ոչ անհոգ լինիլ
ի խոստովանութիւս և յու
զուիս հոգով և մարմնով։
զի զամ ոք որ նմա հաստա
տացեն՝ կատարեալ կա
յցուք ի սէր։ Եղ։ 28։
Ո՞ ի որ արատաց եմ ու-

ըստ պիտոյիցն զգաստանան
իւրաքանչիւրցն արժանի
սպասաւորութեանն, ըստ
զգաստ լինիլ առ ամ կամն
կացուքին։ Ա՞ւրթուն եղ
ըեցեն հրամանաւ վերա
ստուգապէս մատակարա
աշաց կալցի և ահիւն ոյ
Ա՞ւ յայմ զաճ առալի
խելն անհաւասար։
ցի ի գործ՝ կամ ի բա
եղբայրութեն։ մի՛ հեղգա
ըեալ յաղագս պիտոյից
զամ խոշտրդս և զգործս։
յայնմանէ որ՝ ի միտ առնու
ալ։ և հրեցեն գաստատան
ի ծախս առ ոչ ի հաճոյ
արեցեն ածանդիցն յաշախ
տաքս ընկեցեն։ և անփոյթ
ամ՝ յարհամարհանաց ա
ծուլութենէ կորուսցեն։
շատցի անօթութեն, զի մի՛
յայ զաճանդան։ և զգու
ան՝ տեսցէ զհաճատոյցն
վարար։ ահիւ և երկիւղիւ
մարեսցի զինքն այ մատա
Ա՛ւ որ տընտեսն է՝ հա
ուալի այ։ Ղոփ 5։ 19։

և հաւատարմութիւն ցոյց
ուշ կալցեն խնամածուքն
քեռնակրաց, ամենեքեան
հօտից կիթոց, և գրաստուց
խաշանց արօտականաց, և
եզանց հողագործաց, կամ
եւ այլ որ տեսուչքն են
արժանի։

Դիտել զամենայն ոյն
կարարին՝ նմա պարտ է
լինել զգուշութեամբ
եւ մի՝ աղմկիլ առ խնդրե-
լեան։ այլ սիրով և անկը-
ռուտ զամենեսեան յուզալ
կեալ բանիւք և իրօք։
Եւ իւրեանք մի՝ լուծցեն
պատճառանօք հիւրոցն ըզ-
պահս և զաղօթս։ զի մի՝ զըր
կեսցին՝ իւարձուցեն որ չայ։
Այլ զդաստատցին ամ
դորձուորք՝ ի ժամ աղօ
թիցն։ զի մի՝ ի հեղգացե
ցեն դատաստանս անկա
նիցին։ ղուկ 12։ 45։
Եւ չայտ իրս՝ ի կամաց
վերակացուին եղիցի հրա
մանն։ զի ասացեալն՝ ինքը
մանէ ընդունելի եղիցի
ամ չամենայնի՝ իւիամն տո։
Եւ որ ինչ նուքօք մատա
կարարին՝ նմա պարտ է
դիտել զամենայն ոյն
արժանն է։

Այլ և որ տեսուչքն են
եզանց հողագործաց, կամ
խաշանց արօտականաց, և
հօտից կիթոց, և գրաստուց
քեռնակրաց, ամենեքեան
ուշ կալցեն խնամածուքն
և հաւատարմութիւն ցոյց

մ ծ ի

առնել։ Ողորմն, հիւանդացն, ծերոցն, տըկարացն, ճանապարհորդացն, վաստակաւորացն։ և որ ի վնասուցն կարդի են։ ըստ արժանեցն եղիցի մատակարարելն հոդևորապես ըստ այմ։

Այ՝ ի՛ աչառանօք կամ հե՛ռ։ զի մի՛ զրկեսցին ի վարձուցն հատուցմանց։ այլ որպ մայր՝ զթով առ ամենեան լիցի։ զի առցե զվարձս յաւիտենական հօրէն սերով, եկայք օրհնեալք հօր իմոյ։ ժառանգեցէք զարքայութիւն։ զի որով հետ ոչ արարիք մանուկս քրիստոսի եղբարցն՝ ինձ արարիք։ Տաւ 25։ 40։ Ողորմ ա սել և ողբ չէ այսպ արա րին՝ զպատիժս պատուհաս սիցն ցմարդն անշէջ։

Այլ որք շաբաթաւորքն են կահարքն՝ զդուշացին։ և զգործն մտերմութեամբ կատարեսցեն։

Տեսուչք հիւրոցն մի՛ ան փոյթ արարեալ զկարօ տեալն, զհիւրոցն ըստ իւրաքանչիւրոցն զպէտսն

ուխտին • Ժառանգել
թեանն. և՝ ի հաւանութի
ալ. և՝ ի շինու ի եղբայրու
միաւոր ըստ պատուիրանին
հոգևոր շահիւք և մար
որ հաւատարիմք են յամի
րութե զբան և զգործ •
զիւրաքանչիւրոցն զյօժա
կամութե • և՝ ի միտ առնու
որ քննէ զսիրտս և զերկ
մարդկին հաճոյ, այլ ոչ այ
հեր վուխթով։ 11 Եւ որպէս
գործ միակութե և անվե
դիմութե հաւատարիմ՝ ի
տին հոգեխաւն յառաջա
մարել զգործն՝ ի շահ օգ
ան լինի. և երկիւղիւ յար
սիկիզն վերստին երկիւղ
մենեցուն գործակատաց
շակ անխարդախ • յամի ա
ալ առուգապէս ոչ այ մր
մարտութենն վերջանալ •
աչացն • և ոչ քիւթիւ՝ ի շըշ
միշտ զաճ ունել առաջի
խութե ըստ ամենայնի լինի
տուբ և առանց խարդա
բայրութեն, ահիւ և զգաս
որ հաւատարիմք են յամի
գործ հաւատացեալ
և հոգ առ՝ի պէտս եղ
կամանս • և՝ ի միտ առնու
զիւրաքանչիւրոցն զյօժա

Հակառակ զբաղմանց, որ մեր
Դրաժարեալ ի յաշխատ
սոյ և որդիք արդարութ
եան և այսպէս լինիլ որդիք տե
ռունք, զհամեմատութիւն ըստ ա
ծնանդոցն. ոչ զմարմնոյն
զհանդամանս ի զմարմնոյ
ծրոյց. որ առաքել ունի
որդիք ըստ կարդի ճգնա
ղուխդն այ՝ իմաստութ
և դիտութիւն խրատել ի
արքունք լեզն և յամենայն
առաքինասէր վարս։

Եւ զի ճշմարիտ ըղձերն ը
լսացուցանել յանձինս. և
արհամարհել զնի զսէրն։
Եւ երկաքանչիւրոցն, հա
ստատիւք երևեալ առ
մենեսին ճշմարիտ սէրն։
Ո՛ ի որ սիրէն զիս (ասէ
տէրն,) զպատուիրանս իմ
պահեսցէ. և որ ոչն սիրէ
զպատուիրանս իմ դո՛ չ ա
Հե։ յօհան 14։23։

Եւ զի վերակացուն, հայր
հոգևոր կոչեցաւ. և
ծնեալ ի նմանէ, հոգևոր
որդիք ըստ կարդի ճգնա
ւորաց. որ առաքել ունի
զհանդամանս զմարմնոյն
ծննդոցն. ոչ զկրաւունն
զհամեմատութիւն ըստ ա
րդարութ եան լեզուի յամի.
և հաճատացեալ նմա ժո
ղովուրդն այ՝ իմաստութ
և դիտութիւն խրատել ի
արքունք լեզն և յամենայն
առաքինասէր վարս։

Եւ զի ճշմարիտ ըղձերն ը
լսացուցանել յանձինս. և
արհամարհել զնի զսէրն։
Եւ երկաքանչիւրոցն, հա
ստատիւք երևեալ առ
մենեսին ճշմարիտ սէրն։
Ո՛ ի որ սիրէն զիս (ասէ
տէրն,) զպատուիրանս իմ
պահեսցէ. և որ ոչն սիրէ
զպատուիրանս իմ դո՛ չ ա
Հե։ յօհան 14։23։

Եւ զի վերակացուն, հայր
հոգևոր կոչեցաւ. և
ծնեալ ի նմանէ, հոգևոր
որդիք ըստ կարդի ճգնա
ւորաց. որ առաքել ունի
զհանդամանս զմարմնոյն
ծննդոցն. ոչ զկրաւունն
զհամեմատութիւն ըստ ա
րդարութ եան լեզուի յամի.
և հաճատացեալ նմա ժո
ղովուրդն այ՝ իմաստութ
և դիտութիւն խրատել ի
արքունք լեզն և յամենայն
առաքինասէր վարս։

զկնեանն յաւիտենից։

Իսկ որ զհակառակութ
և զանարատացաւ
զպղերգութիւն զիհոս ու
նիցի, մեկնել ի՛ շշմարտու
թենն, ի՛ հեռ և ի՛ նախանձ
և ի՛ սատահակու՛ և ի՛ սրբ
տունջ և ի՛ բամբասանս և
շոգմոգութ բանսարկե
Խարկուի այ կայ և ցայ
ի վր նորա։ Հուրն ահեղ
ամենափորձ որ այրէ զիս
տանն, և զբան լսեսորդ
անշինչանել լուսոյն։

Եւ եղեցի վերակացուն
հայր բարեմիտ և բարե
խոհ և բարեգործ։ օրինակ
լինիլ աւր բարեվարութ
կարգ և կրօնից։ աղօթից
և պահոց։ խոնարհութ և
հեզութ։ ուղղութեան և
շշմարտութ։ տքնութ և
արտասուաց։ խաղաղութ
և հանդարտութ։ սիրոյ
և երկայնմտութ։ իրաւնց
և արդարութ։ աշխատութ
և ժուժկալութ։ պարկեշ
տութ և զգաստութ։
անարատ սէր անբիծ ան
բամբաս յամենայնի։

լով և անբիծ զգաստութ-
քանակիք՝ Աշխարհել նը սի
դիսից։ Օ՛ի երկրա՛ր
արուեստից լսատ ամ Հան
նին զՀանդամանս կարդ
մանեցան։ և՛ ինոցանէ ու
նատրաց՝ երկնայնոցն նը
աս աճ։ Օ՛ի վարք Հզե
զումն։ զի և զփառաւա
զօրսն երկնաւորացն ժո
զովիւն ունի աս վերին
անարատ կուսուի ընտր
ած։ Օ՛ի մաքուր և անբիծ
սուրբ Աստուածածնութեն։
վարքն։ և Հանապազորդ
հականութեին և անարատ
որ կուսութեին է նը սեռ
երկնայնոցն և անմահից։
վերնոցն լզՀետ երթալ
որ ընդ երկիր քարշէ, և
բերել յամ վերասակարացն
մօք և նը սիրով վերա
22։21 օրհնեցից զքե։ սալ
խոց։ և՛ ի՞չ երեղեցուց
մեզից զանուն քո երդարձ
նել ինքեան և ասել, պատ
կրօնից՝ երդնուիլն՝ երդնուիլ

երան՝ ի կարդ աճային
զհոգեբեղէնսն և զՏրա՛ի
Նա ո՛չ ամօթ Համարի
ջամի և մահու խաչի։
Հնազանդ երդև Հօր՝ մահու
առ նել՝ ի քո՛ յն ։ որ
եւ կատարել։ Օ՛այս խորհիլ
Հոգեւոյ և Աշխարհութե
նին ։ զՀասարակաց երդ
ման առ դործ պատուիրա
ւոր Հօրէն է առեալ Տրա
և Հպատակ։ Այլ յերկնա
մ Հրամանս Հաւն
թեն դիւրաւ ընկալցին։
զի ըստ ամ սխալանացն և
վնասուց՝ զդերդ բժշկու
ստուդութ ։ և ի՛ սուտք
տովանուին՝ այ ընծայել
ի խոստովանուեն լինիլ։
Ա՛ն զի պարտ է Հոդևոր
ծննդոցն՝ Հոդևոր վարս
ստանալ ։ կատարեալ Հնա
զանդութե առ Հոդևոր
Հայրուին։ Այ՛ւմա՛ զնոս
տովանուին՝ այ ընծայել
ստուդութ ։ և ի՛ սուտք
ի խոստովանուեն լինիլ։
զի ըստ ամ սխալանացն և
վնասուց՝ զդերդ բժշկու
թեն դիւրաւ ընկալցին։
և առ ամ Հրամանս Հաւն
և Հպատակ։ Այլ յերկնա
ւոր Հօրէն է առեալ Տրա
ման առ դործ պատուիրա
նին ։ զՀասարակաց երդ
բայրուեն զՀանդամանս՝
Հոդևով և Աշխարհութե
կատարել։ Օ՛այս խորհիլ
եւ առնել՝ ի քո՛ յն ։ որ
Հնազանդ երդև Հօր՝ մահու
ջամի և մահու խաչի։
Ա՛ն նա ո՛չ ամօթ Համարի
զհոգեբեղէնսն և զՏրա՛ի
երան՝ ի կարդ աճային
թացուցանեն զվիտան և
խաչարերցուցանեն զերդ
գայուին և առնեն որդի
խաչարի և ժառանգակից
դժոխոց ։

զամբարշտութ՝ Քնան։

Լծիան՝ ի՝ նեղութ ժուժանէ
ըլ խորհուրդն և ըլ զայու-
բէուք՝ ի մեղս։ Ալ՝ է՝ որ
բեկարգութ և անոսի խա
բարձն պատճառանօք բա
ժանէ սնափառութ յեղ
ատանդիցն ։ զմանա բա
պուրէ և օգտի՝ ի ձգմարիտ
րութ։ Ալ՝ նայ է՝ որ Հրա
Հանապազ Քշնամին արդա
ւորացն կարգց և կրօնից՝
որ մախացաւ ընդ ձգնա՝
պատրնօք բանսարկուին,
ըեր յերկնայնոց յոտսոյն
կապեալ և ո՛չ ի վայր բե
րութ։ Ալ՝ ածութեանն
րով և առաքինասէր վա
վոց ։ միաբանեալ ըս սի
ունին բանակ՝ ըս ժողո
ե 56։5 ։ այս ատեսիս
մի՝ պակասեացին վատք։
ի՝ խոսենական տաց նց ։ և
տերաց իմոց։ և անուն յա
քան զուստերաց և զդե
տեղ անուանի առաբել
նոցա (ասէ մարգարէն)
կելոց Հշմկաց։ Ալ՝ տացի
վերամբառնան՝ ի տեղի ան
ինոյն կարգ Հրեշտակաց

ցեալ ունին՝ ի յերկրի
Հրեշտակին զկարգս զգե
ձգնաւորաց։ զի որ ըզ
Ալ՝ իմանալի է բանակ
ջար զօրք իւր։

թիւնս։ ինքն և ամենայն
ունին առ ամ մեղսասիրու
ռակ բարուցն և զգործն
ըստ անուանցն և զհակա
անուանեցան և դևք։
մօզք եղեն։ Եւ սատանայ
կեալ ընդ մեզ պատերազ
իւրով՝ ի բարւոյ՝ իվայր ան
րին իշխանացն՝ բանկաւն
Ալսկ սոսմբակեալն՝ ի վե
զսպասաւորութիւնն ըստ
նախախնամութեանն։
նութիւնն և զպատիւ և
զիւրաքանչիւրոց իշխա
նեցուցեալ էն սահմանեցին
մարդկան։ ոպ կամք ամե
առ միմեանս և առ ազգս
ունին առաջ կամաւ՝ և
ըստ իւրաքանչիւր կարգի
ծոց զսպասաւորութիւնն
և իշխանք զօրացն անմար
Համեստութ։ Ալ՝ պետք
յարդարեալք Հրշտկական
կարգաւորութ՝ զերկնա

Ա՛ւ ուրե՛ք խորհրդովքն
և սեռսեռ մարմնոցն։
զանդի առ Տայր Հոգեացն
էսող իրաւախոհ եւ
պով և անկեղծասէր հա
ծիով և ոգեմտիւ խոր
ութ և սրբութիւն. երեւե
լեզուիւ և անաբասո իցեն մար
րի և անարատ իցեն մար
հրեշտակական վարուցն,
Աւրն բուռն Տարեալ ըղ
որ երեխին և որ ոչն երեխին
և աշխարհասէրն կրօնաւորն
լուծ այսպես արդարացեալ
ամենայնի Աստուածն
Տատուացեն վիճաս ան
ճառելիս օրհնութեամբ։
ի մի՛ զրկէացին յայնէ
առաքինութէ պատուոյն
էն՛ի փառացն որ նոցայն
ան՛անդեցաւ յարարչէն։
Նուլ զպակասուի վերջ
նոցն՝ ներգնովքս առաքի
նութէ. վերաբերեալ՛ի
գեանաքարշիցս և Տաղոր
գակից լեալ բարուք քա
ղաքավարութեան նոցին,
և ընդ նոսա ձայնակցեալ
ամենայնք Աստուածքեն
Տատուացեն վիճաս ան
ճառելիս օրհնութեամբ։
Այսոյ այսպիսի ունելով
կրօնաւորաց, բազում
զգուշութէ կացցեն՛ի միջա
կուածէ, բարեձեւութէ վա
րուց և սրբութէ. երեւե
լեզաք և անաբասութիւք։
Ո՛ի մի՛ զրկէացին յայնէ
առաքինութէ պատուոյն
էն՛ի փառացն որ նոցայն
ան՛անդեցաւ յարարչէն։
Նուլ զպակասուի վերջ
նոցն՝ ներգնովքս առաքի
նութէ. վերաբերեալ՛ի
գեանաքարշիցս և Տաղոր
գակից լեալ բարուք քա
ղաքավարութեան նոցին,
և ընդ նոսա ձայնակցեալ
ամենայնք Աստուածքեն
Տատուացեն վիճաս ան
ճառելիս օրհնութեամբ։
Այսոյ այսպիսի ունելով
կրօնաւորաց, բազում
զգուշութէ կացցեն՛ի միջա
կուածէ, բարեձեւութէ վա
րուց և սրբութէ. երեւե
լեզաք և անաբասութիւք։

Ողջո՛ւմ վայելէ փառք պա-
տուի և երկրպագութի՛ յա-
յհոխեանս յաւիտենից
Ամէն։

Այլ՝ ի՛ ձեռն մարմնոյ և ա-
րեան նո՛ւ վերստեղծուել
ի զգաստութիւն, հանա-
պազ արժանաւորապէս հա-
ղորդելով աստ Քրիստոս
մարքրման և կենդանարար
քի ազատութենն. որ ընդ
հեցաւ սիրոյցդ այ և կո-
չեցեալց սուրբ ի կարդս
աճապարին։ Այլ ի միասն
դամ դալստեանն իւրոմ
յորժամ գայցէ փառօք
Տէր, ընդունի զանապատ
բարիսն ի Տայր և յՍուրբ
և ի Տոգին սուրբ։

Յիշեա՛ եւ մարդասիրէ։
Աղեաւ աստ զգրաւականն
հոգևոր ազատութենն լոյ
հանգամանս. և որպէս
զկնեալն և զերևեալն.
երկնայնոցն զՔեռ երթալ
զերկրաւորս արհամարհե
լով։ Այլ մեկնել ի զբաղ
մանց՝ մերձ ի հրեշտա-
կայինն լինիլ. որ գՏան
գամանս իրացն իբրև ըն
հայելեաւ և առւիսւ ասյ
տեսանել լուսոյն առ ընդ
դունելութենէ աստէն։

յաճախել և մարմնոյն գայ
թակղիլ. այլ կալ մնալ ի
լաւագոյնն կարգաւորու
թեանն ի կամս միամիտս
և յիշատակս վերինն որ
դեգրութենէ Տօրն երկնա
ւորի և մարդասիրի։
Աղեաւ աստ զգրաւականն
հոգևոր ազատութենն լոյ
հանգամանս. և որպէս
զկնեալն և զերևեալն.
երկնայնոցն զՔեռ երթալ
զերկրաւորս արհամարհե
լով։ Այլ մեկնել ի զբաղ
մանց՝ մերձ ի հրեշտա-
կայինն լինիլ. որ գՏան
գամանս իրացն իբրև ըն
հայելեաւ և առւիսւ ասյ
տեսանել լուսոյն առ ընդ
դունելութենէ աստէն։

գ

Աբրանեկոյն սրբոյն գրի-
գոր

Ո՛չ ոք կարէ երկուց տե-
ռանց ծառայել. կամ զի
կամ զմի ատեն եւ զայլն
արհամարհէ. ոչ կարէք
Աստուծոյ ծառայել եւ
Մամոնայի:

Ե

Աբրանեկոյն սրբոյն գրի-
գորի Հայոց լուսաւորչին
ասացեալ ճգ:

Ամէն գրիգորի Հայոց լու-
սաւորչի ասացեալ ճգ:

Ա

Աբրանեկոյն սրբոյն գրի-
գորի Հայոց լուսաւորչին
ասացեալ ճգ:

Ամէն գրիգորի Հայոց լու-
սաւորչի ասացեալ ճգ:

Ը

Աբրանեկոյն սրբոյն գրի-
գորի Հայոց լուսաւորչին
ասացեալ ճգ:

Ամէն գրիգորի Հայոց լու-
սաւորչի ասացեալ ճգ:

Ի

Աբրանեկոյն սրբոյն գրի-
գորի Հայոց լուսաւորչին
ասացեալ ճգ:

Ամէն գրիգորի Հայոց լու-
սաւորչի ասացեալ ճգ:

Ա

Աբրանեկոյն սրբոյն գրի-
գորի Հայոց լուսաւորչին
ասացեալ ճգ:

Ամէն գրիգորի Հայոց լու-
սաւորչի ասացեալ ճգ:

Ը

Աբրանեկոյն սրբոյն գրի-
գորի Հայոց լուսաւորչին
ասացեալ ճգ:

Ամէն գրիգորի Հայոց լու-
սաւորչի ասացեալ ճգ:

ԺԵ

Աստուած մեր, որ հայոց լուսաւորչի
ասացեալ։ Ձկա։

ԺԶ

Երանելոյն սրբոյն գրիգորի
գրոի հայոց լուսաւորչի,
Պաղտա որ յայլ խնամս
տեսչութեան առ մար
պիկ։ Ճհգ։

ԺԷ

Աստուած մեր, որ հայոց լուսաւորչի
մարգարէական վիճակաւ
զանդ ստահակաց։ Որ ա
ռաքնորդութի բարի եւ լու
սաւոր վարուց։ Ճխթ։

ԺԸ

Անդէս վանն լաւուք
յիշեսկաց, ի պէտս օգտից.
Աներեւոյթան յերեւե
լիս ցուցանելով, ի գործս
առաքինութե։ Փոխեալ
ի յոյն կենդանի, ի բա
նակս զէարթնոց։ Որ աստ
կատարեցին զՀաճոյն Այ։
ասացեալ։ Ճկա։

ԺԹ

Երանելոյն սրբոյն գրի
գրոի հայոց լուսաւորչի,
Պաղտա որ յայլ խնամս
տեսչութեան առ մար
պիկ։ Ճհգ։

Ի

Երանելոյն սրբոյն գրի
գրոի հայոց լուսաւորչի,
Պաղտա որ յայլ խնամս
տեսչութեան առ մար
պիկ։ Ճհգ։

ԻԱ

Երանելոյն սրբոյն գրի
գրոի հայոց լուսաւորչի
ասացեալ։ Ձքթ։

ԻԲ

Արդարեւ ես զքեզ ընտրեցի
ի ծոցոյ մօրդ քումմէ, եւ
ի փորոյ մօրդ քումմէ
սրբեցի զքեզ։ Երեմ։ Ա։

ԻԳ

Արդարեւ ես զքեզ ընտրեցի
ի ծոցոյ մօրդ քումմէ, եւ
ի փորոյ մօրդ քումմէ
սրբեցի զքեզ։ Երեմ։ Ա։

ԻԴ

Արդարեւ ես զքեզ ընտրեցի
ի ծոցոյ մօրդ քումմէ, եւ
ի փորոյ մօրդ քումմէ
սրբեցի զքեզ։ Երեմ։ Ա։

մարմին՝ ի յայտ բերելով։ Հոգին՝ ներբողեանդ թղթակցութեան, ուխտ՝ կամ թէ ի դէմն իակ շրջուրկն յիշեցեալ խմբի ազգ ոմանս՝ ի բանից գլխոյ այբբենական կարգին։ Տարամբ և այլ ցանկ ըստ ներբողեանցդ՝ դիցուք իսկ՝ ի վճարման աշխի կայ նահան դրուածոյն էր։ Ուղղեալ՝ ըստ իւր բը Այլ ցանկ նը Հոգեվից մունս։ Մխիթ

Անդամանք դիտութիւն և իմաստից։ Մաշ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ր ոմն ի տրոց իմաստուց Որ՝ինչ՝ին նը՝յ պարգեւ ցաւ սուղ ինչ բան։ Մէկ

Իմ

Աւրին սր՝՝ գրի՝՝ երան՝՝, Ա՛ն անփոխոխ ինքնու թիւն էութեան այ։ Մէթ

Իոգ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Խրատաք ձգնութեց և Յոյզք հանդիսից Ցա՛ ռաքինութեան յորդոր մունս։ Մխիթ

Ա՛յս ցանկ նը Հոգեվից Խրատոյ՝ ըստ իւր բը նահան դրուածոյն է։

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Մարմին՝ ի յայտ բերելով՝ ներբողեանդ՝ թղթակց ուիցդ՝ կամ թէ ի դէմն իակ շրջուրկն յիշեցեալ խմբի ազգ ոմանս՝ ի բանից գլխոյ այբբենական կարգին։ Տարամբ և այլ ցանկ ըստ ներբողեանցդ՝ դիցուք իսկ՝ ի վճարման աշխի կայ նահան դրուածոյն է։ Ուղղեալ՝ ըստ իւր բը Այլ ցանկ նը Հոգեվից մունս։ Մխիթ

Իզ

Աւրին երան՝՝ սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ն մարտնչ վարդա պետութ ուսանող։ Ձձղ

Իէ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ն հոգւոց մարդկան բացայայտութի։ Ճհը

Իը

Աւրին երան՝՝ սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ռաջնորդութիւն ա մէնարուեստ խրատուց։

Իթ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Յորդորումն յապաշխա րութի խաւսիւսուե։ բՃղ

Ի

Աւրին երան՝՝ սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ր՝՝ սր՝՝ գր՝՝ հայ՝՝ լու՝՝, Ա՛ն մարտնչ վարդա պետութ ուսանող։ Ձձղ

Իժ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Վոհութիւնք այ երախ տեացն։ Չանդիսիւնք մար տիրոսաց քաջաց և առա քելոցն։ Ճղղ

Իհ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Ընդ դժնդական՝ ի պատ՝ի տուածք մեծարութեան շահաւոր պատրաս տութե։ Ընդ մտերմութեան և ընդ դժնդական՝ ի պատիժս։ Ճղ

Իվ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ն հոգւոց մարդկան բացայայտութի։ Ճհը

Իզ

Աւրին երան՝՝ սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ն մարտնչ վարդա պետութ ուսանող։ Ձձղ

Իէ

Անրանելոյն սր՝՝ գրի՝՝, Ա՛ռաջնորդութիւն ա մէնարուեստ խրատուց։

Թառք ամենայնք Աղերսագուեն և մեղ ածուեն
Տէր և Ողորմ և Դուրայ և Դոգուդին սբայ ։ Ընդեղի և
անհասի · իմոյ այ և զիս արարողի · և տուողի զօրուն
ակարուես , զրել զԴոգեվէից վերդնուես սբոյն Գրի
գորի Հայաստանեայց լուսաւորչի ։ Որ Դոգեշահ
բանիքն իւրով՝ աւետրնական քարոզուք՝ իբրև տը
ղայոց ի քո կալին Համբեաց Նորահաստատ Հայաստա
նեայց ։ Ո՛ գալի օրինակօք՝ զիմանալիսն մեզ ի յայտ
բերելով անուշակ ասացուածովք · զի զնմանն մերձ
ցուսցէ առաջ ։ Նո՛ր որք լուիցեն , պայծառասցին
երեսք Դոգուոց նոյ ոգի զանշէջ ճառագայթս ։ Ո՛ ի
զնման Հրաւիրէ յերկնային Հարսանիսն · մանաւանդ
զմիանձնան · որք ձգնաւորական աշխատուք կեան
ի մարմնի · և որք ունին ասուձան առաջնորդուք ·
և որք գործաւարք են նոցուն · կեալ սբ և անարատ
ի կենցաղս · զի Հասցեն ամքն աւետեացն Հոր ։
Ա՛յ ցանկացօղ երեալ սբ տառիս յոգնեբանեան
տէրս մեր և առաջնորդ տուրբ ուխտիս մերձոյ տէր
Սահակիանոս արհ Եպս , ես գրել զաւ ինձ անպիտան
նիս և եդ ի այլ գրեանսն սբ ուխտիս ։ Որ և քզամ
ինչ յաւել սա յայտուրս իւր ի սբ վանս մերձոյ ։
Ոմոյ միշատակքն օրհնութիւք եղիցին , և աղօթիւք
ձերովք՝ ողորմեացի բաղմագութիւն սր՝ ձեզ և մեզ
և ամ Հաւատացելոց · ամէն ։

Ո՛ յ միշատակարան գծագրողի՝ ի Հին օրինակի
Դոգեվէից Վրքայս · յորմէ զտպեալս գաղափարս
ցաք ։ Ո՛ ապագրեալ եդաք աստ , զի գծագրողն և
ասացօղն՝ միշեսցին յաղօթս ձեր ։ Իսկ զմիշատակ
լոան տպեցմանն՝ ի վերջն դիցուք ։

Յովհաննէս ալ ապրեցաւ Աքիլէայէն, Աստուածը նէ
բոլոր վտանգէն ի տուբէ Ասատուրէն Հայոց ի
ձեռն Գուիգարիոս։

Աստեղաց յոր յիշատակի նորին. զոր Յօնէն ոճագրով հան
քինէ ի լեառն Աթոսա (որ է տեղի ծգնողաց նորին եւ հան
գուսի (Յոգնահատ հոգեբիւրս Աստիճանաւորաց քաւուց
Աստ գոհանալոց։

Եւ ապրեցաւ եւ ժողովոյ Ասատպատելոյ բոլոր
Աստ գոհանալոց։

Յ Ա Ր Ա Ջ Ո Ւ Ն Ք Ի Ն

Օգնեա՛ ըզ Ձոզի Ա՛ք։

դասուց յորդնազան լուսով առ լցեալ զՀանդիսոյս
Հրաշ մեզ
ժո՛ր
դուխք բերկրեալ ցնծա՛ եկեղեցի սուրբ. նորահրաշ և պայծառ երկին։ աճակամ լու
սաւորեալ զարդարեալ։ Կանգնի ի քեզ ծագեալ
խնամալի արեգին զոյարթարար, զլուսինն գիշերոյ
նոյ միխիթարիչ զօրէնսն սատներկին լրմամբ լեցելոյ։
Ընդ զգուսարս խմբից հրաբորբոք և հոգեհրաշ
աստեղաց, ի քոյդ բարձրագոյն կենդանաշարժ ընթացիւք։
Ալ ես նահապետացն անձինք. մարգարէիցն հանդ
դեսք. առաքելոցն դասք. մարտիրոսացն ժողովք.
Հայրապետացն հոյլք. ճգնաւորացն խումբք. և ամ ազ
զաբդեցն լուսահոյլուխք։ Յորում՝ ի քոյդ գերակայ
կայանս, ի վերս նկատեալ բարձրագոյնդ բանակ
նացս, տեսանեմք ի մէջ բազմահոյլ հրեղինակերսին
դասուց յորդնազան լուսով առ լցեալ զՀանդիսոյս
Հրաշ մեզ
ժո՛ր

թանս իւր բանայ, և զմէ
Հրդաբար լցեալ շուտմ
դուն կանդնեալ, զկոր
շինեալ և հանճարով հ
եկեղեցի, իմաստուչն հօր
պատչէաս, յաղբերէն կե
ծաղկին, զքաջ զուարճ
եւ զսաղարթալի տունկին
նաց զյորդառատ վտակին,
զՇմարիա որթոյն քաղցր
հաշակ ողկոյզն, զՎրիդ
րիոս լուսաւորչէն Հայոց
զՏեղինահին Հոգւոց. որոյ
յիշատակաւն զուարճացել
բերկրիմք յուրախութի

Հոգևոր։

Ամադումար բազմուք
հանուր հաւատոյ միկնիք
ազատածին ծնունդք ա
զատամօրն վերնոյն սիոնի,
զատամօրն վերնոյն սիոնի,
սիրատունդ զաւակք մ
քուր ծննդեամբ յարդանդ
հոգևոր, ազինք ազնուա
կանք ընտրեալ յառաջա
հրաւէր կոչմամբ գերա
դոյն անուան ժառնդորդ
օրհնութի նոր երդեցէք
նորոգողին զՀոգ և նորա
հրաշ բարեաց պարգևո
ղին։ Ո՛ի այսօր մայր հո
եկեղեցի, իմաստուչն հօր
շինեալ և հանճարով հ
դուն կանդնեալ, զկոր
Հրդաբար լցեալ շուտմ
բանս իւր բանայ, և զմէ

արեւելեան, զուսերանդ
և զզուարթաբար աստղն
աշխարհալոյս, զՎրիդ
րիոս գերազանց փառօք
փայլեալն յաւէտ քան զ
բնաւս. զորոյ քաղցրա
հայեաց լուսոյն շուրջ
փարիմք յօր յիշատակի

սրբոյն։

Ուրախ լեր դրախտ աճա
ստունկ. բազմախիտ տրն
կովք տեղւոյ ծաղկօք ուռճա
ցեալ. և մրջ
տափիճի ծաղկօք ուռճա
ցեալ. երկիր լուսոյ եւ
վայր փափկութեան. և
դեմական աղբերն բղխիչ
լայնածաւալ ընթացիւք։
Կանգնի՛ ի քեզ ծառն կե
նաց անկեալ բարձօղ ան
մահական պաղպն, և որթն
աշխարհս աճեցեալ քաղց
բեր ուռոյն բազմութիւ
յինքն ցուցեալ զգեղեց
կատես և զվայելուչ ոզ
կոյզն՝ուրախարար բաժա
ևին բաշխիչ։ Օրուա՛ն
ծաղկեալ եւ զմամապայծառ
բուեալ և զհամապայծառ
հայեցեալ սեւամեամբ զե
քոյդ բարեւ բուրաստանի
ևին բաշխիչ։ Օրուա՛ն
կոյզն՝ուրախարար բաժա
կատես և զվայելուչ ոզ
յինքն ցուցեալ զգեղեց
բեր ուռոյն բազմութիւ
աշխարհս աճեցեալ քաղց
մահական պաղպն, և որթն
նաց անկեալ բարձօղ ան
կանգնի՛ ի քեզ ծառն կե
լայնածաւալ ընթացիւք։
դեմական աղբերն բղխիչ
վայր փափկութեան. և
ցեալ. երկիր լուսոյ եւ
տափիճի ծաղկօք ուռճա
կովք տեղւոյ ծաղկօք ուռճա
տունկ. բազմախիտ տրն
Ուրախ լեր դրախտ աճա

սրբոյն։

փարիմք յօր յիշատակի
Հայեաց լուսոյն շուրջ
քաղցրա. զորոյ
բնաւս
փայլեալն յաւէտ քան զ
րիոս պերազանց փառօք
աշխարհալոյս, զՎրիդ
և զզուարթաբար աստղն
արեւելեան, զուսերանդ
հրաշ և զմեծ նահատակն

զարմանալի սքանչելեացդ ցոյցն . զկնդաշադարծ եւ զպարիկեշտութեն տպա՜ ժողովեսցն . զողջախոհութեն ժժողովեսցն . զկնդաշադարծ եւ զպարիկեշտութեն տպա՜ զանդութեան օրինակն . զարատոյցն . զբարութեն ամենայնի . զհշմարիտ ամենապաշտութեն բարեացն գործունեայն . պաշտօնեայն ՝ կատարել սրբապէս եւ զՏ՜ատարիմ շարժանպն դիտօղն . զսիրոյ զյուսոյ յարատեամ եւ անհապէս Տասանն դուեալն ՝ Տա՜ատոյ Տեղինակն . կապէս Տասանն դուեալն ՝ րել յոդիս ձեր զդեղեց ուելի պատկերին . եւ նկատ նալ զիձեզ զսիրելի պատ զսահսկաց սրտից , կենդա՜ դանձուցն ՝ Ա՜ք րեցի՛ք զիրենդ ձարանս մրտաց ձերոց ստանօր բացի՛ք զդան ՝

Լցուցանեն Հայրենի դանձիւքն

մադիմի պէտս իւրեանց Հոգեւոր որդւոց . եւ զբաղ այսօր զարդարին անձինք Որոյ տօնախմբութեամբն տանեայց սբ եկեղեցւոյ :

զվայելուչ պսակն Հայոց ըհոս Հայրն Հա՜ատոյ , եւ թերս Հոգեւոր դանձուց իւրոյ ցուցանէ բարեսէր որդւոցդ : Օ՜ ի տեսանել լով զդեղեցկութի՛ն գան ձուցն անկուզապետի՛ն , անդ եւսիրաք ձեր եղիցին ան բաժանելի : ղու՛ 12 . 34 : Յորում տեսանեմք զհրա դունակ եւ զմաքուր ոսկին զՀա՜ատն ուղղափառուե զընարեալ եւ փորձեալ արծաթին զպայծառ բանս ւորականի . զերեւելի եւ զպատուական ակունսն ըզ սրբափայլ եւ զատաքինի զարդ անձինս սրբոցն . ըզ ծովածին մարգարիտն եւ զամենայն յօրինուածս դեղեցկութե իւրոյ :

Յորում եւ տեսանեմք զի յայսմ ամենունակ գանձա րանի զոսկիախտայլ անձն . զՀա՜ատով պայծառացեալն . զքաւ եւ զգուստ արծաթին . յրստակ բանին զհշմարիտ քրզն . զբազմադունի ակն . զդերագանց առաքինուե շքեղացեալն . զՅ՜ուդիտ զվայելուչ պսակն Հայոց ըհոս Հայրն Հա՜ատոյ , եւ

զարմացուցիչ Հանդիմնան։ զոսոկալի տեսլեանն Թզ տեսչութ վերաբերմամբ, կալուածին։ Ա՛ծ այնմ բարձրութ։ Ո՛ր պատ եցի յանձեռնարկելին կամ յորս պշուցել նայ ծեացի բանիս շարժուա֊ձինք։ Ո՛րով պողով պար զայս քան բազմութեա֊ն կթեցիլ ի զմայլեցուցանել զըր ողկոյզ ուրախարար նիս Թաքուցանել։ Ա՛մ զրնկեր ծաղկիկ՝ ի ծոցս բա֊ղեն ծաղկանց դուն ադեղ հաչէցելոյն յաղագս մըր֊ զհեռուստն։ Ո՛ անտանե֊լի չարչարանացն զհան֊ դէս, եթէ զևտրութեա վի֊ րապին խորհրդակին ժուժ֊ կալութիւնն։ Ա՛ծ այնմ մեծի որ ի՛ք զ֊ դեղեցիկ գովասանութեանցն ար֊ ժանեաց։ Ո՛ յղութիւն տ֊ մեծասքանչ իրագործու֊ թիւն, եթէ զծննդեանն պարզևական շնորհս։

Ո՛ աննդեանն մաքուր սրբ֊ բութիւ, եթէ զուսմանցն շնորհալի մտավարժուն֊ թեանցն ընթացս, եթէ խաչելոյն յաղագս մեր֊ զհետևումն։ Ո՛ երկնանման առ֊քինու֊ թեանցն։ Ո՛ երկնային ա֊ռաքինութեանցն զբաջազօր և զյաւէտ֊ ևանվանելի զօրավարն։ վարիապետ֊ ներդործօնն։ Ո՛ ծաղկանց դուն ադեղ ժողովելոյ անծ֊ նաբոյր

կար բանիս զօրութիւն, և
սուրբ։ Որպէս յաղթի տէ-
լի և զարուեստանման մար-
մանալի գործս։ զսուկա
զար ՕՀադոյն վարս։ զպար
բարի, և ի կէս արկանել։
բարուց քոց յօրինուածո-
Ալ բան քաւէ զընտիր
պատմիչ։
դէմս բերելով զնուագարան-
կայս որպէս զի զօրանդ ի/զօ-
քոյին հոգևոր որդւոցդ
զնդ քաղցրութեամբ բանիւ
յօրինիչ։ Կամիւ քարս
երկնաձեմ ոգւով եղեալ
լոշմիչ։ Անլռնիկ գործոդ
բազանց փառաց, գրով դը-
Վերապոյն գեղոյդ գե
թեն՝ բանիւ քանդակիչ։
բնաւից բարուց ընտրու-
կարիչ։ Ո՛ՀՀադունիդ
ուեալ պատկերի լինիլ նը-
Սրբադունդ անձինդ պատ
ձեռնտուութիւնդ որ՝ ի քէն։
ընկալ զգբանիս պարտս,
լոյ յարդարիչ։ Ո՛ՀՀայ
ութիւն, և՝ ինոյնն յարատևել
կան մասինս շարժմանն ը
դոլոյն պատճառ։ Կանա

ղոյս անպիտանի, բարուք
ծնողացն միջնորդ, ու պըտ
լինելութեն ըստ յուսոյ
Տմարտ։ Ալ երեր յոյժ եղ
նող ղքաղցր պարտուցն
նիւ ձեռնարկեմ փոխարկ
նորդս, դուզնաքեայ բա
րեացն բաշխման բաժ
կանս, և անհամեմատ բա
գան որ՝ի քէն պարտա
Յորս և ես անբաւելի պար
տարար հաւաքեալ։
Ամէն առ հայրդ հանդերձ
և այժմ ծանրաբեռն ան
տեսլեամբ միսիթարելոյ
ու դերեզմանիդ գովելոյ
հանգստեան քո տեղւոյ
աղօթիւք պարապեալ։
ուեալ։ Ձդնաւորական
լիական հսկողութիւն հով
ուածոց նուիրեալ։ ա
ժանայատեսական հայց
դապետէ լուսաւորեալ։
րեացդ բազմաբան վար
ընծայս՝ որում մեծամեծ
և անզուգական իրի նուի
մեզ ընձեռեցիր, զսրպիսի
դանի բարեացն որ՝ի քէն
Ասական բարոյն վերադի
ծող Գրիգորիոս, բազմա

ուսց տեսողական դիտաո-
տուԹի արուեստի և մը
ող, տուր ինձ Հըմ
ող։ Ա Ըրդի Ե Ան
եկեղեցւոյ Ա Ըրդի
աբեյն Վ Ուրիդորի։ Վ Ուլտխ
վարուց նահատակին քրիս-
քինուԹեց և յանմարմնական
այլ յաւերնապայծառ առա-
ծուածինն Մարգարտաց,
ող՝ ի ՆիւԹականաց և՝
մօրս մեր սբ եկեղեցւոյ,
յօրինել պատկ պանծալի
Ա՛ն զի յօժարիմ սիրով՝
ախրժին գեղով աբնէ ելիւ։
զայս պատկեր ցանկալի,
կայարմար յօրինուածովք
աղբերի։ կազմել գեղեց
յատատաբուղխնորհացդ
մաստից բանեղէն գեղոյ՝
ող ներկեա զերանգս ի՞
ոդ ոդ, Ձայր երկնա՞
կան պատկեր մաքրափայլ
գեղեցկացա՞ Թագաւորա
սուկալի ջարբարնան, որով
կուԹեցն զՀանդես և ըզ
այլ զանմարմին նահատա՞
փայլիւնս նիւԹականս,
դեան նորա։ Ա՛ն ի գոյնս
ող ի կենդանի տախտակս սրբ

փափադ Նուճատս ոգւոյս
ցանկուԹիւն։ ՅաղԹիւն
յանյուսուԹի արկանէ,
և փափադն Համարձակա՞
գոյնս գործէ։ Ա՛նյուսու
ԹիւնՆ՝ անկարելի ցուցա
նէ զյօդուածս անդամոց
բարեացդ մասանց՝ ի կիր
արկանել։ և Համարձակու
ԹիւնՆ՝ իմաստից կարօտի
կատարեալ վարժից Հիւա
ուածոց բանից։ Ա՛ն ցան
կամ լինիլ ինձ միտս մա
քուրս և բանս արուեստ
շարժս եւ բազմաբուղխս
ըստ ծիծառանցն Ճարտա
րուեց։ Ձեռն անխոնջ ի՝
դործ, և զբազմուԹի ջուրց
նիւԹ, առ՝ի գրել զՀնոր
Հաշուեք պատկեր զարմա
նայրաշ գործոց սբ լու
սաւորչիդ մերոյ՝ ի Հոգիս
և՝ի միտս բազմուԹեան
Հաւատացելոցս։

Ա՛ն արդ՝ զի կատարեալ
ցանկայ սիրտ իմ մեծա՞
փափաք բազձանօք նկա՞
րել զարփփագեղ պատկեր
ածազարդ Հօրն մերոյ սբ
Ա ուսաւորչին Վ Ուրիդորի
Ա՛ն զի ոչ ինչ ի մարդկանէ
ասէ՝ որպէս զի Հոգիս
Ա՛ն զի ի միտս բազմուԹեան
Հաւատացելոցս։

Եւ դուք պատրաստեցէ՛ք մարմնական վարուց նը-
ժոյգովոյս գիշատակ ան-
սիրտ մեծահանդէս այսմ
Վէրիմարի. եւ գրել ի
խոստովանողին քէ նըպա-
ղուք աւուր գիշատակի
պատասխանել ահից եւ դո-
ղուն նպատ. Կարօղ լինիլ
տուքիւն հանձարոյ ի տէ
դրուն. եւ խնդրել իմաս
զօթս, եւ ականջաց յունին
Ձարժումն ձեռաց յա-
յարտասխս ընդել։
եւ զմարմնոյ տէս մաքրել
լըսատակ հայեցուածովք
սիրով քի նը նահանգին
դեղոյ աչօք ի յոյն վերին
պարտէ մեզ նկատել Տ-
առաջնիայս իրողութիւն,
Ա՛ն արդ՝ զի մեծագոյն է
Ճանալ։
րեալ Տօրս մերոյ զուար-
կան ոմնիս ի քէն զարդա
տաճարանալ. և յուրախա
և յընդունելութիւն քեզ
անխախուտ մնալ ամրուք,
(զոր ես ի հնուքեց մեղաց,
աւազանին և միշտ նորո
սիոնի, (զորս Ծնար սուրբ

Ա՛ն զի հնդերձեալ եմք
շինել տաճար տեղւոյն,
էուն գլխոյ՝ նը եկեցոյ։
մարդկոտաց՝ ի զարդ վայել
սափայլ ականց խաստուն
Հիւսուածս վարուց լու
շարժուք շարայարել զմ
տուր շնորհ այսմ շինուա
ծոյ նորանորոգ որդւոց
Հանձարոյ՝ Տոդիւդ նը ալ,
եղև տաճար ցանկալի,
Ա՛մենիմաստ Ճարտարապե
Տոգեւոյդ նը։ որում նա
տին մերոյ ։ Ա՛նաւանդ
յերուսաղէմ քէնայապե
և այժմ շինիմք մաքրուք
Հատատեալք։ ։ պետ 2։5։
Տոգեւոր՝ ի գլուխ անկեան
նիս շինեալ եմք տաճար
տոք խբրև վէմք կենդա
ի։ և՝ ի բանական քարանց
ղափատ դաւանութիւնք Տո
գեշնորհ եւ ածադութիւ
Տօրն մերոյ նը։ Վերիմ
աւազանին, և սնելոց ուղ
ունիոց աշելոց՝ ի Ջուր նը
էին ։ ։ , այլ՝ ի կենդանի
ի քարանց քանդակելոց,
ն՝ ի փայտից յղկելոց և
շինել տաճար տեղւոյն,
Ա՛ն զի հնդերձեալ եմք
տուր շնորհ այսմ շինուա
ծոյ նորանորոգ որդւոց
Հանձարոյ՝ Տոդիւդ նը ալ,
եղև տաճար ցանկալի,
Ա՛մենիմաստ Ճարտարապե
Տոգեւոյդ նը։ որում նա
տին մերոյ ։ Ա՛նաւանդ
յերուսաղէմ քէնայապե
և այժմ շինիմք մաքրուք
Հատատեալք։ ։ պետ 2։5։
Տոգեւոր՝ ի գլուխ անկեան
նիս շինեալ եմք տաճար
տոք խբրև վէմք կենդա
ի։ և՝ ի բանական քարանց
ղափատ դաւանութիւնք Տո
գեշնորհ եւ ածադութիւ
Տօրն մերոյ նը։ Վերիմ
աւազանին, և սնելոց ուղ
ունիոց աշելոց՝ ի Ջուր նը
էին ։ ։ , այլ՝ ի կենդանի
ի քարանց քանդակելոց,
ն՝ ի փայտից յղկելոց և

ուսեալն բնութեանդ դէմ ի խիստսին եղեալ. ըմ ծաղկի հայցեալ. բազմութեամբն ընծայեալ. ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան

Ա՛ն Տէրնէ ժողովոյս՝ ընծաբնակ լեառնս հան գտեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի և լուսափայլ ճառագայթիւք աղօթից նոր պայծառանայ. և ի հոգւոյ շնորհաց նոր հովանանայ. և զօրութիւն սիրոյ նոր բանա կան ծաղկօք զարդարեալ դեղեցկանայ։ Ո՛ տէրն մեր Յիսուս զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան ուսաւորչին մերոյ Յիսուսի զարդարեալ. և զանազան ծաղկիս առաքինութեան տարածեալ. և վկայասիրի պսակաւ՝ այ նուիրեալ։ Եւ զայսոսիկ ամենայնքեան

լսելիս հոսին։

յոտակադոյնս բղխեն, և դեռօրիւն մեկնութիւք յամենից ընդ ելեալ վարդապետութիւք մաքրապէս ծագեն։ Եւ զի պարտ առաւել ացեալ սրբոցն ի նորումս երկինի շնորհս ածուն՝ հաղորդ լինիլ մաքրութիւնն երկնային վարուցն ի

ժամանակս այս Եւ ես ուրդ՝ ջղրջս այսոր քիկ եղեցին մեզ դէ լուսաւք բանից՝ արժանի զար մացման և յիշատակի։ Ո՛ամանակս այս եւ օրս բերկրալի ժողով։ և Տէ՛ր ողիս հանդատեան սրբոյն դրիդորի։ և Պահքն ամե նադով և ներբողել։ և Իրքն որ ի տեղւոջ և ի ժամանակի դորձի։

Ո՛ամանակս այս՝ Ցորում հաւատքեալ եմք որդւքս սիօնի ի դրունս մեր մերոյ աբ եկղեցւոյ, և ծնունդքս բանի քարոզութիւն սրբոյն Գրիդորի՝ առ Հայրս մեր Յոգևոր։ Որ և Յոգևորս այս գարուն՝ ընդ գարնա նային զուարճութեանցն համեմատի։ Յորում երկ նայինս այս խորան պայծա ռանայ։ և իմանալի արե գակն լոյս քաղցր լուսոյն իւրոյ ծագէ ի սա հաշ

Նաւուրն խօսելոյ։

անկարանալ բան յարժա-
են դէմք. յաղագս որոյ
զուարթացոյց. Ա. յոյգիկ
ռամեալս ի բուսոյ բարեց,
ղեալ՝ զնամրեալս և զթա-
որ շնորհօք Հոգւոյն ցո-
զմեզ։ Յօրն զուարթարար.
ղուին խրտով զուարճացոյցն
ցոյ. որ քաղցրախորժ պտ-
տունկն դրախտին եկեղե-
տանեայց Ցս։ Ցենչալի
բուրմամբն հելոց զհայոտ
ծաղկեալ, և անուշահոտ
ի փշաբեր արմատոյ եղև
անուշահոտ վարդն. որ
սող եղև։ Ալարմորակ և
բուլբէական փառացն տե
սիլն և ցանկալի. որ և սր
բժշկեաց։ Ասկալի տէ՞
թունից վիշապին որ՝ի մեզ
ցաւս և զոչ խայթոմածս
բժշկարար դեղն. որ զոչ
ձանց իջեալ։ Քաղցր և
շող կենդանի մեզ՝ի բար
նապարշ ծանուցեալ եղև.
նուն խնդրով զուարճացոյց
զմեզ։ Յօրն զուարթարար.
ղուին խրտով զուարճացոյց
ցոյ. որ քաղցրախորժ պտ-
տունկն դրախտին եկեղե-
տանեայց Ցս։ Ցենչալի
բուրմամբն հելոց զհայոտ
ծաղկեալ, և անուշահոտ
ի փշաբեր արմատոյ եղև
անուշահոտ վարդն. որ
սող եղև։ Ալարմորակ և
բուլբէական փառացն տե
սիլն և ցանկալի. որ և սր
բժշկեաց։ Ասկալի տէ՞
թունից վիշապին որ՝ի մեզ
ցաւս և զոչ խայթոմածս
բժշկարար դեղն. որ զոչ
ձանց իջեալ։ Քաղցր և
շող կենդանի մեզ՝ի բար

որ ինն Թզեան բարձրու-
սէսի։ Ասուլեալն հատակն.
ըն նամանուէ փառացն մոլ
պիր լուսաւորեալ դիմօք
երևմամբն։ Ընտիրն կեր
առաջնորդեաց լուսափայլ
լոյս՝ի ծուխս կենցաղոյս՝
Լրևեալն աստղն. որ մոլորե
տօթ և՝ի կիզող ժամանակի
ղովանաւորն դրախտին՝ի
զնորհս Հոգւոյն տբէ։
անպտուղքն հնչեաց՝ի մեզ
Հոգւոց. որ յորդահոս վար
և զուարթարար գարունն
ձացոյց զմեզ։ Ալեղեցիկ
բեր բարուճանին. որ ու-
բախարար բշխահն զուար
ղաբերս գործեաց։
դայթուք աղթիկն պատ
ցել մեղօք՝ չերմ ձառա
փարատեաց. և զսառուց
խաբար կռապաշտութեն
Հայոց Ալրիդորիոս. որ լոյ
և պայծառացեալ արեգակն
ներբողել՝ Լրևեալն
ակ Ալեմք ամենագով
ուղեալ։
դիմաց պայծառացեալ. և
ամրուն յարեգակին կոյս

մրեղբևյն Համապատիւ.
թագուհեաց: Ա ստորա՛ և
Խորհրդոյն Քրիստոսի ինչ պա
վերջնոյ պատգա՛մ, ի սո
ուչնոյ և վիջնոյ և ըզ
աթոռ բարձրացեալ եղև:
ընտրեալ՝ ի Հայրապետական
Ա՛ն՝ ի Հոգւոյն Սբ՛ յոյս
ընտրեալ եղև:
յորդւոյ առաքելական
դիական սիրով առաքեալ
մեծարեալ եղև: Ա՛ն ոչ
ի մարգարէական պատի՛
ըստ՛րչին Հայաստանեայց:
Որ զարդարեալ՝ ի Հօրէ՝
Վրիպորի և առաքեալ՝
շնորհ և մարգարէապատի՛
Հայրապետին մերոյ Սբ՛յն
անո՛ւանն: Ոչ ոք ուրախութի՛ յիշեակ՝
արթուն եւ զուարթուն
Խնդութի՛ և սէր ոսկիս:
զովոյս բազմութի՛ն:
Ե՛ւ զինչ պատճառ ժո
ստաց ձերոց:
վեցեք զայն՝ ի բջիջս մր
ժրացեալ իբրև զմեղուս
ածային՝ հաւաքեալ ժողո
Հական փայտին. և դուք

Լսեք Լրբ՝ Որ՝ ի ժամուս
յայսմիկ դոյծի: Օ՛ ի հո
վիւքս բանաւոր հօտին՝ քի՛
ընդ հանդստաւէտս հով
նեաւ մօրս ձեր սբ եկե՛
ղեցւոյ ժողովեալ, հով
րեն զձեզ՝ ի վայրի դալա
րոջ, և՛ ի ջուր հանդիս
տեան կենդանի վարդա
պետուն անուշանեն:
Ա՛ՐշակՔս երկրադործ՝
իբրև եղինս հեզ և հան
դարտ՝ ընդ քաղցր լծովն
քի լծեն զձեզ. և զբանա
կան անդաստանս հոգւոց
և մոգց հերկեն, զբանն
կենաց սերմանելով՝ ի ձեզ:
և յուսով՝ բարեացն պըտ
ղոյ ապատեն ուրախութի՛:
Զկնորսաքս հոգևոր՝ որ
սան զձեզ կարթիւ բանին
ի՛ հոսանուտ կենացս ի յա
խտեռնականն՝ ի տղմատեղ
վարուցս՝ ի յերկնային քա
ղաքավարութի՛ն: Պահ
պանքս դրախտին կենաց՝
ցուցնեն ձեզ զծառկոցան
ածային զվարս ածայնոց
արանց: և բուրեն՝ ի ձեզ
հոտ դիտութեան անմա

զարդ. դիւրաշարժ գրասեղան ի ձեռն Կ. Պոլսոյ տպագրեալ ընդ հովանեաւ ընկերացեալ տեառն Գեղեցկածաղիկ կուսին Կ. Պոլսոյ։

Հաշտարար խնկօքն։

Կ. Պոլիս. բարուկաւոր ծաղկեալ. բուրվառ ոսկեղէն բարի. բուրաստան ծաղկաւէտ։

Կ. Պոլիս անշէնանալի լուսոյն Քահ. անշէնանալի դեղ. արեգինափայլ

Կ. Պոլիս աւրիհնեալ բանաներբողական յարմար բեմադրեալ հօրն մերոյ, եղև։ Ո՛վ ամբ՛իպատիւ զանց պարզեւօք մեծարեալ ազգս հայոց և զամ դերձ այսպէս մի ի երկ միակրօն յանձն իւր ստանալոյ հայրն մեր և զամ բարիս հայոց։ Ո՛վ որպէս մի ի հանդիսից՝ և զվարս ձերբ նուէր յանձն էառ. որով աւուրք բարձրանայ ազգս հանդիսից՝ և զվարս ձերբ նաւոր, զի իւր ամենայն հնար տանջանացն։ Ա՛րդ զի ոչ կատեցար՝ ի բազմա

դանի մարմնոյ։ Յաղթող, զի ողջակիզեալ եղև կրկն ածութեան։ Ա՛մէն, և առաքելոցն զուգահաւ հաստատ. և ածազգեաց հարցն սրբոց համանման։ Ո՛վ հայր կոչեմք զնա. զի ծնաւ զմեզ բանիւն ճշմարտութեան, և սնոյց զմեզ համեմատ դիտութեան առաքելոյն, զի սնոյց զմանուկս իւրոյ, և ածեցոյց ուղղափառ հաւատոյն դաւանութեան։ Ո՛վ արդեամբ զի ուսոյց մեզ զերկնաւոր բարեացն հանդամանս։ Յովհ, զի ժողովեաց ի հօտ ճշմարիտ հոգ ուխն զհաւատացեալս սրբոյ եկեղեցւոյ։ Ո՛չ զերծուածքեցն։ Ո՛չ զի բազմահաստակ քրմի տամբեալ զիմաստս քակտեաց զկուռս սերմն ածպաշտութեան։ Ո՛ստիկոս, զի մարտեաւ ընդ երեսեւի և աներեւոյթ թշնամոյն։ Ո՛վ, զի վէր կայեաց բազում հարցն սուրբ ուսուցանողս միութեան սուրբ Երրորդութեան և ճշմարիտ աստուածութեան։ Ո՛չ զի ոչ ոք ի մարմնաւորացն ի մեզ ի մարդկանէ ելեալ կարաց զայդպիսի ինչ գործել զոր գործեաց հայրն սրբոց հանդերձ։ Ո՛չ զի ոչ ոք ի մարմնաւորացն ի մեզ ի մարդկանէ ելեալ կարաց զայդպիսի ինչ գործել զոր գործեաց հայրն սրբոց հանդերձ։

Վ. Ովսիդոսիոս լուսերանդ
նաւ՝ հանդիստ։

Վ. Ովսիդոսիոս խնամատիւք
վերին, իսկապէս լծեալ
ի ծովածփանս խաղաղ
քաջի այր, երևելի աստղ
երկնաշրջ ընթացիւք
լուսատուս։

Վ. Ովսիդոսիոս զօրուն էին,
զարդարեալ երեմ. զանա
զան ծաղկօք անուշիւք։

Վ. Ովսիդոսիոս էական բա
րութիւն, էապէս պատկեր
էին Աշմարսի ձոխացեալ
ընդհիւն։

Վ. Ովսիդոսիոս ընտիրդ կեր
պիւ, ել արփին սլացեալ
ընդ հանդէս յոդունց
երևեալ։

Վ. Ովսիդոսիոս թաւ՝ախիտ
անդնդոն, թագաւորդեալ
փառօք, թև ածեալ յերթ
լայինն բարձր խորան։

Վ. Ովսիդոսիոս ժրաբոյս ծա
ղիկ, ժիր մշակ երկոց,
ժողովարան յոդունց բա
րուքեանց։

Վ. Ովսիդոսիոս խնամատիւք
վերին, իսկապէս լծեալ
ի ծովածփանս խաղաղ
նաւ՝ հանդիստ։

Վ. Ովսիդոսիոս ճշմարիտ ոչ
վիր, ճառագայթ փառաց,
ձգիչ ի կեանս անմահից։

Վ. Ովսիդոսիոս մշակ
շաւիղ, լրմամբ լիացեալ,
լուսաւորիչ հայաստա
նեայց զարմից։

Վ. Ովսիդոսիոս խոհականին հան
ճար, խորհրդեամբ մաք
րեալ, խորհրդակից վե
րին հանճարոյն։

Վ. Ովսիդոսիոս ծով ծիծաղ
ական, ծօղակ դժրողին,
ծառ բարձրուղէշ և պըտ
ղաբեր։

Վ. Ովսիդոսիոս կուակապիր
բարուց, կերպարան փա
ռաց, կենդանուցն յաւէտ
յարաժամ։

Վ. Ովսիդոսիոս հեղինակ բա
րի, հեղբէր ցանկութե
հանճարով հոգւոյն զո
րացեալ։

Վ. Ովսիդոսիոս ձայն աղդա
րար, ձայնեալ ի բար
ձանց, ձևեալ հասակ ան
ձինդ դովելի։

Վ. Ովսիդոսիոս զամպար ջա
հացեալ, ղեկօք հաւատոյ,
ղեկավարեալ ի ծով կեն
ցաղոյս։

Վ. Ովսիդոսիոս Աշմարիս հո
վիւ, ճառագայթ փառաց,
ձգիչ ի կեանս անմահից։

Վ. Ովսիդոսիոս մշակ
քրնար, դայեակ մանկունե
և դաստիարակ։

Վ. Ովսիդոսիոս երկնաքաղաք
քացի այր, երևելի աստղ
երկնաշրջ ընթացիւք
լուսատուս։

Վ. Ովսիդոսիոս զօրուն էին,
զարդարեալ երեմ, զանա
զան ծաղկօք անուշիւք։

Վ. Ովսիդոսիոս էական բա
րութիւն, էապէս պատկեր
էին Աշմարսի ձոխացեալ
ընդհիւն։

Վ. Ովսիդոսիոս ընտիրդ կեր
պիւ, ել արփին սլացեալ
ընդ հանդէս յոդունց
երևեալ։

Վ. Ովսիդոսիոս թաւ՝ախիտ
անդնդոն, թագաւորդեալ
փառօք, թև ածեալ յերթ
լայինն բարձր խորան։

Վ. Ովսիդոսիոս ժրաբոյս ծա
ղիկ, ժիր մշակ երկոց,
ժողովարան յոդունց բա
րուքեանց։

Նաց · Ջրուին կենդանի և
աղօթիւք · ընդիէ յանցա
ՊատուՀեցեալ։

Վ·Ըիդորիոս ՉերմեռունդՆ
սուք · պարզուօք Հոգւոյն
երկիր · պարարտաբեր բոյս
պարթևք · յարմնագեղ լու
սոյն · յաղթ երկրածնաց ։
Նշխարկ բաղմաջերջար ։
Վ·Ըիդորիոս նուիրել վե
Հին · նորազուարճ փառօք ։
Վ·Ըիդորիոս շողէ կենդ
դանի · շար ոսկեմանեալ ։
կեղեցւոյ։
Վ·Ըիդորիոս ոսկեձեմ աղ
բիւր · ուղեալ գեղեցկա
զարդ · ուղղութեանց ար
Թուն առաջնորդ ։
Վ·Ըիդորիոս ջնաշխարհիկ
պարծանք · յարջարիր յա
ըին · յարշարանօք վշոյ
կիր մարմնոյդ ։
Վ·Ըիդորիոս պաղատարծ
երկիր · պարարտաբեր բոյս
սուք · պարդեօք Հոգւոյն
պատուՀեցեալ։
Վ·Ըիդորիոս ՉերմեռունդՆ
աղօթիւք · ընդիէ յանցա
նաց · Ջրուին կենդանի և
աՃուռնակ ։

Վ·Ըիդորիոս մայր եկեղե
ցւոյ · մաքուր սրբութիւն ·
մօտք սլացեալ ի դասս
սերտբերից ։
Վ·Ըիդորիոս յոգնազան
պրգիք · յարմնագեղ լու
սոյն · յաղթ երկրածնաց ։
Նշխարկ բաղմաջերջար ։
Վ·Ըիդորիոս նուիրել վե
Հին · նորազուարճ փառօք ։
Վ·Ըիդորիոս շողէ կենդ
դանի · շար ոսկեմանեալ ։
կեղեցւոյ։
Վ·Ըիդորիոս ոսկեձեմ աղ
բիւր · ուղեալ գեղեցկա
զարդ · ուղղութեանց ար
Թուն առաջնորդ ։
Վ·Ըիդորիոս ջնաշխարհիկ
պարծանք · յարջարիր յա
ըին · յարշարանօք վշոյ
կիր մարմնոյդ ։
Վ·Ըիդորիոս պաղատարծ
երկիր · պարարտաբեր բոյս
սուք · պարդեօք Հոգւոյն
պատուՀեցեալ։
Վ·Ըիդորիոս ՉերմեռունդՆ
աղօթիւք · ընդիէ յանցա
նաց · Ջրուին կենդանի և
աՃուռնակ ։

տեր լուսընկալ ։
Նաց · փառազարդ լուսոյ
փայլ ճաղիկ փունջ մանու
Վ·Ըիդորիոս փաղփղուն
Հոգւով · Հիւսողի Ճառիս ·
Հիմք բժշկարար ցօղ ։
Վ·Ըիդորիոս Հիւծելոյս
կան բուսոյ ։
ցօղ զրուարթարար բանակ
սոյ · ցնծութիւն աղանդ ։
Վ·Ըիդորիոս ցանկ Հատ
րեննին լուսով ցնծալի ։
Վ·Ըիդորիոս բաբունի բա
րի · բաբունեաց պարծանք
կան վերհիցն ։
տին · տարփալի վերնա
չալի · տէրունեան դրախ
Հաստատեալ։
Վ·Ըիդորիոս տունկ տեն
տով · վիմարդեայ մօտք
մրտրակ · վառեալ Հրե
Վ·Ըիդորիոս վարդ կար
տու երկինս ։
ռօք · սլացեալ յաստեղս
սիլ · սրովբէական փա
Վ·Ըիդորիոս առնական տե
վերինս անմահից ։
ռաս Հոգւոյ զօրաբեալ ի կեանս
լոտիք · ռաս Հ արփիաճեմ
Վ·Ըիդորիոս ռեհան քաղց

մեռ

ստուերական ցեղէն իջեալ, ցըն
ուամբ առ Հայնեալ։ Եւ
կունեաց՝ արշակունի ան
Թադեազարդիցն արշա
բարպետաշնանաք կոչեցեալ,
քայանիստ շահաստանէն,
չական պետացն որ յար
Թեաց անեալ։ Եւ պահ
ի զօրաւոր զարմէն պար
լուսաւորիչ ի քաջաբուն
բղնեբը, Ո՞յսպէս և մերն
տան աշխարհի աղբերացիք
խորոց ի սահմանս Հայոց
ցոյ երկրի և ընդ երախ
եփրատէս՝ ի ծորձորս ծո
իբր զադինաբուղխ գետն
կեալ գայր ընդ նոսին, և
յաստեղաձին Հօրէն ծաղ
օրհնութեաց որդւոցն լուսոյ
դեալ։ Ա՛զ ոչ շնորհ
լուսոյ կողմանն Հի ծա
մանեալ։ Այս Հոգւոց՝ ի Հիւսիսական աղբան ժա
խոստումն արեւելեան, և
ի կենսատուին, երկնաշունչ
ի վեցերորդ որդիեն որ
վայլման ոսկի միացեալ։
նածին որդւոյն՝ ի զարդ
ծաղկեալ։ Ընդ աւազա

Վրիդուրիոս քՀնայ ան
բիծ։ քարոզ Հշմարիտ։
քնաւր աճախօս և քաղցրա
նուագ։

Վրիդուրիոս բազմերաշ
նեան վկայն։ յերևելի
արարածոցս զերաշխար
հիկն։ վերնոյն եՀմի զա
Հառականն։ անմարմնոցն
դասուց ազգայինն մաք
րութիւնք։

Արդ՝ եթէ ախորժե
լի Թուեացի ումեք
ըստ ներբողական գովես
տի դլխոցն՝ յազգէ և՛ի
գաՀառէ պատմաբանել,
ապա ուստի արժան է իմիք
զսուստ անտի պարտիմք
ցուցանել։

Այաբահամէ՛ մեծէ՛ և
յայ սիրելւոյ սո՛ս սկզբ
նաւորեալ։ և նահապետ
հնոյն՝ նահապետ նորոյս
նուիրեալ։ Յարդարոցն
Հօրէ՝ արդարութիւն ծնօղ
ծանուցեալ։ Ընտրեալ
Հնչմանն մտաց՝ մաքրամիտ
խոստիւք վայելեալ։ և
ևաւետեալ հաւատոյ
արարածոցս դերաշխար
Հիկն։ վերնոյն եՀմի զա
Հառականն։ անմարմնոցն
դասուց ազգայինն մաք
րութիւնք։

Վրիդուրիոս բազմերաշ
նեան վկայն։ յերևելի
արարածոցս զերաշխար
Հիկն։ վերնոյն եՀմի զա
Հառականն։ անմարմնոցն
դասուց ազգայինն մաք
րութիւնք։

Վրիդուրիոս քՀնայ ան
բիծ։ քարոզ Հշմարիտ։
քնաւր աճախօս և քաղցրա
նուագ։

թութեանէ հիւթոյ՝ զերծ
ներեան վարեն. յորմէ ըս
յարմաոս թթուաբերնոտ
եակի ծառոց ոչ ասի,
փոխարինել փայտ ի պէ
քաղցրութիւն համեցեալ,
համ տունկս նմանեցուցի
զթթուաբերս և զդառնա
մոյ անկազդուրութեանն
գործ միջակացն՝ որք լինա
խորոց։ Ո՞ ի ոչ յերկրա
վարի՛ ի գործ սէգ չէրևացո
մասնական հանգարտ
։Այլ երբեմն և ըստ ար
ծուն աշխարհի։
և իմացումն մտաց՝ ստեղ
կամին գործ կատարեալ
և զօրութիւնն անբաւ,
Ոյոյ իմաստութիւն անչափ,
պատաբերեալ կախէ։
դանի ի պէտս պտղատո
շնչական սրինգոյ՝ խոյ կոչ
շարժեալ հնարդիւ։ Յան
և զամբութիւն ի ծնունդս
ծերութիւն՝ ի մանկութիւն
րահամու յարուցանէ. ըստ
ալ ի քարանց որդիս ա
ստեղծողն և փոխադրողն
արուեստաւորն, հրաշեղէն
ծուէ մեզ ցօղ անձրեւել
և լուսաճնուածդ ծագումն
փայլեալ։ Ա յանակայ հօ
րն իբր ի փշաբեր թփոյ՝
հրաներկ թերթս վարդից
նալից խայթոցատորաց՝ մեզ
թիւրակէ բժիշկ երևեալ։
ա՛ խինջիւնից զազրատե
սից՝ երկիւղարանդ որակ ծի
բանս ի զարդ կայսերա
կան հանդերձից տուեալ։
ա տիրապան հարանց դա
ղաց՝ կենդանարար սկ
գուց պարգևեալ։ Ո՞րմա
չէնի քաղ րաբեր՝ արդա
րուե պաղումբ ի փշաբեր
անդր վարսագեղ ծուել
ժանատհոտ ո՛իդատնա
ձաշակ ծովէ՝ մարդարտով
յօրինուած ի պէտս ա
բայն թագից ընծայեալ։
Յապառաժուտ վիմաց ք
րանց կարծրուեց՝ տըպա
զնոյ հրաժայլ գունով
գեղեցիկ գոտեալ։
ծեցե՛ւ։ ալ յաւիտենից
նրպիսի եղանակ՝ գոր
ա այսոքիւ զնարդ կամ

ՀՈՉ, յետ սրընկատուրծին
ծեղն՝ առաք ցուրեննոյն քար
պահապան, և դիւրաշարժ
այս քաղցրասնակ պատ-
ղամն՝ վշաւեցն այն տունի
կոչեալ։

Ա յդ՝ զհայաստանեայց ազգս
դիւրաբուժ ցաւոյն խաչասրան
սեղանն և՝ ի զուարճութ-
եան պատրաստական
ուր խրախճանութեն առա-
ջոր հրաւիրակ երկնա-
հօրն՝ հրաւիրեալ ընթերցարք և յիմաստութեն
լուսոյն։ Ա փրկչեն և քա-
լուսոյն՝ Ա փրկչեն և քա-
ւարեալն՝ լուսաւորել
իմաստութեն և դիտութեն
թեն և զանդիտութեն խա
սրանել։ Ո՞ անդամոյ
և առաքինական վարուց
աշխարհ՝ դիտուք բանիւ
Որպէս զի լուսաւորեցի
ծի տանս Ա՞ր յօրինեալ։
Ճրագ լուսոյ արդարութ-
ըեալ։ Ա՞ծ-ավատ լուսոյն
մանեն՝ առաքելական
զօրացեալ։ Ա՞ռաքելական
մանն ազգի՝ Ա՞ր փրկիչ
կատուցեալ։ Ա՞շխարհ
թական աթոռոյ ժառանգ
Ա՞ստուածային ազգ ա-
խորհրդեալ։

Ա՞յդ՝ շնորհեցն այն տուն
ծառայ ի քաղցրութ-
եան և կորնչէ դառնութեն
որակ և թթուհասան ձա
շակ՝ ի քաղցր և անոյշ
դառնութեն՝ ի քաղցրութ-
եան փոխէ։ Ա՞ և հա
մեղաշնչեալ ի քաղցրութ-
եան ժամանեալ։

Ա՞յն՝ ուրդ՝ եթէ այսոքիկ
ընաւորապէս գործեցեալ
լինին, ապա զիարդ չար
մանալի իմն հրաշս ազան
էլեալց նորագործեացն
ոլիտոյն Ա՞ստուածոյ ձայնք
ուտոց միշտ ասին՝ ի տունդ
ծոյ ի դառնարմատ և
ուրեալ այս երկնահաս
ունդոյ՝ ի դառնութենէ
ի թթուաբեր ծառոյ ծը
նողն։ Ա՞ և հետաստ դա-
ղիտատորութ երկին
ցոյց և կանուխ ժամանա
կաց զիտատորութ երկին
իւրումն ժամու պահելով։
Ա՞յ սեղն յաստուածական
այսմ անկոյ աձեցուցն։
Ա՞յ շնորհս գերբնականի՝
մերոյ աշխարհի և ազգի
լուսաւորչին՝ մերձ առ դիտ
Հանդատեն Հանդիսացու
ցեալ։ Ո՞րոմ մահաբեր
տունին դառնահամ՝ յան
մահու՞ պտղոյ քաղցրա
լինին, ապա զիարդ չար
բնաւորապէս գործեցեալ
ախորժելի։

Ա՛րդ, զայսպիսի ծնունդ
փախուցեալ։
Զի սրոյն ի յԵդիպտոս
թեթև ամպոք ի ներսիս
ծեալ։ Որպէս և տուն յն
ապանման զարմիցն վեր
ա՛յ բարձեալ ի սրախտակող
դրախտի, ի յամպ խնամոցն
զաք ։ Յօդն եկեղեցւոյ
կապատուիցուց Հասու
դասեկացն, ի կեսարիա
՚ի վերուստ՝ առեալ նորին
ա՛ր ակնարկութեամբն
արդիւնք ամբարեալ։
զաղթելոյ, յերջանաբանս
Չացն Հասատատուե սրտի
բախարդ ոչխոյզ նոմիրել։
և յեկեղեցւոյ հնձանս ու
խնամոցն ա՛յ ծածկեալ.
մերն լուսաւորիչ ի ծոց
ջնջեալ։ և ա՛նցեալ միայն
զարմիւք և ազգօք ի սրոյ
յարդ՝ ի հողմոյ հոսի ։
հատանի։ և փոշեսեռակն
դար դատաստանին կարեալ
բաւ բանին՝ հոսչաւ ար
՚ի հունձ հասելոյ, տապա՝
կիթելոյ, և ցորենոյն հատի

սքանչելի՝ զիարդ լսատ մար
մեռ ազգաբանութե պատ
մեք ։ որ ի վեր քան լե
գնութ մարմոյ երևեալ
եղև յարմարութի կար՝
գացն։ Ա՞հիարհական վա
րուց վեհագոյնն։ Ո՞ա՞
աւի դերադրուաա գոմա
թիւնն։ Ա՞ղշակունեացն
թիւրց պարծանաց թագն։
Ա՞ռաքելոյն Թադէոսի
պարգևական զա՛ակն։
Աենդանի նշխարաց նորին
օրհնութե շառաւիղն ։
Ա՛ի ձգակեալ աշխարհի նոր
ընտրեալ հոգաբարձուն ։
Ա՞րևելեան ծնունդն և
աշխարհախոյզ ծագումն։
Ա՛նեալ սրբութ յաշխարհն
դամրաց, և վարժել երիս
տոնէական հա՛ատոյն ի՞
մասուութ, և յարերուստ
հատեալ ա՛ծպաշտութեն
հանձարահիրութեամբ։
Որոյ կեանք վարուցն կէն
դանի ես հոգևոր օրինք
տուել ՝ ին։ Ա՛ էդրշմեալ
քարեղէն պնակիսան մոլ
դիր ի տախտակի երբ
սեմ, և ո՛չ գրատորական

Ներում զընթացս։ Այո՛ կոչմանէ՝ ի սայլն կոչս առ արեգականն՝ ի միջօրեայն երեւել հասանէ. եւ դարձեալ զանգ՝ մամբ լուսոյ նիւթ արեգականն՝ յարեւմտից յայ՝ ձառագայթիւք իւրովք լնոյր։ Ակն որով լցեալն հնգից առաքելական խրատուն։ պարտական զտանիլ լսոյ ձեռնադրելոցդ այս, ոչ ուսեալ օրինակ արդարա՝ դարութեանն զործոյ։ Երբ ի օրինակ արդարութիւն փութայր լինիլ հայր ամենայնի, այնուհետեւ զառաքեալսն, այնուհետեւ զմարգարէսն

ծածկութիւն։

Ինչ ընդ դրան՝ զոր ամենայն
բամբասողաց չկարացին վառել
այլոյ փչմամբն վառեալ
լերին կացեալ. և իւր ձայն
նուագ ի վէմ Հաւատոյն
Յաղագս որոց իւր կար
թաձիղ քաղաքի կենդա-
յայծային Հօսն խառնեցաւ
յամառ գաւթիկ, (զնոսին
ղեհարձք են իմ որ իւր են
ցուցեալն երթիկ) զոր
և զայծաբարձառ ձայնիւր
դլուխն մեր կապեցին
և Հատեալ յօդեալ
զաստուածն անդամն
Հոմիլեան Հակօղ և արիական։
և չիմարիտ Հովիւին քո
ըիմ ծառայն տէրտէրն
Ցն նմանեալ Հաւատոյ
մեղաց մեր բժշկեցին
մեծն սրբոյ զնոցուածո
և քարքարանօք խուռոյ մար
ըից զմեզ ազատեցուսցին
վէմ մեր։ զի ի քարեաքար կրե
կրեցաք քանմանի գիտով
թիւս քարքարանացն զոր
Լեր Թուրէ զնորհրդական
ոսկւոյ մաքրութիւն։
Ձանաց այս լուսափայլ

մաքրեցաք ի բոլոր փոխ
ղանաց աբգն. որով զտեալ
ձիշդ և զտեալ քաջ
Յաղագս հրկիզման
ղեցի Հայաստանեայցն։
վէմ մարգոյն քո ոչ եկաց
ոսկի մարգոյն իւրում կրեցիր
սուրբ քարքարանացն սուն,
քայական առնիւր զպատկա
նա կարկատամբ չերմին
դոր ընձեռեալ յանձնեցաք
նոյ և արեամբ ստացեալ։
ժառանգեցիր. քարքարա
կեալ ցՀ և ազգ լոզ Հօրն
մոռացիր ծառայելոյն։
պարսոն վճարեցիր միշ
իւրոյ Հօրն դատանաց լոզ
ի վերնադուբ խաչելոյդ
արքայն Հայոց տրդատ,
Յաղագս որոց դայ առաջ
մատուցա աշեցուսցի։
և զլուսոյ և զսուրբ ընկերան
թանձրութիւն քայքայեցին,
լեցին, և վհատարամած
զանապատութիւն զատն Հա
դիմեալ. զի արեգականաց
Հիւսիսաբնակ աշխարհին
ով ոչ յաղթող յիշեսցի

հակեա՛ ի վայր՝ և ընդդէմ
ա՛ւազաբար ծանրանայ
ըոց։ Լսէր դո՛վ արդար,
զաչա՛ պնդու՛մ սրտից չէ
պոց երկնից լինել՝ ո՛չ կակ
պաս եբրայեցոց կրճտէին
և արկանել առաստան ի
ուշիւս աղէ իւղ ողան
և տալ գեղոցս կրճտիլն
ծառ եբրան։ և կախել շա
յեսս։ և արկանել գայլ
տրամայեր կապել զձեռն
սաստիկ լծեալ բարկու
նէ։ Ա՛յ զի Թագաւորն
տանջանօն պատմեցին բա
բարեացն մեզ ամբարող
կերս ջարբարանացն և զգ
զիջացա՛ն զանց արարից
մայն զնորհրդականն
ո՛ր համառօտ բանիւ
պատասխանիս լի՛ իմաստու
դութի և առաքինաբար
յարքայի՛, և արիական պըղ
լի՛ բարկութի՛ բերել
և սպառնալիս սաստիկ և
և ասէ՝ Ո՞հ գոռոզաբար
ծեալ լինէր անպարտելին
աստեղս։ Ո՞րդոց եւ փորձ
բանից արարեալ արքայն՝
ահարկու և զարհուրելի
դիմօք։ Ա՛հա գոռոզաբար
ծեալ լինէր անպարտելին
աստեղս։ Ո՞րդոց եւ փորձ
բանից արարեալ արքայն՝
ահարկու և զարհուրելի
դիմօք։ Ա՛հա գոռոզաբար
և սպառնալիս սաստիկ և
լի՛ բարկութի՛ բերել
յարքայի՛, և արիական պըղ
դութի և առաքինաբար
պատասխանիս լի՛ իմաստու
թի՛ և հանճարով՝ ի՛ նըչ
ո՛ր համառօտ բանիւ
զիջացա՛ն զանց արարից
եւ միայն զնորհրդական
կերս ջարբարանացն և զգ
բարեացն մեզ ամբարող
տանջանօն պատմեցին բա
նէ։ Ա՛յ զի Թագաւորն
սաստիկ լծեալ բարկու
հրամայեր կապել զձեռն
յեսս։ և արկանել գայլ
ուշիւս աղէ իւղ ողան
և տալ գեղոցս կրճտիլն
և արկանել առաստան ի
կապս գեղարանոց կրճտէին

Լսէ՛ արդ՝ զմտաւ ածեալ
զանիրաւն առեալ և զան
իմաստն առեալականաց ըղ
դորձն անուղղայ՝ զարհու
րեալ դողամ։ և ո՛չ առանց
արտասուաց բերեմ զե
ղեալսն ողբոց արժանի։
վարքայ մեծ ողո՛ր՝ զիարդ
որ բազմութե զօրաց և աշ
խարհաց և ազգաց տիրես,
այդեամ անխմաստաբար
և անզգայութե վարիս։
այլ և ո՛չ զոք յիշեհանաց
եւ յաթոռակցաց ունիս
զգաստացուցիչ։ և ընդդէմ
այդքան կարծրացեալ սըր
տիւ նմանիս քարանց։
ի՛ ի՛ քաղցր ցօղոյ վար
դապետութեն բանի՛ ի բար
բաոս բերանոյն իբր յամ
պոց երկնից իջեալ՝ ո՛չ կակ
ղացա՛ պնդու՛մ սրտից չէ
լոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
հակեա՛ ի վայր՝ և ընդդէմ
ա՛ւազաբար ծանրանայ
ըոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
զանիրաւն առեալ և զան
իմաստն առեալականաց ըղ
դորձն անուղղայ՝ զարհու
րեալ դողամ։ և ո՛չ առանց
արտասուաց բերեմ զե
ղեալսն ողբոց արժանի։
վարքայ մեծ ողո՛ր՝ զիարդ
որ բազմութե զօրաց և աշ
խարհաց և ազգաց տիրես,
այդեամ անխմաստաբար
և անզգայութե վարիս։
այլ և ո՛չ զոք յիշեհանաց
եւ յաթոռակցաց ունիս
զգաստացուցիչ։ և ընդդէմ
այդքան կարծրացեալ սըր
տիւ նմանիս քարանց։
ի՛ ի՛ քաղցր ցօղոյ վար
դապետութեն բանի՛ ի բար
բաոս բերանոյն իբր յամ
պոց երկնից իջեալ՝ ո՛չ կակ
ղացա՛ պնդու՛մ սրտից չէ
լոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
հակեա՛ ի վայր՝ և ընդդէմ
ա՛ւազաբար ծանրանայ
ըոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
զանիրաւն առեալ և զան
իմաստն առեալականաց ըղ
դորձն անուղղայ՝ զարհու
րեալ դողամ։ և ո՛չ առանց
արտասուաց բերեմ զե
ղեալսն ողբոց արժանի։
վարքայ մեծ ողո՛ր՝ զիարդ
որ բազմութե զօրաց և աշ
խարհաց և ազգաց տիրես,
այդեամ անխմաստաբար
և անզգայութե վարիս։
այլ և ո՛չ զոք յիշեհանաց
եւ յաթոռակցաց ունիս
զգաստացուցիչ։ և ընդդէմ
այդքան կարծրացեալ սըր
տիւ նմանիս քարանց։
ի՛ ի՛ քաղցր ցօղոյ վար
դապետութեն բանի՛ ի բար
բաոս բերանոյն իբր յամ
պոց երկնից իջեալ՝ ո՛չ կակ
ղացա՛ պնդու՛մ սրտից չէ
լոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
հակեա՛ ի վայր՝ և ընդդէմ
ա՛ւազաբար ծանրանայ
ըոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
զանիրաւն առեալ և զան
իմաստն առեալականաց ըղ
դորձն անուղղայ՝ զարհու
րեալ դողամ։ և ո՛չ առանց
արտասուաց բերեմ զե
ղեալսն ողբոց արժանի։
վարքայ մեծ ողո՛ր՝ զիարդ
որ բազմութե զօրաց և աշ
խարհաց և ազգաց տիրես,
այդեամ անխմաստաբար
և անզգայութե վարիս։
այլ և ո՛չ զոք յիշեհանաց
եւ յաթոռակցաց ունիս
զգաստացուցիչ։ և ընդդէմ
այդքան կարծրացեալ սըր
տիւ նմանիս քարանց։
ի՛ ի՛ քաղցր ցօղոյ վար
դապետութեն բանի՛ ի բար
բաոս բերանոյն իբր յամ
պոց երկնից իջեալ՝ ո՛չ կակ
ղացա՛ պնդու՛մ սրտից չէ
լոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
հակեա՛ ի վայր՝ և ընդդէմ
ա՛ւազաբար ծանրանայ
ըոց։ Լսէր դո՛վ արքայ
զանիրաւն առեալ և զան
իմաստն առեալականաց ըղ
դորձն անուղղայ՝ զարհու
րեալ դողամ։ և ո՛չ առանց
արտասուաց բերեմ զե
ղեալսն ողբոց արժանի։
վարքայ մեծ ողո՛ր՝ զիարդ
որ բազմութե զօրաց և աշ
խարհաց և ազգաց տիրես,
այդեամ անխմաստաբար
և անզգայութե վարիս։
այլ և ո՛չ զոք յիշեհանաց
եւ յաթոռակցաց ունիս
զգաստացուցիչ։ և ընդդէմ
այդքան կարծրացեալ սըր
տիւ նմանիս քարանց։

ղայտը։ Այլ լուսով պատ-
րաստ եղիր, որ ելանես
առաւօտուն ի լեռն Սինա-
յի, եւ կայցես առ իս ի
գագաթանն լերինն։ Եւ
ոչ ոք ելցէ ընդ քեզ, եւ
ոչ երեւեսցի ամենեւին
ամենայն լերինն, եւ ոչ
ոչխարք եւ արջառք ար-
ածեսցին առ լերինն
յայնմիկ։ Եւ կտրեաց
երկուս տախտակս
քարեայս իբրեւ զառա-
ջինսն, եւ յարուցեալ
Մովսէս առաւօտուն
ելանէր ի լեռն Սինա-
յ, որպէս պատուիրեաց
նմա Տէր, եւ առ ի ձեռն
իւրում զերկուս տախ-
տակսն քարեայսն։ Եւ
իջանէ Տէր ի ամպոյն,
եւ կայր նա ընդ նմա
անդ, եւ կոչեաց զանուն
Տեառն Աստուծոյ։ Եւ
անցանէր Տէր առաջի
նորա, եւ կոչէր Տէր
Աստուած, ողորմած եւ
ողորմելի, երկայնմտու-
թեամբ եւ շատ ողոր-
մութեամբ եւ ճշմարտու-
թեամբ, եւ պահէ ողոր-
մութիւն հազարաց, եւ
թողու զանօրէնութիւն
եւ զմեղս եւ զանաւրէնու-
թիւնս, եւ մաքրէ ոչ
մաքրէ, այցելու հարանց
զանօրէնութիւնս որդ-
ւոց եւ որդւոց որդւոց
մինչեւ ի երրորդ եւ ի
չորրորդ ազգ։ Եւ շտա-
պեաց Մովսէս եւ խոնար-
հեցաւ ի վերայ երկրի
եւ երկիր պագ։ Եւ ասէ
Մովսէս. Եթէ գտի շնոր-
հս առաջի քո, Տէր, եր-
թիցէ Տէր ընդ մեզ, զի
ժողովուրդ կարծրա-
վիզ է, եւ թող զանօրէ-
նութիւնս մեր եւ զմե-
ղս մեր, եւ ժառանգ մեզ
լիցի։ Եւ ասէ Տէր. Ես
դնեմ ուխտ առաջի ամե-
նայն ժողովրդեան քո-
յոյ, եւ արասցեն զհրաշ-
քս զոր ոչ եղեն յամե-
նայն երկրի եւ յամե-
նայն ազգս, եւ տեսցէ
ամենայն ազգ զգործ
Տեառն, զի սքանչելի է
զոր ես առնեմ ընդ քեզ։
Պահեա զոր պատուի-
րեմ քեզ այսօր։ Ահա
ես հանեմ առաջի քո
զամորհացին եւ զքանա-
անացին եւ զփերեզացին
եւ զեւեցին եւ զիեբուսա-
ցին։ Զգո ինքեան, մի
երբէք դնիցես ուխտ
բնակչաց երկրին, յոր
դու երթիցես ի նա, մի
երբէք լիցի ի գայթա-
կղութիւն քեզ։ Զսեղա-
նս նոցա քակտեսջիք,
եւ զկուռս նոցա խորտ-
նեսջիք, եւ զանտառս
նոցա կտրեսջիք։ Մի
երկիր պագանիցես աստ-
ուծոց օտարաց, զի Տէր
անուն նորա նախանձո-
տու է, Աստուած նախ-
անձոտ է նա։ Մի երբէք
դնիցես ուխտ բնակչաց
երկրին, զի պոռնկա-
նայցեն զկուռս իւրեանց
եւ կոչեսցեն զկուռս իւ-
րեանց, եւ կոչեսցէ զքեզ
եւ կերիցես ի զոհից
նոցա։ Եւ առցես ի դուս-
տերանց նոցա կանանց
քոց, եւ պոռնկասցեն
դստերք նոցա զկուռս
իւրեանց, եւ դստերս քո-
յոյ պոռնկացուցանիցեն
զկուռս իւրեանց։ Եւ
զձուլեալ աստուածս մի
արասցես քեզ։ Զտօնն
բաղարջից պահեսցես։
Եւ զեւթն աւուրս կերիցես
բաղարջս, որպէս պատ-
ուիրեցի քեզ, ի ժամ
նորոգութեան ամսոյն
Աբիւ, զի ի նորոգու-
թեան ամսոյն Աբիւ ել-
եր յԵգիպտոսէ։ Եւ ամե-
նայն արու բանայ մայ-
րոյ, եւ ամենայն ան-
ասնոյ քոյ, որ արու-
ծնանի, ի մատակ եւ ի
ոչխար։ Զառաջնեկ էշ
գառամբ փրկեսցես, եթէ
ոչ փրկեսցես, սպան-
ցես զնա։ Զամենայն
անդրանիկ որդիս քո
փրկեսցես, եւ մի երե-
ւեսցի առաջի իմ ոք
դատարկ։ Զաւուրս վե-
ցս գործեսցես գործս,
եւ յաւուրն եւթներորդի
դադարեսցես, ի հերկի
եւ ի հունձս դադարե-
սցես։ Եւ տօնս շաբաթ-
ոց արասցես քեզ, տօն
հնձոյ նորոյ պտղոյ ցո-
րենոյ, եւ տօն ժողովոյ
ի դարձ ամի։ Երիս ան-
գամ յամի երեւեսցի ա-
մենայն արու առաջի
Տեառն Աստուծոյ քո-
յոյ։ Ես հանից զազգս
առաջի քո, եւ ընդարձա-
կեցից զսահմանս քո,
եւ ոչ ոք ցանկասցի զեր-
կիր քո, յորժամ երթիցես
երեւեսցիս առաջի Տեառն
Աստուծոյ քոյ երիս ան-
գամ յամի։ Մի մատու-
ցանիցես ի վերայ խմո-
րոյ զարիւն զոհի իմոյ,
եւ մի մնասցէ մինչեւ
առաւօտ զոհ տօնի զա-
տկին։ Զանդրանիկս որ-
դւոց քոց մատուսցես
ինձ։ Նոյնպէս արասցես
եզանց քոց եւ ոչխարաց
քոց։ Եւ եւթն աւուրս
կացցէ մայր նորա ընդ
նմա, եւ յաւուր ութե-
րորդի մատուսցես ինձ։
Եւ սուրբ եղիցին ձեզ։
Եւ զամենայն գործ ծա-
ռայութեան մի արասցես
ի նոսա։ Զտօնն շաբաթ-
ոց պահեսցես, զի ան-
դադար է։ Զտօնն հնձոյ
նորոյ պտղոյ ցորենոյ,
եւ զտօնն ժողովոյ ի դարձ
ամի։ Երիս անգամ յա-
մի երեւեսցի ամենայն
արու առաջի Տեառն
Աստուծոյ քոյ։ Մի մատ-
ուցանիցես ի վերայ խմո-
րոյ զարիւն զոհի իմոյ,
եւ մի մնասցէ զոհ տօնի
զատկին մինչեւ առաւօտ։
Զանդրանիկս որդւոց քոց
մատուսցես ինձ։ Նոյն-
պէս արասցես եզանց քոց
եւ ոչխարաց քոց։ Եւ
եւթն աւուրս կացցէ մայր
նորա ընդ նմա, եւ յաւուր
ութերորդի մատուսցես
ինձ։ Եւ սուրբ եղիցին
ձեզ։ Եւ զամենայն գործ
ծառայութեան մի արաս-
ցես ի նոսա։ Զտօնն շա-
բաթոց պահեսցես, զի
անդ

բարեաց բերօղ ձեզ ա՛ղ
բիւրաբար՝ այդ՛ իւ բազմ
ինար չարչարանօք տանջիք
անխնայաբար։ Ա՛յլ դուք
ո՛չ պիտէք վինչ դործէք
ոյլ և ո՛չ խուժանն հրեից
զնծն բան և զնր յ՛ քր
հանել՝ ի խաչ ձեպողաց։
Ա՛յլ ոյլ նրն որդիաբար առ
հայրն աղաչէր, հայր՛ թո՛ղ
սոցա զի ո՛չ դիտեն վինչ
դործեն։ ղու։ 23։ 34։
Ա՛յլ սո՛ւ հայրաբար դթով
խվէր մեղուցեալ որդուցն
աղերսեր։ և փոխանակ չա
րեացն՝ զերկնաւոր բրիան
հայցեր ։ Ա՛նդ կապանեցա
ձեռինն բարեդործակ՝
խնդրեր պաղատեալ զի
արձակեսցին կապեալ և
կարկամեալ ձեռք հայա
տանեցեալ ազգի։ Ա զմօղք
և ողոց և զոհարերք դիւցա
կուց և խնկամատոյց անշունչ
պատկերաց՝ ուսցին առ ած
վերամբառնալ։
Ա՛նդ անսա՛նդս ընկա
լա՛ւ ած մարդկան բերան նր,
զի հաք մեք անասնացեալ
բարուք և անկիմաստ մտօք
ձեզ ազատարար՝ և անթիւ
բարերարի՛ ո՛ր յայդ չարեաց
բերբօրէ։ ղու։ 12։ 49։
Ա՛լդ՝ ո՛ր յայդ չարեաց

մէջ խոտ

Ո՛վ նախ յեռս Տամաշ-
ծածարեալ պատուին։
Հոչակելի անուամբ յՕրի
զբանաձան պատճառուց
Խաղամ լերինք բոսո-
զեան։

Ո՛վ ի սոյն գարձուցից
սէր մարմնոյն։ Վասն որոյ
Հանգստեան գերեզմանիկ
ձգնութեան սբյն։ և դիր
յաղագս սրբուհե լերինն է։
Ո՞յր մերս դիտաւորուի
պատմութիւնս և ներբո
զական ճառան գեղեցիկ
պէս յիշատակեալ են։
Ընդ ի սուրբ Հարցն
պատուի լինի ճառիս։ Մանա
ւանդ զի ի սուրբ Հարցն
զամենայնն յիշել՝ երկա
տւիթ բարեաց։ Այլ
Հրդեհորք են։ և մեզ փոյթ
կախանք և ազատարարք
Հոգեաց մերոց։ Ո՞վ
չարչարանացն նոր խոր
Հուրդ՝ այսպէս ամ կիրք
կեսցէ։ Յոհ ե. 13։

Ա՛յր արդ՝ այսպէս ամ կիրք
Հաշակս անուշիկ փոխար
և զնեխուի դործոցն՝ ի
Համեմելոց։ զի զանհամուի
դուբե և ճշմարտութեան
տանեայց՝ աղիւն ըստու
Հանդստեան գերեզմանիկ
ձգնութեան սբյն։ և դիր
յաղագս սրբուհե լերինն է։
Ո՞յր մերս դիտաւորուի
պատմութիւնս և ներբո
զական ճառան գեղեցիկ
պէս յիշատակեալ են։
Ընդ ի սուրբ Հարցն
պատուի լինի ճառիս։ Մանա
ւանդ զի ի սուրբ Հարցն
զամենայնն յիշել՝ երկա
տւիթ բարեաց։ Այլ
Հրդեհորք են։ և մեզ փոյթ
կախանք և ազատարարք
Հոգեաց մերոց։ Ո՞վ
չարչարանացն նոր խոր
Հուրդ՝ այսպէս ամ կիրք
կեսցէ։ Յոհ ե. 13։

Ա՛յր արդ՝ այսպէս ամ կիրք
Հաշակս անուշիկ փոխար
և զնեխուի դործոցն՝ ի
Համեմելոց։ զի զանհամուի
դուբե և ճշմարտութեան
տանեայց՝ աղիւն ըստու
զեան։

Խաղամ լերինք բոսո
զեան պատճառուց
Հոչակելի անուամբ յՕրի
մեծարեալ պատուին։
Ո՛վ նախ յեռս Տամաշ-
մէջ խոտ

տանեկին ։ Եւ սեամանէր գարեկին բացան աչք պա՛տ զօրացաւ ։ Եւ աղօթիւք մայր Քրիստոսի Աստուածածնին ։ Ա՛ղէք ի՛ գլուխ կարմելոյ լերինն աղօթէր ։ Եւ հրով ջրով տանջեալ խորատեր զանազանատրա օրինացն այլ՝ Նոյն լերինն և եղիսէոս համանման վարդապետին իւրոյ աղօթէր ։ առ որ ի՞ զի անդ երթալ մովսէսի՝ եցոյց նմա աճ զերկիրն պարզևաց Աստուծ վասն ճանեցաւ ։

Ա՛ճ արեցաւ լեառն սիօն զի ընտրեաց զնա աճ տէր, յորում եղ զանուն քաջութեան իւր ի նմա ։ Օ՛ նոյն լեառն և դաւիթ ամնացոյց, և սողոմոն՝ ինչ մա զտաճարն շինեաց հրա շազան յօրինուածովք ։

Ա՛մաուն ացեալն յայ սողո մոն՝ ի դաբաւնացեաց լեառն՝ հազար եղիւս պատարագ մատոյց այ, և խնդ րեաց իմաստութիւն ։

զոր էառ անհամեմատ մեծութիւն ։

Ա՛ղէք ի՛ գլուխ կարմելոյ լերինն աղօթէր ։ Եւ հրով ջրով տանջեալ խորատեր զանազանատրա օրինացն այլ՝ Նոյն լերինն և եղիսէոս համանման վարդապետին իւրոյ աղօթէր ։ առ որ ի՞ զի անդ երթալ մովսէսի՝ եցոյց նմա աճ զերկիրն պարզևաց Աստուծ վասն ճանեցաւ ։

Ա՛ճ արեցաւ լեառն սիօն զի ընտրեաց զնա աճ տէր, յորում եղ զանուն քաջութեան իւր ի նմա ։ Օ՛ նոյն լեառն և դաւիթ ամնացոյց, և սողոմոն՝ ինչ մա զտաճարն շինեաց հրա շազան յօրինուածովք ։

Ա՛մաուն ացեալն յայ սողո մոն՝ ի դաբաւնացեաց լեառն՝ հազար եղիւս պատարագ մատոյց այ, և խնդ րեաց իմաստութիւն ։

զոր էառ անհամեմատ մեծութիւն ։

Լեառն սինա երևումն այ՝ մեծարեցաւ ։ զի անդ տէրն մովսէսի տախտակն քարեայ գրեաց ։ Ա՛յժմ տա ճաճադիճ ։ Ա՛յժմ տա պատակին և որ՝ ինչ ինչ գան ձեալ օրէնքն՝ ինոյն լերինն ։ Ա՛ռ ի՛ ձեռն երեմիայի մարգա րէի՝ պահեալ կան ի փոսի վիմին՝ յորում եղ ճաճ ըղ մովսէս ։ ի տուէ ամպով ճաճիճեալ և ի գիշերի լուսով ։

Պատուեցաւ յարաբովթի մովաբու լեառն նաբաւ ։ խարհակեան ջուրցն հեղե ղի՝ Պատուեցաւ լեառն արարատեան՝ բարձրակա ռոյցն մասսիւք ։ տեղի հան դստեան եղեալ տապանին որ ուներ զնոյհ ։ Եւ եղև վերստին հեղեղոյ ։ և եղև վերստին ծնող մարդկութեան ։

Ա՛բրահամ ի լերինն մո մրհացոց զնաահակ այ պատարագիր ։

տիւր լերանց։

Հրաշալի՜ և մեծասքա՜նչելի հանդոյն հանուրդ խոր՜ նաղիկ, սեպհական փառաւոր ուսոյն եկեղեցւոյ և գասուց սահմանի երկուց գաւա՜ռացն Ասորեստանեայց, յորմէ գեղեցիկ երկու մեծամեծք բըղխեն։ Եւ Ովհաննես, որոյ միշտ կաւատարն հրով ասէր ըսի։ Ա՛ւետ լերանան և կարմելոս յաստրիս։

Ծովտն լիբանան և Տաբոռ ի սիւռիա։

Անտիոքոս ի փոխադիա։

Ցամախոսրով ի կիպրոս։

Ցառաջին հայոց առաքեալ կիւս։ Ղեմանիոս ի հիպատոս։

Յոհաննէս ի մերուսա աշխարհի, ի Ներսէսեցւոց իւիք մի, զոր զազգ և զաշխարհն կոչ՝ մանէ։

Ի հռչակելեացն կոչ՝ ի Տրդատայ և ի Գրիգորէ լուսաւորչէ, ի տէրունական ճայնէն եաւէ 2·2, յայտնեալ եղեւ լեառն սեպուհ, ի միջոցս Ասիոյ և Եւրոպիոյ, յորմէ գետք երկու մեծամեծք բղխեն։ Ա՛ռ զերկուս ի սիկիլիա Պարթենոս, յորմէ գետք երկու մեծամեծք բ

թիւն մարմնոյ հոգանիւթ մասուն՝ և զժուժկալու-
ոգւոյն զառաքինութեց Պօղիդորիոս՝ զնունդս
լուսաւորչին ոգւոց աբեն՝ զի քեզ Հայրն Հաւատոյ՝
աշխարհի։ Յն 22։9։ Իսկ տուն պարտական առնէր
սիրելոյն։ և զպարգևաց սիրելին իւր սիրելի պատա-
րագէր Քրիստոս սիրոյն, և զնոյն փոխանակ առնոյր
զորդին իւր սիրելի պատա-
մանն տեղւոյ։ Յորում մանել աբրահամու զեն
մանեալ։ աբրահամու զեն
ամուրհացուցն լերին նը
ղանց՝ դերամբարձ տեղի՝
Պօղիդորիոս՝ զնունդս
ոգւոյն զառաքինութեց
մասուն՝ և զժուժկալու-
թիւն մարմնոյ հոգանիւթ
մաքրեալք ի մեղաց։

Պուրախ լեր լեառն դերա-
ցիչ Պօղիդորիոս։ կուզեալ
համացն Հօր դԹուԹք,
յօրինեալ քանանան առա
քինուԹք, դեղեցկացեալ
հոգւոյն նբ յոյ զօրուԹք։

Ո՜յն տապան՝ ի ջուրցն
արկածից զմարմինս մարդ
կան ապրեցուցանէր եւ
զազգս դաղանաց։ Իսկ
այս կենդանի տապան՝ ի
հոսանաց մեղաց և կոա-
պաշտուԹե՝ զոգիս բանա
կան Հայաստան ազանց կե
ցուցանէր։ և լինէր սերմն
ուղղափառուԹե, որէ ձրշ
մարիտ և բարւոք կենդա

Օ՜ որև՝ մեզ արժան է բա
նիւ բաղդատել, ձառիւ
ներբողել, և զունակացն
ի սա ձշմարիտ ձոխուԹ
արտայայտել։

Պուրախ լեր լեառն սե
պուհ, և խորին խոր
հըրդով խնդա՝ քան զա
րատաեանն բարձրակա
ոյցն մասիս։ Օ՜ ի անդ
տապանն Հանդեաւ կազ
մեալն ի նոյէ փայտեղէն
նաւուԹիւ։ Ծն 4։8։ Իսկ ի
քեզ՝ տապան ապրեցու
ցիչ Պօղիդորիոս։ կուզեալ
համացն Հօր դԹուԹք,
յօրինեալ քանանան առա
քինուԹք, դեղեցկացեալ
հոգւոյն նբ յոյ զօրուԹք։

Ո՜յն տապան՝ ի ջուրցն
արկածից զմարմինս մարդ
կան ապրեցուցանէր եւ
զազգս դաղանաց։ Իսկ
այս կենդանի տապան՝ ի
հոսանաց մեղաց և կոա-
պաշտուԹե՝ զոգիս բանա
կան Հայաստան ազանց կե
ցուցանէր։ և լինէր սերմն
ուղղափառուԹե, որէ ձրշ
մարիտ և բարւոք կենդա

ցորեան անցոյց
դուրսս, յորժամ անցոյց
զհանապատեան ու
զվիրաւորեան առաջնորդ
զվիրաւորեան առաջնորդ
եւ մերն մովսէս՝ նոր ժո-
կաց, Լու- 27· 12, ՝ամանոյ
նեալ պահեցայ՝ ինձ ըստ
պարգեւաց ա՛նդ վախճա
եցոյց նա՛ա ած զերկիրն
լեալ յարաբովթ մովաբու
զի ոչ՝ մեծն մովսէս ե՛
բադոյն և դուխս լերանց.
Ա՛ւրախ լեր լեառն բարձ
ընծայս մատուցանել։
բժշկուե ազգայնոցն իւր
զհոգւոյ օրհնեալ՝ ի պետս
զանց։ Ակեալ՝ ի հեռուստ
ալ նահատակին. որով և
պատուիս յաւգտից և ա՛
ցաւ նշխարաց նուիրեալ
ալ ո՛ւ՝ քեզ եդեալ պահե
զանուշութիւն խնկոց։
և բուրվառ սրտին բուրեր
նայիւ ածային շնորհացն.
փոր ոսկի լցեալ էր մանա
պատգամք։ Ա՛յլ իբր սա՝
անչնջելի ածային օրինացն
լուսիս ոգւոյն՝ գրեալ էին
մարմնոյն և՛ ի նոյն քան զօ

տաքուստ մարմնով։
ներքուստ հոգւով և ար
պատեալ էր արքունիքն ի՛
ձին սրբոյն Ա՛նդրէի. ար
զուտ և զուարթուն ան
ոսկեհագամ տապանակին
Ճացիր որ եղեր տեղի
լուկ դու առաւել զուար
քերովբէիքն փառաց Տովա
կարանացն. յորոյ վերայ
ոսկի, և տախտակք կոտ
ներքուստ և արտաքուստ
պանակին որ պատեալ էր
այնմ որ եղև տեղի տա՛
սրբութիւն կայան. սինեա՛
կան շնորհիւն պատուել
դաստանութեամբ յորդին
մխածին։
Ա՛ւրախ լեր լեառն սբ՝
նեալ քեզ հա՛ստող ուղղափառ
պահել անվեհեր զնոյն կր
լեալ պարտին լինիլ հայցէր
ունկնդիր յարատեւութե
նիւք ընտրեալ։ Ա՛յս մըշ
զուարդ մաքրեալ և կրօ
փոխանակ առնոյր ժո
մտացն՝ ա՛յ նո՛ւիրեր։

ող և՛ ոչն առաջ լե՛
շնուհաբաշխութիւն։
թութիւն և զօրք հոգւոյն
ժողովրդեանս զՀօրն հաշ
առաջն, խնդրեմք խոտ
ցեալ զանճախոպէս պա
կութիւն։ Յորում մատու
ցանել զանձինս մեր
խառնեալ խորհրդով և տա
հար փառաց. անատնե՛լոյ
ամրացեալ, և՛ ի տողմանէ՛
հրաշազան տաճարն դե
ղեցկացեալ։ 3 Լուգ 6։

Իսկ դու տեղի ժողովոյ
հաճատացելոց բաղմութ.
քոյդ անուանեալն որ՛ ի քէն
պատմի։ Յորում օրհնութիւն
զարմանալի՛ սրբութիւն մա
նի՛, ի՛ քոյդ քարայարկ տիրե
րկնանման վարուք՛ ինամ
ծիւ զանմարմնականացն ցու
ցաներ զՀանդէս միայնոյ
ւոր ժուժկալութեամբ։
Լո՛ք քՀնչպատեան անբիծ՛
մաքրափայլ աղօթիւք պա
րստիկր զքոյդ լայնանիստ
կայանս։ Լո՛ք զվերջապտոյն
փապա քո վիմաց՝ յօրիներ
խորան խորհրդոյ և տա՛
հար փառաց. անատնե՛լոյ
քնութիւն չափաւոր քնա
կութիւն։ Յորում մատու
ցեալ զանճախոպէս պա՛
ատարագն, խնդրեմք խոտ
ժողովրդեանս զՀօրն հաշ
թութիւն և զօրք հոգւոյն
շնուհաբաշխութիւն։

մղե

յորում անուն քոյդ սրբութե
փառաւք հանդոյն սիրելյ։
պուհ և ցնծա բարձրացիր
ւորախ լեր լեռնակ սե՛
և յոյս Թողուսե՛ մեղաց։
մեղ դեղ ախտից մաքրուե
Լո՛ այժմ՛ ի՛ քէն բաշխի՛
հեալ ի՛ հրեղէն զօրաց։
զառեալ ի՛ հոմնուաց և ապա
ճանեալ հոմնիւն հրակօղ
դարոյն։ Լո՛ ինքն վախ՝
ուանդ լինելն յարկի տա՛
վրդեանն, և զարժանաժա
պահպանութի՛ իւրոյ ժողո
կեցուցանեց։ Լո՛ աղօթիւք
կատեր մտօք զնոյն երկիր
տակ բարձունս, միշտ նը
եալ՛ ի՛ քոյդ բարձրադի
խարէն կենաց։ Լո՛ ինքն
և յերկիր պարգեւաց յոյ
ժառանգութի՛ ընդ սուրբս
տարէարանօքն էառ զվեց
սեր ուսմանցն։ Լո՛ իւրով
ի՛ հեթանոսական սնոտիա
առաքելական վարակա։
բնակեցոյց յերկոտասան
հնդհնուցիչ կուսամոլութեց,
զվեց ընդ ծովն մեղաց և
էլիս 15։ 27։ զերծուցեալ
սէր ուսմանցն։ Լո՛ իւրով
ժառանգութի՛ ընդ սուրբս
և յերկիր պարգեւաց յոյ
խարէն կենաց։ Լո՛ ինքն
եղեալ՛ ի՛ քոյդ բարձրադի
կատեր մտօք զնոյն երկիր
հնդհնուցիչ կուսամոլութեց,
բնակեցոյց յերկոտասան
առաքելական վարակա։
էլիս 15։ 27։ զերծուցեալ
ի՛ հեթանոսական սնոտիա
սեր ուսմանցն։ Լո՛ իւրով
զվեց ընդ ծովն մեղաց և
հնդհնուցիչ կուսամոլութեց,
բնակեցոյց յերկոտասան
առաքելական վարակա։
էլիս 15։ 27։ զերծուցեալ
ի՛ հեթանոսական սնոտիա
սեր ուսմանցն։ Լո՛ իւրով
ժառանգութի՛ ընդ սուրբս
և յերկիր պարգեւաց յոյ
խարէն կենաց։ Լո՛ ինքն
եղեալ՛ ի՛ քոյդ բարձրադի
կատեր մտօք զնոյն երկիր
տակ բարձունս, միշտ նը
եալ՛ ի՛ քոյդ բարձրադի
խարէն կենաց։ Լո՛ ինքն
և յերկիր պարգեւաց յոյ
ժառանգութի՛ ընդ սուրբս
սեր ուսմանցն։ Լո՛ իւրով
ի՛ հեթանոսական սնոտիա
առաքելական վարակա։

ցաւ՝ ծածկին օրինացն
սիկ պատուհասիւ զյան-
դիւացն հալածէր. և սա
րով հոգւոյն զանակն
Երիւդիքեոս։ Ո՞վ որ հր
և առաքեալսդ հայրն
ղնայի՝ մարդարէիցն
քեզ՝ հանդուսանասիկն ե
ցուցանէր։ 17։10։ Ասէ ի՛
իւղոյ ի տանէն աղբեր
րոյն՝ լուծիւն հացի և
և ինքն սարեփթացոյ ա
օրինացն այ. 3 Կոգ 17։1
Թէր տանջէր զյանցաւորս
Թէր. և հրով և երաշտու
դլուխ եղիցս երեսաց աղօ
րինն Համանման։ Ցորոյ
բերջանիկ. կարմելոս լե
պուհ կատարեալ և բա
Աւրախ լեր լեռն սե
դնդուածքն լուսատուր։

տուր՝ քաղցրութեամբ վար
վուրդ իւր յիմաստս աճա
Եւ այժմ հովիւդ զժողո

Թիւն։ 1 Կոր 13։12։

դունէս՝ ի մեծ դիտող
յանդիմանեն. և՝ ի փոքրա
լոյս, և ժամանել՝ ի դէմ
ճոխութիւն. երեսաց՝ ի հայե
ալը և եհաս անհամեմատ

սակիր՝ դիմեալ հաճատոյ
մանկանց, նոյն յուսովն
հաստատեալ, և հաճատով
հայցեալ, զսոսանեն զնոյն
պարգեւս բարեաց՝ հօրն

միջնորդութիւն։

Աւրախ լեր լեռն սե
պուհ՝ զովեսոյ տեղի,
երգովք պանծալիւ։ Ո՞ ի
ոյ՝ ի լեռն զաբաւնոյ
ցոց առղմին արքայ ող
Քակեզս և պատարագս ա
մատոյց, և խնդրեաց իմաս
սութիւն։ զի զքաղաքս
լուին ուղղեսցէ և զժողո
վուրդ ոնն հովիւեսցէ
զոր էառ անհամեմատ մե
ծութէ։ 3 Կոգ 3։4։ Այնպէ
և արքայակերդին Վուիդ
րիոս արքայութեն տեսող
և քարող՝ ի քեզ բարձրա
ցեալ, զբանական պատգա
և զպատուղ շրթանց և զղ
մարմինն մաքուր՝ ոն այ
ողջակիզել։ Այժ խնդրէր
վերին իմաստութեն ճշդ
մարտին և կատարելոյն լի
նիլ իմացող՝ ի Հայրենի ա
զանն բաժանման բանին
ըստ այնեոիկ խոստմանն։

մղեց
զան
րեալ զայր բարեպաշտ
նադով վկայն, յետ կատա
հոգւոյ, Վրիպուիսա տա
հանձարեցին՝ ընտրեալ
քեալ յորդւոյ, և հոգւով
և որդին հարազատ առա
փառ՝ի հօրէ զարդարեալ
դապանին, հայրն հրաշա
ուեալ լեառն և դովեալ
23·33։ Նոյ՝ի քեզ պատ
տեղւոյն դողգոթա։ Յով
զկնան հօր՝ի դապանեան
և որդի սիրով կատարեաց
զմիածինն՝ի փրկութիւն,
մերն փրկուի։ Այլ դհո
նայր զհօրէ որ առաքեաց
ամի՝ խաչիւ կատարել զ
րանայր յետ տրնօրէնութեն
Յորում երեալ տրն բարձ
թէն բարեպաշտեալ։
վեալ դոհութեամբ տեղի
դողգոթայի մեծափառու
պարապէր։
Ուրախ լեր լեառն դո
աղօթից և ձգնութեան
լութիւն լերինն երեալ
Ո՞վ՝ի յետ ամի՝ի բարձ
յանձն իւր ցուցանէր,
տարին ամն զնոյն նմանել
լեառն աղօթիցն։ Եւ հայե
խարատեր։ Եւ զօծուածն ա
այնի իւղոյն երկնից՝ի յերկինից
ինքեալ հացին՝ յեկեղեցիս
հայաստանեայց աղբիւրա
ցուցանէր։ Այլ որպէս երկն
սեռս համանման վարդա
պետին իւրոյ հրաշագոր
ծէր, 4 Կոպ 2·14, և զբա
նակս երկնաւորացն առ
ինքն ինքեալ տեսանէր։ որ
և աղօթիւք բացել զաշ
պատանեկին, զլեառն հրե
ղէն կառօք եւ հեծելօք
լցեալ ցուցանէր։ 6·17։
Ամանայն ևս՝ն Վրիպո
ըիսս աղօթիւք շրջապատ
պարսպեաց զքեզ ովաթա
բնակ լեառն։ Այլ զզօրութ
անմարմին սերովբէիցն՝ մար
մնաւոր սերովբէն՝ի բարձ
Հոյս քո ինքեանէր։
որ առաքեաց աճ՝կապ
տին նմա դալ տեսանել
զանտանելի ձգնութենին և
պատմել հրաբուխն զօրացն
զտկար բնութենէն մարմնոյ
պարիսկան ժուժկալութին։
Տ՝ն՝ի լերինն ուսուցա
ներ զաշակերտան, ել՝ի

գեղոր լուսաւորութիւն։
վերատին ծնունդ եւ հո-
տոն մկրտեցաւ եւ ետս մեզ
նանուէ բղխեն. յորում եւ
Յորմէ ակունքն յորդա-
տիպ սանիրայ եւ Հերմոնի
էարձացեալ. եւ ցնծա՛ ի
գեղապանծ լուսով զը-
Աւրախ լեր լեառն սե-
պարապէր։
Հրեշտակակրօն վարուց
հոտն։ Եւ ինքն միայն
առնելով նմա զբանաւոր
իւրոյ լուսակիսի. յանձն
Հանապազեսուքեք որդւոյ
տաճարի՝ եւս զընտրեա՛ քա
յոյհաննու։ Եւ ի՛ նոյն
արեգականն արդարութեք
արեւսեակին եւ կարապետին
կերտ խորանն սբ՝ յանուն
ոզբ յօրինեաց զինայատ
Վարիգորիոս՝ իւրովքն ձե
ժանապատիւ քննեայեան
քեզ տիպն տիրական ար-
վերացա՛, Ո՞յպէս և՛ ի
յիւր սեպհական փառն
քահանայապետե և ինքն
կերտոն և ետս նդ շնորհս
բառնալն օրինեաց զաշա
ո՛ ի ոգի անդ տուն ի համ

զանազանելի չարչարանացն
Հանդէս, բազմաբան վար
դապետութեն լուսաւորե
լոյ Հիւսիսականաց ազինս,
Հաստատելոյ զեկեղեցիս
հայաստանեայց, եւ ել-
ի՛քեզ դոհանայր Հօրդ
օրինելով զորդի և փուր-
բերելով զամենասբ Հոգին,
որ նովաւ Հրաշագործեց
զմեծամեծս և զՀրաշա-
կերտս։ յոր ց։ Այլ կանգ
նեաց զիւրկական նշան խա
չին ի նշանաւորս տեղիս։
և ամրակուռս զինուք պար
փակեաց զձորոց և զըզ-
տանցն բազմութիւն։
Որ և զչէնն արքայական
զսպանանն գործի՝ կենդ
արքային յօրինէր ի կենդ
գործիս։ Այլ կայ այժմ ի
պահեստի ի քեզ ոմ բա-
բերեալ։ Եւ ամենագով
պատուհ։ որբուքե տե-
ղի և որբատեր արանց
սիրելի։
Աւրախ լեր լեառն սե-
պուհ շնորհընկալ և պար
գեւաշատ։ բարեբաշխ լե
ուինն ձիթենեաց քաղաքել

ժեալ փոխարկիւր · որ և
Թեննէն բաբեհամ և ախոր
բերն, յաղտաղտուկ բնու
նայն դրոշեալ միւս աղ
սաւորչին խաչակնիք նշա
առնէր քահանայ սրբոյ
յօհ 9·7։ Այնպէս և՝ իքէն
բղխեալ աղբիւր ջրոյն և
տարածեալ աղօթք սրբ լու
սաւորչին շուրջանակի ,
և մերձ առնուին հանդու
ցեալ ի բազմաժուռակ ճրագ
նուիրեանցն · յորմէ զօրա
ցեալ ջրոյն բնուի , ընդ
հեաց տեսուքի կուրին ·
և այժմ լուսոյ անուամբն
վերաձայնի։ Այլ հանդոյն
մեծին մովսէսի որ զգաղ
նուիրեալ ջուրցն մեռայլ
քաղցրացոյց խաչին խոր
հրդով , ելից 15·23 , ինոյն
նամանուի ի ձեռն սրբ լու
սաւորչին խաչակնիք նշա
նան զբոշեալ միւս աղ
բերն , յաղտաղտուկ բնու
Թեննէն բաբեհամ և ախոր
ժեալ փոխարկիւր · որ և
նոյն անուամբն այժմ
ձայնի։

Ա ւրախ լեր լեառն հրա
շալի , մարգարէական հո
գւոյն ցանկալի ։ Որ և
հայցէր զվայր քո ըղձալի ,
ուր՝ ոչ կացցէ ի խորանի
քում · կամ ո՞ բնակեսցէ
ի լեառն սբ քո։ Այլ ա
ռեալ հոգւովն պատկանի ,
Որ և՝ ի վերջին ժամանա
կիս տեսեալ եղև աչօք
զգաւէ ։ Յորում եղեալ
սբն Վրիպորիոս անբիծն
վարուք , արդարն հոգւով
ճշմարտապատում և լու
սափայլն բնիւք · աննեղն
և սբն սրտիւ · որ ոչ հա
ւոյց ջար փոխանակ բնիկ
րի իւրում ։ Ա՛ սան որոյ
ոչ նախատի ի մերձաւորէ
յմէ փառաւորեալն և
երկիւղածացն տէն փառա
ւորիչն ։ Որ զարծաթ տէն
իւրոյ ոչ ծրարել թաքոյց
ի վաշխակէն · զոմ 19·20
այլ հարկ ի տեղանատրան
դրծեալ · և անտասան ը
նայ՝ և յոլովս ք զայս
տանէք ի քեզ կատարեալ
մղձ

ըին աթոռ։ Լերկնից դի-
ւրհնիչ վաստակաւոր
եպիսկոպոսդ Հայոց
ամենայնի։ Ո՛ր եւ
պարտաւորեցար
Ա՛յլ դու ոչ լեռնա-
կենօնական բարուքիւք լը-
ցեալ Ա՛մարիտ ձգտողին
ճշմարտութեան։ Ե՛զ ապ-
հասարան։ Ա՛րդեամբ
անձինն օթևան։ Ա՛ջքուր
ոսին կայարան։ Ա՛յլ չէ
ուինն տեղւ տարածման։
Ա՛շխատեալ վաստակաւո-
րին աթոռ։ Լերկնից դի-
ւրհնիչ վաստակաւոր
եպիսկոպոսդ Հայոց
ամենայնի։ Ո՛ր եւ
պարտաւորեցար
Ա՛յլ դու ոչ լեռնա-
կենօնական բարուքիւք լը-
ցեալ Ա՛մարիտ ձգտողին
ճշմարտութեան։ Ե՛զ ապ-
հասարան։ Ա՛րդեամբ
անձինն օթևան։ Ա՛ջքուր
ոսին կայարան։ Ա՛յլ չէ
ուինն տեղւ տարածման։

Ա՛ր երբ զոյս յարևմտից
մարմնով, եթե կոյսն մանիւ։
Ո՛ւրախ լեր Ա՛յրդ լու-
սաւորչիդ. քարայարիկ և
առաքինաբնակ. տուն տեն
չալի և աղօթարան ցան-
կալի. քան զԱ՛ստուածատես
ոսկեզօծ տաճարս զարմա
նալի. Ի բերթէհէմի խոր
հրդոյն ընտրեալ։
Ո՛րում պարծանքն կու
սից՝ մայրն մարմնացելոյ
բանին՝ Ծնանիմ մաքուր կու
սութեամբ զանձառաբար
ծնունդն հօր. և հրաւիր
ելոց զուատերս եւ մայի լի
նիլ կուսութիւն՝ Ի մայր քո։
Ո՛ր և ասէր՝ Ա՛ծային բա
նիւքն ասուգեաց. որ ա
րարչագործ մայր իմ, նա՛
մայր իմ եղբայր և քոյր։
Ա՛ստուածատես և՛ի
քեզ ճաղկեալ խորհուրդն
պայծառ, յայս յոյս հրա
շիւրեղն և վերհատոյն վիճա
կեն հասեալն, զսեաւն մաքուր
հեղեալ հոգւով, մաքրարան
մարմնով, ընդ կոյսն մանիւ։

Ա՛ւրախ լեր Ա՛յրդ լու-
սաւորչիդ. քարայարիկ և
առաքինաբնակ. տուն տեն
չալի և աղօթարան ցան-
կալի. քան զԱ՛ստուածատես
ոսկեզօծ տաճարս զարմա
նալի. Ի բերթէհէմի խոր
հրդոյն ընտրեալ։
Ո՛րում պարծանքն կու
սից՝ մայրն մարմնացելոյ
բանին՝ Ծնանիմ մաքուր կու
սութեամբ զանձառաբար
ծնունդն հօր. և հրաւիր
ելոց զուատերս եւ մայի լի
նիլ կուսութիւն՝ Ի մայր քո։
Ո՛ր և ասէր՝ Ա՛ծային բա
նիւքն ասուգեաց. որ ա
րարչագործ մայր իմ, նա՛
մայր իմ եղբայր և քոյր։
Ա՛ստուածատես և՛ի
քեզ ճաղկեալ խորհուրդն
պայծառ, յայս յոյս հրա
շիւրեղն և վերհատոյն վիճա
կեն հասեալն, զսեաւն մաքուր
հեղեալ հոգւով, մաքրարան
մարմնով, ընդ կոյսն մանիւ։

եղեմաբուղիս աղբերն եմ
ես։ Ձորով ջրաբուղիս
վէրև։ Ի երամբք ծաղկաց
դարանաղեաց գետս գո
ղեցիկ, երկիր ցանկալի
։ Ուրախ լեր դեղով դէ
թեամբ։

Ընկալ և դու հիւրութէ
ն արձակեա խաղաղու
թեամբ։

Ներսու՛մ սխալանաց։

դարմադութ։ և հայցէ
կայն զքոյծ է հայրն մեր
նոյն խորհին։ Ո՜վ սա
ղօթք մարմնով ըստ մարմ
նոյ ես։ և բազուկք այնք
դոյն։ և բազուկք այնք
դուով զպատիւ զերազ
ոմանք են որ իմանան հո
գեւոր բնութէն, և սակաւք
Այլ քանզի տկար է մարդ
քոյդ բարձրութէ եմանել։
լերինդ մաքրիւ, և ապա ի
Ո՜վ նախ առ ստորոտով
ցուբ ձանձրացուցանել։
սուաղուբ տեղիդ արբէ
աղաւեղացուցանել։ զան
զինականութէր զո քարինս
ծէշ պարտ զանուշահոտ
զվայրդ զաղցուցանել։
ղեցիկ, երկիր ցանկալի
դարանաղեաց գետս գո
վէրև։ Ի երամբք ծաղկաց
ես։ Ձորով ջրաբուղիս
եղեմաբուղիս աղբերն եմ

ոտղին կատ։ Ո՜րանաշ
ջան մշակին անդաստան։
Ո՜դաքինութէն հատկեցն
կալ։ Պարարտ ցորենոյն
շտեմարան։ Պատուական
ոսկուէն ընդունակ։ Ո՜ղ
դիւտ մարգարտին տեղի
ծածկութէ։

Ո՜վ սրոյ ի քեզ հաճեցին
հատուստացելոց անձինք
լոյս համարեալ զմիօրեայ
բնակիչն ի քեզ քան զհա
զարս ի յարկս թշերաց։
ղօթից արձակեն։ Ո՜վ խո
րաձորս քո՝ ձայն ա
րտասուաց ի քումդ հայեցն։
յանցանաց հայցեն։ Ո՜ղ
բաժերայս քո՝ քաւութիւն
Ո՜ղ խորս անապատի քո՝ խոս
տովանութեամբ դիմեն։
Ո՜վ երանի թէ ըմ արժա
նեացն մատչեաք։ կամ ոչ
սիրեաս լինեիաք։ Ո՜րանդի
նախ պարտ էր ըստ ժողո
վրդեանն խորհելի երեք
այուհետ ոչ յայտ
մարմնական ախտից մաք
սել զի՛ ի երակրոց անդամ
անսուաղանալ։ զի մի՛ զան

քուղես։ Ոդևոր աղն
կածանել զեռան եղեալ
տակն աղօթից։ Վեղեց
քոց աղբերաբուղխ վը
ղնկին։ Խորութե ձորոց
րանց քոց բարեբոյս ծա
ծալե։ Խարձրագոյն լե
նա իսկ ի փառքն քո պան
ղե և տապան զերեզմանի։
նը մարմնոյն նշխարաց տե
շերիմ հանգստարանի և
ի քեզ կայմեալ շինեցիր
ցան։ Որ և յերկիս տեղիս
և՛ ի քեզ եղեալ պահե
լինն վերնոցն ի քեզ շրջեր
կիր ցանկալն, զի ցանկա
սբան Աւրիդոն։ Նը եր
ղեր բնակութե գովելոյն
վելի եմ՝ զի գաւառ ե
երկիր ցանկալի։ Ո՞ւր գո
խրի, և կամ տղբօք միայն
վուի զգալի և մարմնական
Նը՝ ոչ այս միայն ի քո գո
կոչիս գովելի գաւառ և
գործութիւն. զոր ընծայես
բանաղի կոչիս յայսմ՝ներ
անուշահոտ։ Որով և դա
կեալ պարզի աղն Համեմի
հրոյն զօրութի, և յատա

ջուրն առանց աղի ծծե
արեգականն, վնասակա
ի վերայ երկեալ ի ջերմութի
ունիս։ Եւ ի խորութենէն
բիւրս աղի դարանացեալ
ջոց անձրեւս քաղի՛ ի ժա
մանակս տօթաժամու ա
մառային եղանակին։ յո
րում Թանձրութիւնք ձեան
բարձրայօն լերանցն սպա
ին, և սառնամանեացն
պնդութիւնք հալին։
Այսմ ժամանակի կաթ
ուածք ջրոյն դիզեալ ի
վերայ միմեանց քարացել
պաղին։ Որ և յառաջին
աւուրն՝ բազմօրեայ ձա
նապարհած ի պետս Թա
դաւորաց յաղագս առող
ջային և բժշկական զօրու
Թեանն տարեալ լինէր։
Նը դարձ յորժամ առ
ջոյց բնուն պնդել պաղի
ի ձմեռնային եղանակս,
նա Թուլացել ջերմանայ։
Ո՞ւր ի ծորձորս քո լե
րանց՝ ինեղբոյ երկրի՝ աղ
բիւրս աղի դարանացեալ
ունիս։ Եւ ի խորութենէն
ջրոյ յանձրեւս քաղի՛ ի ժա
մանակս տօթաժամու ա
մառային եղանակին։ յո
րում Թանձրութիւնք ձեան
բարձրայօն լերանցն սպա
ին, և սառնամանեացն
պնդութիւնք հալին։
Այսմ ժամանակի կաթ
ուածք ջրոյն դիզեալ ի
վերայ միմեանց քարացել
պաղին։ Որ և յառաջին
աւուրն՝ բազմօրեայ ձա
նապարհած ի պետս Թա
դաւորաց յաղագս առող
ջային և բժշկական զօրու
Թեանն տարեալ լինէր։
Նը դարձ յորժամ առ
ջոյց բնուն պնդել պաղի
ի ձմեռնային եղանակս,
նա Թուլացել ջերմանայ։
Ո՞ւր ի ծորձորս քո լե
րանց՝ ինեղբոյ երկրի՝ աղ
բիւրս աղի դարանացեալ
ունիս։ Եւ ի խորութենէն

Ա՛ստ
զՀ

Հարցանիւք նորով՝ ընդ օր
հաշտեցայք։ Ա՛րեամբ
էարէարանաց հեղման նա՝
հատակին քի սբյն գրի՝
գրի, և գառինն այ՝ մե
ղաց բարձողի։ Ա՛ն խրն
կով՝ աղօթիցն անուշահո
տիւ ծերունականաւ՝ և
ոսկեղէն բուրվառաւ՝ և
պարտաւորացն աղաւաղ
բան։ Ա՛րք յամօթալի մեր
կուէին՝ յարժանաւոր չէ
ռաց՝ փրկութիւն հանդերձ
զքո ղգեցայք։ գաղ 3։27։
Ա՛յլ վերստին երկնելոյն
Հոգւոյ ծնողին, նկար կեր
պարանի զքո ընկալայք։
4։19։ Ա՛ն զօրագլխէն հա
ւատոյ՝ ի նահատակութի
մարտի սպատաղինեցայք։
եփես 6։13։

Ա՛րուի լեր Աւետեցի՛
Հայաստանեաց։

Յամենիմաստ և հանճա
րեղ Հարտարապետէ նորո
գեաւ լիութեամբ կազմեալ։ 1Տի
Յիսանաւորն Հօր բանիւ
հիմանն շինեալ։ ասաք
Ի յամրութեան հաստատ
վէմն կառուցեալ։ 1պետ
2։5։

Ա՛րամբ և խնկով և ա
պարտեաց զերծայք։
մարք աղօթիցն՝ և մեղաց
թին զո գովելի և սպասին։
ցեալ։ Ա՛յո՝ ի զեղեցկու
Հոգեւոր Համեմիչ՝ Ա՛ստ
թեայնն և՛ի կիզիչ ժամու՝
Հոգեւոր Համեմիչ՝ Ա՛ստ
կրճատեր ձեռնունայն՝ ջերմ
և Հառատպատճառ հնձն
չութիւն։ Ա՛ դառն և՛ի կրա
քժշկական և զուարճացուցիչ
Հոգեւոր Համեմիչ՝ Ա՛ստ
Հոգեւոր Համեմիչ՝ Ա՛ստ
Ա՛րամբ և խնկով և ա
պարտեաց զերծայք։
մարք աղօթիցն՝ և մեղաց
Ա՛ստ
զՀ

կոյն ամրութիւն պահե-
լոյ եւ սննդատուրծօղ։ Եւ ցան
կեցողութիւն սնկոցն տածօղ
տաւղոյ եւ ժրալման միջակին
վիճակ արածօղ։ Ի հնոյ
ուանցն աւազանածին, կոչ
նշուրեալ հօտին երբ գա-
իրաբանցն վերադիտօղ։
դողդոջ։ Եւ հօդուածոյական
նման հօրն, եղէգ ժառան
Ոլոր վիճակի առաքելա-
տեառնէ հօտին քո։
գլուխք եւ պետք եւ վերա
Ուրախ լերուք ի Տէրն
ջեալ։
զարդարեալ եւ պատրաս-
հանդերձս ոսկեհուռս
զարդարողին ձեռամբ, ի
Խոլոր եկեղեցոյ լըմանչ
խոյն անդամ յօրինեալ։
տացեալ։ Ո՞ւ գայակին գըլ
ջան միջակին տունկ արմա
ղոյս յարդարեալ։ Ա՞րա
ոյս օրադրխին հզօրի զինչ
վարդապետութեան ծնեալ։
ջեալ։ Վերակրաշ բանի
ջըն Վրիդորի լուսաւորո
վիճակ արածօղ։ Ի հնոյ
ուանցն աւազանածին, կոչ
նշուրեալ հօտին երբ գա-
իրաբանցն վերադիտօղ։
դողդոջ։ Եւ հօդուածոյական
նման հօրն, եղէգ ժառան
Ոլոր վիճակի առաքելա-
տեառնէ հօտին քո։
գլուխք եւ պետք եւ վերա
Ուրախ լերուք ի Տէրն
ջեալ։
զարդարեալ եւ պատրաս-
հանդերձս ոսկեհուռս
զարդարողին ձեռամբ, ի
Խոլոր եկեղեցոյ լըմանչ
խոյն անդամ յօրինեալ։
տացեալ։ Ո՞ւ գայակին գըլ
ջան միջակին տունկ արմա
ղոյս յարդարեալ։ Ա՞րա
ոյս օրադրխին հզօրի զինչ
վարդապետութեան ծնեալ։

իւր զգաշուտ ապականութ
կազարդեցեալ, ի՞ յօր
զդրախտ վարկուք ծաղ
տուն մնկատարծէն իւրմէ
ծածկեալ։ Ոլոր յիմաս
ասմբ եւ նեղչացն ամպով
կրկին խաւարամբ։ Մեղմ
լեցեալ, այսօր նահատակեալ
լուսապայծառ աստղօք
ջեան համանման երկնի
հայաստանեայց։ Որ ե
պատրաստեալ։
ածեալ։
յաղթող արուեստից
ժել մատոյց։ յաղէտս ե
ջեան զաղերդականն շար
կան խնդութիւն։ Որ ե
դրել զաւօրն, ի զղջմարդ
հնչել նուագս և օրհնա
տս։ Ոլոր զաւրախինն
ջեալ նմանութ զաւրութ
ներ զերաժշտնեացն
էութ, կամիմ ասաս
տուր, և ձայնայարեալ
ցանօղք։ Երեշիկ հայ
էք զարդարեալ ազգեցու
կութ հարսին եկեղեցւոյ
եսայի 58։12։ Ոլոր գեղեց
պանք և իրամակարկառք։

մերոյն յակոբայ. եւ վերջն կրասերագոյն մանուկ, զոր հայաստանեայցն պարսեաց։

Ա՚զգ հայոց յանցանացն էութիւն հայցէ յանցանաց խնկանուէրն աղօթիւք զի հու յաշխարհէ։ Այլ կամ զենմամբ զուարակին մեծ՝ արդելու զպատիժ մանկանց յերկիւղէ աղտոյ։ Այլ կամ զմոյ լուծանայ ի յախտից մերոյ հոգւոյ։ Այլ կամ զպատանեաց մերոյ հին փրկութեան մերոյ։ զարիւնն իւր հեղու ի հապարտ որդեաց։ Այլ մահ մատնէ փոխանակ մարդկան անպարտականի ի զանձն անպարտականն։ Այլ կամ նաւար հայրն։ Այլ կամ աչէզ ի դուք աճէ զերկնաւոր հայրն։ Այլ կամ բռնական առաքինութեանն եւ ո՛չ դոյ մեզ հայր, որ ծն կուռք, զի որբ մնացաք։ Ղեւտացի՛ք ի ծնողական դիտոյ տարամերժել մանկանէ։

Մատնեցաք։

տակառութիւն դարձեալ եւ ընդ քանքարոյ պար վերատին ախտից եղաք։ քեզ՝ տուողի՝ ծնեալ պատուոյ՝ մաղթանօքն։ Իսկ յառաջ

ծնեալ ի սեպհական զաւազանէ հայրենի՝ յօտարալեզու ազգաց տիրեցան։ Եւ զա՚ւազանք մեղաւորաց՝ ի վե՚ճահս արդարոց մտին։ վասն զի արդարք զչեռս իւրեանց յանիրաւութեանց գործս ձգեցին։ առ 124։ Ի բազմամեայ եւ յերկար հիւանդութեանց առողջացայց, եւ այժմ՝ ի ժանդակ հիւանդութեանն կայ՝ իսու բակուսի։ անայցելու՝ ի բժշկական դարմանողաց։ Ա՚ինչդեռ թշնամիքն ե՚ն՝ հաշուեցաք ընդ այ՚ն՝ քանմանս զահանայապե տիւն։ հ՚ս ե։ ու։ Այ՚ժմ ի սիրելիս օտարացեալ՝ ի զրկաց մօրն եւ ի թութեցեալ հօրն բարերարն ըստ գրե՚ց երոյն, օտար եղեն մե՚ղաւորք ի մօրէ։ զի խա՚բեցան յարդանդէ եւ խո՚ սեցան սուտ։ Ա՚ինչդեռ յանցաւորքն ե՚ք, ի՚ մի՚ զացն պարսեաց ազատե՚ցաք աշխատեցէք օրինադրին

ա՚ղեաց՝ տիրուն՝ կայք եւ անզարդեալ։ յով 2։ 3։

Ո՚ի սեպհական զաւազանէ

զի ո՛չ էին։ Տաս 2 · 18
Եւ դու լաց զմնկունս քո.
զի ո՛չ կամէր միխիթարիլ
զի ո՛չ եմն։ Ես 2 · 18։
Ողբեակք իմ, զորս դար
ձեալ վերըստին երկնեմ
մինչև նկարեացի քո՛ի ձեզ
գաղ 4 · 18։ Օ՜ի ո՛չ զոք ու
նիմք որ զքո՛վ դորովոյ
դարձեալ խրատեացէ, և
յապաշխարութ երկուսն
ծնցի զմեզ վերստին։
Այհա՛ ժամանակ մարտի և
դուսպար Տանդխի, և քո՛
կազմեալ զինուորքս ըզ
քեալք և տարակուսեալք։
Օ՜ի ո՛չ դոյ մեզ զօրագը
լուխ քաջամարտիկ և բազ
մահանձար, որ դուսմրէ
զզինուորսն ի՛ մարտ ձա
կատուն։
Ողբա՛ երկեղեցի Հայաստ
անեայց մայր բազմազա
՛ակ։ Ով յանապատ ժա՛
մու և տարաժամ հասակի՛
ազգ մի ողջոյն Հրաշիւք
Տանդային սատակի ծնար։
Ես՛ այժմ նը
մանեայց Հուսքեւ, և լոյծ
։ի վերայ որդւոց քոց
Ո՛ւսաքեալ լայր զորդիս իւր
Ես ո՛չ կամէր միխիթարիլ
զի ո՛չ էին։ Տաս 2 · 18։
Եւ դու լաց զմնկունս քո.
զգ

զգեաս մերկացեալ, ասելով
ծին ծնունդ յազգս ես
յազգին։ Ով ի՛ լուսաւո՛ր
րիչ Հօրէն ծաղկերանդ
պատմուճանաւ՛ զարդարե
ցեալ։ ծնդ 37, 3 · մինչ զի
եղբարցն նախանձելի ե՛
ղեալ։ ՚ի՛ այժմ զիարդ
մանեցեալ։ և պատմուճան
զարդուն ձեր արիւնա՛
ներկ շաղախեալ եղև։
Ա՛ն յակոբ Հայրն ծերու
նի էջ ի՛ միջն։ որ զաղէտս
ողբոցն յարմարէ ասելով,
զազան չար և անընտել
եկեր զորդեակն իմ 33։
Ա՛ն զազան չար՝ զոր եկա
միս իմացիս։ Ա՛մէն զըս
պանօղն և զգերօղն մար
միոյ, և մէն զպատուռօղն
և զհերձուածօղն Հե՛ւ։
զի երկոքումբք կամք ի՛
վտանգի։
Վրէիգորիոս՝ երկնաւո՛ր
Հօրն պատկեր և ծնողա՛
կան դիմոյն կերպարան։
խօսեացիս առ քո՛ մեղու՛
ցեալ որդեակք՝ որ զմա
րտուր և զանախտ ծննդենն
զգեաս մերկացեալ, ասելով
ծին ծնունդ յազգս ես
յազգին։ Ով ի՛ լուսաւո՛ր
րիչ Հօրէն ծաղկերանդ
պատմուճանաւ՛ զարդարե
ցեալ։ ծնդ 37, 3 · մինչ զի
եղբարցն նախանձելի ե՛
ղեալ։ ՚ի՛ այժմ զիարդ
մանեցեալ։ և պատմուճան
զարդուն ձեր արիւնա՛
ներկ շաղախեալ եղև։
Ա՛ն յակոբ Հայրն ծերու
նի էջ ի՛ միջն։ որ զաղէտս
ողբոցն յարմարէ ասելով,
զազան չար և անընտել
եկեր զորդեակն իմ 33։
Ա՛ն զազան չար՝ զոր եկա
միս իմացիս։ Ա՛մէն զըս
պանօղն և զգերօղն մար
միոյ, և մէն զպատուռօղն
և զհերձուածօղն Հե՛ւ։
զի երկոքումբք կամք ի՛
վտանգի։
Վրէիգորիոս՝ երկնաւո՛ր
Հօրն պատկեր և ծնողա՛
կան դիմոյն կերպարան։
խօսեացիս առ քո՛ մեղու՛
ցեալ որդեակք՝ որ զմա
րտուր և զանախտ ծննդենն

հաւատոյ անհամարձակ, եւ ամենայն
օրինաց։ Այժմիկ ի ձեռն ճանապարհի
անդէնդ ի գիտութեանցն Ո՛վ
մարմին ի միմեանսն։ Ո՛վ
դուռն բերկրեցուցանող, որ
հօրն լուսածնունդ որդի
ընդունակ։ Լուսատուիդ
ծոմիկ ի՛ւմ աճապարանաց
ուղղել։

Ջազանաց զնաշիկան
զանազան մարմնիկ, և ձա-
գատան։ Ցպուղ ի ձա-
ունելով ի ձեռն ցուպ և
կրկին դարձեալ հովիւն
զամարան ոչխարաց։

Ամուսնացիր ի փարախոյ ոչ
անուանդ ի, հանդստարար ջրոյ ան
ոչ ի, ոչ ոչ ձրոյ վարդապետ
անուանիկ ի դալար վայրն
կարս և մահաբերս ճարտ
դալոյ։ յարօտս վնասու
նաբերիկ ի վերաբերս
ոեալ ի լերինս։ ձագ
ոլորականգ ուշ թափ

ղի ոչ ես որպէս և եկինն։

ամբարիշտ հովիւն մեծ հօտ
երեր հովիւպետին մեծ
և այժմ ի ձեռամ հովուեցո
ցրուեալ ճապաղեցար։

լուխք եկ վերամբարձ և
կիւղիւ և յոյժ դողուցէ
ծուխն և սոսկացէք զր
ղեցոյ՝ ուրմէ լեզուաք ցըն
նայապետք և գլուխք եկն
ոյդ և դուք քոյկ
նայ յաւիտենականաց։
ամ բարեաց, և հիմն կի
հեցան. որ ի գլուխ մեղ
բայն Պրիդոյի քեզ շնոր
ծովք մեծ նհատակին քե
Եւ այսոքիկ խընդրուա
թիւր ոչ գտաւ։ 3։12։
Թիւր ոչ գտաւ։ 3։12։
թանասհոս և կապար սեա
լուսատեսիլ բանին պղինձ
հաւատոյն, երբ յարձակի
Ցոսկի անբիծ 8։5։
էարուեն ոչ զանդեցաւ։
հերձուածք քաղաքաւերն
կան՝ մեռելական խմոր և
տուէ հացն քո կենդանա
Եւ ոտաւգուռ և ի ձկմար
ոչ պղտորեաց։ սաղ 106։34
Ջուր օտարոտի ուսմանց
դուեց քոյ՝ աղտաղտուկ
աղբիւր յատակ աւան Ո
ոչ խաւնեցաւ։ Յոբ 13։25
սերմանս ցորենոյդ՝ որոմն
ոչ նուաղեցաւ։ Ի բարի

փառ հաւատոյ քո լոյս
դալն։ Ա՛ան զի ուղղա
երանելի ես և յոյժ խընդ
դիւղ։ Ա՛ան զի ուղղա
դիւղ՝ ի դեղատունէ իմաստ
նոյ։ սաղ 57։4։ մանաւանդ
թէ դեղատունն են կա՛
բօսք դեղոյ բժշկականի։
և թէ ոք ուրեք զայն նց
մատուցանէ, առեն և թէշտ
նամանեն։

Ա՛ն թէպէտ ըստ այսմ ամի՛
ոլբոյց ես արժանի։ և
զի զմարմնին ձոխութիւն քո
օտարք վատրեցին։ և ման
կունք ուխտի քո՛ ի գե
րութիւն վարեցան։ և զսա
ցան։ և անձառելի խոր
Տուրքն՝ գնով այսօր վա
ձառի։ և երկնաւորն աս
փշատակէ, Ա՛ւլ՝ իմիծն և
ի գնասատրական բարիսն
երանելի ես և յոյժ խընդ
դալն։ Ա՛ան զի ուղղա
փառ հաւատոյ քո լոյս

Ո՛չ թէպէտ ըստ այսմ ամի՛
ոլբոյց ես արժանի։ և
զի զմարմնին ձոխութիւն քո
օտարք վատրեցին։ և ման
կունք ուխտի քո՛ ի գե
րութիւն վարեցան։ և զսա
ցան։ և անձառելի խոր
Տուրքն՝ գնով այսօր վա
ձառի։ և երկնաւորն աս
փշատակէ, Ա՛ւլ՝ իմիծն և
ի գնասատրական բարիսն
երանելի ես և յոյժ խընդ
դալն։ Ա՛ան զի ուղղա
փառ հաւատոյ քո լոյս

Ո՛չ թէպէտ ըստ այսմ ամի՛
ոլբոյց ես արժանի։ և
զի զմարմնին ձոխութիւն քո
օտարք վատրեցին։ և ման
կունք ուխտի քո՛ ի գե
րութիւն վարեցան։ և զսա
ցան։ և անձառելի խոր
Տուրքն՝ գնով այսօր վա
ձառի։ և երկնաւորն աս
փշատակէ, Ա՛ւլ՝ իմիծն և
ի գնասատրական բարիսն
երանելի ես և յոյժ խընդ
դալն։ Ա՛ան զի ուղղա
փառ հաւատոյ քո լոյս

Նաւէ, մի՛ ի կենացդ զայս տա-
ւաստիք եկեղեցւոյ, մանաւանդ
զտարակուսանացս
մաքրելով և զզօրսն ի տագ-
նապէ անզօրութենէ, զի մոլո-
րեալքն ոչ ասացեալն սեպհա-
կան ժողովուրդ՝ եւ ձեզ
ձրի և անդին տուեալ ի
ժառանգութիւն, մի՛ մոլո-
րեցուցանէք ի լերինն և
յանկոխ ճանապարհն։ Եւ
մի՛ մատնէք զայլոց և զա-
զանաց զոր Տովիտն ձայն
խնդութեան ուսոյ եբարձ և
վերստաւոյ յերկինս եւ
ընդ անմոլարս խառնեաց
թիւր։ գլուխ 15։ 5 Ա՛ի լի
նիք նմանօղք վարձկանացն
որք նմանեցան ի մարմին սերմանողաց,
և զՏոդիս խաշանց բանա
էօրաց անտես առնողաց։ Ա՛ի անխնամ անգութ և
անայցելու խոցելոցն վի
րատորաց լինիցիք։ Վա՛ռս
քո զի խոցոտեա և զվէրս
յանձնէհաս։ գլուխ 13։ 10
քո զի խոցոտեա և զվէրս
անզարմանալիք և անա-
տակ լինիցիք զօրագլուխք
Ա՛ի լինիք զօրագլուխք
ոչ տարակուսանաց
մատնելով։

Ա՛ստաւածդ եկեղեցւոյ,
զոր ինքն միայնոյ Տօր արեամբ
ձիւնն միայնոյ Տօր, զոր միա-
գին գառանցն։ զոր միա-
ծոցք քո Տօսին և մեծա-
նան ի ճանապարհին և արա-
զանիորդք երկնայուր
ծուէ։ սաղ 61։ 11։

Ա՛ մարմնական և ունայն մե
մարդկան, մի՛ դուցէ
երկնահանդէտ, մի՛ դուցէ
զօրէն ոսկի դեռնաքարշ
և մոխրաթափաւալ լինիցիք։
զերկրաւորս եթէ խորհե
լով։ Ա՛ ոչ զոր վիճակաց
քաղաքաց եղաւառաց էք
վերակացուք, մի՛ լինիցիք
դէտք անզգոյշք հեղգաբ։
և կամ ընդ քնով անկեալ։
տեսանելով զեկեալ ի՝ ՕՀ
սուր պատուհասին այ և
ոչ բողոքիցէք, և դառանի
ցիք արեան պարտականք
մարդկան, ի մէկ մատնե
լոց։ էզէկ 3։ 18։

Ա՛ թուականք արդար էրա
ւանց, մի՛ յուսայք յանի
րաւութիւն և մի՛ ցանկայք
յափշտակութիւն։ Ա՛ որք
զերկինսաւրն ունիք մեծ մի՛
յօժարեսցին սիրտք ձեր
զօրէն ոսկի դեռնաքարշ
և մոխրաթափաւալ լինիցիք։
զերկրաւորս եթէ խորհե
լով։ Ա՛ ոչ զոր վիճակաց
քաղաքաց եղաւառաց էք
վերակացուք, մի՛ լինիցիք
դէտք անզգոյշք հեղգաբ։
և կամ ընդ քնով անկեալ։
տեսանելով զեկեալ ի՝ ՕՀ
սուր պատուհասին այ և
ոչ բողոքիցէք, և դառանի
ցիք արեան պարտականք
մարդկան, ի մէկ մատնե
լոց։ էզէկ 3։ 18։

Ա՛ թուականք արդար էրա
ւանց, մի՛ յուսայք յանի
րաւութիւն և մի՛ ցանկայք
յափշտակութիւն։ Ա՛ որք
զերկինսաւրն ունիք մեծ մի՛
յօժարեսցին սիրտք ձեր
զօրէն ոսկի դեռնաքարշ

ուրեմն զհայոյախօս սուտհայրն
նիւթ մարմնոյն։ Պատուական
լսացն՝ և զկիրս նոր հոգւոյ
մատուցիչն երկնաւոր
ծն ընտրեաց զմեզ մի՛ մոռանայք զայդ
սրբոյն Պետրոսի։

Ձգնասուր նահատակին քրիստոսի Ստեփանոսի հոգեւոր լուսաւորչին և հովանաւոր ընտանի աճապարեմք հօրն և մարգարէիւ ձերոյ։ և զմտաւ զառաջնորդն կենաց եղ ի ձախ և ի դուք հիշեցէք

Հատուցումն։ եբր. 13. 7

ցիկ նոյ, նմանօրեք երեսուն և հայեցեալք յելս դնեսցեն ընդ ձեզ զբանն Աստուծոյ։ զոր խրատ և ասէ, հիշեցէք զառաջնորդս ձեր, որք խօսեցան ընդ ձեզ զբանն Աստուծոյ։ և ամենայն հաւատացեալ

Հնազանդեցարուք նոցա։ եբր. 13. 4։

և ուշ փարատիջք ցաւոց։ Ա՛ի ողջացուցիչք էարեգ պաշարեալն լինելոյ։ ծոյ և յանբնական ցաւոց կան և յանբնական ցաւոց ի համակուր օձին՝ և՛ իբրեւ և անդադրուն առ խաչելեան նիկ քժշկարան, մի՛ անդամ դոց, որք զնծականն ու

ամբոխեալ ծովու՝ տայր զնաւ եկեղեցւոյ յալեկոծութիւն հողմոց։ զի մի՛ ընկղմեալ զորս յանձն առեալ չանել ի հեղձական ծովէ, կորուսանող անձանց անմեղաց լինելիք։ Որք աճապարեն այդ՝ ոչ ելանեն, մի՛ տայք ձեր ուռուն յորթին ձկնա բեր ուռուն յորթին ձկնա զնածային այդ ոչ ելանեն, մի՛ տայք թոյլ դադանին ապականել զնոսա ուրախութեամբ։ Ա՛ի շարժեք զպատուար զդուշութեան պատուիրա նացն այլ։ Ա՛ի կոխեք ըստ կարգ կանոնաց ածուածոյ հաստատուն։ Ա՛ի քակեք զքանկ տ՝ զոր հաստատեալ յոյժ ի հոգեւոր հայրենադիր սուրբ դիցն։ զի մի՛ հարցիք յօձէն ժող։ 8. 10։ Ա՛ի բանայ էարաքոյն և անբաժանելի։

Ա՛ի ողջացուցիչք էարեգ պաշարեալն լինելոյ։ ծոյ և յանբնական ցաւոց կան և յանբնական ցաւոց ի համակուր օձին՝ և՛ իբրեւ և անդադրուն առ խաչելեան նիկ քժշկարան, մի՛ անդամ դոց, որք զնծականն ու

Ղեւտացւոց սրբագործութիւն։

Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսէս՝ եւ ասէ. Ա
առ զորդիսն Իսրայէլի զՂեւտացիսն ի միջոյ որդւոցն Իսրայէլի, եւ սրբեսցես զնոսա։ Եւ այսպէս արասցես նոցա սրբել զնոսա. ցանել ի վերայ նոցա ջուր սրբութեան, եւ ածցեն զամենայն մազս ի մարմնոց իւրեանց, եւ լուասցեն զհանդերձս իւրեանց, եւ սրբեսցին։ Եւ առցեն զեզն մի եւ զպատարագ նորա՝ զգառն անարատ եւ զերկրորդ եզն մի վասն մեղաց։ Եւ մերձեցուսցես զՂեւտացիսն առաջի խորանին վկայութեան, եւ ժողովեսցես զամենայն ազգ որդւոցն Իսրայէլի։ Եւ մերձեցուսցես զՂեւտացիսն առաջի Տեառն, եւ եդցեն որդիքն Իսրայէլի զձեռս իւրեանց ի վերայ Ղեւտացւոցն։ Եւ մատուսցէ Ահարոն զՂեւտացիսն առաջի Տեառն իբրեւ զպատարագ ի կողմանց որդւոցն Իսրայէլի, եւ եղիցին պաշտել զպաշտօն Տեառն։ Եւ Ղեւտացիքն եդցեն զձեռս իւրեանց ի վերայ գլխոց եզանցն, եւ արասցես զմին պատարագ վասն մեղաց, եւ զմին ողջակէզ առ Տէր՝ քաւել վասն Ղեւտացւոցն։ Եւ կացուսցես զՂեւտացիսն առաջի Ահարոնի եւ առաջի որդւոցն նորա, եւ մատուսցես զնոսա պատարագ Տեառն ի կողմանց որդւոցն Իսրայէլի, եւ եղիցին ծառայել ծառայութեան Տեառն։ Եւ Ղեւտացիքն եղիցին ի ծառայութեան խորանին վկայութեան, եւ քաւեսցես զնոսա եւ մատուսցես զնոսա պատարագ Տեառն, զի նուիրեալք են ինձ ի միջոյ որդւոցն Իսրայէլի։ Զի ես առի զնոսա ինձ փոխանակ ամենայն արու ծնանելոյ ի միջոյ որդւոցն Իսրայէլի։ Զի ինձ են ամենայն անդրանիկք որդւոցն Իսրայէլի ի մարդկանէ եւ ի կենդանեաց, յաւուր որ հարի զամենայն անդրանիկս յերկրին Եգիպտացւոց, սրբեցի զնոսա ինձ։ Եւ առի զՂեւտացիսն փոխանակ ամենայն անդրանկաց որդւոցն Իսրայէլի։ Եւ ետու զՂեւտացիսն պարգեւ Ահարոնի եւ որդւոցն նորա ի միջոյ որդւոցն Իսրայէլի, պաշտել զպաշտօն որդւոցն Իսրայէլի ի խորանին վկայութեան, եւ քաւել վասն որդւոցն Իսրայէլի, եւ մի եղիցի ի որդւոցն Իսրայէլի մերձենալ ի սրբութիւնն, եւ եղիցի ի մերձենալ որդւոցն Իսրայէլի առ սրբութիւնն՝ հարկանել զնոսա։ Եւ արարին Մովսէս եւ Ահարոն եւ ամենայն ժողովուրդ որդւոցն Իսրայէլի զՂեւտացիսն, ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց Տէր Մովսէսի զՂեւտացիսն՝ նոյնպէս արարին որդիքն Իսրայէլի ընդ նոսա։ Եւ սրբեցան Ղեւտացիքն, եւ լուացին զհանդերձս իւրեանց, եւ մատոյց Ահարոն զնոսա պատարագ Տեառն առաջի իւրոյ, եւ քաւեաց վասն նոցա սրբել զնոսա։ Եւ յետ այնորիկ մտին Ղեւտացիքն ի ծառայութիւն իւրեանց ի խորանին վկայութեան առաջի Ահարոնի եւ առաջի որդւոցն նորա, որպէս պատուիրեաց Տէր Մովսէսի զՂեւտացիսն՝ նոյնպէս արարին ընդ նոսա։ Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսէս՝ եւ ասէ. Ա
զայս Ղեւտացիքն՝ յորմէ ամի երեսնից եւ հինգ ամի մտցեն ի ծառայութիւն պաշտելոյ զպաշտօն խորանին վկայութեան։ Եւ յետ հինգ եւ երեսուն ամի դարձցին ի ծառայութենէ պաշտելոյ զպաշտօն, եւ մի՛ եւս ծառայեսցեն։ Եւ ծառայեսցեն ընդ եղբարս իւրեանց ի խորանին վկայութեան, պահել զպահպանութիւն նոցա, եւ զպաշտօն մի՛ ծառայել։ Այսպէս արասցես Ղեւտացւոցն ի պահպանութեանց նոցա։

Ժ. Զատկի տօնի կարգադրութիւն։

Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսէս յանապատին Սինայ՝ ի ամսեանն առաջնում յամի երկրորդում ելից նոցա յերկրէն Եգիպտացւոց, եւ ասէ. Ա
որդիքն Իսրայէլի զպատարագն արասցեն ի ժամանակին իւրում։ Ի տասնումեկերորդում ամսեանն ի միջի երեկոյին ի ժամանակին իւրում զպատարագն արասցեն զնա, ըստ ամենայնի հրամանաց զատկին եւ ըստ ամենայնի կարգաց նորա արասցեն զնա։ Եւ խօսեցաւ Մովսէս ընդ որդիսն Իսրայէլի, զի արասցեն զպատարագն զատկին։ Եւ արարին զպատարագն զատկին ի տասնումեկերորդում ամսեանն ի միջի երեկոյին յանապատին Սինայ, ըստ ամենայնի զոր պատուիրեաց Տէր Մովսէսի՝ նոյնպէս արարին որդիքն Իսրայէլի։ Եւ եղեն արք ոմանք որ եղեն պղծեալք ի մեռելոյ անձին, եւ ոչ կարէին առնել զպատարագն զատկին յաւուրն յայնմիկ, եւ մերձեցան առաջի Մովսիսի եւ առաջի Ահարոնի յաւուրն յայնմիկ։ Եւ ասեն ցնա արք յայնոսիկ. Պղծեալք եմք ի մեռելոյ անձին, մի՞ արգելցուք մատուցանել զպատարագն Տեառն ի ժամանակին իւրում ի մէջ որդւոցն Իսրայէլի։ Եւ ասէ ցնոսա Մովսէս. Կացէք, եւ լուիցուք զոր պատուիրեսցէ Տէր վասն ձեր։ Եւ խօսեցաւ Տէր ընդ Մովսէս՝ եւ ասէ. Ա
ցուսդ ընդ որդիսն Իսրայէլի՝ եթէ ոք ի ձէնջ եւ յազգաց ձերոց եղիցի պղծեալ ի մեռելոյ անձին, կամ ի ճանապարհի հեռաւոր եղիցի ձեզանէ կամ յազգաց ձերոց, եւ արասցէ զպատարագն Տեառն զատկին։ Ի տասնումեկերորդում ամսեանն ի միջի երեկոյին զատկին արասցեն զնա, եւ հացիւ խմորոտեաց եւ դառնեղինաց կերիցեն զնա։ Մինչեւ առաւօտ մի՛ թողուցուն ի նմանէ, եւ ոսկր մի՛ կոտրեսցեն ի նմանէ, ըստ ամենայնի հրամանաց զատկին արասցեն զնա։ Եւ որ ոչ մատանէ ընդ այս դուռն, դուխ եւ ատեզակ՝

Տէր

Ամէնայն ծէս եւ աղօթս եւ
Հրեշտակական դիմօք.
Լուր եւ ախորժելի բանիւք
վշտակից սրտիւ, հեշտ
Ընթարկանալի բարուք,
հեզութեամբ եւ հեզահոգի:
Անհպարտ: Կրօնաւոր
բարձրագոյն գործով եւ
անհպեալ: Կրաւոր խոր
միաձորութեամբ
պայծառութեամբ հրաշալի:
Արիւնն միաձորութեամբ
սուրբ, ձոխաւոր վարուց
բոլորիցն: Քանզեալ տա
դէր պատկերի գեղեցկիւ
ընտրեաց ընտրելոց, նկատա
մաքրութեամբ: Ամբ
ցօղ անիատն եւ պարզ
Հայրապետական դասուն
Ամէնայն ծէս եւ աղօթս եւ
Հրեշտակական դիմօք.
Լուր եւ ախորժելի բանիւք
վշտակից սրտիւ, հեշտ
Ընթարկանալի բարուք,
հեզութեամբ եւ հեզահոգի:
Անհպարտ: Կրօնաւոր
բարձրագոյն գործով եւ
անհպեալ: Կրաւոր խոր
միաձորութեամբ
պայծառութեամբ հրաշալի:
Արիւնն միաձորութեամբ
սուրբ, ձոխաւոր վարուց
բոլորիցն: Քանզեալ տա
դէր պատկերի գեղեցկիւ
ընտրեաց ընտրելոց, նկատա
մաքրութեամբ: Ամբ
ցօղ անիատն եւ պարզ
Հայրապետական դասուն

Հայեաց և յիս յողորմել[ի]ս
զՀԺԶ և
Աղաչեմ զքեզ Տէր ողորմած, զհայրն իմ
զՀայր Հոգեւոր, և զմայրն զոր ետ ինձ
Աստուած, և զամենայն ազգակիցս մեր
զկենդանիսն և զհանգուցեալսն, զամենայն
ազգս քրիստոնէից, զամենայն ազգս
հեթանոսաց, զամենայն ազգս հրեից, զամենայն
ազգս մահմետականաց, զամենայն ազգս
աղանդաւորաց, զամենայն ազգս ուղղափառաց,
զամենայն ազգս հայոց, զամենայն ազգս
վրաց, զամենայն ազգս ասորոց, զամենայն
ազգս եգիպտացւոց, զամենայն ազգս
եթովպացւոց, զամենայն ազգս հնդկաց,
զամենայն ազգս պարսից, զամենայն ազգս
արաբացւոց, զամենայն ազգս ասպարացւոց,
զամենայն ազգս ամենայն աշխարհի, զամենայն
ազգս ամենայն կրօնից, զամենայն ազգս
ամենայն հաւատոց, զամենայն ազգս
ամենայն լեզուաց, զամենայն ազգս
ամենայն ցեղից, զամենայն ազգս
ամենայն տոհմից, զամենայն ազգս
ամենայն ազգաց, զամենայն ազգս
ամենայն ազգաց, զամենայն ազգս
ամենայն ազգաց

Եւ թէ ոչ, թողուի ընդ
ոգն քեզ ընծայեցսէ։
Եւ թէ ոչ ունիցի զոր
զի՞ են պարգեւք եւ՝ի քոյ
կեղեցի զո ընդունելոյ,
Եթէ ինչ արժանի յե
բար զքով ընկալցիս։
Ոչով եւայս ընծայ բանե
ղէն պատարագաց հայրա
ղաղմունդ վաստհութի։
փրկութեան հնար առ զո
մէ յոյս եւ առաւպելոյս
զրկելոյս։ Ո՞վ մի միայնէ
ողորմածդի կամաւ, իբաց
եւկից եմուրացայց, ով ինձ
ամէնիրաւ եւ ոչ հաւա
առմիք բաշխող։ գլ։ 16։
Եւ զի մաշեցան ունայնու
թիւ կեանք իմ եւ ոչ կարա
ցի գործել։ եւ թէ այդր
ողորմեցի կամաւ, իբաց
զրկելոյս։ Ո՞վ մի միայնէ
իմ յոյս եւ առաւպելոյս
փրկութեան հնար առ զո
ողորմուն վաստհութի։
Ոչով եւայս ընծայ բանե
ղէն պատարագաց հայրա
բար զքով ընկալցիս։
Եթէ ինչ արժանի յե
կեղեցի զո ընդունելոյ,
զո՞ են պարգեւք ո՞վ՝ի քոյ
ոգն քեզ ընծայեցսէ։
Եւ թէ ոչ, թողուի ընդ
այլոց յոլովից սխալանաց
Եւ այսմ համարձակութե՞ն
ղեցի՛ի յօժարութէ ե՛ւ փա
վազմանէ բռնադատելոյս
Ո՞վ եւ զիմ սակաւ ճաշ
ցեալ աւուրս կենաց՝ ար
ժանի արասցես յերկերզ
ցոյ զո դործ՝ սպասաւո
րական ծառայութէ վճարել։
Ո՛վ եւ ես ողորմութիւն
դոյց եւ վարձ ընդ զո կեն
դանի անկոցն միակու
վաստակոց։ Ցեսանել ըզ
քեզ ընդ քէն զոմ յան
զաւդական փառս։ Ո՛վ
որոմ չարչարանացն հա
ղորդեցար, եւ յանձառելի
փառան ընկնիլն բարձրացել
ճոխացիս։ հօմ 6։5։
Ո՛վ եւ ես արժանի եղէց
ընդ երկեղեցոյ սրբակրօն
մանկունան փութրել զամե
նաւրհնեալդ ովութիւնն
զայրդ և զՄրդի և զամե
նաւրհնեալդ ովութիւնն
մանկունան փութրել զամե
ընդ երկեղեցոյ սրբակրօն
Ո՛վ եւ ես արժանի եղէց
ճոխացիս։ հօմ 6։5։
փառան ընկնիլն բարձրացել
ղորդեցար, եւ յանձառելի
որոմ չարչարանացն հա
զաւդական փառս։ Ո՛վ
քեզ ընդ քէն զոմ յան
վաստակոց։ Ցեսանել ըզ
դանի անկոցն միակու
դոյց եւ վարձ ընդ զո կեն
Ո՛վ եւ ես ողորմութիւն
րական ծառայութէ վճարել։
ցոյ զո դործ՝ սպասաւո
ժանի արասցես յերկերզ
ցեալ աւուրս կենաց՝ ար
վազմանէ բռնադատելոյս
ղեցի՛ի յօժարութէ ե՛ւ փա
Եւ այսմ համարձակութե՞ն
մէ յոյս եւ առաւպելոյս
փրկութեան հնար առ զո
ողորմուն վաստհութի։
Ոչով եւայս ընծայ բանե
ղէն պատարագաց հայրա
բար զքով ընկալցիս։
Եթէ ինչ արժանի յե
կեղեցի զո ընդունելոյ,
զո՞ են պարգեւք ո՞վ՝ի քոյ
ոգն քեզ ընծայեցսէ։
Եւ թէ ոչ, թողուի ընդ

Հինդհետս։ Վայ մանաւանդ
զուրթիւն, Հովուապետացդ խրդ
խուիւս։ Համաղեռաց խրդ
ոսոնս, քահանայիդ և խրա
Այն զի քահանայական է
և աշճ փառաւորեսցի։
պատուեսցին զովութիւն,
յառաջեսցի, և սուրբդ
կամուն։ Ա՞յլ ինչ բան
որ քինէ զսիրտս և զեր
ասանաւելն զհարստ մարդ
կան միւռաքանչիւր միտ
զինել վշտով։ Ժ։ 21։ զի ոմ
մտութեամբ ենախանձու
նալոյն է բարկացի կարճ
անօրինեսցի։ և որ բարկա
Ա՞յլ որ անօրինելոյն է՝
Հոգս խրաց Հանդիսանան։
ընդդէմ այնոցիկ, որք
դրկնելոյն յաչառութիւն
եպերանաց սեռանի՛ յան
Ա՛յ ոչինչ խափանուն
մաքեալ սէր բազմաց։
զեալ է ժամանակ, և ցա
ծանք արդելման։ Կոտ
ռութիւն, և յորով կատակ
Լսազուսմ են պատճառք լը
Ժ։ 4։18։ ընդ ոսանկանօք։ ւ յոհ
երկիւղ յորժամ ոչ լինի

Ա

զայ։ և գովելի գոսանի
ոչ։ Ածծ է սէր քան
Ա՞ծծ է սէր քան
նայ ի Հոգւոյ։
Հոսիս ի Հեղգութեան
սպառնալեաց։ Վնութիւմ
յոսոսով և սիրով ի դաշնա
կուսն բանիս, և Հրաժա
լիմ ի պատկառելի պատ
ուոյս։ Ա՞ծծ է սէր քան
զայ։ և գովելի գոսանի
ոչ։ Ածծ է սէր քան

ՍՊԱՍՈՒՈՐ ՅՈՎՀԱՆՆՈՒ

Օգնեա՛ Յն։

Ա՞յլ զո՞ր ես ինձ
սրտի իմոյ բորբոքէ,
և սկսարութիւն անձին
իմոյ նահանջեալ կասե
ցուցանէ ի յոժարութես։
Այսր առաւ՝ ստիպէ,
և սէր սրբոյն միութեացու
ցանէ։ քայց անարժանու
թիւն իմ ոչ տայ Տէրնակիւ։
Ա՞յլ արանեալ գոմ յերկիր
ցուննց, և տարակուսեալ
ի մէջ ծփանաց։ Խրկինչիմ
ի մեծութիւն իրիս, և զար
Հուրիմ ի հեղգութենեն
սպառնալեաց։ Վնութիւմ
յոսոսով և սիրով ի դաշնա
կուսն բանիս, և Հրաժա
լիմ ի պատկառելի պատ
ուոյս։ Ա՞ծծ է սէր քան
զայ։ և գովելի գոսանի
ոչ։ Ածծ է սէր քան

Ի՞նչ է Աստուած

Հարցանեն մեզի՝ թէ Աստուած ինչ է՞։ Ասենք թէ Աստուած հոգի է, որ ամենայն տեղ կը գտնուի, ամենայնը կը տեսնէ, ամենայնը կը լսէ, ամենայնը կը գիտնայ, ամենայնի կրնայ օգնել, ամենայնի կրնայ պատուէր ընկալուիլ, ամենայնի կրնայ պատասխանել։ Ուրեմն Աստուած ի՞նչ է։

Աստուած հոգի է։ Հոգին ոչ մարմին է, ոչ ոսկոր, ոչ միս, ոչ արիւն, ոչ ձեռք, ոչ ոտք, ոչ աչք, ոչ ականջ, ոչ բերան, ոչ քիթ, ոչ ալ ուրիշ անդամ մը ունի։ Հոգին ոչ կը տեսնուի, ոչ կը շօշափուի, ոչ կը հոտուի, ոչ կը համտեսուի։ Հոգին ոչ կը ծնանի, ոչ կը մեռնի, ոչ կը հիւանդանայ, ոչ կը ծերանայ, ոչ կը տկարանայ, ոչ կը հոգնի, ոչ կը քնանայ, ոչ կը զարթնի։ Հոգին ոչ կը ծախուի, ոչ կը գնուի, ոչ կը ծախսուի, ոչ կը գործածուի։ Հոգին ոչ կը ծանրանայ, ոչ կը թեթեւնայ, ոչ կը տաքնայ, ոչ կը սառչի։ Հոգին ոչ կը ներկուի, ոչ կը ներկայանայ, ոչ կը ծալուի, ոչ կը ծռի։ Հոգին ոչ կը ծակուի, ոչ կը կտրտուի, ոչ կը ճմլուի, ոչ կը ջարդուի։ Հոգին ոչ կը ծեծուի, ոչ կը ջախջախուի, ոչ կը մանրուի, ոչ կը փշրուի։ Հոգին ոչ կը ճաքի, ոչ կը պատռի, ոչ կը ճեղքուի, ոչ կը ճղուի։ Հոգին ոչ կը ծակի, ոչ կը ծռի, ոչ կը ծալի, ոչ կը ծալկի։ Հոգին ոչ կը ծանրանայ, ոչ կը թեթեւնայ, ոչ կը տաքնայ, ոչ կը սառչի։ Հոգին ոչ կը ներկուի, ոչ կը ներկայանայ, ոչ կը ծալուի, ոչ կը ծռի։ Հոգին ոչ կը ծակուի, ոչ կը կտրտուի, ոչ կը ճմլուի, ոչ կը ջարդուի։ Հոգին ոչ կը ծեծուի, ոչ կը ջախջախուի, ոչ կը մանրուի, ոչ կը փշրուի։ Հոգին ոչ կը ճաքի, ոչ կը պատռի, ոչ կը ճեղքուի, ոչ կը ճղուի։ Հոգին ոչ կը ծակի, ոչ կը ծռի, ոչ կը ծալի, ոչ կը ծալկի։

Թագաւորացուն։

զոյն։ Ցադակիասդոյք
Հացեալը պատուով վեհ
Հօրն արմիածադ։ Պեր
քսումեալիք։ Ն՚ըենաուս
Հաղցրահամք և վայել
տոյն բարուդք բոլորեալը
ցեկը, ի բարուդ արմ
ղեալը։ Պատուդ գեղե
ծոցոյ ծաղկոցին ընձիւ
ծիրանափառ, ի ծովային
շատաւիղեալը։ Ցաղկի
Հայրական որթոյն ուռ
Ցարունակ բեղնաւորը
րասատանին բողբոջեալը։
տենչալիք՝ ևմեծադոյն բու
մանցն վսակաց։ Ցունկը
ուռդեալը յանձայնն Հոս
րաւի անդս մտաց մերոց
վսակաց բղխմամբ՝ զծա
յաուաջեալը, անձառելի
յաուաստաբուղխ աղբերէն
զմիշատակս ոսնախմբեմբ,
Լաւ սը երանելիքս զորց
սիկ միացեալ։ Հմտ II։ 17։
բարի արդասիս առ այս
եալ։ Ցայտասեռ ցեղէն՝
Պանիել սքանչելի երև
Պրիդորիս։ Ընտս ևմեծն

ասուցանեն։

Լաւ արդ՝ որովհետև ըղ
պատճառան էբաց մաք
րեցաք զպատճառասիրաց,
եկայք այժմ սիրելիք՝ մը
ասց աջօք յաուեսցուք
ի Հանդէսս արբոցն։ Եւ դէ
տեսցուք որչափ և՛ կա
րողութի՝ վերանեղեացն
զմեծութիւն ընորհին։
Ցերևս կարասցուք փոքր
իշատ ընծայաբեր լինիլ
սբցն։ Ցի Օ. ի կոչնատէրդ
մեզ աւետս Հանդիսի և
պատգաք ժողովոյս՝ ոչ մի ոք
կամ երկուք ի Հարց բա
րեփոց, այլ յոլովից վերկեց
և պատուեցելոց անձինք։
Չոլուաց և Հոլովոյատաց
Հաւաքուսն։ Ցահանայա
պետից քահանայացելոց,
էւ պատուով Հոխացելոց
մեծուքը։ Ն՚ըիստակէս և
Ցուսիկ և

ցութիւնը ընդ երկնայնոցն
ռաւորէն խմանալի ձայնակ
ան։ Աբիստակէս։ Ուր և փա
և քահանայապետն մեր Յիսո
հոյլք, Աշմարտապէս անդ
ուցն Յովհ ։ Հրեղինացն
քերօբէիցն գունդք, աթո
Ա՛ր սերովբէիցն դասք ,
դութիւնն։ ԵԻԻ 12։22
դովմանց։ Հուպ առ Աբրահ
յազատն ի վայրաքարշ վըր
եէմ որ է մայր մեր ամե
լոցն ի յերկինս ի վերինն
ՅՈՀ II։26։ յեկեղեցիս դրե
ը Տրունեան հրամանին.
Ա՛ինչ կենդանի գոլով մա
նեաց Թեւակոխելով։
նեը. ի կաճառս կենդա
առաքելաբար զմահ Ը
ոչիրանի ոն խողխողեալ
առեցողաց ի վերայ պատ
նութիւ , յանմոռադունից
բանին վարդապետութե։
Ա՛նակնառու յանդիմա
դևոր երևեալ Աշմարտան
քան զնոյն։ Ասսեր Հո
սութիւ առաւելեալ Ա
Ա՛նանձանդ թէ և կու
հաճասարօրդ դտեալ։

Ա՛ռիւքունք և բերկրա
Համբոյրք։ Կարօղ պատ
ուիրանին Աշմարտութե,
և քալամարտիկ ի պատե
լոյ Ը դեմ այսոցն չա
րութե։ Ասօսեալ առաջի
թիւ դվկայութի ոն
ամենայն Համարձակութ
և նահատակեալ Աշմարտա
քարող վարդապետութե։
Կահանայական շնորհի
պակեալ։ Ա՛արտիրոսա
կան հանդիսին պայծա
ռացեալ։ Ա՛կայական
անուն ժառանգեալ։
փայլակնանման երևեալ
մարմնոց, և փառաբանիչ
փառաց բարձրելոյն։
Ա՛րիստակէս մեծ քահա
նայապետ։ Մեծախառ Հօրն
լուսին փոխանակ Հարց եղի
ցին որդիք ։ ասղ 44։17։
Ա՛Հ միայն ժառանգ Հայրե
նի պատուհոյն , այլ և սրբ
քութեամբ վարուց Հօրն

ռա
ՀՅԶ

Եւ զվիշ
ապաստան ճշմարտապէս։ Եւ
եւ զգործս սրբոց իւրոց
զի խորհուրդս
Ո՛վ քո՛ւ
հրաշագործողին քո՛ւ։
մամբ փառս վերս առաքի
տեսողացն։ Որոց հիւծ
Տէր տեսողացն եւ զի հաստա
Թէ հրաշիցն եւ զի վկայու
հաստատեալ։ առ զի վկայու
սրբուն Թեան զի տեղւոյն
Այլ եւտուն այ եւ տաճար
որ զօրաւոր է յամի։
Տէր զօրաւոր է յամի։
հաստատի հաստատեաւ
Եւ այս Թշնամեաց վկայուք
րեք զի տեսողացն ստուգիւ
պատմի առանց երկբայու
Թեան ոչ եւ ճշմարիտ։
Եւ ճշմարտապէս ամ ու
մանակի լուսաշաւիղ է
բեմամբ իւրեայ երեսաց
Ջուրցն տեսանի, առ զի յիշա
տակ սքանչելեացդ։
Եւ ճշմարտապէս ամ ու
Թեան մինչեւ ցայսօր ժա
Որ եւ հետք հետագնացու
տուն երկիր եւաներ։
Համարձակապէս զի հաստա
Այլ նոյնաձեւ օրինակաւ
արկել հանդիսին կասեր։
հայթայթեր, կամ յառաջ
ոչ տարակուսանօք քինէ

զհաստուց զքահանայապետն քո
զիաստաւորեալն ընդ հօր եւ
հոգւոյն անլռելի ձայնիւ
յաւիտեան։

Սա էր զի կառուցման զի
վիմին հաստոյ. զինիկի
ական հարցն հաստաքուման
փոխանորդ հօրն առաքել
զի հռոմայեցւոց մեծափա
հուին. մեծափառ եւ զար
մանալի հրաշիւք անդ փա
ռաւորեալ. զի մեջ բազ
մախումբ հարանցն սրբոց
հանդիսաւոր երեւեալ։

Ո՛վ կապուտակ ակեացն
լայնատարած ընկին լիուճ
վեհափէտ եւ քաջմանած
ծան կորովակի սիգաշարժ
թանձրուճք ջուրցն ոլիկի
անոյն, սիգապայլ ոտիւք
սրընթացուճք սխրացեալ
անվհեր դիւմամբ յոյժ
բազ զի նըվիատեալ տեղին
հասանէր։ Այլ պետրոսոյ
րէն երկմտեր, Մտթ. 14. 30,
այլ փրկչաբար խիզախեր։
Եւ ժողովելոց հրոյն բազ
մուճ՝ սխրալի հիացումն
առնէր։ Եւ զանդադադար
ձուճիւնն եկաւորուճք՝

ըիւս վարդապետութեամբ
բակացութեամբ և ճշմա-
ման եօթն։ բարեաց վե-
յաԹոռ Հայրապետութեան
խորոյ մեծին գրիգորի
Ա՛ս կացեալ զինւի հօր
ժողովուրդս։

նոացեն իւրեանց վերաձեալ
նոյնն Հաստատ կացցեն մը-
Լսանդրեալ ի տունն զի ի
նոյն ըստ պատշաճի։
ի ննոյն
բերկրեին, և յաւելուսին
ուրախութեամբ ընկալեալ
Երուսաղէմ։ Ա՛ր մեծաւ
Գրդատիսոսի։ Ա՛ր մեծաւ թագաւորին
Վրիդատի և մեծի թագուհին
ցանէր Հօրն իւրում սբ-
ծից ժողովոյն։ և մատու-
Հաւատոյ զեղեալն ի մե-
լոյ ընդ լինելեան զգիտա
յաչխարհս Հայոց։ բերէ
ձոխութիւն գայր Հասանէր
Հրաշից և էքնազագեղ
Եւ այսպիսի մեծասքանչ
լուսաք՝ սոյնպէս և տեսաք։
փառս այ և ասեին, որպէս
զեալ սքանչելիսն, տային
և բժշկէր զամենեսեան։
Եւ տեսեալ բազմաց զբ
և ընկենուին առ ոտս նր
հիւանդս և ախտաժէտս

ռաւորիչս իւր փրկօրի՛
փառաւորեալն յամենայն
մարդկան։ Ղոփ 5։ 16։
Ո՛րոց տեսեալ զմեծա-
սքանչ Հրաշս ժողովուրդք
Հաւատացեալոց, փառաւո-
րեն զՀայրն երկնաւոր ըզ
ասելիքն այնպիսի իշխանաւ
մարդկան։ Ղոփ 9։ 8։
Ա՛ս դառնայր՝ ի ժողովոյն
նիկիայ և գայր յՀռո
Հայոց մեծաւ Հանդիսիւ,
ընդ Հօր Հռոմէական սբ-
րատեալ։ (Հանգուցատիպ
փրկչին մերոյ յի դառնա
լոյն զորութիւն Հոգւոյն ի
դալելեայ։ Եւ եկանէր
Համբաւ զնանէ ընդ ամ
կողմանս դաւառաց ուր
և Հասանէր։ Ա՛ր աւելին
այս այր որ իշխանութիւն
սասան Հոգմոյ և ծովուց
ըստ օրինի փրկչին յի և
ինազանդին սմա։ Եւ
այսոց պղծոց Հրաման տայ
և եկանեն։ և զամ գաւա
ազգքինէ՝ ի մարդկանէ զօ
րութեամբ ան իւրոյ։
Ա՛ր լուեալ բերէին զամ
Ղուա, 2

բարեաց վերադարձութիւն,
ուղիղ վարդապետութիւն և
ճշմարիտ քաղաքավարութիւն,
Ընդարմացաւար ճգնութիւն,
լոյն բանիւ։ Իգ. 3. 5.

զերկրպագութիւն ըստ առաքե-
լական զանգամս
միշտ կենդանի վկայ քո։
Ամէն։ Եւ զարմացեալ
եղեալ ամենայն ժողովուրդն
ի վարդապետութեան նորա։
Եւ հինգշաբթի յայսմ
տուց և ջահ ածպաշտութեան
Ա՛ստուածն Հայոց
բանիւն Աշմարտութեան։
զբարին յանդիմանելով
լով ի գործս բարիս, և
Ո՛ բարեմիտն յորդորե-
վստահս առաքինութեան։
բարութեան։ արիապոյն ի,
ցեալ, և ի պատիւ սրբոց
լական պատուով պանծա-
տով զարդարեալ։ կայսե-
Թեան շքեղացեալ։
Ո՛առաջադէմ յամ գործս
Ո՛սելով, որ զոչ սիրե-
ձաք յՆի, բայց միայն ըզ-
քեզ։ Ա՛յլ թէ, թողաք
զամ և եկաք զինի քո։ և
զբանն քո պահեցաք ՚ի
մարտապէս։ տուր մեզ զո
ղջմութիւն քո։ Ա՛յսպէս
վՀարեաց զկեանս սբ Հո
վիւն մեր։ տուր մեծ թո
ղեալ վիճակելոց իւրոց։
որոց վասն աղօթէ՛ միշտ
առ սուր առեալ, զգործս
Ձեռաց քոց մի՛ անտես
առներ։

Ասակ զինի տալին երանե-
լին Ա՛ղթանէս Հարազատ
եղեալք տուս։ ոչ միայն
ըստ մարմնոյ, այլ ըստ
գործս ևս առաքինութեան
նորին գոլով Համեմատ,
Թագեալ Ա՛ր Եուղղափառ
բարեպսակ պսակաւ պան
ծալեալ Ա՛ստուածն Հայոց
յանդիմանելով զչարսն։
Ա՛յր ոչ ասացաւ՝ յարքե
ղայոյն ամբարիշտ բռնա
ւորն վասն սասանութեան
յանդիմանութեան, սրով ըզ
մահ ընկալեալ, Հասանէր
խնդութիւնն առ քո։ առ որ
անձկացեալ էր ի մանկուէ։
Ա՛սելով, որ՝ ոչ զոք սիրե
ցաք յՆի, բայց միայն ըզ
քեզ։ Ա՛յլ թէ, թողաք
զամ և եկաք զինի քո։ և
զբանն քո պահեցաք ՚ի
մարտապէս։ տուր մեզ զո
ղջմութիւն քո։ Ա՛յսպէս
վՀարեաց զկեանս սբ Հո
վիւն մեր։ տուր մեծ թո
ղեալ վիճակելոց իւրոց։
որոց վասն աղօթէ՛ միշտ
առ սուր առեալ, զգործս
Ձեռաց քոց մի՛ անտես
առներ։

Ասակ զինի տալին երանե-
լին Ա՛ղթանէս Հարազատ
եղեալք տուս։ ոչ միայն
ըստ մարմնոյ, այլ ըստ
գործս ևս առաքինութեան
նորին գոլով Համեմատ,
Թագեալ Ա՛ր Եուղղափառ
բարեպսակ պսակաւ պան
ծալեալ Ա՛ստուածն Հայոց
յանդիմանելով զչարսն։
Ա՛յր ոչ ասացաւ՝ յարքե
ղայոյն ամբարիշտ բռնա
ւորն վասն սասանութեան
յանդիմանութեան, սրով ըզ
մահ ընկալեալ, Հասանէր
խնդութիւնն առ քո։ առ որ
անձկացեալ էր ի մանկուէ։

յԱՄ վհայ

Ա ՝ ասաղաղոյն հրաժեշտ լինի դրելով յախտաւի կենացս Յանկալին վերնոց՝ և մեզ յոյս բարեաց առ աճ և պարծանս առ մարմնակից մարդիկ։ Որս բարեխօսեսցէ միշտ առ աստ վասն մեղացելոյն։

Ա՝ յր և շառաւիղ սորին սրբութեան՝ մեծ այրն և յուսոյ ժառանգն։ Որ յոլովագոյն յուսով յուսայր ՚ի յոյսն առաստաղ պարգև։ Յուսով կարդալով զանուանն այ զյոյսն ամգուն յօդնականութիւն յուսացելոց ՚ի յոյսն բարի։ Ձշմարիտ քահանայապետն Յոյսն յոլովարձեալ։ Փոխանորդն հօրն աթոռոյն, և նախանձաւոր նոր ջինն առաքինութեանն։ Ա՝ և զնախանձ տուն յանձին կրելով հանդերձ մեծին եղիայի, ՚ի վեր պատուիրանացն այ նահատակ լինել նման մեծին յով հեաւ Յանուս Մկրտչէ։

Ա՝ աղաղոյն հրաժեշտ լինի դրելով յախտաւի կենացս Յանկալին վերնոց՝ և մեզ յոյս բարեաց առ աճ և պարծանս առ մարմնակից մարդիկ։ Որս բարեխօսեսցէ միշտ առ աստ վասն մեղացելոյն։

Ա՝ յր և շառաւիղ սորին սրբութեան՝ մեծ այրն և յուսոյ ժառանգն։ Որ յոլովագոյն յուսով յուսայր ՚ի յոյսն առաստաղ պարգև։ Յուսով կարդալով զանուանն այ զյոյսն ամգուն յօդնականութիւն յուսացելոց ՚ի յոյսն բարի։ Ձշմարիտ քահանայապետն Յոյսն յոլովարձեալ։ Փոխանորդն հօրն աթոռոյն, և նախանձաւոր նոր ջինն առաքինութեանն։ Ա՝ և զնախանձ տուն յանձին կրելով հանդերձ մեծին եղիայի, ՚ի վեր պատուիրանացն այ նահատակ լինել նման մեծին յով հեաւ Յանուս Մկրտչէ։

Ա՝ աղաղոյն հրաժեշտ լինի դրելով յախտաւի կենացս Յանկալին վերնոց՝ և մեզ յոյս բարեաց առ աճ և պարծանս առ մարմնակից մարդիկ։ Որս բարեխօսեսցէ միշտ առ աստ վասն մեղացելոյն։

Ա՝ յր և շառաւիղ սորին սրբութեան՝ մեծ այրն և յուսոյ ժառանգն։ Որ յոլովագոյն յուսով յուսայր ՚ի յոյսն առաստաղ պարգև։ Յուսով կարդալով զանուանն այ զյոյսն ամգուն յօդնականութիւն յուսացելոց ՚ի յոյսն բարի։ Ձշմարիտ քահանայապետն Յոյսն յոլովարձեալ։ Փոխանորդն հօրն աթոռոյն, և նախանձաւոր նոր ջինն առաքինութեանն։ Ա՝ և զնախանձ տուն յանձին կրելով հանդերձ մեծին եղիայի, ՚ի վեր պատուիրանացն այ նահատակ լինել նման մեծին յով հեաւ Յանուս Մկրտչէ։

Ա՝ աղաղոյն հրաժեշտ լինի դրելով յախտաւի կենացս Յանկալին վերնոց՝ և մեզ յոյս բարեաց առ աճ և պարծանս առ մարմնակից մարդիկ։ Որս բարեխօսեսցէ միշտ առ աստ վասն մեղացելոյն։

Ա՝ յր և շառաւիղ սորին սրբութեան՝ մեծ այրն և յուսոյ ժառանգն։ Որ յոլովագոյն յուսով յուսայր ՚ի յոյսն առաստաղ պարգև։ Յուսով կարդալով զանուանն այ զյոյսն ամգուն յօդնականութիւն յուսացելոց ՚ի յոյսն բարի։ Ձշմարիտ քահանայապետն Յոյսն յոլովարձեալ։ Փոխանորդն հօրն աթոռոյն, և նախանձաւոր նոր ջինն առաքինութեանն։ Ա՝ և զնախանձ տուն յանձին կրելով հանդերձ մեծին եղիայի, ՚ի վեր պատուիրանացն այ նահատակ լինել նման մեծին յով հեաւ Յանուս Մկրտչէ։

զանձն օրինակ տալով բարեաց մաց և նպատակ բարեաց զինի եկելոց ։ Ա՝ ղձալի մարդկան և հաճոյ այ ։ Ձահեցե՛ ՚ի հարս հայրապետն ։ Ի քահանայս քահանայապետն ։ ՚ի հովիւս հովիւն քաջ. որ զանձն իւր միշտ եդեալ էր իւր հօտին ի ձգնաժամս՝ անմարմնոց բար ձգնեալն ։ ՚ի վկայս՝ հանապազորդ մեռեալն ՚ի. որով ՚ի ի խաչ ելեալ էր՝ և ինքն ՚ի։ գաղ 6 ։ 14։ ի մարտիրոսս՝ միշտ մար տուցեալն իւր պատուիրա նացն այ ։ ՚ի նահատակս՝ հանապազորդ նահատակեալն ըստ հաճոյին այ ։ ՚ի մենաց մարտս՝ բարուք մարտու ցեալն ըստ օրինի ան։ 2 ովհ 2 ։ 5։ ՚ի սիրելիան այ՝ միշտ անձկացեալն առ նա սիրով։ Ա՝ միշտ փափագեալ զելա նելն ՚ի մարմնոյ աստի և զլինիլն առ աճ ։ փիլ ։ 23 ։ Ա՝ հանապազ գոչէր ընդ մեծին դաւթի բազձալի սիրով, երբ եկից երևեցայց երեսացդ այ։

մատուցաներ առ աւծ վէմ
արուսորադէզ պատառանոց
հօտին իւրոյ։ Ո՞յ յապիխ
երանելին Յուսիկ ի վէմ
չանիկ ծնօղն լսատ հոգւոյ
ուսապետուն մեր և արի եր
սիրով աղօթեր քաջ հով
յապիխ դորովադուման
։Ի հօր և հոգւոյդ սէր։
փառս վերատաքեսցուք
հալածչաց մերոց։ զի քեզ
ի քեզ։ և փրկեա զմեզ ի
ձայնի աղօթից յսացելոցս
փրկիչ մեր։ էաւ ։ Ո՛ւր
աղաղակեմք առ քեզ Տ
նաց յարուցելոց իմէ մեր,
դիք ձանձրացեալ յանօրի
Ընձինք նեղեալք և հո
Հորեալդ ես յաւիտեան։
անուանդ քում որ փառա
տես առներ։ Տ՛ուր փառս
ձանց պատասանս մի՛ ան
Հորին քո։ և զնեղեալսդ ան
միշեա զուխտ վաստակ
յապիխ։ Ա՛ր արդ ուր
տաճարի ես ի գաւառիս
տից զտեղի արիանել հիմն
ցայց սրտիւ, մինչև գը
այսորիկ։ Ով բերկրե
ընկալայդ փրկուե ազգիս

մի

զանձն դնելով իւրոյ ոչխա
րաց, զորովադուն սիրով
Հոգւոյդ մեծապէս վա փրե
կուեցեր Հօտին իւրոյ։
Պատաբար գոչեր առ
բարեդուքն և ողորմած
ած, մի՛ մերժեր զմեզ յո
ղորմուէ քումմէ. մի՛ ցրեր
զուխտս քո. մի՛ իբացէ առ
ներ զողորմիս քո ի մէնջ.
մի՛ մատներ զմեզ խոպատ
վո անուանդ քում սբց։
Ով զերծո զմեզ յորո
դայթէ՛ որսողին վասն
Զրիդուրի սիրելոյդ քո,
և վո Պետրոսի ընտ
րելոյ քո, և Պօղանիսի
սբոյ քո։ Ցիշեա տէր զը
Զրիդուր եզամ հեղուի նը
Պետրոս երդուաւ ան և
ուխտս եդ այ իւրոյ, Թէ
ո՛չ երբեք ի խորուէ վիրա
և՛ ի միջոյ Թունաւորս զա
զանացս։ Ով ոսոյ քում
բեռս, մինչև զաւերակ
նայ։ Թէ տեսիր զկոյս
ա՞ծ, կամ նինջ արուա
քո, մի՛ մերժեր զմեզ յո
բարեդուքն և ողորմած
Զրիդուր Հօտին իւրոյ։
վկայ ճշմարտութեամբ։

Ո՛հ Տէր օգտեցո այնոքիկ
վայրս պղծութեան։
Ինդիր զտուն սրբութեան,
երկուքեսեղի կորստեան։
Ընդէր զտուն դիւացս
և բնակարան դիւաց։
Իմիք առնեա զսա տեղի
առնէ ասն արքայութեան։
Ննջեցեալսն Հաղորդ
ողջախոհութեան զարդարեն։
Այ առնէ։ ամուսնացեալն
նորածնեալսն, որդիս
ուրեքեն՝ իսա կառուցեալ։
տովանեալ է։ Ի Թոռ աճ
մարդկան քաւարան խոս
Խրեշտակաց բնակարան և
կառարմամբ աւարտեալ է։
Այրապետաց եւ վկայից
դարեկութ հիմնացեալ է։
Կայ նր։ Ջ Ինոճած յար
զեց նր։ առաքելովք և մար
քարինք սր շաղախեալ են
ական մեզ յանդգնելով
ակաս ամբն քի։ և
ուական արեամբն քի։ և
Ի կեղեցի գնեալ է պատ
ընդիր անմոռանալ ի քրի
Ի՛վ Թադաւոր ասելով,
և զջանս վաստակոց նոցին։

Եւ զերախտիս նախնեացն
մեզ զնո մարդասիրութի
ցեալն էր։ Ցուշ առնելով
թաւան բարուցն զոր ըստա
դարձուցանել զնա յատա
բազում չանիւ ինարէր
զնուտա վարդապետէ իւրոյ,
Ցն անդ ի ձեռն առեալ
զիերկութի ոգւոյ նր։
Թերեւս կարասցէ շահել
հասանէր առ Թիւրքն։
տուիք զալ, փութանակի
կեալն և ի գիտուն ճշմար
ան զամենեցուն կամէր
Ցն ինքն որ ըս օրինակի
ի վր եկեղեցւոյ ըթէ։
անոս զանմտուէ յարուցին
սատակիր զանօրէնն յուլի
ալր և այսպիսի աղօթիւք
տ։ ։ Լսպ։ ։ ։
զերեսս երկրի։ ։ Լսպ։ ։ ։
ուսո արտասուօք ոուդէր
զանձն առնլի ան։ և յորդա
թախծեալ սրտիւ հեղոյր
ի գիտալոյ։ Ցն այսպիսի
որ ոչ երբէք դադարէր
Ջ արժելով ի գութ զայն
գուշէր առ ըր վն արագա
Ցյսոյիսի սիրելիր գթով
զանասնոր խաշանց իւրոց։

Ա՛րդ աղեսիւ Հայկեմ
բուին մերձեցուցանես։
էիւ։ որ զգաշրեքեան ի սրբ
ուսեալ ևս քեզ լեցի կորըն
ցաւ, զան 5։2։30, ապա
ցանէր, չարաչար սատակէ
յանարժան տեղիս մատու
ցոց՝ որ զսպասս սրբուե
քաղաքասար արեգայ քաբիւա
քարկութի՛ն ո՛ն։ Ո՛ Թէ
զի մի՛ եկեսցէ ի վերայ
սի ի՛ ժամանակի ի՛ ժամ
ցանեմ քեզ զգուշանալ
ընդ մեհենեաց։ Ա՛ որոյ
նմանութի՛ն է տաճարի այ
ընդ խաւարի։ կամ զինչ
զինչ չհաղորդութի՛ն լուսոյ
դիւաց դնիցէ։ Կանգի
սեղանոյին այ զպատկերս
թողութե՛ն ունիցի որ տա
ձին, ապա զսրբ ներսիս
պաշտին կորնւսա է ան
վայրաբնակ տեղիս կոչ
մեղանչես։ Ո՛ Թէ ի՛
ցութե՛ն, և՛ ի սրբութիւն
ապարատանութի՛ւդ։ ուրա
այրեսցէ։ Ա՛ զի կրկին է
կամ որ գերհին զքեզ ոչ
չանաց չիցես արժանի։

տասես։ Ա՛ն օրհնեմ տան
առնես և տեղի կոդց պատ
ձար այ բնակարան դիւաց
արկչին։ Ա՛ն դու զաշ
տեղիսն երկերեցիս հիմն
մեհեանն քանդեին։ և
կերան խորտակեին։ և ըս
ուսոն կրկին կոփեցայք
ըստ մարմնոյ և ըն հոգւոյ։
ոչիշեա զվէմն ծնեալ ըզ
տրդատիոս և զգրիգորիոս։
զՀաւն իմ և զՀաւն քո։
և ընդ անցաւորս փառաց՝
զանանցն առցես փառս։
և ընդ մեհենեաց զարքայու
ժողովեցես զարքայու
դաւորութեդ՝ և զերկնից
միայն։ այլ կան և ուրեան
լուցկիւք յատիսենին տան
չանացն։ Ա՛ս զքեզ կա
միմ զի ըն երկրաւոր թա
կաւեցան։ և խբրև զփոշի
պաքին որպ զծուխ պա
հեայքեին դիւաց։ Ա՛յ
ոսկինք չարագոյնքն ե
ապարատանք, որք պաշտօ
ուրիշ են թագաւորքն ա
որք այդպէս անմոռացան։

էին ի յարևելից պայծառ-
յոյժ ծագէն նշան փրկ
զիւանդամ գալուստո
կութիւն գոռոց: Ցիշեա
ամբարձ յերկինս զնչէս զ
ատր ած քո: Ցիշեա զարա
րիչն որ ստեղծ զքեզ յո
ջընչէ . որ կՀան զքեզ
յարդնդէ. որ կերակրեց
զքեզ՝ի մանկութենէ. որ
փչեաց՝ի քեզ զշունչդ
որ եա քեզ զարքայութիւ
որ խոստացաւ քեզ զՀան
դերձեալն եթէ պահես
ցես զպատուիրանս. որ ի
խանութիւն ունի կենաց
և մահու քո: Ցիշեա զը
նուռդ սէգ եւ ինքնագով
որով դասուիարակեցար:
Ցիշեա զՏաղորդութիւն
մարմնոյ և արեան տեա ո
րով քաւեցար: Ցիշեա
զնշանն սրտնահան որով
կնքեցար յաւուրն փրկ
կութե . որով և պահպա
նեալ եղեր. որով և փրկ
զվիսանդամ գալստո
յոյժ ծագէն նշան փրկ
էին՝ի յարևելից պայծառ-

Ախաչօ՛ս, ես առ այժմ.
զանմահ մանն մեռանիր:
Ինչանդ ես Հոգւով մի՛
այլ վայր արժանի:
ցոհդ որ ոչՀ՝ի գինւոյ:
քոյ. ըմպափեայց յարբե
քոյին կորուստ: Ա՛ի՛ վերկ
րան թռչնոյն պատկերդ
յարդոյ Համարեացիս քան
զպատկերդ երկնաւորին:
Ցիշեա զի գրեալ է, ՛ի
պատկեր իւր արար ած զմ
արդն: Ննի ։ 26։ Ա՛ի՛ վո
խանակեր զմահկանացուդ
ընդ անմահին . զառօրեայդ
ընդ միջնջենաւորին:
Ո՛ւ այդմ պատկերի նա
խադաղափարն վաղվաղա
կի չարաչար ըմ արժանոյն
կորնչելոյ է. իսկ ոգւոյդ
քո կայ և միայ յաւիտենա
կան. պատրաստեալ զաթո
ռ՝ի միջնջենաւորդ դա
ռ՝ի ջնոտան. առ ։ 9, 8 ։
տել զայնպիսին:
Ա՛յլ ո՛վ թռչնոյ զարմի՛ր
կ՝ի թմրութենէդ որ ոչէ՛ կ՝
քնոյ. ըմպափեայց յարբե
ցուեդ որ ոչէ՛ ի գինւոյ:
այլ վայր արժանի:
Ինչանդ ես Հոգւով մի՛
զանմահ մանն մեռանիր:
Ախաչօ՛ս, ես առ այժմ.
մի՛ քնար ապականիր:

ինչ դեռ ժամանակս ի
ձեռս է ։ ինչ դեռ գոյ
ինչ դեռ ասանես։ Ո՛վ ի կոչէի
և ոչ լսէաւր։ յերկարէի ըզ
բանս և ոչ անուցեր։ ասաք
ւ։24։ Ա՛յլ այժմ լուր,
զղջիլ աթոռոցն. զահեղ
դատաստանն. զխաչքանչիւր
գործոց Տաւուցումն։
Յորժամ Տայր և որդի և
Տոգին սբ բաղխին յաթոռ
փառաց ։ և զօրք Տրեշտա
կաց յերկնից յերկիր Տն
դուն։ մինչ զի թափուր լի
նիլ երկնից ի բնակչաց։
Ընդխիս լինիցի առեանն
այն։ յորժամ բանքն սպա
ռին և գործքն թիգրեն։
Յորժամ խաչքանչիւր
ումեք յանցանք Տրապա
րակայայտ լինին։ և զար
Տուրեալ դողան տարրք
ղէնն արդ ։ Ընդ զայս
ամ քեզ յուշ արարից։
Յորժամ զղջասցիս և ոչ
օգուտ ցիս։ Տառաչես և
ոչ Տասանես։ խնդրես և
ոչ գտանես։ Օ՛ ի կոչէի
և ոչ լսէաւր։ յերկարէի ըզ
բանս և ոչ անուցեր։ ասաք
ւ։24։ Ա՛յլ այժմ լուր,
զղջիլ աթոռոցն. զահեղ
դատաստանն. զխաչքանչիւր
գործոց Տաւուցումն։
Յորժամ Տայր և որդի և
Տոգին սբ բաղխին յաթոռ
փառաց ։ և զօրք Տրեշտա
կաց յերկնից յերկիր Տն
դուն։ մինչ զի թափուր լի
նիլ երկնից ի բնակչաց։
Ընդխիս լինիցի առեանն
այն։ յորժամ բանքն սպա
ռին և գործքն թիգրեն։
Յորժամ խաչքանչիւր
ումեք յանցանք Տրապա
րակայայտ լինին։ և զար
Տուրեալ դողան տարրք
ղէնն արդ ։ Ընդ զայս
ամ քեզ յուշ արարից։
Յորժամ զղջասցիս և ոչ
օգուտ ցիս։ Տառաչես և
ոչ Տասանես։ խնդրես և

Ընկիր առաջի նոն արտաս
ուր օր և աղաչեա զերեսս
նորա ապաշխարութիւն ։
Ա՛յսա, մեղայ ես որպ դա
ւիթ։ Եւ լուիցես պա
տասխանի, երթ՝ եթող նոր
զյանցանս քո։ 2 Կոպ 12։13
Ա՛ստուածե՛ա ի պետրոսի
և ընկալցես վերստին զ
նորս։ Ընդ պօղոսի յուշ
արա զանդիտութիւնդ։
Ընդ մաքսաւորին քամ
ուի խնդրեա։ Ընդ աւա
զակին դոչեա մեծաձայն,
յիշեա զիս որ յաւրքայու
թեան քում։ և լուիցես
ժննդեա զդրախտն աճա
տունկ։ Ի՛ր օրինակ բաղ
մից մեղուցելոց և վաստա
Տութիւն յուսացելոց։
Ողբ՝ ի քոյդ նայելով՝ ի
դարձ, դայցեն՝ ի զղջումն
ապաշխարութ և յուսաց
ցին թողուլ գասանել։
Պօղեա ընդ մանասէի,
ջեմ արձակի Տայիլ՝ ի բարձ
րութենս երկնից՝ ի բազ
մութ անօրինութիւ իմոյ
։ Ա՛ստ ի կանդնեցի պատկեր
ս և բազմացուցի զցաւսդ

Ա ՆԴ որ ցասուցիլ թագա-
ւորին, զամենայն թոյնս
տա քանանացիսն։ Ա
Կ, 1։ տե՛ս քանանացիս։

Ի ձեռն սրբուհւոյ ասպնկին
կամ իբրև զգուշանն զայն
զայն, իբ։ Թիմոթ։ 3։21։26
մեծն դանիէլ զգաստ լինել
Ա՛Հ որ օրինակ ։ Ո՛ր
Թուէ զվիճակաւոր վիշապն
Կո՛ւ վանեալ մեծաւ յայ-
գեաց։ 1 Կոպ 17։49։
Հեղով յաներեւոյթ այլազ
գովուրդ իւր ամբողջ պա
զիմանալին գողեաց։ ժո
թինն, ընդ ոտիւք արկանէր
րեալ զգուշնեալ գաղտու
Կո՛ւ այսպէս առաքեաւր Տա
Թշնամւոյն։ ղու։ 10։19։
և կոխել զնա զօրութիւն
վը իժի և քարբի գնալ
Կո՛ զի ես տար Հրաման՝ ի
դևք են ։ սաղ 95։5։
զի կուռք հեթանոսաց
երկնից ։ ես։ 10։11։
բարին, կորիցեն՝ ի ներքոյ
զերկինս և զերկիր ոչ ա
բարբառեր, ասաւծածք որ
կաճառօրծաց խորհուկեր։
Կո՛ տուիեալով իվը ոտամբ
պառնկին իբրև զանօթս

ան ձին իմոյ։ և զայս որ ի
կարդին։ որով Հանդիպես
ցիս փրկուես։ Ա՛Հա ծա
նուցի քեզ զնա որով
ապրեսցիս։
Կո՛ յորժամ աւմ բանդ
այսոքիկ ոչ ազդեին ի
միտս թիշերին։ այլ կարճ
ըացուցանէր զսիրտ իւր
իբրև զասլս դարբնաց։ և
խնոյր զականջն ոպ իժի
և քարբի չարաթոյն դա
զանացն։ և ոչ տայր տեղի
թով չերանելի նր Հայրպետն
դեղ ի դեղատուէն ի
մասունոյ։ Այնժամ զմար
դարէականն ի կիր արկ
նէր զՀրաման մեծին դաւ
թի երանելի նր Հայրպետն
Յուսիկ։ զորոյ զանունն
ասել քաղցր ի լսելիսն իմ
զօրէն պատուիրանի տո
ուել քան զբազմրուէ
մեղուս ի քիմս Ճաշակողաց
ըստ Տոմերդողին։ սաղ 118։
նիկն ի Տովմասեաոս։ լոյ
սատս բարկութեն ի ձեռին
առեալ իբրև զնետուկս
երկաթեղէնս։ և զպատակեր

ՀՌ՝ քահանայապետական։
Եվ ոչ պատկառելով ինչպես
Ա՛յլ ունելով զերկիւղն այն
լերդեք և յանդուգն։
Իսկ սոքա միայն երևեին
պատկառէին՝ իպատուհասն։
Եւ այսպէս ամենայն ուրեք
նայապետութիւ։ յօդ. 18, 22։
տաս պատասխանել քահա
որ և առաջին իսկ, այդպէս
րոյ կեցուցչին Իւրոյ ։
ջար Տաճարապետին եւ քա
՝ի՛ջարին սպասաւորէն և՝ի
խանին, ապտակեալ լինէր
ձակուբ առնէր զպատաս
րէն քահանայիցն և համար
ծեալ լինէր յատեան ան
ածիցին և հարցեալ յանօ
տրն մեր և ասծ՝ յորժամ ա
թեան ընդունէն ։ Ա՛ւա և
պատկառիլ պարտ է յօծու
23։2։ Յայտ առնելով թէ՝
թէպա և դիտեր իսկ։ գործ
եթէ ինչ քահանայապետ ։
ասէր, ոչ դիտեի եղբարք
զքահանայապետայ հայհոյես,
սպասաւորացն ասացեալ՝
Ա՛ն այսպէս ամենայն ուրեք
նայապետին՝ իպատուհասն։
Ա՛ն յորժամ յանդիմանէր
ՀԱՐԻ ՅՈՎՀ։ 1 ԹԱԳ 22։17։
ասէ՝ Ա՛ն յորժամ յանդիմանէր
ձաղկել զնա ուժգին ։
ոչ միայն ըստ պօղոսի քառա
սուն միով պակաս, 2 Կոր.
զի զրաբեացի՝ի կենաց ոչ
և եղևն իսկ։ Տոհմանաւ
հարեալ Հանգոյն եղբօր
ան յակովբայ ։ որոյ և փա
ռացն Տաղորդ գտել՝ի քո։
Ա՛վ անմտութիւ զինուո
րացն ։ ո՛վ զարին սպասա
ւորացն ։ ո՛վ արբանեկաց
բանասարկուին ։ Յորժամ
բարկանայր սաւուղ իւր
քահանայիցն և Տրամայեր
կոտորել զնա վա՛ կերակ
րելոյն զդաւթի, ոչ առին
յանձն սպասաւորքն ։ այլ
Տրաժարեին ամենեքեան
ասելով, ոչ միեւսցուք ըզ
ձեռս մեր յօծեալ տեն ։
մինչև զտվեկ ասորի պա
տահեր նոցա Տրամանաւ
աւետաղայ ։ ։

ղողջը նոյ զաւետումն քո։
և ջերմեռանդն սիրով քա-
դաստուին ի կիր արկանել·
ուրն նոյ, զճշմարիտ վար
կայնաձիզ Ճանապարհն
Տեսիոս ընթացեալ վեր
քեան զնմանութիւն։
Վասիլովն բերելով յինչ
սըբասէր բարուք՝ զՔրիս-
ծերունական վարուք և
աղուանից աշխարհին ։
ցեալ յեպիսկոպոսութի-
Հնդեստանն ամեայ կոչէ

զանկուածին սատա-
նայի կատարելին անմոռաց
ի կորուստ անձանց· զի նա
մարդասպան է իսկզբանէ
ըստ Տրամանի փրկչին մե-
րոյ։ յովհ. 8·44։

Լուծ անմոռաց աղքիս
մերոյ· քանի՞ լուսաւորիչս
խաչարեցուցին · ոչնչաւո
ածաբան բերանս խցին ·
քանի՞ սիւնս եկեղեցւոյ
տապալեցին։ Օ՛ արիատա-
կէս սրախողխող արարին·
զվիճանէս հերետիկաց
առնելով· զյուսիկն ողջա-
ծեծ վճարելով՝ ի կենաց։
զմեծն ներսէս դեղակուր
կորուսին · զընբն սահակ
ի մեսրոպ առաքեցին։
Ողբ իբրև ճրագունք վա
ռեցան հայոց աղքիս· և
մեք առժամանակ մի կամե
ցաք ցնծալ՝ ի լոյս նոցա։
յով 5·35։ Լաւ ընդ այսպիսի
օրինակաւ վճարեցին
զայս կեանս։

Լուսկ մանուկն Գրիգո-
րիս, եղբայր յուսկանն
երջ, զոր ի կիր արկանէր
դիմօք և բարձր Հնչա-
ձայն զնոյն։ դեղաղեշ
ցեալ յեպիսկոպոսութի-
ծերունական վարուք և
աղուանից աշխարհին ։
Հնդեստանն ամեայ կոչէ

Եւ զի նոքա յառաջ էին
հաճաւատացեալ քարոզուչք
առաքելոցն եւ դարձեալ
վերստին ի նոյն մոլորուն
հին խոտորեալ, վասն որոյ
զգեղջերուկ եւ զդիւրա-
փոխ բարս որպէս զօրծ
հին ստացեալ. եւ երկուզակ
աշշանոց հին պարապել
Ա՛յլ թէպէտ զառաջինն
ընդունէին զբան վարդա-
պետութեան երանելւոյ
հայրապետին, բայց յորժամ
տեսին թէ հատանել կայ
ի գլոյս աշխարհի նոցա,
առաւել ևս ի նախանձ
դրդեին։ Եւ զի քարոզչքն
նոցա մանուկն գրիգորիս
ասելով, իւր մարդիկ դար
Հարուած առաւ ահ ահ ձեր
ծաներուած զարմարիչն ձեր
և գհատուիչ. և մի՛ յրնդու-
նայնուն ծախէք զընծայս
բանականութեանն ձերոյ. և
գհանճար խնամոտութեան.
հաճասարելով անասնոց
անմտից. որք ոչ ճանաչէին
զարարիչն իւրեանց։

Եւ
Ա՛ւր գոյ յերկինս. որ կայ
Ա՛ւր գիտացէք զի ձեր
ծառայութիւն ոչ է ունայն
ի Տէր. այլ զի ձեզ
զանձինս ի մահ մատնէք
եւ զհոգիս ձեր ի կորուստ
ի վերայ ամենայն մարդկան
որ ոչ ունին զհաւատս
զոր դուք ունիք։ Ա՛ւր
գիտացէք զի ձեր ոչ է
ունայն

Հանապատեան և երջանիկն
դալարանայր։ Այլ մեծ-
կանէին. և խուռնացեալն
բոյսքն ծիրանեգոյն ներ-
դանէր։ Կանանչագեղ
և թանձրագոյն հոյն ոստ
ասծին քարինք ծաղկեին.
եանն հեղմանէ՝ անբուժ
մարմին սէր հովտապետին։
Ծորոյ կարմրագոյն սր-
երկարս ի գետոյն մատաղ
նամով մանրամասնաբար
ծուխիւն դաշտին. վն խոր
նելով ընդ լայնանիստ մե
սպառէին։ Յածեցուցա
ընթադրուէ զկեանս սբյն
վարաց. որով ստորագրէր
ամենուն քառաքեաց երկի
սրտմտութեն (զկայրենիկ
որով յապեցուացեն զախտ
ի դէպ ջարին խորհրդոց
գործեացեն։ Այն գտեալ
և հաւակերելի ջարուքիւն
եղեալ. զի հանդիսաւոր
բահնար լան ջարի գըտակ
Այն զինչ առնէին։ Ո՞
յայնպիսի ջարուքիւն։
որ հրապուրէր զ նոսա
կին՝ իւրեանց ջարուեն։
թոյն վիշապին. արբանէ

Ա առարելով զկամս ջարա
ջարանս սբյն Քարէին։
ջարապետ ջարջարանօք զ
դոյն հօրէն ջարուքեան,
ջարացն այնոցիկ ի ջարա
նեաց նորին, և զջարեալ
ցուցեալ զսիրտս իւրեանց
ուղ զիարաւօնին և զնմա
և ընդունողաց, և կարծր
ժանին վայր մատուցողաց
արբեալ սատակապէս զար
տորս էր դառնացուցիչս
բայց յետոյ հրապոյրս պըղ
րութեան սբյ առն Ցա
ունկնդիր լինէին քարո
զաւանէն տեղն տուեալ
ձշմարտութե։ Ընդ թէպէտ
վարժեալ ի գիտութիւն
ընդ։ և զիտաս։ և
դեանն այնորիկ։ Օրդո
մէջ բազմամբոխ ժողովը
ուսպետն Վրիգորիս ի
սուցանէր երջանիկ հոգ
քան զայն քարոզէր և ու
նակի։ Օ՜ այս և առաւել
դասիրուէն ի դէպ ժամա
ողորմութի գաղիք իմար
ուղ զի բարի լինիցի ձեզ
ման պատուիրանի ան
լուր ք ի միտ առէք զՀրա

մից։ Արդարք անուշա-
ցնծութիւք տրամեցեալոց,
և ժողովոյք ցրուեալ չ.
և խաւարին նսեմեալոց
մանս արուս. և լուսաստուղ
տուչ։ Աւրեգակունք կող
քաղցրատոյց վարդապե-
Քահանայք պատուեալք
ի Աշմարիս սիրոյն։
ռաքեղէն. և սիրեցեալք
փառօք։ Ղեւտացիք
պայծառացեալք պանծալի
Իսրայէլացիք ժամակ
փառս ։ Աշմարիս որդւոյն ։
Աիրօղք սրբուհ և քնքուշք
տուղք դուխելի երկամբք։
ւոր շնորհացն գոլով պը
ըստ մարմնոյ, այլ և հոգե
նմանէին սիրայն ոչ միայն
Աերեալք սերտութիք ի
Ուսաւորչին մերոյ։
Աւրի գոլով հաւատոյ Աբրա
շատութիւք մեծի հօրն
Աւր արդ՝ սոքա ջրոհքին
ցնծութիք ամբոխ ի,
փառս ։

խմբելով զմիշատակ նորա
աքանչ հանդիսիւ տօնա
ի դիւրին ամարաս. մեծա
գնեալ Հայաստանեայցն , գոնանդ

յամի՝ արդարս նմանեալ
ոն իւրոյ մեծի հովուա
պետին. աղօթելով վա հօ
սին իւրոյ փրկութեան։
Ա միայն ոչ համարել ի
մեղս զյանդգնութիւնն
աղերսեր, այլ և ողորմութի
գոնանել ի նմանէ հայցեր ։
Աւր այնչափ ջերմեռանդն
սիրով ըզգութ գորովոյ
հատատասուն ուներ, մինչ
զի ի տարաքարշ ընթա
դրութեն ոչ լիներ կասե
ցեալ յայսպիսի խնդրոյս.
այլ մինչև յեղանել շնչոյն
ըզնոյնս աղօթեր ։ Ուրոյ
թանք աղօթից սա հովուա
պետին. այլ ի յանկ եղեալ
սիրայն կատարիւր խնդիր
հայցուածոց նորին։

և կամաւոր չարչարանօքն
շահեր զփրկութիւն նոց.
և հատատեին ի հաւատս
Աշմարիս ։ Աւր յառներ
յազգէ նց թիզր բարձ
պաշտօն և երկիւղած յայ.
ի խնդիր եղեալ մեծար
յոտով նշխարաց սրբոյ

ԱՅԼ

քառանկիւնի տէր լման։
առ՚ի զովացուցին ծիրեւոց
վտակացն յարձակման ։
յառաջեաւ ըն քառատաղ
Ցեղեմաբուղիս աղբերն
ցիչք լուսով լիապէս։
լման աշխարհի ։ լիացու
ցից տարերց՚ի լուծութիւն
պանծացեալ հանդոյն ջ
դրէս, Հառաւիւ թռչ
նէս, Ցուսիկ և Ա՚րի
Ա՚րիստակէս և Ա՚ր
ուսցն յի։

Լու՚ մեծապատիւ փա
յօրինեալ պսակ՚ վայե
զան ծաղկանց հաճելուն.
բարի արդասիս՚ ի զանա
ղեցի քէ ։ Ա՚ողջոյնեալ
սրբուհ ։ այսինքն ի յեկե
նակ՚ ծաղկեալ յայգւոյ
Թորդոմեան ։ և բարու
Տունկ՚ տեառնչալիք տանս
զամենասեան ընտրով։
ամի ամենայնիւ եղեալ
Ա՚ստենայնք յամի ։ և ընդ
առ՚ի ներբողել զտուտ
ցից ։ զի տկարանայ բանս
Ա՚ն արդ՝ զինչ ես ասա
և պարծանք հաճոյ ես
ծելոց։ Ա՚մոլք հաճատոյ

բուլիչք ։ եւ քերքուսք
քաղցրատեսիլք ։ Տիեզե
րաց ծաղկիւք, և աշխարհի
խընդութիւք ։ Պարծանք
քրիստոնէութե, և պսակ՚
եկեղեցւոյ ։ Ա՚ինորդք
խաղաղութե, և հաշտե
ցուցիչք ազգաբջին ընդ ա
րարածս ։ Ծեալք շնոր
հօք հոգւոյն սրբ՝ ։ և փոխա
նորդք աշխարհիս օծելոյն։
ուսաբաշխ աջով օծանե
լով զամենեսեան յիւրա
քանչիւր աշխ՚ճանս ։
Ա՚նանուն հաճատոյ եւ
բարձրացիչք եկեղեցւոյ։
Ա՚րդասպետք տղայոցե
լոց, և դաստիարակք զար
գացելոց ։ Ա՚մանոյ կաթն
ջամբելով՚ի քո՚, և ոմանց
Հաստատուն կերակուր
լսոյ պօղոսի ։ ։ Կոր՚ ։ ։ ։
Ա՚արիսպք չըշտապատ՝ եկիր
ղեցւոյն քրի՚ և աշտարակ
ա՚րութեան հաւատոյ ։
Ա՚, յերկրի խորանակից
մարդկան ։ և՚ յերկինս
դատակից երջանկ
ա՚նբասխանք ալեկո
հաճատանգիստք ։

փոխանակ Աբէլ յուսկանն։
Հայրապետութեն Հայոց, զի կացուցանն զնա յաթոռ
, որ թագաւորէն լինէր ի
առաքինութեն, աճեալ
յանապատի, վն Տէրջակելի
մանակի կենդանի դոլով
աբէն դանիել յայսմ ժ
ըիսկան վկայն քի , Ն
յաշխարհն կենդանի
ո փոխէր
և ի կենդանեացս (
րած ետ առնել զնա ,
թագաւորէն Հայոց , ոզ
նէր ձաղկամէջ ի սիրանայ
յոսիկ նահատակեալ լի
յայնմիկ՝ յորում սուրբն
Ն՚ արդ՝ ի ժամանակին
լուսնկին։

կամէր գնալ սուրբ ծէ
մատուցանել ի տեղին յոր ե
և կամ յաւիշտակել լինէր
ձեանն ի Ճանապարհին
վերանայր թանձրութիւն
, Ճանապարհորդել , կամ
րայնի ի լեռնային վայրս
հարկ հասանէր ի ձըմե
ընորհացն այ։ Ար զի թէ
տարեին ի ձեռս նորա ի
տարին ի զատս կա
հրաշք և զարմանալիք
էրն, մինչ զի մեծաւ

Ա՚ինք ամրութեան յանձ
խարսխեալք, միշտ յօդ
տութէն հաւատացեալոց։
Որեքդիմեան կատ ի
մանալիք ըզ հրաշալի տես
լեանն եզեկիէլի։ ւ ։ ֆ։
Ա՚թոռք փառաց որդուոյն
լոյն ընորհի։ յորս հանդի
այ։ բարձօղք լ՚ոյ բարձրե
ածն ամենի։ փառաւորեցն
ընդ հօր և հոգւոյն։
Ա՚նդ առաս և մեծն Ա՚ա
նել դասակից։ երա
ներլին և երջանկին լ՚հարս
Ա՚ն ասի՝ աշակերտս եղեալ
յառաջադոյն լուսաւորչին
մերոյ սրբոյն Ա՚րիստակի
և յերկարեալ մինչև ի
խորին ծերութիւն։
Ա՚սրի գոլով ազգաւ՚ ի
զաւական ցեղս որոշեալն
Ա՚այց Համեմատ գոլով սրբ
գոյց, ի սրբութեան վարս
հաւասարեալ։ Ար և յայ
նապատի բնակեալով հան
գոյն մեծին յովհաննու և
եղեայի ։ Ա՚յ այնչափ
ռաքինասէր վարուք հա
ոյացեալ՚ յ՚, և մեծադոյն
շնորհն արժանացեալ յայ

ա՛ո՜ Տ
խմիաւին պատուիրեալը
։ Ձի՞ արդ դուք ինչ ոչ կամ երկու, այլ ինչ
ա՜ծ այլոյն գլուխը՝ ձի՛ ոչ
ի՞ արդ դուք ինչ
յու՜սով և հա՛ւատով
։ ոսօնօղս իւրեանց սիրով
պատկառիլ առնէ ընդ
նոյն և նուա՛զատուկ Թեան
սիրոյ՝ առանց չարչարա
ի՞ ոսօնասիրու՛թ ոսօնա
զիւրաքանչիւր ոսօնա։
միշտ առ աչ վ՛ ոսօնողացս
մաքրու՛թիւ։ և բարեխօսո
զգայուա՛թեաց մերոց լինին
ոսօնախմբու՛թիւս , ինդիր
միաբանեալը խմիասին
Ձի՞ արդ՝ ինդեքին սոքա
կարձախիտքն Թերասցին
աստ և անդ տանջէ, զի մի՛
տանջէ զբարս , և ի՛ զորս
զոց աստ ներել աչ և անդ
պատուհաս։ ի՞ ի՛ ո՞
չանացն զաստիս ընկալեալ
առհա՛ատչեայ անտի տան
լինէր՝ իպարսից արքայն։
Ա՞ զի կուրացեալ
Թեն։ Ա՞ ընդ մեծադոյն յամառու
պարտս չարեացն յաստիս
անձամբ վճարեալ ըզ
Ա՞ տորոյ տայր զվրէժն ։

։ Ընդ մերոց անզգամե
մանեալ զիմեր և զստա
սահրոսն ծերունին ա՛ր
ի յու՛շ ածելով նոցա զսպա
րատանուա՛ն գործս իւրեանց։
Ա՞ ի՞ յայ՛նժամ՝ ի ջարիս
Թագաւո՛րն զևս անմոռ
Թին , խեղդամա՛հ առնէր
զերանելին։ Ա՞ պատուիր
ուելով՝ ի հրեշտակական
վարուցն և՛ ի պատկառելի
դիմացն ։ ո՞ ի Թէ ընդ
փայլո դալար զայն առնէին
ընդ ջրոն զի՞նչ լինէր։ գու՝
23։31։ Ա՞ յայնմ՝ եթէ ըզ
ա՛ր յու՛սիկ որ շառա՛խիղ
գոլով ա՛ր լուսաւորչին
մերոյ և՛ քահանայապետ
փոխանորդ յաթոռն նո՛ր,
այնպիսի հարու՛ած-ով ա
ցուցանէին , Ա՞պա ի՛ ա՛ր
դանիել (որ ո՛չ ազգային
դոլով նոյ լսաւ մարգոյն
և ո՛չ յաթոռ սրբութեան
բառիցն (զինդ խոր
նոյն։ Ա՞ղաչե՛ք ծառք
անտառն և ծառիկք դաշ
տի զանմտուի ազգիս մե՛ր
ոյ ։ Եւ առա՛ւել զթած
Ընդ մերոց անզգամ
մանեալ զիմեր և զստա
սահրոսն ծերունին ա՛ր
ի յու՛շ ածելով նոցա զսպա
րատանուա՛ն գործս իւրեանց։
Ա՞ յայ՛նժամ՝ ի ջարիս
Թագաւո՛րն զևս անմոռ
Թին , խեղդամա՛հ առնէր
զերանելին։ Ա՞ պատուիր
ուելով՝ ի հրեշտակական
վարուցն և՛ ի պատկառելի
դիմացն ։ ո՞ ի Թէ ընդ
փայլո դալար զայն առնէին
ընդ ջրոն զի՞նչ լինէր։ գու՝
23։31։ Ա՞ յայնմ՝ եթէ ըզ
ա՛ր յու՛սիկ որ շառա՛խիղ
գոլով ա՛ր լուսաւորչին
մերոյ և՛ քահանայապետ
փոխանորդ յաթոռն նո՛ր,
այնպիսի հարու՛ած-ով ա
ցուցանէին , Ա՞պա ի՛ ա՛ր
դանիել (որ ո՛չ ազգային
դոլով նոյ լսաւ մարգոյն
և ո՛չ յաթոռ սրբութեան
բառիցն (զինդ խոր
նոյն։ Ա՞ղաչե՛ք ծառք
անտառն և ծառիկք դաշ
տի զանմտուի ազգիս մե՛ր
ոյ ։ Եւ առա՛ւել զթած

տեառնս յաւիտենից ամէն։
Ա՜յժմ և միշտ և յաւի-
ւեան։ Եւ զմարդին սը-
րոյ, փոխ՛րեսցուք զՅայր
և զՄորդին սը-
նով զՀաստատուԹիւն, և
սը-
մանկանց նորին զմաքրուԹիւն
և սիրոյ կապակցուԹի՛ն։
Ա՛ երակացո՛ւց բանաւո՛ր
Հօտից զմիաբանուԹի՛ն և
զուղիղ քարոզուԹիւն։
Ժողովրդոց զՀաւանուԹի՛ն
և զանդորրուԹիւն։
Ա՛յն մեք խրախացեալք
ի հոգևոր սեղանոյ ձե
րոյ, փափ՛րեսցուք զՅայր
և զՄորդին սը-
նով զՀաստատուԹիւն, և
սը-
մանկանց նորին զմաքրուԹի՛

ՆԱՀԱՏԱԿ։

Ալեքսանդրիայի առևտրական, եւ ազգասիրական։

Ասում ասում էակ մարդկան, ի նշ հայելով։
Երես ըշխատ նոցին, փեշերնէդ խաչելով։
Ընդ ոտս ես փակիմ, ասում ծերոնին ժլի։
Աչքն ես յոսին յոյսիդ, ասում գրկիդ ես։
Ասում արիասիրտ, ասում վեհանձն։
Աչ ընտիր շաստասիդ, ի ասում աքմասով։
Ասում ոգեկոչ եւ խոստասիդ, ասում հօրըն հետ։

* * * \

Ա՛խ դերազանց լուսոյն, դերափայլեցեալ.
խնամատուբէ նորին, դերապէս լըցեալ.
ձեռագրի անաղօս, յերկրի ծադեցեալ.
ուր ըբ դըիդորիոս, հոմիւ ընտրեցեալ:

Պատմաբանող բանին, կենաց մեղ ցու ցար.
լուսաւորիչ հոգւոց, մերոց յայտնե ցար.
անյաղթահարելի, արձան կանգնե ցար.
ուր ըբ դըիդորիոս, երկնատիպ կա մար:

Ընդանց հիւսիսայնոց, օդ դարնանա բեր.
որ իբր ի հարաւոյ, ջերմաբար ե լեր.
ըզ դիցապաշտութիւնբ, սատինա հալե ցեր.
ուր ըբ դըիդորիոս, եմեզ հընջող լեր:

Վ եհաւ ընդաստուբ, դերազօր հո դուցն.
հեռաւեցար հոգւոյ, ուղղակի ու ղուցն.
որով օթևանաց, հասեր բաղձա լուցն.
ուր ըբ դըիդորիոս, այր ըբ դերա գուցն:

Տաւիղ քաղցրեղանակ, եւերդ հրաշա զան.
անձանց մոլորելոց, դոյժ ամն անման.
որոմ վերնականաց, բազմուիք տեն ջան.
ուր սուրբ դըիդորիոս, շնորհալից բե ղան:

Ա՛խոյեան դիմամարտ, խաչաբարսի ղաց.
թալխովք անկասկած, ի պատերազ մաց.
դայիսն փախուցիչ, դիմեցմանց դի ձաց.
ուր ըբ դըիդորիոս, կործանիչ բազ նաց:

Յաղթահարիչ չարեաց, նիզակ կեղծից
ոտիւ օձակոխ զարմին, ի քէ ես դստեր
Քսիոյ դրկեալ չարին, անդընդախոր
Ա՛ց վկայ քէ, որդւոյն միածն
Բաշխեմք ես մեք սիրով, գեղափայլ գեղոյդ
առեալ հիացեալ, ցանկացայ տես
պլոտակ զարմանալոյն, պատճառիսն գրել խոյդ
Խուեցան չարչարանքք վէր շուակիր մարմնոյդ
զոր ի՛չ բերէ բերան, սիրար մեր բա
զօրական զինուորեալ, արքային երկ
Ո՛նոյ ի՛նչ մարմնիդ, վարուց անմա

զոր նո՛ր դրիդորիոս, հրամայէր դեռա
գլուար անհամեմատ, հոգանիւթ ան
Հանդոյն ևնրմանակ, երկնաշունչ փայլ
Հայր մեր հոգևոր, գաղափար ձեր

նո՛ր նո՛ր դրիդորիոս, հրամայէր որ
մեծի հովիւապետին, կարդեցեալ յա
փառանայ բարձրելոյն, և մեզ առաջ
Կնաւոսիս նորոյ, ահարոյն երկ

նո՛ր նո՛ր դրիդորիոս, հայր բազմաղա
Համայնից ուսուցին, մերձաւորն մեր
Հայաստան աշխարհիս, արի հերձ
Շարժեցուած փորկիքին, ընտանի քա

նո՛ր նո՛ր դրիդորիոս, սանդրեղոյ սա
Ի վեր հանեալ յերկինս, ան ալ
որ ըզնոր ժողովուրդ, զոր միշտ ըստա
Ահեն երեր կառուցիլ, յերկրէս երկնա

և մեզ յաստարիսին՝ յօգնել փութա՝ ցեղ
յանչն առեր ջարջարիլ՝ նահատակեալ
խաչեցեալդն խաչիւ՝ ըզՏէտ խաչա
ուն՝ Էութեան՝ կամարար ըն՝
տալ անահատականի՝ զաղեր պատիւ
ոչ փոխեցեր ըզփառս՝ նոյն իսկակա
և բարեկարգ ծառայդ՝ կամաց արար
նդրեսին՝ ի բընէ՝ պաշտօնեայդ

Թէ Թողաք զմեզ՝ ըստ երկրակա
եղեր ջարջարակից՝ Տեառնեալ ձայ
և նովիմբ սեռեռեալ՝ զենաւ՝ ի խա
անին Հօր անմահի՝ որ Էառ մար

արարչին Համայնից՝ լինիլ երկեր
որ կոչեցեր ըզմեզ՝ արագ ընդ ա
և ձայն քո գեղեցիկ՝ Հոգերդօղ՝ նը
դուրծ քո նորատքանչ՝ արեդակնա

Էերկուցեալ՝ ի ժանեաց՝ դազանաց
քարոզեցեր զՅԾՆ՝ Հանուրց եղե
և Էարաշուք միդով՝ խաչարարաց

Մեզ մանկունքեն դայեակ՝ և դաստիա
սընուցիչ որդեկացս՝ կաթնաբեր ե
ի Հայաստան դըստար՝ շնորհազարդ պը

Ջուր կենաց Հանապազ՝ մեզ արբուցա
Հոսան պարթևաձնեայ՝ յերեմայ ե
պատգեցելոց անձրև՝ զովացուցա
երկնացեալ անդին՝ մեղմաճաշակ

ՔԵՂԵՑԻԿ ՇԱՌԱՒԻՂ՝ ՈՐ ԴՐԻԴՈ ՔԻՈՍ։
ՈՐՄՆԻ ԱՊԱՐԱՆԻՑ՝ ՈՐ ՅԱՅՆԸՄ ՏԵՍ ՂԻՆ։
ԱՒ՝ Ի ԲԱՐՁՐԱՆԴԱԿ՝ ՈՍԿԻՍԻՆ ԲԱՒ ՁԻՆ։
ԱՌԱՍԱՆԱՑՆ ԱՅՆՈՒ՝ ԶՈՐ Ի ՍՈՒՐԲԴ ԱՒ ԿԻՆ։

ՔԵՂԵՑԻԿ ՇԱՌԱՒԻՂ՝ ՈՐ ԴՐԻԴՈ ՔԻՈՍ։
ԴԺԺԸՆԴԱԿ ՀՐՆԱՐԻՒՔ՝ ՁՐԴԵՑԻՆ ԱՊԱ ԶՈՍ։
Ի ԿԱՊԱՆԸՍ ԿԸՐԾԻՑ՝ ՅՈՐ ԿԱՅՐ ԳԵԼԱ ԶՈՍ։
ՏՒՐԻՆԴ ՍՈՒՆՋՍՈՑ՝ ՍՈՒՈՑ ԿԱՍԵՑ ՄԱՆ։

ՔԵՂԵՑԻԿ ՇԱՌԱՒԻՂ՝ ՈՐ ԴՐԻԴՈ ՔԻՈՍ։
ԸՍ ԴԵՂԵՑ Ի ՎԵՐԱՅ՝ ԿԸՐԾԻՑԴ ԸՆԿԱ ԼԱՐ։
ԶԱՆՈՒՆ ՈՐ ՄԵՐ ՍՈՒՆԱՅ՝ ՈՐՔԻ ՄԵՂ ԴՈՒՆ ՅԱՐ։
ՍԱՍԿԱԾՈՒՆ ՀԱՐՒԱԾՈՑ՝ ԵՒԹԱԿԱՅԱ ՁԱՐ։

ՔԵՂԵՑԻԿ ՇԱՌԱՒԻՂ՝ ՈՐ ԴՐԻԴՈ ՔԻՈՍ։
ՈՐՈՎ ԶԱՆՀԱՄՈՒԹԻՒՆ՝ ՄԵՐ ՀԱՄԵՄԵ ՁԵՐ։
ԸՍ ՇԱՌԱՒԻՂ ԱՂԻՆ՝ ՈՂԱՄԲ ՔՈ ԲԱՐ ՁԵՐ։
ԱՐՋԱՆԻԿ ԲԵՌՆԱԿԻՐ՝ ԾԱՆՐՈՒԹԵՑ ՔՂԵՐ։

ՔԵՂԵՑԻԿ ՇԱՌԱՒԻՂ՝ ՈՐ ԴՐԻԴՈ ՔԻՈՍ։
ՈՐՈՎ ԿԵՆԱՑԸՆ ԲԱՆ՝ ՄԵՂ ՎԱՐԴԱՊԵ ՈՒԵԱԼ։
ԵՒ՝ ԴԱՅԼ ԵՐԱԽԱԿԱԼ՝ Ի ԲԵՐԱՆ ՔՂԵԱԼ։
ԵՐԱՄԲԱՐՁ ՔՈՑ ՁԵՌԱՑ՝ ՅԵՏՈՍ ԿԱՊԵՑԵԱԼ։

ՔԵՂԵՑԻԿ ՇԱՌԱՒԻՂ՝ ՈՐ ԴՐԻԴՈ ՔԻՈՍ։
ԲԱՅՑ ՎԻ ՉԵՄՔ ԲԱՒԱԿԱՆ՝ ՀԱՄԱՌՕՏԵՍ ՅՈՒՐ։
ԶԱՔԻՆ ՀԱՐՅԱՐԱՆՍ՝ Ի ՀԱՄԱՐ ԱՐԿ ՅՈՒՐ։
ՈՐ ԻՆՉ ՄԵՐՆ Է ԿԱՐԵԱՑ՝ ՈՂՔԱՆ ԿԱՐԱՍ ՅՈՒՐ։

ՔԵՂԵՑԻԿ ՇԱՌԱՒԻՂ՝ ՈՐ ԴՐԻԴՈ ՔԻՈՍ։
Ի ՊԱՐՃԱՆԱՍ ԱՐԱՄԵԱՆՑ՝ ՀՐՈՒՀԱԿԵՑԵԱԼ ԴՈՍ։
ՀԵՂՈՒՄ ԼԵԶՐ ԸԶ ՎԶՏԱԿ՝ ԶԱՐԻՒՆԴ ՅՈՐԴԱՀՈՍ։
ՈՒՆԱԴԵՂ ԿԱՐՄՐՈՐԱԿ՝ ՁԸ ՔՆԱՂ ՄԱՐԱԽԱՍ։

պահօղ ուխտին կենաց՝ տէր դրիդոր ՚ի
և պընդեաւ առնողաք՝ պաշտօնէից դից ո
առնել ըստ ոլոքի՝ խոստացայ քոց շ
ՙղիւ դարձեալ բերել՝ կոչեղս երկա
աղաւնի քաղցրաձայն՝ տէր դրիդո
խօսելոյ հանապազ՝ ըզբանս աւո
աւ ո՛չ ինչ համարեալ՝ ըզբանսըն ո
ՙպարդասդ երանելի՝ ՚ի կախաղա
երինչ խոզխոզեցեալ՝ տէր դրիդո
յորմէ մնանք մաքուր՝ մարմնոյդ Քարդեցան
ոզբացեալ առնելոյ՝ չեղեր դիմա
յոտնոց տըզեղէց՝ վարդ փայլերկինա
կենդանի նահատակ՝ տէր դրիդո
այնց ևս առ տակացեր՝ աւուրբք եօթնեկօք
յարանց տասանց տասուկ՝ բերօք դալա
ՙաւիղդ իւղեր ելից՝ հարար տանջա
դեղեցիկ շառաւիղ՝ տէր դրիդոսի
երկիր քոյդ ընծայօղ՝ ցընծայ և բերկ
բաստրադլուխ եղեր՝ ոդկոյդդ ըղձա
ՙայդօղս այս խոպանի՝ և փըշաբե
դեղեցիկ շառաւիղ՝ տէր դրիդո
ՙինեղբոյ չարահոտ՝ աղբ ծրխանե
այլևըս կախեցին՝ զտուրբդ ոտամբ
պատմասիրտ արանց՝ խըստաց մտանե
դեղեցիկ շառաւիղ՝ տէր դրիդո
եօթամբք նետիւք խոցե՝ ցեղոց բուժիչ լեաւ
եօթնեակ աւուրբք մեքե՝ նայիւք պընդեցիլ
ացեր համբերելով՝ ՚ի նոյն տոկա

Վահան Նեռոսիոսյան՝ ծնած Բասենի գյուղ
Թափեց բազմեց նոսիոյ, ի չար գազան
առեալ ի յոնջերը քո, փող եղէգնեայ
Ընդուել մարտուցեալ՝ չակատողը
* Թադիւ պրսահիեցեալ՝ ար դրիդո
ցաւերցել ար գրկեսցի՝ մանկօք հիւանդ
մրտեր ի մէջ հանդէս՝ քաղմամարտուս
Ցի գաս իսկ արքնօրէն՝ ըստ քոյ ար կոչ
իւր խարիսխ ամրութեան՝ ար դրիդո
վերականգնեա զգգիս՝ արտասրեցմամբ
իբրև ըզգաւ դարբնոց՝ ապրնդոստ գո
Ա՛հ զի եմ յամրպային՝ ի խոր նիրհե
հեզամիտ աղաւնի՝ ար դրիդո
գրտոխ քո պատճական՝ կրտիսհարե
մարմին քո կերտոյց՝ առաջի ար
արիւ յոտոյ անեղջ՝ փոտացն որ անգրաշ
քրիստոնեոս պարտիզպան՝ ար գրիդո
ոսկեզ արիւնք զերկիր՝ ոտոգա
առեալ զգձեռանէ՝ իշուրջ
Ստանդելոյ զանբիծ՝ վերհայդ արար
Հոլիս շուշանագեղ՝ ար դրիդո
իբր ըզդարատոտ յոլով՝ ծաղկօք ծաղկե
ըզբեղեոս երկաթիս՝ սիրով ընկա
Երկնագրնաց զո թաթք՝ ոսկեզ աննր
աղաեղոյե մաքրիչ՝ ար դրիդո
որով լրմանեցաք՝ յանճոյ
դեռօրէն՝ ի ծայրից՝ ոսկեզեղ մա
Յերոզեզ դիմեցմանց՝ հոսեցեալ ա

Ա

ՔԵՐԱՆՈՔ Երկաթեօք, քաջ Ըսպատա՝ զէն։
քերեցաւ կող քո ըր, ի կարծրատոն՝ ջէդ։
գոլով Համահանդոյն, և չարչարա՝ կէդ։
Երանց վէհադունից, երից քառ՝ կէդ։

Բ

զօրեղ ըսպեղանի, քաջ Ըսպատա՝ զէն։
սրբեաւ զգեզ յաղթից, առնելով մա՝ քուր։
շինուցեր առ ի մէնջ, զգեղացըն՝ Տուր։
յորովայնդ արկաւ, ընդունելով՝ Ջուր։

Գ

յոդնացան կըսկիծք քո, քաջ Ըսպատա՝ զէն։
դընելով զգեզագա, ի ներսոյ տե՝ ղըջ։
կախեցին զըլխիվայր, ի տանջարա՝ նոջ։
Ճաստ մերոյ փըրկուե, զանպարտըդ ո՞՝ ըսջ։

Դ

ով խըզէզ կապանաց, քաջ Ըսպատա՝ զէն։
լոյծ ըզ լար քաղցեցման, խմոց յանցա՝ նաց։
ոսոնապուրկ տանջեցար, լինիլ երկինս՝ դնաց։
Հշամամբ Հեռուօղ, երկրին ա՛՛ե՝ տեաց։

Ե

անտանելեաց տարար, քաջ Ըսպատա՝ զէն։
գաՀուստս երկեռակեաց, այնու Համբերեցեալ։
զօրոյ և զգեբերանն, ի փող քո կա՝ պեալ։
Երքեան սեղմ ի գլուխ, զայն պարկ ագուցե՛՛ Ը

Զ

վիմաբուն մենամարտ, քաջ Ըսպատա՝ զէն։
յորմէ տագնապեցար, վերկայդ բազմա՝ դով։
լըցին զայն թունադոյն, Հընոցի մոխ՝ րով։
Երբեմն պարկս օդենից, անդրէն մարմնե՝ լով։

Է

նըշանակիչ մըրճին, քաջ Ըսպատա՝ զէն։
զգեղուզակ գոռոզին, անդ Ես ա՛՛ե՝ րեալ։
աղ, բորակ, և քացախ, քըմաՀ ընկա՝ լեալ։
ատամբ կենսաբաշխին, զանձդ առ պա՝ հեցիլ։

Ը

Ա

: Յաղթօղ երեւեցար, արի ես
: անտի Ը խորամանկ, օձին մարտու
: յոտսով ըզհաւատոյն, դիզեցար կառուցեալ
: խոցեալ ու վէր շտակիւ, մարմնով զօրացեալ

: ընդ դառոզին մարտեաւր, արի ես
: զի տեղւի ի մարմնիդ, ոդջ չերեւե
: ու չդ ոք քաջապէս, քոյդ կերպիդ տա
: Ա՛հոգ յերկաւորոյդ, քեզ նմանե

: արեամբ շաղախեցար, արի ես
: իմերայ տառապիլն, մերկ թաւալե
: զերազոտ անապատս դառնիդ, խրիմտալ Հանդի
: արտասուիլ Թանձրախիտ, ի դէմս նորին լսելով

: յորոց ոչ էինչ երկեար, արի ես
: առեալ ածին բազմօք, տակառօք լը
: տառապանս երկաթիս, բերել Հրամայ
: Ա՛հա Հոդիդ մարդկան, որ առաջ չըլ

: որ պատնէշ պինս ցուցար, արի ես
: Թէ ինչ կերպիւ արդեօք, լինիս կատ
: վերստին վասն քո, Հրնարս իմա
: պարտամբից ըզՀերդ, ապրստամբ վարկեալ

: Հրշտիկ Հոդեզանդուած, քոյ ըստաւա
: ուստի վերաթեւեալ, ի կատարն երկ
: զԵրիվերոյ դըստար, դանիկ և բան
: ըմկայդ բազմաշարչար, Հաղորդիդ անմահից

: վերստին յորդախաղաց, քոյ ըստաւա
: Ծարաւէն ձեզ բաղձանք, ոսկեայ բաժա
: ըմ ոք քաւակեացցի, այդ մատրուա
: ոդոան վայրք Համայնք, յարեւնէ կո

Ընձեռամուխդ ողջոյց՝ առնել վիճակ կուր։
Յետ այսքանեաց լիջեր՝ ի վիրապըն խոր։
Ըստ փըրկչին ներկեցար՝ գունեալ ի բա սոր։
Ողովագուրթ հովիւ՝ հայր մեր հո գևոր։

Այլ այնմ օրով աշխարհս՝ զօրացուցա նի։
Ոչչ գործ զանգուածոյս՝ այս մարմնակա նի։
Եւ յայսքանեաց վըշտաց՝ մընալ կենդա նի։
Աստղափախս տևել՝ առըն հոգած նի։

*Արեամբ պըսակեցար՝ արի ես ։
Նաստարհիսդ մարտին՝ հոգւով զօրա ցեալ։
Ի վերայ վըկայիդ՝ որ ընդդիմա ցեալ։
Ամեց չարչարողաց՝ կարի զարմա ցեալ։

Եւ ոչ այնու կասեար՝ արի ես ։
Յորմէ առհասարակ՝ եղեր այրե ցեալ։
Ջերմաջերմ խբր ըզջուր՝ ըզմարմնովդ հեղեա ցեալ։
Ասուն գործօղիդ ջընիչ՝ կապար հալե ցեալ։

Պատարագ մատուցար՝ արի ես ։
Սիրոյն միոյ սիրով՝ ողջակիզե ցեալ։
Յերկրականաց աստ՝ գոլով հեռա ցեալ։
Ըստբահայեաց ուղիւ՝ ի վեր վերա ցեալ։

Կարի արձանացար՝ արի ես ։
Զաւուրս երիս վըշտոջ՝ ինոյն ժուժկալեա ցեալ։
Զի լիցին ծունկք նորա՝ ասէ յօշե ցեալ։
Արձեալ յետ այնորիկ՝ ի կախան պըրկեա ցեալ։

Նիղակամարտ ասպար՝ արի ես ։
Եւ ուռամբք ըստ՛ասրօք՝ սաստկապէս հա րեալ։
Կապիճս երկաթեղէնս՝ դառնատանջս արկեալ։
Աբեղունդդ նըբ ծընկաց՝ որ միշտ ծընրադրեալ։

Ա՛ւ, ի տըղմուտ լըճոյ՝ մարդարիտ լու՝ սոյ
Ո՛, ի տըղմոտ երկրէ՝ պըտուղ ցորե՝ նոյ
Վարդ վայելեստեսիլ՝ ի յանարդ ոս՝ տոյ
Ղեկոյզ քաղցրաձաշակ՝ յանպիտան որ՝ թոյ

Ո՛նոր առաքեալ դուս մեզ՝ և նոր մըշակ՝ ժէր
Օրհնաբան ես՝ դատիթ հոգե՝ կէր
Ուսուցուիչ հայոց՝ հեղինակ ըն՝ տէր
Առաջի անմահին՝ միշտ յիշեցեա՝ զէս

Այդ այս շարունակիս՝ շարադրող գե՝ րէս
Աղաչեմ ելոհի՝ թիւր թըճակա՝ նէս
Իվ զարդ հայաստանեայց՝ հովիւ մեր հո՝ տէս
Ոչ ոք ոչ ոք՝ ոչ ոք՝ ոչ ոք՝

Ոդք հատով և գոշնով՝ յոյժ են բազմք զան։
Թէ զոր ծաղիկ արդեօք՝ քաղեմք անկը ման։
Մխտեալ մընամք ի յոյժ՝ մեծի հիաց ման։
Զի անբիծ վարուցդ՝ աղնիւ բուրաս ման։

Ծանեաք լաստուածայ՝ զերկնաւորն ար քայն։
Որով քեզ հեռւմամբ՝ զընաւոյլ մեզ յայն։
Քարոզող Հրշմարիտ՝ զուղիղ պողո տայն։
Տաբուն Հոգեհանճար՝ քընար քաղցրա ձայն։

Որ մեզ զընթեր հաւատս՝ եռուեր իմա նալ։
Զոր գով գովեցեալդ՝ պատկան կարեմք տալ։
Եւ վարժ ի յակոսե՝ ուղիղ մաչա կալ։
Ուղղափառ հաւատոյ՝ քանոն անսը խալ։

Պարգևեալ ի Տ֊ջէն՝ ի գլուխս մեր ե՞ դալ։
պրսակդ անհամեմատ՝ ամենայայր մալ։
Յեռեալ ընջարբանս՝ աղնիւ կաղմե ցալ։
Խոսեալ մեքր վարուք՝ թագ մարդարտաշալ։

Հոգւոյդ ըսպեղանի՝ յօծիցըն խայթ ման։
պալատան կինամին՝ նարդոս և շուշ շան։
մարդարիտ լուսափայլ՝ ոսկի պատուճա կան։
Ո՞յն անընման ակինթ՝ կայծ և կարկէ՞ հան։

և Հոգւոյ Տարաբային՝ փարատիչ ցըրտ տաց։
արև ջերմաճաճանչ՝ յանարև մի՞ գաց։
դիցապաշտ մոլուբ՝ մածեալ նահան գաց։
Առնամանեայ լերանց՝ հիւսիսական նաց։

Ե՛ի խորոց մահու՝ ի կեանս վերյայ բեան։
քեւ ըզնբ պողոսայն՝ լուսով քո ծա նեան։
խաչարեալ ի լուսոյ՝ աշխ դիտու թեան։
Խնճել և կորուսեալ՝ աղբ աղքանա զեան։

Հանկ Ա՝ Ձ՝ Ձ՝ Ձ

Ի՞նչ ես ուզում, որ անեմ քեզ համար։
Ասաղենիա։

Զանգակատան աղմուկը թիւրեց ոչ առնէ ասէ զեզ աղնիւ։ այլ վարուց ուղղութիւն։ մխե լայն կիներ և այլ։ յորմէ ի, ելեւէջ։ ամ բարեց։ ամ բառ լինիլ ջուր։ ձիթ հանդիսան կենդանեաց և մեր ուրեմն, ի պատարագ՝ ոչ կատարի։ ասէ կատարիս։ զպարակեշտուի։ մրջ ուղեղ և անասնահոտ ընդունակն ի ուսանիլ ընդունակ ի ուսանիլ պարտուցն՝ ձգտի։ ձիւր մեզացն։ ձգտի խորհրդոյն առաստ

Ա՚ռաջնորդի վանաց իւրոց.
Տոգ տանիլ՝ ի վերայ եղ
բարց : Մծդ. Մծդ
Ա՚ռաջնորդին Հրամանաւ
պարտ է լինիլ ամենայնիւ
յեղբայրանոցս Մխթ
Ա՚ռաջնորդք եկեղեցւոյ
օրինակ լինին ասէ Տէտև՝
եղոյն ինքեանց : Ճղե
Ա՚ռաջնորդք ժողովրդեան,
թէ Տէղեւացին յորս կար
գեցան , տես Ճղա
Ա՚ռաջնորդ օտար՝ ի Ճմար
տուէ, բարկութիւնն այ՝
կայ ասէ իւր : Ճղդ
Ա՚ռաջնորդաց խրատ զրե
յօհաննէս եզնկացի՝ ի
ներբողեանսն : գՃզ
Ա՚ռուղ գոլն և հիւանդ՝
բարի մարդոյն բարի են,
և չարին չար : Ճժզ
Ա՚ՅՀ վէմ սիրոյ սիրելեացն՝
բարիս առնէ Ճնացելոցն
4 Կաց 13. 34 : Ճկդ
Ա՚Յ Էութեն փառաւորա՚
ւութիւք. թէ այնպէս էր՝
և Է միշտ նոյն : Ծ
Ա՚բրահամ՝ որ տուեալ մեզ
՚ի դարմանս, նոքին զառ՚
նան և՚ի պատուհաս : Տէ
Ինձ, 2

Ա՚ղբարոց պայծառութիւն
փառաց Քէ ուրպ անձառ
և անպատմելի է : Ժ
Ա՚ղբարքն խնդան ասէ՝ և
մեղաւորքն սրգան նախ
քն Ճատուցումն : Ճծդ
Ա՚րիստակիսի գովութիւն
և գնաւէն իւր ծովուն նի
կիոյ. և մանն : Յժե
Ա՚րտասուք՝ զմեղաց ա՚
րտոսն մաքրեն և ողջացու
ցանեն զՃոգին : բՃր
Ա՚րտասուք՝ զՃուր մեղացն
շնջուցանեն, և զկամս մար
ճոյն խափանեն : Մժդ
Ա՚րտասուք օգտակար մե
ռելոյն՝ տես Քէ որպիսի
պարտի լինիլ : Ճծէ
Բարեգործութիւնք ճնա՚
ցեալոյն՝ օգնեն ասէ Հան
գուցեալոյն : Ճկթ
Ընական օրինացն ուղ
ղութիւն՝ ի Տեթանոսն
ըն պօղոսի բանին : Ձէ
Ընակութիւնք և կեանք՝
երեք որոշին Մարդկան՝ ի
խնամոյն այ : Ճծդ
Ընդունել զՃիս Մարդկան
ընդունի զՃն : Ճծդ
Ընդունելն ի Մեզ Ճկթ
վարս ունի ըստ այ սահ՚
Ժ. Ը

ըեզործութիւնք .

պարտ է առնել օգնել զա
ղիմամբ եկողացն յՀՕ։
ղրեղ մեղաց : ցիկլ
ունի արդեօք յոյս թո
ղջան մօտ ի վախճանն ։
ուամանոց միշտ : լ
ի մոլար և ի վնասակա
ւսկ պատուհիրն ։
բացն զգայութեց :
ան յամենայն վնասակա
ո դուշանալ պարտ է
բանս և ի գործս մեզ
ժարելքն յՀԵՒս, ի միտս
դոյշ լեցին առ Հրա
կն զգաստարար : ձել
թեց զվնասակարն, և սրն
դատուին խել ի իգդայս
ուստ՝ զօրանան , և զինչ
վարս ունին։ ձէզ
նին զարժանսն : ձէզ
կանք ի Հոգւոյ անտի ու
դայութիւնք մեր մարմնա
նին զգարժանսն : ձէզ
ի մեր կամն է։ Հե
ի դարմանս և ի պատիժ
արարած առնել մեզ
սակ պատուհաս : ձկել
այ՝ զանազան փառք և պատ
անազան վարուց սեբջն ։

վերջին ։ ՀԺ
առաքեսան Հարսանեաց.
ւկ հեղեցին անդրանկաց.
նու երկնակացոյ : մղը
դովասանութիւն յօՀանն
դարանաղեաց երկրին
դրիդորիս լուսաւորչին
եպս աղուանից : յիկ
դրիդորիս՝ թոռն սբյն
և սիրով կալ : մ ծդ
վարդակալաց վանորէից
խրատս, խնամածութեամբ
որ ի սկիզբն ամին : խղ
ի միոյն ամ յատաջադային
զուամ կերպիւ : ձէզ
վինի պահարակի՝ վնաս
սակար գոլ ոգւոյ բա
սիրոյն, և այլ : ձկել
վինի միաբանութիւն , և մայր ի
տա կամ՝ կայսէ առ
վերինն ։ ՀԺ

խորհուրդն քէն։ Եչէր
ծոց իւ վիրիական տուրբ
Կնիք արդիւնական գոր
ըստ եւկեղեցւոյ։ Ոկ
խնդրէ տա՛ ած՛ ի սպասո-
Աստարեալ առաքինու-
եւ զանցաւորն։ Մի՛
գիտէ որշել զկայուն
Աստարեալ այն է ասէ՝ որ
եւ սրտոյ են ասէ։ Չէ՛ զ
զիւ զանազան տրխրութ-
Այսանք մեղաւորացն՝ տո
նից արդարոց։ Չէ՛ զ
ըստ այլ են ասէ՝ ի կայ-
Այսանք Հոգւոց մեղաւո
առ՝ ի պիտոյս մեր։ Իմ
տարրեղինք՝ ի խնամոյն
Առայեն մեզ ամենայն
պիտոյ են ասէ։ Մ՛ զ
ջուն և յորդ արտասու
Ոանր մեղաց՝ սաստիկ զղ
դոյն կատարի։ Եչէ՛
Հաշակմամբ որ խորհրդ
Աստուածանօրն զմեզս իւր
կերտացն իւրոց։ Չէ՛ չ
տակի։ զոր ուսոյց քո՛ աշա
Առնարհուրթի՝ սբցն յիշա
լի են և ունելու։ Չէ՛ զ
դու՛թի։ Թէ որքան գովե
Առնարհուրթի՝ և Հնազան

գիտութեանցն։ Մ՛ զ
բերէ ասէ ամ որ՝ ի մեզ
Ասելքն որ ի իմաստն, աղ
բանին այ։ Չէ՛ զ
լուծանք են՝ ի մեզ՝ ի մու-
սելիք՝ Թէ որպիսի դէ
Նէս եղնկացին։ Մ՛ չ
զանուանան յիւէ յօհան
Երանց Հոգւակատարուց
իւ։ Չէ՛ զ
Ա՛լի մեռել տես Թէ որն
Նոյնպէս և էարին։ Չէ՛ զ
Ալիս և բան՝ ի միտ
Հնչհան գոն կամ իշխեցի՝
զի դարձցուք։ Հզ։ զդ
Թողու զմեզ ած։ այլ սպաս
Ամենչելն մեր՝ ոչ իակոյն
իւր՝ ի մարդիկ։ Իմ
տարածել ըզչարութիւն
Ասոյն տալն այ՝ սաստկայի-
ծել և արարել։ Իմ
միայն՝ ի չայ են ստեղ
Ամենայն արարածք՝
նել պտուղ։ Չէ՛զ։ մ՛զ
մանն, պարտէ ասէ ցուցա
Ստ ամ Հնկէի մերոյ աչ
միտ սիրոյն քէ։ մ՛զ
Ընկերին սէրն՝ ինք սրտե
նըմանութի ունի ասէ չէմա

Եւ թէ զինչէ։ Պ֊ղ

Կարիտասութիւն զայս կոչեմք զի ոչ
Հանաչերն զայն ։ զի ոչ ունի ինչ
Տուեալ ։ Եւ մեզ չէ ։ Եթէ
կար դարձիք բարեաց
Զեռք ՝ թէ ոչ ունայ
տուօղ ։ Եւ թէ
ինչ մարմնի ։ մեռ
ելոյ ։ Եւ ոչ պատիւ
տայ ։ թէ ոչ
Հնազանդեսցի պիտի տան
տա տաւանդեսցի ՝ իմաստա
տան ։ մեզ Հնազանդեսցի ։
Եղբայրանոցն ։ մեռ
Հնազանդեսցի ՝ Եթէ ոչ
դուրս ելցէ ։ Եւ դասուցէ
տաքինութիւն ։ Ձեզ
դուրս ելցէ ։ Եւ ոչ
տու ։ մեզ Հնազանդեսցի
թախանան տան մինչ
ի ՝ ոչ ունիք ՝ Եթէ
Հնազանդեսցի ՝ ոչ ոք
Հնարկց յարուցին ։ Ձկե
ան անզգայ ։ Եւ ունիմ ։ Ձեզ
ալ ի զգայե եմ ։ Ձեզ
Հնազանդեսցի ՝ ոչ ոք
ծ ։ զայն արդարեւ յա
ան ։ մեզ ապացոյցք
դասուցանեն ։ Եւ ոչ
Հարցանիցէ ։ զարդար
բանիցն ։ Եւ ոչ
տան սիրելոյց ՝ խարհրդո
Հանապատը զքնօղ լինել
նիւ առացին ։ մեզ
ու ՝ զերկինս ասէ ու
Հաւատս մեր ։ զՁե
ան ։ զայս ոչ ունի ՝ զի չիմարիս
Հաւատս մեր ։ զՁե
ան ։ զայս ոչ ունի ՝ զի չիմարիս
տա առաքինոցն ։ Ձզե
լինի չիմարտութիւն
Հաւատոյն ։ Ձեզ
նացն գործեն ։
Ձէ
ունի ՝ զնոյնէ զօրն
ոյ ։ Եւ ոչ
առաքինութիւն
Ձէ
ոյ զնոյն պիտոյից ։ Եւ
ոչ ունի ՝ զի զինչ
Հաւատոյ ։ Ձէ
ներդօն ։ խ ։ Ձէ
զինչ զօրութիւն ունի ոչ
Հաւատոյ բանիւ ։ Եւ թէ
ոյ ։ մեռ ապացոյցք
դասուցանեն ։ Եւ ոչ
Հարցանիցէ ։ զարդար
բանիցն ։ Եւ ոչ
տան սիրելոյց ՝ խարհրդո
Հանապատը զքնօղ լինել
նիւ առացին ։ մեզ
ու ՝ զերկինս ասէ ու
Հաւատս մեր ։ զՁե

Ա՜ռ ձեզ ոչխար մի, ոչխար մի։ Ձեզ ոչխար մի, ոչխար մի։

Ա՜յն որ ասեն, և այժմ իսկ՝ ես եղայ արմատը ոչ հին և ոչ նոր։

Ա՜յն որ ասեն,

Ա՛ղաւ և վնասակար ուս
մանց վասն զգուշութիւն
պահել զսեռիս։ Լ

Յարութիւն մարմնոց թէ
ոչպիսի փառօք լինելոց ի
դատաստան մեծին։ Թ

Յիշատակարանն գծագրո
ղի հին օրինակի հոգեւից
նաբեայ մատենիս։ Մ հդ

Յուսիկ Թոռն նաբեն գրի
գրոյ լուսաւորչին մերոյ
պատմի և գովի։ ՃԺԹ

Աերսեհան՝ի վերայ նը
հօրն մերոյ գրիգորի լու
սաւորչին հայոց։ Մ հե

Աերսեհան յորդիսն և
ի Թոռունս սրբոյ լուսա
ւորչին մերոյ։ ՃԺԲ

Աննէջելոցն յուսով՝ի քն,
պիտոյ ի սակ մատուցանել
զպարագն նաբ։ ՃԾԴ

Աշխարք նաբ մարտիրոսին,
փրկութի՛ն ընծայեն սակ
հաւատացելոց։ ՃՁԹ

Աղբական ձեւ բանի ի,
ձեռն առնու՝ինեբրեղին
յօ՛՚ եղնկացւ։ ՃՂԱ

Ա՛ղաւ՝ թէ առ ինչ պէտս
ոչ՝ թէ առ ինչ պէտս
էջն՝ի միտ առ։ ՃԽԵ

Ա՛ստուածային գրոցս
կար գոլ ոգւոյ։ ՃՁ

Ա՛ստուածային գրոցս
վերջնոցն։ ՃԿԲ·ՃԿԲ

Ա՛ստուածն ասէ։ ՃԾԴ

Ա՛ստուածն ասէ։ ՃԾԴ

Ա՛ստուածն ասէ։ ՃԾԴ

առաքինութիւն ։ ՀԿՀ

պարտի դուլ առ ամենայն

Պետրոսն՝ կատարեա՛լ

էին նուրսա։ ՀԿՀ

ո՛ մեղաց, շահի պատկ ան

Պետրոսն երթ ըս ա տո

ատա այլ մեղքն։ ՀԿՀ

Ել այլ խոթ ունիցի, զինչ

Պետրե՛ւ ուխտիւ ձինչ որ

նաև սրբոցն։ ՀԿՀ

տարին ամ բարի արդիւնք

Պատրա՛ն քի ասէ կա

ասէ փայլակնի ։ Ժ

արդարոց քան զարեգակն

Պայծառութի՛ փառացն

արասցէ Տէրն մեր քո ։

Պահոց պնդութե և ժուժ

կալութե և զմեզ արժանիս

որ՛ի մեզ ալեաց ։ ՃԳ

Պահոց՝ խաղաղ նահա՛տ

հանդիստ ասէ ախտից

Պահքն՝ խաղաղ նահա՛տ

ասէ առ՛ի մէնջ ։ ՃԳ

Պահ.՝ զբորբոքել հուրն

ցանկութեան շիջուցանի՛

դէմ ամ մեղաց ։ ՃԳ

Պահ.՝ պարխակ հզօր կ

ասէ և դուռնամուր ընդ

Պահ.՝ պարխակ հզօր կ

և տրխմարին ։ ղԹ

պիտոյ են ։ կատարե՛լոյն ,

Պահքն՝ երկուցն ևս ասէ

Պահ.՝ դադարեցուցանի

զաղտեղութիւն ։ ղԵ

Պահ.՝ զբաղումն ։ ղԵ

Պահ.՝ զբաղումն են

յատաքինութիւն ։ ղԵ

Պահքն մովսէս , և եղիա

քառասնօրեայ ։ ղԵ

այն , և փրկչին մերոյ քո

Պահ.՝ յորդորն ասէ զմար

դիկ յապաշխարութի՛ և ա

ծն ։ ղԹ յ՛ յուղղութի ։

Ողբան սիրեցէք ասէ ոք

զնա՛ծ , այնք բարիս ընծայէ

Ես. ղլ ։ 7 ։ 47 ։ ՃԼԹ

Ընդէր ընդծրծ է զի առա

Ջանայ ասեն և ո՛չ խափա

նի յաշխարհի ։ ՃԼԵ

Պահոց պնդութինն եր

կարապէս դովաբանի որ

դովելինէ յամի ։ ղԶ

Պահ.՝ բժիշկ լինի ասէ

Տէ՛ր և մարմնոյ անժուժ

կալութեանցն ։ ղԶ

Պահ.՝ զդեղն առողջու

թե շնորհէ՛ ասէ ։ և հալէ

զաղտեղութիւն ։ ղԶ

Պահ.՝ դադարեցուցանի

ասէ յախտից մտացն երդ

ղեայութեանց ։ ղԶ

Պահ.՝ զօրացուցիչ է՛ն

ասէ հոգւոյն և սբ վարուց

յատաքինութի՛ն ։ ղԶ

Պահքն մովսէս , և եղիա

այն , և փրկչին մերոյ քո

քառասնօրեայ ։ ղԶ

Պահ.՝ յորդորն ասէ զմար

դիկ յապաշխարութի՛ և ա

ծն ։ ղԹ յ՛ յուղղութի ։

Ողբան սիրեցէք ասէ ոք

զնա՛ծ , այնք բարիս ընծայէ

Ես. ղլ ։ 7 ։ 47 ։ ՃԼԹ

Ընդէր ընդծրծ է զի առա

Ջանայ ասեն և ո՛չ խափա

նի յաշխարհի ։ ՃԼԵ

Պահոց պնդութինն եր

կարապէս դովաբանի որ

դովելինէ յամի ։ ղԶ

Պահ.՝ բժիշկ լինի ասէ

Տէ՛ր և մարմնոյ անժուժ

կալութեանցն ։ ղԶ

Պահ.՝ զդեղն առողջու

թե շնորհէ՛ ասէ ։ և հալէ

զաղտեղութիւն ։ ղԶ

Պահ.՝ դադարեցուցանի

ասէ յախտից մտացն երդ

ղեայութեանց ։ ղԶ

Պահ.՝ զօրացուցիչ է՛ն

ասէ հոգւոյն և սբ վարուց

յատաքինութի՛ն ։ ղԶ

Սիրան և ասէ ունի ա-
ռաքինութիւն, և վատթա-
րութիւն չարեաց։ մ իդ
Սիրոն զնկերն՝ յինքն
բերէ ասէ զնմանութիւն ձգմա
րիա սիրոյն քի։ մ իե
Սէքն միշտ չանան և փա-
փադին ասէ, զի փառաւո-
րեացն ած՝ ի մեզ ձգձ
Սէքն պատճառ լինին ա-
սէ փրկութիւն մերոյ, իւր
եանց աղօթիւքն։ ձղ
Սէց հոգւիքն ասէ յուսով
ուրախանան մինչև ի հա
սարակաց յարութիւն։ ձկէ
Սրբոցն այ՝ զած հաձոյ
կենցաղավարութիւն պատմէ
յօգուտ մեզ։ ծթ
Ի ախձան մարդոյ ի ս
նաղան հասակս՝ի տղայու
թենն, ի մանկու" ։ ձհթ
Երակացուաց եկեղե
ցւոյ խրատ զգուշութե
զի զէտք են հնչ։ ձղ
Երակացուաց եկեղեցւոյ
եթէ հեղձացին ի մարմն,
կարին ասէ ընչ ձղա
Երակացուաց եկեղեցւոյ
բերել ասէ զնմանութի ձհմա
րիա սիրոյն քի։ մ իե
Էքն միշտ չանան և փա-
փադին ասէ, զի փառաւո-
րեացն ած՝ ի մեզ ձգձ
Էքն պատճառ լինին ա-
սէ փրկութիւն մերոյ, իւր
եանց աղօթիւքն։ ձղ
Էց հոգւիքն ասէ յուսով
ուրախանան մինչև ի հա
սարակաց յարութիւն։ ձկէ
Ըբոցն այ՝ զած հաձոյ
կենցաղավարութիւն պատմէ
յօգուտ մեզ։ ծթ
Ի ախձան մարդոյ ի ս
նաղան հասակս՝ի տղայու
թենն, ի մանկու" ։ ձհթ
Երակացուաց եկեղե
ցւոյ խրատ զգուշութե
զի զէտք են հնչ։ ձղ
Երակացուաց եկեղեցւոյ
եթէ հեղձացին ի մարմն,
կարին ասէ ընչ ձղա
Իրոն զնկերն՝ յինքն
բերէ ասէ զնմանութի ձհմա
րիա սիրոյն քի։ մ իե
Իքն միշտ չանան և փա-
փադին ասէ, զի փառաւո-
րեացն ած՝ ի մեզ ձգձ
Իքն պատճառ լինին ա-
սէ փրկութիւն մերոյ, իւր
եանց աղօթիւքն։ ձղ
Ից հոգւիքն ասէ յուսով
ուրախանան մինչև ի հա
սարակաց յարութիւն։ ձկէ
Ըբոցն այ՝ զած հաձոյ
կենցաղավարութիւն պատմէ
յօգուտ մեզ։ ծթ
Ի ախձան մարդոյ ի ս
նաղան հասակս՝ի տղայու
թենն, ի մանկու" ։ ձհթ
Երակացուաց եկեղե
ցւոյ խրատ զգուշութե
զի զէտք են հնչ։ ձղ
Երակացուաց եկեղեցւոյ
եթէ հեղձացին ի մարմն,
կարին ասէ ընչ ձղա
Իրոն զնկերն՝ յինքն
բերէ ասէ զնմանութի ձհմա
րիա սիրոյն քի։ մ իե
Իքն միշտ չանան և փա-
փադին ասէ, զի փառաւո-
րեացն ած՝ ի մեզ ձգձ
Իքն պատճառ լինին ա-
սէ փրկութիւն մերոյ, իւր
եանց աղօթիւքն։ ձղ
Ից հոգւիքն ասէ յուսով
ուրախանան մինչև ի հա
սարակաց յարութիւն։ ձկէ
Ըբոցն այ՝ զած հաձոյ
կենցաղավարութիւն պատմէ
յօգուտ մեզ։ ծթ
Ի ախձան մարդոյ ի ս
նաղան հասակս՝ի տղայու
թենն, ի մանկու" ։ ձհթ
Երակացուաց եկեղե
ցւոյ խրատ զգուշութե
զի զէտք են հնչ։ ձղ
Երակացուաց եկեղեցւոյ
եթէ հեղձացին ի մարմն,
կարին ասէ ընչ ձղա

Պատերազմն առաքինեաց
ոչ միայն ի ասէ , այլ
բազմապէսի ։ ձղթ
Պատճառական ասացի ասն
մահ ընդ իւրոց։ տես թէ
վն ինչ պատճառ։ ձծբ
Պռնկուած վն յերկարկ
ած հայրս մեր։ զի գարշելի
ք զայլ ախտանէ ։ հթ
Սատանայ և խաբեպ եր
մահ՝ ոչ էին ասէ նախ ,
և ոչ են այժմ։ կ
Սատանայի բարի ստեղ
ծանիլն խակզբանէ , և չա
րանալն յինքեանէ։ մ իզ
Սատանայի թէ ընդր թոյլ
ոայ ած՝ տարածել ի մար
դիկ զբարութի իւր, իբ
Սէր՝ թէ զինչ ներգոր
ծութիւն ունի՝ բացա
յայտէ գովութ։ ձիզ
Սիրելն զած՝ ի զերբայրն
սիրելոյն ասէ ճանաչի ։
ւ յօհ 4։20։ ծգ։ ձղ
Սիրելոյն զմեզ ած ինչպէ
են արարած քս ամ ։ ողք
վս մեր ստեղծան։ ը
Սիրոն զած՝ հեռի է յամ
աւօրէնութի , և մերձ է
յամ արբութիւն։ մ իզ
Լիւ, 2

ծողջ լերուք։

Լսիվ յիշեսջիք ի տէր, և
ծնողօք իմովք և աննջեցէք
Ընթերցօղք, հանդերձ
ոայս ձեր ով հոգեսէր
ընչաղտասար էնչին ծա-
սրբազնօղ նը Ա տաճկիս, և
ծ աշխատօղ Յանկիս, և

լոյն ինքեանց։ ՃՂԵ

Օրինակ լինիլ առաջնոյ
դացն եկեղեցւոյ՝ հետեւ-
Ինպէս ամեայ էր։ յիւր
յերկրին աղուանից միոյ
Կարօղէ՞ն դրիդորիսի
ունկնակից։ յիւր
կայ առ տիրան արքայն
Կարօղէ՞ն սրբոյն յոս-
տեւս թէ զինչ էին։ ՃՂԶ
հուի և հնազանդութիւն
Կաղջրութի՞ւ և խոնար-
երանին՝ ի տունէ։ միւր
ոաջնորդեն՝ ի շէմարիտն
Կահանայքն նը՞ւ, որ
պատուհասցուք։ միւ
ընտրեալքն Քրիստոսի
Կահանայքն տո՞ւ որպէս
տարապիլ զքո։ ՃՂԿ
խեթ ունիցի՝ ոչ կարէ պա
Կահանայ՝ որ ի այլում

Տան գլխով Թուխաբանէ
զմոլուխն որպ ներհակին
առաքինեաց։ ՃՂԹ
Տան գլխով Ես Թուխաբա
նէ զառաքինութեան բա
րի արդիւնսն։ ՃՃ
Տարերքնքն Քրիստոսի՝ ի
ծառայութի՞ւն տուեալ են
մեզ առ՝ի չայ։ ՃՃԱ
Տղայքն չարպնդի՝ ոչ գի
տեն զաշխարհիս, նոյնպէս
և մեք զվերնոյն։ ՃՃԲ
Տնտեսաց վանորէից խը
րատ։ վասն այ առնել ըզ
գործառնութի՞ւն։ ՃՃԳ
Օծնելոյ զտօնս տուրբ վը
կայիցն քրի, բազմ վարգ
առնուսք չայ։ ՃՃԴ
Յանկն տոյն նը Հոգեկոյց
մատեանս ըն իւրում հին
գրուածոյն։ ՃՃԵ
Յուցանէ Թէ մեծ օգտա
կարութիւն ունի յիշել
զմեռեալան։ ՃՃԶ
Փոխարէնս իւր՝ իմով բա
ցատցն զայս խնդրէ ած զի
բարի լինցուք։ ՃՃԷ
Փորն Ես ասի ունել սրը
գուի և ոչ սրբուի՝ փորս
տեօքն Հանդերձ։ ՃՃԸ

Յայտարարութիւն ինչ Յաշագս Տոգեւոյ Սրբոյ Ա՛ստուածոյ։

Ա՛ստուածոյ արժանի բազմերանեան հայրս մեր Սահակ Պետրիարքս Լուսաւորիչն Հայաստանեայց, Յորժամ աղերսագրեալ կանուխ գիտուէին սմա, եւ ի խորհուրդ վիրապին եւ ելին ծանուցանել մեզ զմի ածին յաւիտենական, Հ արժել ի հոգւոյն սրբոյ, սկիզբն առաւ վարդապետել յանսկիզբն էութէ ամենայնի Երրորդութէն եւ միոյ աճութէն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։ Եւ մինչեւ ի հաստատակաց յարութիւնն եւ ի դարձոց հատուցումն երկար եւ յաճախ բանիւ աւարտեաց յաւուրս իւր։ Ո՛ր զքաջ քարտուղարն տրդատայ ազաթանգեղոս՝ ի կարգ արկեալ դրեաց զամ միւսոյ միոջէ։ Եւ լուսաւորեալ սրբոյն դրիդոր զՀայաստանեայն աշխարհ, մկրտեաց զամս նեսեան յանուն Հօր եւ որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ։

Եւ յետ Հաստատելոյ եկեղեցիս եւ կարգելոյ քահանայս եւ պաշտօնեայս, ձեռնադրեաց զիւրսեր որդին իւր զսրբոն արիստակէս ի տեղի իւր։ եւ մինչդեռ միաբանակեցութէն ցանկացեալ ելանէր ի յանապատ տեղիս եւ անդ կեացը զաւուրս իւր, քառասնօրեայ պահօք մինչ ի նոր վախճանն իւր։ Եւ անդ մինչդեռ ի խաստակրօն վարս ձգնուէր, սկսաւ դարձեալ շարադրել դրել գիրք երկրորդ Տոգեվից մատեանս զայս, կոչեցեալ Յաճախապատում։ Եւ թէ իւրչ կամ ոչ ինչ պարտնակեալ կայ ի սմա, ահա ցանկն այսբէ նախան, զսակաւն ի բազմաց նշմարել համառօտիւ։

յԹԹ

Լ՚ԻՆ

Տուն՚ուն, և ամ ընտրելոցն այ ամէն։
Եւ ասէ որդւոց Լթուանց Նորին. և դանիէլ ասէ ծո-
ինձեցելոցն ի հբր։ Նարեխոսութ ասէն գրիգորի,
պետին և ամաՀտեսի կաստարին. և ամ արեանատու-
ի մահ։ Նաև ծնողացն Նորին հանդուցեալ կարա
տուացէ նոա ամ ի հոգի և ի մարմին. ի կեանս և
ին միշտին օրհնութ եղիցի. և վարձս բարեաց Տ՚
Տ՚ի ամէն ասացէք։ Ոլոյ ամ
ի յիշատակ բարւոյ հոգւոյ իւրոյ, ի յօդուտ հոգւոյ
ի սբն ասոմէ։ Լ՚ն իւր արդեամբքն եռ տալ զսա
և միաբան ի դուռն սբյն Յակոբայ մեծի աթոռոյն
յակոբ ամուճայն. որ է հայաստարիմ պաշտօնատար
կացօղ եղեալ բարեպաշտօն և հոգեսէր մ՚հտեսի
Լ՚ն սոյն այս դեղեցիկ ածային գանձուս՝ ցան
նեղբս ի չեզ է ասաց տրն մեր։
դասանեն ի սմա որ է արքայութին երկնից. զորմէ ի
Նայն ծածկեալ, և զգանձն թաքուցեալ յագարակի
ունկին Հոգին քի՝ զմարգարիտն անդին, զմանա
է նոցին սա խբր անպիտան և անօգուտ։ Ա՚ոյ որք
գեորիէն այլինչ իմասո խբր նուբր որոնեն ի սմա՝
սիրոյ ամենասբ Լրտրդուբեն։ Իսկ որք բաց ի հ՚
ջոց խբր զձեռանէ առեալ վերացցինէ ի զմայլուա
մինչ զի զմտաւոր հետևօղան խբ՚ ի կաճառս անմար
ընթացուքի՝ այս գիրք այնքան լիով ուսուցանէ,
պարգևեսցէ։ Լ՚ն ահա զայս հոգևոր ճնապարհի
ող կամեցօղն ամ բարեաց ած՝ մեզ ամենեցուն
ասել։ և յամ տեսելոյ՝ զհոգևոր օգուտ ընթեռնու
Ա՚ոյ կամի՝ հանապազ զհոգևորն խորհիլ խօսիլ և
դասարկ ինչ խօսիլ կամ լսել կամ և տեսանել։
հոգևոր։ Ա՚արդ հոգևոր այնէ, որ չկամի բնաւ

Այժ արդ՝ ողորմութիւն այ և բարեխօսութիւք Սբյն
Մինասայ զօրավարին, տպել զաւարտիլ սբ գիրքս
Ի Թվին Հայոց՝ ՌՃՃՁ. մայիսի ի։

Ի Հայրապետութիւն Սբյն Ի՛ջմիածնի՝ Ամ.քրիստոսազեղ
Տեառն Ա՛բրահամու Սրբազան Կաթողիկո՛
սին ամենայն Հայոց։

Այլ ի պատրիարգութե Սբյն Էջմի և Կոստանդնու
պօլսոյ՝ Տեառն Գ՛րիգորի և Տեառն Յօհաննու
Սրբազան և Ա՛ջաբան ի արդ՝պատգն։

Ի Տպարանի Կարապետի որդւոյ Ա՛հտեսի Ա՛ջ՛
տուրին և որդւոյ Նորին տիրացու Յօհաննիսին։
ի Կոստանդնու պօլիս։ Ի Քաղաքի։

Այլ արդ՝ որք վայելէք ի Տոգևոր բարուք լի սե՛
ղանոյս, յիշեսջիք ի սբ աղօթս ձեր՝ վերադրեալ
սրբէդն Պատրիարդն Կոստանդնու պօլսոյ. որ յոյժ
առատել սիրով կամեցաւ զտպագրուն սորին. որ և
ոչ միայն Տրաման տալով այլ ինքնին ըստ գրասեր
բարուցն՝ կամեցօղ եղև տպեցման սորին։

Այս սբ Ի՛ջմիածնի նոր Էրակ Պեատրոս ածաբան
վարդապետ յիշեցի ի բարին. զի նա ետ զօրինակն
սորին. և յոյժ փափագանօք կամեցաւ զտպել
զայն և յիշեսջիք զՊարդիս ածաբան վարդապետ և
զաշակերտ սիրացու մեքենչին և զծնօղսն նոցին։
զի զօրինական ներբողեանցդ նոքա ունէին։

Յիշեսջիք հուսկ յետոյ վերադրել տպագրօղն
սորին զմահտեսի Ա՛ջատուրն, և զծնօղսն իւր ըզ
Խարպան և զմարիաճ. և զորդի նորին ուշիմամիտ
զտէրտացու յօհաննէսն. և զաշխատասէր մշակն տպա
գրատանն զվանեցի տէր ածատուրն որդի սարուխանին։

Այլ տէօղն բարեաց ած՝ յիշեսցէ աւհնարկ զամն
յարքայսւէ իւրոմ, ամէն։

3601